

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

**Základní škola Hlučín, Hornická 7, okres Opava,
příspěvková organizace**

*„Není moudrý ten, kdo ví mnoho, ale ten, kdo ví,
čeho je třeba.“*

Ezop

Obsah

1. Identifikační údaje	5
2. Charakteristika školy	6
2.1. Historie	6
2.2. Úplnost a velikost školy	6
2.3. Umístění školy	6
2.4. Vybavení školy	6
2.5. Charakteristika pedagogického sboru	7
2.6. Charakteristika žáků	7
2.7. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	8
2.8. Projekty, soutěže, besedy a jiné aktivity	8
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	9
3.1. Cíle základního vzdělávání	9
3.2. Klíčové kompetence	11
3.2.1. Hlavní kompetence v našem ŠVP:	11
3.3. Priority ve výchově a vzdělávání na naší škole	13
3.4. Průřezová témata	13
3.4.1. Osobnostní a sociální výchova	14
3.4.2. Výchova demokratického občana	14
3.4.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	14
3.4.4. Multikulturní výchova	14
3.4.5. Environmentální výchova	15
3.4.6. Mediální výchova	15
3.4.7. Včlenění průřezových témat do vzdělávání jednotlivých předmětů a ročníků	15
3.5. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	19
3.5.1. Vzdělávání žáků s vývojovými poruchami učení	19
3.5.2. Vzdělávání žáků zrakově a sluchově postižených	19
3.5.3. Vzdělávání žáků tělesně postižených	19
3.5.4. Vzdělávání žáků s autismem	19
3.5.5. Vzdělávání žáků s poruchami chování	19
3.5.6. Vzdělávání žáků s více vadami	20
3.5.7. Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním	20
3.5.8. Zabezpečení výuky žáků talentovaných a mimořádně nadaných	20
3.6. Poskytování poradenských služeb ve škole	20
3.6.1. Kariérové poradenství	21
3.6.2. Prevence sociálně patologických jevů	21
3.6.3. Psychologická péče	21
4. Učební plán	22
4.1. Učební plán I. stupně	23
4.2. Učební plán II. stupně – všeobecné třídy (V)	24
4.3. Učební plán II. stupně – třídy s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů (RVM)	25
5. Hodnocení a autoevaluace školy	26
5.1. Hodnocení žáků	26
5.1.1. Hodnocení a klasifikace	26
5.1.1.1. V předmětech s převahou naukového zaměření	26
5.1.1.2. V předmětech s převahou výchovného zaměření	27
5.1.1.3. Hodnocení a klasifikace žáků se spec. vzdělávacími potřebami	27
5.1.2. Celkové hodnocení	28

5.1.3. Způsob získávání podkladů pro hodnocení	29
5.1.4. Hodnocení práce v zájmových útvarech	29
5.1.5. Hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany ČR	29
5.1.6. Sebehodnocení	29
5.1.7. Výstupní hodnocení	30
5.1.8. Slovní hodnocení	30
5.1.9. Komisionální přezkoušení	30
5.1.10. Opravná zkouška	30
5.1.11. Přezkoušení	31
5.1.12. Dodatečná zkouška	31
5.1.13. Postup do dalšího ročníku	31
5.2. Autoevaluace školy	31
5.2.1. Oblasti autoevaluace	31
5.2.2. Cíle a kritéria autoevaluace	32
5.2.3. Nástroje autoevaluace	32
5.2.4. Časové rozvržení autoevaluačních činností	32
6. Učební osnovy	34
6.1. Učební osnovy – I. stupeň	34
6.1.1 Český jazyk a literatura	34
6.1.2. Anglický jazyk	58
6.1.3. Matematika a její aplikace	72
6.1.4. Práce na počítači	99
6.1.5. Prvouka	105
6.1.6. Přírodověda	121
6.1.7. Vlastivěda	130
6.1.8. Hudební výchova	139
6.1.9. Výtvarná výchova	145
6.1.10. Tělesná výchova	155
6.1.11. Pracovní činnosti	167
6.1.12. Náboženství	177
6.2.2. Anglický jazyk	234
6.2.3. Německý jazyk	249
6.2.4. Matematika	262
6.2.5. Informatika	298
6.2.6. Dějepis	318
6.2.7. Občanská výchova	346
6.2.8. Fyzika	372
6.2.9. Chemie	387
6.2.10. Přírodopis	402
6.2.11. Zeměpis	415
6.2.12. Hudební výchova	434
6.2.13. Výtvarná výchova	444
6.2.14. Tělesná výchova	455
6.2.15. Pracovní činnosti – chlapci	467
6.2.15. Pracovní činnosti – dívky	478
7. Projekty	492
8. Použité zkratky	515
9. Závěr	516

1. Identifikační údaje

Adresa školy: Hornická 7 / 1266, 748 01 Hlučín

Ředitel školy: Mgr. Pavel Lindovský

Zástupce ředitele: Mgr. Dagmar Stavinohová

Koordinátor: Mgr. Marie Krömerová

Kontakty: telefon: 595 041 377
web: www.zshornicka.cz
e-mail: hlucin@zshornicka.cz

Zřizovatel: Město Hlučín
Mírové náměstí 23, 748 01 Hlučín
t. č.: 595 020 211
web: www.hlucin.com
e-mail: podatelna@hlucin.cz
munstrova@hlucin.cz

IČO: 75027119

IZO: 102432261

ŠVP byl schválen Radou školy dne: 26. června 2007 č. j.: 343/2007

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2007

.....
Mgr. Pavel Lindovský
ředitel školy

2. Charakteristika školy

2.1. Historie

Škola přivítala první žáky 4. září 1965. K zahájení školního roku 1965/66 byl dokončen jeden pavilon, ostatních 5 se dostavovalo za provozu. Teprve začátkem školního roku 1967/68 bylo dokončeno všech šest jednopatrových pavilonů a dnešní podobu se spojovacími chodbami získala škola v prosinci 1972.

Významným datem v životě naší školy byl školní rok 1973/74, kdy byl zahájen celodenní výchovný systém. Tato tehdy experimentální forma práce s žáky kladla zvýšené nároky na práci třídního učitele, jednotlivých vyučujících i provozních zaměstnanců. Se svými žáky byli pedagogové téměř celý den od pondělí až do pátku. V odpoledních hodinách probíhala nejdříve individuální příprava žáků na vyučování pod dohledem vyučujících a současně začaly probíhat zájmové kroužky, kterých bylo neuvěřitelných 41.

Ve školním roce 1983/84 byly otevřeny třídy s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů, které navštěvují do dnešních dnů nadaní žáci z Hlučína a širokého okolí.

V roce 1989 byla předána škole k užívání budova bývalé MŠ. Získáním tohoto objektu se výrazně zlepšily kapacitní možnosti školy.

2.2. Úplnost a velikost školy

ZŠ Hlučín, Hornická 7 je úplná škola sídlištního typu. Poskytuje základní vzdělání cca 420 žákům v 1. až 9. ročníku. Výuka probíhá na 1. stupni v 1–2, na 2. stupni ve 2–3 paralelních třídách v ročníku. Na 2. stupni jsou 1–2 třídy v každém ročníku zaměřeny na rozšířenou výuku matematiky a přírodovědných předmětů.

2.3. Umístění školy

Škola je umístěna na sídlišti OKD, pro svou polohu se stala od 6. ročníku spádovou školou pro děti z Darkoviček. Velkou výhodou je její dopravní dostupnost: 200 m od železniční stanice Hlučín (směr Opava), 150 m od autobusové zastávky MHD (směr Ostrava).

2.4. Vybavení školy

Výuka probíhá ve 18 kmenových třídách a ve 12 odborných učebnách (stav k 1. 1. 2007):

- 2 jazykové učebny
- 2 učebny výpočetní techniky
- 1 učebna s interaktivní tabulí
- 1 učebna chemie a přírodopisu
- 1 laboratoř chemie
- 1 učebna fyziky
- 1 učebna Hv
- 1 učebna Vv
- 1 dílny na pracovní činnosti
- 1 tělocvična
- 1 cvičná kuchyň

Žáci a učitelé mají k dispozici žákovskou a učitelskou knihovnu. Žákovská knihovna je rozdělena na dvě části, jednu využívá 1. stupeň a druhá část slouží žákům a učitelům druhého stupně. Učitelská knihovna je zdrojem odborných informací nejen pro učitele, ale i žáky.

V samostatném pavilonu sousedícím se školou jsou 2 oddělení školní družiny (jedno využívá v odpoledních hodinách kmenovou třídu). Pro odpolední činnost slouží velká zahrada s pískovišti, houpačkami, skluzavkami a betonovými stoly na stolní tenis. ŠD rovněž využívá školní hřiště a blízký kopec k sáňkování.

Zaměstnaným rodičům nabízíme ranní provoz školní družiny od 6,30 hod do zahájení vyučování. Po obědě probíhá odpočinkový program, poté následují činnosti sportovní, výtvarné, pracovní, hudební, společensko-vědní a rekreační. Provoz školní družiny zajišťují dvě plně kvalifikované vychovatelky. V části budovy se nacházejí soukromé stomatologické ordinace. Výhodu snadno dosažitelného ošetření chrupu využívá většina žáků.

Součástí školy je školní kuchyně s jídelnou, kde se stravují žáci i zaměstnanci školy. Naše stravovací zařízení

vaří a současně rozvází obědy do MŠ Severní, MŠ Darkovičky, MŠ Edvarda Beneše, MŠ Dobroslavice, ZŠ Darkovičky, ZŠ Děhylov a Gymnázium Hlučín. Celkem se připravuje strava pro cca 1 100 strážníků. V kuchyni pracuje 13 zaměstnanců.

Stravování je pestré, chutné a odpovídá požadavkům zdravé výživy.

V kuchyni vykonávají praxi žáci Odborného učiliště a Praktické školy v Hlučíně.

Škola je prostorná, vzdušná, pavilony jsou propojeny širokou 60 m dlouhou spojovací chodbou. Ve všech prostorách je zajištěn bezbariérový přístup, pro přesun do 1. poschodí slouží vozíčkáři schodolez. Škola má kvalitní hygienické zázemí (v přízemí bezbariérová WC), sprchy v souladu s normami. Šatny jsou před kmenovými třídami. Jejich umístění v poměrně úzkých chodbách cítíme jako závažný nedostatek, který v současné době z finančních důvodů a prostorových možností nejsme schopni vyřešit. Na estetickém vzhledu školy se podílejí ve velké míře svými výtvarnými pracemi žáci a učitelé.

K pohybovým aktivitám využívají žáci tělocvičnu, 2 asfaltová hřiště se 4 koši, fotbalové hřiště, prolézačky, 3 betonové stoly na stolní tenis, dráhu na skateboard, 2 doskočiště pro skok daleký. V době volna a přestávek mohou žáci využívat hlavní chodbu a travnaté plochy mezi pavilony. K dispozici je občerstvovací automat a automat s mléčnými výrobky. Po dohodě s vyučujícími mohou žáci využívat učebnu PC.

Jednou z priorit školy ve výuce i v běžném chodu školy je využití informačních a komunikačních technologií, z toho vychází i vybavenost školy touto technikou.

Pro výuku nejen ICT, ale i dalších předmětů jsou určeny 2 učebny výpočetní techniky, v nichž jsou jednotlivé stanice propojeny v síti a připojeny na internet. V obou učebnách slouží ke zkvalitnění výuky dataprojektory, třetí dataprojektor je umístěn na 1. stupni. Nově je vybudována učebna s interaktivní tabulí a dataprojektorem. Vyučující mají k dispozici počítače ve sborovně a k přípravě materiálů do výuky využívají 5 kopírek.

Za nevyhovující považujeme nedostatečné prostorové zázemí pro učitele. Kabinety jsou malé, neskladné a je jich nedostatek.

2.5. Charakteristika pedagogického sboru

V současné době pracuje ve škole 27 učitelů, z toho 6 mužů, 2 vychovatelky školní družiny a asistentka pedagoga, která je k dispozici tělesně postiženému žákovi.

Výuka na 1. stupni je plně aprobovaná s výjimkou výuky Aj. Na druhém stupni se většina předmětů vyučuje aprobovaně. Částečná neaprobovanost je v Ov, Z, Rv, Aj.

Ve sboru jsou zastoupeni pedagogové s kvalifikací pro dyslektickou a logopedickou péči.

Všichni pedagogové se průběžně vzdělávají v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Využíváme nabídek vzdělávacích center v Opavě a Ostravě.

Dále se všichni pedagogové vzdělávají v rámci státní informační politiky v práci s počítači. Všichni dosáhli úrovně Z, P0 a dokončují modul P.

Jsme sborem věkově pestrým s převahou učitelů nad 40 let.

2.6. Charakteristika žáků

Většina žáků dochází do školy ze sídliště OKD nebo dojíždí ze spádové obce Darkovičky, od 6. ročníku do matematických tříd i z okolních obcí: Kozmice, Dolní Benešov, Zábřeh, Píšť, Vřesina, Hať, Darkovice, Markvartovice, Ludgeřovice, Petřkovice, Lhotka u Ostravy, Bobrovníky, Děhylov, Dobroslavice, Kravaře. Není výjimkou, že z těchto obcí navštěvují naši školu žáci již od prvního ročníku. Režim školy je přizpůsoben těmto dojíždějícím žákům. Škola je otevřená národnostním menšinám.

V posledních letech odchází po sedmém ročníku každoročně okolo 20 žáků na šestileté Gymnázium v Hlučíně. Zejména osmý a devátý ročník je proto ochuzen o nejtalentovanější žáky a to se odráží v pracovní morálce a v chování na 2. stupni. Je vynakládáno značné úsilí na zvládnutí základního učiva a vytvoření pracovní atmosféry ve výuce. V některých třídách jsou problémy s chováním rizikových skupin žáků. Situace se řeší za pomoci preventisty, výchovného poradce, pedagogicko-psychologické poradny, rodičů a orgánů státní správy.

Ve škole je skupina žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (především s vývojovými poruchami učení - dyslexie, dysgrafie, ojediněle dyskalkulie, poruchami koncentrace, nerovnoměrným dozráváním CNS, sluchovým a tělesným postižením). Škola je plně bezbariérová – schodolez, upravené nájezdy na pavilony, bezbariérová WC.

Naši žáci dosahují velmi dobrých výsledků v předmětových olympiádách, zejména v matematice a cizích jazycích. Rovněž ve sportovních a výtvarných soutěžích se umísťují na předních místech v okrese.

Rozbory výsledků přijímacího řízení za několik posledních let ukazují, že asi 75% absolventů odchází na střední školy s maturitním výstupem.

2.7. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Při škole pracuje školská rada a sdružení rodičů. Každá třída má ve výboru sdružení svého zástupce. Vedení školy úzce spolupracuje s výborem sdružení rodičů. Usilujeme o partnerský vztah mezi školou a rodiči. ZŠ organizuje jednu třídní schůzku na začátku školního roku, v průběhu roku dva konzultační dny a další individuální konzultace dle potřeby. K větší informovanosti rodičovské veřejnosti slouží Dny otevřených dveří a ukázkové hodiny pro rodiče. Pro zlepšení spolupráce jsou názory rodičů na dílčí problémy vzdělávání zjišťovány formou dotazníků.

Na základě jejich vyhodnocení vyplynulo, že názor rodičů a učitelů na způsob výuky se v zásadě shoduje, rodiče a učitelé se respektují a dodržují vzájemné dohody. Rodiče považují za důležité být více angažováni do života školy.

V oblasti řízení školy úzce spolupracujeme s některými odbory zřizovatele Městského úřadu v Hlučíně. Nejčastěji je to odbor školství a regionálního rozvoje a odbor sociálních věcí. Vždy se setkáváme s maximální vstřícností a snahou pomoci při řešení našich problémů. Vedení ZŠ, výchovný poradce a preventista úzce spolupracují s PPP, SPC v Opavě a Ostravě, Městskou policií v Hlučíně a Policií ČR.

Při naplňování výchovně vzdělávacích cílů spolupracujeme s DDM, městskou knihovnou, kulturním centrem (kino, Muzeum Hlučínska, kulturní dům) dopravním hřištěm automotoklubu, Dětským rančem v Hlučíně, se sportovními a turistickými subjekty na území města Hlučina, hasičským sborem, kynologickým klubem, domovem důchodců, ZOO v Ostravě, Věžeňskou službou v Opavě, Divadlem loutek v Ostravě, Planetáriem v Ostravě, se sdružením Dogma, Plaveckou školou v Opavě, CK Maxner.

Za zvláště významnou považujeme úzkou spolupráci s Mateřskou školou na Severní ulici, odkud k nám přichází drtivá většina budoucích prvňáků, se ZŠ Darkovičky a sesterskou školou s třídami s rozšířenou výukou matematiky v Opavě na Otické ulici.

Při dalším vzdělávání pedagogických pracovníků úzce spolupracujeme s katedrou informatiky VŠB – TUO, pedagogickými centry v Opavě a Ostravě.

O dění ve škole informujeme veřejnost prostřednictvím Hlučínských novin a našich webových stránek.

2.8. Projekty, soutěže, besedy a jiné aktivity

Projekty: Zdravé zuby, Kosočtverec, Evropský den bez aut v rámci Týdne evropské mobility, Hrajeme si na školu – škola hrou (předškoláci), Den Země, Olympiáda školy, Vánoční trhy, Ochrana obyvatel za mimořádných situací.

Další projekty volí vyučující podle náplně učiva a aktuálního dění ve společnosti.

Soutěže: výtvarné, pěvecké, recitační, sportovní, literární, dopravní, přírodovědné, znalostní, předmětové olympiády, soutěž ve sběru papíru, kaštanů, žaludů, soutěž o nejlepší třídní kolektiv.

Besedy: s policií, s pracovníkem věžeňské služby, s hasiči, včelařem, s pracovníky městské knihovny, beseda o rodičovství, Dětské slyšení ke Dni Země s představiteli města.

Tyto pravidelně konané besedy jsou rozšířeny podle aktuální nabídky.

Další akce s žáky: divadelní představení v KD a v Divadle loutek v Ostravě, výchovné koncerty, filmová představení, výstavy, exkurze, školní výlety, školy v přírodě, matematická soustředění, lyžařské výcvikové kurzy, plavecký výcvik 2.–4. tříd, besídky k různým příležitostem, zkoušky na nečisto – SCIO testy,

- Kroužky:
- knihovnický
 - výtvarný
 - německý jazyk
 - anglický jazyk
 - sportovní hry
 - míčové hry
 - internetový
 - práce s PC
 - sálová kopaná

Všechny kroužky vedou učitelé naší školy, účast v kroužcích je pro žáky bezplatná. Nabídka kroužků se každoročně mění podle zájmu žáků a zaměření vyučujících.

3. Charakteristka školního vzdělávacího programu

Náš ŠVP je koncipován tak, aby nasměroval dnešní žáky na složitou cestu celoživotního vzdělávání a zároveň v nich upevnil potřebu tohoto vzdělávání v současné rychle se měnící společnosti, vybavil je potřebnými kompetencemi pro život v globalizujícím se světě a Evropě 21. století.

Naším záměrem je nenásilnou formou proměnit školu ze „shromaždiště“ encyklopedických vědomostí v místo bezpečné a příjemné, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu získávání důležitých dovedností učit se, řešit problémy, orientovat se ve společnosti, v němž práce umožňuje pozitivní prožívání, získávání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnosti sebehodnocení. Neméně důležité je také vytvořit takové prostředí pro učitele a další pracovníky a spolupracovníky školy, ve kterém by mohli svobodně rozvinout svou kreativitu a naplňovat své výchovně vzdělávací ambice.

V souladu s tradicemi naší školy toto prostředí vytváříme pro děti s velmi různorodými vzdělávacími potřebami, pro děti z různorodého sociálního a etnického prostředí tak, aby naše škola byla skutečně místem bezpečným a příjemným pro všechny bez rozdílu.

3.1. Cíle základního vzdělávání

K utváření a postupnému rozvíjení klíčových kompetencí je třeba naplnit tyto obecné vzdělávací cíle:

Základní cíle

1. Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

2. Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

3. Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

Předpoklady dosažení

- užití metod umožňujících vlastní zážitek, zkušenost, podporující zvědavost
- přístup k informačním zdrojům (Internet, knihovna, CD, PC programy, DVD, exkurze,...)
- práce v motivujícím prostředí, s přiměřeným učivem, stanovení dílčích cílů
- propojení podávaných informací s praktickým životem
- komunikační schopnosti, spolupráce, práce v týmu
- vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost,
- objevování vlastních možností, tvořivost
- prezentace vlastních výsledků
- důsledné uplatňování zpětné vazby, kladné hodnocení – za vědomosti, ne za nedostatky = motivace
- osobní příklad

- uplatňování mezipředmětových vztahů
- objevování vzájemných vztahů a příčin jevů a dějů
- aktivizující metody, nepředkládat poznatky v hotové podobě
- praktická cvičení
- podpora základních myšlenkových operací = srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce
- rozvíjení logického uvažování, kritického zhodnocení informací
- podpora netradičních způsobů řešení

- dodržování etiky komunikace = věcnost, různé názory i originální, nezdařené
- různé formy komunikace – ústní, písemné, výtvarné a technické prostředky

4. Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- hledání a objevování problémů
 - spolupráce a společné prožívání
 - poznávání sebe a vztahu k jiným
 - týmová práce
5. Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti
- jasná pravidla pro soužití ve škole (jednoznačná formulace práv, povinností i sankcí)
 - atmosféra porozumění a přátelství
 - kooperativní učení
 - osobní odpovědnost za výsledky společné práce
 - spolupráce učitelů, vedení školy, rodičů a dalších partnerů
6. Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí a přírodě
- samostatné rozhodování a přijetí důsledků za toto rozhodnutí
 - respektování hranic demokracie a body, odlišování od anarchie
 - respektování mravních hodnot a slušného chování
 - vhodně prosazovat své zájmy, patřičně argumentovat
 - práce se školním řádem jako otevřeným dokumentem
 - třídní žákovské samosprávy
 - účast zástupců tříd ve Školní žákovské samosprávě
7. Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- chápání pojmu emoční inteligence, bohatství a složitosti citového života
 - rozvíjet otevřenost vůči podnětům prostředí, ve kterém žijeme
 - formovat ohleduplný a citlivý vztah k lidem, k přírodě a ke kulturním a etickým hodnotám
 - orientace ve vlastním citovém životě a v citových vztazích, jejich řešení s pomocí dospělých, kultivovaně projevovat své city
 - vést k uvědomění si citové nevyzrálости v období dospívání
8. Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- vhodné prostředí = účelnost, funkčnost, estetika, bezpečí (spoluúčast na jeho úpravě)
 - hygienické zázemí
 - vhodný denní režim (po stránce obsahové i časové)
 - zdravý stravovací a pitný režim
 - kompenzační a hygienické přestávky v učení
 - pohybové relaxační přestávky, dostatečná nabídka pohybových aktivit pro každého
 - škola bez kouře a drog, bez šikany a násilí
 - vztahy ve škole – úcta, sounáležitost, uznání
 - respektování individuálních rozdílů
- porozumění principům demokracie, její uplatnění v osobním životě, ve škole a společnosti
- solidarita, otevřenost

- vnímání negativních jevů ve škole i společnosti a formování kritických postojů k nim
 - integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
 - rozvíjení schopnosti empatie
 - podpora uvažování v globálních souvislostech
 - multikulturní výchova
 - porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kulturních prostředí
 - ohleduplnost vůči starým a nemocným
9. Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci
- vytváření portfolia jednotlivých žáků,
 - uplatňování sebehodnocení žáků
 - osvojování základních pracovních dovedností a návyků
 - informační a poradenská činnost v oblasti profesní orientace
 - výstupní hodnocení žáků

3.2. Klíčové kompetence

Při naplňování cílů základního vzdělávání hraje nejdůležitější roli postupné osvojování klíčových kompetencí – představují souhrn vědomostí, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění žáka. Nelze je získávat izolovaně, jsou výsledkem celkového procesu vzdělávání. Kompetence získané na základní škole tvoří základ pro další celoživotní vzdělávání.

3.2.1. Hlavní kompetence v našem ŠVP:

1. KOMPETENCE K UČENÍ

Cíl: umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání

Učitel:

- využívá v co největší míře aktivní přístup žáka
- klade důraz na práci s textem a porozumění čtenému, na vyhledávání informací žákem
- vytváří podmínky pro prožitek úspěchu a tím motivuje pro další učení
- ve vhodných situacích umožňuje žákům realizovat vlastní nápady a rozvíjí jejich tvořivost
- zadává zajímavé domácí úkoly
- uplatňuje individuální přístup

Žák:

- v maximální míře objevuje i novou látku sám
- učí se s porozuměním
- získané dovednosti a znalosti dokáže aplikovat v dalších oborech
- umí si organizovat proces učení a chápe jeho smysl
- rozvíjí svou tvořivost, zúčastňuje se různých soutěží a olympiád
- zvládne kriticky zhodnotit výsledky svého učení, formuluje vlastní sebehodnocení

2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Cíl: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů

Učitel:

- připravuje hodiny tak, aby žák hledal různá řešení a dokázal svá řešení obhájit
- ve vhodných oblastech vzdělávání používá netradiční úlohy
- motivuje žáky problémovými úlohami z praktického života
- vede žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti = plánování, příprava, realizace, hodnocení

Žák:

- postupně zdokonaluje kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů – ústních, tištěných, mediálních, počítačových, z internetu: vyhledává je, třídí a vhodně využívá
- aplikuje získané dovednosti při řešení různých problémů
- obhajuje své postupy a kriticky je hodnotí
- žák pracuje v třídních a školních samosprávných orgánech nebo se podílí na řešení situací vyplývajících ze života školy
- zapojuje se podle vlastních schopností do soutěží, připravuje různé aktivity pro spolužáky

3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Cíl: vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

Učitel:

- klade důraz na vhodnou verbální i neverbální komunikaci žáků mezi sebou, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- učí žáky argumentovat a obhajovat vhodnou formou svůj názor a zároveň poslouchat názor jiných
- prostřednictvím metody kooperativního učení vede děti ke spolupráci při vyučování
- podporuje komunikaci s jinými školami a organizacemi

Žák:

- volí vhodné verbální i neverbální komunikační prostředky
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívá moderních digitálních technologií v různých předmětech
- vhodně využívá komunikační a informační prostředky a technologie pro komunikaci se světem

4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Cíl: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní i druhých

Učitel:

- v co největší míře používá skupinovou práci a učí žáky základním pravidlům práce ve skupině
- vede žáky k vzájemné pomoci při práci
- úlohy připravuje tak, aby si žáci osvojili schopnost střídání rolí ve skupině
- vede žáky k uvědomělé formulaci pravidel chování
- vede žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování
- učí žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- klade žákům základy kooperace a týmové práce

Žák:

- žák se aktivně podílí na společné týmové práci
- přijímá danou roli v pracovním týmu
- akceptuje názory a způsoby řešení úloh druhých spolužáků
- diskutuje o nich a čerpá poučení od jiných
- poskytuje nebo umí požádat o pomoc či vysvětlení
- spoluvytváří příjemnou pracovní atmosféru
- prezentuje výsledky práce celé skupin

5. KOMPETENCE OBČANSKÉ

Cíl: připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti

Učitel:

- cíleně zahrnuje do výuky základní principy respektování druhých, odmítání jakéhokoliv útlaku, základní povědomí o společenských normách
- zdůrazňuje význam kvalitního životního prostředí a jeho ovlivňování
- činností člověka
- klade důraz na Enviromentální výchovu

- při různých pobytech v přírodě vede žáky k zodpovědnému chování
- zapojuje žáky do případných projektů, kde se prakticky seznamují s kulturou jiných národů
- upevňuje v žácích nutnost chránit kulturní i historické dědictví

Žák:

- v třídních kolektivech stanovuje pravidla chování
- chová se zodpovědně nejen na akcích školy, ale i mimo ni
- je vstřícný k lidem z odlišného sociokulturního prostředí, k cizincům a k lidem s jiným náboženským vyznáním nebo lidem handicapovaným
- aktivně přistupuje k odstraňování záporných jevů ve škole – v třídních a celoškolních samosprávných orgánech
- i ve svém domácím prostředí uplatňuje prvky ochrany životního prostředí
- zajímá se o historické tradice a kulturu oblasti, v níž vyrůstá

6. KOMPETENCE PRACOVNÍ

Cíl: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci

Učitel:

- důraz klade na praktickou stránku nezbytných úkonů žáků
- motivuje žáky k aktivnímu zapojení do pracovních činností
- vede žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci
- připravuje žáky na vše, co je může potkat při hledání a volbě své profese
- pomáhá žákům orientovat se v problematice volby budoucí profese
- podílí se na výběru volitelných předmětů ve vztahu k budoucímu povolání

Žák:

- aktivně spolupracuje a spolupodílí se na skladbě a hloubce probíraných témat
- na základě znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech se rozhoduje o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- má základní orientaci na trhu práce
- má představu o jednotlivých profesích
- ví, na která poradenská a informační zařízení se má obrátit pro získání informací souvisejících s volbou povolání

3.3. Priority ve výchově a vzdělávání na naší škole

- Poskytovat základní vzdělání zaměřené na „aktivní dovednosti“ žáků
- Rozvíjet schopnosti matematicky nadaných žáků – pokračovat v tradici tříd s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů
- Podporovat žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- Rozšiřovat dovednost praktického používání digitálních technologií, běžně pracovat na PC
- Rozvíjet komunikační dovednosti žáků
 - v mateřském jazyce
 - v cizím jazyce
 - v sociálních vztazích
- Podporovat rozvíjení pohybových dovedností žáků ve školních i mimoškolních sportovních aktivitách
- Vést žáky ke zdravému životnímu stylu

3.4. Průřezová témata

Aktuální problémy stále se měnícího světa jsou náplní průřezových témat, jejichž zařazení do vzdělávacího programu školy pomáhá při rozvoji osobnosti žáka, jsou příležitostí pro jejich spolupráci a individuální uplatnění.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů.

Pro co nejlepší využití je integrujeme do vyučovacích předmětů či jejich obsah realizujeme formou projektů, ve kterých žáci musí používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Zařazení jednotlivých témat je součástí osnov jednotlivých předmětů v 1.–9. ročníku.

Průřezová témata: OSV – Osobnostní a sociální výchova
VDO – Výchova demokratického občana
EGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
MKV – Multikulturní výchova
EV – Environmentální výchova
MV – Mediální výchova

Zaměření tématických okruhů průřezových témat:

3.4.1. Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj = schopnost poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace, sebeorganizace, psychohygienu, kreativita

Důraz na: **pozornost, soustředění, sebeovládání**

Sociální rozvoj = poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, a kompetice

Důraz na: **empatie, respektování, podpora, pomoc druhým, řeč těla**

Morální rozvoj = řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika

Důraz na: **spolehlivost, spravedlivost**

3.4.2. Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola = škola jako model demokratické společnosti

Důraz na: **žakovská a třídní samospráva**

Občan, občanská společnost a stát = Listina základních lidských práv a svobod Úmluva o právech dítěte

Důraz na: **odpovědnost každého za chod celku, soužití s minoritami**

Participace občanů v politickém životě = volební systémy, principy demokracie jako formy vlády a fungování demokracie

Důraz na: **příklady demokratických řešení, význam zákonů (fungování školy)**

3.4.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá = zvyky, tradice, naši sousedé, rodinné příběhy

Důraz na: **přátelé a příbuzní v zahraničí, spolužáci z jiných zemí**

Objevujeme Evropu a svět = naše vlast a Evropa, Den Evropy, evropské symboly, vzdělávání Evropanů

Důraz na: **cesty žáků do jiných zemí, rekreace**

Jsme Evropané = kořeny evropské civilizace, EU a fungování EU

Důraz na: **principy fungování EU a vliv na život v ČR**

3.4.4. Multikulturní výchova

Kulturní diference a etnický původ = jedinečnost a kulturní zvláštnost každého člověka

Důraz na: **škola je místem setkávání lidí odlišných původů**

Lidské vztahy, multikulturalita = vztahy lidí odlišných znaků, význam mezilidských vztahů, důležitost integrace. Význam znalosti jazyků.

Důraz na: **zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy a výuka jazyků**

Princip sociálního smíru a solidarity = volební systémy, základní kategorie fungování demokracie, lidská práva, odpovědnost jednotlivce za odstranění diskriminace a předsudků

Důraz na: **pomoc slabším žákům z odlišného prostředí**

3.4.5. Environmentální výchova

Ekosystémy a základní podmínky života = komplexnost přírodního prostředí se všemi vazbami

Důraz na: **přírodní prostředí v našem okolí**

Základní podmínky života = životní prostředí v celé své šíři a interakci

Důraz na: **stav životního prostředí v našem okolí**

Problémy životního prostředí v souvislosti s lidskými aktivitami = člověk ničí, ale také chrání životní prostředí

Vztah člověka a životního prostředí, mezinárodní ochrana životního prostředí

Důraz na: **každý z nás ovlivňuje životní prostředí – jak může přispět?**

3.4.6. Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení = každé sdělení je jiné

Důraz na: **práce s různými druhy informací a chápání podstaty sdělení**

Stavba mediálních sdělení, vnímání autora = pravidelnosti v uspořádání mediovaných sdělení, další typické prvky

Důraz na: **práce s texty různých typů médií**

Fungování a vliv médií ve společnosti = význam médií pro jedince i společnost

Důraz na: **sledování aktuálních mediálních textů a jejich rozbor**

3.4.7. Včlenění průřezových témat do vzdělávání v jednotlivých předmětech a ročnících

1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ									
Rozvoj schopností poznávání	Vv, Aj M, Pě Tv, Čj	Vv, ČjM, Hv, Pě, Tv	Vv, ČjM, Hv, Pě, Tv	Čj, Vv, Pě, Tv	Vv, Pě, Tv	Hv, Ov, M, Pě, Př, Čj, Z, D, F, If, Vv	Hv, Ov, M, Pě, Př, Čj, Z, D, F, If, Vv	Hv, Pě, M, Př, Čj, Z, D, F, Ch, If, Vv	Hv, Pě, M, Př, Čj, Z, D, F, Ch, Ov, If
Sebe-poznání a sebepojetí	Prv, Hv	Prv, Hv	Prv, Hv	Hv, Tv	Hv, Tv, Přv	Čj, D, M, Ov, Vv	Čj, D, M,	Čj, D, M,	Čj, D, M, Z
Seberegulace a sebeorganizace	Tv, Pě, Čj	Tv, Pě, Prv, Hv	Pě, Tv, Hv	M, Tv, Přv	M, Tv	Čj, Z, D, M, F, If, Pě	Čj, Z, D, M, F, If, Pě	Čj, Z, D, M, F, If, Pě, Ch	Čj, Z, D, M, F, If, Pě, Ch
Psychohygiena	Tv, Hv	Tv, Prv, Hv	Tv, Hv	Tv, M	Tv, M, Přv, Pp	Pě, Čj, D, F, Pě, M	Pě, Čj, D, F, Pě, M	Pě, Čj, D, F, Pě, M	Pě, Čj, D, F, Pě, M
Kreativita	Vv, MČj, HvPě	Vv, MČj, HvPě	Vv, MČj, HvPě	Vv, MČj, HvPě, Vl, Přv	Vv, M, Hv, VIPě, Pp	Hv, Pě, M, Čj, Z, D, Fy, If, Vv	Hv, Pě, M, Čj, Z, D, Fy, If, Př, vv	Ch, Pě, M, Čj, Z, D, Fy, If, Aj, Nj, Vv	Ch, Pě, M, Čj, Z, D, Fy, If, Aj, Vv
SOCIÁLNÍ ROZVOJ									
Poznávání lidí	Prv, Čj	Čj, Aj, Prv	Čj, Prv	Aj, Tv	Čj, Tv	Ov, Čj, Z, D, F, Pě	Ov, Čj, Z, D, F, Pě	Ov, Čj, Z, D, F, Pě, Aj,	Ov, Čj, Z, D, F, Pě, Nj

Mezi- lidské vztahy	Vv, Prv, Čj	Vv, Prv, Hv	Vv, Prv, Hv	Vv, Čj, Vl, Pč, Tv	Vv, Vl, Pč, Tv, Pp	Ov, Pč, Aj, Čj, Z, D, F, Tv	Pč, Čj, Z, D, F, Tv	Pč, Čj, Z, D, F, Tv, Ch, Nj	Ov, Pč, Aj, Čj, Z, D, F, Tv, Nj, Ch, Vv
Komuni- kace	Čj, Prv	Čj, Prv, Aj	Čj, Prv, Tv	Čj, Aj, Pč, Tv, Hv	Čj, Pč, Tv, Hv, Pp	Ov, Čj, Z, D, F, Pč, Tv	Čj, Z, D, F, Pč, Tv	Čj, Z, D, F, Pč, Tv, Aj, Nj, Ch,	Čj, Z, D, F, Pč, Tv, Nj, Ch, Vv
Koopera- ce a kom- petice	Čj		Čj, Tv	M, Pč, Tv, Hv	M, Pč, Tv, Hv, Pp	Z, D, F, Pč, Tv	Z, D, F, Pč, Tv, Aj	Z, D, F, Pč, Tv, Ch, Vv	Z, D, F, Pč, Tv, Ch, Vv
MORÁLNÍROZVOJ									
Řešení problémů a rozho- dovací doved- nosti	Pč	Pč, Prv	Pč, Prv	Pč, Tv, Čj, Vl	Vl, Pč, Tv, Pp	Pč, Čj, Z, D, F,	Pč, Čj, Z, D, F,	Pč, Čj, Z, D, F, Ch, Nj	Pč, Čj, Z, D, F, Ov, Ch
Hodnoty, postoje, praktická etika				Čj, M	M	Čj, Z, D, F, Pč	Čj, Z, D, F, Pč	Čj, Z, Ch, D, F, Pč	Čj, Z, Ch, D, F, Pč

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tématic- ké okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská spo- lečnost a škola	Vv, Aj, M, Pč, Prv, Čj	Vv, Aj, M, Pč, Prv	Vv, Pč, Prv, Tv	Vl, Čj, M, Vv, Pč, Tv	Vl, M, Vv, Pč, Tv, Přv	Čj, D, M	Čj, D, M	Čj, D, M, Z, Ov	Čj, D, M
Občan, občanská společ- nost a stát	Prv	Prv	Prv, Aj	Vl, Aj	Vl, Aj, Čj, Přv, Pp	Aj, Čj, D, Pč, If, M	Aj, Čj, D, Pč, If, M, Z	Čj, D, Pč, If, M, Z	Aj, Čj, D, Pč, If, M, Z
Formy participa- ce občanů v poli- tickém životě				Vl		D	D, Čj, Z	D, Čj, Z, Ov	D, Čj, Z, Ov
Principy demokra- cie jako formy vlády a způsobu rozhodo- vání			Hv	Hv	Přv, Pp	Čj, Z	Čj, Z,	Čj, Z, Ov, Př	Čj, Z, Ov, D

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOVISLOSTECH

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá	Prv, Pč, Čj	Prv, Pč, M	Prv, Pč, M, Aj	Čj, Vv, Hv, Pč, Tv	VI, vv, ČJ, Aj, Hv, Pč, Tv, Pp	Ov, D, Př, Čj, Aj, If, M, Vv	D, Př, Čj, If, M, Hv, Z, SPř	D, Př, Čj, Nj, If, M	Ov, D, Př, Čj, Aj, If, M, Nj, Ch, Z, Hv, Hv
Objevíme Evropu		M	M, Prv	M, Vv, Tv	M, Vv, Tv, VI, Aj, Pp	D, Čj, Z, If, Aj	D, Čj, Z, If, Aj, Ov	D, Čj, Ch, If, Nj	D, Čj, Ch, If, Nj, Ov, Z, M
Jsme Evropané		M	M	Tv, Hv	VI, Čj, Tv, Hv, Pp	If, M, Tv	If, M, Tv, Z	If, M, Tv, Pč, Aj, Čj, Z, Ch, Nj, D	If, M, Tv, Pč, Aj, Čj, Z, Ch, Nj, D, Ov

4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní diference	Pč, Prv, Čj, Tv	Pč, Prv, Tv	Pč, Prv, Tv	Pč, Hv, Tv	Pč, Hv, Tv	Ov, Čj, Z, If	Aj, Čj, Z, If	Nj, Čj, Z, If	Ov, Čj, Z, If, Nj
Lidské vztahy	Aj, M, Prv	M, Prv	M, Prv, Aj	Čj, VI, M, Aj, Hv, Pč	M, VI, ČJ, Aj, Přv, Hv, Pč, Pp	Pč, Čj, Z, If, Tv, Ov	Pč, Čj, Z, If, Tv, Aj	Pč, Čj, Z, If, Tv, Ov, Př, Nj	Pč, Čj, Z, If, Tv, Ov, Nj
Etnický původ			Aj,	Aj, VI	Aj, VI, Čj, Přv, Pp	Čj, Z, If	Čj, Z, If	Čj, If	Čj, Z, If
Multikulturalita				Čj	M, Pp	Čj, Z, If	Čj, Z, Ov, If, Vv	Čj, Hv, Aj, Z, If	Čj, Z, If, Hv
Princip sociálního smíru a solidarity					Přv	Čj	Čj	ČJ, Ov	Čj, Z

5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	Vv, Hv, Prv	Vv, Hv, Prv	Vv, Hv, Prv	Vv,	Vv, Přv, Pp	Př, Čj, Z, Pč	Př, Čj, Z, Pč, S, Př	Čj, Z, Pč, Ch	Př, Čj, Z, Pč, Ch
Základní podmínky života	Vv, M, Hv, Pč, Prv	Vv, M, Hv, Pč, Prv	Vv, M, Hv, Pč, Prv	VI, M, Vv, Pč	VI, M, Vv, Pč, Přv	Čj, F, If, Z, Př	Aj, Čj, F, If	Čj, Z, Ch, F, If	Čj, Ch, F, If, Z
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Vv, Hv, Pč, Prv, Tv	Vv, Hv, Pč, Prv, Tv,	Vv, Hv, Pč, Prv, Tv, Aj	Vv, Pč, Tv	Vv, Pč, Tv, Čj, Přv, Pp	Pč, Př, Z, D, M, If, Vv	Pč, Př, Z, D, M, If, F	Pč, Př, Z, D, M, If, Ch, Nj, F	Pč, Př, Z, D, M, If, Ov, Ch, F, Nj, Vv

Vztah člověka k prostředí	Vv, M, Hv, Pč, ČJ, Prv, Tv	Vv, M, Hv, Pč, Prv, Tv	Vv, M, Hv, Pč, Prv, Tv	Čj, VI, M, Vv, Pč, Tv	VI, M, Vv, Čj, Prv, Pč, Tv	Hv, Pč, Př, M, Čj, Z, D, If, Vv	Hv, Pč, Př, M, Čj, Z, D, If, Spř, Vv	Nj, Aj, Ch, F, Pč, Př, M, Čj, Z, D, If, Vv	Hv, Pč, Př, M, Čj, Z, D, If, Nj, Ch, Vv
---------------------------	----------------------------	------------------------	------------------------	-----------------------	----------------------------	---------------------------------	--------------------------------------	--	---

6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
RECEPTIVNÍ ČINNOSTI									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Pč, Prv, Tv, Čj	Pč, Prv, Tv	Pč, Prv, Tv	Čj, VI, Pč, Tv, Prv	Pč, Tv	Čj, Z, If, M, Tv	Čj, Z, If, M, Tv	Čj, Z, If, M, Tv, Nj, D, Př	Čj, Z, If, M, Tv, Nj, D, Př
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				Čj, Hv	VI, Vv, Hv, Pp	Čj, Z, If	Čj, Z, If	Čj, D, Nj, Z, If	Čj, D, Nj, Z, If
Stavba mediálních sdělení				Vv, Hv	Vv, Hv, Pp	Čj, Z, If, Vv	Čj, Z, If	Čj, Z, If, Aj	Čj, Z, If
Vnímání autora mediálních sdělení				Hv	Vv, Hv	Čj, Z, If	Čj, Z, If	Čj, Z, If, D	Čj, Z, If, D
Fungování a vliv médií ve společnostech						Pč, Čj, If	Pč, Čj, If	Pč, Čj, If, D, Nj	Pč, Čj, If, D, Nj, Ch
PRODUKTIVNÍ ČINNOSTI									
Tvorba mediálních sdělení				Čj	ČJ	Aj, ČJ, Z, If	Aj, ČJ, Z, If	Ov, Čj, Z, Ch, D, If	Ov, Čj, Z, Ch, D, If, Aj
Práce v realizačním týmu				M, Vv, Hv	M, Vv, Hv	Pč, Čj, Z, M, If	Pč, Čj, Z, M, If, Vv	Pč, D, Nj, M, Čj, Z, If, Ch, F, Vv	Pč, D, Nj, M, Čj, Z, If, Ch, F, Ov, Vv

Poznámka:

nejsou začleněna průřezová témata volitelných předmětů SM, SJč, Ph, SPř, Ssvp, Tk, Chp.

PT jsou uvedena v osnovách, neboť nejsou pevně stanoveny ročníky pro jejich výuku.

3.5. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Naše základní škola je otevřená všem žákům, kteří z různých důvodů vyžadují individuální přístup a péči. Snažíme se pro ně vytvářet přátelské a bezpečné prostředí, které je zároveň podnětné a tím umožňuje jejich další rozvoj.

Žáky se speciálními vzdělávacími potřebami rozumíme žáky se zdravotním postižením (tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, autismem, vadami řeči, souběžným postižením více vadami a vývojovými poruchami učení nebo chování), žáky se zdravotním znevýhodněním (zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování) a žáky se sociálním znevýhodněním (z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, s nářízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou a žáci v postavení azylantů).

3.5.1. Vzdělávání žáků s vývojovými poruchami učení

Pokud vyučující u žáka zachytí symptomy některé z vývojových poruch učení, je poslán se souhlasem rodičů na vyšetření do pedagogicko – psychologické poradny (dále PPP).

Na základě diagnostiky je žák nadále zařazen do běžné třídy formou individuální integrace, jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky.

Na žádost rodičů jsou děti zařazovány do reedukační péče k odborně vyškoleným asistentkám nápravy a je jim vypracován individuální vzdělávací plán (dále IVP), podle kterého v průběhu celého roku pracuje.

Při klasifikaci těchto dětí přihlížíme k vývojové poruše a hodnotíme s tolerancí.

3.5.2. Vzdělávání žáků zrakově a sluchově postižených

Vzdělávání těchto žáků bude probíhat formou individuální integrace ve třídách na 1. a 2. stupni školy podle učebního plánu běžných tříd a na základě IVP vypracovaného ve spolupráci se Speciálním pedagogickým centrem (dále SPC) tak, aby byl naplněn učební plán daného ročníku.

Podle stupně postižení bude požadována přítomnost osobního asistenta, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se školnímu prostředí, bude pomáhat učitelům při komunikaci s takovýmto dítětem, pomáhat při komunikaci dítěte s ostatními žáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka.

3.5.3. Vzdělávání žáků tělesně postižených

Vzdělávání tělesně postižených žáků bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace. Budou se vzdělávat podle učebního plánu běžných tříd a na základě IVP. Ve spolupráci a na doporučení SPC budou realizovány změny v učebním plánu (podle stupně a charakteru postižení). Přestože poskytujeme bezbariérové prostředí, snažíme se zajistit přítomnost osobního asistenta, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se školnímu prostředí, bude pomáhat učitelům při komunikaci s takovýmto dítětem, pomáhat při komunikaci dítěte s ostatními žáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka.

Učitel žáky na přítomnost postiženého spolužáka předem taktně připraví, stanoví pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování.

3.5.4. Vzdělávání žáků s autismem

Žáci s lehčí formou autismu mohou být zařazeni formou individuální integrace do běžných tříd. Na doporučení a ve spolupráci s SPC se budou žáci vzdělávat podle zpracovaného IVP.

Učitel stanoví s žáky pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování s takto postiženými spolužáky.

Podle posouzení SPC bude zajištěna přítomnost osobního asistenta, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se školnímu prostředí, bude pomáhat učitelům při komunikaci s takto postiženým dítětem, pomáhat dítěti komunikovat se spolužáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka.

3.5.5. Vzdělávání žáků s poruchami chování

Mezi žáky s poruchami chování řadíme především žáky hyperaktivní, popřípadě s edukativními problémy, kteří nerespektují některé normy společenského chování, nerespektují autority, jsou nepřízpůsobiví, impulzivní a snadno unavitelní.

Tito žáci budou vzdělávání formou individuální integrace ve třídách na 1. a 2. stupni školy podle IVP vypracovaného na doporučení a ve spolupráci s PPP.

Při formování klíčových kompetencí těchto žáků bude kladen zvýšený důraz na samostatné rozhodování, kri-

tické myšlení, jednání bez podléhání manipulacím, na výchovu k práci, ke spolupráci a osobní odpovědnosti.

Učitel stanoví s žáky přesná pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování s takovýmto žákem, společně vytvoří systém pochval a trestů.

3.5.6. Vzdělávání žáků s více vadami

Žáci s více vadami budou začleněni formou individuální integrace do běžných tříd na 1. a 2. stupni školy, budou se vzdělávat podle učebního plánu běžných tříd a na základě IVP.

Na doporučení a ve spolupráci s příslušnými PPP a SPC budou uskutečněny změny v učebním plánu týkající se těchto žáků. Na základě posouzení PPP nebo SPC závažnosti postižení se budeme snažit zajistit přítomnost osobního asistenta, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) přizpůsobit se školnímu prostředí, bude pomáhat učitelům při komunikaci s takovýmto dítětem, pomáhat při komunikaci dítěte se spolužáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka.

3.5.7. Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Do běžných tříd začleňujeme rovněž žáky, kteří pocházejí ze sociálně nebo kulturně a jazykově odlišného prostředí než žáci pocházející z majoritní populace.

U žáků s nedostatečnou znalostí vzdělávacího jazyka se zaměříme na osvojení českého jazyka, na seznámení s českým prostředím, jeho kulturními zvyklostmi a tradicemi, na vysvětlení kulturních a hodnotových vzorců, ale zároveň budeme postupovat tak, abychom u těchto dětí nepotlačovali jejich identitu, ale naopak obohatíme vzdělávací obsah o poznatky z historie, kultury a tradice jejich národnosti.

Žáci s nízkým sociálně kulturním a ekonomickým postavením jsou často ohroženi sociálně patologickými jevy, proto se zaměřujeme na formování hodnotového žebříčku těchto žáků, na formování kompetencí vedoucích k samostatnosti a odpovědnosti.

Pokud to bude nutné, budou pro tyto žáky vytvořeny vhodné podmínky ve spolupráci s psychologem, speciálním pedagogem, etopedem, sociálním pracovníkem, případně s dalšími odborníky.

3.5.8. Zabezpečení výuky žáků talentovaných a mimořádně nadaných

Naše škola se snaží vyhledávat a rozvíjet talent a mimořádné nadání žáků především v přírodovědných předmětech. Při zjišťování tohoto nadání spolupracujeme s PPP. Na základě odborného vyšetření a doporučení specializovaného pracoviště může výuka těchto žáků probíhat podle IVP. Mimořádně nadaní žáci mohou být také přeřazeni do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky.

Pro tyto žáky je nutná zvýšená motivace k rozšiřování základního učiva především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

V rámci výuky je zařazována práce v diferencovaných skupinách podle nadání žáka. Je pověřován vedením a organizováním těchto skupin, přípravou materiálů. Pro nadaného žáka připravují a zadávají učitelé školní práci, která odpovídá úrovni jeho schopností a dále rozvíjí jeho nadání. Tito žáci se účastní soutěží a olympiád, reprezentují školu v oblastech svého nadání.

Některé ukazatele k identifikaci nadaného žáka

- Bystrý, vnímavý, chápe souvislosti
- Rychle se učí nové věci
- Bohatý, aktivní slovník, vyjadřování
- Často se ptá k věci
- Zaměřuje se na nové, aktuální poznatky, události
- Má vynikající paměť
- Chce úkoly řešit samostatně
- Je nápaditý a originální v řešeních, odpovědích
- Má důvěru sám v sebe

3.6. Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby zajišťuje na naší škole výchovný poradce, metodik prevence, vedení školy, třídní učitelé a další pedagogičtí pracovníci ve spolupráci s příslušnými poradenskými zařízeními.

Zaměření poradenských služeb:

- Poradenství žákům v oblasti učebních postupů, stylů a strategií, poradenství rodičům žáka ve výchově a vzdělávání
- Poradenství při školní neúspěšnosti, postupy řešení při neprospěchu a podpora žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu
- Poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů – rodině a žákovi, postupy řešení ve spolupráci výchovného poradce a pedagogických pracovníků
- Poradenství v obtížných životních situacích žákům, rodičům v souvislosti s výchovou dětí
- Kariérové poradenství, volba střední školy
- Poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků s odlišného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním
- Poradenství ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků
- Poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi

Výchovný poradce realizuje konzultační potřeby podle individuální potřeby žáků a rodičů.

3.6.1. Kariérové poradenství

Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a rodičům žáků, ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje organizaci přihlašování a přestupu k dalšímu vzdělávání. Ve spolupráci s poradenským zařízením je nabízena diagnostika k zaměření žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání, k dispozici žákům jsou informační materiály o středním školství a trhu práce.

3.6.2. Prevence sociálně patologických jevů

Metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok, koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky – otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, otevřená komunikace s rodiči... Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat.

Metodik a výchovný poradce jsou v kontaktu s oddělením péče o dítě Městského úřadu v Hlučíně a kurátory pro děti a mládež a sdruženími poskytujícími služby v této oblasti.

Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech koordinuje postup výchovného poradce, prostřednictvím třídního učitele a vedení školy svolává setkání s rodiči, konzultace s žáky a nabízí podporu a poradenství.

Škola spolupracuje s dalšími organizacemi v oblasti prevence sociálně patologických jevů, využívá vybrané programy. Do oblastí prevence jsou zapojeni žáci prostřednictvím žákovské samosprávy.

3.6.3. Psychologická péče

Žáci se mohou ve škole kdykoliv obrátit na třídního učitele a výchovného poradce a požádat ho o konzultaci a podporu v obtížných situacích. Výchovný poradce pomáhá s řešením konfliktů mezi žáky, podporuje optimální komunikaci mezi rodiči, učiteli a žáky (mediace). Podporuje rozvoj pozitivních vztahů a řešení konfliktů v rámci třídy. Nabízí individuální pohovory rodičům v případě problémů s výchovou, péčí o děti, vztahem mezi rodičem a dítětem. Poskytuje konzultace a podporu učitelům v práci s žákem s potížemi v učení, v chování, v sebepojetí, ve vztahu k učiteli, k druhým lidem. Podává informace o dalších subjektech zajišťujících psychologickou a sociální péči.

4. Učební plán

Obsah vzdělávacích oblastí je naplňován v jednotlivých předmětech, které rozdělujeme do tří skupin:

- předměty povinné pro všechny žáky
- předměty volitelné (jsou povinné – žáci si vybírají z nabídky)
- předměty nepovinné (1. st. – náboženství, 2. st. třídy RVM – cvičení z matematiky)

Přehled uvádí názvy vzdělávacích oblastí a předmětů, kterými jsou naplněny.

Vzdělávací oblast	Název předmětu	
	1. stupeň	2. stupeň
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	Český jazyk a literatura
	Cizí jazyk ¹⁾	Cizí jazyk ²⁾
Matematika a její aplikace	Matematika	Matematika
Informační a komunikační technologie	Práce na počítači	Informatika
Člověk a jeho svět	Prvouka	---
	Přírodověda ³⁾	---
	Vlastivěda ⁴⁾	---
Člověk a společnost	---	Dějepis
	---	Občanská výchova
Člověk a příroda	---	Fyzika
	---	Chemie
	---	Přírodopis
	---	Zeměpis
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova
		Výchova ke zdraví ⁵⁾
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	Pracovní činnosti

Poznámky:

- 1) Na I. stupni se vyučuje od 1. ročníku anglický jazyk
- 2) Na II. stupni se vyučuje v 6. – 9. ročníku anglický a německý jazyk
Druhý cizí jazyk – německý a anglický - se povinně vyučuje v 8. a 9. ročníku
- 3) Učí se celkem 3 hodiny přírodovědy ve 4. a 5. ročníku.
- 4) Učí se celkem 3 hodiny vlastivědy ve 4. a 5. ročníku.
- 5) Výchova ke zdraví se nevyučuje jako samostatný předmět, obsah je integrován do občanské výchovy v 6., 7. a 9. ročníku

4.1. Učební plán I. stupně

Předměty	Ročník					Celkem	Min. čas. dotace	Disponibilní hodiny
	1.	2.	3.	4.	5.			
Český jazyk	8	9	9	8	8	42	38	+4
Anglický jazyk	1	1	3	3	3	11	9	+2
Matematika	4	5	5	5	5	24	22	+2
Práce na počítači					1	1	1	0
Prvouka	2	2	2			6	12	0
Přírodověda				1/2 ¹⁾	2/1 ²⁾	3		
Vlastivěda				2/1 ¹⁾	1/2 ²⁾	3		
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	12	+1
Výtvarná výchova	1	1	2	2	2	8		
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10	0
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	5	0
Týdenní dotace	20	22	25	25	26	118	109	9

- 1) První pololetí 4.třídy 1 hodina přírodovědy a 2 hodiny vlastivědy
Druhé pololetí 4. třídy 2 hodiny přírodovědy a 1 hodina vlastivědy
- 2) První pololetí 5.třídy 2 hodiny přírodovědy a 1 hodina vlastivědy
Druhé pololetí 5. třídy 1 hodina přírodovědy a 2 hodiny vlastivědy

4.2. Učební plán II. stupně – všeobecné třídy (V)

Předměty	Ročník				Celkem	Minimální časová dotace	Disponibilní hodiny
	6.	7.	8.	9.			
Český jazyk a literatura	4	4	5	4	17	16	+1
Cizí jazyk	3	3	3	3	12	12	+6
Druhý cizí jazyk			3	3	6		
Matematika	4	5	4	4	17	16	+1
Informatika				1	1	1	0
Dějepis	2	2	2	2	8	12	+3
Občanská výchova	2	2	1	2	6		
Fyzika	1	2	2	2	7	22	+3
Chemie			2	2	4		
Přírodopis	2	2	2	1	7		
Zeměpis	2	2	2	1	7		
Hudební výchova	1	1	1	1	4	10	0
Výtvarná výchova	2	2	1	1	6		
Tělesná výchova	2	2	2	2	8	11	-3
Pracovní činnosti	1	1	1	1	4	4	0
Volitelný předmět ¹⁾	2	2	1	2	7		+7
Celkem	28	30	32	32	122	122	18

4.3. Učební plán II. stupně – třídy s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů (RVM)

Předměty	Ročník				Celkem	Minimální časová dotace	Disponibilní hodiny
	6.	7.	8.	9.			
Český jazyk a literatura	4	4	4	4	16	16	0
Cizí jazyk	3	3	3	3	12	12	+6
Druhý cizí jazyk			3	3	6		
Matematika	5	6	5	6	22	16	+6
Informatika			1		1	1	0
Dějepis	2	2	2	2	8	12	+3
Občanská výchova	2	2	1	2	7		
Fyzika	1	2	2	2	7	22	+2
Chemie			2	2	4		
Přírodopis	2	2	2	1	7		
Zeměpis	2	2	1	1	6		
Hudební výchova	1	1	1	1	4	10	0
Výtvarná výchova	2	2	1	1	6		
Tělesná výchova	2	2	2	2	8	11	-3
Pracovní činnosti	1	1	1	1	4	4	0
Volitelný předmět ²⁾	1	1	1	1	4		+4
Celkem	28	30	32	32	122	122	18

Poznámky:

- 1) **Volitelné předměty** jsou dotovány z vázané disponibilní časové dotace.
Druhý cizí jazyk je vyučován v 8. a 9. ročníku po 3 hodinách.
Další volitelné předměty: Informatika, Seminář z českého jazyka, Seminář z matematiky, Společenskovední seminář, Seminář z přírodopisu, Technické kreslení, Pohybové hry, Chemická praktika

5. Hodnocení a autoevaluace školy

5.1. Hodnocení žáků

Hodnocení je nutnou součástí výchovně vzdělávacího procesu, je prováděno soustavně v průběhu celého školního roku. Co a jak se hodnotí, ovlivňuje to, co a jak se žák učí, resp. jak pracuje. Je nejen pro žáka, jeho rodiče, ale i pro učitele zpětnou vazbou, která vypovídá o zvládnutí problematiky, identifikuje to, v čem ještě chybí, poskytuje návod, jak má žák postupovat, aby nedostatky odstranil, informuje o tom, v čem se zlepšil a o tom, jak dovede zacházet s tím, co se naučil. Hodnocení má podporovat sebedůvěru žáka ve vlastní schopnosti, jeho důstojnost mezi vrstevníky a jeho důležitost v týmové práci. Systém hodnocení by měl dávat žákům příležitost přebírat odpovědnost za své výsledky. Rozhodně není cílem vzdělávání, ale jeho prostředkem.

Důležitou součástí hodnocení je hodnocení chování a kázně žáků především prostřednictvím motivujících a pozitivních aspektů – odměňování, pochvala.

Samostatným hodnotícím prvkem je klasifikace – představuje spíše názornou, sumarizující složku hodnocení. Řídí se legislativními normami, které především stanovují podobu vysvědčení.

Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání.

Obecné zásady:

- při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi
- při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáků, k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici
- podklady pro klasifikaci učitel získává:
 - a) soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
 - b) zkouškami písemnými, ústními, praktickými, pohybovými, didaktickými testy
- písemnou práci z učiva za delší období (čtvrtletní práce) přesahující 30 minut mohou žáci psát v jednom dni pouze jednu – takové práce oznámí vyučující žákům předem (nejméně jeden týden) a ostatní vyučující informuje zápisem termínu do třídní knihy
- na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematickosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období
- v předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě

5.1.1. Hodnocení a klasifikace

5.1.1.1. V předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí logicky správně. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi a smysluplně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný, účinně se zapojuje do diskuze. Je schopen samostatně studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Plně respektuje demokratické principy, uvědoměle a aktivně pracuje v týmu, jeho působení je velmi přínosné. Je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák s menšími podněty učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně, chápe vztahy mezi nimi a s menšími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků je zpravidla bez podstatných nedostatků. Zapojuje se do diskuze. Je schopen s menší pomocí studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Respektuje demokratické principy, v podstatě uvědoměle a aktivně pracuje pro tým, jeho působení je přínosné. Je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák se v uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadova-

ných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí, s většími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. Částečně se zapojuje do diskuze. Je schopen studovat podle návodu učitele. Občas nerespektuje demokratické principy, v týmu pracuje ne příliš aktivně, jeho působení je přínosné v menší míře. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 4 (dostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených poznatků a dovedností vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery, chybně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, málo se zapojuje do diskuze. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Demokratické principy respektuje jen občas, práce v týmu se pouze účastní. Jeho působení není příliš přínosné. Sebehodnocení a hodnocení ostatních členů je schopen málokdy.

Stupeň 5 (nedostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených vědomostí a dovedností vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Žák si požadované poznatky neosvojil, nesmyslně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Neprojevuje samostatnost v myšlení. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti, nezapojuje se do diskuze. Chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Vůbec nerespektuje demokratické principy, nepracuje pro tým. Svou činností narušuje spolupráci, jeho působení není pro tým přínosné. Správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen.

5.1.1.2. V předmětech s převahou výchovného zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Vždy používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Aktivně se zajímá o umění a estetiku. Jeho tělesná zdatnost má vysokou úroveň.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje méně tvořivě. Má zájem o umění a estetiku. Je tělesně zdatný.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Materiály, nástroje a vybavení používá bezpečně a účinně pouze někdy. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Materiály, nástroje a vybavení většinou nepoužívá bezpečně a účinně. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Materiály, nástroje a vybavení nepoužívá téměř nikdy bezpečně a účinně. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

5.1.1.3. Hodnocení a klasifikace žáků se spec. vzdělávacími potřebami

A) v předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá bezpečně požadovaná fakta, pojmy, definice a poznatky. Jeho myšlení je pohotové, dobře chápe souvislosti, myslí logicky správně. Je schopen samostatně studovat vhodné texty, pracuje uvědoměle a aktivně v týmu, jeho působení je velmi přínosné. Vyjadřuje se výstižně a poměrně přesně. Umí používat kompenzační pomůcky. S upraveným textem pracuje spolehlivě, po zadání práce se věnuje činnosti samostatně.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák v podstatě uceleně ovládá požadovaná fakta, pojmy, definice a poznatky, myslí logicky správně. S menší pomocí je schopen studovat vhodné texty. Pracuje částečně aktivně v týmu, jeho působení je přínosné. Vyjadřuje se méně výstižně, ale poměrně přesně. Dovede používat kompenzační pomůcky, pracuje spolehlivě s upraveným textem. Po zdání práce učitelem pracuje s jistotou. Je schopen téměř vždy sebehodnocení a hodnocení ostatních členů skupiny.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů, definic a poznatků. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v logice se vyskytují chyby. Je schopen studovat vhodné texty podle návodu učitele. Pracuje částečně aktivně v týmu, jeho působení je částečně přínosné. Vyjadřuje se obtížně a nepřesně. Dovede použít kompenzační pomůcky s návodem učitele. Pracuje spolehlivě s upraveným textem. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů skupiny s návodem učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má závažné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů, definic a poznatků. V jeho myšlení se vyskytují závažné chyby. Je nesamostatný v práci s vhodnými texty. Práce v týmu se pouze účastní, jeho působení je občas přínosné. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kompenzační pomůcky používá s návodem učitele obtížně a s chybami. Má velké obtíže při práci s upraveným textem. Závažné chyby dovede s pomocí učitele opravit. Málokdy je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů skupiny.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil, neprojevuje samostatnost v myšlení. Je nesamostatný v práci s vhodnými texty ani s podněty učitele. Není schopen pracovat v týmu. Jeho ústní a písemný projev má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. S upraveným textem nedovede pracovat, kompenzační pomůcky nedokáže použít ani s návodem učitele. Chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Není schopen správného sebehodnocení ani hodnocení ostatních členů skupiny.

B) ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní se zájmem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost, pracuje velmi tvořivě, samostatně, plně využívá osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Jeho projev je esteticky velmi působivý, originální, procítěný a přesný. Osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje tvořivě.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, úspěšně rozvíjí své osobní předpoklady. Projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje samostatně, má zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, samostatný, pohotový, občas i pasivní. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním i kolektivním projevu, který je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho dovednosti a vědomosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo tvořivý, často pasivní, rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Dovednosti a vědomosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech skoro vždy pasivní, rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci, práci druhým znemožňuje.

5.1.2. Celkové hodnocení

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

prospěl(a) s vyznamenáním

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu

ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré ; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 1 písm. e)

prospěl(a)

Žák prospěl, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

neprospěl(a)

Žák neprospěl, je -li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

5.1.3. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové, ...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

Vyučující zajistí zapsání známek také do žákovské knížky a dbá o jejich úplnost.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn ; žák se znovu nepřezkoušuje.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednávají v pedagogické radě.

Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní učitele s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobů získávání podkladů.

5.1.4. Hodnocení práce v zájmových útvarech

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- **pracoval(a) úspěšně**
- **pracoval(a)**

5.1.5. Hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany ČR

Při hodnocení žáků, kteří nejsou občany ČR a plní v ČR povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v ČR vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

5.1.6. Sebehodnocení

Žák se prostřednictvím učitelova hodnocení postupně učí, jaké jsou meze a perspektivy jeho výkonu, sféry jeho úspěchů a úspěšného uplatnění. Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby žák mohl poučeně a objektivně hodnotit sebe a svoji práci. Oba názory jsou průběžně konfrontovány. Učitel a žák na konci klasifikačního období společně hodnotí průběh výkonů žáka tak, aby se shodli na výsledné známce. Autonomní hodnocení se

nesmí stát prostředkem nátlaku na učitele. Cílem je ideální shoda obou hodnocení tak, aby byla pro žáka motivační do dalšího období.

5.1.7. Výstupní hodnocení

Hlavním obsahem výstupního hodnocení je vyjádření o dosažené výstupní úrovni vzdělání ve struktuře vymezené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Dále výstupní hodnocení žáka obsahuje vyjádření o:

- možnostech žáka a jeho nadání
- předpokladech pro další vzdělávání nebo pro uplatnění žáka
- chování žáka v průběhu povinné školní docházky
- dalších významných skutečnostech ve vzdělávání žáka

Výstupní hodnocení vydá škola žákovi na konci prvního pololetí školního roku, v němž splní povinnou školní docházku. Výstupní hodnocení vydá škola žákovi na konci prvního pololetí také v pátém a sedmém ročníku, jestliže se hlásí ke vzdělávání ve střední škole. V případě podání přihlášky k přijetí do oboru vzdělání, v němž je jako součást přijímacího řízení stanovena rámcovým vzdělávacím programem talentová zkouška, je žákovi vydáno výstupní hodnocení do 30. října.

5.1.8. Slovní hodnocení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení práce žáka a jeho přístup ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje tak zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

5.1.9. Komisionální přezkoušení

- Komise pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
- Komise je tříčlenná a tvoří ji:
 - a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
 - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
 - c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením podle § 15 odst. 2 nebo stupněm prospěchu podle § 15 odst. 3. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
- O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy
- Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
- Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
- Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

5.1.10. Opravná zkouška

Komise pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Žák koná opravnou zkoušku v případě, že byl na konci druhého pololetí klasifikován stupněm nedostatečně nejvýše ve dvou předmětech.

Termíny opravných zkoušek určí ředitel školy tak, aby byly vykonány nejpozději do 31. srpna. Pokud se žák v tomto termínu z vážných důvodů nemůže k opravné zkoušce dostavit, lze povolit vykonání opravné zkoušky nejpozději do 15. září. Do té doby žák navštěvuje podmíněčně nejbližší vyšší ročník.

Žák může v jednom dnu skládat pouze jednu opravnou zkoušku.

O termínu konání opravné zkoušky informuje třídní učitel písemně zákonného zástupce. Žák, který se bez vážných důvodů ve stanoveném termínu k opravné zkoušce nedostaví a do dvou dnů se neomluví, je klasifikován z daného předmětu stupněm prospěchu nedostatečný.

5.1.11. Přezkoušení

Má-li zástupce žáka pochybnosti o správnosti klasifikace v jednotlivých předmětech na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří dnů ode dne, kdy bylo žákovi vydáno vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení. Je-li vyučujícím daného předmětu ředitel školy, může zástupce žáka požádat o komisionální přezkoušení příslušného školního inspektora. V takovém případě jmenuje komisi školní inspektor. Přezkoušení provede komise do deseti dnů. Výsledek přezkoušení je konečný, další přezkoušení žáka je nepřipustné.

5.1.12. Dodatečná zkouška

Dodatečnou zkoušku koná žák:

- a) který nemohl být klasifikován pro závažné objektivní příčiny na konci prvního pololetí. Termín dodatečné zkoušky určí ředitel školy tak, aby klasifikace mohla být provedena nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí, ve výjimečných případech do konce klasifikačního období za druhé pololetí.
- b) který nemohl být klasifikován pro závažné objektivní příčiny na konci druhého pololetí. Termín dodatečné zkoušky určí ředitel školy tak, aby klasifikace mohla být provedena do 31. srpna příslušného školního roku, nejpozději do 15. října. Do té doby žák navštěvuje podmíněně vyšší ročník. Žák, který z vážných důvodů ne mohl být klasifikován ani do 15. října, opakuje ročník.
- c) který podle posouzení vyučujícího nemá v daném předmětu dostatečný počet známek ve srovnání s ostatními žáky třídy z důvodu vysoké absence. O dodatečné zkoušce rozhoduje pedagogická rada na návrh vyučujícího daného předmětu.

5.1.13. Postup do dalšího ročníku

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

5.2. Autoevaluace školy

Nedílnou a permanentně probíhající činností výchovně vzdělávacího procesu jsou sebehodnotící činnosti, které zajišťují zpětnou vazbu poskytující obraz úrovně tohoto procesu a nabízející tak východiska k jeho zkvalitnění a zefektivnění. Existuje celá řada zpětných vazeb dávajících odpověď na otázky, které si v souvislosti s naplňováním cílů ŠVP stále musíme klást.

Autoevaluace – vnitřní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Vnitřní hodnocení školy stanoví §11 a §12 zákona č. 561/2004 Sb. a vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

V této souvislosti jsme si vytyčili ty oblasti školní práce, které jsou pro hodnocení důležité – cíle a kritéria, podle kterých budeme vyhodnocovat, vymezili jsme si nástroje, které budeme využívat, a určili časové rozvržení evaluačních činností, podle něhož bude autoevaluace ve škole probíhat.

5.2.1. Oblasti autoevaluace

- průběh vzdělávání
- výsledky vzdělávání
- materiální a technické podmínky
- ekonomické podmínky
- hygienické a další podmínky ke vzdělávání
- školní klima, vzájemné vztahy s rodiči

- řízení školy, personální práce
 - ŠVP a jeho soulad s RVP (koncepte školy)
 - další vzdělávání pedagogických pracovníků
 - vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných v matematice
 - systém poradenských služeb zaměřených k volbě povolání
- Kritéria autoevaluace jsou stanovena na školní rok pro jednotlivé dílčí cíle.

5.2.2. Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dlouhodobého záměru rozvoje školy. Tento stanoví směry rozvoje vzdělávání a způsob jejich realizace.

Dlouhodobý záměr školy obsahuje :

- změny cílů a obsahů vzdělávání
- tvorbu a uplatňování školního vzdělávacího programu
- zvyšování sledování a hodnocení kvality vzdělávání
- další vzdělávání učitelů v rámci celoživotního učení
- úlohy pedagogického pracovníka, zkvalitnění podmínek jeho práce, platového ohodnocení
- uplatnitelnost žáků na trhu práce
- vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných v matematice
- systém poradenských služeb zaměřených k volbě povolání
- zvyšování podílu spokojených rodičů s prací školy
- konzultace rodičů s pedagogy nad výsledky výchovy a vzdělávání

5.2.3. Nástroje autoevaluace

- dotazníky pro rodiče, žáky a učitele
- rozhovory s učiteli, rodiči
- rozbor školní dokumentace
- hospitace
- srovnávací prověrky
- dovednostní testy
- pozorování
- hodnocení a klasifikace žáků, sebehodnocení žáků
- diskuse, porady
- stanovení a hodnocení plánů
- pedagogická tvořivost (metodické materiály, projekty,...)
- spolupráce se žakovskou samosprávou
- spolupráce se spádovou MŠ
- nabídka zájmových kroužků
- úspěchy v olympiádách a soutěžích
- akce pro rodičovskou veřejnost
- vnější evaluace (rada školy, rodičovská veřejnost, Městský úřad, ČŠI,...)
- DVPP

5.2.4. Časové rozvržení autoevaluačních činností

- sebehodnocení práce učitelů a hodnocení ředitelem školy za uplynulý školní rok viz výroční zpráva (září)

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Čas
Koncepce školy	ŠVP, soulad s RVP	Pozorování Hospitace Rozhovory Případná vnější evaluace	Průběžně Škola neovlivní
Podmínky vzdělávání	Úroveň řízení a personální podmínky	Rozhovory s učiteli a rodiči Pozorování Diskuse a porady Stanovení plánu	Průběžně Průběžně Dle plánu školy Září

	Klima školy	Dotazník při zápisu do 1. tříd Dny otevřených dveří Spolupráce se ŠZS Vyhodnocení nejlepších žáků a třídních kolektivů Ankety žáků	Leden Leden, Duben Průběžně Červen Průběžně, dle potřeby
	Materiální a technické podmínky	Požadavky na rozvoj školy-příprava rozpočtu školy Plán BOZP	Září-Listopad Srpen, Září
	Personální podmínky	Personální zajištění školního roku- obměna pracovníků DVPP	Květen-Červen, průběžně dle potřeby celoročně
	Ekonomické podmínky	Možnosti školy vzhledem k rozpočtu zřizovatele a kraje Doplňková činnost	Po obdržení rozpočtu celoročně
Průběh vzdělávání	Učitelé – kvalita výuky, naplňování ŠVP	Hospitace Dotazníky Pedagogická tvořivost Metodické materiály Projekty Tematické plány	Průběžně Dle potřeby Průběžně Průběžně Průběžně Průběžně – úprava dle potřeby
Výsledky vzdělávání	Žáci – naplňování klíčových kompetencí, zvládnutí výstupů ŠVP	Hospitace Srovnávací prověrky Dovednostní testy SCIO Přijímací řízení do RVM Výsledky přijímacího řízení vycházejících žáků Vyhodnocení olympiád a soutěží Činnost rady školy	Průběžně Čtvrtletně Dle potřeby a plánu Prosinec, Leden Duben Květen, Červen Červen Září-Říjen

6. Učební osnovy

6.1. Učební osnovy – I. stupeň

6.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1.stupeň

Časové a organizační vymezení:

- v 1.ročníku 8 vyučovacích hodin týdně
- ve 2. a 3.ročníku 9 vyučovacích hodin týdně
- ve 4. a 5. ročníku 8 vyučovacích hodin týdně

Vzdělávání je zaměřeno na:

- vnímání a chápání různých jazykových sdělení
- čtení s porozuměním
- rozvíjení kultivovaného písemného a ústního projevu
- formulování a sdělování myšlenek, prožitků a pocitu žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- získávání vědomostí a dovedností potřebných k osvojování spisovné podoby českého jazyka
- vnímání literárního textu a přemýšlení o něm
- seznámení se se základními literárními druhy
- emocionální zrání a mravní hodnoty
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Vyučovací předmět **Český jazyk a literatura** je úzce spjat především s přírodovědou, vlastivědou, matematikou, anglickým jazykem, výtvarnou a hudební výchovou, s pracovními činnostmi.

Mezipředmětové vztahy závisí na pracovních textech. Dovednosti získané ve výuce českého jazyka a literatury jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělávání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání.

Průřezová témata:

OSV

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání – je integrovanou součástí vyučování procesu. Systém hodnocení v českém jazyce zohledňuje dovednosti, tvořivost.

Sebepoznání a sebepojetí – žáci si uvědomí úspěšnost v písemných pracích, prověrkách, v soutěžích: 2.– 5.ročník, recitační soutěž (školní, okresní kolo)

Seberegulace a sebeorganizace – žák dokáže využít nabízených možností. Dobrovolná účast v soutěžích, dobrovolné domácí úkoly.

Psychohygienu – střídání různých forem práce.

Kreativita – schopnost zvolit vhodný postup práce.

Sociální rozvoj

Poznávání lidí – poznávání lidí podle příběhů.

Mezilidské vztahy – vzájemná pomoc mezi spolužáky. Dovednost vcítit se do čteného literárního textu, rozebírat mezilidské vztahy, vypravování a stručná charakteristika literárních postav.

Komunikace – schopnost vyjádřit vlastní názor.

Kooperace a kompetice – práce ve dvojicích a ve skupinách, soutěživost.

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – na příkladech z literárních děl ukázat složitost řešení problémů a rozhodování.

Hodnoty, postoje, praktická etika – na příkladech z literárních děl ukázat hodnoty a postoje, snažit se posoudit klady i zápory.

VDO

Občanská společnost a škola – řád školy a základní principy fungování školy.

EGS

Český jazyk a literatura přispívá k vytvoření pocitu vlastenectví, k pocitu určitého pevného zakotvení (můj domov, naše škola, naše město, náš kraj, česká země, česká literatura).

Evropa a svět nás zajímá – v literatuře se tato tematika objevuje poměrně často. Žáci se seznamují s českou literaturou v porovnání s literaturou světovou (především evropskou). Staré pověsti české – Staré řecké báje a pověsti; české pohádky – pohádky cizích autorů.

Objevujeme Evropu a svět – dobrovolná četba. Rodinné příběhy z cestování po Evropě i mimo ni. Poznávání života v jiných zemích.

MKV

Lidské vztahy – základní morální normy.

Multikultura – žáci jsou seznámeni s tradicemi, pohádky a povídky různých národů a národností.

EV

Základní podmínky života – lidová slovesnost a příroda.

Vztah člověka k prostředí – využití v četbě literárních děl – člověk a příroda, příroda a dobrodružství.

MDV

Tematické okruhy receptivních činností

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – hodnotit kriticky mediální sdělení je velmi obtížné. Umožňuje však objektivnější nazírání na skutečnost kolem sebe.

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – vhodný výběr literatury, využití textu z denního tisku.

Fungování a vliv médií ve společnosti – média v každodenním životě mají kladný i záporný vliv. Ovlivňují názory lidí – reklama, zpravodajství.

Tematické okruhy produktivních činností

Tvorba mediálního sdělení – žáci vytvoří zprávu, oznámení, inzerát.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k užívání správné terminologie
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- vede žáky k využívání výpočetní techniky

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, výstižně a kultivovaně se vyjadřuje ústně i písemně
- naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje
- zapojuje se do diskuse a vhodně obhajuje své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívá informačních a komunikačních prostředků

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů

Žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problému
- využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení

- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhoduje
- zdokonaluje se v schopnosti rozumět čtenému textu a ústnímu sdělení, učí se toleranci k jinému názoru

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřuje ústně i písemně
- naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje
- účinně se zapojuje do diskuse a vhodně obhajuje své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívá různých informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k dodržování pravidel

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- dodržuje stanovená pravidla
- zdokonaluje se v hodnocení vlastní práce, vytváří si reálný obraz o sobě, nezdar a neúspěch se učí využívat jako informaci pro nápravu
- učí se toleranci vůči názoru druhých, respektuje vůči vrstevníkům se specifickými poruchami učení, popř. vůči zahraničním spolužákům

Kompetence občanské

Učitel

- zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví

Žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojuje do kulturního dění
- má pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- učitel vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

Žák

- dodržuje hygienu práce
- dodržuje bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívá svých znalostí v běžné praxi
- uvědomuje si význam dobrých jazykových znalostí a schopností pro život (schopnost správně užívat jazyk v psané i mluvené podobě), chápe vztah mateřštiny a cizích jazyků-to vše jako základní předpoklad pro praktické osobní i pracovní uplatnění

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
 Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura**
 Ročník: **1.**
 Časová dotace: **8 hodin týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - snaží se pečlivě vyslovovat, opravovat svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti 	<p>Výcvik čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> – přípravná cvičení sluchová a zraková - písmena, čtení písmen - správné čtení slabik - uvědomělé čtení snadných slov a krátkých vět se zřetelnou spisovnou výslovností - hlasité čtení ukázek ze Slabikáře, čítanek, časopisů - hlasité a tiché čtení <p>Rozvíjení znělého hlasu, artikulování, srozumitelné mluvení, výslovnost délky samohlásek</p> <p>Uvědomělé čtení, plynulé spojování slabik a slova</p>	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>Čtení a mluvený projev</p>	<p>Hv – rytmická cvičení, zpěv s pohybem</p> <p>Vv – obrázky k písmenům</p> <p>Pč – písmena z drátků, plastelíny,...</p> <p>Tv - přípravná cvičení spojená s pohybovou výchovou</p> <p>M – vyhledávání písmen - počítání</p> <p>OSV - rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace, kooperace</p> <p>MV - tvary písmen v tiskovinách</p> <p>VDO - vyjadřování vlastních zážitků, názorů, postojů, naslouchání druhým, snaha o empatii</p> <p>MKV- jedinečnost každého člověka, respekt k individuálním zvláštnostem, kulturní diferenciaci</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>- seznamuje se se základními komunikačními pravidly v rozhovoru</p> <p>- v krátkých mluvených projevech se učí správně dýchat a volit vhodné tempo řeči</p> <p>- seřadí jednoduché ilustrace podle dějové posloupnosti a stručně popíše</p> <p>- naslouchá literárním textům přiměřeným obsahem věku</p> <p>- učí se rozlišovat vyjadřování v próze a ve verších</p> <p>- čte a přednáší z paměti texty přiměřené věku, odlišuje pohádku od jiných textů</p>	<p>Sdělování krátkých zpráv. Prosba, poděkování, omluva, blahopřání</p> <p>Krátké mluvené projevy na dané téma, zážitky ze života dětí,...</p> <p>Poslech literárních textů pro děti. Rozpočítávala, hádanky, říkadla, přísloví. Vyprávění, pohádka. Vyjadřuje své pocity z četby.</p> <p>Přednes básní a říkadel Poznáváme postavy pohádky a seznamujeme se s postavami povídky ze života dětí, hodnotí vlastnosti postav. Základní literární pojmy: hádanka, říkanka, báseň, pohádka</p>	<p>Literární výchova</p>	<p>Vv – ilustrace pohádek, říkadel, povídek Hv – rytmicizace říkadel Prv - dobré a špatné vlastnosti, vztahy mezi lidmi OSV – rozvoj schopnosti poznávání, poznávání vlastností, postojů lidí i pohádkových postav – přenos do reality, mezilidské vztahy, kreativita VDO – hodnoty a vlastnosti – spravedlnost, pravda, zodpovědnost, ... MKV – pohádky a povídky různých národů, národností EV - vztah člověka prostředí MDV- film.pohádky</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>- zvládá základní hygienické návyky v psaní</p> <p>- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky</p>	<p>Základní hygienické návyky: sezení, držení tužky, umístění sešitu a jeho sklon, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem</p> <p>Činnosti a přípravné cviky pro uvolňování ruky k psaní a kresebné cviky velkých tvarů.</p> <p>Psaní jednotlivých prvků písmen a číslic (čáry, oblouky, zátrhy, ovály, klíčky, vlnovky)</p> <p>Orientace v liniatuře, individuální použití pomocné liniatury</p> <p>Kvalitní znaky písma</p> <p>Poznávání a osvojování písmen, slabik, slov</p> <p>Psaní krátkých slov a jednoduchých vět</p> <p>Opisování podle předlohy, přepisování, diktát, autodiktát.</p> <p>Vytváření základů rukopisu (čitelnost, úhlednost a celková úprava písemného projevu)</p>	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>Psaní</p>	<p>Vv – kresebné cviky, zábavné kreslení pro rozvoj motoriky</p> <p>Pč – vytváření tvarů písmen z různých materiálů</p> <p>Tv – hry a pohybové aktivity k rozvoji motoriky</p> <p>M – počítáme písmena</p> <p>OSV - sebeovládání, sebeorganizace</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</p> <p>- učí se chápat význam slov</p> <p>- seznamuje s větou a jejím psaním, učí se psát vlastní jména</p> <p>.</p>	<p>Poznávání písmen abecedy ve vztahu jim odpovídajícím hláskám. Písmeno malé, velké, tištěné, psané Věta, slovo, slabika hláska – jejich rozlišení z hlediska potřeb čtení a psaní.</p> <p>Slova a jejich význam.</p> <p>Psaní velkých počátečních písmen Vlastních jmen a prvního slova věty, hranice slov v písmu. Tečka, čárka, otazník, vykřičník.</p>	<p>Jazyková výchova</p>	<p>Hv - rytmižace, zpěv Vv - tvary písmen Pč - modelování tvarů písmen z různých materiálů Tv- tvarujeme písmena pomocí těla, jeho částí MKV – český jazyk a cizí jazyky, diference EGS –čeština, příbuzné jazyky, Evropa a svět nás zajímá</p>	

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
 Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura**
 Ročník: **2.**
 Časová dotace: **9 hodin týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu, slova člení na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu- děj, věc, okolnost a vlastnost - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru - seznamuje se s kategoriemi podstatných jmen - vyjmenuje 7 pádových otázek - pracuje s krátkými souvislými projevy - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves - spojuje věty do jednodušších soutětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy 	<p>Hláskování, stavba slova, nauka o slově</p> <p>Slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu</p> <p>Třídění slov, seznámení se slovními druhy</p> <p>Ohebné a neohebné slovní druhy</p> <p>Podstatná jména- rod, číslo, pádové otázky</p> <p>Čeština- abeceda</p> <p>Souvislý mluvený projev</p>	<p>Jazyková výchova</p>	<p>Průběžně: Matematika Prvouka Hudební výchova Pracovní činnosti Výtvarná výchova Tělesná výchova</p> <p>OSV- rozvoj schopnosti poznávání, paměti a soustředění, smyslového vnímání, pozornosti, řešení problémů, dovednost pro učení sebepoznání</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>- rozlišuje v textu druhy vět podle postoj mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky</p> <p>- učí se správný pravopis</p> <p>- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</p> <p>-respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru</p> <p>- učí se základní formy společenského styku</p> <p>- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</p>	<p>Věta a souvětí, nejfrekventovanější spojky a spojovací výrazy</p> <p>Druhy vět podle postoje mluvčího, výběr vhodných jazykových prostředků</p> <p>Odůvodňování a psaní: i, í / y, ý po tvrdých a měkkých souhláskách, slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě vě, mě, slova s ú / ů, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</p> <p>Komunikační situace: omluva, žádost, vzkaz, zpráva</p> <p>Výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů, zdvořilostní obraty</p> <p>Oslovení, pozdrav, poděkování</p>	<p>Komunikační a slohová výchova</p>	<p>VDO- rozvoj a podpora komunikační, formulační a prezentační schopnosti a dovednosti, prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání, a spravedlivého posuzování</p> <p>EGS- nachází společné znaky a odlišnosti, podporuje pozitivní postoje, rozvíjí schopnost racionálně</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním, píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev umísťuje správně diakritická znaménka - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - nacvičí psaní velkých tiskacích písmen pro výuku geometrie, upravuje písemnosti - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, 	<p>Rozvíjení znělého hlasu, nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání</p> <p>Členění jazykového projevu</p> <p>Stručné jazykové projevy, jednoduchý popis předmětu, jejich vlastností</p> <p>Vyprávění pohádky, vyprávění podle obrázkové osnovy</p> <p>Dodržování hygienických návyků správného psaní, automatizace psacího pohybu, odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu, diakritická znaménka</p> <p>Plynulý a úhledný písemný projev</p> <p>Tiskací písmena a číslice podle normy psaní, nadpis, text</p> <p>Reprodukce textu, přednes básně, hlasité a tiché čtení</p>	Psaní	<p>uvažovat, projevodovat se a srovnávat se</p> <p>MKV- jedinečnost a zvláštnosti člověka, kulturní zakotvení, respekt k etnikům</p> <p>EV- vztah člověka k prostředí, důsledky lidských činností na prostředí</p> <p>MV- schopnost zapojit se do komunikace, využití všech informací</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</p> <p>- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</p> <p>- seznamuje se základy literatury, všímá si spojitosti textu s ilustrací, učí se orientovat v textu</p>	<p>s porozuměním Líčení atmosféry příběhu</p> <p>Poezie: báseň, verš, rým, sloka, přednes Próza: vyprávění, pohádka, povídky o dětech, o přírodě, o věcech, hlavní postavy, stručný děj</p> <p>Volná reprodukce textu, dramatizace pohádky, řešení hádanek a slovních hříček</p> <p>Divadlo: jeviště, hlediště, herec, divák, maňásky, loutky, ilustrace, ilustrátor, čítanka, mimočítanková četba - časopisy pro děti</p>	<p>Čtení a literární výchova</p>	<p>OSV- poznávání vlastností, postojů, přenos do reality, mezilidské vztahy, kreativita</p>	

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
 vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura**
 Ročník: **3.**
 Časová dotace: **9 hodin týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vzhledává v textu slova příbuzná a slova protikladná - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost, rozlišuje slovní druhy v základním tvaru - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky - odůvodňuje a píše správně i, í / y, ý po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech 	<p>Slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu, vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná</p> <p>Slovo a skutečnost, nauka o slově (stavba slov), třídění slov, ohebné a neohebné slovní druhy</p> <p>Souvislý mluvený projev, význam slov</p> <p>Věta a souvětí, spojky a jejich funkce, spojovací výrazy, základní skladební dvojice</p> <p>Druhy vět podle postoje mluvčího, výběr vhodných jazykových prostředků</p> <p>Pamětné zvládnutí</p>	<p>Jazyková výchova</p>	<p>Průběžně: Matematika Prvouka Hudební výchova Pracovní činnosti Výtvarná výchova Tělesná výchova</p> <p>OSV- rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznávání, sebepojetí, vzájemné poznávání ve skupině, třídě, kreativita, tvořivost v mezilidských vztazích</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - určuje kategorie podstatných jmen, určuje pády podstatných jmen - učí se uvědoměle zvládat jmena osob, zvířat, měst, vesnic, hor a řek - učí se určovat slovesné kategorie, časuje slovesa - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti, vhodně volí společenský jazyk a jeho formy - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - v mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných situacích - na základě vlastních zážitků tvoří souvislý mluvený a písemný projev - zvládá základní hygienické návyky spojené 	<p>vyjmenovaných slov a jejich použití v textu</p> <p>Podstatná jména- rod, číslo, pádové otázky</p> <p>Vlastní jména</p> <p>Slovesa- osoba, číslo, čas- přítomný, budoucí a minulý</p> <p>Dialog, mluvčí a posluchač, otázky a odpovědi, vítání, loučení, přání, pozdravy, pohlednice, dopis, telefonování</p> <p>Správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace</p> <p>Nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání</p> <p>Členění jazykového projevu</p> <p>Souvislé jazykové projevy, využívání jednoduché osnovy, popis, vypravování, reprodukce textu, sestavování nadpisu</p>	<p>Komunikační a slohová výchova</p>	<p>VDO- rozvoj a podpora komunikativní, formulační a prezentační schopnosti a dovednosti, schopnost naslouchání a posuzování, učí sebeúctě a sebedůvěře</p> <p>EGS- rozvíjí schopnost uvažovat, projevovat emocionální zaujetí, nachází společné znaky a odlišnosti</p> <p>MKV- jedinečnost člověka, kulturní zakotvení</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>s psaním</p> <ul style="list-style-type: none">- upevňuje správné tvary písmen a číslic, kontroluje vlastní písemný projev- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení- zvládá žánry písemného projevu- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku- vyjadřuje své pocity z přečteného textu- rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od statních vyprávění- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů	<p>Dodržování hygienických návyků správného psaní</p> <p>Automatizace psacího pohybu, odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu</p> <p>Osobitý rukopis- plynulý, rychlý, úhledný projev, kontrola vlastního projevu</p> <p>Adresy, blahopřání, pozdrav, omluvenka, vzkaz, dopis, vypravování, popis, jednoduchý tiskopis</p> <p>Četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků, uplatnění přirozené intonace, rychlé čtení tiché, hlasité čtení, předčítání</p> <p>Reprodukce textu, přednes básně nebo úryvku prózy</p> <p>Líčení atmosféry příběhu</p> <p>Základy literatury- poezie,</p>	<p>Psaní</p> <p>Čtení a literární výchova</p>	<p>EV- vztah člověka k prostředí, důsledky lidských činností na prostředí</p> <p>MV- schopnost zapojit se do komunikace, využití všech informací</p> <p>OSV- poznávání vlastností, postojů, přenos do reality, mezilidské vztahy, kreativita</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
učitele a podle svých schopností	próza (povídka) a divadlo (dějství, herec) Volná reprodukce textu, dramatizace povídky nebo básně			

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
 Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura**
 Ročník: **4.**
 Časová dotace: **8 hodin týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary <p>- rozlišuje ve slově kořen, část předponovou příponovou a koncovku</p> <p>- rozlišuje předpony a předložky</p> <p>- upevňuje pojem slovo a část slova</p> <p>- vyhledává kořen slova a porovnává významy slov</p> <p>- utvrzuje vědomosti o vyjmenovaných slovech</p> <p>- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</p> <p>- vyhledává slovesné tvary jednoduché i složené ve větách</p> <p>- začíná rozlišovat větu jednoduchou a souvětí podle počtu sloves</p>	<p>Význam slov slova jednoznačná mnohoznačná protikladná souznačná spisovná nespisovná citově zabarvená</p> <p>Stavba slova</p> <p>Předložky</p> <p>Slova příbuzná</p> <p>Vyjmenovaná slova</p> <p>Slovní druhy Slova ohebná Slova neohebná</p> <p>Slovesa Určité slovesné tvary, slovesné způsoby, infinitiv</p>	<p>Jazyková výchova Nauka o slově (Tvarosloví)</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV - kreativita</p> <p>M – číslovky – zápis a správná výslovnost (číselné a slovní znázornění)</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - určuje mluvnické kategorie sloves ve větách - zopakuje si mluvnické kategorie podstatných jmen - pevně si znalost pádových otázek - poznává podstatné jméno rodu středního v různých tvarech, s různými koncovkami, ptá se na ně pádovými otázkami, zařazuje ke vzoru podle koncovek 1. a 2.pádu č.j. - poznává PJ rodu ženského v různých tvarech, s různými koncovkami, ptá se na ně pádovými otázkami, zařazuje ke vzoru podle koncovek 1. a 2.pádu č.j. - poznává PJ rodu mužského v různých tvarech, s různými koncovkami, ptá se na ně pádovými otázkami, zařazuje ke vzoru podle koncovek 1. a 2.pádu č.j. - určuje mužská PJ životná a neživotná podle 1. a 4.pádu č.j. - píše správně i / y v pádových koncovkách, řídí se vzory - připomene si PJ vlastní – určitých osob, zvířat, měst, vesnic, řek, ... a psaní velkých počátečních písmen 	<p>Časování sloves ve všech časech (přítomný, budoucí, minulý)</p> <p>Podstatná jména - rod, číslo, pád (pádové otázky)</p> <p>Vzory rodu středního</p> <p>Vzory rodu ženského</p> <p>Vzory rodu mužského - vzory tvrdé měkké životné neživotné</p> <p>Podstatná jména obecná a vlastní Víceslovná vlastní jména</p>	<p>Jazyková výchova Nauka o slově (Tvarosloví)</p>	<p>M-slovní úlohy-správný zápis vlastních jmen Vl-jména měst, řek, hor, pohoří OSV-rozvoj schopností poznávání</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti - posuzuje úplnost a neúplnost jednoduchého sdělení - pracuje s podstatnými fakty - procvičuje různé popisy - zaznamenává podstatné informace - rozlišuje podstatné a okrajové - dodržuje časovou posloupnost u děje a činnosti - vede správně dialog ústní i písemný, telefonický rozhovor - zanechává vzkaz na záznamníku - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace 	<p>Vypravování Osnova, čtení textu na odstavce</p> <p>Adresa</p> <p>Popis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Popis osoby - Popis věci a děje - Popis činnosti <p>Komunikační výchova (formy společenského styku)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Telefonní rozhovor - Dopis - Blahopřání - Oznámení 	<p>Komunikační a slohová výchova</p>	<p>M – číselné seřazování při pracovním postupu Vv – kreslená osnova OSV – komunikace VDO – vyjadřování vlastních zážitků, názorů, postojů, naslouchání druhým, snaha o empatii EGS – Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa</p> <p>Přv – práce s přírodovědnou knihou a fotografickým materiálem při popisu Vv, Přv – sledování přírodniny v terénu a kresba PČ – popis pracovního postupu</p> <p>OSV – mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti MKV – lidské vztahy – základní morální normy M – geometrie – dopisní obálka pomocí úseček</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>- neuzívá stále stejné výrazy, nahrazuje opakující se slova, neuzívá stejné spojovací výrazy</p> <p>- uzívá správných tvarů zvratných sloves ve 2.os.č.j. (ses, sis)</p> <p>- učí se tvořit k danému textu nadpis a naopak</p> <p>- učí se správně formulovat přímou řeč v ústním i v písemném projevu</p> <p>- dodržuje základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)</p> <p>- zdokonaluje techniku psaní (úhledný, čitelný, přehledný písemný projev, formální úprava textu)</p>	<p>Slohová pravidla</p> <p>Písemný projev</p> <p>Žánry písemného projevu:</p> <ul style="list-style-type: none">- Adresa- Blahopřání- Pozdrav z prázdnin- Omluvenka- Zpráva- Oznámení- Pozvánka- Vzkaz- Dopis	<p>Komunikační a slohová výchova</p>	<p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none">- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality- tvorba mediálního sdělení	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>- čte a přednáší z paměti ve vhodném tempu literární texty přiměřené věku</p> <p>- vyjadřuje své pocity z přečteného textu</p> <p>- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších</p> <p>- odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</p> <p>- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</p> <p>- čte pozorně, přiměřeně rychle se znalostí textu</p> <p>- reprodukuje text po jednotlivých částech ve správných časových posloupnostech (čte uvědoměle)</p>	<p>Próza a poezie</p> <p>Poslech literárních textů</p> <p>Zážitekové čtení a naslouchání</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <p>Základní literární pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - literární druhy a žánry - Rozpočítadlo - Hádanka - Říkanka - Báseň 	<p>Literární výchova</p>	<p>Přv – setkání dětských literárních postav z přírodou, zvířátka v přírodě, lidová slovesnost v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>- poezie – básníci a příroda, básnické ztvárnění přírody</p> <p>OSV – kreativita, hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VDO – hodnoty a vlastnosti – spravedlnost, pravda, zodpovědnost</p> <p>EGS – čeština, příbuzné jazyky, Evropa a svět nás zajímá</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p> <p>VI – Praha a její památky – cestování po ČR, příprava na výlet</p> <p>Aj – správné čtení cizích jmen</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>- orientuje se v základní dětské literatuře (doplňková četba) - dovede pracovat s časopisy určené jeho věku a rozšiřovat si vědomosti ze všech vědních oborů</p>	<ul style="list-style-type: none">- Pohádka- Bajka- Povídka- Spisovatel- Básník- Kniha- Čtenář- Divadelní představení- Herec- Režisér- Poezie<ul style="list-style-type: none">- sloka- verš- rým		<p>Vv – pohádkové bytosti – různé techniky ztvárnění MKV – multikulturalita – pohádky a povídky různých národů a národností Hv – hymna ČR – lidová slovesnost – text a hudba<ul style="list-style-type: none">- hudební skladatelé – četba a poslech díla- divadlo – orchestr – seznámení s hudebními nástroji</p>	

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
 Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura**
 Ročník: **5.**
 Časová dotace: **8 hodin týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák Jazyková výchova Porovnává význam slov, slova stejného a podobného významu a vícevýznamová slova.</p> <p>Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</p> <p>Zdokonaluje se v rozlišování slovních druhů.</p> <p>Určuje mluvnické kategorie. Skloňuje podstatná jména všech rodů.</p> <p>Skloňuje přídavná jména tvrdá, měkká a některá přivlastňovací.</p> <p>Zná rozdělení zájmen. Dokáže skloňovat některá osobní zájmena.</p> <p>-</p>	<p>Slova příbuzná</p> <p>Stavba slova. Souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony. Psaní slov s i, í a y, ý po písmenech označujících obojetné souhlásky v kořenu, předponě a příponě.</p> <p>Slovní druhy.</p> <p>Skloňování podstatných jmen všech rodů. Vzory r. mužského předseda a soudce. Vzory přídavných jmen mladý a jarní.</p> <p>Druhy zájmen. Osobní zájm. já, ty, my, vy, se.</p> <p>Časování sloves.</p>	<p>Opakování učiva 4.ročníku. Tvarosloví</p>	<p>Vlastivěda (sousední státy, jejich jazyk)</p> <p>Přírodověda (cizokrajná zvířata, encyklopedie).</p> <p>Vlastivěda (minulost, naši předkové)</p> <p>EGS-j sme Evropané, Evropa a svět.</p> <p>OSV-komunikace, poznávání lidí.</p> <p>MKV-etnický původ, lidské vztahy.</p>	<p>Zařazování učiva gramatiky i do hodin slohu a literární výchovy</p>

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Dokáže vyčítat slovesa, určit je.</p> <p>Rozpozná základní a určovací skladební dvojice.</p> <p>Porovnává větu jednoduchou a souvětí. Užívá vhodných spojovacích výrazů.</p> <p>Slohová výchova Dokáže napsat krátký dopis, inzerát. Dokáže vystihnout podstatu textu a napsat výpisky.</p> <p>Dokáže sestavit osnovu pro krátký text. Na základě osnovy dokáže sestavit nebo napsat děj s dodržением časové posloupnosti.</p> <p>Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost. Dokáže správně napsat jednoduchý komunikační žánr po obsahové i formální stránce.</p> <p>Psaní Snaží se psát správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.</p> <p>Ovládá formy písemného společenského styku. Dokáže napsat dopis s jednoduchým obsahem. Snaží se vyplnit správně tiskopis. Umí si napsat výpisky z učiva.</p> <p>Čtení a literární výchova Dokáže pracovat s naučnými slovníky.</p>	<p>Slovesný způsob oznamovací, rozkazovací a podmiňovací.</p> <p>Věta, skladební dvojice základní a určovací. Podmět a přísudek, jejich shoda. Řeč přímá a nepřímá.</p> <p>Soukromý dopis. Inzerát. Učíme se, jak učit. Dorozumívací prostředky, symboly, značky. Popis cesty, jízdního kola. Popis pracovního postupu. Kreslený příběh. Vizitka.</p>	<p>Skladba.</p> <p>Dopis.</p> <p>Inzerát.</p> <p>Popis cesty.</p> <p>Recept.</p> <p>Pozdrav z dovolené.</p> <p>Na poště.</p> <p>Psaní výpisků z probraného učiva.</p>	<p>EV-lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.</p> <p>VDO-občan, občanská společnost a stát.</p> <p>MDV-tvorba mediálních sdělení</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Dokáže číst s porozuměním přiměřeně náročné texty nahlas i potichu.</p> <p>Snaží se reprodukovat přiměřeně náročný text a dokáže si z něho zapamatovat podstatná fakta.</p> <p>Zvládá techniku čtení, zdokonaluje se. Snaží se o výrazný přednes ve vhodně volených úryvcích.</p> <p>Rozlišuje podstatné a okrajové informace, podstatné Umí vyhledat, v textu se orientovat a podstatné se snaží výstižně zaznamenat.</p> <p>Dokáže vystihnout hlavní myšlenku literárního díla nebo ukázky. Všímá si postojů literárních postav.</p> <p>Snaha o sledování divadelních a filmových představení se zaujetím. Využívá por vlastní četbu školní nebo místní knihovnu.</p> <p>Naučí se 2 básním zpaměti. Poznává základy literatury. Rozlišuje různé typy textů.</p> <p>Volně reprodukuje přečtený text podle svých schopností Dovede vyjádřit své dojmy z četby a stručně je zapsat.</p>	<p>Hlasité a tiché čtení.</p> <p>Reprodukce textu- klíčová slova a pojmy.</p> <p>Výrazné čtení uměleckých textů. Studijní čtení naukových textů. Vyhledávání a obohacování svých znalostí s použ.internetu</p> <p>Reprodukce textu, rozlišování podstatného a méně důležitého.</p> <p>Typy divadelních představení,práce herců, život v divadle.</p> <p>Veršovaná poezie, poetická próza. Poezie (lyrika, epika). Próza (čas a prostředí děje,povídky, hlavní a vedlejší postavy). Divadlo (konflikt a jeho řešení).</p>	<p>Články a úryvky z Čítanky pro 5.r.</p> <p>Divadlo. Návštěva divadla</p> <p>Co mě zajímá, vyhledávání v encyklopediích</p>		

6.1.2. Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1.stupeň

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět:

- v 1. a 2. ročníku – 1 hodina týdně
- od 3. do 5. ročníku – 3 hodiny týdně

Vzdělávání je zaměřeno na:

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností, aktivní využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopností číst s porozuměním přiměřené texty v daném jazyce
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově i rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Formy realizace

Vyučovací hodina: Výklad učitele, poslech, četba, skupinové vyučování, reprodukce textu (písemná i ústní), samostatné práce žáků (hledání informací, práce se slovníkem, s časopisem, práce s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, zpěv, dramatizace, výukové programy na PC, krátkodobé projekty. Od 5. ročníku mají žáci možnost zúčastnit se následujících aktivit: olympiády, výjezdy do zahraničí, příležitostné akce, projekty, besedy s rodilými mluvčími, besedy s osobami, které pobývali nějaký čas v zahraničí.

Místo realizace: ve třídách, v jazykových učebnách, v učebnách VT.

Dělení: na skupiny v rámci ročníku.

Mezipředmětové vztahy

V českém jazyce: Znalost slovních druhů pro pochopení pevné stavby anglické věty.

Dobrá znalost druhů zájmen, rozlišování druhů číslovek.

Znalost podstatných jmen

Abeceda.

V matematice: Geometrické tvary, uspořádání, řada čísel, početní výkony s přirozenými čísly, převádění jednotek.

V přírodovědě: Základní údaje o zemích, v nichž je národním jazykem angličtina

Tělesná výchova: Povely a jednoduché pokyny při změnách pohybů.

Průřezová témata:

EV – základní podmínky života

– ekosystémy

– lidské aktivity a problémy životního prostředí

EGS – jsme Evropané

– Evropa a svět

OSV – poznávání lidí

– mezilidské vztahy

– kooperace a kompetence, komunikace

MVD – tvorba mediálního sdělení

– práce v realizačním týmu

MKD – lidské vztahy

– mezilidské vztahy, etnický původ

VDO – principy demokracie

– občan, společnost, stát

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využijí všech dostupných forem a metod práce k tomu, aby žáci dosáhli požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

Žák

- vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojuje získané poznatky do širších celků
- poznává smysl a cíl učení

Učitel

- vede žáka k ověřování výsledků
- vede žáka k zadávání úkolů, kdy žák vyhledává a kombinuje informace

Kompetence k řešení problémů

Žák

- umí pochopit problém
- je schopen vyhledávat vhodné informace

Učitel

- klade vhodné otázky
- umožňuje volný přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

Žák

- komunikuje na odpovídající úrovni
- umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Učitel

- vede žáka k výstižnému a souvislému projevu
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vede žáka k aktivitám, které jsou individuální nebo ve dvojicích

Kompetence sociální a personální

Žák

- spolupracuje ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- se učí sebekontroly

Učitel

- hodnotí žáka způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- podněcuje žáka k argumentaci

Kompetence občanské

Žák

- respektuje názory ostatních
- se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Učitel

- vede žáka k prezentaci jeho myšlenek a názorů
- vede žáka ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

Žák

- je schopen efektivně organizovat svou práci
- po celou dobu práce udržuje své pracovní místo v pořádku
- dovede sám vyhodnotit výsledky své činnosti

Učitel

- napomáhá při cestě k správnému řešení
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vyučovací předmět: **Anglický jazyk**

Ročník: **1.**

Časová dotace: **1 hodina týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">- umí pozdravit učitele, spolužáky, rozloučit se a představit- snaží se zeptat na jméno a odpovědět- pojmenuje členy rodiny <p>- seznamuje se se slovní zásobou</p> <ul style="list-style-type: none">- snaží se zeptat a odpovědět na školní potřeby- dokáže vyjmenovat číselnou řadu 1- 10 <p>- seznamuje se se slovní zásobou</p> <ul style="list-style-type: none">- naučí se základní barvy <p>- seznamuje se slovní zásobou</p> <ul style="list-style-type: none">- počítá a určuje barvy oděvu	<p>Hello, I'm ...; What's your name? Good bye! Who's this?; It's...</p> <p>a book, a bag, a pen, a pencil-case, a ruler What's in my bag?; There's a (book). What's this?; It's (a pencil-case). Yes./ No. Numbers 1- 10; How many (pencil)s?</p> <p>a car, a doll, a drum, a guitar, a plane, a train blue, green, orange, pink, red, yellow a (red) (pen)</p> <p>a hat, a jumper, a shoe, a skirt, a sock, a T-shirt One (red) (sock)... two (red) (sock)s My favourite (T-shirt) is</p>	<p>Pozdravy, představování Rodina</p> <p>Škola Školní potřeby Číslovky 1- 5, později 6- 10</p> <p>Dětské hračky Základní barvy</p> <p>Části oděvu Pokyny</p>	<p>Průběžně: Český jazyk Matematika Prvouka Hudební výchova Pracovní činnosti Výtvarná výchova Tělesná výchova</p> <p>MV- schopnost zapojit se do komunikace, využití všech informací OSV- poznávání vlastností, postojů, přenos do reality, mezilidské vztahy, kreativita MKV- jedinečnost a zvláštnosti člověka, kulturní zakotvení, respekt k etnikům VDO- rozvoj a podpora komunikativní, formulační a prezentační schopnosti a dovednosti, prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se slovní zásobou - dokáže se zeptat a odpovědět na věk 	<p>(green). Put on/ Take off your (jumper).</p> <p>a badge, a balloon, a cake, a candle, a card, a present How old are you?; I'm (seven). Jump!, Dance!, Shake!, Clap!, Stamp your feet!</p>	<p>Narozeniny Rozkazy</p>	<p>EGS- nachází společné znaky a odlišnosti, podporuje pozitivní postoje, rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat se a srovnávat se EV- vztah člověka k prostředí, důsledky lidských činností na prostředí OSV- rozvoj schopnosti poznávání, paměti a soutředění, smyslového vnímání, pozornosti, řešení problémů, dovednosti pro učení sebepoznání EGS- styl života v evropských rodinách</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže odpovědět na danou otázku pomocí nové slovní zásoby 	<p>a duck, a hairbrush, shampoo, soap, a toothbrush, a towel Can you (see me)?/ Yes, I can./ No, I can't. I wash my (face). I brush my (hair).</p>	<p>Hygiena</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - učí se pojmenovávat některá zvířata - tvoří jednoduchou otázku 	<p>a bird, a cat, a dog, a mouse, a snake, a tiger Do you like (dogs)? Where's (Otto)? on, in</p>	<p>Některá zvířata</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - snaží se přát a zpívat s novou slovní zásobou 	<p>a bell, a cracker, a robin, a star, a stocking</p>	<p>Vánoce</p>		

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
-naslouchá, opakuje, zpívá, recituje, hraje	písně, říkadla, básně, hry	Průběžně celým ročníkem		

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vyučovací předmět: **Anglický jazyk**

Ročník: **2.**

Časová dotace: **1 hodina týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
Žák: - opakuje získanou slovní zásobu	Dad, Causy, Jack, Mum, Otto, Polly, Ruby, Spike, Tina	Rodina	Průběžně: Český jazyk, Matematika, Prvouka, Hudební výchova, Pracovní činnosti, Výtvarná výchova, Tělesná výchova EV – vztah člověka k prostředí, důsledky lidských činností na prostředí	
- pozdravy, představování	Hello, I'm	Pozdravy		
- seznamuje se s anglickou výslovností	The Alphabet	Abeceda		
- učí se a čte slovní zásobu	crocodile, lion, money, snake, tiger, zebra	Zvířata		
- tvoří jednoduchou větu kladnou a zápornou	I can / can't see a ...			

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
- učí se a čte slovní zásobu	a book, a chair, a clock, a pen, a table, a teacher	Škola	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznávání, sebepojetí, vzájemné poznávání ve skupině, třídě, kreativita, tvořivost v mezilidských vztazích	
- upevňuje a čte názvy barev	blue, green, oranže, pink, red, yellow	Třída		
- popisuje obrázek	This is my / your ...	Barvy	MV – schopnost zapojit se do komunikace, využití všech informací	
- poznává, učí se a čte slovní zásobu	bread, cheese, fish, pasta, rice, yoghurt (coffee, lemonade, milk, oranže, juice, tea, water)	Jídlo a nápoje		
- reaguje stručně na danou otázku	Do you like ...? Yes / No I like / I don't like ...	Obličej	EGS – rozvíjí schopnost uvažovat, projevovat emocionální zaujetí, nachází společné znaky a odlišnosti	
- ukazuje, učí se a čte slovní zásobu	ears, eyes, face, hair, nose, mouth			
- seznamuje se s dalšími odstíny barev	black, blond, brown, red	Barvy		
- odpovídá jednoduchou formou na otázku	I've got ...			

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - opakuje, učí se a čte slovní zásobu - snaží se tvořit na základě poslechu jednoduchou otázku 	<p>bathroom, bedroom, garden, hall, kitchen, sitting room</p> <p>Is it ...? / It's a ... Is it in ...? / I don't know. Where's my / your ...?</p>	Doma	VDO – rozvoj a podpora komunikativní, formulační a prezentační schopnosti a dovednosti, schopnost naslouchání a posuzování, učí sebeúctě a sebedůvěře	
<ul style="list-style-type: none"> - učí se, používá, rozumí nové slovní zásobě 	<p>dress, sandals, shorts, sundat, trainers, T-shirt, (bag, book, tiger, toothbrush)</p>	Léto		
<ul style="list-style-type: none"> - poslouchá a stručně odpovídá na otázku 	<p>I'm wearing ... What are you wearing? Take off ... Where's my ...? Stop ! Let's go !</p>	Oblečení	MKV – jedinečnost člověka, kulturní zakotvení	
<ul style="list-style-type: none"> - poslouchá a čte vánoční příběh - učí se novou slovní zásobu - zpívá vánoční píseň 	<p>car, doll, Father Christmas, reindeer</p>	Vánoce	OSV – poznávání vlastností, postojů, přenos do reality, mezilidské vztahy, kreativita	
<ul style="list-style-type: none"> - popisuje a ukazuje na obrázky 	<p>Where's ...? It's ... Is it ...?</p>		EGS – život Evropanů	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">- osvojí si novou slovní zásobu- naučí se velikonoční píseň- procvičuje známou otázku a odpověď- naslouchá, opakuje, zpívá, recituje, hraje- osvojuje si čtení a psaní	<p>baby, chicken, crocodile, duck, egg, snake</p> <p>Is this ...? This is ...</p> <p>písně, říkadla, básně, hry</p> <p>jednoduchá slova a věty</p>	<p>Velikonoce</p> <p>Průběžně celým ročníkem</p>	<p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none">- prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí- zvyky a tradice národů Evropy	

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
 Vyučovací předmět: **Anglický jazyk**
 Ročník: **3.**
 Časová dotace: **3 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> -umí pozdravit, rozloučit se, představit sebe i kamarády -zná rozdíl mezi českou a anglickou abecedou, speluje anglicky -dokáže počítat do 10, umí požádat o telefonní číslo -dokáže pojmenovat školní potřeby a věci ve třídě -umí hovořit o sobě a své rodině -zná číslovky do 20, dokáže počítat 	<p>Pozdravy Mezinárodní slova</p> <p>Názvy barev</p> <p>Abeceda – znění anglických písmen</p> <p>Číslovky 0 – 10</p> <p>Věci ve třídě Množné číslo podstatných jmen</p> <p>Sloveso být – oznamovací, kladná i záporná věta, otázka, krátká odpověď, anglická jména osobní a některá přivlastňovací zájmena</p> <p>Číslovky 1–20</p>	<p>Pozdravy, představení se Angličtina kolem nás</p> <p>Barvy</p> <p>Číslovky</p> <p>Co je to?</p> <p>Nový kamarád Rodina</p> <p>Jak jsi starý? Narozeniny</p>	<p>Čj – slovní druhy (podstatná jména, zájmena, předložky) Tv – povely</p> <p>Anglická abeceda</p> <p>Matematika–čas a geometrické tvary, početní výkony s přirozenými čísly</p> <p>VDO – občan, společnost MKV – lidské vztahy, etnický původ</p> <p>OSV – poznávání lidí</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
-umí počítat do 100	Popis lidí Číslovky 21–100	Číslovky		
-umí se vyjádřit, odkud lidé jsou, kde žijí	Názvy místností Předložky, přivlastňovací pád, názvy zemí, států	Můj domov, náš dům, byt To je moje země, toto je moje město	Vv – malování svého domu, pokoje, svého města, vesnice EGS – Evropa a svět	
-hovoří o městech a zemí, umí popsat svůj dům pokoj	Neurčité členy Další předložky místa Nábytek	Kde je Davidovo auto?	Vv– výtvarné ztvárnění své oblíbené hračky	
-mluví o svých hračkách, umí věci popsat, srovnat -dokáže popsat sám sebe a jiné osoby	Vazba there is/are Sloveso mít – kladná a záporná oznamovací věta	Jaká je tvoje oblíbená hračka		
-používá názvy částí celého těla	Části těla	Lidské tělo	Vv – kresba mého kamaráda	

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vyučovací předmět: **Anglický jazyk**

Ročník: **4.**

Časová dotace: **3 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">- se snaží popsat svého zvířecího mazlíčka-mluví a píše o svých dovednostech, schopnostech a dovednostech svých kamarádů- umí popsat některé sporty a záliby- dokáže pojmenovat některá jídla a pití- umí se zeptat na jídlo a vyjádřit, co má a nemá rád-dokáže vyjádřit svůj postoj, chuť i nelibost-umí se vyjádřit, co má a nemá rád-dokáže vyjmenovat předměty- umí vyjádřit, co lidé dělají a kdy umí diskutovat o tom, co žáci dělají během týdne-umí se vyjádřit, co lidé kdy dělají-umí vyjádřit, co mají lidé oblečeno- dokáže popsat, co lidé nosí a co nenosí	<p>Části zvířecího těla „have got“ – kladná a záporná a tázací věta Slovesa „can, can ‘t“, otázka s použitím can</p> <p>Použití „-ing“ formy po like, Dislike</p> <p>Přítomný čas prostý-otázka, odpověď, zápor</p> <p>Otázky na čas a činnosti v danou dobu</p> <p>Přítomný čas průběhový – kladná, záporná a tázací věta</p>	<p>Mám domácí zvířátko – zvířecího mazlíčka</p> <p>Mé koníčky</p> <p>Některé druhy sportů Některé druhy hudebních nástrojů Mé oblíbené jídlo a pití</p> <p>Záliby, co rádi a neradi děláme</p> <p>Škola, vyučovací předměty Činnosti během dne Čas, přesné určení času</p> <p>Oblékání Vzory látek Módní přehlídka</p>	<p>Př – domácí zvířata</p> <p>Hv – hudební nástroje</p> <p>OSV – poznávání lidí</p> <p>MKV – mezilidské vztahy</p> <p>VDO – občan, společnost, stát</p> <p>Vv – výtvarné vyjádření různého druhu oblečení a módních doplňků</p>	

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
 Vyučovací předmět: **Anglický jazyk**
 Ročník: **5.**
 Časová dotace: **3 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - hovoří o národnostech, zemích a jazycích - popisuje, co lidé dělají ve své práci 	<p>Přítomný čas prostý ve srovnání s přítomným časem průběhovým Jména zemí, národností Názvy zaměstnání</p>	<p>Lidé Kde žijí Kde pracují tví rodiče Některá povolání a činnosti lidí</p>	<p>EGS – Evropa a svět</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - snaží se ovládat pojmy a časté fráze při nakupování - zná nejčastější názvy obchodů 	<p>Ceny, rozdíl ve psaní měny Názvy různých druhů filmů a knih Fráze při nakupování Předložky místa Vyjádření „I d' like“</p>	<p>Nakupování</p>	<p>VDO – občan, společnost, stát</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - umí napsat datum v anglickém jazyce - dokáže používat minulý čas slovesa být 	<p>Řadové číslovky, data Minulý čas slovesa „to be“</p>	<p>Narozeniny Známé osobnosti Názvy měsíců</p>	<p>MKV – lidské vztahy, etnický původ</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - dovede použít minulý čas slovesa „mít“ 	<p>Minulý čas slovesa „to have“</p>	<p>Zvířata na farmě Zvířata v ZOO Místa, kde žijí výřata Popis některých zvířat</p>	<p>Vv – výtvarné ztvárnění některého zvířete</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
- umí tvořit rozhovory v minulém čase - dokáže utvořit minulý čas u některých sloves - zná minulý čas některých nepravidelných sloves	Minulý čas tvořen od sloves pravidelně Vyjádření minulého času sloves: “went, saw, bought“	Činnosti lidí v minulosti Co jsi dělal o víkendu?		
- umí vyjádřit blízkou budoucnost	Použití „going to“ pro blízkou budoucnost	Prázdniny Plány do budoucna	Vv– Co budu dělat o prázdninách?	

6.1.3. Matematika a její aplikace

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje jako samostatný předmět:

1. ročník: 4 vyučovací hodiny týdně
- 2.– 5. ročník: 5 vyučovacích hodin týdně

Vzdělávání je zaměřeno na:

- poskytování vědomostí a dovedností potřebných pro orientaci v praktickém životě
- umožňování získávat matematickou gramotnost
- rozvíjení schopností žáků, paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku
- vytváření rysů osobnosti – vytrvalost, pracovitost, kritičnost
- osvojování některých pojmů – algoritmy, terminologie, symbolika a způsoby jejich užití
- využívání prostředků výpočetní techniky (kalkulátory, PC) a používání některých dalších pomůcek, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a rýsovacích technikách
- řešení provádět početní výkony pamětně i písemně
- řešení úkolů z praxe, provádění odhadů výsledků řešení a potřebné zaokrouhlení
- čtení a užívání jednoduchých tabulek a diagramů
- orientování se v rovině a prostoru, výpočty obvodů a obsahů rovinných obrazců
- vývoj a dotváření jednotlivých tématických celků, jejich návaznost
- samostatné řešení úloh a problémů vyžadujících matematické postupy

Výuka probíhá systémem zpětné vazby, založené na tvořivosti každého žáka a reakci učitele, který zobecňuje poznatky žáků.

Vyučovací předmět **Matematika a její aplikace** je spjat s českým jazykem, prvoukou, přírodovědou, vlastivědou, výtvarnou, tělesnou, hudební výchovou a pracovními činnostmi. Mezipředmětové vztahy závisí na pracovních textech.

Průřezová témata:

OSV

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů.

Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně, moje vztahy k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí.

Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání, organizace vlastního času, plánování učení, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení .

Psychohygienu – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, dobrá organizace času, dovednosti zvládnání stresových situací, hledání pomoci při potížích.

Kreativita – pružnost nápadů, originalita.

Sociální rozvoj

Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině, třídě.

Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc.

Komunikace – otevřená a pozitivní, pravda, lež a předstírání v komunikaci.

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – učí se odhalovat problémy a hledat jejich řešení.

VDO

Matematika vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod. Rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti. Prohlubuje empatii,

schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování. Rozvíjí disciplinovanost; učí sebeúctě a sebedůvěře a samostatnosti. Přispívá k utváření hodnot – tolerance a odpovědnost. Motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším. Vede ke schopnosti kompromisu.

EGS

Prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury organizací. Rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací. Pomáhá překovávat stereotypy a předsudky. Podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám.

MKV

Poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách. Rozvíjí dovednost orientovat se. Učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin. Učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání.

EV

Vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování. Poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí. Podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí.

MDV

Umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich. Učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy naplnění volného času. Vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu. Přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci. Přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí:

Při naplňování cílů základního vzdělávání hraje nejdůležitější roli postupné osvojování klíčových kompetencí – představují souhrn vědomostí, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění žáka. Nelze je získávat izolovaně, jsou výsledkem celkového procesu vzdělávání. Kompetence získané na základní škole tvoří základ pro další celoživotní vzdělávání.

Kompetence k učení

Učitel

- využívá v co největší míře aktivní přístup žáka
- klade důraz na práci s textem a porozumění čtenému, na vyhledávání informací žákem
- vytváří podmínky pro prožitek úspěchu a tím motivuje pro další učení
- ve vhodných situacích umožňuje žákům realizovat vlastní nápady a rozvíjí jejich tvořivost
- zadává zajímavé domácí úkoly
- uplatňuje individuální přístup

Žák

- v maximální míře objevuje i novou látku sám
- učí se s porozuměním
- získané dovednosti a znalosti dokáže aplikovat v dalších oborech
- umí si organizovat proces učení a chápe jeho smysl
- rozvíjí svou tvořivost, zúčastňuje se různých soutěží a olympiád
- zvládne kriticky zhodnotit výsledky svého učení, formuluje vlastní sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- připravuje hodiny tak, aby žák hledal různá řešení a dokázal svá řešení obhájit
- ve vhodných oblastech vzdělávání používá netradiční úlohy
- motivuje žáky problémovými úlohami z praktického života
- vede žáky k aktivnímu podílu ve všech fázích činnosti = plánování, příprava, realizace, hodnocení

Žák

- postupně zdokonaluje kompetenci práce s informacemi, vhodně je využívá a třídí
- aplikuje získané dovednosti při řešení různých problémů
- obhajuje své postupy a kriticky je hodnotí
- zapojuje se podle vlastních schopností do soutěží, připravuje různé aktivity pro spolužáky

Kompetence komunikativní

Učitel

- klade důraz na vhodnou verbální i neverbální komunikaci žáků mezi sebou, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- učí žáky argumentovat a obhajovat vhodnou formou svůj názor a zároveň poslouchat názor jiných
- prostřednictvím metody kooperativního učení vede děti ke spolupráci při vyučování
- podporuje komunikaci s jinými školami a organizacemi

Žák

- volí vhodné verbální i neverbální komunikační prostředky
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívá moderních digitálních technologií

Kompetence sociální a personální

Učitel

- v co největší míře používá skupinovou práci a učí žáky základním pravidlům práce skupině
- vede žáky k vzájemné pomoci při práci
- úlohy připravuje tak, aby si žáci osvojili schopnost střídání rolí ve skupině
- vede žáky k uvědomělé formulaci pravidel chování
- vede žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování
- učí žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- klade žákům základy kooperace a týmové práce

Žák

- žák se aktivně podílí na společné týmové práci
- přijímá danou roli v pracovním týmu
- akceptuje názory a způsoby řešení úloh druhých spolužáků
- diskutuje o nich a čerpá poučení od jiných
- poskytuje nebo umí požádat o pomoc či vysvětlení
- spoluvytváří příjemnou pracovní atmosféru
- prezentuje výsledky práce celé skupiny

Kompetence občanské

Učitel

- cíleně zahrnuje do výuky základní principy respektování druhých, odmítání jakéhokoliv útlatku
- klade důraz na Environmentální výchovu
- zapojuje žáky do případných projektů, kde se prakticky seznamují s kulturou jiných národů
- upevňuje v žácích nutnost chránit kulturní i historické dědictví

Žák

- chová se zodpovědně nejen na akcích školy, ale i mimo ni
- je vstřícný k lidem z odlišného sociokulturního prostředí, k cizincům a k lidem s jiným náboženským vyznáním nebo lidem handicapovaným
- aktivně přistupuje k odstraňování záporných jevů ve škole
- i ve svém domácím prostředí uplatňuje prvky ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel

- důraz klade na praktickou stránku nezbytných úkonů žáků
- motivuje žáky k aktivnímu zapojení do pracovních činností
- vede žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci

Žák

- aktivně spolupracuje s učitelem
- používá bezpečně a účinně pomůcky, materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**
 Vyučovací předmět: **Matematika**
 Ročník: **1.**
 Časová dotace: **4 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků 	<p>Manipulace s předměty Počítání prvků</p>	<p>Přirozená čísla 0-20</p>	<p>Průběžně: Čj, Prv, Vv, Pč, Tv, Hv EV – poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti 	<p>Čtení a zápis čísel do 20 Orientace v číselné řadě 0–20 Vztahy větší, menší, rovno a znaménka $>$, $<$, $=$, $+$, $-$</p>	<p>Přirozená čísla 0-20</p>	<p>OSV - rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepečení, seberegulace, sebeorganizace</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose. 	<p>Orientace na číselné ose, pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi, vpravo, vlevo, pod, nad Určování jednotek a desítek</p>	<p>Přirozená čísla 0-20</p>		

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly 0–20	<p>Sčítání a odčítání v oboru 0–10, v oboru 10–20 bez přechodu přes 10 Sčítání a odčítání do 20-ti s přechodem přes desítku pojmy: součet, rozdíl Vztahy mezi sčítáním a odčítáním a řešení složitějších slovních úloh v oboru do 20</p>	<p>Přirozená čísla 0–20</p>	<p>MKV – rozvíjí dovednost orientovat se, učí žáky komunikovat, poskytuje základní znalosti</p>	
<ul style="list-style-type: none">- řeší a tvoří slovní úlohy, popisuje jednoduché závislosti z praktického života vedoucí k porovnávání čísel 0–20- řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru 0–20 bez přechodu desítky (i s přechodem desítky)- řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahům o n – více (méně) v probíraném oboru	<p>Slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací Seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy Orientace a čtení matematických zápisů Řešení slovních úloh s využitím vztahu o n-více (méně) Řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odečítání</p>	<p>Přirozená čísla 0–20</p>	<p>OSV – kreativita, psychohygiena, poznávání lidí, komunikace</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa;nachází v realitě jejich reprezentaci.</p>	<p>Vyhledávání určitých tvarů v okolí Konkrétní orientace v prostoru Geometrické pojmy: vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, hned Třídění předmětů podle tvaru Rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh Tělesa: krychle, kvádr, koule (rozšiřující jehlan, kužel)</p>	<p>Geometrie</p>		
<p>- rozeznává a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</p>	<p>Modelování geometrických útvarů podle zadání Užití dětských skládanek a stavebnic Vystřihování obrazů a skládání</p>	<p>Geometrie</p>	<p>VDO – komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti</p>	

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**
 Vyučovací předmět: **Matematika**
 Ročník: **2.**
 Časová dotace: **5 hodin týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků 	<p>Manipulace s předměty Počítání prvků</p>	<p>Přirozená čísla 0-20</p>	<p>Průběžně: Čj, Prv, Vv, Pč, Tv, Hv EV – vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti 	<p>Čtení a zápis čísel do 100 po jedné a po desítkách Vztahy menší, větší, rovno znaménka $>$, $<$, $=$, $+$, $-$</p>	<p>Přirozená čísla 0–100</p>	<p>OSV – mezilidské vztahy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose - zaokrouhluje dané číslo na desítky 	<p>Orientace na číselné ose pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi, vpravo, vlevo, pod, nad Určování stovek, desítek a jednotek Zaokrouhlování čísel na desítky</p>	<p>Přirozená čísla 0–100</p>	<p>OSV – učí se odhalovat problémy a hledat jejich řešení</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly 	<p>Sčítání a odčítání v oboru 0–20 bez přechodu a s přechodem přes 10</p> <p>Sčítání a odčítání v oboru 0–100</p>	Přirozená čísla 0–100	MKV – uvědomuje si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání	
<ul style="list-style-type: none"> - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace - řeší praktické slovní úlohy na sčítání a odčítání - řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru do 100 - řeší slovní úlohy s užitím vztahu o n-více (méně) v oboru do 100 	<p>Řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání do 100</p> <p>Řešení slovních úloh na porovnávání čísel</p> <p>Řešení slovní úlohy s využitím vztahu o n-více (méně) v oboru do 100</p>	Přirozená čísla 0–100	EGS – dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizace a řešení reálných situací	
<ul style="list-style-type: none"> - užívá názorné zavedení násobení a dělení v oboru do 100 	<p>Řady násobků daného čísla 0–10</p> <p>Automatizace násobilky a dělení v oboru do 100</p> <p>Pojmy: násobky, násobení jako opakování sčítání, činitel, záměna činitelů</p> <p>Vztahy mezi násobením a dělením v oboru těchto násobílek</p>	Přirozená čísla 0–100	EV – aktivita, tvořivost, tolerance, vstřícnost a ohleduplnost	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - řeší slovní úlohy na násobení a dělení (i v praktických situacích) - řeší slovní úlohy vedoucí ke dvěma početním výkonům (např. sčítání a násobení) - používá závorky - vyřeší slovní úlohy na vztahy n-krát více, n-krát méně 	<p>Řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobilky</p> <p>Složená slovní úloha</p> <p>Řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahu n-krát více, n-krát méně</p>	Přirozená čísla 0–100	EGS – prohlubování základních vědomostí nezbytných pro pochopení struktury organizací	
<ul style="list-style-type: none"> - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary, nachází v realitě jejich reprezentaci 	<p>Vyhledávání určitých tvarů v okolí</p> <p>Třídění předmětů podle tvaru</p> <p>Křivá a rovná čára, lomená</p> <p>Rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh</p>	Geometrie	VDO – empatie, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování, aktivní postoj v obhajování a dodržování lidských práv a svobod	
<ul style="list-style-type: none"> - porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky 	<p>Bod, přímka, úsečka</p> <p>Měření v cm, mm</p> <p>Jednotky délky a jejich převody</p>	Geometrie	MKV – rozvoj dovednosti orientovat se	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - rozeznává, pojmenuje, vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa, poznává geometrická tělesa v praxi 	<p>Tělesa: krychle, kvádr, koule, jehlan, kužel, válec</p>	<p>Geometrie</p>	<p>EGS – podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času 	<p>Časové jednotky: hod, min, sekunda Číst časové údaje na různých typech hodin Sledování jednoduchých závislostí na čase (např. změna teploty během dne, příchod a odchod ze školy, délka vyučovací hodiny a přestávky)</p>	<p>Geometrie</p>	<p>EV – aktivita, tvořivost, tolerance, vstřícnost a ohleduplnost</p>	

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**

Vyučovací předmět: **Matematika**

Ročník: **3.**

Časová dotace: **5 hodin týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">- čte zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	<p>Čtení a zápis čísel do 1000 Vztahy větší, menší, rovno znaménka $>$, $<$, $=$, $+$, $-$</p>	<p>Přirozená čísla 0–1000</p>	<p>OSV – komunikace, mezilidské vztahy, poznávání lidí</p>	
<ul style="list-style-type: none">- užívá lineární uspořádání , zobrazí číslo na číselné ose- vytváří konkrétní soubor s penězi (s milimetrovým papírem) s daným počtem- zaokrouhluje číslo na desítky a stovky	<p>Orientace na číselné ose pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi Určování jednotek, desítek, stovek, tisíců Zaokrouhlování čísel</p>	<p>Přirozená čísla 0–1000</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p>	
<ul style="list-style-type: none">- zakreslí obraz daného čísla na číselné ose	<p>Rozklad čísla v desítkové soustavě Porovnávání čísel pomocí číselné osy do 1000</p>	<p>Přirozená čísla 0–1000</p>	<p>MKV – rozvíjí dovednost orientovat se</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly 0-1000 	<p>Sčítání a odčítání násobku sta</p> <p>Sčítání a odčítání čísel bez přechodu násobku sta</p> <p>Sčítání a odčítání čísel s přechodem násobku sta</p>	<p>Písemné sčítání a odčítání dvou trojčiferných čísel do 1000</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - využívá písemné algoritmy sčítání a odčítání - provádí odhad a kontrolu výsledků 	<p>Písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledků záměnou sčítanců</p> <p>Písemné odčítání, kontrola výsledků sčítání</p>	<p>Písemné sčítání a odčítání dvou trojčiferných čísel do 1000</p>	<p>EV – znalosti, dovednosti, návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - řeší a tvoří slovní úlohy, na kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 	<p>Slovní úlohy na sčítání a odčítání</p> <p>Slovní úlohy na porovnávání dvou trojčiferných čísel, na vztahy o n-více/méně</p>			
<ul style="list-style-type: none"> - automaticky užívá spoje všech násobílek - automaticky užívá dělení v oboru násobilky 	<p>Malá násobilka /dělení/</p>	<p>Přirozená čísla 0–1000</p>	<p>OSV – kreativita, rozvoj schopností poznávání</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
- určuje neúplný podíl a zbytek v jednoduchých případech	Dělení se zbytkem Pojmy: součin, podíl, zbytek			
- násobí pamětně dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých případech	Pamětné násobení dvojciferného čísla jednociferným mimo obor násobilky			
- dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobitek	Písemné dělení			
- násobí a dělí součet nebo rozdíl dvou čísel	Příklady se závorkami			
- řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí k násobení dvojciferného čísla jednociferným a k dělení dvojciferného čísla jednociferným	Jednoduché slovní úlohy s písemným násobením a dělením dvojciferného čísla jednociferným Složená slovní úloha (dva různé početní výkony)	Přirozená čísla 0–1000	EV – aktivita, tvořivost, tolerance, ohleduplnost	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Pohyb na čtvercové síti, na číselné ose Práce s údaji (jízdní řád, ceník)	Přirozená čísla 0–1000	EGS – překonávání stereotypu a předsudků	
- označuje krajní body úsečky, polopřímky, průsečík dvou přímek - měří délku úsečky na mm - sestrojí úsečku dané délky s přesností na mm - provádí odhad délky, vzdálenosti	Bod, přímka, polopřímka, úsečka – měření a rýsování v cm a mm, odhad délky úsečky Vzájemná poloha dvou přímek (rovnoběžky, různoběžky, kolmá čára) Označování průsečíku různoběžek	Geometrie	MKV – rozvoj dovednosti orientovat se	
- kreslí a rýsuje rovinné útvary do čtvercové sítě a měří délky jejich stran	Rýsování rovinných obrazců ve čtvercové síti – čtverec, obdélník, trojúhelník, čtyřúhelník Měření délek stran rovinných obrazců	Geometrie		
- převádí jednotky délky s užitím měnitele (1000, 100, 10)	Jednotky délky mm, km	Geometrie		

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
- určuje obvod jednoduchých obrazců (obdélník, trojúhelník, čtverec) sečtením délek jejich stran	Výpočet obvodu rovinných obrazců	Geometrie	EV – aktivita, tvořivost	
- rozezná, pojmenuje, popíše a vymodeluje jednoduchá tělesa, nachází je v realitě	Modelování staveb tvaru kvádrů, krychle apod. podle denního plánu (užití stavebnic a krabiček od sýrů...) Měření délek hran tělesa	Geometrie	VDO – schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování	

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**
Vyučovací předmět: **Matematika**
Ročník: **4.**
Časová dotace: **5 hodin týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">- procvičuje si a měl by ovládat :<ul style="list-style-type: none">- porovnávání a zaokrouhlování čísel na desítky a stovky- malou násobilku- sčítání a odčítání přirozených čísel do 1 000 (pamětné i písemné)- velkou násobilku do 1 000- početní výkony se závorkami- dělení se zbytkem- zdokonaluje se :<ul style="list-style-type: none">- v písemném násobení 2-ciferného i 3-ciferného činitele (do 1000)- v převodech jednotek (délky, hmotnosti a času)- seznámí se a procvičuje postup písemného dělení- naučí se odhadovat výsledek- naučí se správně :<ul style="list-style-type: none">- číst a psát čísla- vyhledávat čísla na číselné ose a porovnávat je- rozkládá čísla na řády- počítá a procvičuje pamětné sčítání a odčítání do 10 000	<p>Písemné dělení jednociferným dělitelem</p> <p>Číselná osa a zápis čísel</p> <p>Porovnávání čísel</p> <p>Sčítání a odčítání do 10 000 z paměti</p>	<p>Přirozená čísla do 1 000</p> <p>Přirozená čísla do 10 000</p>	<p>Český jazyk – správné čtení a výslovnost číslovek</p> <p>MDV – média jako zdroj informací</p> <p>OSV – žák a jeho organizace času a práce, plánování učení a studia</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - rozšíří si znalosti o zaokrouhlování na tisíce - učí se písemně sčítat a odčítat s důrazem na správný zápis čísel - naučí se pracovat s čísly v oboru do 10 000 (typ př. $8 \cdot 500$, $900 \cdot 3$, $3\,500 : 5$) - zdokonaluje si znalosti písemného dělení na vyšších číslech - pozná čísla na číselné ose, naučí se je číst a zapisovat - naučí se čísla rozkládat do řádů - čte a porovnává přirozená čísla - naučí se čísla zaokrouhlovat na desetitisíce a statisíce - procvičuje pamětné sčítání a odčítání v oboru přirozených čísel do 1 000 000 - učí se a procvičuje písemné sčítání a odčítání s důrazem na správný zápis - počítá příklady na násobení a dělení, kdy jeden z činitelů je násobkem čísla 10 (typ př. $4 \cdot 100\,000$, $27 : 1\,000$) - seznámí se a naučí se písemnému násobení dvojciferným činitelem - dbá na správný zápis čísel 	<ul style="list-style-type: none"> Zaokrouhlování čísel Písemné sčítání a odčítání Násobení a dělení z paměti Písemné násobení a dělení Čísla větší než 10 000 Porovnávání a zaokrouhlování čísel Sčítání a odčítání z paměti Písemné sčítání a odčítání Pamětné násobení a dělení Písemné násobení dvojciferným činitelem 	<p>Přirozená čísla do 1 000 000</p>	<p>EV – uvědomování si rozvoje techniky a jeho vliv na přírodní hodnoty</p> <p>VI – počty obyvatel</p> <p>OSV – jasná komunikace, organizování práce skupiny</p> <p>MDV – rozvoj komunikačních schopností</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - zopakuje si jednotky délky a jejich převody (mm, cm, dm, m, km) - procvičuje si jednotky hmotnosti a převádí je (g, kg, t) - prohlubuje si znalosti o jednotkách objemu a jejich převodech (l, hl) - zdokonaluje se ve znalostech o jednotkách času a jejich převodech (s, min, h, den, týden, měsíc, rok) 	<p>Jednotky délky</p> <p>Jednotky hmotnosti</p> <p>Jednotky objemu</p> <p>Jednotky času</p>	<p>Jednotky a jejich převody</p>	<p>Tv – měření sportovních výkonů (jednotky délky a času)</p> <p>Př – časový vývoj zvířat</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - naučí se číst na číselné ose a správně zapisovat čísla do 1 000 000 - naučí se čísla zapisovat do řádů a tříd - procvičuje písemné sčítání a odčítání s přirozenými čísly - opakuje si písemné násobení a dělení a jejich správný postup 	<p>Číselná osa, zápis čísel</p> <p>Početní výkony s přirozenými čísly</p>	<p>Přirozená čísla do 1 000 000</p>	<p>EGS – evropská velkoměsta</p> <p>VDO – respektování lidských práv, ale i povinností</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s pojmy – <i>čítatel</i>, <i>zlomková čára</i>, <i>jmenovatel</i> a naučí se správně zlomky zapisovat a číst - pochopí dělení celku na části (polovina, čtvrtina, osmina, ...) - naučí se dělení celku graficky znázorňovat - pracuje se zlomky (typ př. $\frac{1}{3}$ z 300) - pochopí pomocí grafického znázornění sčítání zlomků se stejným jmenovatelem 	<p>Úvod do učiva (vysvětlení nových pojmů)</p> <p>Procvičování zlomků</p> <p>Sčítání zlomků se stejným jmenovatelem</p>	<p>Zlomky</p>		

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - zopakuje a prohloubí si správný zápis slovních úloh - počítá slovní úlohy typu : <ul style="list-style-type: none"> o n-více (méně) o n-krát více (méně) - je veden ke správnému postupu řešení složitějších slovních úloh (vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům s přirozenými čísly) - zopakuje si a prohloubí znalosti : <ul style="list-style-type: none"> - bod, přímka, úsečka - poloha přímek v rovině - různoběžky + průsečík - rovnoběžky - seznámí se s názvem a hledá příklady kolem sebe - naučí se pracovat s trojúhelníkem s ryskou a rýsuje podle něho - pozná a rýsuje rovnoběžky pomocí dvou pravítek - zopakuje si učivo o polopřímkách a seznámí se s pojmem pravý úhel - vyhledává příklady pravého úhlu kolem sebe - naučí se pomocí trojúhelníka s ryskou rýsovat pravý úhel a pravoúhlý trojúhelník 	<ul style="list-style-type: none"> Řešení slovních úloh základních typů Řešení složených slovních úloh Vzájemná poloha přímek v rovině Různoběžky, rovnoběžky Přímky kolmé Rýsování kolmic a kolmic, které procházejí daným bodem Rýsování rovnoběžek Pravý úhel - pravoúhlý trojúhelník 	<p>Slovní úlohy</p> <p>Geometrie</p> <p>Základní geometrické útvary v rovině</p>	<p>OSV – cvičení a rozvoj kreativity</p> <p>MKV – mezilidské vztahy ve třídě a uplatňování slušného chování</p> <ul style="list-style-type: none"> - rovnocennost mezi žáky, naslouchání druhým <p>VDO – respektování lidských práv, ale i povinností sebeúcta, sebedůvěra, schopnost zaujetí vlastního názoru</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s pojmem vzdálenost (bodů od přímky nebo přímky od přímky) - seznámí se s novými názvy a hledá vrcholy, sousední a protější strany - pracuje s trojúhelníkem s ryskou a naučí se rýsovat rovinné obrazce – obdélník a čtverec - zopakuje si práci s kružítkem - připomene si pojmy – střed kružnice, poloměr, průměr - seznámí se s pojmem průsečík a oblouky kružnice - dovede rozlišit body ležící na kružnici a mimo ni - zopakuje si konstrukci trojúhelníka (zápis, náčrt, konstrukce) - hledá příklady a rozlišuje rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník - vysvětlí význam a důležitost trojúhelníkové nerovnosti - objevuje pomocí názorné pomůcky (překládaný papír) osy souměrnosti - dokáže pomocí kružítka rýsovat osu úsečky a střed úsečky 	<p>Rovnoběžky a kolmice</p> <p>Obdélník a čtverec</p> <p>Rýsujeme obdélník a čtverec</p> <p>Kružnice a kruh</p> <p>Trojúhelník</p> <p>Trojúhelníková nerovnost</p> <p>Osa úsečky a střed úsečky</p>	<p>Souměrnost</p>	<p>Vv – kreslení geometrických obrazců</p> <p>Pč- vystřihování geometrických obrazců</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - nalézá souměrnost tvarů při překládání názorných obrázků - hledá počet os souměrnosti u jednotlivých obrazců - pozná rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník - připomene si pojem obvod a naučí se vypočítávat obvod trojúhelníku : $o = a + b + c$ - zopakuje si obvod trojúhelníku a osvojí si výpočet obvodu obdélníku : $o = a + b + a + b$ $o = 2 \cdot a + 2 \cdot b$ $o = 2 \cdot (a + b)$ - procvičuje si vypočítávání obvodu trojúhelníku a obdélníku a naučí se vypočítávat obvod čtverce : $o = a + a + a + a$ $o = 4 \cdot a$ - seznámí se s určováním obsahů rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě - naučí se vypočítat obsah obdélníku : $S = a \cdot b$ - osvojí si vypočítávání obsahu čtverce : $S = a \cdot a$ - seznámí se se základními jednotkami obsahu (cm^2, mm^2, m^2). 	<p>Osově souměrné útvary</p> <p>Obvod trojúhelníku</p> <p>Obvod obdélníku</p> <p>Obvod čtverce</p> <p>Obsah obdélníku Obsah čtverce</p>	<p>Souměrnost</p> <p>Rovinné útvary a obvod</p> <p>Rovinné útvary a obsah</p>	<p>OSV – zvládnutí stresových situací</p> <p>VDO – kritický postoj k problémům a uvažování o nich</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">- naučí se přenášet úsečky různých délek a graficky je sčítat (pomocí papíru, pravítka, kružítka)- naučí se přenášet úsečky různých délek a graficky je odčítat (papír, pravítko, kružítko)- naučí modelovat geometrická tělesa - kvádr a krychle (pomocí názorné pomůcky)- pochopí z jakých částí se skládají daná tělesa	<p>Grafický součet úseček</p> <p>Grafický rozdíl úseček</p> <p>Kvádr, krychle</p>	<p>Rovinné útvary</p> <p>Základní útvary v prostoru</p>	<p>MDV – využívání vlastních schopností v týmové práci</p>	

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**
 Vyučovací předmět: **Matematika**
 Ročník: **5.**
 Časová dotace: **5 hodin týdně**

94

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičuje si a prohlubuje znalosti : sčítání a odčítání přirozených čísel do 1 000 000 násobení a dělení pamětné i písemné snaží se samostatně řešit slovní úlohy - opakuje si jednotky délky a jejich převody (mm, cm, dm, m, km) - procvičuje si jednotky hmotnosti a převádí je (g, kg, t) - rozšíří si jednotky o dkg a q - zdokonaluje se ve znalostech o jednotkách času a jejich převodech (s, min, h, den, týden, měsíc, rok) - řeší příklady pamětného dělení (typ př. $810 : 90$ $560\,000 : 700$) - provádí odhady výsledků při pamětném dělení a správnost řešení si ověřuje zkouškou - řeší příklady písemného dělení a dodržuje správnost zápisu a postupu 	<p>Jednotky délky</p> <p>Jednotky hmotnosti</p> <p>Jednotky času</p> <p>Pamětné dělení přirozených čísel</p> <p>Pamětné dělení se zbytkem</p> <p>Písemné dělení dvojciferným dělitelem</p>	<p>Přirozená čísla do 1 000 000</p> <p>Jednotky a jejich převody</p> <p>Přirozená čísla do 1 000 000</p>	<p>Český jazyk – správné čtení a výslovnost číslovek</p> <p>OSV – cvičení a rozvoj kreativity</p> <p>Tělesná výchova – měření sportovních výkonů (jednotky délky a času)</p> <p>Př – časový vývoj člověka</p> <p>MDV – média jako zdroj Informací</p> <p>EV – uvědomování si rozvoje techniky a jeho vliv na přírodní hodnoty</p> <p>OSV – žák a jeho organizace času a práce, plánování učení a studia</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - čte a zapisuje čísla větší než 1 000 000 porovnává přirozená čísla zobrazuje přirozená čísla na číselné ose řeší jednoduché nerovnice zaokrouhluje přirozená čísla na miliony, statisíce, tisíce, sta a desítky provádí písemné algoritmy početních operací písemně sčítá 3–4 přirozená čísla čte a sestavuje jednoduché tabulky - zopakuje si základní poznatky o zlomcích: zapisuje a čte zlomky graficky znázorňuje sčítá zlomky se stejným jmenovatelem řeší příklady typu : $\frac{1}{3}$ z 210, $\frac{3}{4}$ z 16, $\frac{7}{100}$ z 900 - více se zaměří na zlomky se jmenovatelem 10 a 100 a naučí se zapisovat je desetinným číslem - získává nové vědomosti zapisuje a čte desetinná čísla zobrazuje desetinná čísla na číselné ose porovnává desetinná čísla ukazuje praktické modely desetinných čísel (peníze, hmotnosti, délka) orientuje se v diagramech s desetinnými čísly 	<p>Počítání s velkými čísly</p> <p>Zlomky</p> <p>Úvod do desetinných čísel</p>	<p>Přirozená čísla přes 1 000 000</p> <p>Desetinná čísla</p>	<p>VI – rozlohy států, počty obyvatel, měřítko map</p> <p>EGS – evropská velkoměsta</p> <p>VDO – respektování lidských práv, ale i povinností</p> <p>OSV – jasná komunikace, organizování práce skupiny</p> <p>MDV – rozvoj komunikačních schopností</p> <p>MKV – mezilidské vztahy ve třídě a uplatňování slušného chování - rovnocennost mezi žáky, naslouchání druhým</p> <p>EV – uvědomování si rozvoje techniky a jeho vliv na přírodní hodnoty</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - učí se písemně sčítat a odčítat desetinná čísla - aplikuje početní operace ve slovních úlohách - naučí se zaokrouhlovat desetinná čísla řádu desetin a setin - násobí a dělí desetinná čísla řádu desetin a setin přirozeným číslem menším než 10 - aplikuje desetinná čísla ve slovních úlohách 	<p>Sčítání a odčítání desetinných čísel</p> <p>Zaokrouhlování desetinných čísel</p> <p>Násobení a dělení desetinných čísel přirozeným číslem</p>	Desetinná čísla	<p>MDV – rozvoj komunikačních schopností</p> <p>využívání vlastních schopností v týmové práci</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se a pochopí pojem úhlopříčka - dovede vyvodit z rovinných obrazců vlastnosti úhlopříček čtverce, vlastnosti úhlopříček obdélníku - zopakuje si konstrukci trojúhelníku a pozná nové pojmy – <i>odvěsny, přepona</i> - zopakuje si obvody trojúhelníku, čtverce a obdélníku (vzorce a jejich výpočty) - seznámí se s mnohoúhelníky - naučí se vypočítat obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - procvičí si konstrukci kružnice, rozpozná kružnici a kruh - pochopí pojem <i>dotek kružnice a společný bod</i> 	<p>Čtverec, obdélník a jejich úhlopříčky</p> <p>Vlastnosti úhlopříček</p> <p>Trojúhelníky</p> <p>Obvody obrazců</p> <p>Mnohoúhelník</p> <p>Obvod mnohoúhelníku</p> <p>Kružnice a kruh</p>	<p>Geometrie</p> <p>Rovinné obrazce</p>	<p>Vv – kreslení geometrických obrazců</p> <p>Pč- vystřihování geometrických obrazců</p> <p>VDO – respektování lidských práv, ale i povinností sebeúcta, sebedůvěra, schopnost zaujetí vlastního názoru</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - pozná pojem <i>souřadnice</i> a pochopí význam <i>osy x</i> (vodorovná osa) a <i>osy y</i> (svislá osa) a P[0,0] (počátek souřadnic) - učí se číst a sestavovat diagramy, zakreslovat jednoduché grafy 	Souřadnice bodů	Tabulky, grafy, diagramy		
<ul style="list-style-type: none"> - naučí se podle modelů rozpoznávat geometrická tělesa - dovede ukázat vrcholy, stěny, hrany, úhly 	Krychle, kvádr, jehlan, kužel, koule	Tělesa (útvary v prostoru)	Pě – výroba geometrických těles	
<ul style="list-style-type: none"> - zopakuje si jednotky obsahu (m^2, dm^2, cm^2, mm^2) 	Jednotky obsahu	Rovinné obrazce Obsah	MKV – smysl pro správnou vedlost, solidaritu a toleranci	
<ul style="list-style-type: none"> - připomene si vzorce pro výpočet obsahu obdélníku a obsahu čtverce - řeší příklady na výpočet obsahu obdélníku a obsahu čtverce - počítá příklady, kde je dán obsah a délka jedné strany, a řeší velikost strany druhé 	Obsah obdélníku a čtverce			
<ul style="list-style-type: none"> - řeší příklady na převádění jednotek obsahu - naučí se vyvodit a pochopit další jednotky obsahu (a, ha, km^2) - zná využití těchto jednotek v praxi 	Převádění jednotek obsahu Další jednotky obsahu		MV – média jako zdroj získávání informací	
<ul style="list-style-type: none"> - připomene si střed úsečky a osu úsečky - zopakuje si konstrukci středu úsečky a osy úsečky pomocí kružítka (oblouk kružnice) 	Střed úsečky a osa úsečky	Osová souměrnost		
<ul style="list-style-type: none"> - připomene si rovnostranné a rovnoramenné trojúhelníky - zopakuje si nerovnost 	Vlastnosti trojúhelníku	Rovinné obrazce		

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s novými pojmy <i>ramena</i> (shodné strany) <i>základna</i> (třetí strana) - zopakuje si vlastnosti krychle - vyvodí vzorce pro výpočet povrchu krychle - procvičuje výpočty na příkladech - zopakuje si vlastnosti kvádrů - vyvodí vzorce pro výpočet povrchu kvádrů - procvičuje výpočty na příkladech - seznámí se s pojmem <i>rovnoběžník</i> - hledá příklady rovnoběžníků kolem sebe 	<p style="text-align: center;">Vlastnosti trojúhelníku</p> <p style="text-align: center;">Krychle a kvádr</p> <p style="text-align: center;">Rovnoběžníky</p>	<p style="text-align: center;">Rovinné obrazce</p> <p style="text-align: center;">Tělesa (útvary v prostoru) Povrch</p> <p style="text-align: center;">Rovinné obrazce</p>	<p style="text-align: center;">Pč – výroba geometrických těles</p>	

6.1.4. Práce na počítači

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět **Práce na počítači** vychází ze vzdělávací oblasti **Informační a komunikační technologie**. Je určen pro žáky 5. tříd, a to v rozsahu 1 hodina týdně.

Žáci mohou být v hodině děleni do dvou skupin. Každý žák pracuje samostatně na svém počítači. Výuka probíhá v počítačových učebnách, ve kterých je možno využít i různé multimediální a multifunkční zařízení.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- dosažení základní úrovně informační gramotnosti tzn. elementární praktické dovednosti v ovládnutí a používání PC a nejčastěji používaných periferních zařízení
- seznámení se základy moderních informačních technologií, které učí žáky orientovat se ve světě informací a využívat je v praxi
- vnímání informatiky jako specifického zdroje informací, který rozvíjí tvořivost a schopnost spolupráce žáků
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení

Základní znalosti z oblasti informačních a komunikačních technologií a dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky umožňují kreativně pracovat s informacemi a využívat je při dalším sebevzdělávání v praktickém životě. Získané znalosti a dovednosti jsou nezbytné k dalšímu všestrannému rozvoji, prosazení a uplatnění se v dnešní informační společnosti.

Řád počítačové učebny, který je v této učebně umístěn a s nímž je každý žák na začátku školního roku seznámen, je pro každého žáka závazný.

Informatika také souvisí s následujícími předměty, které ji využívají jako:

- zdroj informací,
 - nástroj pro zpracování a prezentaci informací
- a dále pak:

Vlastivěda – historie výpočetní techniky, výukové programy

Cizí jazyky – překonání jazykové bariéry v česky nelokalizovaném softwaru, překladové slovníky, výukové programy

Matematika – využití matematického softwaru pro řešení algebraických a geometrických úloh, výukové programy

Přírodověda – ergonomie (prevence a ochrana zdraví při práci s PC), výukové programy

Pracovní činnosti – vyhledání informací pro náměty konkrétních pracovních činností, vyhledání informací o pracovních technicko-technologických postupech, bezpečnostních předpisech a pravidlech

Výtvarná výchova – práce v grafických programech, kreslení jako součást některých softwarových produktů

Hudební výchova – vyhledávání a zpracování informací

Tělesná výchova – numerické a vizuální zpracování dat

Český jazyk – kontrola pravopisu, slovní doprovod prezentace v MS PowerPoint, výukové programy

Průřezová témata:

OSV – kreativita, komunikace, kooperace

VDO – dostupnost výpočetní techniky pro využívání administrativních záležitostí, ochrana osobních údajů

EGS – sdílení a výměna informací v rámci integrace do EU

MKV – pronikání informačních a komunikačních technologií do etnických skupin a rozvojových zemí, volba jazykové lokalizace softwaru ve školách

EV – neomezená časová a kvalitativní dostupnost informací o stavu životního prostředí

MDV – vliv médií na společnost, validita a verifikace mediálních sdělení, rozvíjení komunikační, formulační a prezentační schopnosti, rozvíjení schopnosti aplikovat získané dovednosti práce se základními programy v ostatních programech, využití výpočetní techniky při integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- zařazuje úlohy, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů, členění úloh na menší celky
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- ponechává prostor pro vlastní tvořivost žáků
- srozumitelně vysvětluje žákům nové příkazy a postupy

Žák

- poznává smysl a cíl učení
- uvědomuje si souvislosti jednotlivých předmětů
- řešením úkolů objevuje možnosti využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, využívá zkušeností s jiným softwarem, nápovědu u jednotlivých programů, literaturu apod.
- během plnění úkolů se žák učí pořizovat si takové poznámky, které mu pak pomohou při řešení dalších úkolů a při práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- s kreativitou žáků pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- nechává dostatek prostoru pro práci s chybou
- vede žáky k průběžnému ověřování správnosti řešení
- vede žáky k hledání optimálního řešení

Žák

- při řešení úloh využívá svou kreativitu
- chápe, že úlohy často mají více správných řešení
- snaží se najít taková řešení, které je možno prakticky realizovat

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podporuje spolupráci žáků a poskytuje pro ni dostatečný prostor
- podle potřeby žákům pomáhá

Žák

- umí využívat různé technologie pro komunikaci na dálku
- při komunikaci dodržuje pravidla a konvence vhodné pro použitou technologii
- při komunikaci rozšiřuje svou slovní zásobu a rozvíjí svou formu projevu

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- učí žáka hodnotit svou práci a práci ostatních
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Žák

- při práci na projektu se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, dodržovat časový harmonogram
- při vzájemné komunikaci a spolupráci si uvědomuje, že každý člen týmu má různou úroveň svých schopností
- učí se hodnotit svou práci a hodnotí také práci ostatních

Kompetence občanské

Učitel

- vyžaduje správné zacházení s výpočetní technikou, čímž je učí k zodpovědnosti za svěřený majetek
- vede žáky k dodržování zákonů týkajících se informatiky
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- zajímá se, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Žák

- správným způsobem zachází s výpočetní technikou, čímž se učí zodpovědnosti za svěřený majetek
- dodržuje legislativní a obecné morální zákony týkající se informatiky (softwarové pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla, ve svých pracích řádně cituje použité zdroje ...)
- respektuje názory ostatních
- formuje si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace

Kompetence pracovní

Učitel

- vyžaduje dodržování bezpečnostních a ergonomických pravidel při práci s výpočetní technikou
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a termínů
- podporuje spolupráci žáků

Žák

- dodržuje bezpečnostní a ergonomická pravidla při práci s výpočetní technikou
- je schopen využít ICT pro svůj další profesní růst
- si dodržují základní pravidla pro úpravu programů
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Vzdělávací oblast: **Informační a komunikační technologie**

Vyučovací předmět: **Práce na počítači**

Ročník: **5.**

Časová dotace: **1 hodina týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">– seznámí se s bezpečností a hygienou práce s počítačem– seznámí se stručně s historií PC, aplikace použití (kancelářská, databázová, komunikační, grafická, systémově řídicí, programátorská, výzkumně - vývojová a zábavná)– dokáže vysvětlit pojem Hardware– popíše počítačovou sestavu (skříň počítače, monitor, klávesnice a myš)– pojmenuje a zařadí běžné součásti a zařízení počítače (základní deska, sběrnice, procesor, harddisk, operační paměť RAM, sloty, přídatné karty, disketová, CD-ROM, DVD mechanika, a zdroj napájení)– Vysvětlí funkci externích (vnějších) zařízení (myš, klávesnice, monitor, tiskárna, USB disk a skener)	<p>PC a zdraví Historie PC a oblasti jejich aplikace Nejzákladnější pojmy výpočetní techniky Základní části počítače Obsah skříňe počítače Externí zařízení počítače</p>	<p>PC aplikace PC hardware</p>	<p>OSV – hygiena práce s počítačem, uvolnění, relaxace, hledat pomoc při potížích, kooperace a vedení při organizování týmové práce</p>	
<ul style="list-style-type: none">– dokáže vysvětlit pojem Software– seznámí se s textovými editory (Wordpad, Poznámkový blok), grafickými editory (Malování) a výukovými programy– dokáže vysvětlit pojem Operační systém a vztah operačního systému k Softwaru a Hardwaru– seznámí se s pojmy operačního systému Windows (obrazovka, plocha, hlavní panel, ikona, zástupce, tlačítko Start, spuštění a ukončení programu, okno programu)	<p>Software Programové systémy Operační systém Vztah operačního systému k Hardwaru a Softwaru Nápověda OS MS Windows</p>	<p>Software</p>	<p>Výukové programy: Aj, Nj – překladové slovníky Čj – kontrola pravopisu EV – ekosystémy jako globální význam a problémy Země VDO – SW pirátství MDV – stavba mediálních sdělení</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – umí použít nápovědu operačního systému Windows 				
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se na klávesnici (zná funkce vybraných kláves: Enter, Delete, Esc, Shift, Tab, Alt, Caps Lock, Num Lock, Print Screen, Ctrl a šipky) – ovládá s myší základní operace (klik levým tlačítkem, výběr, dvojklik, tažení s aktivním levým tlačítkem, klik pravým tlačítkem - aktivujeme místní menu) 	Práce s klávesnicí a myší	Klávesnice a myš		
<ul style="list-style-type: none"> – dokáže spustit a ukončit program malování – seznámí se se základními položkami Panelu nabídek – umí používat jednotlivé nástroje na Panelu nástrojů – umí použít klávesu Shift při práci s vybranými nástroji – dokáže vytvořit nový obrázek – dokáže obrázek otevřít, upravit, uložit a vytisknout – je schopen použít nápovědu programu Malování 	Program Malování	Grafický editor	<p>M – rozlišení geometrických tvarů, plošné objekty</p> <p>Vv – malování, kreslení</p> <p>OSV – kreativita</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – dokáže spustit a ukončit program Poznámkový blok – seznámí se s jednotlivými položkami Panelu nabídek – umí vytvořit, otevřít, upravit, uložit a vytisknout textový soubor – je schopen do textu vložit aktuální čas a datum – seznámí se s funkcemi hledání a nahrazování slov v textu – dovede změnit typ, řez a velikost písma textového dokumentu – zná souvislost mezi zalamováním textu podle velikosti okna a zobrazením stavového řádku – je schopen použít nápovědu programu Poznámkový 	Poznámkový blok	Textové editory	Čj – využívá Textový editor k psaní jednoduchých textů, např. pozvánky nebo zápisky	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
blok				
<ul style="list-style-type: none">– dokáže spustit a ukončit program WordPad– umí vytvořit, otevřít, upravit, uložit a vytisknout textový soubor– je schopen do textu vložit aktuální čas a datum ve zvoleném formátu– dovede změnit typ, řez, velikost, styl a barvu písma– je seznámen s pojmem odstavec a dokáže text v odstavci zarovnat doleva, doprostřed a doprava, nastaví odsazení textu v odstavci– dokáže vytvořit nový odstavec stejného formátu jako předchozí odstavec– umí vytvořit seznam s odrážkami– seznámí se s funkcemi hledání a nahrazování slov v textu– je seznámen s možnostmi vložení objektu do programu WordPad– dovede do programu WordPad vložit obrázek– je schopen použít nápovědu programu WordPad	MS WordPad	Textové editory	Čj – využívá textový editor k psaní složitých textů, např. slohové útvary (vyprávění)	
<ul style="list-style-type: none">– seznámí se s pojmem Internet– seznámí se s pojmem Prohlížeč, WWW stránka– je schopen rozlišit pojmy Internet, Prohlížeč, webová stránka	Internet, Internetový prohlížeč, webová stránka	Internet	VI – vyhledávání bydliště, dějiny v letopočtech Přv – předpověď počasí EGS – vyhledávání informací o životě dětí v jiných zemích MV – Základní informace o etnických a kulturních skupinách žijících ve světě	

6.1.5. Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Časové a organizační vymezení:

1.–3. ročník: předmět Prvouka: 2 vyučovací hodiny týdně

Vzdělávání je zaměřeno na:

- svojení potřebných základních vědomostí o sobě, jiných lidech, živočiších a rostlinách, o škole, rodině a životě v nejbližším okolí, o činnostech a výtvořích lidí, o vztazích mezi lidmi, vztazích člověka k přírodě a ke zdraví
- využívání poznatků v každodenním životě
- rozvoj schopnosti vnímavě sledovat život kolem sebe, orientovat se v něm jako v určitém uspořádání skutečností
- rozvoj schopnosti vyjadřovat vlastní názory v přiměřené mezilidské komunikaci, respektovat názory druhých, chápat význam spolupráce
- integraci poznatků, dovedností zkušeností z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu a televize – jejich uvádění do souvislostí
- formování vědomí příslušnosti k vlastnímu národu, seznámení s důležitými událostmi a významnými osobnostmi regionálních i národních dějin
- rozvoj zájmu o poznávání života, tradic, zvyklostí a zvláštností v různých historických obdobích, či kulturních oblastech světa
- rozvoj schopností a dovedností vedoucích k orientaci v terénu, práci s mapami a následnému podrobnějšímu poznávání místní krajiny jako součásti České republiky a ČR jako součásti Evropy

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět Prvouka je úzce spojen se životem dětí, v oblasti vzdělávací pak prolíná výuku všech předmětů vyučovaných v 1.–3. ročníku:

Český jazyk a literatura – rozvoj slovní zásoby, popis a komentáře probíraných skutečností, rozvoj vyjadřovacích schopností. Procvičování čtení hlasitého i tichého, orientace v textu, hledání nejdůležitějších informací v textu. Prohlubování čtenářských dovedností, uvědomování si významu knih a literatury jako zdroje informací. Rozvíjí se komunikace na dané téma s učitelem i v rámci skupiny, podporuje se rozvoj komunikace ve skupině při řešení úkolů. Cvičí se opis, přepis záznamů z tabule a jejich přehledný zápis.

Matematika – měření různých veličin (času, délky, objemu, hmotnosti, teploty), počítání různých veličin – dny v týdnu, měsíce v roce, ... Posloupnost jednotlivých procesů, či prvků v přírodě i životě.

Tělesná výchova – poznávání nutnosti pravidel, řádu a jejich dodržování (dopravní výchova, hry, ...), poznávání lidského těla a jeho částí. Seznamování se s okolím bydliště z hlediska možností sportovního vyžití, vycházky do okolí, cykloturistika, ochrana přírody při sportu.

Výtvarná výchova – estetika prostředí a její vliv na psychiku (pohodu) člověka. Malování a kreslení témat probíraných v prvouce (rodina, rostliny, živočichové, ...)

Pracovní činnosti – přírodní a umělé materiály, práce fyzická a duševní, význam práce pro život člověka a společnosti. Seznámení s různými profesemi a jejich náplní. Práce a volný čas – vhodné využití volného času, protidrogová prevence.

Hudební výchova – hudba jako součást života, jako prostředek pro zpříjemnění, či samostatná náplň volného času. Hudba a její vztah k tradicím.

Průřezová témata:

OSV

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání – je integrovanou součástí vyučování prvouce, dochází k rozvoji smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, děti se učí odhalovat a řešit problémy.

Sebepoznání a sebepojetí – žáci poznávají sebe jako součást rodiny, třídního kolektivu, učí se vnímat sebe v nové roli žáka, získávat informace o sobě a učit se sám sebe poznávat a hodnotit.

Seberegulace a sebeorganizace – učí se vnímat, hodnotit a později také regulovat svoje chování.

Psychohygiena – význam pravidelného režimu, zdravého životního stylu, uvolnění – relaxace

Sociální rozvoj

Poznávání lidí – vzájemné poznávání dětí ve skupině – třídě, soužití s ostatními dětmi, rozvoj vnímání odlišností, jejich přijímání a tolerance

Mezilidské vztahy – chování se ke známým i s neznámým lidem

Komunikace – rozvoj schopnosti vyjádřit vlastní názor, prosbu, přání, rozvoj schopnosti odmítnout rozhovor, který je dítěti nepříjemný, či jej ohrožuje

Morální rozvoj – učí se odhalovat problémy a hledat jejich řešení

VDO

Prvouka vede děti k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů v životě třídy, školy, společnosti. Přispívá k vytváření hodnot jako je spravedlnost, solidarita, tolerance a odpovědnost. Jsou zde pokládány základy pro pozdější chápání pojmu demokracie, právo,...

EGS

Prvouka směřuje k pochopení, že jsme součástí širšího evropského celku, přičemž se vychází z běžného života dětí, z náležitosti každého jedince do rodiny, obce, kraje, země, z blízkosti naší obce s jinou evropskou zemí – Polskem, Slovenskem.

MKV

Děti se učí komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, učí se vnímat a zároveň tolerovat jejich odlišnosti, stejně jako se učí požadovat toleranci k odlišnostem svým ze strany ostatních.

EV

Tato tematika vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožení a ochrany. Napomáhá k pochopení vlivu techniky na životní prostředí člověka, upozorňuje na vliv aktivit člověka na životní prostředí. Seznamuje děti s ekosystémy a jejich významem. Děti se učí hovořit o problémech životního prostředí, učí se hledat možnosti, jak se i ve svém věku aktivně zapojit do ochrany přírody a prostředí kolem nás.

MDV

Učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, zároveň vede děti k hodnocení získaných informací, posouzení jejich vhodnosti, či nevhodnosti. Učí děti „bránit se“ reklamě a nevhodným vlivům médií.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel

- nabízí žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní si samostatně organizovat vlastní učení
- vede žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- na základě prožitku úspěchu buduje u žáků pozitivní vztah k učení

Žák

- seznamuje se s obecně používanými znaky a symboly
- učí se poznávat, odhalovat, chápat souvislosti mezi věcmi a skutečnostmi z dané oblasti
- učí se poznávat, odhalovat, určovat, hledat souvislosti s dalšími, ostatními přírodními, kulturními, či společenskými jevy
- učí se vyhledávat a hodnotit informace z hlediska jejich použitelnosti v dané situaci, v určité oblasti, tématu
- učí se využívat naučené poznatky v praxi

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- ukazuje žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému
- vede žáky k ověřování správnosti řešení problému

Žák

- učí se vnímat problémové situace ve škole i mimo ni, pokouší se odhalovat problém, snaží se přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách, pokouší se hledat možná řešení problému za pomoci učitele, spolužáků, literatury,...

- snaží se vyhledat informace vhodné k řešení k problému, učí se překonávat překážky při nezdaru
- učí se kriticky myslet, tj. posuzovat informace z hlediska využívání k řešení a učí se je obhajovat, je veden k uvědomování si zodpovědnosti za rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel

- rozvíjí u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory
- podporuje zájem o diskusi, podporuje přirozenou vlastnost dětí ptát se a zajímat se
- zařazuje do výuky činnosti, při nichž žáci komunikují
- seznamuje žáky s různými zdroji informací (knihy, časopisy, internet, rozhlas, televize,...)

Žák

- učí se naslouchat učiteli, spolužákům i jiným osobám, pokouší se porozumět jejich promluvě a učí se na ni reagovat
- učí se klást otázky v souvislosti s probíraným tématem
- učí se vyjádřit, zformulovat svůj názor, sdělit druhým své myšlenky a pokouší se je obhájit
- učí se pracovat s různými písemnými i obrazovými materiály a využívat je
- pro získávání informací se učí používat různé informační technologie
- učí se používat čtení jako cestu k novým poznatkům, učí se vybírat podstatné a důležité informace
- dokáže vlastními slovy vysvětlit jednoduché pojmy, situace, problémy, učí se srozumitelně vyjadřovat
- rozvíjí si slovní zásobu

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k aktivní práci ve skupině
- vede žáky k chápání nutnosti existence pravidel a řádu a vyžaduje jejich dodržování
- požaduje od žáků dodržování pravidel slušného chování a učí je pomáhat si navzájem podle svých možností
- individuálním přístupem pomáhá žákovi budovat jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Žák

- učí se spolupracovat ve skupině
- pokouší se vytvářet jednoduchá pravidla pro spolupráci v týmu
- snaží se pozitivně ovlivňovat kvalitu společné práce a přispět k vytváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se zapojovat do diskuse ve skupině i ve třídě, je schopen si uvědomit potřebu a výhody spolupráce s druhými při řešení úkolu
- učí se poslouchat, vnímat a oceňovat zkušenosti druhých, snaží se poučit od druhých lidí
- je schopen poskytnout pomoc v rámci svých možností a schopností
- je schopen požádat o pomoc spolužáka, učitele, jinou dospělou osobu
- poznává sám sebe jako součást rodiny, kolektivu, učí se vytvářet si představu o sobě samém a pokouší se chovat tak, aby byl spokojený

Kompetence občanské

Učitel

- rozvíjí u žáků pozitivní vztah ke svému domovu, obci, zemi a k zájmu o kulturní dědictví
- vede žáky ke schopnosti naslouchat názorům a přáním druhých a k toleranci a respektu, jsou-li odlišné od jeho vlastních
- vede žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech (les, pole, vodní zdroje, město, vesnice) a souvisejících environmentálních problémů

Žák

- na konkrétních příkladech se seznamuje s nutností existence zákonů a společenských norem
- seznamuje se se svými právy a povinnostmi
- seznamuje se s nejčastějšími krizovými situacemi ohrožující život člověka a učí se, jak poskytnout účinnou pomoc v rámci možností
- poznává naše tradice, seznamuje se s kulturním a historickým dědictvím a zjišťuje jeho význam a místo v životě člověka a společnosti
- učí se vnímat základní ekologické souvislosti a celosvětové problémy na konkrétních příkladech blízkých

jeho věku a možnostem

- učí se vnímat význam podpory a ochrany zdraví a souvislost života člověka a kvality životního prostředí
- uvědomuje si existenci druhých lidí a učí se respektovat právo každého člověka na plnohodnotný a smysluplný život
- učí se odmítat násilí a nespravedlnost u sebe i u druhých lidí

Kompetence pracovní

Učitel

- seznamuje žáky s profesemi a jejich náplní, vede žáky k uvědomování si nutnosti práce pro další rozvoj společnosti
- poukazuje na možná zdravotní a hygienická rizika při práci, ukazuje žákům nutnost používání ochranných pracovních pomůcek, dodržování pravidel bezpečnosti,...

Žák

- seznamuje se s různými materiály, nástroji, ... a s profesemi, v nichž se používají
- seznamuje se s jednotlivými oblastmi lidské činnosti, jejich významem pro společnost, učí se poznávat jednotlivé profese, jejich význam a předpoklady, jež musí uchazeč o ně splňovat

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**

Vyučovací předmět: **Prvouka**

Ročník: **1.**

Časová dotace: **2 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">- orientuje se v nejbližším okolí podle význačných orientačních bodů- pozná své bydliště a svou školu- zvládne cestu do školy a ze školy nejdříve s pomocí dospělého, později samostatně- poznává svou novou roli – školák a učí se, co tato role obnáší- poznává i své spolužáky, vnímá jejich přirozené odlišnosti a učí se tolerovat je <p>- rozlišuje nejbližší příbuzenské vztahy v rodině, seznamuje se s rolí jednotlivých rodinných příslušníků (matka, otec, babička, děda)</p> <p>- zkouší odvozovat význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p>	<p>Místo - bydliště a jeho nejbližší okolí. Nejvýraznější orientační body v okolí bydliště a školy. Prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy Bezpečné zvládnutí cesty do školy a ze školy. Možná nebezpečí v nejbližším okolí bydliště a školy.</p> <p>Pravidla slušného chování, školní řád. Neslušné, nesnášenlivé, či nesprávné chování mezi lidmi v nejbližším okolí, jeho hodnocení na základě zkušeností. Postavení jednice v rodině, role jednotlivých členů rodiny a důležitost rodiny pro život člověka. Některé profese, jež jsou dětem blízké svým obsahem, či dostupností – povolání nejbližších.</p>	<p>Místo, kde žijeme</p> <p>Lidé kolem nás</p>	<p>Čj – popis cesty, rozvoj slovní zásoby, vyjadřovacích schopností Tv – vycházky do okolí Vv – práce na téma škola, moje bydliště, ... OSV – rozvoj schopností poznávání, sociální dovednosti, – cesta do školy, orientace</p> <p>Čj- popis daných skutečností Vv – moje rodina, spolužáci Pě – dodržování zásad bezpečnosti, pracovní aktivity lidí Tv – dodržování pravidel OSV - sebepoznávání, sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO - škola, vztahy ve škole MKV - spolužáci – sociální cítění, vnímání a respektování odlišností, lidské vztahy</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - získává nejzákladnější poznatky o lidském těle - učí se chápat význam pravidelného denního režimu - učí se důsledně používat základní hygienické návyky - seznamuje se se základními zásadami bezpečného chování a nutnosti používání ochranných pomůcek (přilba, chrániče,...) - učí se, jak se chovat při setkání s neznámou osobou, která může ohrožovat bezpečí dítěte - seznamuje se s možnostmi mimořádných situací a adekvátními chováním v těchto situacích - učí se, jak v případě potřeby požádat o pomoc pro sebe nebo pro druhé 	<p>Základní části lidské postavy (hlava, krk, trup, ruce, nohy), další viditelné části hlavy, rukou, nohou, trupu</p> <p>Péče o zdraví, zdravá výživa – pitný režim, zdravá a nezdravá strava, význam pohybu pro zdraví. Nemoc a zdraví.</p> <p>Úraz – bezpečné chování ve škole, doma, v silničním provozu v roli chodce i cyklisty.</p> <p>Řešení krizových situací – setkání s neznámými jedinci, odmítání komunikace, která je dítěti nepříjemná,...</p> <p>Mimořádné události – situace hromadného ohrožení (požár, povodeň, jiné ohrožení)</p> <p>Krizová čísla</p>	Člověk a jeho zdraví	<p>Čj- rozvoj slovní zásoby</p> <p>Vv – malujeme postavu</p> <p>Pě – modelujeme postavu, stravování</p> <p>Tv – poznáváme svoje tělo</p> <p>OSV - psychohygiena, mezilidské vztahy, komunikace</p> <p>VDO - práva a povinnosti občana</p> <p>MKV - lidské vztahy, v čem jsme stejní</p> <p>MDV – zdroj informací</p>	

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**

Vyučovací předmět: **Prvouka**

Ročník: **2.**

Časová dotace: **2 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">- zná nejkratší a nejbezpečnější trasu domov – škola- uvede plnou adresu a telefon, zároveň ví, že není vhodné sdělovat tyto informace cizím lidem- orientuje se v členění domu a bytu, zná funkce jednotlivých prostorů domu a bytu- orientuje se ve škole, seznamuje se blíže s funkcí jednotlivých prostor ve škole- učí se řídit své jednání a chování tak, aby bylo v souladu se školním řádem- bezpečně se orientuje v nejbližším okolí bydliště, v případě pochyb se dokáže zeptat na cestu, sám dokáže poradit v jednoduchých případech- seznamuje se s názvem naší republiky a jejím hlavním městem- seznamuje se s jednoduchým plánem svého bydliště, učí se v něm orientovat- učí se rozlišovat umělé a přírodní prvky v okolní krajině	<p>Popis domova a jeho okolí (slovem, kresbou, na jednoduchém plánu) Bydliště – adresa, telefon Okolí bydliště a jeho prostředí, činnosti zlepšující a zhoršující prostředí. Prostory školy, jejich funkce, činnosti ve škole, orientace ve škole a nejbližším okolí, vhodné prostředí pro práci a odpočinek Bezpečnost ve škole – školní řád. Bezpečný příchod do školy a odchod ze školy podle dopravních značek a světelné signalizace. Základní orientace v obci, poznávání významných míst – na obrázku ve skutečnosti.</p>	<p>Místo, kde žijeme</p>	<p>Čj – popis domova slovem Tv – pohyb v okolí školy, možnosti sportovního využití Vv – kresba jednoduchého plánu Pě – přírodní a umělé prvky v krajině, práce se stavebnicí OSV- rozvoj schopností poznávání EV - prostředí, v němž žijeme, vztah k němu VDO - pochopení významu řádů, pravidel EGS - můj domov, rodina bydliště jako součást širšího celku,</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje vhodné a nevhodné chování vůči spolužákům, učitelům a jiným osobám - učí se řídit školním řádem a zásadami slušného chování, snaží se být tolerantní vůči odlišnostem spolužáků, vůči jejich přednostem i nedostatkům - snaží se používat vhodné způsoby chování v různých místnostech ve škole (ve třídě, tělocvičně, jídelně,...) - neničí majetek školy - učí se vyjadřovat své, přání, problémy,...Dokáže se obrátit na učitele pro radu a pomoc - dokáže použít telefon jako komunikační prostředek – jako spojení na rodiče, kamarády - bezpečně rozliší základní vztahy v rodině a pokouší se chápat i širší příbuzenské vztahy, učí se chápat základní povinnosti členů rodiny a vztahy mezi jednotlivými členy širší rodiny - zná zaměstnání svých rodičů, dokáže se orientovat v obecně známých profesích, odvozuje jejich význam a potřebu 	<p>Školní řád, jeho obsah a význam, práva a povinnosti žáků školy, Základní lidská práva, práva dítěte. Vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, mezilidské vztahy, lidé postižení a bezmocní mezi námi. Principy demokracie – možnost vyjádřit svůj názor, poslouchat názory druhých, diskutovat, respektovat druhé i přes jejich odlišnosti.</p> <p>Zaměstnání, profese, jejich význam a náplň,... Problém nezaměstnanosti</p>	<p>Lidé kolem nás</p>	<p>Čj – sloh, čtení Vv – estetika prostředí, ochrana majetku a přírodních krás Pě – zaměstnání, práce OSV - zvládnutí vlastního chování, sociální dovednosti, seberegulace, sebeorganizace, psychohygienu, rozvoj poznávání druhých lidí, mezilidské vztahy VDO - pravidla, jejich význam, možnost vyjádřit svůj názor, být respektován i přes odlišnosti MKV – kulturní diference a tolerantní vztahy, právo všech žít společně, lidské vztahy... MDV - média – zdroj informací o profesích, mezilidských vztazích,...</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje názvy dnů, měsíců a ročních období, jejich sled, dokáže charakterizovat měsíce a roční období. - využívá základní časové údaje na hodinách při řešení různých situací v denním životě, seznamuje se s různými způsoby měření času. 	<p>Hodiny,dny, týdny, měsíce, roční období.</p>	<p>Lidé a čas</p>	<p>Čj – komunikace, rozvoj slovní zásoby, M – měření času Vv – kalendáře, Pě – rozvoj techniky Tv – stopky, měření času v Tv</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>- učí se dodržovat základní pravidelné činnosti denního režimu, seznamuje se s vhodným a nevhodným využitím volného času</p> <p>- určuje čas podle hodin, učí se orientovat v kalendáři.</p> <p>- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti</p> <p>- seznamuje se s některými kulturními a historickými památkami, s významnými událostmi a minulostí regionu</p> <p>- vnímá etapy lidského života a dokáže je pojmenovat – dětství, dospělost, stáří</p> <p>- všímá si proměn ve způsobu života, bydlení, trávení volného času</p> <p>- je schopen pozorovat, popsat a porovnat viditelné a podstatné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>- učí se třídit některé přírodniny podle nápadných a určujících znaků</p> <p>- dokáže uvést příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p>	<p>Poznávání času na hodinách (i digitálních), měření času na minuty, rozlišování času na minuty, měřidla času</p> <p>Režim dne – jeho význam pro člověka.</p> <p>Kalendář, orientace v kalendáři, svátky, narozeniny, významné události.</p> <p>Rytmus života- fáze života od narození do stáří,</p> <p>Proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích.</p> <p>Živočichové ve volné přírodě (savci, ptáci, hmyz), hospodářská zvířata, zvířata chovaná doma</p> <p>Ptáci domácí a volně žijící – tažní a stálí</p> <p>Zelenina a její druhy, zemědělské plodiny, ovocné stromy.</p> <p>Živočichové a rostliny na louce, na poli, v lese, u vody a ve vodě.</p>	<p>Lidé a čas</p> <p>Rozmanitosti života v přírodě</p>	<p>OSV - psychohygiena, využití volného času</p> <p>EV - život dříve a nyní, náš životní styl, lidské aktivity...</p> <p>MDV - informace o minulosti, současnosti, budoucnosti</p> <p>EGS - náš domov v rámci ostatního světa, Evropa a svět nás zajímá</p> <p>Čj – popis přírodnin</p> <p>Vv – ilustrace přírody</p> <p>Pč – přírodní a umělé materiály</p> <p>EV - ekosystémy – les, pole..., vztah k přírodě, rostlinám a živočichům, podmínky života</p> <p>MDV - média jako zdroj informací</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se se základní stavbou těla, pojmenuje nejdůležitější orgány a jejich funkci - chápe význam dodržování hygienických zásad pro zdraví, učí se vnímat, co je pro zdraví důležité a co jej naopak ohrožuje - učí se dodržovat zásady bezpečného chování tak, aby neohrožovat zdraví své a zdraví jiných - seznamuje se s návykovými látkami, jejich vlivem na zdraví - snaží se uplatňovat základní pravidla účastníků silničního provozu - učí se adekvátně reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech - učí se odmítat komunikaci, která je mu nepříjemná a seznamuje se se způsoby zajištění pomoci pro sebe i druhé 	<p>Člověk – naše tělo, lidské smysly, základní vnitřní orgány, kostra lidského těla.</p> <p>Hygiena a čistota</p> <p>Potraviny, výživa.</p> <p>Nemoc a úrazy, lékárnička a její vybavení.</p> <p>Odmítání návykových látek, užívání léků,...</p> <p>Dopravní prostředky, důležité dopravní značky, bezpečnost na silnici.</p> <p>Chování v mimořádných situacích.</p> <p>Krizové situace – šikana, týrání, zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích</p> <p>Služby odborné pomoci</p>	<p>Člověk a jeho zdraví</p>	<p>Čj – rozvoj řeči; komunikativní dovednosti – ukončení, či odmítnutí nepříjemného rozhovoru</p> <p>Vv -</p> <p>Tv – správná životospráva, nebezpečí návykových látek, kouření, alkoholu pro rozvoj organismu, dopravní výchova, chování v mimořádných situacích</p> <p>Pě – výživa, stolování,</p> <p>OSV - prevence sociálně patologických jevů, škodlivých způsobů chování, řešení problémů</p> <p>MDV - zdroj informací, kritické hodnocení informací z různých zdrojů (vhodné a nevhodné pořady pro děti,...)</p>	

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**

Vyučovací předmět: **Prvouka**

Ročník: **3.**

Časová dotace: **2 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, zkouší se v něm orientovat a rozlišovat jednotlivá známá místa- zná bezpečně svoji adresu i telefon domů, ví, že tyto informace jsou důvěrné- popíše cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí- začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR. Zná názvy nejbližších obcí, popíše základní rozdíly mezi životem ve městě a na vesnici- pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, ve svém městě- rozlišuje přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost- seznamuje se se základními světovými stranami- učí se s určitými světovými stranami- seznamuje se s mapou, učí se chápat význam značek a barev na mapě	<p>Práce s jednoduchým plánem města Hlučína, vyhledávání významných míst města a bydliště dětí.</p> <p>Významná místa Hlučína na obrázcích, jejich poloha a cesta k nim z určeného místa.</p> <p>Město, kde žiju, Moravskoslezský kraj – hl. město Ostrava.</p> <p>Okolní obce a města</p> <p>Život ve městě, na vesnici.</p> <p>Místní krajina, zemský povrch a jeho tvary, působení lidí na krajinu. Rostliny a živočichové v naší krajině, životní prostředí.</p> <p>Orientace v krajině - světové strany (S,J,V,Z), buzola, kompas</p> <p>Zjišťování světových stran podle přírodních jevů Mapa, barvy a značky na mapě.</p>	<p>Místo, kde žijeme</p>	<p>Čj – zeměpisné názvy, popis cesty</p> <p>Vv – plány, plánky, mapy – barvy, značky</p> <p>Pč – stavebnice – město, vesnice</p> <p>Tv – pobyt v přírodě, vycházky, sportovní aktivity v okolí bydliště</p> <p>EGS - náš domov, naše vlast, blízkost hranic s Polskem, Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu</p> <p>MKV - soužití různých etnik v našem městě, kulturní diferenciaci, lidské vztahy</p> <p>EV -vztah člověka prostředí, naše obec</p> <p>MDV - média jako zdroj informací o našem regionu</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - chápe rodinné vztahy, zkouší popisovat i širší příbuzenské - rozlišuje základní povinnosti a úkoly jednotlivých členů rodiny, vztahy mezi nimi, mezigenerační vztahy - seznamuje se s pojmem adopce, náhradní rodinná péče - seznamuje se s významem pomoci lidem postiženým, nemocným, opuštěným - uvědomuje si nutnost práce pro jedince, rodinu i společnost - učí se chápat problémy spojené s nezaměstnaností. Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - orientuje se ve známých profesích, učí se rozlišovat práci duševní a fyzickou - seznamuje se s významem správného využívání volného času – učí se rozlišovat vhodné a nevhodné využití volného času - všímá si a určuje vlastnosti lidí, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům - snaží se uvědoměle dodržovat pravidla slušného chování - zná a učí se respektovat školní řád 	<p>Rodina, členové rodiny, mezigenerační vztahy. Náhradní rodinná péče, funkce dětských domovů, SOS vesniček, pěstounská péče, adopce. Práce a volný čas, trávení volného času. Povolání, s nimiž se děti setkávají, které se jim líbí. Význam a důležitost práce. Nezaměstnanost, nezaměstnaný, úřad práce. Volný čas, trávení volného času. Prevence sociálně-patologických jevů. Lidé kolem nás, práva a povinnosti dítěte, člověka, Respektování práv druhých. Principy demokracie – vyjadřovat se i naslouchat druhým. Školní řád</p>	<p>Lidé kolem nás</p>	<p>Čj – popis funkce členů rodiny Vv - rodina Pě – práce v rodině OSV – rozvoj schopností poznávání, sebepoznávání, sebepojetí, mezilidské vztahy VDO -občan jako odpovědný člen společnosti – práva a povinnosti člověka vůči druhým, škola a život ve škole, školní řád, jeho význam MKV - lidské vztahy EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí MDV - zdroj informací, řešení problémů v médiích, prevence patologických jevů, využívání nabídky v médiích pro správné využívání volného času,...</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>- orientuje se v čase podle hodin, kalendáře. - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě.</p> <p>- pojmenuje některé rodáky, kulturní, či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spojené s Hlučínem a okolím.</p> <p>- uplatňuje základní poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, zvycích a o práci lidí – na příkladech porovnává minulost a současnost.</p> <p>- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti.</p>	<p>Měříme čas – určování času, čas jako fyzikální veličina, režim dne, roční období. Kalendář, orientace v kalendáři, svátky narozeniny, významné události, státní svátky. Místní památky – péče o památky. Pověsti – minulost rodného - hlučínského kraje, naše vlast.</p> <p>Proměny způsobu života – bydlení, předměty denní potřeby, lidé a technika. Průběh lidského života. Státní svátky a významné dne</p> <p>Látky a jejich vlastnosti – třídění látek, látky pevné, kapalné a plynné. Změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek. Voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, proudění vzduchu, význam pro život.</p>	<p>Lidé a čas</p> <p>Rozmanitosti přírody</p>	<p>Čj – přání k narozeninám, svátku, pověsti, proměny způsobu života – čtení povídek z minulosti M – měření času Vv - památky Pč – péče o památky Hv – písničky hlučínska VDO - významné události, státní svátky – jejich význam, občan a stát EGS - proměny způsobu života EV - rozvoj techniky a její vliv na životní prostředí MDV - média dříve a dnes, informace v médiích, jejich využití</p> <p>Čj – popis pracovního postupu M – měření délky, teploty, času, objemu, ... Vv – příroda a člověk Pč – přírodní a umělé materiály</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>- změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p> <p>- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků.</p> <p>- uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.</p> <p>- učí se chápat význam přírody pro člověka</p> <p>- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle.</p> <p>- projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví, dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p>	<p>Měření času, délky, teploty – měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek.</p> <p>Neživá příroda – horniny, nerosty, některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam.</p> <p>Živá příroda – rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u nejnámějších druhů, význam v přírodě i pro člověka.</p> <p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p> <p>Základní stavba a funkce lidského těla, životní potřeby a projevy, vývoj jedince.</p> <p>Péče o zdraví – zdravá výživa.</p> <p>Denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava.</p> <p>Nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, lékárníčka, tísňová volání.</p>	<p>Rozmanitosti přírody</p> <p>Člověk a jeho zdraví</p>	<p>EGS - společné celosvětové problémy týkající se ochrany přírody</p> <p>EV - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí</p> <p>MDV - zdroj informací, kritické zamýšlení nad některými informacemi</p> <p>Čj – zásady komunikace, žádost o pomoc</p> <p>Tv – první pomoc, zdravý životní styl, situace hromadného ohrožení</p> <p>Vv – postava v pohybu</p> <p>Pč – stravování, pití jako součást jídelničky</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě.</p> <p>- učí se uplatňovat základní pravidla účastníků silničního provozu.</p> <p>- snaží se adekvátně reagovat na pokyny dospělých při mimořádných situacích.</p>	<p>Osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, v roli chodce a cyklisty, krizové situace (šikana, týrání), brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci, odmítání návykových látek.</p> <p>Situace hromadného ohrožení</p>	<p>Člověk a jeho zdraví</p>	<p>OSV - psychohygienu, seberegulace a sebeorganizace</p> <p>VDO - pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro ochranu jedince</p> <p>MKV - potlačování netolerance vůči jiným kulturám a národnostem</p> <p>EV - podmínky života</p> <p>MDV - informace, situace hromadného ohrožení – význam médií</p>	

6.1.6. Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Časové a organizační vymezení:

- ve 4. ročníku – 1. pololetí 1 vyučovací hodina týdně
- 2. pololetí 2 vyučovací hodiny týdně
- v 5. ročníku – 1. pololetí 2 vyučovací hodiny týdně
- 2. pololetí 1 vyučovací hodina týdně

Vzdělávání je zaměřeno na:

- získávání základních vědomostí o Zemi, člověku a technice
- poznávání základních jevů a vztahů v přírodě
- poznávání souvislostí mezi organismy a prostředím
- utváření si kladného vztahu k přírodě, ke svému zdravému a zdravému způsobu života i k ochraně životního prostředí
- osvojení potřebných základních vědomostí o sobě, o živočišných a rostlinách
- využívání poznatků v každodenním životě
- rozvoj schopnosti vnímat sledovat život kolem sebe
- rozvoj schopnosti vyjadřovat vlastní názory v přiměřené mezilidské komunikaci, respektovat názory druhých, chápat význam spolupráce
- integraci poznatků, dovedností, zkušeností z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu a televize – jejich uvádění do souvislostí

Vyučovací předmět **Přírodověda** je úzce spjat především s českým jazykem, matematikou, vlastivědou, výtvarnou a hudební výchovou, s pracovními činnostmi. Mezipředmětové vazby závisí na pracovních textech.

Průřezová témata:

OSV

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání – je integrovanou součástí vyučování přírodovědě, dochází k rozvoji smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, děti se učí odhalovat a řešit problémy.

Sebepoznání a sebepojetí – žáci poznávají sebe jako součást rodiny, třídního kolektivu, získávat informace o sobě a učit se sám sebe poznávat a hodnotit.

Seberegulace a sebeorganizace – učí se vnímat, hodnotit a později také regulovat svoje chování.

Psychohygienu – význam pravidelného režimu, zdravého životního stylu, uvolnění – relaxace.

Sociální rozvoj

Poznávání lidí – vzájemné poznávání dětí ve skupině – třídě, soužití s ostatními dětmi, rozvoj vnímání odlišností, jejich přijímání a tolerance.

Komunikace – rozvoj schopnosti vyjádřit vlastní názor, prosbu, přání.

Morální rozvoj – učí se odhalovat problémy a hledat jejich řešení.

MKV

Děti se učí komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, učí se vnímat a zároveň tolerovat jejich odlišnosti, stejně jako se učí požadovat toleranci k odlišnostem svým ze strany ostatních.

EV

Tato tematika vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožení a ochrany. Napomáhá k pochopení vlivu techniky na životní prostředí člověka, upozorňuje na vliv aktivit člověka na životní prostředí. Seznamuje děti s ekosystémy a jejich významem. Děti se učí hovořit o problémech životního prostředí, učí se hledat možnosti, jak se i ve svém věku aktivně zapojit do ochrany přírody a prostředí kolem nás.

MDV

Učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, zároveň vede děti k hodnocení získaných informací, posouzení jejich vhodnosti, či nevhodnosti. Učí děti „bránit se“ reklamě a nevhodným vlivům médií. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel

- nabízí žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní si samostatně organizovat vlastní učení
- vede žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- na základě prožitku úspěchu buduje u žáků pozitivní vztah k učení

Žák

- seznamuje se s obecně používanými termíny, znaky a symboly
- učí se poznávat, odhalovat, chápat souvislosti mezi věcmi a skutečnostmi z dané oblasti
- učí se poznávat, odhalovat, určovat, hledat souvislosti s ostatními přírodními jevy
- učí se vyhledávat a hodnotit informace z hlediska jejich použitelnosti v dané situaci, v určité oblasti, tématu
- učí se využívat naučené poznatky v praxi

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- ukazuje žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému
- vede žáky k ověřování správnosti řešení problému

Žák

- učí se vnímat problémové situace ve škole i mimo ni, pokouší se odhalovat problém, snaží se přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách, pokouší se hledat možná řešení problému za pomoci učitele, spolužáků, literatury,...
- snaží se vyhledat informace vhodné k řešení k problému, učí se překonávat překážky při nezdaru
- učí se kriticky myslet, tj. posuzovat informace z hlediska využívání k řešení a učí se je obhajovat, je veden k uvědomování si zodpovědnosti za rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

Učitel

- rozvíjí u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory
- podporuje zájem o diskusi, podporuje přirozenou vlastnost dětí ptát se a zajímat se
- zařazuje do výuky činnosti, při nichž žáci komunikují
- seznamuje žáky s různými zdroji informací (knihy, časopisy, internet, rozhlas, televize,...)

Žák

- učí se naslouchat učiteli, spolužákům i jiným osobám, pokouší se porozumět jejich promluvě a učí se na ni reagovat
- učí se klást otázky v souvislosti s probíraným tématem
- učí se vyjádřit, zformulovat svůj názor, sdělit druhým své myšlenky a pokouší se je obhájit
- učí se pracovat s různými písemnými i obrazovými materiály a využívat je
- pro získávání informací se učí používat různé informační technologie
- učí se používat čtení jako cestu k novým poznatkům, učí se vybírat podstatné a důležité informace
- dokáže vlastními slovy vysvětlit jednoduché pojmy, situace, problémy, učí se srozumitelně vyjadřovat
- rozvíjí si slovní zásobu

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k aktivní práci ve skupině
- vede žáky k chápání nutnosti existence pravidel a řádu a vyžaduje jejich dodržování
- požaduje od žáků dodržování pravidel slušného chování a učí je pomáhat si navzájem podle svých možností
- individuálním přístupem pomáhá žákovi budovat jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Žák

- učí se spolupracovat ve skupině
- pokouší se vytvářet jednoduchá pravidla pro spolupráci v týmu
- snaží se pozitivně ovlivňovat kvalitu společné práce a přispět k vytváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se zapojovat do diskuse ve skupině i ve třídě, je schopen si uvědomit potřebu a výhody spolupráce s druhými při řešení úkolu

- učí se poslouchat, vnímat a oceňovat zkušenosti druhých, snaží se poučit od druhých lidí
- je schopen poskytnout pomoc v rámci svých možností a schopností
- je schopen požádat o pomoc spolužáka, učitele, jinou dospělou osobu
- poznává sám sebe jako součást rodiny, kolektivu, učí se vytvářet si představu o sobě samém a pokouší se chovat tak, aby byl spokojený

Kompetence občanské

Učitel

- rozvíjí u žáků pozitivní vztah k přírodě a její ochraně
- vede žáky ke schopnosti naslouchat názorům a přáním druhých a k toleranci a respektu, jsou-li odlišné od jeho vlastních
- vede žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech (les, pole, louka, vodní zdroje) a souvisejících environmentálních problémů

Žák

- na konkrétních příkladech se seznamuje s nutností existence zákonů a společenských norem
- seznamuje se se svými právy a povinnostmi
- seznamuje se s nejčastějšími krizovými situacemi ohrožující život člověka a učí se, jak poskytnout účinnou pomoc v rámci možností
- učí se vnímat základní ekologické souvislosti a celosvětové problémy na konkrétních příkladech blízkých jeho věku a možnostem
- učí se vnímat význam podpory a ochrany zdraví a souvislost života člověka a kvality životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

Žák

- dodržuje hygienu práce
- využívá svých znalostí v běžné praxi
- učí se organizovat a plánovat své učení
- dodržuje své povinnosti

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**
 Vyučovací předmět: **Přírodověda**
 Ročník: **4.**
 Časová dotace: **1 hodina týdně** v prvním pololetí **a 2 hodiny týdně** ve druhém pololetí

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zjišťuje rozdíly mezi živou a neživou přírodou - vysvětlí střídání ročních období, dne a noci - pochopí důležitost správného chování člověka v přírodě (odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí) - seznámí se s možnostmi živelných pohrom a ekologických katastrof - poznává základní společenstva a nachází vzájemné shody a rozdíly - prakticky třídí organismy do známých skupin a využívá k tomu jednoduché klíče - poznává vzájemné vztahy mezi organismy - seznámí se s potravinovým řetězcem - seznámí se : <ul style="list-style-type: none"> - znaky života - životní potřeby a projevy - průběh a způsob života - výživa - stavba (u nejvzácnějších druhů) - význam v přírodě a význam pro člověka 	<p>Propojenost prvků živé a neživé přírody</p> <p>Změny neživé přírody</p> <p>Ekologie</p> <p>Třídění rostlin, hub a živočichů</p> <p>Rovnováha v přírodě</p> <p>V lese: Rostliny, houby, živočichové</p>	<p>Živá a neživá příroda</p> <p>Neživá příroda</p> <p>Živá příroda</p>	<p>EV -vztah člověka k prostředí VI – podnebí, roční období M – jednotky času</p> <p>OSV – komunikování o problémech životního prostředí MDV – média jako zdroj informací</p> <p>OSV - kreativita</p> <p>Čj – encyklopedie – rozvoj slovní zásoby EV – základní podmínky života</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>- pozná :</p> <p>Stromy - smrk ztepilý</p> <ul style="list-style-type: none">- borovice lesní- tis červený- dub letní, zimní- buk lesní <p>Nejznámější byliny v lese a houby</p> <p>Živočichy - prase divoké</p> <ul style="list-style-type: none">- srnec obecný- liška obecná- jezevec lesní- veverka obecná- kuna lesní- datel černý , kukačka obec.- jestřáb lesní- sojka obecná- zmije obecná- užovka hladká- ještěrka obecná- slepýš křehký- mlok skvrnitý- ropucha ob., rosnička zel.- mravenec lesní- lýkožrout smrkový <p>- dovede říct význam tohoto přírodního celku pro člověka (lesnictví)</p> <p>- seznamuje se s určitými rostlinami, které nachází kolem sebe</p> <ul style="list-style-type: none">- lípa srdčitá	<p>V lese : Rostliny, houby, živočichové</p> <p>U lidských obydlí : Rostliny a živočichové</p>	<p>Živá příroda</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání Vv – kresba rostlin a živočichů – různé techniky ztvárnění</p> <p>Hv – písně o rostlinách a zvířatech</p> <p>Čj – popis daných skutečností</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - bez černý - pampeliška lékařská - tulipán zahradní - poznává blíže některé živočichy : <ul style="list-style-type: none"> - krtek obecný - netopýr ušatý - vlaštovka obecná - holub - slunéčko sedmitečné , masařka - včela medonosná - pozoruje a poznává hospodářsky významné rostliny : <ul style="list-style-type: none"> - pšenice obecná - lilek brambor - řepa cukrová - hrách setý - chrpa polní, růže šípková - dovede jednoduše popsat živočichy : <ul style="list-style-type: none"> - zajíc polní - koroptev polní - mandelinka bramborová - čmelák zemní - dovede vysvětlit význam tohoto přírodního celku pro člověka (zemědělství) - naučí se rozpoznat nejnámější rostliny a živočichy, žijící na louce : <ul style="list-style-type: none"> - kostřava červená - kopretina bílá - čáp bílý 	<p>U lidských obydlí : Rostliny a živočichové</p> <p>Na poli : Rostliny a živočichové</p> <p>Na louce: Rostliny a živočichové</p>	Živá příroda	<p>OSV – psychohygienu MKV – mezilidské vztahy ve třídě a v rodině</p> <p>EV – nezbytný rozvoj techniky a průmyslu a jejich vliv na přírodu MDV – regionální zpravodajství</p> <p>OSV – žák a organizace jeho vlastní práce, plánování učení a studia</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - čejka chocholátá - saranče čárkovaná - babočka kopřivová a další rostliny a živočichy - dovede popsat a povídat o některých rostlinách a živočiších žijících ve vodě nebo jejím okolí : <ul style="list-style-type: none"> - vrba bílá - leknín bílý - rákos bílý - kosatec žlutý - vydra říční - labuť velká - kapr obecný - štika obecná - užovka obojková - skokan skřehotavý - vážka ploská a další rostliny a živočichy - dovede vysvětlit význam tohoto přírodního celku pro člověka (vodní hospodářství)	<p>Ve vodě a jejím okolí: Rostliny a živočichové</p>	<p>Živá příroda</p>	<p>Pě – vystřihování rostlin, zvířátek OSV – rozvoj komunikačních schopností</p>	

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**
 Vyučovací předmět: **Přírodověda**
 Ročník: **5.**
 Časová dotace: **1. pololetí 2 hodiny, 2. pololetí 1 hodina**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná důležité nerosty a horniny - pokusí se vysvětlit proces zvětrávání hornin - dokáže popsat vznik půdy, zná význam půdy, její využití a ochranu - zná pojem vesmír, planeta, hvězda, družice a zemská přitažlivost - dokáže pozorovat rostliny a živočichy, určovat rostliny a živočichy a zařadit je do systému - vysvětlí pojem potravní řetězec a pyramida - snaží se pochopit význam rovnováhy v přírodě - chápe význam zdravého životního prostředí pro člověka, dokáže určit hlavní znečišťovatele vody, vzduchu a půdy - vysvětlí pojem recyklace - uvědomuje si prospěšnost a škodlivost zásahů člověka do přírody a krajiny a dodržuje pravidla chování v přírodě <ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s původem člověka jako druhu, charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka - popíše části lidského těla, jeho orgánů a funkcí, smyslová ústrojí - uvědomuje si škodlivost kouření, užívání drog a alkoholu - zásady první pomoci 	<p>Nerosty, horniny, půda vznik (půdy, její význam, zvětrávání)</p> <p>Vesmír, sluneční soustava a Země</p> <p>Vzájemné vztahy mezi organismy a životní podmínky</p> <p>Stavba lidského těla, péče o zdraví, zdravá výživa, zneužívání návykových látek</p>	<p>Rozmanitost přírody</p> <p>Vesmír</p> <p>Člověk a jeho zdraví</p>	<p>PČ – pěstování rostlin, chov živočichů</p> <p>VI. – krajinné chráněné oblasti, přírodní prostředí ČR</p> <p>EV – lidské aktivity ve vztahu k prostředí</p> <p>EV – globální oteplování, ochrana vod, eroze</p> <p>MKV – vyžití videokazet, DVD, internetu</p> <p>VDO – dítě a společnost, vztah mezi jedinci</p> <p>MKV – mezilidské vztahy</p> <p>MDV – beseda s lékařem, práce s odbornou literaturou</p> <p>OSV – sebepoznání, sebepojetí, psychohygienu</p>	

6.1.7. Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Časové a organizační vymezení:

4.ročník	– první pololetí 2 hodiny týdně
	– druhé pololetí 1 hodina týdně
5.ročník	– první pololetí 1 hodina týdně
	– druhé pololetí 2 hodiny týdně

Vlastivěda je samostatný vyučovací předmět, který navazuje na Prvouku. Je úzce spjat s Přírodovědou a dále prolíná všemi předměty 1.stupně.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- osvojení základních poznatků o přírodních, společenských, hospodářských, kulturních a historických okolnostech života lidí
- vnímání mezilidských vztahů a vztahu člověka k přírodě
- rozvinutí schopnosti orientovat se v krajině využíváním map, buzoly nebo kompasu
- informování o národních a regionálních dějinách
- rozvoj zájmu o poznávání života, tradic a zvyklostí v regionech
- porozumění různých historických období a událostí
- formování vědomí příslušnosti k vlastnímu národu
- pochopení postavení České republiky v Evropě
- rozvíjení zájmu o různé zdroje informování a podporování přirozené touhy rozšiřovat znalosti a vlastní poznatky

Mezipředmětové vztahy:

- Čj – čtení o městech a státech, poezie – krásy naší vlasti
- Aj – anglický slovníček
- M – práce s číselnými údaji na mapách, počty obyvatel
- Přv – zvířata a rostliny u vody
- Vv – kresba státních symbolů
- Hv – hymna ČR
- Tv – orientace podle buzoly

Průřezová témata:

OSV

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání – cvičení rozvoje smyslového vnímání, pozornosti, soustředění a zapamatování.

Sebepoznání a sebepojetí – žák poznává sebe, svou psychiku, své vztahy k druhým spolužákům, učitelům i rodičům

Seberegulace a sebeorganizace – využívá možnosti (dobrovolná účast na soutěžích apod.) k poznávání a později hodnocení svého jednání a chování.

Psychohygiena – podporování pravidelného režimu střídáním práce s relaxací-uvolněním.

Kreativita – cvičení rozvoje pružnosti nápadů a originality. Podpora tvořivosti a hledání adekvátních opravných prostředků.

Sociální rozvoj

Poznávání lidí – vzájemné poznávání ve třídě, poznávání lidí dle příběhu.

Mezilidské vztahy – rozvoj schopnosti dokázat vidět svět očima druhých, vzájemná pomoc mezi spolužáky.

Komunikace – schopnost vyjádřit vlastní názor a diskutovat o něm, dovednost komunikační obrany proti agresi a manipulaci.

Kooperace a kompetice – zvládnání situace při práci ve dvojicích a skupině.

Morální rozvoj – žák se učí odhalovat problémy a hledat jejich řešení. Příklady hledá v literatuře a snaží se posoudit klady i zápory.

VDO

Vlastivěda přispívá k tomu, aby žáci pochopili demokratické zásady a pravidla nutné k životu v demokratické společnosti. Vede k vytváření hodnot jako je smysl pro spravedlnost, solidaritu, toleranci a odpovědnost, zákon, morálka a právo.

EGS

Tato oblast vede k podporování národní hrdosti a uvědomování si příslušnosti k státu, který je součástí širšího evropského celku. K budování pevného základu a jistoty – můj domov, naše škola, naše město, náš kraj, naše česká země.

MKV

Prostřednictvím Vlastivědy se žáci seznamují s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Poznávají vlastní kulturní zakotvení a právo všech lidí žít společně. Výsledkem by pak mělo být vybudování názoru na rovnocennost bez diskriminace a náboženských nebo etnických předsudků.

EV

Tato tematika vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování. Přispívá k poznávání a chápání souvislosti mezi vývojem lidské populace, rozvojem techniky a vlivem na životní prostředí.

MDV

Rozvíjí komunikační schopnost žáka a stylizaci psaného a mluveného textu. Učí využívat média jako zdroje informací a žák poznává sílu vlivu médií (kladného i záporného). Podporuje pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

- nabízí žákům vhodné a efektivní metody učení
- správně motivuje žáka a tím podporuje jeho zájem o další vzdělávání
- umožňuje žákům realizovat vlastní nápady a rozvíjí tím jejich tvořivost
- vede žáky k užívání správné terminologie
- uplatňuje individuální přístup, zohledňuje rozdíly v pracovním tempu

Žák

- efektivně si organizuje vlastní učení a projevuje ochotu věnovat se dalšímu vzdělávání
- naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje
- poznává smysl učení, má k němu pozitivní vztah
- kriticky hodnotí vlastní práci a pokrok, hledá překážky či problémy bránící učení a diskutuje o nich
- učí se využívat naučené poznatky v praxi

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- připravuje hodiny a zadává úkoly tak, aby žák hledal různá řešení a dokázal je obhájit
- vede žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti – plánování, příprava, realizace, hodnocení
- vede žáky k ověřování správnosti řešení problému

Žák

- vnímá problém, přemýšlí o příčinách a hledá jeho řešení
- vyhledává informace k řešení problému, pomoc hledá u učitele, spolužáků, v literatuře apod.
- kriticky myslí a činí uvážlivá rozhodnutí, která je schopen obhájit a je si vědom zodpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel

- rozvíjí u žáků schopnost své myšlenky vyjadřovat správně a výstižně, kultivovaně a v logickém sledu
- podporuje u dětí přirozenou vlastnost ptát se a vede je k diskusi
- učí žáky pracovat s různými informačními zdroji (knihy, časopisy, rozhlas, televize, internet)

Žák

- své myšlenky formuluje výstižně a vyjadřuje se kultivovaně v písemném i ústním projevu

- naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje
- rozumí různým typům textů a záznamů
- k aktivnímu zapojení do diskuse používá běžně užívaných gest, zvuků a jiných komunikačních prostředků
- pracuje na rozšíření své slovní zásoby

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k aktivní práci v týmu
- pomáhá žákům budovat vlastní sebedůvěru a sebeúctu

Žák

- učí se aktivně spolupracovat ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se ohleduplnosti a úctě k druhým
- udržuje dobré mezilidské vztahy a v případě nutnosti poskytne pomoc
- učí se toleranci vůči názorům druhých, respektuje spolužáky se SPU
- dodržuje jednoduchá pravidla
- buduje si sebedůvěru a sebeúctu

Kompetence občanské

Učitel

- rozvíjí u žáků pozitivní vztah k domovu, škole, obci a zemi
- motivuje žáky k zájmu o naše tradice a kulturní i historické dědictví
- podporuje tvořivost žáků a motivuje děti k zapojení do kulturních a sportovních aktivit
- vede žáky k respektování životního prostředí a jeho nutné ochraně
- učí žáky pochopit základní podmínky života

Žák

- respektuje přesvědčení a názory druhých, odmítá útlak a hrubé zacházení
- uvědomuje si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- poznává naše tradice a seznamuje se s kulturním i historickým dědictvím
- uvědomuje si význam kulturních hodnot a chrání je
- aktivně se zapojuje do kulturního dění
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- respektuje požadavky na kvalitu životního prostředí a podílí se na jeho ochraně

Kompetence pracovní

Učitel

- poskytuje žákům takové formy výuky, aby práce byla vždy bezpečná
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- seznamuje žáky s profesemi a jejich náplní
- vede žáky k uvědomování si nutnosti a významu práce
- motivuje žáky k využívání svých znalostí v praxi

Žák

- dodržuje hygienu práce a bezpečnostní pravidla
- seznamuje se s různými nástroji a materiály, které bezpečně a účinně používá
- dodržuje vymezená pravidla a plní své povinnosti a závazky
- seznamuje se s oblastmi lidské činnosti, poznává jednotlivé profese, jejich význam a předpoklady, které uchazeč musí splňovat

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**

Vyučovací předmět: **Vlastivěda**

Ročník: **4.**

Časová dotace: **2 hodiny** v prvním pololetí a **1 hodina** v druhém pololetí

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">- seznámí se s polohou ČR obyvatelé ČR členění území ČR kraje a krajská města ČR- obeznámí se s pojmem : demokracie – demokratický stát orgány zákonodárné a výkonné moci volby- pozná : státní symboly ČR státní svátky a významné dny- procvičí si čtení map- seznámí se s měřítkem mapy- prohloubí si znalosti :<ul style="list-style-type: none">- kompas a buzola- hlavní a vedlejší světové strany- určování světových stran v přírodě- vyzkouší si orientaci podle mapy.- seznámí se<ul style="list-style-type: none">- s povrchem krajiny- typem krajiny	<p>Naše vlast- Česká republika</p> <p>ČR – demokratický stát</p> <p>Státní symboly Státní svátky</p> <p>Mapy a plány</p> <p>Orientace v krajině</p> <p>Okolní krajina : Povrch ČR</p>	<p>Místo, kde žijeme</p> <p>Lidé kolem nás</p> <p>Lidé a čas</p> <p>Místo, kde žijeme</p>	<p>M – práce s číselnými údaji na mapách, počty obyvatel</p> <p>Čj – články o městech poezie – krásy naší vlasti</p> <p>VDO – volební systémy</p> <p>OSV – kreativita</p> <p>VDO – základní principy a hodnoty demokratického systému</p> <p>Vv – kresba státních symbolů</p> <p>Hv – hymna ČR</p> <p>MKV – lidské vztahy</p> <p>Tv – orientace podle buzoly</p> <p>Vv – kresba mapek, barva jako symbol</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - pozná : řeky ČR jezera rybníky přehrad - seznámí se s pojmy – <i>povodí a úmoří</i> - sleduje podnebí, počasí a jejich vlivy - seznámí se se vznikem a složením půdy, druhy půd a typy půd - objevuje propojenost prvků a poznává hospodářsky významné horniny a nerosty - seznamuje se s pojmem průmysl a druhy průmyslu - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě - pozná chráněná území ČR - naučí se orientovat v nebezpečných situacích - pozná nejdůležitější přírodní zajímavosti , historické pamětihodnosti a národní kulturní památky v jednotlivých krajích - přiblíží si podrobně a pozná : svou obec (město) současnost i tradice regionální památky 	<p>Okolní krajina : Vodstvo ČR</p> <p>Životní podmínky Životní podmínka – půda</p> <p>Nerosty a horniny</p> <p>Ochrana přírody</p> <p>Situace v ohrožení</p> <p>Cestujeme po naší vlasti</p> <p>V našem kraji</p>	<p>Místo, kde žijeme</p> <p>Rozmanitost přírody</p> <p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>Místo, kde žijeme Lidé a čas</p>	<p>Př – zvířata a rostliny u vody</p> <p>Aj – anglický slovníček</p> <p>EV – základní podmínky života a ochrana prostředí</p> <p>MKV – škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí</p> <p>MDV – regionální zpravodajství</p> <p>EV – citlivé vnímání přírodního a kulturního dědictví</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje s časovou osou dějin - poznává způsoby života - seznámí se se vznikem písma - pozná báje a pověsti o významných osobách českých dějin (sv.Václav, Břetislav+Jitka, Oldřich+Božena, ...) - seznámí se s osobností Karla IV. a jeho zásluhami - pozná způsob života v době husitství - seznámí se s významnými osobnostmi této doby - orientuje se na stručné časové ose vývoje českých dějin 	<p style="text-align: center;">Časová osa Doba kamenná Doba bronzová Doba železná</p> <p style="text-align: center;">Konstantin a Metoděj</p> <p style="text-align: center;">Historické osobnosti</p> <p style="text-align: center;">Karel IV.</p>	<p style="text-align: center;">Malá kapitola v čase Pravěk</p> <p style="text-align: center;">Příchod Slovanů Velkomoravská říše</p> <p style="text-align: center;">Přemyslovská knížata</p> <p style="text-align: center;">České království</p> <p style="text-align: center;">Husitství</p> <p style="text-align: center;">Panovníci na českém trůnu</p>	<p style="text-align: center;">MKV – mezilidské vztahy</p> <p style="text-align: center;">Čj – literatura</p> <p style="text-align: center;">EV – kulturní dědictví</p>	

Vzdělávací oblast : **Člověk a jeho svět**
 Vyučovací předmět: **Vlastivěda**
 Ročník: **5.**
 Časová dotace: **2 hodiny** v prvním pololetí a **1 hodina** v druhém pololetí

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozšíří si znalosti o jednotlivých krajích - pozná Prahu a její pamětihodnosti - seznámí se s nejdůležitějšími poznatky každého kraje a pozná jeho zajímavá specifika - vyhledává nejznámější města - pracuje s fotografickým materiálem - orientuje se v mapce krajů - rozumí legendě na mapě - poznává povrch a vodstvo daného kraje - seznámí se s průmyslem - informuje spolužáky o vlastních poznatcích z cestování po jednotlivých krajích - umí několika větami popsat daný kraj - podrobněji pozná vlastní region 	<p>Hlavní město Praha</p> <p>Středočeský kraj</p> <p>Plzeňský kraj</p> <p>Karlovarský kraj</p> <p>Ústecký kraj</p> <p>Liberecký kraj</p> <p>Královéhradecký kraj</p> <p>Pardubický kraj</p> <p>Kraj vysočina</p> <p>Jihomoravský kraj</p> <p>Olomoucký kraj</p> <p>Moravskoslezský kraj</p> <p>Zlínský kraj</p>	<p>Česká republika</p>	<p>Čj – psaní velkých písmen</p> <p>Aj – anglický slovníček</p> <p>M – počty obyvatel, měřítko mapek</p> <p>Vv – kreslení mapek - barva jako symbol</p> <p>OSV – kreativita</p> <p>MDV – regionální zpravodajství</p> <p>Čj – literatura – čtení o zajímavostech jednotlivých krajů</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s mapou Evropy - pozná základní poznatky a údaje o sousedních státech - zná hlavní města jednotlivých zemí a umí je najít na mapě Evropy - pozná povrch sousedních států - seznámí se s vodstvem - chápe přírodní tvářnost států - seznámí se s hospodářskou a společenskou vyspělostí sousedních států - seznámí se s kontinenty světa - umí se orientovat na globusu - dokáže na mapě vyhledat a pojmenovat světadíly a oceány - pozná poloostrovy a ostrovy Evropy - popíše nížiny a vysočiny - vyhledá na mapě oceány, moře, zálivy - pochopí rozdíl mezi průlivem a průplavem - dovede vysvětlit rozdíl mezi slanými a sladkými vodami 	<ul style="list-style-type: none"> Sousední státy ČR Slovenská republika (Slovensko) Polská republika (Polsko) Spolková republika Německo (Německo) Rakouská republika (Rakousko) Poloha Evropy Povrch Evropy Vodstvo 	<ul style="list-style-type: none"> Evropa Evropa – jeden ze světadílů 	<ul style="list-style-type: none"> Aj – výslovnost cizích názvů EGS – naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích EGS – Evropa a svět EV – základní podmínky života 	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s podnebnými pásy - seznámí se s rostlinnými pásy - je informován o různých rasách žijících v Evropě - seznámí se s fotomateriálem Evropy - informuje spolužáky o vlastních zážitcích a poznatcích z cestování po Evropě 	<p>Podnebí</p> <p>Rostliny a živočichové</p> <p>Obyvatelstvo</p> <p>Cestování po Evropě</p>	Evropa – jeden ze světadílů	<p>Př – podnebné pásy</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p> <p>MKV – odlišnost lidí, rovnocennost všech etnických skupin</p> <p>EGS – rodinné příběhy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s osobností Jana Ámose Komenského a jeho přínosem - pozná vládu Marie Terezie a její dědictví české zemi - seznámí se s životem na vesnici - seznámí se s nejzajímavějšími vynálezy, pozná pokrok doby - pozná historii vzniku Národního divadla v Praze - seznámí se s 1. světovou válkou - pozná historii vzniku Československé republiky - seznámí se s životem v době okupace - dozví se o totalitě a pozdějším nástupu demokracie 	<p>J.Á.Komenský</p> <p>Marie Terezie Josef II.</p> <p>Pokrok a vynálezy doby</p> <p>Národ sobě</p> <p>1.světová válka</p> <p>Československá republika</p> <p>2.světová válka</p> <p>Poválečný život</p>	Nové české dějiny	<p>OSV – mezilidské vztahy</p> <p>Hv – hymna ČR</p> <p>VDO – občanská společnost a stát</p> <p>VDO – uplatňování demokratických principů</p>	

6.1.8. Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Časové a organizační vymezení:

v 1.–5.ročníku 1 vyučovací hodina týdně.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- rozvoj celkové žákovy hudebnosti
- porozumění hudebnímu umění, aktivní vnímání hudby jako nedílné součásti života
- jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností
- chápání hudebního jazyka pro specifické formy komunikace
- pochopení různorodé hudební kultury jiných národů a národností
- podněcování a rozvíjení hudebně výchovné činnosti

Mezipředmětové vztahy:

Český jazyk – správná výslovnost, dýchání, nácvik říkadel, básní jakožto textu písní.

Anglický jazyk – správná výslovnost textů cizích písní.

Vlastivěda – národy a národnosti kolem nás, symboly jiných zemí, zeměpisné pojmy.

Prvouka – naši sousedé, zvláštnosti lidí kolem nás, lidské vztahy.

Přírodověda – domácí a volně žijící zvířata, květiny a jiné rostliny našeho okolí, vztah k přírodě.

Výtvarná výchova – malba a kresba lidské postavy, zvířat, věcí kolem nás.

Tělesná výchova – spojení pohybu s hudbou, poskočný, přísunný a střídavý krok, mazurka, polka, valčík.

Průřezová témata:

EV – vztah člověka k přírodě, základní podmínky života

EGS – Evropa a svět nás zajímá, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, jsme Evropané

OSV – osobnostní rozvoj, poznávání lidí, sebepoznávání a sebepojetí, mezilidské vztahy, psychohygienu, hodnoty, postoje, rozvoj schopností poznávání, rozhodovací dovednosti, komunikace, kooperace, kreativita

MDV – poznávání kulturních tradic jiných národů a národností, etnický původ, lidské vztahy, vnímání autora mediálních sdělení, opakované využívání prostředků v hudbě

VDO – slušnost, tolerance, aktivita, otevřenost, sebeúcta, respekt ke kulturním a etnickým odlišnostem

MKV – poznávání kulturních tradic jiných národů a národností, etnický původ, lidské vztahy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáka:

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k hledání souvislostí mezi získanými poznatky a užitím v praxi
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Žáci

- podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- používají obecně užívané hudební termíny

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k správnému řešení problémů
- je nápomocný při hledání cesty ke správnému řešení problému

Žáci

- na základě individuální vyspělosti se snaží postihnout v hudebním díle nebo úryvku významné sématické

prvky, srovnávají je, ústně charakterizují

- při zadání úkolů žáci rozpoznávají problém a hledají vhodný způsob řešení
- snaží se samostatně přemýšlet

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, kdy je možná spolupráce mezi žáky
- má zájem o názory žáků

Žáci

- při práci ve skupinách dokáží vyjádřit svůj názor, vhodně ho obhájit a tolerovat i názor ostatních spolužáků

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje po žácích dodržování pravidel slušného chování v souladu s Řádem školy
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Žáci

- efektivně spolupracují, respektují názory jiných
- učí se objektivně hodnotit svou práci i práci ostatních
- učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků
- respektují a dodržují pravidla týmové práce a svou pracovní činností ji kladně ovlivňují

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky ke vzájemné ohleduplnosti
- vytváří prostor pro žáky k uplatnění se ve společenském dění

Žáci

- respektují názor druhých
- chrání a oceňují naše kulturní tradice
- aktivně se zapojují do kulturního dění

Kompetence pracovní

Učitel

- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Žáci

- při zadané samostatné práci jsou vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržování vymezených pravidel
- vytvářejí si pozitivní vztah k hudebním činnostem

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**
 Vyučovací předmět: **Hudební výchova**
 Ročník: **1. - 5.**
 Časová dotace: **1 hodina týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák 1.-3. ročník Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.</p> <p>Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem .</p> <p>Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.</p> <p>Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.</p> <p>Orientuje se v jednoduchém zápisu skladby.</p> <p>Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné</p>	<p>Rozvoj hlasového tónu správné dýchání(v pauze a mezi frázemi) a správná výslovnost Rozšíření hlasového rozsahu</p> <p>Hudební hry(deklamace říkadel, hra na ozvěnu) Hra na tělo (tleskání,luskání a pleskání)</p> <p>Hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje Pohybový doprovod znějící hudby Taktování Hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání) Notová osnova, houslový klíč, takt 2/4 a 3/4; nota čtvrt'ová, osminová, půlová a celá, pomlka.</p>	<p>Vokální činnost</p> <p>Instrumentální činnost Hudebně pohybová činnost</p> <p>Instrumentální činnost</p> <p>Hudebně pohybová činnost</p> <p>Vokální činnost.</p>	<p>Průběžně: Čj-správná výslovnost, dýchání, nácvik říkadel, básní jakožto textu písní Aj-výslovnost cizích textů Prv-naši sousedé, zvláštnosti lidí kolem nás, lidské vztahy Vv-malba a kresba lidské postavy,zvířat a věcí kolem nás Tv-spojení pohybu s hudbou, poskočný, přísunný a střídavý krok</p> <p>OSV-osobnostní rozvoj, kreativita, seberegulace, sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, psychohygienu, sebepoznání a sebepojetí</p> <p>EV-vztah člověka k prostředí</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.</p> <p>Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odlišuje hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, chápe roli posluchače.</p> <p>Zvládá základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace a správného držení těla; dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat je v chování druhých.</p> <p>4.-5. ročník</p> <p>Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</p> <p>Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje</p> <p>Využívá na základě svých hudebních schopností</p>	<p>Výrazové prostředky v hudbě (zvuk-tón, melodie, hudební kontrasty).</p> <p>Hudební styly a žánry, hudba vážná, lidová a umělá</p> <p>Psychosomatické dovednosti (práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace).</p> <p>Pěvecký a mluvní projev- pěvecké dovednosti, (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu. Hudební rytmus- realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu. Dvojhlas a více hlas- prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. Intonace, vokální improvizace, hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď)</p> <p>Orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce</p>	<p>Poslechová činnost.</p> <p>Poslechová činnost.</p> <p>Vokální činnost.</p> <p>Vokální činnost.</p> <p>Vokální činnost.</p> <p>Vokální činnost.</p>	<p>VDO-slušnost, tolerance, aktivita, samostatnost, otevřenost, sebeúcta, respekt ke kulturním a etnickým odlišnostem</p> <p>Průběžně: VI-národy a národnosti kolem nás, symboly jiných zemí, zeměpisné pojmy</p> <p>Přv-domácí a volně žijící zvířata, květiny a jiné rostliny našeho okolí, vztah k přírodě</p> <p>MKV-lidské vztahy, etnický původ, kulturní diference, multikulturalita.</p> <p>OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí, komunikace, kooperace, kreativita.</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů, skladeb a písní</p> <p>Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.</p> <p>Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.</p> <p>Rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelně harmonické změny.</p>	<p>Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů, apod.</p> <p>Hudba vokální, instrumentální vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj. Hudební styly a žánry-hudba taneční, pochodová, populární ukolébavka apod.</p> <p>Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka- odpověď), jednoduchá písňová forma(a-b)</p> <p>Kvality tónů- délka, síla, barva, výška. Vztah mezi tóny -souzvuk, akord. Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sématickým nábojem-rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb</p>	<p>Vokální činnost.</p> <p>Poslechová činnost.</p> <p>Instrumentální činnost</p> <p>Poslechová činnost.</p>	<p>EGS-výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané</p> <p>MDV-vnímání mediálních sdělení-opakované užívání prostředků v zábavě.</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.</p>	<p>melodie (vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudeb. proudu. Taktování, pohybový doprovod znějící hudby-dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance. Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků. Orientace v prostoru – pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách.</p>	<p>Hudebně pohybová činnost.</p>		

6.1.9. Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Časové a organizační vymezení:

- 1. a 2.ročník – 1 hodina týdně
- 3.–5.ročník – 2 hodiny týdně

Výtvarná výchova umožňuje žákům poznávat okolní i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností. Učí rozumět výtvarnému umění, chápat výtvarnou kulturu, objevovat estetické hodnoty, ty pak chránit a případně i zmnožovat.

Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech – *tvorbě, vnímání a interpretaci*. Umožňuje žákům, aby si prakticky osvojovali potřebné výtvarné dovednosti. Rozvíjí jejich přirozenou potřebu výtvarného vyjádření, jejich fantazii a představivost, smysl pro originalitu a vlastní vyjádření. Tím významně napomáhá utváření kreativní stránky jejich osobnosti.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání
- uplatňování jedinečného pocitu a prožitku žáka
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince
- vizuálně obrazné vyjádření jako prostředek komunikace
- rozvoj a uplatnění vlastního vnímání, cítění a myšlení žáka
- zaznamenávání prožitku, představivosti, fantazie a intuice
- práci s tradičními a ověřenými prostředky, ale i na experimentování s novými prvky
- spoluvytváření kladné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot (sociální a kulturní souvislosti, kulturní hodnoty současnosti a minulosti, projevy a potřeby různých skupin, národů a národností)

Mezipředmětové vztahy:

Výtvarná výchova prolíná všemi předměty 1.stupně.

Čj – správné čtení a vyslovování odborných pojmů, kresba pohádek, bájí a pověstí, příběhů a vyprávění

Aj – kresba anglického slovníčku

Prv – rodina, domov, škola, Česká republika, rostlinstvo a živočichové

M – geometrické tvary, osová symetrie, osová souměrnost

Hv – malované písničky

Pč – stříhání, řezání a lepení

Tv – sportovní dění

Průřezová témata:

OSV

Tato tematika pomáhá rozvíjet smyslové vnímání a kreativitu, učí chápat umění jako prostředek komunikace a osvojování si světa, pomáhá utvářet mimoumělecké esteticko – estetika chování a mezilidských vztahů.

VDO

Výtvarná výchova využívá k realizaci této oblasti zkušenosti a prožitky žáků a vede je k dodržování lidských práv a svobod. Vede k uvažování o problémech v širších souvislostech, ke kritickému myšlení a vytváření hodnot jako je spravedlnost, solidarita, tolerance a odpovědnost. Učí respektovat kulturní, etnické a jiné odlišnosti.

EGS

Na pozadí respektování národních a regionálních kultur vede k respektování identity evropské. Učí překonávat stereotypy a předsudky, chápat kulturní hodnoty a jejich přínos ke kultuře světové. Žákům je přibližována Evropa – krajiny, symboly, styl života, kultura a historie, tvorba významných Evropanů.

MKV

Tato tematika pomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, poznávat a respektovat lidi kolem sebe a rozvíjet pozitivní mezilidské vztahy (učitel-žák, žáci navzájem, škola-rodina). Pomáhá rozvíjet smysl pro spravedlnost, rovnocennost, toleranci a právo všech lidí žít společně.

EV

Poskytuje žáků mnoho příležitostí k zamyšlení nad vztahy člověka a prostředí. Připomíná základní podmínky života a nutností ochraňovat je. Vede k uvědomování si odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti.

MDV

Učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, analyzovat nabízená sdělení, posoudit je a vyhodnotit jejich komunikační záměr. Vede k vnímání specifické „řeči“ (kódy, znaky, obrazy) a napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních myšlenek a postojů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáka:

Kompetence k učení

Učitel

- nabízí žákům vhodné a efektivní metody učení
- správně motivuje žáka a tím podporuje jeho zájem o další vzdělávání
- umožňuje žákům realizovat vlastní nápady a rozvíjí tím jejich tvořivost
- vede žáky k užívání správné terminologie
- uplatňuje individuální přístup, zohledňuje rozdíly v pracovním tempu

Žák

- efektivně si organizuje vlastní učení a projevuje ochotu věnovat se dalšímu vzdělávání
- naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje
- poznává smysl učení, má k němu pozitivní vztah
- kriticky hodnotí vlastní práci a pokrok, hledá překážky či problémy bránící učení a diskutuje o nich
- učí se využívat naučené poznatky v praxi

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- připravuje hodiny a zadává úkoly tak, aby žák hledal různá řešení a dokázal je obhájit
- vede žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti – plánování, příprava, realizace, hodnocení
- vede žáky k ověřování správnosti řešení problému

Žák

- vnímá problém, přemýšlí o příčinách a hledá jeho řešení
- vyhledává informace k řešení problému, pomoc hledá u učitele, spolužáků, v literatuře apod.
- kriticky myslí a činí uvážlivá rozhodnutí, která je schopen obhájit a je si vědom zodpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel

- rozvíjí u žáků schopnost své myšlenky vyjadřovat správně a výstižně, kultivovaně a v logickém sledu
- podporuje u dětí přirozenou vlastnost ptát se a vede je k diskusi
- učí žáky pracovat s různými informačními zdroji (knihy, časopisy, rozhlas, televize, internet)

Žák

- své myšlenky formuluje výstižně a vyjadřuje se kultivovaně
- naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje
- rozumí různým typům textů a záznamů
- k aktivnímu zapojení do diskuse používá běžně užívaných gest, zvuků a jiných komunikačních prostředků
- pracuje na rozšíření své slovní zásoby

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k aktivní práci v týmu
- pomáhá žákům budovat vlastní sebedůvěru a sebeúctu

Žák

- učí se aktivně spolupracovat ve skupině

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se ohleduplnosti a úctě k druhým
- udržuje dobré mezilidské vztahy a v případě nutnosti poskytne pomoc
- učí se toleranci vůči názorům druhých, respektuje spolužáky se SPU
- dodržuje jednoduchá pravidla
- buduje si sebedůvěru a sebeúctu

Kompetence občanské

Učitel

- rozvíjí u žáků pozitivní vztah k domovu, škole, obci a zemi
- motivuje žáky k zájmu o naše tradice a kulturní i historické dědictví
- podporuje tvořivost žáků a motivuje děti k zapojení do kulturních aktivit
- vede žáky k respektování životního prostředí a jeho nutné ochraně
- učí žáky pochopit základní podmínky života

Žák

- respektuje přesvědčení a názory druhých, odmítá útlak a hrubé zacházení
- uvědomuje si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- poznává naše tradice a seznamuje se s kulturním i historickým dědictvím
- uvědomuje si význam kulturních hodnot a chrání je
- aktivně se zapojuje do kulturního dění
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- respektuje požadavky na kvalitu životního prostředí a podílí se na jeho ochraně

Kompetence pracovní

Učitel

- poskytuje žákům takové formy výuky, aby práce byla vždy bezpečná
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- seznamuje žáky s profesemi a jejich náplní
- vede žáky k uvědomování si nutnosti a významu práce
- motivuje žáky k využívání svých znalostí v praxi

Žák

- dodržuje hygienu práce a bezpečnostní pravidla
- seznamuje se s různými nástroji a materiály, které bezpečně a účinně používá
- dodržuje vymezená pravidla a plní své povinnosti a závazky
- seznamuje se s oblastmi lidské činnosti, poznává jednotlivé profese, jejich význam a předpoklady, které uchazeč musí splňovat

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**

Vyučovací předmět: **Výtvarná výchova**

Ročník: **1. – 3.**

Časová dotace: **1 hodina týdně v 1. a 2. ročníku , 2 hodiny týdně ve 3. ročníku**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">- učí se organizovat si vlastní výtvarnou práci- osvojuje si základní hygienická pravidla a zásady bezpečnosti při práci- seznamuje se se základními návyky a postupy při práci s výtvarnými prostředky a materiály- postupně poznává a osvojuje si vlastnosti a možnosti jednotlivých výtvarných materiálů <p>- učí se míchat barvy a pracovat s nimi</p> <p>- poznává při výtvarné hře druhy barev (temperové, vodové, ...) a jejich vlastnosti</p> <p>- zkoumá výrazové možnosti barev a jejich výtvarné využití</p> <p>- snaží se barvou vyjádřit své pocity a nálady</p> <p>- rozvíjí smysl pro výtvarný rytmus (rytmické řazení různých prvků)</p> <p>- učí se postupně rozpoznávat a pojmenovávat prvky obrazného vyjádření (<i>linie, tvary, plocha, objem, barvy, objekty, ...</i>)</p> <p>- poznává při hře s linií její různé druhy a jejich výrazové možnosti</p> <p>- seznamuje se a pracuje s výrazy – <i>přítlak, odlehčení, rovnoběžnost, křížení, ...</i></p>	<p>Úvod do výtvarné výchovy</p> <p>Výtvarná technika vyjadřující se linií i barevnou plochou</p> <p>Barvy - základní (žlutá, modrá, červená)</p> <p>- podvojně světlé, tmavé, kontrastní, husté a řídké</p> <p>Využívané techniky : Akvarel, tempera, pastel Monotyp</p> <p>Výtvarná technika založená na lineárním vyjadřování.</p> <p>Kresebné materiály – tuš a dřívko nebo tuš a pero, voskový pastel, pastelky</p>	<p>Malba</p> <p>Kresba</p>	<p>Výtvarné náměty prolínají všemi předměty 1.st. :</p> <p>Čj – správné čtení a vyslovování odborných pojmů – kresba pohádek, příběhů a vyprávění</p> <p>Aj – kresba anglického slovníčku</p> <p>M – geometrické tvary, osová symetrie, osová souměrnost</p> <p>Prv – rodina – domov – škola – Česká republika – rostlinstvo a živočichové</p> <p>Hv – malované písničky</p> <p>Tv – sportovní dění</p> <p>Pč- stříhání, řezání, lepení, ..</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - poznává a zobrazuje tvary věcí lidských výtvorů (užitkových předmětů) - pozoruje tvary a jejich závislost na funkci a materiálu - sleduje a srovnává tvary předmětů stejného charakteru a funkce - snaží se o vystižení proporčních vztahů - seznamuje s s různými druhy písma a jejich využití v praxi (plakát, plakát, CD obal na knihu, časopis) - pozoruje přírodní útvary , rozlišuje a hodnotí jejich tvary, barvy a struktury - dotváří přírodniny na základě představ a to dokreslováním nebo seskupováním a kombinováním přírodních materiálů - učí se komunikovat a koordinovat práci ve skupině - vytváří společné kompozice - poznává a učí se pracovat s plastickými materiály, ověřuje si jejich vlastnosti a výrazové možnosti (zkouší pevnost, tažnost, ohebnost, ...) - pracuje zejména na základě představ a fantazie - poznává základní prostorové útvary a modeluje podle skutečnosti - seznamuje se s dekorativními prvky a jejich volným řazením - vytváří dekorativní kompozice (různými technikami) v pásu i ploše 	<p>Doplňující techniky :</p> <ul style="list-style-type: none"> Kolorovaná kresba Kresba do mokrého podkladu Kresba štětcem a tuší Frotáž Otiskování Proškrabávání <p>Práce s modelovací hmotou</p> <p>Tvorba s těstem a hlínou</p> <p>Práce s přírodními materiály (využití papíru, dřeva, špejlí a krabiček)</p>	<p>Modelování a prostorová tvorba</p>	<p>OSV – rozvoj smyslového vnímání, estetika mezilidských vztahů</p> <p>VDO – demokratická atmosféra ve škole</p> <p>MKV – lidská solidarita – principy slušného chování</p> <p>EV – základní podmínky života – ochrana životního prostředí</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus řešením plochy využitím geometrických prvků - vytváří nejčastěji tematické práce, které představují nejvolnější formu výtvarného vyjádření svého poznání, zážitků a citových vztahů ke skutečnosti - aktivně pracuje s ilustracemi dětských ilustrátorů (Josef Lada, Jiří Trnka, Zdeněk Smetana, Adolf Born, Josef Čapek, Daisy Mráz- ková, Olga Čechová, ...) - porovnává ilustrace a poznává různé vyjadřovací prostředky - zná a rozlišuje pojmy hračka – loutka – maňásek - seznamuje se s různými druhy výtvarného umění – malířstvím, sochařstvím, architekturou, ... - navštěvuje galerie a výstavy výtvarného umění - poznává a dovede si popovídat o některých aspektech odívání a kultury bydlení - navrhuje oděvní modely dle svých představ a fantazie - ve svých pracích se snaží vystihnout krásy přírody, přístup k životnímu prostředí a nutná ekologická hlediska 	<p>Seznámení s méně tradičními materiály (vlnitý papír, plastové láhve, víčka od láhví, přepravky na vejce, drát, alobal, hobliny, kůra stromů, špejle apod.)</p> <p>Tvorba dětských ilustrátorů</p> <p>Člověk a výtvarné umění</p>	<p>Výtvarné umění a životní prostředí</p>	<p>OSV– rozvoj základních rysů kreativity</p> <p>MDV – svobodné vyjádření myšlenek a postojů</p> <p>Čj – literatura – četba o umění a výtvarných osobnostech</p>	

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**
 Vyučovací předmět: **Výtvarná výchova**
 Ročník: **4. – 5.**
 Časová dotace: **2 hodiny týdně** v každém ročníku

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - navazuje na zkušenosti získané v nižších ročnících - dodržuje základní hygienická pravidla a bezpečnost práce - při výtvarné hře si rozšiřuje poznatky o barvě - ve své práci využívá vlastnosti a výrazové možnosti barev - demonstrováním vhodných uměleckých děl (Václav Špála, Ludovít Fulla aj.) a následnou vlastní tvorbou poznává, že je možné barvu použít nejen jako zobrazovací prostředek, ale i jako prostředek expresivní (bez ohledu na skutečnou barvu předmětu) - barvou se snaží vyjádřit své pocity a nálady - rozvíjí smysl pro výtvarný rytmus – rytmické střídání barevných ploch (barvy teplé, studené,...) - pozoruje přírodu a přírodniny – výtvarné vyjádření kontrastu přírodních forem a pozadí - při malbě v rostlin vyjadřuje morfologii růstu s možností dotvářet přírodní formy na základě fantazie - postupně si osvojuje a při vlastní tvůrčí činnosti používá prvky vizuálně obrazného vyjádření jako světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy, atd. 	<p>Výtvarná technika vyjadřující se linií i barevnou plochou</p> <p>Barvy - základní - podvojně - lomené - doplňkové</p> <p>Využívané techniky : Malba - akvarel, tempera Monotyp</p> <p>Výtvarná technika založená na lineárním vyjadřování</p>	<p>Malba</p> <p>Kresba</p>	<p>Výtvarné náměty prolínají všemi předměty 1.st. :</p> <p>Čj – správné čtení a vyslovování odborných pojmů – literatura – četba o umění našem , evropském i světovém – četba o osobnostech výtvarného umění – kresba bájí, pověstí, příběhů a vyprávění</p> <p>Aj – kresba anglického slovníčku</p> <p>M – geometrické tvary, osová symetrie, osová souměrnost</p> <p>VI – Česká republika a Evropa – dějiny naší země</p> <p>Př – rostlinstvo a živočichové</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>- zpřesňuje vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy konfrontací představy se skutečností</p> <p>- na základě svých představ, vzpomínek (film,knihy,...) a fantazie vytváří hlavy pohádkových bytostí – využití tvarové a barevné nadsázky</p> <p>- při práci s linií zkouší a ověřuje její výrazové vlastnosti na základě svých zrakových zkušeností a fantazie</p> <p>- uplatňuje výtvarný výraz linie vytvářením kresebných prací různých předmětů praktického použití – dokáže vystihnou tvar a strukturu materiálu</p> <p>- ve své tvorbě využívá kontrastu tvarů, ploch a barev v plošné kompozici</p> <p>- zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností</p> <p>- seznámí se s funkcí písma (sdělnou i výtvarnou) a využívá písmeno jako dekorativní prvek (kreslení, stříhání, vytrhávání, ...)</p> <p>- na základě svých prací pochopí,že písmo má funkci komunikativní i estetickou (plakát, reklama, obal na CD, knihu, časopis)</p> <p>- demonstrováním výtvarných děl se seznamuje s grafikou a rozeznává různé grafické techniky</p> <p>- zná pojmy volná a užitá grafika – vytváří novoročenky apod.</p>	<p>Kresba různým materiálem – pero a tuš, dřívko a tuš, rudka, uhel, pastel, tužky progresso, fix</p> <p>Linie – plynulá, tenká i silná, rovná nebo zprohýbaná, rovnoběžná či křížená</p> <p>Využívané techniky : Nalepování nitě a provázků</p> <p>Kresba do mokrého podkladu</p> <p>Vyrývání do škrobového nebo voskového podkladu</p> <p>Proškrabování</p> <p>Frotáž</p> <p>Kolorovaná kresba</p> <p>Tisk z koláže Tisk ze šablon Otisk Vosková technika</p>	<p>Kresba</p> <p>Grafické techniky</p>	<p>Hv – čeští i zahraniční skladatelé</p> <p>Tv – sportovní dění</p> <p>OSV – rozvoj smyslového vnímání, estetika mezilidských vztahů – pohled na svět očima druhého – rozvoj základních rysů kreativity</p> <p>VDO – demokratická atmosféra ve škole – demokratické volby, obec jako základní jednotka státu</p> <p>EGS – Evropa ve vlastních zájtech – naše vlast a Evropa – životní styl Evropanů</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - pro svou práci hledá a nalézá vhodné prostředky k vyjádření nových prožitků na základě smyslového vnímání - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - učí se komunikovat a koordinovat práci ve skupině - vytváří společní kompozice - přechod od plochy k prostoru představuje reliéfní kompozice – žák tvoří na sádrové nebo hliněné destičce a to volitelnými způsoby - poznává další materiály pro modelování a prostorovou tvorbu - využívá prostorových útvarů pro zachycení svých vlastních zkušeností a na základě zrakového vnímání i své fantazie - může konstruovat z hotových nebo řezaných a dotvářených prvků makety – rozvíjí při tom svoji tvořivost a fantazii (makety architektonických tvarů a objektů, hračky, roboty, ...) - při práci s hlinou si prohlubuje znalosti a zkušenosti z 1.období a získává cit pro prostorové ztvárnění - své představy dokáže převést do objemových rozměrů - aktivně pracuje s ilustracemi dětských ilustrátorů (Lada, Trnka, Čapek, Janeček, Mrázková, Čechová, Born, Bednářová, ...) - porovnává ilustrace a snaží se rozpoznat vyjadřovací prvky charakteristické pro autora díla 	<p>Modelování z hlíny</p> <p>Práce se sádrou</p> <p>Tvorba z drátů</p> <p>Modelování s těstem</p> <p>Modelování z papíru</p> <p>Tvoření se dřevem a špejlemi</p> <p>Tvorba dětských ilustrátorů</p>	<p>Modelování a prostorová tvorba</p> <p>Výtvarné umění a životní prostředí</p>	<p>MKV – lidská solidarita – principy slušného chování – lidská práva</p> <p>EV – základní podmínky života – ochrana životního prostředí – odpovědnost za život v budoucnosti</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">- svým přístupem, pozorováním, srovnáváním a vlastní tvorbou rozvíjí elementární chápání odlišnosti uměleckého vyjadřování od optické skutečnosti- dovede vyjmenovat základní druhy volného výtvarného umění- ví co je malířství a chápe pojmy – figura, portrét, krajina, zátiší apod.- umí vysvětlit co je tvar přírodní a co opracovaný člověkem-zná pojmy socha, plastika, sousoší, busta, reliéf aj.- rozlišuje výrazy architektura a užité umění- navštěvuje galerie a výstavy výtvarného umění <ul style="list-style-type: none">- porovnává kulturu bydlení současnosti a historie- seznamuje se s pojmy <i>design</i> a <i>dekor</i>- umí si popovídat o současné oděvní kultuře a zhodnotit ji- navrhuje oděvní modely dle svých představ a fantazie <ul style="list-style-type: none">- ve svých pracích se snaží vystihnout krásy přírody, přístup k životnímu prostředí a nutná ekologická hlediska	<p>Člověk a výtvarné umění</p> <p>Oděvní kultura a bydlení</p>	<p>Výtvarné umění a životní prostředí</p>	<p>MDV – svobodné vyjádření myšlenek a postojů – analýza a hodnocení nabízených sdělení</p>	

6.1.10. Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Časové a organizační vymezení:

2 vyučovací hodiny týdně v 1.–5. ročníku

Vzdělávání je zaměřeno na:

- osvojování nových pohybových dovedností, kultivaci pohybového projevu i správné držení těla
- vytváření orientace v základních otázkách vlivu jednotlivých pohybových aktivit na zdraví člověka, jeho význam při překonávání negativních vlivů působících na jedince
- posilování vědomí o důležitosti začlenění pohybových aktivit do běžného denního režimu člověka
- zvládnutí základních organizačních, hygienických a bezpečnostních zásad pro provádění sportovních a pohybových činností ve známém i neznámém prostředí
- uvědomování si významu sociálních vztahů a rolí ve sportu i jiných pohybových aktivitách, k umění využít je pro pohybové využití i přátelské meziosobní vztahy

Mezipředmětové vztahy:

Tělesná výchova představuje nejdůležitější formu pohybového učení a pohybové kultivace žáků a je hlavním zdrojem poznatků a námětů pro zdravotní, rekreační i sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu. Při výuce v tělesné výchově dochází k prolínání s následujícími předměty:

Český jazyk a literatura – rozšiřuje se slovní zásoba (názvy nářadí, náčiní, názvosloví v Tv,...), rozvíjí se slovní i mimoslovní komunikace mezi učitelem a žáky i mezi žáky navzájem ve skupině. Rozvíjí se porozumění pravidlům, schopnost formulovat je a vysvětlovat ostatním. V součinnosti se čtením a literaturou se žáci dozvídají o významných sportovcích a sportovních akcích,...

Matematika – využívá se při měření výkonů – času, délky,..., při určování pořadí, vyměřování hřiště, u mladších žáků dělení do družstev, množství tělocvičných úkonů,...

Prvouka, přírodověda – prohlubuje se chápání stavby těla, správné životosprávy, hygieny, významu pohybu pro zdraví člověka. Chápání přírody ve smyslu jejího využití pro sport a pohyb, protidrogová prevence.

Prvouka, vlastivěda – seznamuje se sportovišti v místě bydliště a nejbližším okolí, prostřednictvím médií i s těmi vzdálenějšími příp. i v rámci Evropy, či světa v různých významných sportovních přenosech. Prohlubuje pocit vlastenectví a sounáležitosti při kvalitních výkonech našich sportovců, seznamuje s významnými osobnostmi sportu a tělovýchovy.

Hudební výchova – přirozené propojení hudby a pohybu, rozvoj rytmického cítění – rytmizace pohybu (rozcvička, skandování při fandění,...)

Průřezová témata:

OSV

Rozvoj schopností poznávání – je nutnou součástí práce v tělesné výchově, děti se rozvíjejí v oblasti smyslového vnímání, pozornosti a soustředění

Sebepoznání a sebepojetí – dítě získává informace o sobě z pohledu svého i pohledu ostatních

Seberegulace a sebeorganizace – práce v Tv je ideální právě pro rozvoj a cvičení sebekontroly, sebeovládání – tj. regulaci vlastního jednání i prožívání vůle; žáci se učí organizovat si volný čas

Psychohygienu – sport a pohyb jako prostředek pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění, relaxace

Sociální rozvoj

Poznávání lidí – vzájemné poznávání dětí ve skupině – třídě, soužití s ostatními dětmi, rozvoj vnímání odlišností, jejich přijímání a tolerance

Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy ve skupině, přiznání výhry i porážky, vztah k pohybově méně nadaným dětem, případně k tělesně postiženým osobám a jejich možnostem

Komunikace a kooperace – reakce na pokyny a povely verbální i neverbální, komunikace se spoluhráči i protihráči, komunikace v různých situacích (výherce, poražený, různé druhy sportu,...)

Morální rozvoj – učí se odhalovat problémy při organizaci cvičení, učí se odpovědnosti vůči skupině spoluhráčů

VDO

Vede k pochopení významu řádu a pravidel pro udržení pořádku a bezpečnosti, rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku, učí sebeúctě a sebedůvěře; motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším.

EGS

Významné sportovní události (Olympiáda, fotbalová a hokejová utkání,...) případně i významní čeští sportovci vedou ke sledování různých sportovních událostí a tím k prohlubování a rozšiřování dovednosti potřebné pro orientaci v evropském (případně i širším) prostředí, vedou k poznávání a chápání života Evropanů, iniciují u žáků zájem o osobní vzory, pomáhají překonávat stereotypy a předsudky, utvářejí pozitivní postoje k jinakosti a rozmanitosti, utvářejí postoje k Evropě jako širší vlasti

MKV

Sport je cestou k pozitivnímu rozvoji vztahů mezi lidmi, cestou k potírání xenofobie a rasismu, k překonávání kulturní diferenciaci mezi dětmi, lidmi.

EV

Směřuje k uvědomování si významu životního prostředí pro zdravý pohyb a možnosti sportovního vyžití. Umožňuje bližší seznamování s okolím, přírodou (cyklistika, turistika, pobyt v přírodě,...) a zároveň poukazuje na nutnost ohleduplného a rozumného chování při sportování mimo tělocvičnu.

MDV

Média jsou významným zdrojem pro získávání informací o možnostech sportovního vyžití – akcích, sportovištích,... Jsou také významným zprostředkovatelem význačných sportovních událostí a utkání.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Učitel

- vede žáky k tomu, aby se naučili rozumět termínům obecně používaným v tělesné výchově a některých druzích sportu
- dává žákům nejrůznější podněty pro rozvoj v oblasti pohybové učení

Žák

- seznamuje se s obecně používanými termíny, znaky a symboly, rozvíjí svoji slovní zásobu
- rozvíjí se v oblasti pohybového učení
- učí se poznávat a odhalovat vliv pohybu a sportu na zdraví a pohodu člověka, učí se poznávat jejich vliv na jeho osobu
- získává informace z oblasti sportu, učí se vyhledávat aktivity a možnosti pro sportovní vyžití

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- vede děti k tomu, aby se učily samy si organizovat a promýšlet některé sportovní činnosti a aktivity (rozdělení do družstev, příprava náradí, uspořádání stanovišť v prostoru tělocvičny, příp. příprava rozcvičky,...)
- ukazuje dětem nutnost promyšlení činností a organizace cvičení z hlediska dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví cvičenců

Žák

- učí se uvědomovat si rizika vyplývající ze sportovních aktivit a učí se jim cílevědomě předcházet
- učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů, učí se důležitosti přípravy sportovních aktivit a prevence úrazů
- učí se organizovat si a řídit vlastní pohybové aktivity v rámci denního režimu
- učí se řešit problémové situace při sportovních aktivitách – řešení herních situací, řešení problémů vyplývajících ze sportovních aktivit

Kompetence komunikativní:

Učitel

- učí žáky rozumět a používat tělocvičné názvosloví, učí je porozumět a adekvátně reagovat i na neverbální pokyny
- učí žáky, jak spolu komunikovat při hře a umožňuje jim, aby mohli komunikaci rozvíjet
- ukazuje žákům nevhodné a nežádoucí projevy komunikace ve sportu

Žák

- učí novým termínům, signálům, znamením a to verbálním i neverbálním, která usnadňují komunikaci při sportu
- učí se reagovat na jednoduché povely a pokyny, učí se sami tyto pokyny používat
- učí se komunikovat se spoluhráči v rámci týmu
- učí se respektovat autoritu a pokyny vedoucího, rozhodčího, učí se vhodně formulovat svoje postoje i ve vypjatých situacích, učí se sebeovládání
- učí se vlastními slovy vysvětlit jednoduchá pravidla, charakterizovat hru, popsat náradí, či náčiní
- učí se orientovat v různých materiálech týkajících se sportovní oblasti

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- vysvětluje a buduje zásady správného a žádoucího chování na sportovních akcích, poukazuje rovněž na nesportovní jednání a chování sportovců i diváků
- ukazuje dětem potřebu spolupráce ve sportovním týmu, důležitost všech úkolů (rolí), které v týmu plní
- na základě individuálního přístupu buduje v dětech sebedůvěru

Žák

- učí se spolupracovat ve skupině
- učí se respektovat spolužáky s různými pohybovými možnostmi, schopnostmi a dovednostmi
- učí se chápat a respektovat jednoduchá pravidla, učí se podřizovat vedoucímu týmu, rozhodčímu,...
- snaží se pozitivně ovlivňovat výsledek pohybových aktivit, snaží se přispět k vytváření příjemné atmosféry
- učí se vyrovnat se s výhrou i s porážkou a to jak v rovině individuální, tak týmové
- učí se vnímat, poslouchat a přijímat rady druhých, snaží se poučit od druhých lidí
- učí se poskytnout pomoc v rámci svých možností a schopností, je schopen sám o pomoc požádat spolužáka, učitele, či jinou dospělou osobu
- poznává sám sebe, svoje pohybové možnosti a schopnosti, svoje hranice,

Kompetence občanské:

Učitel

- vysvětluje žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice sportovní a kulturní
- vede žáky k úctě k významným českým sportovcům současnosti i minulosti
- podporuje u žáků snahu „fandit“ našim sportovcům při různých příležitostech, poukazuje při tom na žádoucí a nežádoucí projevy fanoušků
- vede žáky ke sportování podle pravidel a v duchu fair-play

Žák

- chápe nutnost existence pravidel pro jednotlivé sportovní aktivity, seznamuje se s nimi, snaží se je dodržovat
- učí se odmítat hrubé zacházení a porušování pravidel ve sportu, snaží se o sportování v duchu fair-play
- učí se rozhodovat zodpovědně podle situace, poskytnout podle svých možností pomoc druhému
- seznamuje se s našimi nejlepšími sportovci minulosti i současnosti, s významnými sportovními událostmi, učí se je a jejich výkony respektovat

Kompetence pracovní:

Učitel

- upozorňuje žáky na nutnost ochrany svého zdraví při sportovním vyžití (používání ochranných pomůcek)
- vede žáky k pochopení významu pohybových aktivit pro fyzickou i psychickou odolnost člověka

Žák

- učí se aktivně podílet na přípravě i úklidu náčiní a náradí, stejně jako na přípravě jiných sportovních aktivit (úklid hřiště a jeho okolí před cvičením)
- význam sportu pro relaxaci a tím i zvyšování pracovní pohody a aktivity
- seznamuje s profesemi, jež v oblasti sportu působí

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**
 Vyučovací předmět: **Tělesná výchova**
 Ročník: **1. – 3.**
 Časová dotace: **2 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák -spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</p> <p>- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.</p>	<p>Základní zdraví prospěšná cvičení, význam pohybu pro zdraví. Příprava organismu před pohybovou činností (význam rozcvičky), uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení. Zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití. Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu – cvičení s náčiním - s plnými míči, lahvemi s pískem, švihadly, tyčemi, kruhy, lanem,... Cvičení na nářadí -žebřinách, švéd. lavičkách, švéd.bedně ,...</p> <p>Hygiena při Tv</p>	<p>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací a jiná cvičení</p> <p>Hygiena při Tv a sportu</p>	<p>Čj – slovní zásoba, porozumění pokynům Prv – pohyb a zdraví, správná životospráva OSV - rozvoj schopností poznávání, sebepoznání, seberegulace, psychohygiena</p> <p>Prv- bezpečnost a hygiena jako součást života, hygiena oblékání</p>	<p>1. - 3. ročník</p> <p>1. – 3. ročník</p>

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
-zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.	Akrobacie - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed, kotoul vpřed průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad, kotoul vzad Přeskok – průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu, skoky prosté odrazem snožmo z trampolínky, výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu, na kozu, roznožka přes kozu našír s odrazem Kladinka – chůze , jednoduchá cvičení na snížené kladince (lavičky)	Základy gymnastiky	Čj – slovní zásoba OSV – rozvoj schopností poznávání	1. – 3.roč.
	Kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance – cvičení prostá, se stuhami, drátěnkami, míčky, šátky,...	Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti	Čj – popis cvičení, porozumění pokynům Hv – hudba a pohyb MDV - zdroj informací, ukázky tanců MKV – kulturní diferenciací - lidové tance různých národů, národností (seznámení, vlastní zkušenost)	1.- 3. roč.

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>-zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.</p>	<p>Rychlý běh 20 – 50 m, základy nízkého a polovysokého startu. Skok daleký z místa, z rozběhu, Hod míčkem z místa, z rozběhu Příprava na vytrvalostní běh, vytrvalostní běh 5 – 10 minut.</p>	<p>Základy atletiky</p>	<p>M – měření času, délky</p>	<p>1. – 3. roč</p>
	<p>Pohybové hry – s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení, pohybová tvořivost.</p>	<p>Pohybové hry</p>	<p>Čj – slovní zásoba, porozumění pravidlům, formulace pravidel Prv – věci denní potřeby OSV - poznávání druhých, kooperace</p>	
	<p>Plavání – hygiena</p> <p>Chůze v terénu, chování v dopravních. prostředcích při přesunu, chování v přírodě, vhodné obutí, oblečení, vybavení.</p>	<p>Plavání</p> <p>Turistika, pobyt v přírodě</p>	<p>Prv – význam plavání, bazén, hygiena Čj – popis prostředí, popis pokynů Prv - dopravní prostředky, chování v různých prostředích EV - lidské aktivity a životní prostředí, vztah člověka – sportovce a prostředí</p>	<p>2.,3. roč</p>
	<p>Hry na sněhu, hry se sněhem</p>	<p>Další pohybové činnosti</p>		

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</p>	<p>Manipulace s míčem, pálkou, hokejkou, či jiným herním náčiním odpovídající velikostí a hmotností. Základní přihrávky míčem – rukou, nohou, přihrávka jednoruč, obouruč (vrchní, trčením), vedení míče (driblinkem, nohou), chytání míče (obouruč, jednoruč, tlumení míče nohou) Herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry. Pochopení respektování jednoduchých pravidel.</p>	<p>Základy sportovních her</p>	<p>Prv – sportovní aktivity jako součást života OSV - komunikace, kooperace VDO - význam pravidel a jejich dodržování</p>	<p>1. - 3. roč.</p>
<p>- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizace</p>	<p>Komunikace v Tv - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály. Organizace při Tv Zásady jednání a chování – fair play Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností. Měření výkonů, zákl. pohyb. testy</p>	<p>Organizace, hygiena a bezpečnost v Tv a sportu</p>	<p>Čj – komunikace v Tv, verbální i neverbální komunikace, reakce na signály M – měření výkonů OSV - komunikace, kooperace, morální rozvoj MV – sportovní chování v médiích</p>	<p>1. – 3.roč.</p>

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**
 vyučovací předmět: **Tělesná výchova**
 Ročník: **4. – 5.**
 Časová dotace: **2 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> -uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. - jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví. - orientuje se v informačních zdrojích a pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace 	<p>Osobní hygiena při různých pohybových aktivitách, bezpečný pohyb a chování i v méně známých prostorách (bazény). Škodlivý vliv kouření, pití alkoholu a užívání drog na zdraví a pohybovou výkonnost. Ošetření lehčích poranění, přivolání lékaře. Základní pojmy osvojovaných činností, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených her.</p>	<p>Poznatky z Tv a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v Tv a sportu.</p>	<p>Př – správná životospráva, význam pohybu v životě člověka, protidrogová prevence, první pomoc Čj – rozvoj slovní zásoby, komunikace na dané téma OSV -psychohygiena, seberegulace, sebepoznání, rozvoj schopností poznávání,...</p> <p>VI – sportoviště, sportovní akce okolí MV - média jako zdroj informací – sport v médiích, využití internetu, místního tisku,... MKV - mezilidské vztahy ve sportu, známí evropští a světoví sportovci, etnika a sport</p>	<p>4. – 5. ročník</p>

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>-podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</p> <p>- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</p> <p>- zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování</p> <p>- upozorní samostatně na činnost (prostředí), které je v rozporu s jeho oslabením</p>	<p>Konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení.</p> <p>Vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma).</p> <p>Podstata únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy. Význam přípravy organismu před cvičením a uklidnění organismu po zátěži, protahovací a uvolňovací cvičení.</p> <p>Základní technika jednotlivých cviků, základní způsoby kontroly jednotlivých cvičení (zrcadlo, spolužák, pocity).</p> <p>Cvičení pro „každý den“ .</p> <p>Protahovací a napínací cvičení, kompenzační relaxační cviky, cvičení pro správné držení těla, cvičení vyrovnávací – korektivní,...</p> <p>Přetahy a přetlaky.</p>	<p>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení</p> <p>Průpravné úpoly</p>	<p>Př – člověk, stavba těla člověka, význam pohybu pro rovnoměrný rozvoj svalů</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, sebeorganizace a seberegulace, psychohygiena</p> <p>MV - média jako zdroj informací</p>	<p>4. – 5. ročník</p> <p>4. – 5. ročník</p>

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. - koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele - užívá při pohybové činnosti základní tělocvičné názvosloví	Pojmy; základní záchrana dopomoc při gymnastickém cvičení. Akrobacie – kotoul vpřed a jeho modifikace, kotoul vzad a jeho modifikace, průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou, stoj na rukou (s dopomocí), akrobatické kombinace. Přeskok – roznožka, skrčka přes kozu našíř odrazem z můstku. Kladinka – chůze bez dopomoci.	Základy gymnastiky	Čj – názvosloví, rozvoj slovní zásoby	4. – 5. ročník
	Kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance.	Rytmické a kondiční cvičení pro děti	Hv – hudba jako doprovod pohybu MKV – kulturní diferenciacie – odlišné tance jednotlivých národů a národností	4. – 5. ročník

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her</p> <p>- zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy</p>	<p>Základní spolupráce ve hře. Průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel. Příhrávka jednoruč, obouruč (vrchní, trčením), příhrávka vnitřním nártem (po zemi, obloukem). Chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy. Pohyb s míčem i bez míče, vedení míče (driblinkem, nohou).</p> <p>Základní pojmy související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním. Pohybové hry s různým zaměřením a účelem, používání různého netradičního náčiní (lahve s pískem, drátěnky,...), využití přírodního prostředí pro pohybové hry. Variace her jednoho druhu.</p>	<p>Sportovní hry</p> <p>Pohybové hry Turistika a pobyt v přírodě</p>	<p>OSV - sebeovládání, poznávání lidí, komunikace, kooperace, VDO - respekt k pravidlům) EGS - sport v Evropě, ve světě; oblíbené sporty, sportovci, významné sportovní události...</p> <p>Čj – organizace, komentáře Př – ochrana přírodního prostředí při sportovních aktivitách EV - vztah člověka a prostředí, lidské aktivity v přírodě,... OSV – řešení problémů, rozvoj mezilidských vztahů</p>	<p>4. – 5. ročník</p> <p>4. – 5. ročník</p>

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Běh – rychlý běh do 60 m, vytrvalostní běh, běh v terénu, nízký, polovysoký start. Skok – skok do dálky z rozběhu, skok do výšky z krátkého rozběhu. Hod – hod míčkem z rozběhu, spojení rozběhu s hodem.	Atletika	M – měření výkonů, zápisy naměřených hodnot, porovnávání	4. – 5. ročník
	Základní plavecké dovednosti, prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu	Plavání	Př – význam plavání pro zdraví člověka	4. ročník

6.1.11. Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Časové a organizační vymezení:

1 vyučovací hodina týdně v 1.–5. ročníku

Vzdělávání je zaměřeno na:

- k získávání základních a praktických dovedností a návyků z různých oblastí
- k seznámení s různými materiály a jejich vlastnostmi
- k seznámení s různými pracovními nástroji, nářadím a pomůckami a jejich použitím a využitím při pracovních činnostech
- k osvojování si zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, osvojení si základů organizace a plánování práce
- k vytváření pozitivního vztahu k práci a výsledkům práce vlastní i práce druhých, k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů
- k získávání informací o různých oborech lidské činnosti, což je významné i pro pozdější vlastní profesní orientaci

Mezipředmětové vztahy:

Pracovní činnosti umožňují žákům získat nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě, přičemž působí na rozvoj osobnosti dítěte rozvíjením některých vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností. Při výuce v pracovních činnostech dochází k prolínání s ostatními předměty:

Český jazyk a literatura – rozšiřuje se slovní zásoba (nářadí, potřeby a pomůcky pro práci,...), porozumění i samostatná formulace pracovního postupu formou ústní i písemnou. Komunikace v rámci skupiny i ve vztahu učitel – žák. Zápisy různých pozorování, zvláštnosti zápisu v pracovních činnostech (recepty, stručný pracovní postup, značky pro pěstování rostlin,...). Čtení a literatura pak vede žáky k pochopení významu práce fyzické i duševní pro život člověka a společnosti. Knihy, časopisy, televize, internet,... jako zdroj nápadů a námětů pro práci.

Matematika – využívá se měření různých veličin – délky, času, hmotnosti i objemu při výrobě i pozorování, matematické operace při určování množství a finanční částky potřeb určitého výrobku. Při prodeji vlastních výrobků na různých akcích pak všech matematických operací.

Prvouka, přírodověda – materiály přírodní a umělé, vlastnosti materiálů, vliv práce na životní prostředí člověka. Základní podmínky pro život rostlin a jejich význam pro život, zdravá výživa, životospráva. První pomoc při menších úrazech, bezpečnost a hygiena práce.

Prvouka, vlastivěda – tradice a jejich dodržování – výrobky k různým příležitostem (Vánoce, Velikonoce, Den matek,...). Nutnost existence a dodržování řádu a pravidel.

Výtvarná výchova – řešení výtvarné stránky díla – barvy, velikost, uspořádání, umístění výrobku,... Význam estetického řešení pro výslednou kvalitu a atraktivitu výrobku a nutnost detailního dotažení práce a nápadu až do konce.

Hudební výchova – hudba jako součást tradic – např. doprovod koled při výrobě vánočních výrobků. Poslech hudby při práci.

Tělesná výchova – zvyšování fyzické zdatnosti a odolnosti, případně kompenzace práci duševní, či jednostranně zatěžující organismus (nápravně-relaxační cvičení)

Průřezová témata:

OSV

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání – rozvoj smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, prohlubování schopnosti vyhledávat a nacházet řešení problémů

Sebepoznání a sebepojetí – vytváření představy o úrovni pracovních schopností a dovedností

Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání, plánování dílčích kroků ke splnění úkolu, rozvoj svědomitosti a důslednosti při práci

Psychohygiena – práce jako relaxační prvek

Sociální rozvoj

Poznávání lidí – vzájemné poznávání dětí ve skupině, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, hledání výhod v odlišnostech

Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy, empatie, podpora a pomoc

Komunikace – rozvoj různých forem komunikace

Morální rozvoj – nutnost odpovědnosti a spolehlivosti při pracovních činnostech

Sociální rozvoj

Poznávání lidí – vzájemné poznávání dětí ve skupině – třídě, soužití s ostatními dětmi, rozvoj vnímání odlišností, jejich přijímání a tolerance

Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy ve skupině, přiznání výhry i porážky, vztah k pohybově méně nadaným dětem, případně k tělesně postiženým osobám a jejich možnostem

Komunikace a kooperace – reakce na pokyny a povely verbální i neverbální, komunikace se spoluhráči i protihráči, komunikace v různých situacích (výherce, poražený, různé druhy sportu,...)

Morální rozvoj – učí se odhalovat problémy při organizaci cvičení, učí se odpovědnosti vůči skupině spoluhráčů

VDO

Chápání významu práce pro život jedince i společnosti, uvědomování si významu vytváření hodnot. Rozvoj disciplinovanosti a sebekritiky, výchova k úctě k výsledkům lidské práce.

EGS

Práce jako společný prvek všech lidí v Evropě, dodržování tradic a zvyklostí.

MKV

Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, spolupráce s dětmi z různých sociokulturních skupin.

EV

Pracovní aktivity a jejich vliv na životní prostředí člověka, získávání a využívání přírodních zdrojů, ochrana životního prostředí. Utváření vnímavého a citlivého přístupu k přírodě.

MDV

Média jako zdroj informací o nových pracovních postupech, materiálech. Média jako prostředek k vytváření představy o náplni budoucího povolání.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Učitel

- podporuje aktivní přístup dětí při plnění úkolů
- umožňuje žákům realizovat vlastní nápady, rozvíjí jejich tvořivost a motivuje pro další pracovní aktivity

Žák

- seznamuje se s novými termíny, rozvíjí slovní zásobu
- učí se poznávat a chápat vztah mezi pracovní činností a rozvojem vědy a techniky
- učí se poznávat a uvědomovat si vliv pracovních aktivit člověka na přírodu i život lidí
- učí se využívat naučené v praxi
- učí se organizovat si svoji práci, učí se vytrvalosti a pečlivosti při plnění úkolů
- porovnává a uvědomuje si rozdíl mezi pracovními postupy a pomůckami dříve a dnes,

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- připravuje hodiny tak, aby žák hledal různá řešení
- vede žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti – plánování, příprava, realizace, hodnocení, sebehodnocení
- seznamuje žáky s netradičními materiály a pracovními postupy

Žák

- učí se používat pracovní pomůcky – nástroje a nářadí, učí se posuzovat vhodnost jejich použití v dané situaci
- učí se stanovit optimální postup při práci, učí se zorganizovat si pořádek na pracovním místě
- učí se hledat informace vhodné pro řešení problémů při pracovních činnostech

Kompetence komunikativní:

Učitel

- používá různé formy komunikace – ústní pokyny, popis písemný pracovního postupu, nákres, předloha,...
- vede žáky ke komunikaci ve skupině
- učí žáky prezentovat svoje výrobky na veřejnosti

Žák

- učí se pozorně naslouchat učiteli, pokouší se porozumět jeho pokynům a učí se je dodržovat při pracovních aktivitách
- učí se klást otázky v souvislosti s konkrétní činností
- učí se porozumět ústně i písemně danému pracovnímu postupu, učí se sám stanovit základní osnovu pracovního postupu a řídit se jím
- učí se pracovat s obrazovým materiálem a využívat jej při práci
- učí se tento materiál vyhledávat v různých informačních zdrojích
- učí se komunikovat při práci s dětmi ve skupině, s učitelem

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- používá skupinovou práci a učí žáky základním pravidlům práce ve skupině, rozvíjí u nich vzájemnou pomoc
- zadává pracovní úkoly tak, aby docházelo ke střídání rolí při práci ve skupině
- působí na vytváření základů kooperace a týmové práce

Žák

- učí se pracovat a komunikovat ve skupině, učí se poznávat význam skupinové práce a práce individuální
- při skupinové práci se učí přijmout svůj díl práce a co nejlépe jej provést, čímž ovlivňuje kvalitu práce týmu
- snaží se pozitivně ovlivňovat příjemnou atmosféru při práci skupiny
- učí se poskytnout pomoc méně pracovním zdatným spolužákům
- učí se požádat o pomoc spolužáka, či učitele
- učí se vytvářet si představu o svých pracovních schopnostech a dovednostech

Kompetence občanské:

Učitel

- vede žáky k pochopení významu práce pro kvalitní život
- vychovává děti k odpovědnosti při práci v kolektivu
- při prodejních akcích (Vánoční trhy, Velikonoční trhy) se seznamuje s ekonomickým efektem práce

Žák

- seznamuje se s významem práce pro společnost i pro jedince
- poznává tradice naší země, seznamuje se kulturním a historickým dědictvím na konkrétních lidských výtvořech
- poznává odlišnost tradic jiných zemí, učí se poznávat a respektovat
- učí se vážit si práce vlastní i práce druhých, uvědomuje si nutnost ochrany výsledků lidské práce
- učí se poctivosti a zodpovědnosti v přístupu při pracovních činnostech
- učí se nutnosti dodržování zásad bezpečnosti práce, jako i poskytnutí první pomoci druhému

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci fyzické i duševní
- na základě individuálního přístupu vytváří u žáků představu o možném budoucím povolání
- motivuje žáky k aktivnímu zapojení do pracovních činností

Žák

- seznamuje se s různými materiály, pracovními pomůckami, pracovními postupy
- seznamuje se s různými oblastmi lidské činnosti, jejich významem pro společnost, učí se poznávat a pojmenovávat jednotlivé profese, jejich význam a předpoklady, které jsou pro jejich vykonávání zapotřebí
- učí se rozlišovat práci fyzickou a duševní
- učí se pracovat s jednoduchými pracovními nástroji a pomůckami
- učí se organizovat si práci a pracoviště co nejefektivněji, učí se šetřit materiálem
- učí se využívat získané poznatky a dovednosti v praxi

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**
 Vyučovací předmět: **Pracovní činnosti**
 Ročník: **1. – 3.**
 Časová dotace: **1 hodina týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <p>- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů:</p> <p>- vytváří jednoduché předměty z papíru, kartonu</p> <p>- zvládá práci s modelovací hmotou</p>	<p>Seznámení s materiály: přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie,...</p> <p>jejich tvar, barva, povrch, tvrdost, Lidové zvyky, tradice, řemesla.</p> <p>Překládání, skládání, stříhání, trhání, vystřihování, nalepování, slepování,...</p> <p>Práce se šablonou, vystřihování.</p> <p>Druhy a vlastnosti papíru – povrch, barva, savost, pevnost,...</p> <p>Hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání, ohýbání, sušení, vaření, dělení na části. Jednotlivé materiály a jejich vlastnosti – tvrdost, soudržnost, tvárnost.</p>	Práce s drobným materiálem	<p>Prv- přírodní, umělé materiály, vlastnosti materiálů</p> <p>Čj – slovní zásoba, popis pracovního postupu,</p> <p>M – měření</p> <p>Vv – lidové zvyky, výtvarná stránka práce</p> <p>Hv – hudba jako součást tradic</p> <p>OSV - rozvoj schopností poznávání, kreativita, sebeorganizace, seberegulace, řešení problémů</p> <p>EGS - evropské lidové tradice, oslava svátků jinde ve světě</p> <p>MKV - tradice, řemesla v jiných zemích</p> <p>EV - přírodní a umělé materiály, lidské aktivity a příroda</p> <p>MDV - zdroj informací – pořady o pracovních postupech, nápady,...</p>	<p>1.- 3.roč.</p> <p>1. – 3.roč.</p> <p>1. – 3.roč.</p>

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
- seznamuje se s prací s textiliemi	Navlékání nitě, uzlík. Seznámení se stehy. Přišívání různých druhů knoflíků.	Práce s drobným materiálem		2. – 3. roč.
- učí se pracovat s drobným materiálem	Stříhání, ohýbání, spojování, propichování, navlékání, svazování, slepování, lisování,...			1. – 3. roč.
- pracuje podle slovního návodu a předlohy	Ovládnutí a používání jednotlivých pracovních nástrojů a pomůcek – způsob použití, vhodný výběr. Vytváření návyku organizace a plánování práce. Osvojování si základů bezpečnosti a hygieny práce. Uplatňování zásad bezpečnosti a hygieny práce			1.-3. roč. 1. – 2.roč. 2. – 3.roč.

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Seznámení s různými druhy stavebnic, jejich možností a vhodností použití. Práce se stavebnicemi z větších prvků, vytváření vlastních plošných i prostorových kompozic ze stavebnicových prvků a volného materiálu Sestavování dílů podle předlohy i podle představy.	Konstrukční činnosti	Čj – popis výrobku, slovní zásoba Prv – vytváření předmětů denní potřeby, sestavování složitějších kompozic v souvislosti s výukou prvouky	1.ročník 2. -3.roč.
- provádí pozorování přírody, zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování	Pokusy a pozorování – ověřování základních podmínek života rostlin.	Pěstitelské práce	Prv – základní podmínky života rostlin EV - základní podmínky života, lidské aktivity a životní prostředí MV - knihy, časopisy, další zdroje informací k pěstování rostlin	1.- 3. roč. 1. – 3.roč.
- pečuje o nenáročné rostliny	Ošetřování a pěstování pokojových květin – kypření, zalévání, rosení, hnojení, rozmnožování.			
- připraví tabuli pro jednoduché stolování	Jednoduchá úprava stolu, různé ozdoby stolu.	Příprava pokrmů	Prv – výživa, životospráva, stolování MKV - různé způsoby stolování v různých zemích, jídla typická pro různé země – využití vědomostí a zkušeností dětí MDV - cestopisné pořady, knihy, využití internetu,... VDO- rozvoj disciplinovanosti, dodržování pravidel	1.- 3. roč
- uvědomuje si chování vhodné a nevhodné při stolování	Pravidla slušného stolování			

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**
 Vyučovací předmět: **Pracovní činnosti**
 Ročník: **4. – 5.**
 Časová dotace: **1 hodina týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu. - vytváří jednoduché předměty z papíru a kartonu. - pracuje s modelovací hmotou. - zvládá základní práci s textiliemi. 	<p>Vhodný materiál, vhodné pracovní pomůcky a nástroje pro konkrétní výrobek.</p> <p>Práce se šablonou, jednoduché skládanky a vystřihovánky podle nákresu, či jednoduchého návodu.</p> <p>Vytváření jednoduchých výrobků, výběr vhodného materiálu a pomůcek pro práci.</p> <p>Šití stehem – předním, zadním, křížkovým, obnitkovacím. Sešívání předním a zadním stehem, navlékání šňůrky, gumy, přišití háčku, příp. spínátek. Práce s jednoduchým stříhem, dodržení jednoduchého pracovního postupu.</p>	<p>Práce s drobným materiálem</p>	<p>Př – umělé a přírodní materiály M – měření, matematické operace VV – výtvarná stránka práce OSV - rozvoj schopností poznávání, řešení problémů, kreativita EV - přírodní a umělé materiály, přírodní zdroje, příroda a lidské aktivity, vztah člověka a prostředí – šetření materiálem,... MDV - zdroj nápadů, námětů, ukázek,...</p>	<p>4. – 5.roč.</p> <p>4.-5.roč.</p> <p>4. –5.roč.</p> <p>4.-5. roč.</p>

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
- pracuje s drobným materiálem.	Vhodnost volby materiálů, pomůcek, kombinování jednotlivých materiálů. Rozlišování přírodních a technických materiálů. Výroba jednoduchého výrobku podle návodu, či nákresu.	Práce s drobným materiálem		4.-5.roč.
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic. - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu. - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	Lidové zvyky, tradice, řemesla. Pracovní pomůcky a nástroje – jejich funkce a využití. Organizace práce, bezpečnost při práci, dodržování hygieny práce.		VI – tradice v historii naší země, Čj – charakteristika, význam tradic VV – výtvarná stránka práce HV – hudba jako součást tradic EGS - zvyky a tradice nejbližších národů Evropy v porovnání s našimi MKV – význam a odlišnost tradic pro jednotlivé národy, země, respektování tradic ostatních národů VDO – dodržování stanovených pravidel, nutnost pravidel	4.-5.roč.

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž.</p> <p>- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.</p> <p>- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.</p>	<p>Montáž, demontáž a údržba jednotlivých dílů stavebnic.</p> <p>Sestavování jednoduchých modelů z konstrukčních stavebnic se spojovacími díly a prvky, podle návodu, předlohy, náčrtu.</p> <p>Sestavování jednoduchých pohyblivých modelů podle předlohy.</p> <p>Osvojování si správných pracovních dovedností a návyků při organizaci, plánování a vlastní pracovní činnosti.</p>	<p>Konstrukční činnosti</p>	<p>M – logické myšlení, práce podle návodu Čj – komentář k výtvorům, případně popis pracovního postupu VDO - dodržování a respektování pravidel, nutnost respektu k pravidlům a řádu</p>	<p>4. -5.roč.</p>
<p>- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování.</p>	<p>Pokusy a pozorování – klíčení rostlin, rozmnožování,...</p>	<p>Pěstitelské práce</p>	<p>Př – učivo o rostlinách, životní prostředí Čj - zápis pozorování, komentáře EV - příroda a člověk, základní podmínky života</p>	<p>4.-5.roč.</p>

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny. - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní. - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu. - orientuje se v základním vybavení kuchyně. - připraví samostatně jednoduchý pokrm. - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování. 	<p>Péče o pokojové rostliny.</p> <p>Pěstování rostlin ze semen, v místnosti, na zahradě, hydroponie. Jednoduchá vazba, úprava rostlin.</p> <p>Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie.</p> <p>Základní vybavení kuchyně. Technika v kuchyni – historie, význam.</p> <p>Jednoduché pohoštění ze studené kuchyně. Výběr, nákup, skladování potravin.</p> <p>Obsluha a chování u stolu, příprava stolu, zdobné prvky při úpravě stolu.</p>	<p>Pěstitelské práce</p> <p>Příprava pokrmů</p>	<p>Př- správná výživa, stolování Čj - popis pracovního postupu, slovní zásoba M – určování hmotnosti, nákup VV - ozdobné prvky při stolování, volba barev a materiálů OSV – kreativita, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, rozvoj schopností poznávání EGS- evropská kultura stolování MKV - jídla Evropy, jiných etnik, ...stolování, vliv polohy země na složení stravy, ... MDV – média jako zdroj informací</p>	<p>4. – 5. roč</p> <p>4. -5.roč.</p>

„V náboženské výchově spolupracuje škola s římskokatolickou církví a vychází ze zájmu rodičů. Formou nepovinného předmětu seznamuje žáky se základy křesťanství v souvislosti se středoevropskou tradicí a kulturou.“

6.1.12. Náboženství

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové vymezení:

Předmět žákům umožňuje formulovat otázky týkající se základních životních hodnot, postojů a jednání, konfrontovat je s vědecky a nábožensky (křesťansky) formulovanými pohledy na svět a hledat svou vlastní životní hodnotovou orientaci. Nabízí přístup k biblickému poselství, k učení křesťanských církví a k jejich tradici a otevírá možnost života s církví.

Předmět je určen především dětem z křesťanských rodin, ale také všem žákům, kteří projeví zájem.

Žáci se prostřednictvím předmětu podílejí na projektech vzdělávání školy a na společenském životě města. (Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – učební osnovy jsou zpracovány v příloze).

Časové a organizační vymezení:

Předmět je vyučován formou nepovinného předmětu podle § 15 zákona č. 561/2004 Sb. s časovou dotací 1 hodinu týdně a jeho výuka probíhá ve vybrané učebně. Předmět je nabízen žákům 1.–5. ročníku, realizuje se podle aktuálního zájmu a je vyučován podle ročníků, případně ve skupinách tvořených z více ročníků.

Výuka nepovinného předmětu se uskutečňuje v rámci hlavního vyučovacího času v odpoledních hodinách (v rozmezí 11.50–16.00 hod.).

Předmět využívá možnosti projektové výuky.

Součástí výuky je obvykle:

- návštěva kostela
- diecézní pouť dětí
- účast na projektech České katolické charity (Tříkrálová sbírka), Papežského misijního díla
- spolupráce s rodiči dětí připravujících se na první sv. přijímání
- organizace adventního, postního a velikonočního programu

Obsahy jednotlivých ročníků jsou děleny do tematických celků, které se v rámci liturgického roku opakují, spirálovitě prohlubují a jsou propojovány do vzájemných souvislostí.

Výuka vychází z dokumentu „Osnovy k výuce náboženské výchovy římskokatolické církve v 1.–9. ročníku ZŠ“ schváleným Českou biskupskou konferencí a MŠMT ČR v roce 2004 a doplňuje je o následující obsahy

- ekumenismus
- jiná náboženství v regionu
- řády a kongregace v regionu
- regionální církevní památky a historie
- vlastní obsahy

Hodnocení:

Předmět respektuje způsob evaluace dohodnutý školou.

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu navazujeme na strategie školy. Ve vyučovacím předmětu Náboženství nabízíme tyto výchovné a vzdělávací postupy, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

▪ V předmětu poskytujeme dostatek obsahů, které umožňují základní vhledy žáků do struktury jazyka náboženství ve srovnání s jazykem vědy, tak, aby žáci porozuměli symbolickému způsobu vyjadřování v jazyce Bible i v jazyce církve, aby postupně integrovali náboženský způsob vnímání a chápání světa do celku svého vztahu ke světu vedle pohledu přírodních a humanitních věd a aby projevovali zájem o dialog mezi těmito obory i v dalším životě.

▪ Pomocí obsahu učební látky rozvíjíme schopnosti žáků vnímat události svého života a zpracovávat je jako životní zkušenost, tj. schopnost transformovat na základě reflexe prožitých událostí své jednání v budoucnosti. V předmětu se systematicky zabýváme etickým rozměrem života žáků. Metodicky nám půjde o poskytnutí dostatku

příležitostí k reflexi problémových situací, o jejichž řešení s žáky diskutujeme a vedeme je k tomu, aby zdůvodňovali návrhy svých řešení při schopnosti hledat kritéria pro volbu takových řešení s pozorností k učení církve. Tímto zaměřením tedy současně rozvíjíme také kompetenci žáků k řešení problémů na všech úrovních.

Kompetence komunikativní

- Prohlubujeme porozumění různým typům textů zejména v oblasti textů poetických, obrazných a náboženských ve srovnání s jinými typy textů. Vedeme žáky k tomu, aby dokázali rozlišit různé literární druhy v Bibli, ocenit jejich krásu a reflektovat významovou různost jejich sdělení. Schopnost neverbální komunikace obohacujeme o vnímání a porozumění symbolice rituálního jednání jako součásti utváření slavnosti. Ve výuce žákům zprostředkováváme přiměřené množství vjemů, se kterými dále pracujeme.

Kompetence sociální a personální

- Rozvíjení osobnosti žáka umožňujeme zejména systematickým zaměřením na základní principy křesťanského vztahu k lidem, který definuje prosocialitu člověka jako „lásku k bližnímu“. Žáky motivujeme k utváření kompetence rozvíjením principu „starší a silnější pomáhají mladším a slabším“, pokud je předmět vyučován ve věkově smíšených skupinách. Žáci pracují často ve dvojicích a v malých skupinách, v nichž si mají možnost uvědomit, co vše s sebou přináší kooperativní způsob práce.

- Tuto kompetenci rozvíjíme především tematickým otevíráním systematické práce na duchovním rozměru osobnosti žáků, týkající se umění ztišení a vnitřní koncentrace a meditace, které jsou předpokladem k hlubší reflexi při vytváření vlastního sebeobrazu. Žáky vedeme prostřednictvím motivace k účasti na postupně se diferencujících cvičeních a aktivitách.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k vytváření a rozvíjení tolerantních postojů vzhledem k příslušníkům jiných náboženství a různých křesťanských konfesí, ale i k většinové ateistické společnosti. Zaměřujeme se především na porozumění postojům jinak světonázorově či nábožensky smýšlejících lidí a z tohoto porozumění potom rozvíjíme budování tolerantních postojů díky tomu, že žáci lépe rozumí kulturnímu a historickému kontextu existence jiných náboženství. Navozujeme dostatek podnětů vedoucích k uvědomělému a přitom nenásilnému postoji odporu proti fyzickému a psychickému násilí. Využíváme příklady konfliktů z historie i ze současnosti, o nichž diskutujeme, hledáme příčiny konfliktů a vzory osobností, které se díky svým křesťanským postojům zasadily o jejich nápravu. Orientujeme se také na sociální rozměr viny a hříchu.

- Žáky seznamujeme s kořeny židovskokřesťanské tradice, o něž se opírá kodex základních lidských práv (viz Listina základních práv a svobod). Kompetence tedy prohlubujeme ve směru od norem a zákonů, opírajících se o příslušné principy, k hodnotám, které tyto principy zdůvodňují.

- Rozvíjíme vědomí postoje odpovědnosti žáků jednak všechny světu samotnému, jednak všechny lidem, ale také všechny Bohu. Svobodné rozhodování člověka se tak opírá o vazbu na větší počet transcendentních hodnot, než jak je tomu v případě jiných světonázorových postojů. Postoj zodpovědnosti dáváme do vztahu k hodnotě svobody a v rámci předmětu hledáme jejich vzájemný vztah a vztah k Boží autoritě.

- Umožňujeme porozumění vztahu náboženství a kultury nejen v křesťanství (všechny kultury evropské), ale i v jiných světových náboženstvích, a to zejména prezentací obsahů týkajících se světových náboženství ve vztahu ke křesťanství. Žákům dáváme šanci integrovat náboženský rozměr života do celku kultivace vlastního vztahu ke kultuře, a to v jejím historickém i současném projevu. Volbou metody rozhovorů s příslušníky jiných náboženství a světonázorů a kontaktu s kulturním zázemím jiných náboženství a světonázorů motivujeme k toleranci a k dalšímu zájmu o příslušníky jiných náboženství a kultur.

- Postoj křesťanské odpovědnosti za svět vytváříme a podporujeme zejména důrazem na reflexi symboliky biblické zprávy o stvoření, z níž vyplývá nejen požadavek odpovědného zacházení s přírodou, ale i souvislost mezi kvalitou vlastního duchovního rozměru své existence a kvalitou vztahu k přírodě. Prohlubujeme tedy motivaci k vnějšímu zacházení se světem do motivace plynoucí z duchovního postoje ke světu, jehož projevem je vlastní aktivní šetrné chování ke světu.

Kompetence pracovní

- Rozvíjíme zdravý postoj žáků vůči požadavkům na výkon ze strany současné společnosti. Postupně je vedeme, aby práci chápali nejen jako zdroj výdělků zajišťující určitou životní úroveň, ale díky obsahům zprostředkovávajícím křesťanské pojetí práce ji vnímali také jako povolání spolupracovat na rozvíjení dobré budoucnosti pro lidi a svět.

3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

ROČNÍK: 1			
VÝSTUP PŘEDMĚTU	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	MOŽNÉ PŘESAHY A VAZBY
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Porozumění principům křesťanské etiky	Žák je otevřený k pozitivnímu vnímání života a Boha jako dárci života.	1.1 Bůh nám dává život	OSV – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV – zdravé a vyrovnané sebepojetí, moje vztahy k druhým lidem OSV – rozvoj základních rysů kreativity
	- žák umí popsat a zhodnotit vlastnosti, které ho odlišují od ostatních	- jméno a jedinečnost každého člověka	
	- žák oceňuje jedinečnost druhého a rozpoznává konkrétní situace v životě skupiny, kdy ji respektuje.	- položení základu vztahů ve skupině	
	- žák je povšechně citlivý k sesoustředění, ztišení a naslouchání	- dobře vidět, dobře slyšet	
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY	Žák zakusí atmosféru slavení Vánoc a spojí si ji se skutečností, že Ježíš je dar Boha člověku.	1.2 Bůh nám dává svého Syna	Život a funkce rodiny → <i>Člověk a jeho svět: Lidé kolem nás</i> Slavení svátků → <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i> VMEGS – rodinné příběhy OSV – chování podporující dobré vztahy (vyjádření oslavy) MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Vánoc)
	- žák zakusí atmosféru slavení s důrazem na společenství a oslavu v rodině a umí vyjádřit její spojitost s oslavou ve společenství církve	- oslava v rodině a oslava ve společenství církve	
	- žák většinou umí projevit radost a vděčnost z daru a umí popsat, že narození Ježíše je darem Boha člověku	- smysl a hodnota daru	
	- žák umí reprodukovat vlastními slovy biblické události zvěstování a narození Ježíše	- vánoční evangelium L 1. a 2. kap.	
POROZUMĚNÍ BIBLICKÝM PŘÍBĚHŮM	Žák umí reprodukovat základní události Ježíšova života a vnímá v nich výzvu k následování.	1.3 Bůh nám dává své slovo	Zeměpisné zvláštnosti místa, kde žijeme → <i>Člověk a jeho svět: Místo, kde žijeme</i> Základní literární pojmy (hádanka, podobenství) → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i>
	- žák umí jednoduchým způsobem popsat biblickou země a řadí biblické příběhy do reálného prostředí	- reálie biblické země	
	- žák umí jednoduchým způsobem vysvětlit, proč křesťané považují Bibli za dar, který Bůh dává člověku, aby jeho život dostal orientaci	- Bible jako dar	

	- žák umí uvést probrané příklady Ježíšova učení a jeho skutků a pokouší se je spojit se situacemi ve vlastním životě	- příklady Ježíšovo učení	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení	
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY Porozumění symbolické formě řeči	Žák obecně vysvětluje Velikonoce jako slavnost, v níž křesťané slaví vítězství života nad smrtí.	1.4 Bůh nám dává nový život	Slavení svátků (Velikonoce) → <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i> Princip rovnováhy přírody → <i>Člověk a jeho svět: Rozmanitost přírody</i> Základy obrazné řeči → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i>	
	- žák si všímá proměn kolem sebe a ve svém životě a pokouší se je spojit s proměnami přítomnými ve velikonočních událostech	- proměny kolem nás		
	- žák má základní vhlad nutný pro chápání symbolů při slavení Velikonoc	- symbolika kříže, světla a chleba		
	- žák umí vysvětlit formulaci, že Ježíš zemřel a vstal z mrtvých, jako vítězství života nad smrtí	- doba postní a velikonoční události		MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Velikonoc)
ZNALOST ZÁKLADNÍCH TEZÍ KŘESŤANSKÉHO UČENÍ Výchova v duchu křesťanské spirituality	Žák je otevřený poznávat, že život je dar, který může prožívat ve společenství církve.	1.5 Bůh nám dává radost	Slavení neděle, odpočinek, režim dne → <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i>	
	- žák umí popsat neděli jako den, kdy křesťané slaví Ježíšovo zmrtnýchvstání	- neděle jako den oslavy		
	- žák umí pojmenovat pomoc, kterou Bůh posílá lidem, a vnímá ji ve svém životě	- seslání Ducha svatého, Maria a církve		OSV – péče o dobré vztahy OSV – dobrá organizace času, uvolnění-relaxace
	- žák formuluje modlitbu vlastními slovy, umí modlitbu Otče náš a umí jednoduše vysvětlit její jednotlivé části ve vztahu ke svému životu	- modlitba vlastními slovy a modlitba Otče náš	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské projevy osobní víry)	
			PROJEKT „Dar jeden pro druhého“ hodnota daru, být jeden pro druhého darem, navzájem se obdarováváme: - projekt v rámci předmětu - celoroční projekt s výstupy prezentovanými v prostoru školy - projekt pro celou školu	

3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

ROČNÍK: 2			
VÝSTUP PŘEDMĚTU	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	MOŽNÉ PŘESAHY A VAZBY
<p>PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA</p> <p>Porozumění biblickým příběhům</p>	<p>Žák je otevřený pro vnímání světa jako Božího stvoření a člověka, který v něm má své místo a svůj úkol.</p>	<p>2.1 Všechno stvořené nám vypráví o Bohu</p>	<p>Domov → <i>Člověk a jeho svět: Místo, kde žijeme</i></p> <p>Porovnávání a třídění látek → <i>Člověk a jeho svět: Rozmanitost přírody</i></p> <p>EV – vnímání života jako nejvyšší hodnoty, vztah člověka a prostředí</p>
	<p>- žák umí vyjádřit radost ze života a je pozorný ke světu jako k místu, které má svůj původ a smysl v Bohu</p>	<p>- svět jako znamení Boží lásky</p>	
	<p>- žák oceňuje místo člověka v řádu stvoření a jeho výtvoř, rozpoznává jejich pozitivní i negativní stránku a vnímá nutnost Boží záchrany</p>	<p>- místo člověka v řádu stvoření a nutnost záchrany</p>	
	<p>- žák umí reprodukovat biblické příběhy knihy Genesis a rozlišit v nich některé situace ve svém životě</p>	<p>- biblický obraz Boha a člověka podle knihy Genesis</p>	
<p>ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY</p>	<p>Žák je otevřený pro vnímání adventní doby jako doby přípravy na oslavu příchodu Ježíše Krista jako Zachránce.</p>	<p>2.2 Bůh k nám mluví</p>	<p>Slavení svátků → <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i></p> <p>MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (modlitba a křesťanské slavení Vánoc)</p>
	<p>- žák má základní vhled nutný k chápání symbolů světla a tmy a umí je uvést do souvislosti se slavením Vánoc</p>	<p>- symbolika světla a tmy</p>	
	<p>- žák umí popsat vánoční události a spojit je s Božím jednáním zachraňujícím člověka</p>	<p>- události Ježíšova narození v Božím plánu</p>	
	<p>- žák formuluje modlitbu Zdravas Maria a umí vysvětlit její jednotlivé části ve vztahu ke svému životu</p>	<p>- modlitba Zdravas Maria</p>	
<p>POROZUMĚNÍ PRINCIPŮM KŘESŤANSKÉ ETIKY</p>	<p>Žák je otevřený pro vnímání vánočních událostí jako oslavy Božího jednání, které zachraňuje člověka.</p>	<p>2.3 Bůh k nám přichází</p>	<p>Zvyky a práce lidí v minulosti, historické důvody pro slavení významných dnů → <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i></p>
	<p>- žák umí reprodukovat události vztahující se k Ježíšovu dětství a umí podle nich jednoduchým způsobem vysvětlit, jaký je Ježíš</p>	<p>- biblické události vztahující se k Ježíšovu dětství</p>	

	- žák umí reprodukovat biblické události a vztáhnout je ke konkrétním slavnostem liturgického roku	- liturgické slavnosti a svátky: Zjevení Páně, Uvedení Páně do chrámu, Křest Páně a Popeleční středa	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (slavení významných křesťanských svátků)	
<p>ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY</p> <p>Porozumění symbolické formě řeči</p> <p>Porozumění biblickým příběhům</p>	Žák vysvětluje Velikonoce jako slavnost, v níž křesťané ve smrti a vzkříšení Ježíše Krista slaví zachraňující jednání Boha s člověkem.	2.4 Ten, který má moc	Projevy soucitu, výchova k empatii → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i> Porozumění a vyjadřování pocitů na základě práce s vybranými biblickými texty → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i>	
	- žák umí schematicky popsat vybrané biblické zázraky, rozeznat v nich Ježíšovo jednání vybízející k důvěře a vyjadřující soucit a spojí si je s konkrétními situacemi ve vlastním životě	- Ježíšovy zázraky (utišení bouře, uzdravení ochrnutého, vzkříšení Jairovy dcery) a zkušenost strachu, důvěry a soucitu		
	- žák má základní vhled nutný pro chápání znamení kříže a světla velikonoční svíce při slavení Velikonoc	- symbolika kříže a velikonoční svíce		OSV – můj vztah sobě samému, moje vztahy k druhým lidem a druhým
	- žák umí reprodukovat velikonoční události a vztáhnout je ke konkrétním slavnostem liturgického roku	- velikonoční události (Vjezd do Jeruzaléma, Poslední večeře, utrpení, smrt a zmrtvýchvstání Ježíše Krista) v souvislosti s liturgií Svatého týdne		MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Velikonoc)
<p>ZNALOST ZÁKLADNÍCH TEZÍ KŘESŤANSKÉHO UČENÍ</p> <p>Výchova v duchu křesťanské spirituality</p>	Žák je otevřený k následování Ježíšova jednání a jednání jeho učedníků.	2.5 Chceme žít jako Ježíš		
	- žák umí rozeznat v charakteristice Božího Ducha toho, který proměňuje, posiluje a zbavuje strachu	- Duch svatý jako ten, kdo proměňuje		
	- žák umí vyjmenovat nejdůležitější události v životě Marie a vyjádřit k ní přiměřeným způsobem svůj vztah	- Maria a základy mariánské úcty v liturgii		
	- žák je otevřený k tomu být pozorný k druhým lidem ve slově i v jednání a spojit si tento postoj s příkladem jednání Ježíše a jeho učedníků	- církev jako společenství Božího lidu (podobnosti o milosrdném Samařanovi a o rozséváči, hierarchie církve)		OSV – pomáhající a prosociální jednání MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
	- žák formuluje Apoštolské vyznání víry, rozumí mu jako vyjádření důvěry v Boží jednání s člověkem, umí napodobit znamení kříže a umí vysvětlit jeho význam	- Apoštolské vyznání víry a gesto znamení kříže		Možnost pozvání představitele církve

			<p>PROJEKT „Moje ruce pro druhého“ konkrétní pomáhající a prosociální jednání ve třídě, ve škole, v obci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projekt v rámci předmětu - celoroční projekt s výstupy prezentovanými v prostoru školy - projekt pro celou školu
--	--	--	---

3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

ROČNÍK: 3			
VÝSTUP PŘEDMĚTU	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	MOŽNÉ PŘESAHY A VAZBY
<p>POROZUMĚNÍ BIBLICKÝM PŘÍBĚHŮM</p> <p>Prohlubování vztahu mezi zkušeností a duchovním rozměrem osobnosti žáka</p>	<p>Žák je otevřený pro vnímání světa a člověka jako Božího stvoření, které člověk touží být větší než Bůh porušuje.</p>	<p>3.1 Bůh k nám přichází</p>	<p>Sebekritika, jednání, které není možné tolerovat → <i>Člověk a jeho svět: Lidé kolem nás</i></p> <p>OSV – analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí</p> <p>EV – náš životní styl (vnímání života jako nejvyšší hodnoty)</p>
	<p>- žák umí reprodukovat události týkající se štěstí a selhání prvních lidí a získá základní vhled k pochopení principu hříchu, který ze strany člověka znamená svobodné a dobrovolné přerušování vztahu k Bohu</p>	<p>- štěstí prvních lidí a selhání prvních lidí jako jednání, kterým se člověk připravuje o Boží blízkost</p>	
	<p>- žák umí interpretovat biblický příběh Kaina a Ábela a dokáže ho spojit s postoji člověka, který stojí proti životu a jehož jednání církev nazývá hřích</p>	<p>- příběh Kaina a Ábela (Gn 4. kap.) jako jednání člověka, který si přivlastňuje Boží roli rozhodovat, hodnotit a soudit</p>	
	<p>- žák umí vysvětlit pojem záchrana a najít jeho prvky v biblických proroctvích a v příběhu o Marii</p>	<p>- proroctví (Iz 7,14) a příběh Marie jako příslib záchrany (L 1 kap.)</p>	
<p>POROZUMĚNÍ PRINCIPŮM KŘESŤANSKÉ ETIKY</p>	<p>Žák je na základě jednotlivých přikázání Desatera pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí a je připraven sám se na tomto procesu podílet.</p>	<p>3.2 Desatero, cesta ke štěstí</p>	<p>Soužití a chování lidí, právo a spravedlnost, vlastnictví, obhajování a dodržování lidských práv a svobod, význam řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti → <i>Člověk a jeho svět: Lidé kolem nás</i></p> <p>OSV – lidská práva jako regulativ vztahů</p> <p>VDO – schopnost aktivně přijímat a uplatňovat svá práva a povinnosti, odpovědnost za své postoje a činy</p>
	<p>- žák umí zopakovat biblickou událost, kdy Mojžíš přijímá Desatero, a rozeznává v ní Boží jednání, které směřuje k záchraně člověka</p>	<p>- biblický příběh o Mojžíšovi, který přijímá Desatero (Dt 5. kap.)</p>	
	<p>- žák umí interpretovat Desatero jako Boží jednání s člověkem, které zachraňuje a ukazuje člověku principy nutné k prožití šťastného života</p>	<p>- Desatero jako životní pravidla, která neomezují, ale osvobozují</p>	
	<p>- žák formuluje jednotlivá přikázání Desatera a ztotožňuje se s jejich etickými principy vztahenými na konkrétní situace jeho života</p>	<p>- jednotlivá přikázání Desatera spojená s výchovou k příkladnému jednání k sobě, ke druhým lidem, ke světu a k Bohu</p>	

POROZUMĚNÍ PRINCIPŮM KŘESŤANSKÉ ETIKY Výchova v duchu křesťanské spirituality	Žák je na základě Ježíšova příkladu pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí, umí zhodnotit svátost smíření jako pomoc člověku v situaci mravního selhání a je připraven se na ní podílet.	3.3 Pozvání k hostině	Životní potřeby, psychohygienu → <i>Člověk a jeho svět: Člověk a jeho zdraví</i>
	- žák umí reprodukovat uvedené biblické události a je otevřený pro obraz dobrého, otevřeného, velkorysého a milosrdného Boha	- biblické události (příběh o Zacheovi, o uzdravení ochrnutého a podobenství o ztraceném synu a milosrdném otci) jako příklady naděje v Boží dobrotu a milosrdenství	OSV – zdravé a vyrovnané sebepojetí (sebeúcta), pravda, lež a předstírání v komunikaci, hledání pomoci při potížích VDO – schopnost aktivně přijímat a uplatňovat svá práva a povinnosti (výchova ke kritickému myšlení)
	- žák umí jednoduchým způsobem hodnotit své jednání ve shodě se svým svědomím	- jednání ve shodě se svědomím a výchova svědomí	
- žák umí popsat jednotlivé části svátosti smíření, umí ji vysvětlit jako křesťanskou nabídku pomoci člověku v situaci mravního selhání a je připravený se na ní podílet	- svátost smíření jako svátost radosti z návratu k Bohu a její části		
VÝCHOVA V DUCHU KŘESŤANSKÉ SPIRITUALITY Porozumění symbolické formě řeči	Žák chápe základní souvislosti slavení svátostí a je otevřený k tomu vědomě se jich účastnit.	3.4 Svátosti, znamení Boží lásky	Důležité mezníky v životě člověka → <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i> Slavení svátků → <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i>
	- žák umí vyjmenovat a jednoduchým způsobem popsat jednotlivé svátosti katolické církve a chápe jejich souvislost s životem člověka	- svátosti jako nabídka Boží pomoci člověku v důležitých chvílích jeho života	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
	- žák má základní vhled nutný pro chápání znamení důležitých pro pochopení významů jednotlivých svátostí	- symbolika svátostí (gesta, slova, voda, olej, chléb a víno)	
VÝCHOVA V DUCHU KŘESŤANSKÉ SPIRITUALITY	Žák je pozorný vůči slavení mše svaté a je připraven vědomě se na tomto slavení podílet.	3.5 Hostina s Ježíšem	
	- žák umí jednoduchým způsobem pojmenovat souvislost mezi událostí Poslední večeře a slavením mše svaté - žák umí poznat a pojmenovat důležité součásti liturgického prostoru a umí vyjmenovat, vysvětlit a rozeznat jednotlivé části mše svaté	- biblická souvislost slavení mše svaté - liturgický prostor a části mše svaté	

	- žák je připravený k prvnímu přijetí svátosti eucharistie ve společenství rodiny a farnosti	- slavení svátosti eucharistie jako základ duchovního života	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
<p>ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY</p> <p>Znalost základních tezí křesťanského učení</p>	Žák je otevřený k následování Ježíšova jednání a jednání jeho učedníků.	3.6 Hostina společenství církve	<p>MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Velikonoc)</p> <p>PROJEKT „Slavnost všedního dne“ obyčejné věci hodné slavení, chvíle, které se opakují, a přesto jsou výjimečné, výchova ke zcitlivění vnímání obyčejných věcí: - projekt v rámci předmětu - celoroční projekt s výstupy prezentovanými v prostoru školy - projekt pro celou školu</p>
	- žák umí zběžně popsat a chronologicky uvést do souvislostí uvedené biblické události a chápe je jako události, které se staly základem křesťanské liturgie	- opakování a systematizování biblických událostí vztahujících se k liturgii Svatého týdne	
	- žák umí reprodukovat příběh učedníků jdoucích do Emauz a je otevřený pro obraz Boha, který ve svém Synu provází člověka a proměňuje jej svou přítomností	- událost Kristova vzkříšení na příběhu učedníků jdoucích do Emauz (L 24,1-35)	
	- žák umí vyjmenovat a charakterizovat jednotlivé dary Božího ducha a vnímat je v souvislostech s příklady konkrétního jednání	- dary Božího ducha a příklady k následování křesťanského jednání	

3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

ROČNÍK: 4			
VÝSTUP PŘEDMĚTU	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	MOŽNÉ PŘESAHY A VAZBY
<p>PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA</p> <p>Porozumění symbolické formě řeči</p>	<p>Žák umí vyjádřit vlastními slovy, že život je jako cesta, na které může být křesťanství orientačním bodem.</p>	<p>4.1 Jsem na cestě</p>	<p>Místní krajina, poloha obce, dopravní síť → <i>Člověk a jeho svět: Místo, kde žijeme</i></p> <p>VMEGS – místa v blízkém okolí mající vztah k Evropě (křesťanská znamení v místní krajině)</p> <p>MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (výchozí bod pro postoj tolerance)</p> <p>Exkurze do místního kostela</p>
	<p>- žák je schopen rozlišit, že konkrétní situace jeho života mohou být přirovnány k cestě</p>	<p>- život jako cesta</p>	
	<p>- žák vnímá, že existují různé úhly pohledu na svět a že víra je jedním z nich</p>	<p>- víra jako jiný úhel pohledu na svět</p>	
<p>POROZUMĚNÍ BIBLICKÝM PŘÍBĚHŮM</p> <p>Znalost základních tezí křesťanského učení</p>	<p>Žák vnímá souvislost příběhu o cestě do zaslíbené země s cestou svého života.</p>	<p>4.2 Cesta do zaslíbené země</p>	<p>Reprodukce složitějšího textu → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i></p> <p>VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace</p> <p>MKV – základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách (judaismus)</p> <p>OSV – rozvoj základních rysů kreativity</p>
	<p>- žák umí interpretovat příběh cesty Izraelitů do zaslíbené země jako příběh cesty ke svobodě</p>	<p>- biblický příběh o Mojžíšovi (Ex 1. až 20. kap.)</p>	
	<p>- žák je otevřený vnímat Boha jako toho, který zachraňuje a je s člověkem</p>	<p>- obraz Boha, který zachraňuje a je s člověkem</p>	
<p>ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY</p> <p>Porozumění principům křesťanské etiky</p>	<p>Žák vnímá souvislost obrazu cesty za světlem s cestou svého života k Bohu.</p>	<p>4.3 Cesta za světlem</p>	<p>Porovnávání literárních textů → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i></p> <p>Práce s fotografiemi → <i>Umění a kultura: Výtvarná výchova</i></p> <p>OSV – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, pozitivní myšlení, dovednost navazovat</p>
	<p>- žák umí rozlišit aktivní a pasivní přístup k životu, je otevřený k aktivnímu prožívání přítomnosti a spojuje si jej se vztahem člověka k Bohu</p>	<p>- adventní doba v obraze cesty ke světlu, aktivní prožívání přítomnosti</p>	
	<p>- žák oceňuje konkrétní příklady lidí, kteří aktivně orientují svůj život k Bohu a jsou „světlem pro druhé“</p>	<p>- příklady těch, kteří „nesou světlo“ (sv. Lucie, sv. Josef, sv. Maria, tři mudrci)</p>	

	- žák umí jednoduše porovnat dva evangelijní texty a rozumí obrazu o Ježíši Kristu, Světlu světa, jako výzvě k aktivnímu přístupu k sobě, k druhým a k Bohu	- Vánoce jako oslava narození Ježíše, Světla světa	na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (významné postavy křesťanství)
ZNALOST ZÁKLADNÍCH TEZÍ KŘESŤANSKÉHO UČENÍ Porozumění principům křesťanské etiky	Žák získá představu o Božím království, které ohlašuje Ježíš svým životem a učením, a uvede ji do souvislosti se svým životem.	4.4 Boží království	Přirovnání, podobenství → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i>
	- žák umí schematicky vyjmenovat jednotlivá blahoslavenství a je otevřený je vnímat jako osobní program cesty k Božímu království	- příslib Božího království (blahoslavenství podle Mt 5,1-11, jejich význam a konkrétní požadavky k následování)	OSV – stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení OSV – dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne (křesťanská morálka)
	- žák umí vysvětlit uvedená podobenství jako obrazné příběhy přibližující Boží království a cestu k němu	- hlásání Božího království (podobenství o hořčičném zrnku, o kvasu, o skrytém pokladu, o vzácné perle)	
	- žák umí interpretovat uvedené příběhy uzdravení jako výzvy k morální reflexi svých schopností „vidět“, „slyšet“ a „jednat“	- znamení Božího království (uzdravení slepého, hluchého, nemocného s ochrnutou rukou)	
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY Porozumění biblickým příběhům	Žák vnímá souvislost cesty života, smrti a vzkříšení Ježíše Krista s cestou svého života.	4.5 Cesta života	Reprodukce textu, tvorba vlastního textu na dané téma → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i>
	- žák umí reprodukovat uvedené velikonoční události a prostřednictvím postavy apoštola Petra vstoupit do děje	- velikonoční události z pohledu apoštola Petra (Ježíšovo proměnění, Poslední večeře, Petrovo zapření, Petr a Jan u hrobu, Ježíš se dává poznat u Galilejského jezera, seslání Ducha svatého)	MV – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení OSV – sebeovládání, regulace vlastního jednání a prožívání OSV – empatie a pohled na svět očima druhého
	- žák umí zopakovat události křížové cesty a prostřednictvím postav, které Ježíše doprovázejí, vstoupit do děje	- cesta života jako křížová cesta a ti, kteří se jí účastní	
- žák je v rámci uvedených biblických událostí schopen jednoduché reflexe vlastní víry	- reflexe vlastní víry v souvislosti s velikonočními a svatodušními událostmi		

<p>VÝCHOVA V DUCHU KŘEŠŤANSKÉ SPIRITUALITY</p> <p>Porozumění symbolické formě řeči</p>	<p>Žák si je vědom, že cesta jeho života má souvislost s dějinami spásy a že po ní může jít ve společenství církve, odkud má možnost čerpat a kam může sám přispívat.</p>	<p>4.6 Jako církev na cestě</p>	<p>Vnímání a prožívání času z pohledu křesťanství → <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i></p>	
	<p>- žák umí vyjádřit radost z toho, že může druhému dávat a sám být obohacen, a řadí toto jednání k ideálu jednání lidí ve společenství církve</p>	<p>- církev jako dům ze živých kamenů</p>		
	<p>- žák umí vyjmenovat části mše svaté a je charakterizovat jako prostor setkání Boha s člověkem a člověka s Bohem</p>	<p>- mše svatá</p>		
	<p>- žák se jednoduchým způsobem orientuje ve střídání času liturgického roku a příležitostně prožívá jejich rozdílnou náplň a funkci</p>	<p>- křesťanský rozměr vnímání času, liturgické doby a významné slavnosti a svátky</p>		<p>VDO – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (mše svatá)</p>
			<p>PROJEKT „Cesty kolem nás a v nás“ zeměpisné mapy, mapy vztahů, cesty do minulosti, cesty do budoucnosti, cesty ke druhým lidem, život jako cesta, cesta domů: - projekt v rámci předmětu - celoroční projekt s výstupy prezentovanými v prostoru školy - projekt pro celou školu</p>	

3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

ROČNÍK: 5				
VÝSTUP PŘEDMĚTU	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	MOŽNÉ PŘESAHY A VAZBY	
<p>PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA</p>	<p>Žák je otevřený ke vnímání světa v jeho celistvosti: nejen jako objektu vědeckého přístupu, ale i jako symbolu krásy, dobra a transcendence.</p>	<p>5.1 Svět – náš společný dům</p>	<p>Společný „dům světa“ → <i>Člověk a jeho svět: Lidé kolem nás</i> Mikrosvět a makrosvět, odpovědnost lidí za životní prostředí → <i>Člověk a jeho svět: Rozmanitost přírody</i> Vývoj písma v dějinách, Bible jako literární text → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i></p>	
	<p>- žák je všímavý ke kráse a dokonalosti Bohem stvořeného světa, ve kterém má každý své místo</p>	<p>- obraz světa jako společného domu, v němž má každý své místo, křesťanské základy ekologické výchovy</p>	<p>- jedinečný člověk jako vrchol a součást Božího stvoření</p>	<p>EV – kulturní krajina EV – lidské sídlo, město, vesnice MKV – tolerantní vztahy a spolupráce s jinými lidmi MKV – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti</p>
	<p>- žák vnímá a umí vyjádřit radost z toho, že jedinečnost lidského života je Boží dar, je otevřený k objevování vlastní jedinečnosti a je otevřený k respektování jedinečnosti druhých lidí</p>	<p>- Bible jako literární text</p>		
	<p>- žák umí odpovědět na otázku, kdo napsal Bibli, jakými jazyky byla napsána, a umí hledat v Bibli podle biblických odkazů</p>			
<p>POROZUMĚNÍ BIBLICKÝM PŘÍBĚHŮM</p> <p>Prohlubování vztahu mezi zkušeností a duchovním rozměrem osobnosti žáka</p> <p>Ekumenický rozměr křesťanství a mezináboženský dialog</p>	<p>Žák na základě biblického příběhu o Abrahamovi vnímá Boha jako toho, který vybízí k následování, dává příslib plnosti a zůstává s člověkem.</p>	<p>5.2 Abraham slyší Boží hlas</p>	<p>Reprodukce složitějšího textu → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i></p>	
	<p>- žák umí interpretovat příběh Abrahama jako příklad vnímání výzvy</p>	<p>- biblický příběh o Abrahamovi (Gn 12. – 22. kap.)</p>	<p>- příběh Abrahama jako příklad člověka, který ve svém životě vnímá konkrétní situace jako výzvy k vyjití a k aktivitě, víra v Boha jako opakovaná zkušenost důvěry</p>	<p>VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace OSV – pozitivní myšlení (aktivní postoj k životu) MKV – kulturní diference (vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoli jako zdroj</p>
	<p>- žák je otevřený vnímat výzvy, se kterými se v životě setkává, je otevřený tázat se a s důvěrou v Boha hledat řešení</p>			
<p>- žák chápe rozdíl, podobnost i to, co má společné křesťanství, židovství a islám a chová se s ohleduplnou pozorností a tolerancí vůči lidem jinak nábožensky smýšlejícím</p>	<p>- Abraham jako člověk spojující tři světová náboženství (židovství, křesťanství, islám)</p>	<p>konfliktu) MKV – nekonfliktní život v multikulturní společnosti (základní údaje o židovství, křesťanství a islámu)</p>		

VÝCHOVA V DUCHU KŘESŤANSKÉ SPIRITUALITY Porozumění biblickým příběhům	Žák zřetelněji rozlišuje v souvislosti se slavením Vánoc rozměr vnitřního světa své osobnosti a projevuje zájem o cvičení základních prvků rozvoje vnitřního duchovního světa.	5.3 Slyším Boží hlas	Datování křesťanského letopočtu → <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i>	
	- žák oceňuje potřebu ticha a naslouchání a na základě výzvy je ochotný dávat prostor tichu v meditaci a osobní modlitbě	- výchova ke ztišení, naslouchání, meditaci a osobní modlitbě		
	- žák umí interpretovat příběh Jana Křtitele a vnímá v něm výzvu k nasazení se pro člověka	- biblická zpráva o životě Jana Křtitele (L 1. a 2. kap., Mt 3. a 11. kap.) jako výzva k osobní angažovanosti		
	- žák umí zasadit vánoční události do dějin lidstva, spojit si je s dějinami spásy a s vizí Božího království, které tady už je, ale ještě není	- vánoční události jako oslava příchodu Božího království		VDO – angažovanost se a být zainteresovaný na zájmu celku OSV – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
ZNALOST ZÁKLADNÍCH TEŽÍ KŘESŤANSKÉHO UČENÍ Porozumění symbolické formě řeči	Žák je připraven na základě znalosti Ježíšových výroků „Já jsem...“ a porozumění symbolům včlenit slavení svátostí do svého života.	5.4 Kdo jsi, Ježíši?	Přirovnání, podobenství → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i> Obrazná řeč → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i>	
	- žák umí vyjmenovat Ježíšovy výroky „Já jsem...“ včetně biblických příběhů, které se k nim vztahují	- Ježíšovy výroky „Já jsem...“ z Janova evangelia a související texty (uzdravení slepého, nasycení zástupu, podobenství o dobrém pastýři, podobenství o vinici, vzkříšení Lazara)		
	- žák rozumí uvedeným symbolům v plných souvislostech - žák chápe podstatu slavení svátostí a je připravený začlenit je do svého života	- symboly: světlo, chléb, dveře, vinný kmen a ratolesti, cesta - svátosti jako viditelná znamení přítomnosti Božího království ve světě		MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY	Žák je pozorný vůči základní existenciální zkušenosti se životem a smrtí, je otevřený pro jejich náboženskou hloubku a rozpoznává ji životě druhých lidí a v liturgii.	5.5 Já jsem vzkříšení a život	Zdůvodnění křesťanského způsobu slavení Velikonoc → <i>Člověk a jeho svět: Člověk a čas</i> Pozdravy v různých světových jazycích → <i>Jazyk a jazyková</i>	

<p>Prohlubování vztahu mezi zkušeností a duchovním rozměrem osobnosti žáka</p>	<p>- žák je schopen reflexe svého pohledu na lidské utrpení a smrt a spojí si ji prostřednictvím událostí křížové cesty s křesťanským pohledem na smysl lidského utrpení</p>	<p>- křesťanský pohled na smysl lidského utrpení (sdílení zkušenosti se setkáním se smrtí, křížová cesta spojená s příběhem konce lidského života)</p>	<p>jazycích → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Cizí jazyk</i></p>
<p>Ekumenický rozměr křesťanství a mezináboženský dialog</p>	<p>- žák hlouběji chápe průběh velikonoční liturgie a vnímá poselství symboliky předmětů a gest s ní spojených</p>	<p>- velikonoční liturgie jako vyjádření křesťanské naděje ve znamení světla, slova, vody, chleba a vína</p>	<p>OSV – pomáhající a prosociální chování</p>
	<p>- žák schematicky chápe základní rozdíly v učeních různých křesťanských církví a je k těmto rozdílům tolerantní</p>	<p>- základní informace o ekumenickém hnutí, o jiných křesťanských církvích v souvislosti události seslání Ducha svatého, který sjednocuje a přináší pokoj</p>	<p>OSV – zdravé a vyrovnané sebepojetí (sdílení zkušenosti se setkáním s utrpením a smrtí)</p> <p>MKV – respektování zvláštností jiných (základní informace o jiných křesťanských církvích a o ekumenickém hnutí)</p>
<p>POROZUMĚNÍ PRINCIPŮM KŘESŤANSKÉ ETIKY</p> <p>Porozumění biblickým příběhům</p>	<p>Žák vnímá svět včetně jeho transcendentního rozměru a je připravený v síle křesťanské naděje převzít svůj podíl odpovědnosti na spoluvytváření světa, jehož součástí je také církev.</p>	<p>5.6 Církev – náš společný dům</p>	<p>Společný „dům světa“ → <i>Člověk a jeho svět: Lidé kolem nás</i></p> <p>Práce s obrazem → <i>Umění a kultura: Výtvarná výchova</i></p>
	<p>- žák umí interpretovat biblický příběh života a učení apoštola Pavla a dát je do souvislosti s dějinami prvotní církve</p>	<p>- dějiny prvotní církve, život a učení apoštola Pavla (Sk 2. – 28. kap.)</p>	<p>VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (dějiny prvotní církve jako součást evropské tradice)</p>
	<p>- žák umí objasnit souvislost uvedeného biblického příběhu se situacemi vzájemné pomoci v dnešním světě a pozitivně oceňuje prosociální jednání</p>	<p>- misie, situace solidarity</p>	<p>MKV – udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi</p> <p>OSV – empatie, respektování, podpora, pomoc</p>
	<p>- žák je připraven zasazovat se v síle křesťanské naděje svým jednáním za lepší svět</p>	<p>- křesťanská naděje při dotváření světa, výzva k angažovanosti jako výraz touhy po lepším světě</p>	<p>EV – náš životní styl (angažovanost v ochraně životního prostředí)</p> <p>Možnost zapojení se do projektu Papežského misijního díla</p> <p>Mariánská poutní místa v regionu</p>

			<p>PROJEKT „Náš společný dům“ třída, škola, obec, region, Evropa jako společný dům, aktivity podporující odpovědnost za společný prostor, plán domu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projekt v rámci předmětu - celoroční projekt s výstupy prezentovanými v prostoru školy - projekt pro celou školu
--	--	--	--

6.2. Učební osnovy – II. stupeň

6.2.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2.stupeň

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět **Český jazyk a literatura** se vyučuje jako samostatný předmět:

v 6.,7. a 9. postupném ročníku 4 hod. týdně

v 8. postupném ročníku 5 hodin týdně

9. ročník je doplněn volitelným předmětem **Seminář z českého jazyka**, který se vyučuje 1 hod. týdně. Je zaměřen na komplexní rozšiřování a prohlubování vzdělávacího předmětu, klade důraz na přípravu žáků k přijímacím zkouškám, umožňuje slabším žákům upevnit si základní učivo. Obsah je realizován formou skupinové a individuální práce, využitím přípravných testů a vzorových testů k přijímacím zkouškám, využitím PC programů, prací s jazykovými příručkami a předtištěnými materiály.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- rozvíjení kultivovaného písemného a ústního projevu
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Vyučovací předmět **Český jazyk a literatura** je úzce spjat především s dějepísem, zeměpisem, výtvarnou, hudební a občanskou výchovou, informačními a komunikačními technologiemi, s pracovní výchovou. Mezipředmětové vazby závisí na pracovních textech.

Vyučovací předmět **Seminář z českého jazyka** úzce souvisí se všemi předměty vzdělávacího oboru Jazyk a jazyková komunikace a zejména s průřezovými tématy **mediální výchova** (role médií v každodenním životě, kritický přístup k médiím, rozvíjení mluveného i písemného projevu,...) a **multikulturní výchova** (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost).

Mezipředmětové vazby jsou blíže definovány na základě využití konkrétních pracovních textů a úloh, využití PC programů a internetu.

Průřezová témata:

OSV

– mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, poznávání lidí dle příběhu, dovednost zapamatovat si, sociální dovednosti, mezilidské vztahy, řešení problémů

VDO

– demokratické zásady v dílech spisovatelů, formování volních a charakterových vlastností (sebekontrola, rozvíjení vynalézavosti, nápaditosti, tvořivosti..)

EGS

– poznávání života v jiných zemích (deníky, cestopisy,..)

MKV

– Češi a národní obrození

EV

– lidová slovesnost a příroda, člověk a příroda, příroda a dobrodružství,..

MDV

– výběr literatury, mediální sdělení a jeho hodnocení, reklama, zpravodajství, média v každodenním životě, popř. spolupráce s časopisy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k užívání správné terminologie
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků

- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- vede žáky k využívání výpočetní techniky

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřuje ústně i písemně
- naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje
- účinně se zapojuje do diskuse a vhodně obhájí své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívá informačních a komunikačních prostředků
- uvědomuje si souvislosti s širšími vzdělávacími oblastmi
- rozvíjí dovednost vlastního reálného hodnocení, učí se zaujímat postoj k svému výkonu

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů

Žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problému
- využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhoduje
- zdokonaluje se v schopnosti rozumět čtenému textu a ústnímu sdělení, nachází logické souvislosti a volit správné jazykové prostředky pro vlastní interpretaci a plnění zadání
- učí se kooperovat v činnostech, obhájí svá stanoviska a učí se toleranci k jinému názoru

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k výstižné argumentaci

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně
- se vyjadřuje ústně i písemně
- naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje
- účinně se zapojuje do diskuse a vhodně obhájí své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívá různých informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k dodržování pravidel

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentuje
- dodržuje stanovená pravidla
- zdokonaluje se v hodnocení vlastní práce, vytváří si reálný obraz o sobě, nezdaru a neúspěchu se učí využívat jako informaci pro nápravu
- učí se toleranci vůči názoru druhých, respektu vůči vrstevníkům se specifickými poruchami učení, popř. vůči zahraničním spolužákům

Kompetence občanské

Učitel

- zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví

Žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- uvědomuje si specifika českého národního prostředí i jiných kultur (řeč, barva pleti, náboženství, jiný názor, lidé znevýhodnění..)
- aktivně se zapojuje do kulturního dění
- má pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

Žák

- dodržuje hygienu práce
- dodržuje bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívá svých znalostí v běžné praxi
- uvědomuje si význam dobrých jazykových znalostí a schopností pro život (schopnost správně užívat jazyk v psané i mluvené podobě), chápe vztah mateřštiny a cizích jazyků – to vše jako základní předpoklad pro praktické osobní i pracovní uplatnění

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
 Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura**
 Ročník: **6.**
 Časová dotace: **4 hodiny týdně**

Jazyková výchova

198

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezí pojem jazyk, mateřský jazyk - rozpozná jazyk spisovný a nespisovný, uvede příklady použití - rozliší nářečí a obecnou češtinu - vysvětlí pojem jazykověda a charakterizuje její jednotlivé složky - rozdělí mluvnici na jednotlivé části a vysvětlí jejich obsah - rozumí termínu dialektologie - naučí se pracovat s jazyk. příručkami: Pravidla českého pravopisu – využívá ke správnému pravopisu a výslovnosti, orientuje se podle obsahu, vyhledá zadaná slova, rozumí informacím u jednotlivých slov, dokáže najít poučení o zadaných jevech Slovník spisovné češtiny – orientuje se podle obsahu, využívá seznam zkratek, zjišťuje významy slov, vysvětlí údaje u jednotlivých hesel, rozšiřuje vlastní slovní zásobu 	<p>Jazyk a jeho útvary</p> <p>Jazykověda a její složky</p> <p>Seznámení s jazykovými příručkami</p>	<p>Úvod o českém jazyce</p>	<p>Mezipředmětové vazby a průřezová témata zařazována na základě výběru pracovních textů</p> <p>OSV – dovednost, tvořivost, aplikace získaných vědomostí, účast v soutěžích, časové rozvržení činnosti, volba vhodných postupů, odstraňování chybných postupů, kooperace, kompetice</p> <p>MKV – specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; komunikace s příslušníky odlišných etnik a jiných sociokulturních etnik</p> <p>MDV – role médií jako zdroje informací v každodenním životě, kritický přístup k médiím, rozvíjení mluveného i písemného projevu,</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>Stručná mluvnice česká – vyhledá poučení o zadané problematice</p> <p>- rozliší znělé a neznělé souhlásky, vysvětlí spodobu znělosti, vytvoří příklady se souhláskami párovými lišícími se znělostí</p> <p>- označí hlavní a vedlejší přízvuk</p> <p>znázorní větnou melodii u vět oznam., rozkaz. a tázacích, rozliší otázky zjišťovací a doplňovací</p> <p>- označí slovotvorný základ, předpony a přípony, určí způsob odvození slova</p> <p>- označí kořen slova a uvede slova příbuzná; odliší slova, která s nimi příbuzná nejsou</p> <p>- provede slovotvorný rozbor a rozbor stavby slova</p> <p>- uvede příklady změn souhlásek při odvozování</p> <p>-dokáže označit šev předponový a příponový, doplní vynechaná písmena</p> <p>odůvodní pravopis; od podstatných jmen vytváří přídatná jména a správně je napíše</p> <p>- vyvodí, proč jsou ve slovech zdvojené souhlásky a uvede příklady, kdy ke zdvojení nedochází</p> <p>- odůvodní pravopis v těchto skupinách, píše je pravopisně správně</p>	<p>Spisovná výslovnost</p> <p>Slovní přízvuk</p> <p>Zvuková stránka věty</p> <p>Slovotvorný základ, předpona a přípona</p> <p>Slova příbuzná</p> <p>Stavba slova</p> <p>Střídání hlásek při odvozování</p> <p>Skupiny hlásek při odvozování</p> <p>Zdvojené souhlásky</p> <p>Skupiny bě-bje, vě - vje,pě,mě-mně</p>	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <p>Stavba slova a pravopis</p>	<p>vlastní schopnosti v týmové práci</p> <p>VDO – demokratická atmosféra a vztahy ve škole, spravedlivé posuzování, kritické myšlení, odpovědnost za rozhodnutí a důsledky</p> <p>EGS – zodpovědnost, tvořivost, mobilita, flexibilita</p> <p>budoucích evropských občanů, společné a odlišné znaky, mezinárodní setkávání, životní styl a vzdělávání mladých Evropanů</p> <p>EV – vnímání života jako nejvyšší hodnoty, utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí, vnímavý a citlivý přístup k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví;</p> <p>příklady jednání, které jsou žádoucí nebo nežádoucí ve vztahu k prostředí; rozvíjení spolupráce; komunikace o problémech životního prostředí</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>zná daná pravidla, doplní podle nich předpony do zadaných slov, tvoří slova s těmito předponami a odůvodňuje pravopis; vysvětlí rozdíl mezi slovy lišícími se předponou</p> <p>- uvede pády, s kterými se pojí a užije v praxi</p> <p>rozpozná, v které části slova se i-y nachází a podle toho dokáže aplikovat patřičné pravidlo</p> <p>- rozlišuje v textu jednotlivé druhy slov a dokáže uvést jejich charakteristické znaky</p> <p>- rozpozná PJ, určí mluvnické významy; rozliší PJ abstraktní a konkrétní, vyhledá PJ hromadná, pomnožná, látková; rozliší a správně píše PJ obecná a vlastní; píše pravopisně správně koncovky PJ a odůvodňuje pomocí vzorů, dvojí možnost vyhledá v Pravidlech; rozpozná PJ, která se skloňují jako Příd.J</p> <p>vlastní jména osobní a místní užije ve správných tvarech, správně skloňuje PJ místní</p> <p>- rozpozná Př.J, určí mluvnické významy; rozliší přídavná jména tvrdá, měkká a přivlastňovací, koncovky odůvodňuje správným tvarem vzoru a píše je pravopisně správně</p> <p>správně píše malé a velké písmeno, dokáže vyhledat jmenné tvary Př.J; vysvětlí pojem stupňování, uvede způsob stupňování, odůvodní vzniklé skupiny souhlásek</p> <p>uvede příklady zesilování nebo zeslabování pomocí různých příslovcí</p>	<p>Předpony s-/se-,z-/ze-, vz-/vze-</p> <p>Předložky s, z</p> <p>I - y po obojetných souhláskách</p> <p>Druhy slov</p> <p>Podstatná jména</p> <p>Přídavná jména</p>	<p>Tvarosloví</p>		

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>-rozpozná v textu zájmena, zařadí je ke správnému druhu a uvede charakteristické znaky; správně skloňuje a píše tvary zájmen já, ten, náš, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj</p> <p>- vymezí charakteristické znaky; vyvodí, jak – rozpozná v textu číslovky, rozliší jejich druh a uvede charakteristické rysy; dokáže číslovky skloňovat; skloňuje čísl. dva, oba, tři, čtyři; vytvoří správný tvar počítaného předmětu; dokáže napsat slovy i složitější číslovky; uvede vzory skloňování některých číslovek</p> <p>- rozpozná v textu slovesa, určí mluvnické významy; vytvoří určité tvary podle zadaných kategorií, vytvoří infinitivy; převede slovesné tvary z jedn. č. do mn. č., z oznam. zp. do podmiň. zp. apod.</p> <p>- ve větě určí podmět a přísudek, uvede charakteristické znaky ZVČ; rozliší přísudek slovesný, jmenný se sponou a beze spony; vyjmenuje sponová slovesa a uvědomí si je v textu; nahradí přísudek slovesný jmenným a naopak; rozpozná nevyjádřený podmět, u vyjádřeného uvede, jakým slovním druhem je vyjádřen; rozpozná nevyjádřený podmět, u vyjádřeného uvede, jakým slovním druhem je vyjádřen; pozná několikanásobný podmět</p> <p>- vhodně použije pravidlo shody podmětu s přísudkem</p>	<p>Zájmena</p> <p>Číslovky</p> <p>Slovesa</p> <p>Základní větné členy</p> <p>Shoda podmětu s přísudkem</p>	<p>Skladba</p>		

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>- vymezí charakteristické znaky; vyvodí, jak se na PT ptáme; vyhledá PT v textu, označí graficky</p> <p>- vymezí charakteristické znaky, vyjmenuje druhy, vyvodí, jak se na ně ptáme; vyhledá PU v textu a označí graficky</p> <p>- vymezí charakteristické znaky; rozliší PKS a PKN; dokáže PKS vyjádřit PKN a naopak; rozlišuje PK několikanásobný a postupně rozvíjející a píše správně interpunkci; rozlišuje PK těsný a volný a píše správně interpunkci</p> <p>vymezí charakteristické znaky; vyhledá v textu a odliší od přísudku jmenného se sponou; píše koncovky pravopisně správně</p> <p>v textu vyhledává několikanásobné větné členy a určí je, píše správně interpunkci</p> <p>- graficky znázorní stavbu věty jednoduché; VJ odliší od souvětí, určí způsob připojení vět v souvětí a klade správně čárku; obsah VJ vyjádří souvětím a naopak; zapíše stavbu souvětí a znázorní graficky</p>	<p>Rozvíjející větné členy: Předmět</p> <p>Přísllovečné určení</p> <p>Přívlastek</p> <p>Doplněk</p> <p>Větné členy několikanásobné</p> <p>Věta jednoduchá a souvětí</p>			

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
Průběžně: - upevňuje si pravopisná pravidla, využívá jazykové příručky - spolupracuje se spolužáky při řešení problémů rozvíjí své myšlení				

Komunikační a slohová výchova

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezí pojem a uvede v textu charakteristické rysy, zná prostředky k oživení děje, používá přímou řeč; reprodukuje přečtený příběh; orientuje se v textu, dokáže nahradit slova vhodnějšími výrazy; rozvíjí slovní zásobu, odstraňuje opakování slov; dokáže pokračovat v načatém příběhu; zpracuje osnovu; samostatně napíše vypravování, text vhodně člení na odstavce - z textu vyvodí charakteristické rysy popisu, vyjmenuje různé postupy popisu; dbá na rozmanitost sloves, využívá synonyma, volí vhodně hodnotící příd. jména, vhodně využívá hovorové a nespisovné výrazy; práci vhodně člení do odstavců, dbá na návaznost - využívá množství pojmenování znaků a vlastností, dbá na pestrost sloves, používá přirovnání a rčení, využívá rozvité větné členy a souvětí; uvědomí si postup popisu vysvětlí rozdíl mezi vypravováním a popisem, využívá výstižná slovesa, popíše děj podle obrázku, vysvětlí trasu apod. - z ukázky vyvodí charakteristiku, sestaví osnovu; vybírá výstižná slovesa a odborné názvy - rozliší zprávu a oznámení, uvede charakteristické znaky, vyhledá v tisku a konkretizuje; najde příklady 	<p>Popis předmětu</p> <p>Popis osoby</p> <p>Popis děje</p> <p>Popis pracovního postupu</p>	<p>Vypravování</p> <p>Popis</p> <p>Zpráva a oznámení</p>	<p>Průběžně – dle pracovních textů: OSV – dovednost, tvořivost, poznávání lidí, mezilidských vztahů, schopnost verbálně i nonverbálně komunikovat, spolupracovat a zdravě soutěžit, uvědomovat si na ukázkách sloh. textů hodnoty a postoje, kriticky je posuzovat a využívat ve vlastní činnosti VDO - osobní postoje ve vypravování, popisu, vztah k vlasti a národu EGS – vypravování, mluvní cvičení zaměřená na osobní zkušenosti s cestováním po Evropě a setkávání s Evropany MKV – využití v popisu osoby, dopise, mluvním cvičení zaměřeném na setkávání s lidmi různého etnického původu, náboženství, kultury MDV – osvojení pravidel veřejné komunikace, tvorba</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>hodnocení a výzvy; samostatně napíše zprávu a oznámení</p> <p>- zná důvod pořizování výpisků, způsob zaznamenávání výpisků; orientuje se v textu, odlišuje podstatné údaje od nedůležitých; samostatně vypracuje výpisek</p> <p>- uvede rozdíl mezi výpiskem a výtahem; vypracuje výtah z odborného textu pro školní potřeby, uvede pramen; objasní odborné výrazy</p> <p>- rozlišuje soukromou a úřední korespondenci a jejich části; osvojuje si základní normy p písemného vyjadřování; ovládá další formy korespondence – telegram, SMS, e-mail</p>		<p>Výpisky</p> <p>Výtah</p> <p>Dopis</p>	<p>mediálního sdělení – zpráva, oznámení, dopis; práce ve skupině; prezentace vlastních prací</p> <p>EV – slohové útvary a mluvní cvičení zaměřené na lidské aktivity ve vztahu k životnímu prostředí</p> <p>Mezipředmětové vztahy – vyplývají ze zadaných témat a pracovních textů</p>	

Literární výchova

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
Žák <ul style="list-style-type: none">- charakterizuje mýty a báje; ukázky čte s porozuměním, dokáže reprodukovat text a najít hlavní myšlenku, uvede příklady mýtů a bájí- uvede dvě části, z kterých se Bible skládá a vysvětlí rozdíl mezi nimi; vyjmenuje několik postav, o kterých se v Bibli píše, a stručně je charakterizuje; převypráví biblický příběh podle vlastního výběru- vyjmenuje charakteristické znaky a typy pohádek, uvede jména autorů a sběratelů pohádek; čte s porozuměním, reprodukuje text; orientuje se v textu a odpovídá na otázky- vyvodí charakteristické znaky na základě četby, porovná pověst s pohádkou, dokáže najít pravdivé jádro; čte s porozuměním, pověst stručně převypráví; uvede známé autory pověstí- čte s porozuměním ukázky z děl autorů- povídky B. Němcové – vyvodí charakteristiku žánru; charakterizuje zvolené postavy a zaujme k nim stanovisko; srovná doklady dřívějšího způsobu života lidí se současností; vysvětlí, co byly předsudky- Erben – seznámí se s Erbenovou Kyticí, rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, z ukázek vyvodí pojem balada a uvede její znaky; zamyslí se nad otázkou	Mýty, báje Bible Pohádky Pověsti Němcová - povídka Erben - balada, melodram sběratelé lid. poezie	Literární druhy a literární žánry Z české literatury 19.století	Ze – Střední a Jižní Amerika, Egypt, Řecko Dě – starověk Ze – Palestina, Izrael Dě – judaismus, křesťanství, Židé Vv – odraz v umění MKV – kulturní diference OSV – mezilidské vztahy VDO – volní a charakterové vlastnosti EGS – život v jiných zemích EV – člověk a příroda Dě – národní obrození Hv – melodram, lidová slovesnost Ov a RV – rodinné a lidské vztahy Vv – výtvarné ztvárnění MKV – Češi a národní obrození	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>lidských vztahů a jejich porušením, pokáním a trestem; seznámí se s pojmem melodram</p> <ul style="list-style-type: none"> - produkuje některou pověst A. Jirásky z knihy Staré pověsti české, vystihne hlavní myšlenku a pravdivé jádro; srovná jazyk pověstí se současným – porozumí pojmu archaismus a vyhledá příklady; - formuluje vlastní stanoviska a názory na četbu, dokáže jmenovat další díla těchto autorů - čte s porozuměním ukázky, příběhy reprodukuje, odpovídá na otázky k textu; charakterizuje hlavní postavy, zaujímá osobní stanovisko k jejich chování a hodnotí jejich vztahy; v ukázkách vyhledává konkrétní zeměpisné, historické nebo jiné naučné údaje; - školní četbu doplňuje vlastní čtenářskou zkušeností - přečte s porozuměním ukázky z knih se zvířecím hrdinou, rozliší, kdy hrdina jedná jako člověk a vyvodí pojem personifikace; přečtené texty reprodukuje, vyhledává důkazy o vztahu člověka a zvířete, zhodnotí je a zaujímá osobní postoj; charakterizuje zvířecího hrdinu podle vlastního výběru - čte s porozuměním ukázky textů, vyhledává humorné situace a humorná slova; snaží se pochopit a definovat 	<p>Jirásek- pověsti</p> <p>Personifikace Libreto</p> <p>Situační komika Slovní humor</p>	<p>Dobrodružná literatura</p> <p>Svět lidí a zvířat</p> <p>Humorná literatura</p>	<p>OSV – mezilidské vztahy EV – lidová slovesnost a příroda</p> <p>Ze – místopis Dě – hist. období VDO – formování volních a charakterových vlastností, demokratické zásady EGS – poznávání života v jiných zemích EV – příroda a dobrodružství</p> <p>Př – zoologie EV – člověk a příroda VDO – odpovědnost, sebekontrola OSV – řešení problémů</p> <p>Ze – místopis Dě – historická období OSV – mezilidské vztahy</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>pojem slovní humor a situační komika; dokáže charakterizovat hlavní postavy, najít hlavní myšlenku; porovnává postavy a situace z jednotlivých ukázek a výstižně formuluje vlastní názory na četbu</p> <p>Průběžně:</p> <ul style="list-style-type: none">- zvládá dramatizaci jednoduchého textu- přednáší z paměti lit. texty přiměřené věku- podle svých schopností tvoří vlastní literární text- získává z různých zdrojů další informace k probíranému učivu- připravuje si referáty o přečtených knihách- čtením nahlas zdokonaluje výrazné čtení- je motivován k návštěvě knihovny a obohacování slovní zásoby, rozšiřování vědomostí a rozvíjení myšlení vlastní četbou			<p>VDO – volní a charakterové vlastnosti EGS – poznávání života v jiných zemích</p> <p>Průběžně: OSV- poznávání, tvořivost, prvky memorování - dovednost zapamatovat si báseň nebo úryvek textu, soutěže v recitaci, popř. literární tvořivosti, poznávání lidí prostřednictvím příběhů, vcítění do čteného textu, objevování mezilidských vztahů, schopnost vyjádřit vlastní názor na lit. dílo, schopnost diskuse, odhalování hodnot a postojů a jejich hodnocení, řešení problémů a rozhodování MDV – výběr literatury, prezentace – kvalita závislá na subjektivitě autora</p>	

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura**Ročník: **7.**Časová dotace: **4 hod. týdně****Jazyková výchova**

209

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">- zopakuje si a upevní vědomosti z předchozích ročníků- uvědomuje si odchylky některých tvarů od vzorů (oči-oka...)- rozlišuje slova podle významu a správně je skloňuje- vyvodí z tvarů zájmena jenž podobnost s tvary zájmena on (ona, ona)- vyvodí podstatu rodu činného a trpného- převádí slovesa z rodu činného do trpného a naopak- nahrazuje opisný tvar zvratnou podobou a naopak- zopakuje si a upevní vědomosti z předchozích roč.- rozlišuje příslovce místa, času, způsobu, míry, příčiny, dokáže se správně zeptat- vyvodí, z čeho se tvoří příslovce, jak vznikají příslovečné spřežky, píše je pravopisně správně- stupňuje příslovce- rozlišuje spojky pořadivé a souřadivé- dokáže nahrazovat spojky jinými spojkami- vysvětlí pravidla pro psaní velkých písmem v několikaslovných vlastních názvech, doplňuje v textu velké či malé písmeno se zdůvodněním- definuje, co je slovo, vysvětlí význam mluvnický a věcný, uvede příklad	<p>Slovní druhy ohebné</p> <p>Podstatná jména (odchylné tvary označující části těla)</p> <p>Skloňování a užívání vztažných zájmen, vztažné zájmeno jenž (jež, jež)</p> <p>Slovesný rod činný a trpný</p> <p>Slovní druhy neohebné</p> <p>Příslovce</p> <p>Spojky</p> <p>Psaní velkých písmen ve jménech vlastních</p>	<p>Tvarosloví</p> <p>Pravopis</p>	<p>Mezipředmětové vazby a průřezová témata zařazována na základě výběru pracovních textů</p> <p>OSV – dovednost, tvořivost, aplikace získaných vědomostí, účast v soutěžích, časové rozvržení činnosti, volba vhodných postupů, odstraňování chybných postupů, kooperace, kompetice</p> <p>MKV – specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, komunikace s příslušníky odlišných etnik a jiných sociokulturních etnik</p> <p>MDV – role médií jako zdroje informací v každodenním životě, kritický přístup k médiím, rozvíjení mluveného i písemného projevu, vlastní</p>	<p>Pravopis a jazykové rozbory - v průběhu celého roku</p>

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem sousloví, dokáže vysvětlí význam některých rčení - vysvětlí pojmy a uvede příklady - vysvětlí pojmy, uvede příklady - vyhledá v textu, vysvětlí pojem terminologie, uvede příklady terminologických sousloví z vyučovacích předmětů - vysvětlí, jak se vyvíjí slovní zásoba - uvede způsoby obohacování - vysvětlí pojem odvozování, tvoří slova odvozená od sloves, podstatných a přídavných jmen, vysvětlí pojem přechylování, uvede příklady - vysvětlí pojem skládání, tvoří slova složená - najde v textu zkratky a vyvodí, jak vznikly - rozlišuje zkratky a zkratková slova - vyhledává v textu věty jednočl. a dvojčl., nahrazuje věty jednočlenné dvojčlennými a opačně - vysvětlí pojem ekvivalent, uvede příklady, dokáže odlišit větný ekvivalent od vět jednočlenných - určuje druhy vět : oznamovací, rozkazovací, tázací, přací a zvolací, rozlišuje otázky zjišťovací a doplňovací - vyhledává přísudek slovesný, jmenný se sponou, jmenný beze spony - vyjmenuje slovesa sponová, modální a fázová - uvede, jak pozná v. v. přísudkovou, nahradí jmennou část přísudku vedl.větou - vyhledává ve větách podměty, rozlišuje holé, rozvité, několikanásobné, vyjádřené, nevyjádřené, všeobecné 	<p>Slovo, věcný význam slov, sousloví a rčení Slova jednoznačná a mnohoznačná Synonyma, homonyma a antonyma Odborné názvy</p> <p>Slovní zásoba a způsoby jejího obohacování Odvozování</p> <p>Skládání Zkracování</p> <p>Věta jednočlenná a dvojčlenná Větné ekvivalenty</p> <p>Druhy vět a větných ekvivalentů podle funkce</p> <p>Přísudek</p> <p>Vedlejší věta přísudková</p> <p>Podmět</p>	<p>Význam slov</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <p>Skladba</p>	<p>schopnosti v týmové práci VDO – demokratická atmosféra a vztahy ve škole, spravedlivé posuzování, kritické myšlení, odpovědnost za rozhodnutí a důsledky EGS – zodpovědnost, tvořivost, mobilita, flexibilita budoucích evropských občanů, společné a odlišné znaky, mezinárodní setkávání, životní styl a vzdělávání mladých Evropanů EV – vnímání života jako nejvyšší hodnoty, utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí, vnímavý a citlivý přístup k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví; příklady jednání, které jsou žádoucí nebo nežádoucí ve vztahu k prostředí; rozvíjení spolupráce; komunikace o problémech životního prostředí</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - uvede, jak pozná v.v.podmětnou, u spojovacích výrazů určuje jejich platnost z hlediska slovních druhů, nahrazuje podmětovou část věty vedl.větou podmětnou - zopakuje a upevní si učivo z předchozích ročníků, doplňuje koncovky v přičestí minulém se zdůvod. - zopakuje si a upevní učivo o předmětu z 6.ročníku - uvede, jak pozná v.v.předmětnou, dokáže se správně zeptat, rozlišuje věty podmětné - a předmětné - nahrazuje předmět věty v.v.předmětnou - zopakuje si a upevní učivo o přísl. určení z 6.roč. - vyjmenuje druhy v.v.přísl. určení - uvede, podle kterých znaků je pozná, vyhledává spojovací výrazy, nahrazuje přísl. určení v.v.přísl. určeními - zopakuje si a upevní učivo o přívlastku z 6.ročníku (přívlastek shodný, neshodný, několikanásobný) - vyvodí rozdíl mezi přívl. několikanás. a postupně rozvíjejícím, píše správně interpunkci - z příkladů vyvodí přívlastek těsný a volný, rozlišuje je, píše správně interpunkci - uvede, podle kterých znaků pozná v. v. přívlastkovou, vyhledává spojovací výrazy - rozvíjí podstatná jména v.v.přívlastkovou - vymezí char. znaky doplňku, uvede, čím bývá nejčastěji vyjádřen, vyhledává v textu doplňky - rozliší doplněk od přísudku jmenného se sponou - uvede, podle kterých znaků pozná v.v. doplňkovou vyhledává ji v textu, shromáždí nejčastější 	<p>Vedlejší věta podmětná</p> <p>Shoda přísudku s podmětem</p> <p>Předmět Vedlejší věta předmětná</p> <p>Přísl. určení Vedlejší věty přísl. určení</p> <p>Přívlastek</p> <p>Vedlejší věta přívlastková</p> <p>Doplněk</p> <p>Vedlejší věta doplňková</p>			

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<ul style="list-style-type: none">- spojovací výrazy-- vyhledává v textu několikanásobné větné členy, určuje je, píše správně interpunkci <p>Průběžně :</p> <ul style="list-style-type: none">- upevňuje si pravopisná pravidla- využívá pravopisné příručky- spolupracuje se spolužáky při řešení problémů- rozvíjí své myšlení	Větné členy několikanásobné			

Komunikační a slohová výchova

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - upevní si vědomosti z 6. ročníku - k oživení děje a stupňování napětí užívá přirovnání, přímou řeč, volí výstižná dějová slovesa - pracuje s osnovou, text člení na odstavce - pracuje s textem, odstraňuje slohové nedostatky, nespisovné výrazy nahrazuje spisovnými - vyhledává ústřední motiv (popis obrazu) - pracuje s textem, nahrazuje nevhodné výrazy výstižnějšími - vypracuje popis obrázku - vysvětlí pojem líčení, pracuje s textem, sestaví osnovu, vyhledává výrazy vyjadřující osobní vztah k místu, využívá synonyma, uvádí příklady vizuál., sluch., hmat., a čich. vjemů - popisuje vlastní dojmy - upevní si vědomosti z 6. ročníku, pracuje s textem, osnovou, odstavci - vyhledává všechny potřebné předměty a prostředky, všechny fáze postupu - vyhledává v textu odborné výrazy, k vysvětlení významu dokáže užít slovníky - rozlišuje charakteristiku vnější a vnitřní, přímou a nepřímou, pracuje s textem, vyhledává pojmenování růz. vlastností, nahrazuje je synonymy, obohacuje si slovní zásobu, vysvětlí různá přísloví a rčení - charakterizuje svého kamaráda 	<p>Vypravování</p> <p>Popis uměleckých děl</p> <p>Líčení</p> <p>Popis výrobků a pracovních postupů</p> <p>Charakteristika</p>		<p>Dle pracovních textů</p> <p>Průběžně: OSV - každodenní verbální komunikace, mluvní cvičení verbální a neverbální sdělení, dovednost zapamatovat si EGS – rodinné příběhy MDV – prezentace vlastních prací, mediální sdělení (hodnocení) MKV – charakter člověka EV – životní prostředí</p> <p>EV - vztah člověka k přírodě MDV - prezentace vlastních prací</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<ul style="list-style-type: none">- vyvodí z textu všechny důležité části životopisu, vyjmenuje je, pracuje s textem, odstraní neobratná vyjádření, opakující se slova- shromáždí patřičné údaje, napíše vlastní životopis- vyhledá v textu podstatné části, zdůvodní, k čemu slouží- sestaví jednoduchou žádost- vyhledává údaje, které pozvánka obsahuje- vytvoří jednoduchou pozvánku- porovná výtah a výpisek- pracuje s textem, připraví výtah z textu dle vlastního výběru	Životopis Žádost Pozvánka Výtah		MDV - osvojení pravidel veřejné komunikace	

Literární výchova

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
Žák <ul style="list-style-type: none">- čte plynule a s porozuměním, dodržuje přiměřené tempo, dokáže reprodukovat přečtený text, pracuje s textem, dokáže formulovat hlavní myšlenku- vyhledává metafory, personifikace, přirovnání- shromažďuje a uvádí zajímavosti o některých autorech- upevní si učivo z 6. roč., vyjmenuje charakteristické znaky pohádky, druhy pohádek- charakterizuje bajku jako literární žánr, na základě přečteného textu, vyvozuje mravní poučení- rozlišuje lyriku a epiku, básně lyrické, epické, lyrickoepické- objasní pojmy: sloka, verš, rým, vyjmenuje druhy rýmů - schémata- vyhledává metafory, personifikace, přirovnání a zvukomalbu- pokusí se najít smysl básně- z textu vyvodí typické znaky povídky- charakterizuje hlavního hrdinu- uvede známé autory povídek- z literárních ukávek vyvodí rozdíly mezi baladou a romancí, uvede známé autory- porovná poezii s prózou, uvede odlišné, ale i společné znaky- vyjmenuje základní charakteristické rysy divadelní hry, uvede rozdíly mezi poezií, prózou a dramatem	<p>Pohádka</p> <p>Bajka</p> <p>Poezie</p> <p>Povídka</p> <p>Balada</p> <p>Romance</p> <p>Próza</p> <p>Drama</p>	<p>V krajinách fantazie</p> <p>O přátelství a lásce</p>	<p>Hv – lidová slovesnost</p> <p>Vv – odraz v umění</p> <p>VDO – volní a charakterové vlastnosti</p> <p>Př – svět zvířat</p> <p>EGS - kultura jiných národů</p> <p>OSV – mezilidské vztahy</p> <p>VDO – volní a charakterové vlastnosti</p> <p>EV – člověk a příroda</p> <p>OSV - mezilidské vztahy</p> <p>VDO – volní a charakterové vlastnosti</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<ul style="list-style-type: none">- upevní si učivo z 6. ročníku, uvede charakteristické znaky pověstí- jmenuje autory pověstí a názvy knih- na základě čtených ukázek charakterizuje hlavního hrdinu- vyhledává dobrodružné prvky a prostředky, jimiž autor dosáhl napětí- sestaví osnovu příběhu- charakterizuje hlavní postavy ukázek- vyhledává humorné prvky, situace- uvede knihy s touto tematikou na základě vlastní četby <p>Průběžně :</p> <ul style="list-style-type: none">- zvládá dramatizaci jednoduchého textu- přednáší z paměti literární texty přiměřené věku- podle svých schopností tvoří vlastní literární texty- připravuje si referáty o přečtených knihách- čtením nahlas zdokonaluje výrazné čtení- je motivován k návštěvě knihovny a obohacování slovní zásoby, rozšiřování vědomostí a rozvíjení myšlení vlastní četbou	<p>Pověsti</p> <p>Dobrodružná literatura</p> <p>Vzpomínková próza Humorná literatura slovní humor, situační komika</p>	<p>Staré příběhy - věčná témata</p> <p>Nikdy se nevzdávej – souboje, prohry, vítězství</p> <p>Jak jsem potkal lidi</p> <p>S úsměvem jde všechno líp</p>	<p>D – poznávání historie</p> <p>Ze - místopis EGS - kultura jiných národů VDO - formování volných a charakterových vlastností, demokratické zásady EV - příroda a dobrodružství OSV - mezilidské vztahy MKV – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti Hv - písňové texty</p> <p>Průběžně : MDV - výběr literatury, prezentace vlastních prací</p>	

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura**
Ročník: **8.**
Časová dotace: **5 hodin týdně**
Jazyková výchova

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">- má přehled o slovanských a světových jazycích, pokusí se je přeložit, vyhledá podobné a rozlišné znaky- vysvětlí, jak se do ČJ dostávají nová slova; ve slovníku vyhledá významy různých slov; tvoří nová slova pomocí předpon a přípon- vyhledá v textu cizí slova, vysvětlí jejich význam a určí, jak se liší od slov domácích; využívá Slovník cizích slov; slova přejatá nahrazuje domácími; rozpozná, jak se liší výslovnost a pravopis přejatých slov od domácích- upevní si a procvičí učivo z předcházejících ročníků- v textu vyhledá obecná jména přejatá a vyvodí, jak se budou skloňovat, tvary ověří v Pravidlech; vyskloňuje p.j. idea a rozpozná, podle kterých vzorů se řídí jeho koncovky, dokáže tvořit tvary podobných slov; uvede příklady slov, která se neskloňují- vyhledá v textu cizí vlas. jména a shromáždí o nich informace; vyvodí, podle jakých vzorů se budou	<p>Útvary českého jazyka a jazyková kultura</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <p>Slova přejatá a jejich pravopis</p> <p>Skloňování obecných jmen přejatých</p> <p>Skloňování cizích jmen vlastních</p>	<p>Obecné výklady o českém jazyce</p> <p>Nauka o slovní zásobě</p> <p>Tvarosloví</p>	<p>Mezipředmětové vazby a průřezová témata zařazována na základě výběru pracovních textů</p> <p>OSV – dovednost, tvořivost, aplikace získaných vědomostí, účast v soutěžích, časové rozvržení činnosti, volba vhodných postupů, odstraňování chybných postupů, kooperace, kompetice</p> <p>MKV – specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, komunikace s příslušníky odlišných etnik a jiných sociokulturních etnik</p> <p>MDV – role médií jako zdroje informací v každodenním životě, kritický přístup k médiím, rozvíjení mluveného i písemného projevu, vlastní schopnosti</p>	<p>Pravopis a jazykový rozbor – v průběhu celého školního roku</p>

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>skloňovat; uvede příklady jmen, která se neskloňují tvary si ověří v Pravidlech</p> <p>- vysvětlí pojem; rozliší slovesa dokonavá a nedokonavá; vytvoří vidové dvojice; vytvoří slov. tvary v rozkaz. způsobu</p> <p>- vyjmenuje vzory každé slovesné třídy, popíše postup, podle kterého zařadí sloveso do slovesné třídy a ke vzoru; tvoří různé tvary sloves a správnost ověřuje v Pravidlech; rozliší tvary knižní a hovorové; vytvoří tvary příčestí trpného; nahradí infinitiv podstat. jménem slovesným; vyjmenuje slovesa nepravidelná, tvoří od nich různé tvary</p> <p>- zopakuje si a upevní učivo 7.p.r.,</p> <p>- zopakuje si a upevní učivo 7.p.r.;</p> <p>- upevní si učivo 7.p.r.; prohloubí si vědomosti opřívlastku shodném a neshodném, těsném a volném, postupně rozvíjejícím a několikanásobným</p> <p>- vymezí pojem několikanásobný větný člen, vyjmenuje významové poměry mezi jednotlivými větnými členy, uvede nejčastější spojovací výrazy, vytvoří příklady a vysvětlí je; vyhledá je v textu a určí mezi nimi významový poměr; správně užívá interpunkci; vysvětlí pojem přístavek, uvede příklad, napíše správně interpunkci; přístavek vyhledá v textu; sám tvoří vhodné věty s přístavky</p>	<p>Slovesný vid</p> <p>Přehled slovesných vzorů</p> <p>Věta jednočlenná a dvočlenná Základní větné členy</p> <p>Rozvíjející větné členy</p> <p>Několikanásobné větné členy (významový poměr)</p> <p>(přístavek)</p>	<p>Skladba</p>	<p>v týmové práci VDO – demokratická atmosféra a vztahy ve škole, spravedlivé posuzování, kritické myšlení, odpovědnost za rozhodnutí a důsledky EGS – zodpovědnost, tvořivost, mobilita, flexibilita budoucích evropských občanů, společné a odlišné znaky, mezinárodní setkávání, životní styl a vzdělávání mladých Evropanů EV – vnímání života jako nejvyšší hodnoty, utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí, vnímavý a citlivý přístup k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví; příklady jednání, které jsou žádoucí nebo nežádoucí ve vztahu k prostředí; rozvíjení spolupráce; komunikace o problémech životního prostředí</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - graficky znázorní stavbu věty jednoduché; rozliší větu jednoduchou a souvětí - vysvětlí pojem souvětí podřadné; rozliší větu hlavní a vedlejší; vysvětlí interpunkci - upevní si a prohloubí učivo 7.p.r - vysvětlí, kdy jsou vedlejší věty souřadně spojeny, znázorní je graficky; v běžných typech souvětí píše správně interpunkci; vyhledá souřadně spojené vedlejší věty a určí významový poměr; rozpozná, kdy vedlejší věty nejsou souřadně spojeny - vysvětlí pojem souvětí souřadné; vyhledá v textu souvětí souřadné; vyjmenuje významové poměry mezi větami hlavními; vyvodí poměr příčinný a je schopen zaměnit p.příčinný s p. důsledkovým a naopak; píše správně interpunkci; zapisuje stavbu souvětí a znázorňuje graficky <p>Průběžně:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upevňuje si pravopisná pravidla, využívá jazykové příručky - pracuje s textem - spolupracuje se spolužáky při řešení problémů - rozvíjí své myšlení 	<p>Věta jednoduchá a souvětí</p> <p>Souvětí podřadné</p> <p>Druhy vedlejších vět souřadně spojené věty vedlejší</p> <p>Souvětí souřadné</p>			

Komunikační a slohová výchova

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">- zopakuje si a upevní vědomosti 7.p.r.; pracuje s textem: vyhledá jazykové prostředky charakteristiky vnější a vnitřní rozliší charakteristiku přímou a nepřímou- využívá přirovnání a rčení- odstraňuje kompoziční nedostatky- vypracuje charakteristiku libovolné literární postavy <p>- zopakuje si a upevní vědomosti 7.p.r.; pracuje s textem: vyhledá básnické obrazy, najde příklady subjektivně zabarveného popisu vypracuje subjektivně zabarvený popis – využije personifikaci, přirovnání, metaforu</p> <p>- vysvětlí pojem; v textu vyhledává odborné názvy domácí i cizí a vyčleňuje jednoslovné a sousloví; upravuje nepřesné formulace na jednoznačné; pracuje se Slovníkem cizích slov; slova přejatá nahrazuje českými ekvivalenty; vypracuje výklad, uvede zdroj informací</p> <p>- vysvětlí pojem; z textu vypíše důležitá fakta, využívá Slovník spisovné češtiny nebo Slovník cizích slov; zpracuje výtah z určeného textu, využije citáty - uvede autora, název díla, nakladatelství, místo a rok vydání, stránku, ze které citát je</p>	Charakteristika vnější – vnitřní , přímá – nepřímá	<p>Charakteristika literárních postav</p> <p>Subjektivně zabarvený popis</p> <p>Výklad</p> <p>Výtah</p>	<p>Dle pracovních textů</p> <p>Průběžně – dle pracovních textů: OSV – dovednost, tvořivost, poznávání lidí, mezilidských vztahů, schopnost verbálně i nonverbálně komunikovat, spolupracovat a zdravě soutěžit, uvědomovat si na ukázkách sloh. textů hodnoty a postoje, kriticky je posuzovat a využívat ve vlastní činnosti VDO – osobní postoje v charakteristice, úvaze, občanská odpovědnost, angažovanost každého žáka EGS – úvaha, mluvní cvičení zaměřená na osobní zkušenosti s cestováním po Evropě a setkávání s Evropany MKV – využití v charakteristice literární postavy, výkladu, úvaze, mluvním cvičení zaměřeném na setkávání s lidmi různého etnického původu, náboženství,</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - na ukázkách z díla J.V.Sládka a J.Vrchlického si zopakuje z předcházejících ročníků teorii verše - seznámí se s ukázkami básnického díla Bezruč, Šrámka, Holana, Nezvala, Seiferta, Hrubína; pokusí se vyvodit individuální rysy básnické tvorby a vlivy, které na ni působí; - z literárních ukázek rozpozná lit. útvary, uvede jejich charakteristické znaky, vzájemně je srovná a zařadí k literárním druhům; vysvětlí pojmy slovní humor a situační komika porovná různá ztvárnění literární předlohy - dramatické, filmové, hudebně dramatické; zhlédne některé adaptace lit. děl; orientuje se ve scénáři, rozpozná řeč autora a řeč postav; popíše, co obsahuje technický scénář - přečte si ukázky z děl světových autorů (např. Boccaccio, Vilon, Cervantes, Molier, Krylov, Puškin, Hugo, Dickens, Čechov, Groom, Lewis, McDonaldová, Rosten..) - formuluje názory na umělecké dílo - autory časově zařadí - uvede základní literární směry - porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování (např. Lakomec) 	<p>Lyrika, epika, verš, strofa rým, rytmus</p> <p>Literatura 20. století</p> <p>Román, povídka, bajka, novela, soudnička</p> <p>adaptace lit. děl</p> <p>Literární útvary</p> <p>adaptace literárních děl</p>	<p>Setkání se světovou literaturou</p>	<p>MDV – vnímání autora, tvorba</p> <p>Vv – umělecké směry v malířství</p> <p>Dě, Ov – odraz spol. situace a hist. událostí</p> <p>Hv – filmová a divadelní hudba</p> <p>Ze – místopis</p> <p>Dě – zařazení do hist. období</p> <p>Vv – výtvarné a archit. směry</p> <p>OSV – mezilidské vztahy</p> <p>VDO - demokratické zásady v dílech</p> <p>EV – člověk a příroda</p> <p>EGS – poznávání života v jiných zemích</p> <p>MKV – spjatost národních literatur</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>- přečte si ukázky českých i světových autorů; na základě vlastní četby uvede další autory a díla, vyhledá prvky sci-fi, vyjádří hlavní myšlenky; vymezí základní námětové okruhy</p> <p>Průběžně:</p> <ul style="list-style-type: none">- přednáší z paměti lit. texty přiměřené věku- pracuje s lit. textem, vlastními slovy interpretuje smysl díla- diskutuje o četbě a diváckých dojmech- podle svých schopností tvoří vlastní literární text- získává z různých zdrojů další informace k probíranému učivu- připravuje si referáty o přečtených knihách- čtením nahlas zdokonaluje výrazné čtení- je motivován k návštěvě knihovny a obohacování slovní zásoby, rozšiřování vědomostí a rozvíjení myšlení vlastní četbou		Science fiction	<p>Fy, Ma, Che – využití techniky, astronomie, mat. operací, chem. procesů Ze – místopis Př – přírodní prostředí OSV – mezilidské vztahy EV – člověk a příroda VDO – formování volních a charakterových vlastností</p> <p>Průběžně:</p> <p>OSV- poznávání lidí prostřednictvím příběhů, kritické posuzování hodnot Na a postojů, dovednost komunikovat, zapamatovat si (báseň nebo úryvek textu); MDV – výběr literatury, prezentace vlastních prací</p>	

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
 Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura**
 Ročník: **9.**
 Časová dotace: **4 hod. týdně**
Jazyková výchova

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zopakuje si a upevní vědomosti z 8.ročníku - vyjmenuje slovanské jazyky východní, západní a jižní - vyhledává shodné a odlišné prvky - vyjmenuje i některé jazyky neslovanské (germánské, románské) - seznámí se se vznikem a vývojem českého jazyka (ukázky z Dalimilovy kroniky, Postily, Kroniky české, Komenského Labyrintu, textu J. Jungmana) - vysvětlí pojmy : archaismy, historismy, neologismy - rozlišuje jazyk spisovný a nespisovný, obecnou češtinu a nářečí - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - upevní si vědomosti z předchozích ročníků - rozpozná kořen, předponu, příponu, koncovku - tvoří slova příbuzná, složená, odliší zkratky od zkratkových slov - zopakuje si a upevní vědomosti z předchozích ročníků - pracuje s jazykovými příručkami 	<p>Jazyky slovanské</p> <p>Vývoj jazyka</p> <p>Útvary českého jazyka</p> <p>Spisovná výslovnost Stavba slova</p> <p>Pravopis související se stavbou slova Psaní i/y po obojetných souhláskách</p>	<p>Jazyky slovanské</p> <p>Obecné výklady o českém jazyce</p> <p>Zvuková stránka jazyka Tvoření slov</p> <p>Pravopis</p>	<p>Mezipředmětové vazby a průřezová témata zařazována na základě výběru pracovních textů OSV – dovednost, tvořivost, aplikace získaných vědomostí, účast v soutěžích, časové rozvržení činnosti, volba vhodných postupů, odstraňování chybných postupů, kooperace, kompetice</p> <p>MKV – specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, komunikace s příslušníky odlišných etnik a jiných sociokulturních etnik</p> <p>MDV – role médií jako zdroje informací v každodenním životě, kritický přístup k médiím, rozvíjení mluveného i písemného projevu, vlastní schopnosti</p>	<p>Pravopis a jazykové rozbory - v průběhu celého roku</p>

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy : slovo nadřazené, podřazené, slova souřadná - rozlišuje slova jednoznačná a mnohoznačná - v textu vyhledává synonyma, antonyma, homonyma, vysvětlí rozdíl mezi nimi - uvede příklad sousloví - vyhledává odborné názvy - rozlišuje cizí, domácí, jednoslovné, víceslovné - pracuje s jazykovými příručkami - zopakuje si a upevní vědomosti z předchozích ročníků - určuje mluvnické kategorie u jmen - rozlišuje podstatná jména konkrétní, abstraktní, hromadná, pomnožná, látková - rozlišuje příd.jména tvrdá, měkká, přivlastňovací, stupňuje je - vyhledává v textu zájmena, určuje jejich druhy - rozlišuje druhy číslovek, skloňuje je - skloňuje obecná jména přejatá typu génius, cyklus, rytmus... - tvary si ověřuje v Pravidlech českého pravopisu - skloňuje cizí vlastní jména, rozlišuje jména slovanského původu - správnost si ověřuje v Pravidlech - zopakuje si a upevní učivo o slovesných třídách a vzorech - rozlišuje slovesný rod činný a trpný - převádí tvary z rodu činného do trpného a naopak - určuje slovesný vid, tvoří vidové dvojice 	<p>Skupiny souhlásek Skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně</p> <p>Slova jednoznačná, mnohoznačná,</p> <p>synonyma, antonyma, homonyma, odborné názvy</p> <p>Slovní druhy</p> <p>Jména a jejich druhy a tvary</p> <p>Skloňování obecných jmen přejatých</p> <p>Skloňování cizích vlastních jmen</p> <p>Slovesa a jejich tvary</p>	<p>Význam slov</p> <p>Tvarosloví</p>	<p>v týmové práci VDO – demokratická atmosféra a vztahy ve škole, spravedlivé posuzování, kritické myšlení, odpovědnost za rozhodnutí a důsledky EGS – zodpovědnost, tvořivost, mobilita, flexibilita budoucích evropských občanů, společné a odlišné znaky, mezinárodní setkávání, životní styl a vzdělávání mladých Evropanů EV – vnímání života jako nejvyšší hodnoty, utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí, vnímavý a citlivý přístup k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví; příklady jednání, které jsou žádoucí nebo nežádoucí ve vztahu k prostředí; rozvíjení spolupráce; komunikace o problémech životního prostředí</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - určuje všechny mluvnické kategorie - slovesné tvary převádí do minulého času - vyhledává v textu přechodníky, rozlišuje přechodník přítomný a minulý - zopakuje a upevní si učivo z předchozích ročníků - orientuje se v základních pravidlech - zopakuje si a upevní učivo z předchozích ročníků - odliší od sebe samostatný větný člen a osamostatněný větný člen - pozná ve větě elipsu (výpustku) - zopakuje si a upevní učivo z předchozích ročníků - charakterizuje vsuvku, vyhledá v textu - odliší vsuvku od věty vedlejší - tvoří věty se vsuvkami se správnou interpunkcí - vyjmenuje činitele, kteří ovlivňují pořádek slov v české větě (významový, mluvnický a zvukový) - rozliší východisko a jádro výpovědi - opraví pořádek slov v zadaných větách - vysvětlí pojem příklonky, uvede příklady, vyhledá v textu <p>Průběžně :</p> <ul style="list-style-type: none"> - upevňuje si pravopisná pravidla - využívá pravopisné příručky - spolupracuje se spolužáky při řešení problémů - rozvíjí své myšlení 	<p>Přechodníky</p> <p>Psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech</p> <p>Věta jednoduchá</p> <p>Větné členy holé, rozvité, souřadně spojené</p> <p>Vztah přístavkový</p> <p>Věta dvojčlenná, jednočlenná a větný ekvivalent</p> <p>Samostatný větný člen, osamostatněný větný člen, elipsa</p> <p>Věta a souvětí</p> <p>Souvětí podřadné</p> <p>Čárka v souvětí podřadném</p> <p>Tvoření vět</p> <p>Vsuvka</p> <p>Vsuvka</p> <p>Souvětí souřadné</p> <p>Hlavní zásady českého slovosledu</p>	Skladba		

Komunikační a slohová výchova

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zopakuje si slohové útvary a postupy z předchozích ročníků - dorozumívá se kultivovaně a výstižně - zopakuje si všechny vlastnosti vypravování, prostředky k oživení děje, vyhledává je v zadaném textu - pracuje s textem, odstraňuje opakující se slova a nevhodná vyjádření - používá přímou řeč - dbá na návaznost a soudržnost textu - ústně vypráví příběh (např. z dětství) - napíše vypravování na libovolné téma - uvede literární žánry založené na vypravování - vysvětlí pojem paralelní děje - vyhledává výrazy charakterizující prostředí a postavy - přinese povídku nebo román a přednese některou epizodu, dbá na výrazný přednes - zopakuje si vědomosti z předchozích ročníků - rozliší popis statický, dynamický, prostý, odborný, subjektivně zbarvený - shrne a prohloubí si znalosti - shrne a upevní si znalosti - pracuje s textem, vyhledává použité postupy a prostředky - charakterizuje některou ze známých osobností - shrne a upevní si znalosti - stručně popíše vánoční nebo velikonoční zvyk 	<p>Vypravování</p> <p>Vypravování v umělecké oblasti</p> <p>Popis a charakteristika</p> <p>Popis předmětu Charakteristika</p> <p>Popis děje</p>		<p>Dle pracovních textů</p> <p>Průběžně: OSV - každodenní verbální komunikace, mluvní cvičení verbální a neverbální sdělení, dovednost zapamatovat si</p> <p>EGS - rodinné příběhy MDV - prezentace vlastních prací, mediální sdělení (hodnocení)</p> <p>EV - životní prostředí</p> <p>ČJ - literární texty</p> <p>MKV - charakter člověka</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - shrne a upevní si znalosti - podle ukázky popíše pracovní postup, dbá na výstižná pojmenování - zopakuje si dovednosti z předchozích ročníků - vyplní poukázku, průvodku, podací lístek, objednávku - shrne a upevní si vědomosti ze 7. ročníku - vyplní profesní životopis - shrne si vědomosti - vyhledává části výkladové a popisné - zpracuje výklad nějakého odbor. textu - shrne a upevní si vědomosti ze 7. ročníku - zpracuje výtah z předneseného výkladu - zopakuje si vědomosti z 8. ročníku - vyhledává důležité myšlenky, hodnotící prostředky, subjektivní postoje autora - vyjadřuje se k aktuálním problémům - využívá prostředku přesvědčování - zamýšlí se nad danými frazémy - vytvoří úvahu na libovolné téma - vymezí charakteristické znaky proslovu - uvede části, z nichž se skládá - připraví si krátký proslov, dbá na zřetelnou výslovnost, tempo, přízvuky, celkové kultivované vystupování - uvede charakteristické znaky - vybere si téma ke společné diskusi a diskusi provede - vyjmenuje publicistické útvary - charakterizuje zprávu, oznámení, inzerát, interview - přinese noviny, vyhledá úvodník, komentář 	<p>Popis pracovního postupu</p> <p>Tiskopisy</p> <p>Životopis</p> <p>Výklad</p> <p>Výtah</p> <p>Úvaha</p> <p>Proslov</p> <p>Diskuse</p> <p>Publicistické útvary : zpravodajské útvary</p>		<p>MDV - osvojení pravidel veřejné komunikace</p> <p>MDV - věcná správnost a zřetelnost sdělení</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje reportáž, fejeton- přečte si ukázkou reportáže a fejetonu- pokusí se vytvořit vlastní fejeton na libovolné téma- uvede, na čem závisí volba jazykových prostředků (činitelé objektivní a subjektivní)- rozlišuje prostředky slohově neutrální, slohově zabarvené- vyjmenuje různé stylové vrstvy (prostě sdělovací, odbornou, publicistickou, uměleckou) a uvede jejich charakteristické znaky <p>Průběžně:</p> <ul style="list-style-type: none">- rozvíjí písemný a ústní projev, obohacuje slovní zásobu- využívá získané vědomosti a zkušenosti pro vlastní rozvoj a přípravu na budoucí povolání- vytváří si komplexní pohled na různé jevy	úvahové útvary přechodné útvary Souhrnné poučení o slohu		MDV - média - zdroj informací	

Literární výchova

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje charakteristické rysy pohádky - rozliší pohádku lidovou, umělou, moderní a novelitickou - vyjmenuje české i světové autory pohádek, sběratele pohádek - shrne a upevní si vědomosti - uvede charakteristické rysy - vyjmenuje autory povídek - charakterizuje novelu - porovná povídku a novelu - shrne a upevní si vědomosti - uvede charakteristické rysy - zopakuje si vědomosti (lidé u filmu, filmový scénář, technický scénář) - porovná literární předlohu s film. adaptací - shrne a upevní si vědomosti - uvede charakteristické rysy - shromáždí jména autorů písňících fejetony <ul style="list-style-type: none"> - shrne a upevní si vědomosti (lidé kolem divadla, prolog a epilog, premiéra a derniéra, monolog a dialog...) - rozliší komedii, tragédii a tragikomedii - uvede slavné české i světové dramatiky, jejich díla - uvede názvy nejznámějších divadel - přečte si písňové texty, využije vědomosti z poezie (metafora, personifikace, přirovnání..) - shrne a upevní si vědomosti - pracuje s textem, vyhledává básnické prostředky 	Pohádka	Chvála vypravěčství	OSV - umění jako prostředek komunikace Hv – lidová slovesnost Vv – odraz v umění VDO – volní a charakterové vlastnosti OSV – mezilidské vztahy	
	Povídka			
	Novela			
	Román	Naruby aneb jak vychovávat vychovatele Divadlo - písňové texty	MDV - role filmu v životě	
	Film a adaptace literárních děl			
	Fejeton			
	Divadelní hra	Poezie	MDV – postoje a názory autora v mediovaném sdělení Hv - písňová tvorba, hudební divadla D - dějiny 20. století EV – člověk a příroda OSV – mezilidské vztahy	
	Osvobozené divadlo			
	Semafor			
Písňové texty				
Poezie				

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - naučí se libovolnou báseň z paměti - vysvětlí pomocí Slovníku cizích slov pojem utopie, utopické dílo - na základě četby vysvětlí podstatu a cíl této literatury - charakterizuje postavy, prostředí - vysvětlí pojem sci-fi literatura - charakterizuje tento druh literatury - uvede některé známé autory - pracuje s textem, charakterizuje hlavní postavy - uvědomuje si nedostatek citlivosti a zodpovědnosti při experimentech s člověkem - uvede příklady lidské lhostejnosti, sobectví, zneužití vědeckých poznatků - přečte si ukázky, charakterizuje postavy prostředí, vztahy mezi lidmi <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy samizdat, samizdatová a exilová literatura - uvede důvody, proč vznikala - vyjmenuje některé autory a díla - vyhledává informace o autorech <p>Průběžně :</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá dramatizaci jednoduchého textu - přednáší z paměti literární texty přiměřené věku - podle svých schopností tvoří vlastní literární text 	<p>Utopická literatura</p> <p>Sci-fi literatura</p> <p>Literatura 20. stol.</p>	<p>Vize a fantazie</p> <p>Osudy</p>	<p>Ov - vztahy mezi lidmi</p> <p>OSV - mezilidské vztahy D – dějiny 20. století</p> <p>EGS – kultura jiných národů</p> <p>VDO - dodržování lidských práv a svobod MKV – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti EGS – život v jiných zemích, společenské normy a zvyky D - dějiny 20. století</p> <p>Průběžně : výběr literatury, prezentace vlastních prací</p>	

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
 vyučovací předmět: **Seminář z českého jazyka (volitelný předmět)**
 Ročník: **9. p. r.**
 Časová dotace: **1 hodina týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
Žák - dokáže pracovat se základními jazykovými příručkami - samostatně vyhledává informace a poučení - upevňuje si znalosti získané v hodinách ČJ - získané informace aplikuje - ovládá pravopisné jevy - využívá znalostí při jazykovém rozboru	Prohlubování učiva českého jazyka Příprava na přijímací zkoušky Využití Scio testů Zajímavá čeština	Opakovní a prohloubení učiva 6.-9.p.r.	Na základě výběru textu Využití PC programů, internetu MKV – specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost MDV – role médií v každodenním životě, kritický přístup k médiím, rozvíjení mluveného i písemného projevu OSV – dovednost, tvořivost, aplikace získaných vědomostí, účast v soutěžích, časové rozvržení činnosti, volba vhodných postupů, odstraňování chybných postupů, kooperace, kompetice	Pravopis – průběžně

6.2.2. Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2.stupeň

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět 3 hodiny týdně

od 6. do 9. ročníku ve čtyřletém cyklu jako první cizí jazyk navazující na jazykové základy z 1. stupně

v 8. a 9. ročníku v dvouletém cyklu jako druhý cizí jazyk

Vzdělávání je zaměřeno na:

- Získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- Osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností, aktivní využití účinné komunikace v cizím jazyce
- Získání schopností číst s porozuměním přiměřené texty v daném jazyce
- Porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově i rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- Poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi
- Pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Formy realizace

Vyučovací hodina: Výklad učitele, poslech, četba, skupinové vyučování, reprodukce textu (písemná i ústní), samostatné práce žáků (hledání informací, práce se slovníkem, s časopisem, práce s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, zpěv, dramatizace, výukové programy na PC, krátkodobé projekty. Od 5. ročníku mají žáci možnost zúčastnit se následujících aktivit: olympiády, výjezdy do zahraničí, příležitostné akce, projekty, besedy s rodilými mluvčími, besedy s osobami, které pobývaly nějaký čas v zahraničí.

Místo realizace: ve třídách, v jazykových učebnách, v učebnách VT.

Dělení: na skupiny v rámci ročníku.

Mezipředmětové vztahy

V českém jazyce: Znalost slovních druhů pro pochopení pevné stavby anglické věty.

Dobrá znalost druhů zájmen, rozlišování druhů číslovek.

Znalost podstatných jmen.

Stupňování přídavných jmen a příslovcí.

Slovesné časy, abeceda.

V matematice: Geometrické tvary, uspořádání, řada čísel, početní výkony s přirozenými čísly, převádění jednotek.

V zeměpise: Základní údaje o zemích, v nichž je národním jazykem angličtina (USA, Velká Británie a Severní Irsko, Austrálie, Nový Zéland)

V dějepise: Důležitá fakta o anglicky mluvících zemích (politické zřízení, náboženství)

Informatika: Zvládnutí důležitých činností pro práci na PC.

Tělesná výchova: Povelky a jednoduché pokyny při změnách pohybu.

Průřezová témata:

EV – základní podmínky života

– ekosystémy

– lidské aktivity a problémy životního prostředí

EGS – jsme Evropané

– Evropa a svět

OSV – poznávání lidí

– mezilidské vztahy

– kooperace a kompetence, komunikace

MVD – tvorba mediálního sdělení

– práce v realizačním týmu

- MKD** – lidské vztahy
– mezilidské vztahy, etnický původ
– princip sociálního smíru a solidarity
- VDO** – principy demokracie
– občan, společnost, stát
– formy participace

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využijí všech dostupných forem a metod práce k tomu, aby žáci dosáhli požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

Žák

- vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojuje získané poznatky do širších celků
- poznává smysl a cíl učení

Učitel

- vede žáka k ověřování výsledků
- vede žáka k zadávání úkolů, kdy žák vyhledává a kombinuje informace

Kompetence k řešení problémů

Žák

- umí pochopit problém
- je schopen vyhledávat vhodné informace

Učitel

- klade vhodné otázky
- umožňuje volný přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

Žák

- komunikuje na odpovídající úrovni
- umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Učitel

- vede žáka k výstižnému a souvislému projevu
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vede žáka k aktivitám, které jsou individuální nebo ve dvojicích

Kompetence sociální a personální

Žák

- spolupracuje ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- se učí sebekontroly

Učitel

- hodnotí žáka způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- podněcuje žáka k argumentaci

Kompetence občanské

Žák

- respektuje názory ostatních
- se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Učitel

- vede žáka k prezentaci jeho myšlenek a názorů
- vede žáka ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

Žák

- je schopen efektivně organizovat svou práci
- po celou dobu práce udržuje své pracovní místo v pořádku
- dovede sám vyhodnotit výsledky své činnosti

Učitel

- napomáhá při cestě k správnému řešení
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
 Vyučovací předmět: **Anglický jazyk**
 Ročník: **6. (první jazyk)**
 Časová dotace: **3 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> -dokáže postihnout hlavní smysl jednoduchého sdělení - rozumí pokynům učitele při práci ve třídě - rozumí přiměřeným projevům našich i rodilých mluvčích (přímo i reprodukované) - dokáže číst nahlas a foneticky správně přiměřeně jednoduché audio-orálně připravené texty - snaží se orientovat v obsahu jednoduchého textu, ví, kdy použít vazby there is-are - ovládá práci se slovníkem -dokáže zformulovat otázku a jednoduše na ni odpovídat - měl by umět sdělit základní informace o sobě, o své rodině a bydlišti -dokáže písemně utvořit otázku a zároveň na ni odpovědět -dovede recitovat z paměti nějakou báseň -umí zazpívat alespoň dvě písně anglicky -má základní poznatky o anglicky mluvících zemích 	<p>Časování slovesa „být, mít“ v přítomném čase</p> <p>Představení sebe a kamarádů Číslovky 11 – 100 Neurčitý člen a, an Určitý člen the Předložky in, on, under Množné číslo podstatných jmen Vazba there is-there are Anglická abeceda, spelling</p> <p>Zájmena přivlastňovací Slovesný zápor have got, to be</p> <p>Určování času Použití this, these</p> <p>Prostý přítomný čas Tvoření otázky a záporu</p>	<p>Pozdravy</p> <p>Číslovky</p> <p>Popis pokoje, domu</p> <p>Abeceda</p> <p>Zájmena osobní a přivlastňovací Domácí mazlíčci Škola, rozvrh hodin Čas, určování času Dny v týdnu Rodina a příbuzní Denní režim V obchodě Co dělám ve svém volném čase Koníčky, záliby</p>	<p>Český jazyk- slovesa Matematika- početní úkony od 1- 100</p> <p>VDO – společnost a stát</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímají</p> <p>MDV – tvorba multimediálního sdělení</p> <p>Přírodopis- zvířata</p> <p>MKV – kulturní diference</p> <p>OSV – mezilidské vztahy</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
-dokáže sestavit projekt o známé osobě -dokáže utvořit projekt pokoje, bytu (domu)				

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
 Vyučovací předmět: **Anglický jazyk**
 Ročník: **7. (první jazyk)**
 Časová dotace: **3 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> -dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů a jejich význam dokáže odhadnout -umí postihnout hlavní smysl sdělení včetně důležitých detailů -rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob -umí vyhledat základní informace a myšlenky, pozná podstatu textu či projevu -dovede se tvořivě zúčastnit rozhovoru dvou i více osob -vhodně reaguje v nejběžnějších řečových situacích -umí jednoduše vyjádřit svůj názor -je schopen přednést krátkou zprávu či sdělení -dokáže napsat stručný osobní dopis 	<p>Prostý přítomný čas Tvoření otázky a záporu Krátké a dlouhé tvary sloves</p> <p>Modální slovesa „can,must“ Vyjádření záporu těchto sloves Předložky</p> <p>Použití Let´s...</p> <p>Průběhový přítomný čas</p> <p>Rozdíl a použití průběhového času a prostého přítomného času Řadové číslovky 1 -100 Psaní dat</p>	<p>Slovesa, časování sloves Použití there is-there are Způsobová slovesa Popis města, vesnice – budovy, obchody Předložky místního určení Popis domu, bytu, pokoje, nábytek Popis osoby</p> <p>Domácí práce Oblečení Nakupování Datum, pořadí Měsíce v roce Počasí Typický rok v Británii, svátky, prázdniny</p>	<p>Český jazyk – slovesa, předložky místa Stylistika – popis osob</p> <p>Zeměpis – místopis</p> <p>OSV – kooperace a kompetice Výtvarná výchova – kresba postavy MDV – tvorba mediálního sdělení RV – módní přehlídka MKV – mezilidské vztahy a kulturní diference Zeměpis- Velká Británie+ její kultura Český jazyk- řadové číslovky</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>-orientuje se ve slovníku, dokáže vyhledat neznámá slova a spojení na internetu.</p> <p>-písemně formuluje otázky a odpovědi na ně</p> <p>-má základní poznatky o anglicky mluvících zemích</p>	<p>Ukazovací zájmena – this, that, these, those</p> <p>Použití zájmen some, any</p> <p>Minulý čas sloves to be, to have</p>	<p>Použití zájmen v jednoduchých větách</p> <p>Zvířata, mé oblíbené zvíře, péče o domácí mazlíčky</p> <p>Nemoci</p> <p>U lékaře, u zubaře</p>	<p>VDO – občan, společnost, stát</p> <p>Český jazyk – zájmena</p> <p>EV – základní podmínky života</p>	

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
 Vyučovací předmět: **Anglický jazyk**
 Ročník: **8. (první jazyk)**
 Časová dotace: **3 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> -dokáže utvořit minulý čas slovesa „to be, to have“ -dokáže utvořit minulý čas pravidelných i nepravidelných sloves -zná pravidla pro tvoření otázky a záporu v minulém čase -z poslechu dokáže rozlišit přítomný čas a minulý čas -dokáže hovořit o svých plánech do budoucna -rozpozná podstatná jména počítatelná a nepočítatelná 	<p>Minulý čas pravidelných i nepravidelných sloves</p> <p>Tvoření otázky v minulém čase Tvoření záporu v minulém čase</p> <p>Vyjádření blízké budoucnosti pomocí „going to“</p> <p>Počítatelná a nepočítatelná podstatná jména</p> <p>Použití „how much, how many“ ve spojení s podstatnými jmény Použití určitého a neurčitého členu</p>	<p>Zdraví, nemoc a úrazy</p> <p>Vyprávění o minulých dějích Jednoduchý příběh, zážitek Život lidí v nedaleké minulosti a srovnání se současností Zdravotnictví ve Velké Británii Jídlo a pití V restauraci Jednoduchý recept Velká Británie a Severní Irsko Rekordy Státy a kontinenty Oblečení V obchodě</p> <p>Den sv. Valentýna</p>	<p>Český jazyk – časování sloves, stupňování přídavných jmen, popis osoby</p> <p>Zeměpis – USA a Velká Británie</p> <p>Rv – vaření, postup při vaření Vv-ilustrace při tvorbě projektů</p> <p>Zeměpis- zajímavosti z různých zemí</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
-umí srovnat věci mezi sebou -umí vyjádřit rozdíly, vztahy	Stupňování přídavných jmen Nepravidelné stupňování přídavných jmen Opisné stupňování přídavných jmen	USA	Zeměpis- USA	

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
 Vyučovací předmět: **Anglický jazyk**
 Ročník: **9. (první jazyk)**
 Časová dotace: **3 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> -rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů -snaží se číst plynule a foneticky správně přiměřený text -snaží se rozumět jednoduché a zřetelné mluvě, odhaduje význam nových slov -umí vyjádřit rozdíly mezi věcmi, jevy <p>-písemně, gramaticky správně dovede utvořit a obměnit jednoduché věty</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže se představit, mluvit o sobě -zná částečně minulost svých rodičů -pamatuje si nedávné události své rodiny“Snaží se co nejpřesněji vyjádřit, jak strávil víkend, prázdniny,... <p>-dokáže vyjádřit, co rád dělá</p> <ul style="list-style-type: none"> -dokáže vyjádřit, co by dělat chtěl -umí vyjmenovat nejčastější druhy sportu -umí vyjádřit své plány, dát si nějaké pozitivní předsevzetí -snaží se rozhodnout v obtížných situacích -jednoduše umí komunikovat o své zálibě 	<p>Vyjádření muset pomocí „have to“</p> <p>Příslovce frekvence</p> <p>Tvoření přísloví</p> <p>Přítomný čas prostý</p> <p>Minulý čas prostý</p> <p>Použití „ago“</p> <p>Přítomný čas průběhový</p> <p>Použití“like + ing to“</p> <p>Použití „going to“</p> <p>Budoucí čas s will</p>	<p>Volný čas a zábava</p> <p>Kino a divadlo</p> <p>Osobní příhoda</p> <p>Osobní informace</p> <p>Poznávání lidí</p> <p>Životopis, vlastní vypravování</p> <p>Plány do budoucna</p> <p>Volnočasové aktivity</p> <p>Školní předměty</p> <p>Nabídky, předsevzetí</p> <p>Budoucí povolání, zaměstnání</p> <p>Rozhodování</p>	<p>Zábava v Británii</p> <p>OSV – občan, poznávání lidí</p> <p>Čj sloh – osobní dotazník</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
-rozezná rozdíly v používání slovesných časů Umí pracovat se slovníkem a vyhledat neznámá slova na internetu	Shrnutí všech probraných slovesných časů	Moje minulost, současný život a budoucnost	It – internet	

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
 Vyučovací předmět: **Anglický jazyk,**
 Ročník: **8. (druhý jazyk)**
 Časová dotace: **3 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - dokáže postihnout hlavní smysl jednoduchého sdělení - Umí počítat do deseti 	Sloveso „být“- to be (am, is, are) my, your, This is... číslovky 1-10	Ahoj! Jak se jmenuješ? Jak se máš? Pozdravy, seznámení	Český jazyk- slovesa	
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí pokynům učitele při práci ve třídě 	mn. č. podst. jm. to be- otázky číslovky 11-33	Tvůj svět Země města Odkud jsi?	Zeměpis- státy a jejich hlavní města	
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí přiměřeným projevům našich i rodilých mluvčích (přímo i reprodukovane) 	(to be)-sloveso být + zápor krátké odpovědi	Osobní informace Zaměstnání	VDO- společnost a stát	
<ul style="list-style-type: none"> - zná abecedu, umí spelování - umí podat základní informace o sobě i své rodině v AJ - dokáže číst nahlas a foneticky správně 	Přivlastňování (possessive's) sloveso mít- has\have otázka a odpověď abeceda	Rodina a přátelé Popis kamaráda	MDV- tvorba multimediálního sdělení	
<ul style="list-style-type: none"> - přiměřeně jednoduché audio-orálně připravené texty - dokáže zformulovat otázku a jednoduše na ni odpovídat 	Přítomný čas prostý číslovky a ceny jazyk a národnost Sport, jídlo, pití	To je můj život	MKV- kulturní difference	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">- umí vyjádřit kolik je hodin- dokáže popsat, co dělá každý den	Určování času Přítomný čas prostý + otázka + zápor	Každý den Čas	OSV- mezilidské vztahy	
<ul style="list-style-type: none">- zná a umí použít číslovky od 1 do 30- dokáže písemně utvořit otázku a zároveň na ni odpovědět	Předmětná zájmena Can- moci, umět Otázka začínající na- Jak, co, jaký, kdo, koho, kde, proč, kolik přídavná jména	Místa, které mám rád		

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
 Vyučovací předmět: **Anglický jazyk**
 Ročník: **9. (druhý jazyk)**
 Časová dotace: **3 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - se orientuje v obsahu jednoduchého textu, ví, kdy použít vazby- there is\are 	Vazba there is\are Předložky in, on, under, next to Názvy místností, nábytku Místa ve městě	Kde bydlím, nábytek, místnosti Městský život Mé domovské město	Zeměpis - místopis JČ - sloh – popis města, pokoje...	
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá práci se slovníkem - umí popsat své město, vesnici, svůj dům, pokoj - umí tvořit věty v minulém čase 	Minulý čas slovesa to be min. čas nepravidelná slovesa Názvy měsíců Řadové číslovky	Všechno nejlepší k narozeninám Lidé a zaměstnání Data	Rodinná výchova MKV - mezilidské vztahy a kulturní diference	
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže popsat krátkou příhodu, příběh, který se stal v minulosti - rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci více osob 	Minulý čas- pravidelná + nepravidelná slovesa Otázka + zápor – krátká odpověď	Víkendové aktivity Sport Volný čas Prázdniny	OSV – kooperace a kompetice	
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení včetně důležitých detailů 	Can, can't – otázka + zápor žádost a nabídka	Co umíme dělat...		
<ul style="list-style-type: none"> - umí jednoduše vyjádřit svůj názor, prosbu, žádost - umí přednést krátkou zprávu, či sdělení 	Want, like, would like Názvy jídel a pití Fráze při nakupování a v restauraci	V restauraci jídlo Nakupování	RV – společenské chování	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">- vhodně reaguje v nejběžnějších řečových situacích- dokáže napsat stručný osobní dopis	Přítomný čas prostý Přítomný čas průběhový otázka + zápor	Oblečení, barvy Popis osoby	RV – módní přehlídka MKV – mezilidské vztahy a kulturní diference	
<ul style="list-style-type: none">- má základní poznatky o anglicky mluvících zemích- dokáže hovořit o svých plánech do budoucna	Budoucí čas pomocí přítomného průběhového času	Cestování a doprava Návštěva památek Anglicky mluvící země	Zeměpis- obyvatelstvo, kultura a zajímavá místa v anglicky mluvících zemích MKD- mezilidské vztahy, etnický původ	

6.2.3. Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2.stupeň

Časové a organizační vymezení:

- cizí jazyk – 3 hodiny týdně
- ročníky 6.,7.,8.,a 9. jako první cizí jazyk navazující na jazykové základy ze 4.a 5.postupného ročníku
- výuka probíhá ve čtyřletém cyklu
- ročníky – 8.–9.
- výuka probíhá ve dvouletém cyklu
- výuka se realizuje v jazykové učebně,učebnách VT
- dělení na skupiny v rámci ročníku

Metody a formy práce:

- skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba,reprodukce textu
- reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv
- výukové programy na PC, krátkodobé projekty
- olympiády (dle úrovně znalosti žáků)
- výjezdy do zahraničí (dle možnosti školy)
- příležitostné akce

Pomůcky:

Audio a video technika, počítače (výukové programy, Internet), časopisy, autentické texty, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, kartičky, hry (pexeso,...), obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál (křížovky, doplňovačky, osmisměrky, texty písní,...), názorné pomůcky (hodiny, hrací kostky,...).

Němčina A1

Učebnice pro základní školy

Deutsch mit Max – díl 1, 2

Nová němčina 5, 6, 7.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- chápání a objevování skutečností
- poskytování základu pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa
- snižování jazykové bariéry
- umožnění poznávat život lidí a kulturní tradice
- prohlubování mezinárodního porozumění

Vyučovací předmět **Německý jazyk** je úzce spjat s těmito vyučovacími předměty: zeměpis, dějepis,přírodopis,občanská nauka,rodinná výchova,hudební výchova,matematika,tělesná výchova.

Mezipředmětové vazby závisí na tématickém okruhu, kterým se jednotlivé lekce zabývají.

Průřezová témata:

- OSV** – sociální rozvoj: dovednost zapamatovat si mezilidské vztahy, řešení problémů, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, osobnostní a sociální výchova, vstřícnost, pochopení potřeb jiných, vzájemná pomoc na mezinárodní úrovni.
- EGS** – Evropa a svět nás zajímá: objevujeme Evropu a svět,cizí jazyk,jako prostředek komunikace a porozumění mezi národy,účast v projektech a spolupráce.
- MKV** – lidské vztahy: kulturní diference, multikulturalita, etnický původ,tolerance odlišných kulturních skupin, odlišných názorů a zájmů,specifika oděvu ve světě.
- MDV** – tvorba mediálního sdělení: první formulace základních údajů o sobě v cizím jazyce, komunikace v menších skupinách,ve dvojicích,formulace jednoduchých otázek a odpovědí, počítač jako

prostředek a nezbytná součást komunikace současného moderního člověka, správné využití médií za účelem výběru důležité relevantní informace.

- EV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí: vztah člověka k prostředí, zvířata součást přírody, vztah k okolí, vztah člověka k prostředí.
- VDO** – občanská společnost a škola: demokratické zásady, formování volních a charakterových vlastností, nápaditost, tvořivost, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování, respektování kulturních, etnických a jiných odlišností.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k ověřování výsledků
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Žák

- vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojuje získané poznatky do širších celků
- poznává smysl a cíl učení
- vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojí získané poznatky do širších celků
- poznává smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- klade vhodné otázky
- umožní volný přístup k informačním zdrojům

Žák

- je schopen pochopit problém
- vyhledává vhodné informace

Kompetence komunikativní:

Učitel

- vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích

Žák

- komunikuje na odpovídající úrovni
- naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcuje žáky k argumentaci

Žák

- spolupracuje ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- je schopen sebekontroly

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vede žáky k diskuzi
- vede žáky ke vzájemnému naslouchání si

Žák

- respektuje názory ostatních
- se zodpovědně rozhoduje podle dané situace

Kompetence pracovní

Učitel

- napomáhá při cestě ke správnému řešení
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Žák

- je schopen efektivně organizovat svou práci

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
 vyučovací předmět: **Německý jazyk**
 Ročník: **6.**
 Časová dotace: **3 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> -rozumí jednoduchým pokynům(v cizím jazyce) při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat -vypráví jednoduše o sobě a své rodině -sděluje místo svého bydliště,popisuje ho -komunikuje na odpovídající úrovni svých znalostí - stručně popíše,co jí k snídani,k obědu a večeři -orientuje se v obsahu jednoduchého textu,vyhledává odpovědi na otázky,potřebnou informaci -vede jednoduchý rozhovor na téma moje škola -podává informace,poděkuje,vyjadřuje souhlas,odmítnutí -vypráví o průběhu svého školního dne a dnech volna,popíše své povinnosti,koníčky,schopnosti/co umí/,co smí a nesmí, zdvořile požádá -čte v jednoduchém textu s porozuměním -zvládá rozhovory pro běžné životní situace,žádá o informace a poděkuje - vyjádří své zájmy, které ho baví a které nebaví, co se mu líbí a nelíbí,jak tráví volný čas 	<ul style="list-style-type: none"> opakování učiva ze 4.postupného ročníku opakování pokynů a instrukcí v německém jazyce časování slovesa essen přivlastňovací.zájmena v mn.čísle časování slabých sloves časování silných sloves lesen,fahren časování modálních sloves müssen,möchten skloňování osobních zájmen v jed. čísle a množ.čísle slovosled v oznamovací a tázací větě opakování skloňování podstatných jmen v 1.a 4.pádě jednotného čísla 	<ul style="list-style-type: none"> Das Essen Meine Hobby Die Arbeit mit dem Computer Unsere Freunde Die Natur Unsere Wünsche Freizeit Schule Meine Familie 	<p>OSV: osobnostní a sociální potřeby,mezilidské vztahy,řešení problému v soužití mezi lidmi a ve společnosti celkově,zvládnutí vlastního chování,řešení různých situací (bolest, nemoc, pomoc druhým)</p> <p>MDV: - rozvoj komunikačních schopností při stylizaci mluveného i psaného textu,tvorba mediálního sdělení,rozhovor,formulace informací pro ostatní účastníky vytvořené skupiny</p> <p>MKV: - respektovat odlišnosti i práva jiných lidí, tolerovat odlišné zájmy, názory a schopnosti jiných</p> <p>osobnostní a sociální výchova organizace vlastního času, zdravý životní styl v konfrontaci s konzumním způsobem života</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<ul style="list-style-type: none">- pracuje s výukovými programy- vyhledává slovíčka v abecedním slovníku a také v elektronickém slovníku			<p>EGS: výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech s EU, cizí jazyk jako prostředek komunikace</p> <p>EV:- vztah člověka k životnímu prostředí, multikulturní výchova</p>	

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
 Vyučovací předmět: **Německý jazyk**
 Ročník: **7. (první jazyk)**
 Časová dotace: **3 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> -čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché audioorálně připravené texty -udrží pozornost nutnou pro porozumění obsahu sdělení -používá abecední i internetový slovník -stručně sdělí obsah přiměřeně obtížného textu, hledá odpovědi na otázky k přečtenému textu, vyhledává potřebné informace -písemně obměňuje krátké texty -má základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti -řeší jednoduché situace související se zahájením, vedením a ukončením rozhovoru (i telefonického) a se získáváním a poskytováním základních místních, časových i jiných informací, popíše krátce a stručně své město, své oblečení, naplnění volného času, své blízké 	<ul style="list-style-type: none"> rozkazovací způsob skloňování osobních zájmen ve 3. a 4. pádě jedn. čísla množné číslo podstatných jmen základní číslovky 20-100, řadové číslovky látková podstatná jména předložky se 3. pádem předložky auf a in ve 3. a 4. pádě skloňování přídavných jmen po členu určitém a neurčitém v jednotném čísle názvy měsíců předložky se 4. pádem 	<ul style="list-style-type: none"> Ferien Im Kaufhaus Meine Familie Unsere Wohnung Hobby Die Zeit Unsere Stadt Die Bekleidung 	<ul style="list-style-type: none"> OSV – mezilidské vztahy, řešení problému v rodině a kolektivu, osobnostní a sociální výchova EGS – Evropa a svět nás zajímá, vztah člověka k prostředí a okolí, ve kterém žije, lidské aktivity MKV – lidské vztahy, specifika oděvu ve světě a její význam při různých společenských událostech, tradicích, kulturní diferenciaci MDV – tvorba mediálního sdělení, komunikace v menších i větších skupinách, dvojicích, formulace otázek a odpovědí 	

Vzdělávací oblast: **.Jazyk a jazyková komunikace**
 Vyučovací předmět: **Německý jazyk**
 Ročník: **8. (první jazyk)**
 Časová dotace: **3 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>Žák</p> <p>-rozumí obsahu promluvy, dialogu a dokáže rozlišit zásadní informace od informací významově nepodstatných i s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout, komunikuje na odpovídající úrovni</p> <p>-ústně i písemně vyjádří svůj názor, zážitky, dojmy a přání, sestaví krátkou zprávu či sdělení na zadané nebo zvolené téma</p> <p>-popisuje své povinnosti školní i domácí</p> <p>-dovede vyjádřit představy o svém budoucím povolání na dostupném stupni znalostí slovní zásoby</p> <p>-vede účinnou komunikaci v situacích souvisejících se životem v rodině, ve škole a běžných každodenních situacích, vypráví o průběhu svého školního dne a dnech volna</p> <p>- popíše přiměřeně slovní zásobě svůj zdravotní stav a zdravotní problém, vede rozhovor s lékařem</p> <p>-běžně užívá jednoduché obraty vyjadřující svolení (odmítnutí, radost), politování, omluvu, prosbu, žádost, výzvu, pozvání a reakci na pozvání a reakci na pozvání, blahopřání</p> <p>-s porozuměním využívá informace z různých materiálů - z časopis, knih, inzerátů, prospektů apod.</p>	<p>zápor v německé větě ,kein,keine kein</p> <p>slovesa s odlučitelnou a neodlučitelnou předponou v přít.čase</p> <p>nepravidelná slovesa v přítomném čase</p> <p>préteritum a perfektum pomocných sloves habe,sein</p> <p>perfektum pravidelných a nepravidelných sloves,sloves s odlučitelnou a neodlučitelnou předponou,sloves s koncovkou -ieren</p>	<p>Hausarbeiten</p> <p>Mein Tagesprogramm</p> <p>Gesundheit</p> <p>Mein Beruf</p> <p>Im Club</p> <p>Meine Ferien</p> <p>Feste</p> <p>Unsere Stadt</p> <p>Briefe nach Deutschland</p>	<p>OSV - vzájemná pomoc,pochopení potřeb jiných,mezilidské vztahy,zvládnutí vlastního chování,řešení různých situací(bolest,nemoc,pomoc druhým)</p> <p>MKV - rozvoj komunikačních schopností při stylizaci mluveného i psaného textu,organizace vlastního času,zdravý životní styl v konfrontaci s konzumním způsobem života</p> <p>MDV - tvorba mediálního sdělení – rozhovor,informace pro ostatní</p> <p>EGS – výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech EU,volba povolání</p>	

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
 Vyučovací předmět: **Německý jazyk**
 Ročník: **9. (první jazyk)**
 Časová dotace: **3 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> -ovládá základní informační nápisy, -podává informace, poděkuje, vyjadřuje souhlas, odmítnutí, vypráví o sobě -popíše své povinnosti, koníčky, schopnosti /co umí/, co smí a nesmí, umí zdvořile požádat -vyžívá aktivně v rozhovorech znalosti ze školy při provedení do praktického života v dialogích vedených v jazyce německém -rolišuje čísla, údaje, data, čte s porozuměním delší text -zvládá rozhovory pro běžné životní situace a potřeby v obchodě, na poště, na nádraží, kupuje si jízdenky a vstupenky, požádá o informace a poděkuje za ní -vyjadřuje povětrnostní podmínky aktuální a v jednotlivých ročních obdobích, umí poblahopřát při různých příležitostech ústní i písemnou formou, umí popsat jednoduchou slovní zásobou událost -užívá různé zeměpisné názvy a údaje spojené s realitami německy mluvících zemí. 	<ul style="list-style-type: none"> perfektum a préteritum nepravidelných sloves s pomocným slovesem haben, sein ostatní předložky se 3.a 4.pádem záporná zájmena niemand, nichts slovosled ve větě po spojce deshalb skloňování podstatných jmen v množném čísle modální slovesa v přítomném a minulém čase zvrtná slovesa se 3.a 4.pádem zdrobněliny s koncovkami -chen -lein stupňování přídavných jmen a příslovčí 	<ul style="list-style-type: none"> Sport und Spiel Besuch in Berlin Auf dem Lande und in der Stadt Erholung Winterferien Hausarbeiten Gesundheit Feste Einkäufe 	<ul style="list-style-type: none"> OSV.-.zlišuje specifika jednotlivých národů, vzájemná pomoc na mezinárodní úrovni MDV - rozvoj komunikačních schopností při stylizaci mluveného i psaného textu, poskytování informací MK - respektovat odlišnosti i práva jiných lidí, tolerovat odlišné zájmy, názory a schopnosti jiných osobností, organizace vlastního času, zdravý životní styl v konfrontaci s konzumním způsobem života VDO - formování morálních a volných vlastností jedince ve společnosti, schopnost aktivního naslouchání 	

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
 Vyučovací předmět: **Německý jazyk**
 Ročník: **8. (druhý jazyk)**
 Časová dotace: **3 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> -seznámí se s německým jazykem a se zeměmi, kde se tímto jazykem mluví -rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje 	<p>Pozdravy v německy mluvících zemích</p>	<p>Das:ABC. Abeceda Erste Schritte Pozdravy, jazykolamy Dny v týdnu č Číslovky 0-20 Barvy Jména Internacionalizmy</p>	<p>EGS - cizí jazyk jako prostředek komunikace a porozumění mezi národy MDV – formování základů správného verbálního projevu – fonetika jako jeden z důležitých předpokladů komunikace</p>	<p>Einheit 0</p>
<ul style="list-style-type: none"> -představí se, tyká ,poděkuje, klade jednoduché otázky, krátce odpovídá, vykává, požádá o opakování sdělení, poskytne základní údaje o sobě -používá 3. osobu jednotného čísla pravidelných sloves -získává informace -vypráví o sobě 	<p>Časování pravidelných sloves Slovosled oznamovací věty Sloveso sein Slovosled W-otázek Zápor nicht Ja-nein otázky Sloveso mögen</p>	<p>Ich heiße, ich wohne in Leute und Länder Formular</p>	<p>MDV - první formulace základních údajů o sobě v cizím jazyce osobnostní a sociální výchova – já a moje rodina, pozice mladého člověka v rodině-jeho seberealizace, mezilidské vztahy</p>	<p>Einheit 1</p>
<ul style="list-style-type: none"> -představí členy rodiny -vypráví příběh 	<p>Přivlastňovací zájmena mein, dein Přídavné jméno v přísudku</p>	<p>Meine Familie Bei uns zu Hause Familienfotos Bildergeschichte</p>	<p>OSV - osobnostní a sociální výchova - tolerance, porozumění v rodině, v kolektivu vrstevníků, v širší společnosti</p>	<p>Einheit 2</p>
<ul style="list-style-type: none"> -používá časové údaje -popíše jednoduše osobu 	<p>Nepřímý pořádek slov v oznamovací větě, předložka „um</p>	<p>Freunde</p>	<p>MKV - tolerance odlišných etnických a kulturních</p>	<p>Einheit 3</p>

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
vypravuje o zájmech -čte s porozuměním -vypráví o kamarádovi			skupin, odlišných názorů, zájmů MDV – vyprávění jako základ mediálního sdělení, zpracování problému různým stylem – video, audio, prezentace.	Einheit 3
-pojmenovává školní věci -popisuje předměty -pracuje s tvorbou otázek a odpovědí	určitý člen <i>der, die, das</i> neurčitý člen zápor <i>kein</i> rozkazovací způsob	Schule, Schule Meine Schulsachen	MDV - komunikace v menších skupinách, ve dvojicích, formulace jednoduchých otázek a odpovědí	Einheit 4
-popisuje činnosti během týdne -telefonuje, píše dopisy -vypráví o svých koníčcích	časování pravidelných sloves v přítomném čase časování slovesa <i>sein</i> předložka „ <i>am</i> “ v časových údajích	Mein Hobby Hobbymosaik Unsere Post nach Deutschland dopisování, chatování	EGS - komunikace mezi lidmi z různých zemí, účast v projektech, spolupráce OSV – využití volného času, koníček – správný krok ke zdravému formování osobnosti	Einheit 5
-í používá elektronický překladový slovník, pracuje s výukovými programy, používá počítač jako součást jazykové výuky	časování slovesa <i>haben</i> 4. pád podst. jmen s neurčitým členem časování sloves, 4. pád zápor <i>kein</i> ve 4. pádě Vídeň, zajímavosti	Ich habe einen Computer Ich stelle Wien vor	EV - zvířata, součást přírody, vztah k okolí MV – počítač/+ internet/ jako nezbytná součást komunikace současného moderního člověka	Einheit 6
- sestaví pozvání pro kamarády a přátele -používá časové údaje	předložka „ <i>in</i> “ ve 3.p. množné číslo některých podstatných jmen	Wo und wann Einladung	OSV - blahopřání, vztahy v rodině, vstřícnost, pochopení potřeb jiných, vzájemná pomoc	Einheit 7

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>vyjadřuje svá přání</p> <ul style="list-style-type: none">- popisuje své plány- koupí si jízdenku- zjišťuje údaje o ubytování- pošle pozdrav z prázdnin, dovolené- poskytuje podrobnější údaje o sobě- pojmenuje státy EU	<p>předložka „in“ ve 3.p. množné číslo některých podstatných jmen</p> <p>předložka „im“ v časových údajích</p> <p>vazba „ich möchte“</p> <p>předložka nach</p> <p>časování slovesa <i>fahren</i></p>	<p>Wie alt bist du? Die Uhrzeit Monate Jahreszeiten Wann hast du Geburtstag</p> <p>Ferien Wer wohnt wo?</p>	<p>EGS cestování, vzájemná propojenost států EU MV – správné využití médií za účelem výběru důležité relevantní informace</p>	<p>Einheit 8</p>

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
 Vyučovací předmět: **Německý jazyk**
 Ročník: **9. (druhý jazyk)**
 Časová dotace: **3 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> -popisuje místo svého bydliště -vede rozhovory o bydlení -vyjadřuje své představy o bydlení 	Opakování časování pravidelných a nepravidelných sloves	Bei uns Wohnung, Wohnen Traumhaus, Traumwohnung Traumzimmer	OSV: osobnostní a sociální rozvoj - sebepoznání a sebepojetí, mezilidské vztahy,	Einheit 1
<ul style="list-style-type: none"> -popisuje směr cesty, orientaci ve městě, vede rozhovor na téma moje město, ovládá základní nápisy ve městě, -podává informace, poděkuje, vyjadřuje souhlas, odmítnutí 	předložka "in" ve 3. pádě vazba „es gibt“ předložky se 3. p zájmena osobní	Wie komme ich..? Meine Stadt Stadtplan	MV: - rozvoj komunikačních schopností při stylizaci mluveného i psaného textu	Einheit 2
<ul style="list-style-type: none"> -vypráví o průběhu svého školního dne a dnech volna, popíše své povinnosti, koníčky, schopnosti /co umí/, co smí a nesmí, umí zdvořile požádat 	některá způsobová slovesa číslovky do 100 000 časové údaje zájmena	Mein Tag <i>aktivita dětí u nás a v jiných zemích (Rak. SRN)</i> Tagesprogramm Pflichten und Hobbys	MKV: - respektovat odlišnosti i práva jiných lidí, tolerovat odlišné zájmy, názory a schopnosti jiných osobnostní a sociální výchova – organizace vlastního času, zdravý životní styl v konfrontaci s konzumním způsobem života	Einheit 3
<ul style="list-style-type: none"> -vyžívá aktivně v rozhovorech znalosti ze školy při 	další způsobová slovesa	Meine Woche	MDV: - tvorba mediálního	Einheit 4

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
provedení do praktického života v dialogích vedených v jazyce německém -vede rozhovor s osobnosti a rozlišuje čísla, údaje,data,čte s porozuměním delší text	předložka „in“ ve 4. pádě zájmeno „man“, další předložky	Stundenplan, Unterricht Freizeitsangebot Sport	sdělení - rozhovor, informace pro ostatní	
-umí popsat svůj zdravotní stav a zdravotní problém,vede rozhovor s lékařem,popisuje situaci která způsobila zdravotní problém, pracuje s návodem na použití léku.	slovesa „haben, sein“ v préteritu sloveso „werden“ + příd.jm. zájmena	Was tut dir weh? Körper, Körperteile beim Arzt	OSV: - zvládnání vlastního chování, řešení různých situací (bolest, nemoc, pomoc druhým)	Einheit 5
-zvládá rozhovory pro běžné životní situace a potřeby v obchodě,na poště, na nádraží,kupuje si jízdenky a vstupenky,požádá o informace a poděkuje za ní	<i>ich möchte, ich hätte gern“ některé ustálené vazby s tématem lekce</i>	In der Stadt Einkaufen, Verkehr (mit dem Bus, Zug fajčen) im Informationszentrum Berufe Berlin	EGS: výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - EU osobnostní a sociální výchova,volba povolání	Einheit 6
-popisuje svůj šatník,vyjadřuje povětrnostní podmínky aktuální a v jednotlivých ročních obdobích,umí poblahopřát při různých příležitostech ústní i písemnou formou,umí popsat jednoduchou slovní zásobou událost	zájmena osobní a přivl. préteritum některých modálních sloves, plural	Oh, das Wetter heute Wetter, Jahreszeiten Kleidung Weihnachten Ostern	EV:- vztah člověka k prostředí,multikulturní výchova, specifika oděvu ve světě	Einheit 7
- vyjádří své zájmy, které ho baví a které nebaví,co se mu líbí a nelíbí,jak tráví prázdniny,volný čas užívá různé zeměpisné názvy a údaje spojené s realiami německy mluvících zemí.	souvětí přídavná jména a příslovce (stupňování) zeměpisné názvy závěrečné opakování	Wieder Ferien Urlaub, Ferien Kleidung - Sport, Mode Reisen	EGS: výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - EU multikulturní výchova.	Einheit 8

6.2.4. Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2.stupeň

Časové a organizační vymezení:

Předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět

Třídy bez RvM

v 6., 8., 9. ročníku 4 hodiny týdně

v 7. ročníku 5 hodin týdně

Třídy s RvM

v 6., 8. ročníku 5 hodiny týdně + 2 hodiny týdně Cvičení z matematiky (nepovinný předmět)

v 7., 9. ročníku 6 hodiny týdně + 2 hodiny týdně Cvičení z matematiky (nepovinný předmět)

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty:

Např.:

- fyzika – převody jednotek, rovnice
- zeměpis – měřítko, výpočty, jednotky
- chemie – řešení rovnic, převody jednotek
- český jazyk a literatura – slovní vyjádření matematických úkonů
- přírodopis – osová souměrnost
- dějepis – číselná osa, římské číslice, historické osobnosti a objevy
- výtvarná výchova – tělesa, osová souměrnost, odhady, poměr
- tělesná výchova – délkové a časové jednotky
- pracovní činnosti – tělesa, plány
- informatika – tabulky, grafy
- hudební výchova – zlomky
- VO – procenta, slovní úlohy

Vzdělávání je zaměřeno na:

- poskytování vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě
- vytváření předpokladů pro úspěšné uplatnění ve většině oborů profesionální přípravy
- rozvíjení intelektuální schopnosti žáků, jejich paměti, představivosti, tvořivosti, abstraktního myšlení, schopnosti logického úsudku
- přispívání k vytváření určitých rysů osobnosti jako je vytrvalost, pracovitost, kritičnost.

Průřezová témata:

- OSV** – důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost, rozvíjí základní dovednosti pro týmovou spolupráci
- VDO** – vede k ohleduplnosti a ochotě pomáhat slabším, podporuje aktivity vedoucí k respektování zásad slušnosti, tolerance, odpovědnosti (práce s mapou, slevy, využití poměru,...)
- EV** – stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek, ochrana životního prostředí,...
- EGS** – napomáhá vytvářet představy o mezinárodní rozvojové spolupráci (srovnání států, HDP, grafy,...)
- MKV** – srovnání států, grafy, tabulky, ukazuje cestu ke komunikaci a soužití ve skupině, podporuje utváření pozitivních mezilidských vztahů...
- MDV** – analýza mediálních prostředků jako zdrojů dat a informací, vede ke kritickému přebírání všech získávaných informací

Doporučené metody a formy výuky:

- procvičování, opakování, samostatná cvičení, řešení úloh, sběr a přiměřená analýza informací
- pozorování, porovnávání, posuzování,
- problémové učení, kooperativní učení
- frontální výuka s demonstračními pomůckami, výukovými programy, obrazovým materiálem

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívání prostředků výpočetní techniky
- propojování získaných poznatků do širších celků

Učitel

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyuč. předmětech a v reálném životě
- vede k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a jejich využití v praxi

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- zjišťují, že realita je složitější než její matematický model
- provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů
- vyvozují patřičné závěry, formulují své myšlenky

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků, k vyhledávání a kombinování informací z různých zdrojů

Kompetence komunikativní

Žáci

- zdůvodňují matematické postupy
- vytvářejí hypotézy
- komunikují na odpovídající úrovni
- vytváří si vlastní názor, formuluje vlastní rozhodnutí
- vyjadřuje se souvisle a kultivovaně v ústním i písemném projevu
- učí se naslouchat druhým, vhodně reaguje na názory svých spolužáků

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům
- vede ke komunikaci mezi sebou a učitelem
- vede k respektování názoru druhých
- vede k prezentaci textů a obrazových materiálů , grafů, tabulek
- vede k naslouchání
- vede k vyjádření vlastních myšlenek

Kompetence sociální a personální

Žák

- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly
- spolupracuje ve skupině, vytváří si pozitivní vztah k práci, k odpovědnému přístupu k práci své i druhých
- přijímá a usměrňuje názory druhých
- učí se naslouchat druhým
- pomáhá a je schopen si o pomoc říci
- navozuje sebekritiku
- chápou potřebu efektivní spolupráce

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za své jednání
- k ochotě pomoci
- spoluúčasti na hodnocení
- k dodržování postupů a dohodnutým kritérií

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- chápe význam přírodních a společenských hodnot

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žáci

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- uplatňují své vědomosti a dovednosti v osobním životě

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků
- k systematické práci
- k bezpečné manipulaci s pomůckami

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**
 Vyučovací předmět: **Matematika**
 Ročník: **6.**
 Časová dotace: **4 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Má osvojené pamětné násobení a dělení do 100 v oboru přirozených čísel. Využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení . - Zaokrouhluje desetinná čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených i desetinných čísel. - Provádí písemné operace v oboru přirozených a desetinných čísel (ne dělení desetinných čísel). Je seznámen s přímou úměrností. - Orientuje se v situacích z každodenního života, v nichž se využívá nejjednoduššího vyjádření přirozeným číslem, části celku desetinným číslem a desetinným zlomkem. - Rozezná, pojmenuje, narýsuje a popíše základní rovinné útvary.Načrtne jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci. - Měří, odhaduje délku úsečky, převádí jednotky délky. - Orientuje se ve velikostech 1 mm^2, 1 dm^2, 1 m^2, 1 a, 1 ha, 1 km^2, převádí jednotky obsahu z větších na menší - Převádí jednotky hmotnosti. - Řeší slovní úlohy z praxe na výpočet obvodů a obsahů čtverce a obdélníka 	<p>Zaokrouhlování, sčítání, odčítání, násobení des. čísel dělení dvojciferným dělitelem základní geom. útvary a jejich popis převod jednotek délkových, čtverečních, hmotnosti a duté míry obsah a obvod obdélníku, čtverce číselné a logické řady</p>	<p>Opakování učiva z 1.-5. ročníku</p>	<p>OSV - důraz je kladen na formování volných a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost, rozvíjí základní dovednosti pro týmovou spolupráci VDO - vede k ohleduplnosti a ochotě pomáhat slabším, podporuje aktivity vedoucí k respektování zásad slušnosti, tolerance, odpovědnosti (práce s mapou, slevy, využití poměru,...) EV – stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek, ochrana životního prostředí,... EGS – napomáhá vytvářet představy o mezinárodní rozvojové spolupraci (srovnání států, HDP, grafy,...) MKV - srovnání států, grafy, tabulky, ukazuje cestu</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a nalézá jejich řešení. 			<p>ke komunikaci a soužití ve skupině, podporuje utváření pozitivních mezilidských vztahů....</p> <p>MDV – analýza mediálních prostředků jako zdrojů dat a informací, vede ke kritickému přebírání všech získávaných informací</p> <p>Fy – řešení početních úloh</p> <p>Fy – měření délky, jednotky</p> <p>Vv- průběžně</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Určuje násobky a dělitele daného čísla. - Používá znaky dělitelnosti 2, 3, 5, 10, 9, 6, 4, (8, 25, 100). - Najde nejmenší společný násobek 2 – 3 čísel, největšího společného dělitele těchto čísel - Rozpozná čísla soudělná a nesoudělná. - Dělitelnosti přirozených čísel využívá k řešení slovních úloh z praxe. 	Dělitelnost přirozených čísel	Dělitelnost přirozených čísel		
<ul style="list-style-type: none"> - Rozšíří pojem des.číslo - Zaokrouhluje des.číslo, porovnává, sčítá, odčítá - Násobí a dělí des.číslo přirozeným číslem a des.číslem - Používá znalosti o des.číslech k převádění jednotek a dalších výpočtů 	Desetinná čísla	Desetinná čísla		
<ul style="list-style-type: none"> - Narýsuje úhel dané velikosti určené ve stupních. Změří velikost úhlu pomocí úhlooměru. - Užívá jednotky stupeň, minuta. - Rozpozná úhel ostrý, pravý, tupý, přímý, vypuklý. - Sčítá a odčítá úhly graficky i početně. Násobí a 	Úhel, jeho velikost dvojice úhlů vedlejších, vrcholových, střídavých a souhlasných	Úhel a jeho velikost	Z – určování zeměpisné polohy	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
dělí úhel početně i graficky 2. - Vyznačí úhly vedlejší a vrcholové, určí jejich velikosti. Rozšiřující učivo střídavé a souhlasné úhly.				
- Třídí a popisuje trojúhelníky. - Sestrojí trojúhelník dle věty sss. Zapiše postup konstrukce pomocí symboliky. - V trojúhelníku sestrojí výšky, těžnice, střední příčky. - Nalezne střed, určí poloměr kružnice opsané a vepsané. - Určí velikosti vnitřních a vnějších úhlů	Konstrukce trojúhelníku dle vět sss kružnice opsaná, vepsaná, výšky, těžnice, střední příčky vnitřní a vnější úhly	Trojúhelník	Vv	
- Zobrazí krychli a kvádr ve volném rovnoběžném promítání. Umí sestavit síť těles. - Převádí jednotky krychlové a duté míry a jednotky obsahu. - K výpočtu objemu a povrchu krychle, kvádrů využívá vzorce. - Řeší úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů kvádrů, krychle. - Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	Objem a povrch kvádrů a krychle logické a netradiční geometrické úlohy	Objem a povrch kvádrů a krychle	Fy –objemy těles OSV – odhad objemů nádob, bazénů...	

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**
 Vyučovací předmět: **Matematika**
 Ročník: **7.**
 Časová dotace: **5 hodin týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Řeší početní a slovní úlohy z aritmetiky i geometrie s využitím dosavadních znalostí . - Řeší konstrukční úlohy s využitím dosavadních znalostí 	<p>Zaokrouhlování, sčítání, odčítání, násobení, dělení celých a des. čísel, převod jednotek délkových, čtverečních, krychlových, hmotnosti , obsah a obvod obdélníku, čtverce objem a povrch krychle, kvádra dělitelnost</p>	<p>Opakování učiva ze 6. ročníku</p>	<p>OSV - důraz je kladen na formování volných a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost, rozvíjí základní dovednosti pro týmovou spolupráci VDO - vede k ohleduplnosti a ochotě pomáhat slabším, podporuje aktivity vedoucí k respektování zásad slušnosti, tolerance, odpovědnosti (práce s mapou, slevy, využití poměru,...) EV – stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek, ochrana životního prostředí,... EGS – napomáhá vytvářet představy o mezinárodní rozvojové spolupráci (srovnání států, HDP, grafy,...) MKV - srovnání států, grafy, tabulky, ukazuje cestu</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
			ke komunikaci a soužití ve skupině, podporuje utváření pozitivních mezilidských vztahů.... MDV – analýza mediálních prostředků jako zdrojů dat a informací, vede ke kritickému přebírání všech získávaných informací	
- Zobrazuje na číselné ose, porovnává, určuje čísla navzájem opačná, určuje absolutní hodnotu - Provádí početní operace v oboru celých čísel	Zobrazování, porovnávání, opačná čísla, absolutní hodnota, početní operace	Celá čísla	Fy – složitější výpočty, teplota Ch – výpočty a úpravy	
- Převede zlomek na desetinné číslo a naopak. - Uvede daný zlomek na základní tvar. Upraví smíšené číslo na zlomek a nepravý zlomek na smíšené číslo. - Porovná dva zlomky. - Zobrazí daný zlomek na číselné ose. - Sčítá a odčítá zlomky. Násobí a dělí dva zlomky. Upraví složený zlomek. - Užívá zlomky při řešení praktických situací. Řeší slovní úlohy vedoucí k základním operacím se zlomky.	Zlomek a desetinné číslo, základní tvar zlomku, smíšené číslo, porovnávání zlomku, sčítání a odčítání, násobení a dělení, složený zlomek, slovní úlohy	Zlomky	Fy – složitější výpočty Ch – výpočty a úpravy	
- Zobrazí racionální číslo na číselné ose, porovnává racionální čísla. - Sčítá, odčítá, násobí a dělí dvě racionální čísla. - Řeší slovní úlohy na užití racionálních čísel v praxi. - Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá jejich řešení.	Zobrazení na číselné ose, porovnávání, sčítání, odčítání, násobení, dělení, slovní úlohy	Racionální čísla	Fy – složitější výpočty Ch – výpočty a úpravy	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - Porovná dvě veličiny poměrem. Daný poměr zjednoduší krácením. - Zvětší (zmenší) danou hodnotu v daném poměru. - Rozdělí celek na dvě (tři) části v daném poměru. - Řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru. - Využívá dané měřítko při čtení map, při zhotovování jednoduchých plánů. - Určí, zda daná závislost je nebo není přímá (nepřímá) úměrnost a své tvrzení zdůvodní. - Zapiše tabulku přímé (nepřímé) úměrnosti, Zakreslí graf přímé (nepřímé) úměrnosti, zakreslí bod o daných souřadnicích v pravouhlé soustavě souřadnic. Přečte souřadnice bodu vyznačeného v pravouhlé soustavě souřadnic. - Řeší slovní úlohy s využitím vztahů přímé a nepřímé úměrnosti. - Řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky. 	<p>Úprava poměru, změna v daném poměru, rozdělení celku v daném poměru, slovní úlohy, měřítko, pravouhlá soustava souřadnic, přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka</p>	<p>Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost</p>	<p>Fy – úlohy o pohybu Z – plán měst, měřítko map</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Určí, kolik procent je daná část z celku. - Určí, jak velkou část celku tvoří daný počet procent. - Určí celek z dané části a příslušného počtu procent. - Používá v praxi pojem promile - Své poznatky využívá k řešení slovních úloh s procenty. - Řeší jednoduché příklady na výpočet úroků. - Čte a sestavuje různé diagramy a grafy s údaji uvedenými v procentech. 	<p>Základ, procentová část, počet procent, slovní úlohy, výpočet úroku, promile, diagramy, grafy</p>	<p>Procenta, úroky</p>	<p>Ch – výpočty látek ve směsi</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Určí shodné útvary, užívá věty o shodnosti útvarů sss, sus, usu. - Narýsuje trojúhelník zadaný sss, sus, usu. 	<p>Shodné útvary, věty o shodnosti-sss, sus, usu, opakování konstrukce</p>	<p>Shodnost, shodná zobrazení</p>	<p>Vv – souměrnost ve výtvarném umění Bi – souměrnost květu</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">- Zopakuje si konstrukci obrazu v osově- Sestrojí obraz ve středové souměrnosti.- Určí střed souměrnosti středově souměrného obrazce	trojúhelníku podle vět sss, středová souměrnost			
<ul style="list-style-type: none">- Podle vlastností rozliší jednotlivé druhy rovnoběžníků.- Sestrojí rovnoběžník, zapíše postup konstrukce.- Vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku a trojúhelníku.- Sestrojí lichoběžník, zapíše postup konstrukce.- Pomocí vzorce vypočítá obvod a obsah lichoběžníku.- Řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu rovnoběžníku, lichoběžníku trojúhelníku.- Sestrojí síť vybraných hranolů. Pomocí užití vzorců vypočítá povrch a objem těchto hranolů.	Rovnoběžníky, konstrukce rovnoběžníků, obvod a obsah rovnoběžníku a trojúhelníků, lichoběžník, konstrukce lichoběžníku, obvod a obsah lichoběžníku, úlohy z praxe, síť hranolu, povrch a objem hranolu	Čtyřúhelníky, hranoly	Fy – skládání síly Čj - terminologie	

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**
 Vyučovací předmět: **Matematika**
 Ročník: **8.**
 Časová dotace: **4 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Řeší početní a slovní úlohy z aritmetiky i geometrie s využitím dosavadních znalostí . - Řeší konstrukční úlohy s využitím dosavadních znalostí 	<p>Opakování učiva ze 7. ročníku</p>	<p>Opakování učiva ze 7. ročníku</p>	<p>OSV - důraz je kladen na formování volných a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost, rozvíjí základní dovednosti pro týmovou spolupráci</p> <p>VDO - vede k ohleduplnosti a ochotě pomáhat slabším, podporuje aktivity vedoucí k respektování zásad slušnosti, tolerance, odpovědnosti (práce s mapou, slevy, využití poměru,...)</p> <p>EV – stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek, ochrana životního prostředí,...</p> <p>EGS – napomáhá vytvářet představy o mezinárodní rozvojové spolupráci (srovnání států, HDP, grafy,...)</p> <p>MKV - srovnání států, grafy, tabulky, ukazuje cestu</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
			ke komunikaci a soužití ve skupině, podporuje utváření pozitivních mezilidských vztahů... MDV – analýza mediálních prostředků jako zdrojů dat a informací, vede ke kritickému přebírání všech získávaných informací	
<ul style="list-style-type: none"> - Určí druhou mocninu a druhou odmocninu pomocí tabulek a kapesního kalkulačtoru. - K výpočtu délky strany v pravoúhlém trojúhelníku používá Pythagorovu větu. - Řeší slovní úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty. 	Výpočet druhé mocniny a odmocniny pomocí tabulek a kapesního kalkulačtoru, Pythagorova věta, výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku, slovní úlohy	Druhá mocnina a odmocnina, Pythagorova věta	ZSV – filozofie Fy – aplikace a úprava vzorců	
<ul style="list-style-type: none"> - Určí mocniny s přirozeným mocnitelem. - Provádí základní početní operace s mocninami. - Používá vzorce pro mocninu součinu, zlomku, a umocnění mocniny. - Zapiše dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti a ve zkráceném tvaru $a \cdot 10^n$, kde $1 \leq a < 10$. 	Mocniny s přirozeným mocnitelem	Mocniny s přirozeným mocnitelem	Fy- zápis jednotek fy. veličin ve tvaru $a \cdot 10^n$ Z- zápis z. pojmů ve tvaru $a \cdot 10^n$	
<ul style="list-style-type: none"> - Určí hodnotu daného číselného výrazu. - Zapiše slovní text pomocí výrazů s proměnnými v jednoduchých případech. - Sčítá a odčítá celistvé výrazy. - Násobí výraz jednočlenem, dvojčlenem, trojčlenem. - Upraví výraz vytýkáním před závorku. - Užívá vzorce $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$. 	Výrazy, mnohočleny	Výrazy, mnohočleny	Fy- řešení fy.úloh	
<ul style="list-style-type: none"> - Rozliší pojmy rovnost a rovnice. - Na základě ekvivalentních úprav řeší lineární rovnice a ověřuje správnost svého výsledku. 	Lineární rovnice	Lineární rovnice	Fy- řešení fy.úloh, vztahy mezi fy.veličinami EGS- srovnání států (HDP,	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">- Vyjádří hodnotu neznámé ze vzorce- Řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k řešení lineární rovnice.			počet obyvatel,) EV- ochrana život. prostředí	
<ul style="list-style-type: none">- Řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu délky kružnice a obsahu kruhu, objemu a povrchu kolmých hranolů a válce, převodu jednotek.- K určení tělesové a stěnové úhlopříčky použije Pythagorovu větu.- Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tématických oblastí.	Délka kružnice a obsah kruhu, objem a povrch hranolů a válce, tělesová a stěnová úhlopříčka, logické a netradiční geometrické úlohy	Kruh ,kružnice, hranoly,válec	Fy- řešení fy.úloh OSV- objem a povrch nádrží, bazénů, zavlažování pozemků,	
<ul style="list-style-type: none">- Sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodu kružnice.- Sestrojí tečnu ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice pomocí Thaletovy kružnice.- Určí vzájemnou polohu přímky a kružnice.- Používá základní pravidla přesného rýsování.- Sestrojí osu úsečky, osu úhlu.- Sestrojí rovnoběžky s danou přímkou v dané vzdálenosti.- Sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky, provede rozbor konstrukční úlohy, zápis postupu konstrukce.	Konstrukční úlohy Vzájemná poloha kružnice a přímky, dvou kružnic, Thaletova kružnice Množina bodů daných vlastností	Konstrukční úlohy		
<ul style="list-style-type: none">- Provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje jeho výsledky formou tabulky nebo je vyjadřuje sloupkovým diagramem.- Čte a interpretuje tabulky a grafy v praxi.- Určí četnost jednotlivých hodnot a zapíše ji do tabulky.- Vypočítá aritmetický průměr.- Určí z dané tabulky modus a medián.- Čte a sestavuje různé diagramy a grafy	Základy statistiky	Základy statistiky	Z- třídění z. údajů IF- tvorba grafů (Excel) EV- stav ovzduší EGS- stav obyvatelstva, zdravotnictví, průmyslu,....	

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**
 Vyučovací předmět: **Matematika**
 Ročník: **9.**
 Časová dotace: **4 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Řeší početní a slovní úlohy z aritmetiky i geometrie s využitím dosavadních znalostí . - Řeší konstrukční úlohy s využitím dosavadních znalostí 	<p>Opakování učiva z 8. ročníku</p>	<p>Opakování učiva z 8. ročníku</p>	<p>OSV - důraz je kladen na formování volných a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost, rozvíjí základní dovednosti pro týmovou spolupráci</p> <p>VDO - vede k ohleduplnosti a ochotě pomáhat slabším, podporuje aktivity vedoucí k respektování zásad slušnosti, tolerance, odpovědnosti (práce s mapou, slevy, využití poměru,...)</p> <p>EV – stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek, ochrana životního prostředí,....</p> <p>EGS – napomáhá vytvářet představy o mezinárodní rozvojové spolupráci (srovnání států, HDP, grafy,...)</p> <p>MKV - srovnání států, grafy, tabulky, ukazuje cestu</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
			ke komunikaci a soužití ve skupině, podporuje utváření pozitivních mezilidských vztahů.... MDV – analýza mediálních prostředků jako zdrojů dat a informací, vede ke kritickému přebírání všech získávaných informací	
<ul style="list-style-type: none"> – Určuje podmínky, za kterých má daný výraz smysl – Krátí a rozšiřuje lomené výrazy – Sčítá a odčítá lomené výrazy – Násobí a dělí lomené výrazy – Řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli – Řeší slovní úlohy vedoucí k jednoduchým lineárním rovnicím s neznámou ve jmenovateli 	<p>Řešení lomených výrazů Řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli</p>	Výrazy s proměnnou Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli	<p>Fy – vyjádření neznámé ze vzorce, slovní úlohy Ch – vyjádření neznámé ze vzorce, slovní úlohy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – Řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací a sčítací – Provádí zkoušku řešení – Řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými graficky – Diskutuje o počtu možných řešení soustavy dvou lineárních rovnic – Řeší slovní úlohy z praxe pomocí soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými 	<p>Metody řešení soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými</p>	Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými	<p>Fy – slovní úlohy Ch – slovní úlohy If - grafy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – Dovede pracovat s intervaly – Řeší lineární nerovnice – Řeší soustavy lineárních nerovnic s jednou neznámou – Grafické řešení soustav dvou lineárních nerovnic se dvěma neznámými 	<p>Způsoby řešení lineární nerovnice a jejich soustavy</p>	Lineární nerovnice a jejich soustavy	<p>Fy – vyjádření neznámé ze vzorce, slovní úlohy Ch – vyjádření neznámé ze vzorce, slovní úlohy</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
-				
<ul style="list-style-type: none">- Rozezná podobné útvary v rovině- Určí zmenšení, zvětšení a shodnost útvarů v rovině- Rozdělí úsečku v daném poměru- Využívá znalosti o poměru a měřítku mapy a plánů k řešení slovních úloh	Podobné útvary v rovině, poměr, věty o podobnosti trojúhelníků, dělení úsečky,	Podobnost	Z – měřítko mapy Tk – technické výkresy Vv – kresba Př – mikroskopování F - optika	
<ul style="list-style-type: none">-Rozezná funkční vztah od jiných vztahů-Vymezí definiční obor funkce $y = k/x$, $y = k/x + a$, $y = ax^2 + bx + c$, množinu hodnot funkce, sestaví tabulku a sestrojí graf této funkce-Numericky a graficky řeší rovnice a nerovnice typu $y = k/x$, $y = k/x + a$, $ax^2 + bx + c = 0$-Užívá goniometrické funkce při výpočtech stran pravouhlého trojúhelníka.Rozezná typy funkcí	Způsoby řešení funkce Grafy funkcí typu Goniometrické fce $y = \sin x$, $y = \cos x$ $y = \operatorname{tg} x$,	Lineární a kvadratická funkce Goniometrické funkce	Fy – slovní úlohy If - grafy	
<ul style="list-style-type: none">-Sestrojí síť jehlanu a kužele-Vypočítá pomocí vzorců objem a povrch jehlanu, kužele a koule-Sestrojí síť komolého jehlanu a komolého kužele-Vypočítá pomocí vzorců objem a povrch komolého jehlanu a komolého kužele	Stereometrie jehlanu, kužele a koule	Jehlan, kužel, koule	Fy – slovní úlohy Tk - rýsování	
<ul style="list-style-type: none">-Vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře.-Určí hledanou jistinu-Provádí složené úrokování-Vypočítá úrok z úroků	Vzorce finanční matematiky	Základy finanční matematiky	Ov – rodinné rozpočty If - grafy	
<ul style="list-style-type: none">- Používá k řešení slovních úloh vzorce pro výpočet kombinací a variací	Základní vzorce kombinatoriky	Kombinatorika		

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**
 Vyučovací předmět: **Matematika**
 Ročník: **6. RvM**
 Časová dotace: **5 hodin týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Má osvojené pamětné násobení a dělení do 100 v oboru přirozených čísel. Využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení . - Zaokrouhluje desetinná čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených i desetinných čísel. - Provádí písemné operace v oboru přirozených a desetinných čísel (ne dělení desetinných čísel). Je seznámen s přímou úměrností. - Orientuje se v situacích z každodenního života, v nichž se využívá nejjednoduššího vyjádření přirozeným číslem, části celku desetinným číslem a desetinným zlomkem. - Rozezná, pojmenuje, narýsuje a popíše základní rovinné útvary. Načrtne jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci. - Měří, odhaduje délku úsečky, převádí jednotky délky. - Orientuje se ve velikostech 1 mm^2, 1 dm^2, 1 m^2, 1 a, 1 ha, 1 km^2, převádí jednotky obsahu z větších na menší - Rozezná 1 l, 1 dl, orientuje se v dutých mírách. - Převádí jednotky hmotnosti. - Řeší slovní úlohy z praxe na výpočet obvodů a 	<p>Zaokrouhlování, sčítání, odčítání, násobení des. čísel dělení dvojciferným dělitelem základní geom. útvary a jejich popis převod jednotek délkových, čtverečních, hmotnosti a duté míry obsah a obvod obdélníku, čtverce číselné a logické řady</p>	<p>Opakování učiva z 1.-5. ročníku</p>	<p>OSV - důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost, rozvíjí základní dovednosti pro týmovou spolupráci VDO - vede k ohleduplnosti a ochotě pomáhat slabším, podporuje aktivity vedoucí k respektování zásad slušnosti, tolerance, odpovědnosti (práce s mapou, slevy, využití poměru,...) EV – stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek, ochrana životního prostředí,... EGS – napomáhá vytvářet představy o mezinárodní rozvojové spolupráci (srovnání států, HDP, grafy,...) MKV - srovnání států,</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>obsahů čtverce a obdélníka</p> <ul style="list-style-type: none"> - Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a nalézá jejich řešení. 			<p>grafy, tabulky, ukazuje cestu ke komunikaci a soužití ve skupině, podporuje utváření pozitivních mezilidských vztahů....</p> <p>MDV – analýza mediálních prostředků jako zdrojů dat a informací, vede ke kritickému přebírání všech získávaných informací</p> <p>Fy – řešení početních úloh Fy – měření délky, jednotky Vv- průběžně</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Rozšíří pojem des.číslo - Zaokrouhluje des.číslo, porovnává, sčítá, odčítá - Násobí a dělí des.číslo přirozeným číslem a des.číslem - Používá znalosti o des.číslech k převádění jednotek a dalších výpočtů 	Desetinná čísla	Desetinná čísla		
<ul style="list-style-type: none"> - Určuje násobky a dělitele daného čísla. - Používá znaky dělitelnosti 2, 3, 5, 10, 9, 6, 4, (8, 25, 100). - Najde nejmenší společný násobek 2 – 3 čísel, největšího společného dělitele těchto čísel - Rozpozná čísla soudělná a nesoudělná. - Dělitelnosti přirozených čísel využívá k řešení slovních úloh z praxe. 	Dělitelnost přirozených čísel	Dělitelnost přirozených čísel		
<ul style="list-style-type: none"> - Konkretizuje užití záporných čísel v praxi. - Dovede zapsat a znázornit na číselné ose čísla kladná i záporná. - Porovná dvě celá i desetinná čísla, určí a ukáže na 	Celá čísla, absolutní hodnota, záporná čísla	Celá čísla	Fy- záporné teploty	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - číselné ose číslo opačné k danému číslu. - Určí absolutní hodnotu čísel pomocí číselné osy. - Sčítá, odčítá, násobí a dělí dvě celá čísla. - Své poznatky využívá k řešení a tvoření jednoduchých slovních úloh z praxe. 				
<ul style="list-style-type: none"> - Narýsuje úhel dané velikosti určené ve stupních a sestrojí jeho osu - Změří velikost úhlu pomocí úhlooměru. - Užívá jednotky stupeň, minuta. - Rozpozná úhel ostrý, pravý, tupý, přímý, vypuklý. - Sčítá a odčítá úhly graficky i početně. Násobí a dělí úhel početně i graficky. - Vyznačí úhly vedlejší a vrcholové, určí jejich velikosti. - Rozpozná střídavé a souhlasné úhly - Sestrojí vybrané úhly pomocí pravítka a kružítka 	Úhel, jeho velikost dvojice úhlů vedlejších, vrcholových, střídavých a souhlasných	Úhel a jeho velikost	Z – určování zeměpisné polohy	
<ul style="list-style-type: none"> - Pomocí průsvitného papíru i měření ověří vlastnosti shodných geometrických obrazců. - Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině. - Sestrojí obraz v osově i středové souměrnosti. - Určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce a střed souměrnosti ve středově souměrných rovinných útvarech 	Osová a středová souměrnost	Osová a středová souměrnost	Výtvarná výchova Fy – zákon odrazu Bi-souměrnosti v přírodě	
<ul style="list-style-type: none"> - Třídí a popisuje trojúhelníky. - Sestrojí trojúhelník dle věty sss, sus, usu. Zapíše postup konstrukce pomocí symboliky. - V trojúhelníku sestrojí výšky, těžnice, střední příčky. - Nalezne střed, určí poloměr kružnice opsané a vepsané. - Určí velikosti vnitřních a vnějších úhlů 	Konstrukce trojúhelníku dle vět sss, sus, usu kružnice opsaná, vepsaná, výšky, těžnice, střední příčky vnitřní a vnější úhly	Trojúhelník	Vv	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - Zobrazí krychli a kvádr ve volném rovnoběžném promítání. Umí sestavit síť těles. - Převádí jednotky krychlové a duté míry a jednotky obsahu. - K výpočtu objemu a povrchu krychle, kvádrů využívá vzorce. - Řeší úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů kvádrů, krychle. - Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických oblastí. 	<p>Objem a povrch kvádrů a krychle logické a netradiční geometrické úlohy</p>	<p>Objem a povrch kvádrů a krychle</p>	<p>Fy –objemy těles OSV – odhad objemů nádob, bazénů...</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Převede zlomek na desetinné číslo a naopak. - Uvede daný zlomek na základní tvar. Upraví smíšené číslo na zlomek a nepravý zlomek na smíšené číslo. - Porovná dva zlomky. - Zobrazí daný zlomek na číselné ose 	<p>Převádění zlomků na des.číslo a naopak Smíšený zlomek Porovnávání zlomků</p>	<p>Zlomky</p>	<p>Fy – složitější výpočty Ch – výpočty a úpravy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - umí pracovat s dvouprvkovou kombinací - používá Pascalův trojúhelník 	<p>Kombinace Pascalův trojúhelník</p>	<p>Kombinatorika</p>		

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**
 Vyučovací předmět: **Matematika**
 Ročník: **7. RvM**
 Časová dotace: **6 hodin týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Řeší početní a slovní úlohy z aritmetiky i geometrie s využitím dosavadních znalostí . - Řeší konstrukční úlohy s využitím dosavadních znalostí 	<p>Opakování učiva 6.ročníku</p>	<p>Opakování učiva 6.ročníku</p>	<p>OSV - důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost, rozvíjí základní dovednosti pro týmovou spolupráci VDO - vede k ohleduplnosti a ochotě pomáhat slabším, podporuje aktivity vedoucí k respektování zásad slušnosti, tolerance, odpovědnosti (práce s mapou, slevy, využití poměru,...) EV – stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek, ochrana životního prostředí,... EGS – napomáhá vytvářet představy o mezinárodní rozvojové spolupráci (srovnání států, HDP, grafy,...) MKV - srovnání států, grafy, tabulky, ukazuje cestu</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
			ke komunikaci a soužití ve skupině, podporuje utváření pozitivních mezilidských vztahů.... MDV – analýza mediálních prostředků jako zdrojů dat a informací, vede ke kritickému přebírání všech získávaných informací	
<ul style="list-style-type: none"> - Sčítá a odčítá zlomky. Násobí a dělí zlomky. - Pracuje se složeným zlomkem - Užívá zlomky při řešení praktických situací. Řeší slovní úlohy vedoucí k základním operacím se zlomky. 	<p>Sčítání a odečítání zlomků Násobení a dělení zlomků Složený zlomek Slovní úlohy se zlomky</p>	Zlomky	<p>Fy – složitější výpočty Ch – výpočty a úpravy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Zobrazí racionální číslo na číselné ose, porovnává racionální čísla. - Sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla. - Využívá vlastností početních operací s racionálními čísly. - Řeší slovní úlohy na užití racionálních čísel v praxi i pomocí rovnic. - Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá jejich různá řešení. 	<p>Racionální čísla Porovnávání, zobrazování, sčítání, odečítání, násobení a dělení, slovní úlohy</p>	Racionální čísla	<p>Fy– složitější výpočty Ch – výpočty a úpravy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Zvětší (zmenší) danou hodnotu v daném poměru. - Rozdělí celek v daném poměru. - Trojčlenka - Využívá dané měřítko při čtení map, při zhotovování jednoduchých plánů. - Určí, zda daná závislost je nebo není přímá (nepřímá) úměrnost a své tvrzení zdůvodní. 	<p>Poměr Měřítko plánu a mapy Tabulka a graf přímé a nepřímé úměrnosti Slovní úlohy</p>	Přímá a nepřímá úměrnost	<p>Fy – úlohy o pohybu Z – plán měst, měřítko map</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">- Zapiše tabulku přímé (nepřímé) úměrnosti, zakreslí graf přímé (nepřímé) úměrnosti – zakreslí bod o daných souřadnicích v pravouhlé soustavě souřadnic. Přečte souřadnice bodu vyznačeného v pravouhlé soustavě souřadnic.- Řeší slovní úlohy s využitím vztahů přímé a nepřímé úměrnosti.- Řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky nebo rovnice přímé a nepřímé úměrnosti.				
<ul style="list-style-type: none">- Určí, kolik procent je daná část z celku.- Určí, jak velkou část celku tvoří daný počet procent.- Určí celek z dané části a příslušného počtu procent.- Své poznatky využívá k řešení slovních úloh s procenty a promilemi.- Sestavuje a čte různé diagramy a grafy, v nichž jsou jednotlivé položky vyjádřeny procenty.- Řeší jednoduché příklady na výpočet úroků.	Celek, část celku, procentová část, promile Slovní úlohy Úroky	Procenta, úroky	Ch – výpočty látek ve směsi	
<ul style="list-style-type: none">- Určí shodné útvary, užívá věty o shodnosti útvarů sss, sus, usu, Ssu.- Sestrojí trojúhelníky dle vět sss, sus, usu, Ssu.- Sestrojí obraz útvarů v osové a středové souměrnosti.- Sestrojí obraz daného útvaru v posunutí pomocí orientované úsečky.	Věty sss, sus, usu, ssu Posunutí	Shodnost, shodná zobrazení	Vv – souměrnost ve výtvarném umění Bi – souměrnost květu	
<ul style="list-style-type: none">- Určí druhou mocninu a druhou odmocninu pomocí tabulek a kapesního kalkulátoru.- K výpočtu délky strany v pravouhlém trojúhelníku používá Pythagorovu větu.- Řeší slovní úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty.	Určování druhých a třetích mocnin a odmocnin Slovní úlohy.	Druhá mocnina a odmocnina, Pythagorova věta Třetí mocnina a odmocnina	Fy – aplikace a úprava vzorců	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - Určí třetí mocninu a třetí odmocninu pomocí tabulek a kapesního kalkulátoru. - Pracuje s množinou všech reálných čísel. 				
<ul style="list-style-type: none"> - Podle vlastností rozliší jednotlivé druhy čtyřúhelníků - Sestrojí rovnoběžník, zapíše postup konstrukce. - Vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku a trojúhelníku. - Sestrojí lichoběžník, zapíše postup konstrukce. - Pomocí vzorce vypočítá obvod a obsah lichoběžníku. - Řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu rovnoběžníku, lichoběžníku, trojúhelníku. - Sestrojí síť hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou podstavou. Pomocí užití vzorců vypočítá povrch a objem těchto hranolů. - Sestrojí pravidelný šestiúhelník a osmiúhelník. 	<p>Sestrojování rovnoběžníků, lichoběžníků, Obvod a obsah trojúhelníku, rovnoběžníku a lichoběžníku Povrch a objem hranolů Slovní úlohy</p>	<p>Čtyřúhelníky, mnohoúhelníky, hranoly</p>	<p>Fy – skládání síly Čj - terminologie</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Pomocí vzorců řeší slovní úlohy vedoucí k obvodu a obsahu kruhu, délce kružnice, obsahu kruhové výseče, objemu a povrchu válce. 	<p>Obvod a obsah kruhu, délka kružnice, obsah kruhové výseče, povrch a objem válce</p>	<p>Kruh, kružnice, kruhová výseč, válec</p>	<p>Fy – slovní úlohy Vv - kresba</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje jeho výsledky formou tabulky nebo je vyjadřuje sloupcovým diagramem. - Určí z dané tabulky modus a medián. 	<p>Základy statistiky</p>	<p>Základy statistiky</p>	<p>VDO –volební statistiky If - tabulky</p>	

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**
 Vyučovací předmět: **Matematika**
 Ročník: **8. RvM**
 Časová dotace: **5 hodin týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Řeší početní a slovní úlohy z aritmetiky i geometrie s využitím dosavadních znalostí . - Řeší konstrukční úlohy s využitím dosavadních znalostí 	<p>Opakování učiva 7.ročníku</p>	<p>Opakování učiva 7.ročníku</p>	<p>OSV - důraz je kladen na formování volných a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost, rozvíjí základní dovednosti pro týmovou spolupráci VDO - vede k ohleduplnosti a ochotě pomáhat slabším, podporuje aktivity vedoucí k respektování zásad slušnosti, tolerance, odpovědnosti (práce s mapou, slevy, využití poměru,....) EV – stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek, ochrana životního prostředí,.... EGS – napomáhá vytvářet představy o mezinárodní rozvojové spolupráci (srovnání států, HDP, grafy,....) MKV - srovnání států, grafy, tabulky, ukazuje cestu</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
			ke komunikaci a soužití ve skupině, podporuje utváření pozitivních mezilidských vztahů.... MDV – analýza mediálních prostředků jako zdrojů dat a informací, vede ke kritickému přebírání všech získávaných informací	
<ul style="list-style-type: none"> - Určí mocniny s přirozeným mocnitelem, s mocnitelem 0, se záporným celým mocnitelem. - Provádí základní početní operace s mocninami. - Zapiše dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti a ve zkráceném tvaru $a \cdot 10^n$, kde $1 \leq a < 10$. 	Mocniny s celým mocnitelem	Mocniny s celým mocnitelem	Fy- zápis jednotek fy. veličin ve tvaru $a \cdot 10^n$ Z- zápis z. pojmů ve tvaru $a \cdot 10^n$	
<ul style="list-style-type: none"> - Určí hodnotu daného číselného výrazu. - Zapiše slovní text pomocí výrazů s proměnnými v jednoduchých případech. - Sčítá a odčítá celistvé výrazy. - Násobí výraz jednočlenem a mnohočlenem - Rozloží výraz na součin - Užívá vzorce $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$, $(a + b)^3$, $(a - b)^3$, $a^3 + b^3$, $a^3 - b^3$. 	Výrazy	Výrazy, mnohočleny	Fy- řešení fy.úloh	
<ul style="list-style-type: none"> - Rozliší pojmy rovnost a rovnice. - Na základě ekvivalentních úprav řeší lineární rovnice s jednou neznámou a ověřuje správnost svého výsledku zkouškou. - Vypočítá neznámé ze vzorce - Řeší slovní úlohy z praxe pomocí lineární rovnice. 	Lineární rovnice	Lineární rovnice	Fy- řešení fy.úloh, vztahy mezi fy. veličinami EGS- srovnání států (HDP, počet obyvatel,) EV- ochrana život. prostředí	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - Rozpozná funkci. Vymezí definiční obor funkce, množinu hodnot funkce, sestrojí graf funkce. - Sestaví rovnici lineární funkce, sestrojí graf lineární funkce. Rozpozná, zdali se jedná o funkci rostoucí či klesající. 	Funkce. Lineární funkce	Funkce	Fy- řešení fy.úloh IF- tvorba grafu (Excel) OSV- čtení z grafů	
<ul style="list-style-type: none"> - Rozezná podobné útvary v rovině i prostoru. Určí poměr podobnosti. Poměr podobnosti využije k výpočtům délek stran . - Podobnost trojúhelníků dokazuje na základě vět sss, sus, uu. - Sestrojí rovinný obraz podobný danému. - Rozdělí a změní úsečku dané délky v daném poměru. - Užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami. 	Podobnost.	Podobnost,	Fy- řešení fy.úloh IF- tvorba grafu (Excel) Z- měřítko mapy OSV- práce s plány a mapami	
<ul style="list-style-type: none"> - Sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodu kružnice. - Sestrojí tečnu ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice pomocí Thaletovy věty. - Používá základní pravidla přesného rýsování. - Řeší konstrukční úlohy s využitím množin bodů daných vlastností. 	Konstrukční úlohy, Thaletova kružnice Množina bodů daných vlastností	Konstrukční úlohy		
<ul style="list-style-type: none"> - Řeší slovní úlohy z počtu pravděpodobnosti pomocí vzorce. - Objasní pojem jev, průnik a sjednocení jevů, podmíněnou pravděpodobnost na jednoduchých příkladech. 	Základy teorie pravděpodobnosti	Základy teorie pravděpodobnosti		

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**
 Vyučovací předmět: **Matematika**
 Ročník: **9. RvM**
 Časová dotace: **6 hodin týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Řeší početní a slovní úlohy z aritmetiky i geometrie s využitím dosavadních znalostí . - Řeší konstrukční úlohy s využitím dosavadních znalostí 	<p>Opakování učiva z 8. ročníku</p>	<p>Opakování učiva z 8. ročníku</p>	<p>OSV - důraz je kladen na formování volných a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost, rozvíjí základní dovednosti pro týmovou spolupráci VDO - vede k ohleduplnosti a ochotě pomáhat slabším, podporuje aktivity vedoucí k respektování zásad slušnosti, tolerance, odpovědnosti (práce s mapou, slevy, využití poměru,...) EV – stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek, ochrana životního prostředí,... EGS – napomáhá vytvářet představy o mezinárodní rozvojové spolupráci (srovnání států, HDP, grafy,...) MKV - srovnání států, grafy, tabulky, ukazuje cestu</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
			ke komunikaci a soužití ve skupině, podporuje utváření pozitivních mezilidských vztahů.... MDV – analýza mediálních prostředků jako zdrojů dat a informací, vede ke kritickému přebírání všech získávaných informací Fy- řešení fy.úloh	
<ul style="list-style-type: none"> – Určuje podmínky, za kterých má daný výraz smysl – Krátí a rozšiřuje lomené výrazy – Sčítá a odčítá lomené výrazy – Násobí a dělí lomené výrazy – Řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli – Řeší slovní úlohy vedoucí k jednoduchým lineárním rovnicím s neznámou ve jmenovateli 	<p>Řešení lomených výrazů Řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli</p>	Lomený výraz Lineární rov. s neznámou ve jmenovat.	<p>Fy – vyjádření neznámé ze vzorce, slovní úlohy Ch – vyjádření neznámé ze vzorce, slovní úlohy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – Řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací a sčítací – Provádí zkoušku řešení – Řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými graficky – Diskutuje o počtu možných řešení soustavy dvou lineárních rovnic – Řeší slovní úlohy z praxe pomocí soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými 	<p>Metody řešení soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými</p>	Soustavy lineárních rov. se dvěma neznámými	<p>Fy – slovní úlohy Ch – slovní úlohy If - grafy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – Dovede pracovat s intervaly – Řeší lineární nerovnice – Řeší soustavy lineárních nerovnic s jednou neznámou – Grafické řešení soustav dvou lineárních nerovnic 	<p>Způsoby řešení lineární nerovnice a jejich soustavy</p>	Lineární nerovnice a jejich soustavy	<p>Fy – vyjádření neznámé ze vzorce, slovní úlohy Ch – vyjádření neznámé ze vzorce, slovní úlohy</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – Rozezná různé typy funkcí – Vymezí definiční obor funkce $y = k/x$, $y = k/x + a$, $y = ax^2 + bx + c$, množinu hodnot funkce, numericky a graficky řeší všechny možné varianty rovnic a nerovnic typu $y = k/x$, $y = k/x + a$, $ax^2 + bx + c = 0$, $y = k \cdot x$ – Užívá goniometrické funkce při výpočtech stran pravouhého trojúhelníka. Rozezná typy funkcí – Řeší úlohy z praxe s využitím goniometrických funkcí – Sestrojí tabulku a grafy uvedených funkcí 	<p>Lomená funkce Kvadratická funkce Goniometrické fce Grafy funkcí,</p>	Funkce	Fy – slovní úlohy If - grafy	
<ul style="list-style-type: none"> – Sestrojí síť jehlanu a kužele – Vypočítá pomocí vzorců objem a povrch jehlanu, kužele a koule – Sestrojí síť komolého jehlanu a komolého kužele – Vypočítá pomocí vzorců objem a povrch komolého jehlanu a komolého kužele 	Stereometrie jehlanu, kužele a koule	Jehlan, kužel, koule	Fy – slovní úlohy Tk - rýsování	
<ul style="list-style-type: none"> – Vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře. – Určí hledanou jistin – Provádí složené úrokování – Vypočítá úrok z úroků 	Vzorce finanční matematiky	Základy finanční matematiky	Ov – rodinné rozpočty If - grafy	
<ul style="list-style-type: none"> – Rýsuje různé druhy čar a zná jejich užití – Užívá kóty v jednoduchých případech ve strojírenství – Sestrojí v pravouhlém promítání sružené průměty kvádrů, krychle, válce, kužele, jehlanu, 	Základy rýsování. Matematika cvičení	Rýsování	Tk – rýsování Pč – technické výkresy	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
komolého kužele a komolého jehlanu				
– Používá k řešení slovních úloh vzorce pro výpočet kombinací a variací s použitím faktoriálu	Základní vzorce kombinatoriky	Kombinatorika		

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**
 Vyučovací předmět: **Technické kreslení – volitelný předmět**
 Ročník: **6. – 9. (jen v jednom z ročníků 2. stupně)**
 Časová dotace: **1 hodina týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
Žák: - se naučí správně pracovat s příložníkem a ostatními rýsovacími pomůckami, klade se důraz na práci s tužkou - se naučí rýsovat základní druhy přímek, jednoduché mnohoúhelníky - Rozezná, pojmenuje, narýsuje a popíše základní rovinné útvary. Načrtne jednoduchá tělesa, popisuje pomocí šablonky a od ruky	Technické písmo Čáry	Základy rýsování		
- rozezná jednotlivé druhy a formáty výkresů - pochopí práci s měřítky, - zobrazí a okótuje jednoduchá tělesa - Užívá kóty v jednoduchých případech ve strojírenství a stavebnictví	Druhy a formáty technických výkresů měřítko zobrazení zobrazování a kótování těles kóty strojírenství	Technické výkresy		
- Sestrojí v pravouhlém promítání sružené průměty kvádra, krychle, válce, kužele, jehlanu, komoléh kužele a komolého jehlanu. - Naučí se správně kreslit tvarově a rozměrově	Základy volného rovnoběžného promítání zobrazení na tři průměty – význam pojmů:	Zobrazování prostorových těles		

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
jednoduché předměty dle zásady tvorby technické dokumentace	konstrukce obrazů, nárys, bokorys, půdorys			

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**
 Vyučovací předmět: **Seminář z matematiky – volitelný předmět**
 Ročník: **9.**
 Časová dotace: **1 hodina týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - Provádí základní početní operace s přirozenými čísly, dovede vypočítat největšího společného dělitele a nejmenší společný násobek, rozkládá složené číslo na součin prvočísel a určuje soudělnost čísel - Provádí základní početní operace s racionálními čísly, rozšiřuje, krátí a porovnává zlomky - Chápe pojem poměr, pracuje s měřítkem plánů a map - Řeší slovní úlohy pomocí nepřímé a přímé úměrnosti - Chápe pojem procento a řeší praktické slovní úlohy ze života 	<p>Dělitelnost v množině přirozených čísel Racionální čísla Poměr, nepřímá a přímá úměra Procenta</p>	<p>Shrnutí a opakování učiva ze 7. ročníku</p>	<p>OSV - důraz je kladen na formování volných a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost, rozvíjí základní dovednosti pro týmovou spolupráci VDO - vede k ohleduplnosti a ochotě pomáhat slabším, podporuje aktivity vedoucí k respektování zásad slušnosti, tolerance, odpovědnosti (práce s mapou, slevy, využití poměru,...) EV – stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek, ochrana životního prostředí,... EGS – napomáhá vytvářet představy o mezinárodní rozvojové spolupraci (srovnání států, HDP, grafy,...)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Určuje druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek, užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech - Rozlišuje odvěsny a přepony, využívá vlastností pravoúhlého trojúhelníka při výpočtu jeho stran, řeší slovní úlohy ze života 	<p>Určování druhé mocniny a odmocniny a její využití ve výpočtech Pythagorova věta a její užití</p>	<p>Druhá mocnina a odmocnina, Pythagorova věta</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - Chápe pojem mocnina, určuje hodnotu číselného výrazu - Dokáže zapsat číslo ve tvaru $a \cdot 10^a$ pro $1 < a < 10$, kde a je celé číslo - Provádí základní početní operace s mocninami 	<p>Mocnina Výpočet mocnin s celým mocnitelem</p>	<p>Mocniny s celým mocnitelem</p>		

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - Chápe pojem výraz, určuje hodnotu číselného výrazu - Provádí pomocí výrazu zápis slovního textu - Dokáže do výrazu s proměnnou dosadit číslo - Provádí základní početní operace s výrazy 	Úprava algebraických výrazů	Algebraické výrazy	MKV - srovnání států, grafy, tabulky, ukazuje cestu ke komunikaci a soužití ve skupině, podporuje utváření pozitivních mezilidských vztahů....	
<ul style="list-style-type: none"> - Řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - Provádí zkoušku řešení - Řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací, sčítací a graficky v jednoduchých případech - Provádí zkoušku řešení - Diskutuje o počtu možných řešení soustavy dvou lineárních rovnic - Řeší slovní úlohy z praxe pomocí soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými 	Řešení lineární rovnic, metody řešení soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými.	Lineární rovnice Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými	MDV – analýza mediálních prostředků jako zdrojů dat a informací, vede ke kritickému přebírání všech získávaných informací	
<ul style="list-style-type: none"> - Vypočítá pomocí vzorců obvody a obsahy vybraných obrazců. - Řeší slovní úlohy z praxe 	Čtyřúhelníky, trojúhelník, kružnice, kruhu	Obvody a obsahy obrazců		
<ul style="list-style-type: none"> - Vypočítá pomocí vzorců objem a povrch vybraných těles - Řeší slovní úlohy z praxe 	Stereometrie hranolů, válce, jehlanu, kužele a koule	Objemy těles		
<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže sestavit základní typy trojúhelníků, čtyřúhelníků. - Rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti. - V konstrukčních úlohách využívá vlastností Thaletovy kružnice, výšky, těžnice, dále shodnosti a podobnosti 	Množiny bodů dané vlastnosti Thaletova kružnice Shodnost a podobnost	Konstrukční úlohy		

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">- Sestrojí graf grafické funkce $y = ax^2 + bx + c$.- Numericky a graficky řeší všechny možné varianty rovnic a nerovnic typu $y = k/x$, $y = k/x + a$, $ax^2 + bx + c = 0$- Užívá goniometrické funkce při výpočtech stran pravouhlého trojúhelníka, objemu a povrchu těles- Užívá goniometrické funkce v praktických úlohách	<p>Způsoby řešení funkce Grafy funkcí $y = \sin x$, $y = \cos x$ $y = \operatorname{tg} x$, Užití goniometrických funkcí</p>	<p>Lineární, lomená, kvadratická a goniometrické funkce</p>		
<ul style="list-style-type: none">- Používá k řešení slovních úloh vzorce pro výpočet kombinací a variací s použitím faktoriálu.	<p>Základní vzorce kombinatoriky.</p>	<p>Kombinatorika</p>		
<ul style="list-style-type: none">- Vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře.- Určí hledanou jistinu.- Provádí složené úrokování.- Vypočítá úrok z úroků.	<p>Vzorce finanční matematiky.</p>	<p>Základy finanční matematiky.</p>		

6.2.5. Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předměty **Práce na počítači** a **Informatika** vychází ze vzdělávací oblasti **Informační a komunikační technologie**. Jsou určeny pro žáky pátých až devátých tříd a to v rozsahu 1 hodina týdně.

Žáci 5. tříd se seznamují s obsahem vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie v předmětu Práce na počítači, žáci 6.–9. tříd pak v předmětu Informatika, který je pro 6. třídu matematickou, 7. třídu matematickou a všeobecnou, 8. třídu všeobecnou a 9. třídu matematickou volitelný, a pro 8. třídu matematickou a 9. třídu všeobecnou je hlavní předmět.

Žáci mohou být v hodině děleni do dvou skupin. Každý žák pracuje samostatně na svém počítači. Osnovy jsou diferencovány mezi žáky z matematických a všeobecných tříd. Výuka probíhá v počítačových učebnách, ve kterých je možno využít i různá multimediální a multifunkční zařízení.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- dosažení základní úrovně informační gramotnosti- tzn. elementární praktické dovednosti v ovládní a používání PC a nejčastěji používaných periferních zařízení
- osvojení pojmů, programátorských postupů a tvorbu algoritmů
- získávání, zpracování a prezentace informací v požadované podobě
- seznámení se základy moderních informačních technologií, které učí žáky orientovat se ve světě informací a využívat je v praxi
- vnímání informatiky jako specifického zdroje informací, který rozvíjí tvořivost a schopnost spolupráce žáků
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení

Základní znalosti z oblasti informačních a komunikačních technologií a dovednosti v ovládní výpočetní techniky umožňují kreativně pracovat s informacemi a využívat je při dalším sebevzdělávání v praktickém životě. Získané znalosti a dovednosti jsou nezbytné k dalšímu všestrannému rozvoji, prosazení a uplatnění se v dnešní informační společnosti.

Řád počítačové učebny, který je v této učebně umístěn a s nímž je každý žák na začátku školního roku seznámen, je pro každého žáka závazný.

Mezipředmětové vztahy

Informatika také souvisí s následujícími předměty, které ji využívají jako:

- zdroj informací,
 - nástroj pro zpracování a prezentaci informací
- a dále pak:
Dějepis	– historie výpočetní techniky, výukové programy
Cizí jazyky	– překonání jazykové bariéry v česky nelokalizovaném softwaru, překladové slovníky, výukové programy
Matematika	– využití matematického softwaru pro řešení algebraických a geometrických úloh, výukové programy
Fyzika	– slovní úlohy, simulace některých fyzikálních jevů, simulační programy, výukové programy
Biologie	– ergonomie (prevence a ochrana zdraví při práci s PC), výukové programy
Chemie	– vizuální zpracování chemických procesů a částicových struktur, výukové programy
Zeměpis	– mapy, výukové programy
Technické kreslení	– využití poznatků pro počítačovou grafiku
Pracovní činnosti	– vyhledání informací pro náměty konkrétních pracovních činností, vyhledání informací o pracovních technicko-technologických postupech, bezpečnostních předpisech a pravidlech, kreslení technických výkresů a zpracování výkresové a technické dokumentace
Občanská výchova	– prezentace a vystupování na veřejnosti, pravidla komunikace, gamblerství, výukové programy
Výtvarná výchova	– práce v grafických programech, vizuální zpracování informací, kreslení jako součást některých softwarových produktů

- Hudební výchova** – vyhledávání a zpracování informací, software pro tvorbu hudby, audio formáty souborů
Tělesná výchova – numerické a vizuální zpracování dat
Český jazyk – kontrola pravopisu, slovní doprovod prezentace v MS PowerPoint, výukové programy

Průřezová témata:

- OSV** – kreativita, komunikace, kooperace
VDO – dostupnost výpočetní techniky pro využívání administrativních záležitostí, ochrana osobních údajů
EGS – sdílení a výměna informací v rámci integrace do EU
MKV – pronikání informačních a komunikačních technologií do etnických skupin a rozvojových zemí, volba jazykové lokalizace softwaru ve školách
EV – neomezená časová a kvalitativní dostupnost informací o stavu životního prostředí
MDV – vliv médií na společnost, validita a verifikace mediálních sdělení, rozvíjení komunikační, formulační a prezentační schopnosti, rozvíjení schopnosti aplikovat získané dovednosti práce se základními programy v ostatních programech, využití výpočetní techniky při integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel

- zařazuje úlohy, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů, členění úloh na menší celky
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- ponechává prostor pro vlastní tvořivost žáků
- srozumitelně vysvětluje žákům nové příkazy a postupy

Žák

- poznává smysl a cíl učení
- uvědomuje si souvislosti jednotlivých předmětů
- řešením úkolů objevuje možnosti využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, využívá zkušenosti s jiným softwarem, nápovědu u jednotlivých programů, literaturu apod.
- během plnění úkolů se žák učí pořizovat si takové poznámky, které mu pak pomohou při řešení dalších úkolů a při práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- s kreativitou žáků pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- nechává dostatek prostoru pro práci s chybou
- vede žáky k průběžnému ověřování správnosti řešení
- vede žáky k hledání optimálního řešení

Žák

- při řešení úloh využívá svou kreativitu
- chápe, že úlohy často mají více správných řešení
- snaží se najít taková řešení, které je možno prakticky realizovat

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podporuje spolupráci žáků a poskytuje pro ni dostatečný prostor
- podle potřeby žákům pomáhá

Žák

- využívá různé technologie pro komunikaci na dálku
- při komunikaci dodržuje pravidla a konvence vhodné pro použitou technologii
- při komunikaci rozšiřuje svou slovní zásobu a rozvíjí svou formu projevu

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- učí žáka hodnotit svou práci a práci ostatních
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Žák

- při práci na projektu se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, dodržovat časový harmonogram
- při vzájemné komunikaci a spolupráci si uvědomuje, že každý člen týmu má různou úroveň svých schopností
- učí se hodnotit svou práci a hodnotí také práci ostatních

Kompetence občanské

Učitel

- vyžaduje správné zacházení s výpočetní technikou, čímž je učí k zodpovědnosti za svěřený majetek
- vede žáky k dodržování zákonů týkajících se informatiky
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- zajímá se, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Žák

- správným způsobem zachází s výpočetní technikou, čímž se učí zodpovědnosti za svěřený majetek
- dodržuje legislativní a obecné morální zákony týkající se informatiky (softwarové pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla, ve svých pracích řádně cituje použité zdroje,...)
- respektuje názory ostatních
- formuje si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace

Kompetence pracovní

Učitel

- vyžaduje dodržování bezpečnostních a ergonomických pravidel při práci s výpočetní technikou
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a termínů
- vede žáky k průběžnému ověřování funkčnosti programu
- podporuje spolupráci žáků

Žák

- dodržuje bezpečnostní a ergonomická pravidla při práci s výpočetní technikou
- je schopen využít ICT pro svůj další profesní růst
- dokáže ověřit platnost nalezených informací
- i dodržuje základní pravidla pro úpravu programů
- je veden k efektivitě při organizování vlastní práce

Vzdělávací oblast: **Informační a komunikační technologie**
 Vyučovací předmět: **Informatika - volitelný předmět**
 Ročník: **6. RVM**
 Časová dotace: **1 hodina týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – dodržuje bezpečnost a hygienu práce s počítačem – seznámí se s historií PC a orientuje se jejich typech – používá správnou terminologii – vysvětlí pojem „multimediální“ – popíše základní součásti PC – Hardware a jejich vztahy a vlastnosti – vysvětlí funkci interních (vnitřních) zařízení (operační paměť, procesor, harddisk, sloty, přídatné karty, zdroj napájení, disketová, CD-ROM a DVD mechanika) – vysvětlí funkci externích (vnějších) zařízení – myš, klávesnice, monitor, a tiskárna, skener, USB disky, dokáže je připojit, poradí si s běžnými závadami 	<p>PC Historie PC PC podle tvaru a použití Multimediální PC Funkce jednotlivých interních a externích zařízení PC</p>	<p>Hardware</p>	<p>OSV – hygiena práce s počítačem, uvolnění, relaxace, hledat pomoc při potížích</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – seznámí se s programovými systémy – software a jeho aplikacemi (textové editory – Wordpad, Poznámkový blok, grafické editory – Malování, výukové programy, komunikační programy) – vysvětlí vztah OS k Softwaru a Hardwaru, základní jednotky informace – bit, Byte, data, obrazovka (plocha, tapeta, hlavní panel, ikona, zástupce), tlačítko Start – spuštění a ukončení programu, okno programu (aktivní, dialogové, uspořádání oken) – Průzkumník – kořenový adresář, adresář, podadresář, soubor, typy souborů, rozlišuje složky 	<p>Software Základní pojmy operačního systému Průzkumník Stromová struktura adresářů Složka, soubor, jejich zástupce</p>	<p>Operační systém MS Windows</p>	<p>Výukové programy: Čj – kontrola pravopisu Aj, Nj – překladové slovníky Př – biologie člověka Vv – malování VDO – SW pirátství</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>a soubory, chápe strukturovanost adresářů (stromová struktura)</p> <ul style="list-style-type: none"> – dokáže vytvořit složku, jednoduchý textový soubor a jejich zástupce – využívá vlastnosti a podobnosti ovládání programů určených pro OS (podobnost ovládání, např. menu) 				
<ul style="list-style-type: none"> – seznámí se s historií Internetu – vysvětlí princip počítačové sítě a fungování Internetu – orientuje se v Internetových prohlížečích – otevře stránku dle známé adresy, využívá služby základních portálů – zřídí si soukromou e-mailovou adresu (schránku) – seznámí se s dalšími způsoby elektronické komunikace (Chat, SMS) – zhodnotí různé možnosti připojení k Internetu 	<p style="text-align: center;">Internet</p> <p style="text-align: center;">Jak internet funguje Internetový prohlížeč Vyhledávání v internetu E-mail, Chat, SMS Možnosti připojení</p>	<p>Počítačové sítě</p>	<p>OSV – zhodnotí kladné a záporné vlivy Internetu na osobnost</p> <p>EGS – vyhledávání informací o životě lidí v Evropě a ve světě</p> <p>MV – Základní informace o etnických a kulturních skupinách žijících ve světě</p> <p>EV – Lidské aktivity a globální problémy Země</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – je informován o různých verzích Microsoft Wordu – seznámí se s pracovním prostředím úvodního okna MS Word – zpracovává informace získané z různých zdrojů v textovém editoru – upravuje text, stránky a dokument pomocí základního formátování písma (typ, velikost, řez písma a zarovnání textu, formát odstavce) – využívá bloku, kopírování a přesunu textu pomocí Schránky – vytvoří jednoduchý styl – zařazuje vhodně do textu jednoduché grafické objekty - obrázky, symboly, tabulky, grafy, kliparty – pracuje s WordArtem – uplatňuje základní estetická a typografická pravidla 	<p style="text-align: center;">Verze Microsoft Wordu Úvodní okno MS Wordu Formát, písmo, bloky, kopírování a přesun textu pomocí Schránky Vzhled stránky Odstavce, styly Grafika ve Wordu Pravidla pro estetickou úpravu textu</p>	<p>Textový editor MS Word</p>	<p>Z – tabulkové zpracování demografických dat světadílů</p> <p>M – zápis matematických výrazů a znamének pomocí symbolů</p> <p>F – převody jednotek a jejich tabulkové zpracování</p>	

Vzdělávací oblast: **Informační a komunikační technologie**

Vyučovací předmět: **Informatika - volitelný předmět**

Ročník: **7. (V)**

Časová dotace: **1 hodina týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">– dodržuje bezpečnost a hygienu práce s počítačem– seznámí se s historií PC a orientuje se jejich typech– používá správnou terminologii– vysvětlí pojem „multimediální“– popíše základní součásti hardware PC a jejich vztahy a parametry– vysvětlí funkci interních (vnitřních) zařízení – operační paměť, procesor, harddisk, sloty, přídatné karty, zdroj napájení, disketová, CD-ROM a DVD mechanika– vysvětlí funkci externích (vnějších) zařízení – myš, klávesnice, monitor, a tiskárna, skener, USB disky, dokáže je připojit, poradí si s běžnými závadami	<p>PC Historie PC PC podle vybraných parametrů a použití Multimediální PC Funkce jednotlivých interních a externích částí PC</p>	<p>Hardware</p>	<p>OSV – hygiena práce s počítačem, uvolnění, relaxace, hledání pomoci při potížích</p>	
<ul style="list-style-type: none">– seznámí se s programovými systémy– software a jeho aplikacemi (textové editory – Wordpad, Poznámkový blok, grafické editory – Malování, výukové programy, komunikační programy)– vysvětlí vztah OS k Softwaru a Hardwaru, základní jednotky informace– bit, Byte, data, obrazovka (plocha, tapeta, hlavní panel, ikona, zástupce), tlačítko Start – spuštění a ukončení programu, okno programu (aktivní, dialogové, uspořádání oken)– Průzkumník – kořenový adresář, adresář, podadresář, soubor, typy souborů, rozlišuje	<p>Software Základní pojmy operačního systému Průzkumník Stromová struktura adresářů Složka, soubor, jejich zástupce</p>	<p>Operační systém MS Windows</p>	<p>Výukové programy: Čj – kontrola pravopisu Aj, Nj – překladové slovníky Př – psychohygiena Vv – Malování VDO – SW pirátství</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>složky a soubory, chápe strukturovanost adresářů (stromová struktura)</p> <ul style="list-style-type: none">– dokáže vytvořit složku, jednoduchý textový soubor a jejich zástupce– využívá vlastnosti a podobnosti ovládání programů určených pro OS (podobnost ovládání, např. menu)				
<ul style="list-style-type: none">– seznámí se s historií Internetu– vysvětlí princip počítačové sítě a fungování Internetu– orientuje se v Internetových prohlížečích– otevře stránku dle známé adresy, využívá služby základních portálů– zřídí si soukromou e-mailovou adresu (schránku)– seznámí se s dalšími způsoby elektronické komunikace (Chat, SMS)– zhodnotí různé možnosti připojení k Internetu	<p>Internet</p> <p>Jak internet funguje</p> <p>Internetový prohlížeč</p> <p>Vyhledávání v internetu</p> <p>E-mail, Chat, SMS</p> <p>Možnosti připojení</p>	Počítačové sítě	<p>OSV – zhodnotí kladné a záporné vlivy Internetu na osobnost</p> <p>EGS – vyhledávání informací o životě lidí v Evropě a ve světě</p> <p>MV – Základní informace o etnických a kulturních skupinách žijících ve světě</p> <p>EV – Lidské aktivity a globální problémy Země</p>	
<ul style="list-style-type: none">– je informován o různých verzích Microsoft Wordu– seznámí se s pracovním prostředím úvodního okna MS Word– zpracovává informace získané z různých zdrojů v textovém editoru– upravuje text, stránky a dokument pomocí základního formátování písma (typ, velikost, řez písma a zarovnání textu, formát odstavce)– využívá bloku, kopírování a přesunu textu pomocí Schránky– vytvoří jednoduchý styl– zařazuje vhodně do textu jednoduché grafické objekty - obrázky, symboly, tabulky, grafy, kliparty	<p>Verze Microsoft Wordu</p> <p>Úvodní okno MS Wordu</p> <p>Formát, písmo, bloky, kopírování a přesun textu pomocí Schránky</p> <p>Vzhled stránky</p> <p>Odstavce, styly</p> <p>Grafika ve Wordu</p> <p>Pravidla pro estetickou úpravu textu</p>	Textový editor MS Word	<p>Z – tabulkové zpracování demografických dat světadílů</p> <p>M – zápis matematických výrazů a znamének pomocí symbolů</p> <p>F – převody jednotek a jejich tabulkové zpracování</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">– pracuje s WordArtem– uplatňuje základní estetická a typografická pravidla				

Vzdělávací oblast: **Informační a komunikační technologie**

Vyučovací předmět: **Informatika - volitelný předmět**

Ročník: **7. RVM**

Časová dotace: **1 hodina týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">– zpracovává informace v textovém editoru MS Word– upravuje text, stránky a dokument pomocí detailního formátu odstavce, číslování, záhlaví a zápatí– vytváří pomocí detailnější konfigurace stylů a šablon různé typy dokumentů - formuláře, životopisy, dopisy a přihlášky– zařazuje vhodně do textu grafické objekty – obrázky, symboly, editor rovnic, tabulky, grafy a dokáže je upravit– uvědomuje si význam stylů při tvorbě obsahu– dokáže vytvořit a spustit záznam makra	<p>Vzhled stránky Styly, šablony Grafika ve Wordu Tvorba obsahu Makra</p>	MS Word pokročilí	<p>Čj – využívá možností textového editoru pro práci se slohovými útvary M – zápis matematických výrazů pomocí editoru rovnic a symbolů MV - tématické práce o rovnosti, odlišnosti etnik a kultur ve světě</p>	
<ul style="list-style-type: none">– seznámí se s pracovním prostředím úvodního okna MS Excel a jeho spouštěním– orientuje se v základních typech buněk, dokáže se v nich pohybovat a pracovat s daty– využívá bloku, kopírování a přesunu textu pomocí Schránky– upravuje grafický obsah buňky pomocí základního formátování písma (typ, velikost, řez písma azarovnání textu)– pomocí záložek „Formátu buňky“ dokáže nastavit všechny základní parametry buňky– naučí se využívat funkce „Seřazení dat podle abecedy nebo hodnot“ a v rámci aktivního okna tzv. „Listů“ – používá vestavěné, vlastní vzorce	<p>Úvodní okno Základní operace s buňkami Bloky, kopírování a přesun textu pomocí „Schránky“ Grafické úpravy buňky Formát buňky Seřazení dat a práce s listy Jednoduché vzorce Základy tvorby grafů</p>	MS Excel úvodní kurz	<p>Z – tabulkové zpracování demografických dat světadílů a jednotlivých regionů F – zpracování fyzikálních měření pomocí vzorců a tabulek M – využití vzorců při řešení matematických výrazů např. poměr, procenta, mocniny, Pythagorova věta, slovní úlohy a jejich tabulkového zpracování</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> a funkce dle pravidel pro jejich zadávání – vytváří a edituje grafy 				
<ul style="list-style-type: none"> – seznámí se s pracovním prostředím úvodního okna a jeho spouštěním – orientuje se v základních typech čar, obrazců, dokáže se v nich pohybovat – dokáže umístit text do obrázku, pracovat s barvami a částí obrázku – naučí se měnit vzhled obrázku a použít program Malování s jinými programy 	<p style="text-align: center;">Malování Jednoduché čáry Jednoduché obrazce Úpravy obrázku Formát obrázku</p>	Malování, kreslení	VV – malování MDV – tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, internetové médium	
<ul style="list-style-type: none"> – zná historii vzniku a vývoje Internetu, orientuje se v jeho službách – orientuje se v Internetových prohlížečích – učí se z webových stránek kopírovat a ukládat obrázky, části textu a celé stránky – seznamuje se s webovou stránkou, hypertextem a pojmem „paket“ 	<p style="text-align: center;">Internet Internetový prohlížeč Webová stránka Internet - hypertext</p>	Internet pokročilí	D – vyhledávání historických dat, událostí a souvislostí OSV – zhodnotí kladné a záporné vlivy Internetu na osobnost EV – lidské aktivity a globální problémy Země EGS – zhodnotí celosvětový význam Internetu	

Vzdělávací oblast: **Informační a komunikační technologie**

Vyučovací předmět: **Informatika - volitelný předmět**

Ročník: **8. (V)**

Časová dotace: **1 hodina týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">– zpracovává informace v textovém editoru MS Word– upravuje text, stránky a dokument pomocí detailního formátu odstavce, číslování, záhlaví a zápatí– vytváří pomocí detailnější konfigurace stylů a šablon různé typy dokumentů - formuláře, životopisy, dopisy a přihlášky– zařazuje vhodně do textu grafické objekty – obrázky, symboly, editor rovnic, tabulky, grafy a dokáže je upravit– uvědomuje si význam stylů při tvorbě obsahu– dokáže vytvořit a spustit záznam makra	<p>Vzhled stránky Styly, šablony Grafika ve Wordu Tvorba obsahu Makra</p>	MS Word pokročilí	<p>Čj – využívá možností textového editoru pro práci se slohovými útvary M – zápis matematických výrazů pomocí editoru rovnic a symbolů MV - tématické práce o rovnosti, odlišnosti etnik a kultur ve světě</p>	
<ul style="list-style-type: none">– seznámí se s pracovním prostředím úvodního okna MS Excel a jeho spouštěním– orientuje se v základních typech buněk, dokáže se v nich pohybovat a pracovat s daty– využívá bloku, kopírování a přesunu textu pomocí Schránky– upravuje grafický obsah buňky pomocí základního formátování písma (typ, velikost, řez písma azarovnání textu)– pomocí záložek „Formátu buňky“ dokáže nastavit všechny základní parametry buňky– naučí se využívat funkce „Seřazení dat podle abecedy nebo hodnot“ a v rámci aktivního okna tzv. „Listů“ – používá vestavěné, vlastní vzorce	<p>Úvodní okno Základní operace s buňkami Bloky, kopírování a přesun textu pomocí „Schránky“ Grafické úpravy buňky Formát buňky Seřazení dat a práce s listy Jednoduché vzorce Základy tvorby grafů</p>	MS Excel úvodní kurz	<p>Z – tabulkové zpracování demografických dat světadílů a jednotlivých regionů F – zpracování fyzikálních měření pomocí vzorců a tabulek M – využití vzorců při řešení matematických výrazů např. poměr, procenta, mocniny, Pythagorova věta, slovní úlohy a jejich tabulkového zpracování</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> a funkce dle pravidel pro jejich zadávání – vytváří a edituje grafy 				
<ul style="list-style-type: none"> – seznámí se s pracovním prostředím úvodního okna a jeho spouštěním – orientuje se v základních typech čar, obrazců, dokáže se v nich pohybovat – dokáže umístit text do obrázku, pracovat s barvami a částí obrázku – naučí se měnit vzhled obrázku a použít program Malování s jinými programy 	<p style="text-align: center;">Malování Jednoduché čáry Jednoduché obrazce Úpravy obrázku Formát obrázku</p>	Malování, kreslení	<p>VV – malování MDV – tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, internetové médium</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – zná historii vzniku a vývoje Internetu, orientuje se v jeho službách – orientuje se v Internetových prohlížečích – učí se z webových stránek kopírovat a ukládat obrázky, části textu a celé stránky – seznamuje se s webovou stránkou, hypertextem a pojmem „paket“ 	<p style="text-align: center;">Internet Internetový prohlížeč Webová stránka Internet - hypertext</p>	Internet pokročilí	<p>D – vyhledávání historických dat, událostí a souvislostí OSV – zhodnotí kladné a záporné vlivy Internetu na osobnost EV – lidské aktivity a globální problémy Země EGS – zhodnotí celosvětový význam Internetu</p>	

Vzdělávací oblast: **Informační a komunikační technologie**
 Vyučovací předmět: **Informatika - hlavní předmět**
 Ročník: **8. RVM**
 Časová dotace: **1 hodina týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
Žák – vytvoří a upraví tabulky s využitím vzorců, šablon – statistické tabulky doplní o grafickou prezentaci dat	Vzorce Práce s listy, rozdělení tabulky, příčky Definice řady, vytvoření mapy, šablona Tvorba složitějších grafů Propojení tabulky Excelu s Wordem	Tabulky a grafy MS Excel (pokročilí)	M – statistika, úpravy vzorců MDV – schopnost prezentace dat pro různá média (časopis, internet, atd.)	
– získá rastrový obrázek skenováním, fotografováním a upraví si jej – zkombinuje v dokumentu rastrové a vektorové objekty	Skenování fotografií Práce s digitálním fotoaparátem Úprava a práce s digitální fotografií Vytváření jednoduchých koláží	Počítačová grafika I. Digitální fotografie	Vv – vytváření koláží MDV – tvorba vlastních fotografií pro různá média (časopis, internet, atd.)	
– prezentuje např. svou osobu, třídu, školu, město aj. v programu pro tvorbu prezentací (PowerPoint)	Úvod do PowerPointu Text v prezentaci Grafika v prezentaci Speciální externí prvky vložené do prezentace Nastavení efektů v prezentaci Další operace s prezentací Sestavení vlastní prezentace	Vytváření prezentací MS PowerPoint	MDV – prezentování vlastních projektů např. na internetu	
– vytvoří jednoduchou www stránku pro danou tematiku	Kostra dokumentu, základní formátování odstavce, formátování textu Nadpisy, oddělovací čára,	Programování HTML stránek Programování dokumentu	MDV – tvorba mediálního sdělení pro internetové médium	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
	tvorba seznamů Tvorba tabulek, vložení obrázku Jazyk HTML Tvorba jednoduché html stránky			

Vzdělávací oblast: **Informační a komunikační technologie**
 Vyučovací předmět: **Informatika - hlavní předmět**
 Ročník: **9. (V)**
 Časová dotace: **1 hodina týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – naskenuje obrázek do počítače – dovede používat digitální fotoaparát, obrázek z digitálního fotoaparátu přenést do osobního počítače – obrázek upraví pomocí dostupných nástrojů, je seznámen s různými grafickými formáty a jejich hlavními vlastnostmi – dokáže použít k úpravě fotografie grafický program Zoner Callisto 4 (orientuje se v uživatelském rozhraní, zná formáty souborů, které tento software podporuje, dovede v programu nakreslit základní geometrické tvary, změnit jejich vlastnosti a z těchto základních geometrických tvarů vytvořit tvary nové, v programu napíše text, dokáže ho tvarovat a aplikovat na něj různé efekty, dokáže importovat do programu různé grafické soubory různých formátů, dovede vytvořený dokument exportovat do grafických formátů, které jsou programem podporovány, je schopen z programu vytisknout vytvořený dokument) 	Digitální fotografie	Počítačová grafika 1	<p>M – geometrie OSV – kreativita VDO – autorská práva, souhlas ke zveřejnění MDV – fungování a vliv médií ve společnosti</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – pracuje v uživatelském rozhraní programu PowerPoint – je seznámen formáty uložení prezentace – dovede se orientovat v nastavení programu PowerPoint 	MS PowerPoint	Prezentace	<p>Čj – mluvnice, sloh M – geometrie Ov – vystupování na veřejnosti Technické kreslení – typy čar</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">– dokáže vytvořit jednoduchou prezentaci, použít v ní jednoduché efekty, přechody stránky, tabulky, grafy, zvuky, kreslení a hypertextové odkazy			OSV – kreativita, organizace práce MDV – fungování a vliv médií ve společnosti	
<ul style="list-style-type: none">– ovládá základní pojmy z oblasti síťových technologií– orientuje se v topologiích počítačových sítí– vyzná se v typech kabelů a konektorů používaných při realizaci počítačových sítí– dokáže rozdělit počítačové síť podle velikosti a podle koncepce (peer-to-peer, klient/server), ovládá základy práce v síťových operačních systémech (platforma Windows)	Síťové technologie	Počítačové síť	EGS – výměna a sdílení informací v rámci integrace do EU MKV – komunikace mezi lidmi odlišných etnik a kultur EV – sběr, sdílení a prezentace informací o stavu životního prostředí	
<ul style="list-style-type: none">– má potřebné znalosti o tom, jak správně nainstalovat a nastavit program GIMP– dokáže se orientovat v jeho uživatelském rozhraní– otevře, vytvoří a uloží soubor ve formátu XCF– dovede v programu získat snímek obrazovky– má základní znalosti o možnostech skenování obrázků pomocí programu GIMP– dovede obrázek v programu vytisknout– dokáže pracovat s výběry a se schránkou a s vrstvami– dovede v programu GIMP obrázky upravovat pomocí různých nástrojů– je schopen v programu kreslit, přidat do obrázku naformátovaný text– na obrázek použije různé filtry– vytvoří v programu jednoduchou animaci	GIMP	Počítačová grafika 2	Vv – grafika, koláž M – geometrie OSV – kreativita VDO – autorská práva MDV – validita a verifikace mediálních sdělení	
<ul style="list-style-type: none">– zná základní možnosti ochrany osobního počítače před viry, červy, trojskými koni, spamem, spywarem a hackery	Viry, antivirové programy, nebezpečí z Internetu	Počítačové viry	VDO - ochrana osobních údajů, osobní a citlivá data, legální a nelegální software	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – je si vědom důsledků stahování a používání nebezpečného nelegálního softwaru 				
<ul style="list-style-type: none"> – zná základní technologie tisku a dovede popsat jejich princip – je seznámen se základními pojmy související s tiskem – zná význam nejdůležitějších parametrů, které jsou uváděny u tiskáren 	Tiskárny a technologie tisku	Tisk	EV – výroba papíru, ochrana lesů	
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v základních technických parametrech současných nejčastějších datových nosičů (FDD, HDD, CD, DVD, flash disk) – zvolí nejvhodnější datový nosič pro přenos a archivaci dat – je seznámen s možnostmi zálohování dat z HDD na datový nosič CD/DVD 	Technologie datových nosičů	Datové nosiče	VDO - vytváření kopií legálního softwaru	
<ul style="list-style-type: none"> – je seznámen s jazykem HTML a základy jeho syntaxe – zná základní strukturu zdrojového kódu webové stránky – vytvoří webovou stránku a provede základní formátování jejího obsahu (text, obrázky, odkazy) 	HTML	Tvorba webových stránek	OSV – kreativita, ergonomie při práci s osobním počítačem VDO – autorská práva	

Vzdělávací oblast: **Informační a komunikační technologie**
 Vyučovací předmět: **Informatika - volitelný předmět**
 Ročník: **9. RVM**
 Časová dotace: **1 hodina týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v uživatelském rozhraní – zná formáty souborů, které tento software podporuje – dovede v programu nakreslit základní geometrické tvary, změnit jejich vlastnosti a z těchto základních geometrických tvarů vytvořit tvary nové – v programu napíše text, dokáže ho tvarovat a aplikovat na něj různé efekty – dokáže importovat do programu různé grafické soubory různých formátů – dovede vytvořený dokument exportovat do grafických formátů, které jsou programem podporovány – je schopen z programu vytisknout vytvořený dokument 	Zoner Callisto 4	Počítačová grafika 2	<p>M – geometrie OSV – kreativita VDO – autorská práva, souhlas ke zveřejnění MDV – fungování a vliv médií ve společnosti</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – má potřebné znalosti o tom, jak správně nainstalovat a nastavit program GIMP – dokáže se orientovat v jeho uživatelském rozhraní – otevře, vytvoří a uloží soubor ve formátu XCF – dovede v programu získat snímek obrazovky – má základní znalosti o možnostech skenování obrázků pomocí programu GIMP – dovede obrázek v programu vytisknout – dokáže pracovat s výběry a se schránkou a s vrstvami – dovede v programu GIMP obrázky upravovat 	GIMP	Počítačová grafika 2	<p>Vv – grafika, koláž M – geometrie OSV – kreativita VDO – autorská práva MDV – validita a verifikace mediálních sdělení</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>pomocí různých nástrojů</p> <ul style="list-style-type: none"> – je schopen v programu kreslit, přidat do obrázku naformátovaný text na obrázek použije různé filtry – vytvoří v programu jednoduchou animaci 				
<ul style="list-style-type: none"> – ovládá základní pojmy z oblasti síťových technologií – orientuje se v topologiích počítačových sítí – vyzná se v typech kabelů a konektorů používaných při realizaci počítačových sítí – dokáže rozdělit počítačové sítě podle velikosti a podle koncepce (peer-to-peer, klient/server), ovládá základy práce v síťových operačních systémech (platforma Windows) 	Síťové technologie	Počítačové sítě	<p>EGS – výměna a sdílení informací v rámci integrace do EU</p> <p>MKV – komunikace mezi lidmi odlišných etnik a kultur</p> <p>EV – sběr, sdílení a prezentace informací o stavu životního prostředí</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – zná základní možnosti ochrany osobního počítače před viry, červy, trojskými koni, spamem, spywarem a hackery – je si vědom důsledků stahování a používání nebezpečného nelegálního softwaru 	Viry, antivirové programy, nebezpečí z Internetu	Počítačové viry	VDO - ochrana osobních údajů, osobní a citlivá data, legální a nelegální software	
<ul style="list-style-type: none"> – zná základní technologie tisku a dovede popsat jejich princip – je seznámen se základními pojmy související s tiskem – zná význam nejdůležitějších parametrů, které jsou uváděny u tiskáren 	Tiskárny a technologie tisku	Tisk	EV – výroba papíru, ochrana lesů	
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v základních technických parametrech současných nejčastějších datových nosičů (FDD, HDD, CD, DVD, flash disk) – zvolí nejvhodnější datový nosič pro přenos a archivaci dat – je seznámen s možnostmi zálohování dat z HDD na datový nosič CD/DVD 	Technologie datových nosičů	Datové nosiče	VDO - vytváření kopií legálního softwaru	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – při tvorbě webové stránky je schopen použít složitější formátování (pokročilé formátování a použití tabulek, obrázek jako pozadí webové stránky atd.) – vytvoří webovou stránku, která obsahuje hypertextové odkazy (webové stránky, ZIP, DOC, XLS), objekty (zvuk, video atd.) 	HTML	Tvorba webových stránek	OSV – kreativita, ergonomie při práci s osobním počítačem VDO – autorská práva	

6.2.6. Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6.-9. ročníku 2 hodiny týdně. Vzdělávání je doplněno volitelným předmětem **Společenskovědní seminář**, který je zařazován podle aktuální potřeby do jednoho z ročníků 2. stupně. Vyučuje se 1 hodinu týdně.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislosti dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému
- získávání celostního pohledu na společnost
- porozumění sobě, naší době a naší společnosti
- kladení otázek, posuzování problémů a hledání odpovědí
- odpovídání na dotazy druhých, diskusi, společné formulování názoru

Metody a formy výuky:

- Metody motivační – rozhovor, vyprávění, demonstrace, diskuze, debata
- Metody fixační – procvičování, opakování, samostatné úkoly, sběr, třídění, zpracování a přiměřená analýza informací
- Metoda expoziční – porovnávání a posuzování, besedy, popis, imitační hry, prezentace
- Formy práce – kooperativní učení, školní projekty, problémové učení, aktivní (činnostní) učení, pozorování v terénu, komplexní exkurze

Pomůcky:

Učebnice, pracovní texty, pracovní sešity, mapy, dějepisné atlasy, nástěnné tabule, obrazové encyklopedie, videokazety, historické beletrie, popř. trojrozměrné modely, fonetické pomůcky, obrázkový materiál, PC programy,...

Mezipředmětové vztahy

Zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států, přírodní podmínky

Matematika, fyzika, chemie, přírodopis – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky, osobnosti vědy a techniky

Výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci

Hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní umělci

Český jazyk – významní spisovatelé a jejich tvorba, vývoj jazyka

Cizí jazyky – reálie

Občanská výchova – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systémy, etické problémy současnosti, komunikace, partnerství, rodina, mezilid. vztahy, duchovní nadstavba

Tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry

Průřezová témata:

OSV

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání (6.–9. roč.) – vnímání, soustředění, řešení problémů aplikace, tvořivost

Sebezpoznání a sebepojetí (6.–9. roč.) – žáci si uvědomí úspěšnost při řešení zadaných úkolů a formách prověřování, v soutěžích (Olympiáda v dějepise a soutěže podle vyhlášených témat)

Seberegulace a sebeorganizace (6.–9. roč.) – osobní cíle, organizace času

Psychohygiena (6.–9. roč.) – střídání různých forem práce

Kreativita (6.–9. roč.) – schopnost zvolit vhodný postup práce, odstraňování chybných postupů

Sociální rozvoj

Poznávání lidí (6.–9. roč.) – vzájemné poznávání ve třídě, skupině, chyby při poznávání lidí, historická podmíněnost přístupu k člověku

Mezilidské vztahy (6.–9. roč.) – dovednost vcítit se podle možností do role různých skupin lidí v různých dobách, boj za lidská práva

Komunikace (6.–9. roč.) – kladný i záporný vliv komunikační „síly“ (antičtí řečníci, davová psychóza atd.)

Kooperace a kompetice (6.–9. roč.) – práce ve dvojicích a ve skupinách, soutěživost

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (6.–9. roč.)

Hodnoty, postoje, praktická etika (6.–9. roč.) – na příkladech ukázat složitost řešení problémů a rozhodování, sepětí osobností s dobou

VDO

– dějepis přispívá historickým pohledem k tomu, aby žáci pochopili, že od počátku lidské společnosti žije člověk ve společenství, že je to tak nezbytné a že se hledají způsoby spolupráce. Vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování lidské společnosti. Měli by dojít k uvědomělému dodržování pravidel a chápat svobodu jako kategorii těsně spjatou s odpovědností a povinnostmi.

Občanská společnost a škola

Občan, občanská společnost a stát

6. roč.: Lidská společnost v pravěku – člověk potřebuje žít ve společenství, vždy musí existovat nějaká pravidla soužití, nejstarší formy – tlupa, rod, kmen
První státy – pojem stát jako nejvyšší forma organizace společnosti, jeho základní funkce, podoba prvních států – despoci
Řecko-aténská otrokářská demokracie, principy fungování, srovnání s despociemi
Řím – vývoj státního zřízení: království – republika – císařství
7. roč.: Franská říše – podstata lenního systému, struktura raně feudální společnosti
Velkomoravská říše a Český stát – první státní útvary u nás
Velká listina svobod v Anglii – významný předěl v „demokratizaci“ středověké společnosti
Husitství – první „republika“ v našich dějinách
Jagellonci – princip stavovské monarchie
Habsburkové na českém trůnu – střetnutí stavů s absolutistickou tendencí Habsburků
Obnovené zřízení zemské – příklad ústavy jako stěžejního právního dokumentu.
8. roč.: Svět ve 2. pol. 17. a v 18. století – osvícenské názory a vítězství demokratických tendencí v Anglii (konstituční monarchie) a při vzniku USA (moderní ústava s oddělením mocí)
Francouzská revoluce – význam myšlenek Deklarace lidských a občanských práv (zvláště vzhledem k době vzniku!)
Národní obrození – vznik novodobé občanské společnosti
9. roč.: Svět po 1. světové válce – demokracie versus totalita (fašismus, komunismus)
ČSR – nový stát v Evropě – politický systém pluralitní parlamentní demokracie, řešení národnostní problematiky (čechoslovakismus, národnostní menšiny)
Studená válka – demokracie x komunistická totalita, konkrétní příklady porušování lidských práv

Formy participace občanů v politickém životě

6. roč.: střepeňový soud v Aténách jako příklad fungování demokracie. Možno aplikovat na modelovou situaci školního prostředí.
7. roč.: konfrontovat základní demokratický princip (svoboda všech a rovnost příležitostí pro všechny) se strukturou středověké společnosti. Sledovat, jak úspěšné jsou jednotlivé skupiny občanů ve snaze podílet se na rozhodování
8. roč.: v 19. stol. boj za všeobecné a rovné volební právo. Příklad nerovného volebního systému jako důkazu nedemokratičnosti.
9. roč.: volby podle pravidel politických systémů s nutností vcítit se do konkrétních sociálních rolí doby. Porovnání s dnešním systémem

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

9. roč.: závěrečné zamyšlení nad dějinami – Jsme skutečně všichni spolupracovníky? Dokážeme pochopit a uplatnit jednotu práv a povinností? Kde jsou zdroje nedorozumění? Začínáme vždy nejprve od sebe, nehledáme chyby jen jinde? Je demokracie dokonalým systémem? V čem je přes nedostatky stále výrazně lepší než předchozí?

EGS

– historický pohled přispívá k pocitu zdravého vlastenectví, k pocitu určitého pevného zakotvení (můj domov, naše škola, naše město, náš kraj, náš stát), ale i k tomu, že žijeme v širším společenství a že tomu tak bylo vždy. V současné době se ovšem toto propojení výrazně prohlubuje.

- 6.–9. roč.: – národní dějiny se vysvětlují v návaznosti na světové, především evropské (předpoklad pro pochopení a respektování jiných životních stylů)
- 6. roč.: – vliv Říma na raně středověké, integrace Evropy
- 7. roč.: – formování evrop. Států, křížové výpravy, mírová poselství Jiřího z Poděbrad, reformace, význam objevení Ameriky
- 8. a 9. roč.: – Evropa 19. stol. – buržoazní revoluce, vytváření států, nacionalismus x vlastenectví, Společnost národů jako pokus řešení problémů po 1. světové válce, OSN – stejný pokus ve světovém měřítku po 2. světové válce, Evropa rozdělená železnou oponou v době studené války

MKV

– základní znalosti o kořenech a vývoji různých etnických a kulturních skupin jsou jedním z předpokladů pro rozvíjení schopnosti chápat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských a sociálních skupin, přijetí názoru o rovnocennosti všech těchto odlišností.

Kulturní diference

Dějepis objasní zdroje, ze kterých vychází současná civilizace. Důraz je kladen právě na kulturní přínos:

- 6. roč.: – nejstarší státy a jejich kulturní přínos: počátky písma, základy věd, objevy, vynálezy, představy o světě, náboženství
 - Antika (Řecko, Řím), počátky křesťanství
- 7. roč.: – byzantský kulturní sluh a vliv na Kyjevskou Rus, Franská říše (karolinská doba), Arabská říše a islám
 - naše země – období V. Moravy (písmo, staroslověnská literatura), počátky Českého státu (přechod k latinsky psané literatuře)
 - románský sluh a renesance – vliv antických kulturních kořenů
- 6.–9. roč.: – obecně sledovat tento směr – do naší kultury se promítají (nebo ji přímo určují) cizí vlivy, naopak české osobnosti přinášejí přínos do světové kulturní pokladnice (např. Komenský)

Lidské vztahy

Historické příklady toho, jak často docházelo ke konfliktům z důvodů kulturních, sociálních, náboženských i jiných odlišností, nepoučitelnost lidstva.

Etnický původ

Důraz na odlišnosti národnostní, v národních dějinách sledování česko – německé otázky (již od středověkých kořenů), ve světových např. indiánská a černošská otázka, nacistický rasismus a holocaust.

Multikulturalita

- 6. roč.: – různost jazyků

Celkově (hlavně 9. roč.) – dnešní multikulturalita je výsledkem dlouhého historického vývoje

Princip sociálního smíru a solidarity

Správnost a potřebnost tohoto principu by měla být přirozeným vyústěním předchozích tematických okruhů.

EV

– složitost vztahů člověka a životního prostředí můžeme sledujeme od počátků zasahování do přírody v pravěku až po problémy dnešní doby. pochopení významu a nezbytnosti péče o životní prostředí.

Ekosystémy

Základní podmínky života

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- 6. roč.: – Mladší doba kamenná – počátky zemědělství, stálá sídla – tj. přetváření přírody
 - Nejstarší státy – produktivnější zemědělství vyžaduje značnou regulaci přírody
- 7. roč.: – Středověké zemědělství, vznik měst, rozvoj řemesel, obchodu – postupně se mění charakter krajiny
 - Objevení Ameriky, „vývoz“ evropské civilizace a důsledky pro indiánské obyvatele
- 8., 9. ročník: – Průmyslová revoluce, technicko-vědecká revoluce, vědecko-technická revoluce – jednota pokroku a negativních důsledků, komplexnost působení, změny životního stylu

Vztah člověka k prostředí

MDV

– kritické posuzování mediálních informací

– na hist. příkladech ukázat postavení médií ve společnosti, vlivy na ně působící, dopad na společnost a jednotlivce, manipulativní cíl

9. (dle možností i 8.) roč. – role médií v politickém životě, ovlivňování názorů lidí, propaganda, důsledky; vliv na osobní postoje, chování, kulturu, jazyk, rozvržení dne...;

Může být zasazen do konkrétní historické doby, ale zaměřen i k současným problémům. Využití hlavně v 9. a 8. ročníku, možno ale zkoušet v jednodušší podobě i dříve.

Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

– zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů

– vede žáky k užívání správné terminologie a symbolů

– zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů

– vede k zamyšlení nad historickým vývojem

Žák

– vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systemizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

– operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislosti

– propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel

– zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika)

– zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením

– vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Žák

– vyhledává informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti

– samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení

– kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Učitel

– vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování

– zařazuje diskusi

– vede žáky k věcnému argumentování

– vede žáky k práci s různými typy textů a hist. materiálů

– vede žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků

Žák

– formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

– účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje

– rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů

– využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

– vytváří příznivé klima třídy

– dodává žákům sebedůvěru

– podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

Kompetence občanská

Učitel

- reflektuje při výuce společenské a přírodní dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen
- vcítit se do situací jiných lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice, kulturní a historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Žák

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**
 Vyučovací předmět: **Dějepis**
 Ročník: **6.**
 Časová dotace: **2 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady potřeby a důležitosti historie - uvede zdroje informací o minulosti - pojmenuje instituce, kde prameny uchovávají, rozliší jednotlivé typy pramenů - osvojí si práci s časovou přímkou, orientuje se v historickém čase, osvojí si základní periodizaci dějin - orientuje se v historické mapě - objasní dvě varianty vzniku člověka – stvoření podle Bible a Darwinovu vývojovou teorii - rozpozná vývojová stadia člověka, uvede hlavní přínos jednotlivých typů - znázorní na časové přímce dobu jejich existence, uvede příklad naleziště na našem území - porovná materiální a duchovní kultury v jednotlivých fázích vývoje člověka - pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství - popíše způsob života a obživy - pochopí podmínky vzniku řemesel 	<p>Význam zkoumání dějin Historické prameny – hmotné a písemné Archeologie Čas a prostor v dějinách</p> <p>Jak vznikl člověk</p> <p>Starší doba kamenná</p> <p>Mladší doba kamenná</p>	<p>Úvod do vyučování dějepisu</p> <p><u>PRAVĚK</u></p>	<p>Ov – kalendář, čas</p> <p>M – grafické znázornění hodnot</p> <p>Př – vývoj člověka</p> <p>Z – světové strany, světadíly Vv – pravěké malby, pojmy OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů EGS – propojování materiální a duchovní kultury VDO – nejstarší formy soužití Z – zemědělské oblasti OSV – kreativita (výrobek) EV – přetváření přírody, stálá sídla</p>	<p>Učebnice je pouze jedním ze zdrojů získávání informací pro dané okruhy</p>

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - popíše využití a zpracování prvních kovů a další technologie (textil, keramika, stavitelství) - pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu - vysvětlí změny ve společnosti provázející vývoj - uvede příklady archeologických kultur na našem území, blíže popíše keltské osídlení - uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa = chápe kulturní rozmanitost světa - pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států - seznámí se s podstatou společenského uspořádání - ukáže oblasti prvních států na mapě a uvede základní zeměpisné údaje - seznámí se s projevy náboženských představ - do časové přímky zanesou základní časové údaje - porovná vývoj těchto oblastí s vývojem u nás - uvede příklady památek nebo objevů a základů věd pocházejících z jednotlivých oblastí prvních států, zdůrazní vynález písma - na mapě prokáže základní orientaci - popíše přírodní podmínky 	<p style="text-align: center;">Doba kovů</p> <p style="text-align: center;">Naše země v období pravěku</p> <p style="text-align: center;">Oblasti starověkého východu- Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína</p>	<p><u>STAROVĚK</u></p>	<p>Z – orientace na mapě EV – zásahy do přírody VDO – diferenciacie lidské společnosti</p> <p>EGS – prolínání kultur MKV – schopnost chápat odlišnosti a tolerovat je</p> <p>Z –orientace na mapě EV – příroda a první civilizace VDO – stát jako nejvyšší forma organizace společnosti, despotie MKV- porovnávání kultur, přínos –písmo, základy věd, objevy, vynálezy, představy o světě, duchovní nadstavba, různost jazyků EV – produktivnější zemědělství přináší větší regulaci přírody</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>vzniku císařství (uvede příklady činů některých císařů) krizi císařství, pokusech o řešení, zániku říše Západořímské</p> <ul style="list-style-type: none"> - na základě časové přímky o dějinách Řecka a Říma dokáže, že dějiny obou států probíhaly dosti souběžně - dovede porovnat barbarské civilizace se světem antiky - uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy <p>Průběžně:</p> <ul style="list-style-type: none"> - získává z různých zdrojů další informace, zpracuje je a prezentuje ostatním (referáty, aktuality) - učí se zapisovat do sešitu vlastní poznámky, vepisuje či vlepuje informace k učivu získané jinde - přispívá k práci menší skupiny, spolupracuje s ostatními při řešení úkolů - rozvíjí souvislý ústní projev 	<p>Naše země v době římské</p>		<p>MKV – odlišnosti rasové, kulturní, náboženské a jejich nepochopení jako zdroj konfliktů Prolínání kulturních vlivů</p> <p>Průběžně: OSV- řešení problémů, kreativita, účast v soutěžích, denní režim, cíle, práce ve skupinách; historická podmíněnost přístupu k člověku, boj za lidská práva; kladný i záporný vliv komunikačních prostředků; poznávání hodnot, zaujímání osobních postojů</p>	

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**
 Vyučovací předmět: **Dějepis**
 Ročník: **7.**
 Časová dotace: **2 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojí si periodizaci středověku, použije časovou osu - objasní úlohu Hunů, ukáže na mapě pravlast Slovanů, vysvětlí jejich rozdělení; ví, že Češi patří k západ. Slovanům - seznámí se s uspořádáním raně feudálního státu- objasní podstatu lenního systému, učí se chápat úlohu křesťanství a víry v sjednocovacím procesu; - vysvětlí, že jde o pokračování antické kulturní tradice, uvede příklady byzantského kulturního slohu - popíše okolnosti vzniku islámu, objasní jeho základní termíny, uvede příklady vyspělé arabské kultury - prokáže orientaci na mapě - popíše život Slovanů v době jejich příchodu k nám, uvede doklady dřívějšího osídlení; shromáždí základní údaje o Sámovi, vysvětlí pojem kmenový svaz - zhodnotí význam Velkomoravské říše: <ul style="list-style-type: none"> a) politický – první raná podoba státu na našem území, odolávání vnějším tlakům b) kulturní - - křesťanská mise Konstantina a Metoděje - vyjmenuje v chronologickém pořadí knížata, zhodnotí jejich význam a vysvětlí příčiny zániku - rozliší počátky státu podle pověstí a historicky prokázané skutečnosti 	<p style="text-align: center;">Stěhování národů</p> <p>Franská, byzantská a arabská říše</p> <p>První státní útvary na našem území</p> <p>Český stát v době knížecí, první králové</p>	<p style="text-align: center;"><u>STŘEDOVĚK</u></p> <p style="text-align: center;">Raný středověk</p>	<p>Vv – byzantské, arabské umění, románský sloh (arch.,malířství, sochařství) Ze – orientace v prostoru Ov – světová náboženství, tolerance MKV – prolínání kultur, náš etnický původ VDO – tolerance</p> <p>Ze – orientace v prostoru Ov – národ, vlast EGS – integrace VDO – tolerance MKV – prolínání kultur</p> <p>ČJ – první písemné památky, české pověsti, kroniky OV – čeští církevní patroni,</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se se státopornou úlohou panovnických dynastií, vyjmenuje hlavní osobnosti a události konce 9. a celého 10.století, zhodnotí jejich význam; - zná pojem románská kultura, uvede znaky a příklady, uvědomí si odkaz patronů českých zemí - popíše život poddaných ve srovnání se životem feudálů, zná strukturu této vrstvy - orientuje se na raně středověké mapě, srovnává časové údaje s počátky českého státu; - vysvětlí podobu římské říše, Slovensko zařadí do nově vzniklých Uher, objasní vztah polského státu k Čechám, zná první stát východních Slovanů – Kyjevskou Rus - charakterizuje život ve středověk. městě a na vesnici, porovná rozdíl - učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní - vyjmenuje v chronologickém pořadí vybrané osobnosti přemyslovských panovníků a zhodnotí jejich činy a význam, hlavní pozornost věnuje tzv.posledním Přemyslovcům - vyjmenuje v chronologickém pořadí všechny Lucemburky na čes. trůně, zhodnotí jejich vládu; vyzvedne osobnost Karla IV. a uvede jeho význam pro rozvoj čes. státu a ve střed. Evropě - seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v čes. reformaci - učí se charakteristice dobového životního stylu; uvádí hlavní znaky gotic. architektury a podle nich zařazuje dílo do období; popisuje got. vzdělanost a umění 	<p>Formování prvních státních celků v Evropě</p> <p>Český stát v 11.-13. století</p> <p>Český stát za Lucemburků</p> <p>Gotická kultura</p>	<p>Vrcholný středověk</p>	<p>vlast</p> <p>Vv – rom. architektura, malířství, sochařství</p> <p>Ov – sociální vztahy</p> <p>EV – historické památky, příroda</p> <p>OSV – mezilidské vztahy</p> <p>MKV – prolínání vlivů</p> <p>Ze – orientace v prostoru</p> <p>Ov - stát</p> <p>EGS – formování evrop. států</p> <p>MKV – sblížování kultur, odstraňování předsudků</p> <p>OSV - spolupráce</p> <p>Ov – náš region</p> <p>EV – přírodní krajina a lidské zásahy= města, zemědělství</p> <p>Čj – kroniky, doba Karla IV.,</p> <p>Ze – orientace v hist. prostoru</p> <p>MKV – předsudky, stereotypy kat. církve</p> <p>EV – historické památky</p> <p>EGS – integrace Evropy</p> <p>Vv – gotické umění</p> <p>Hv – gotická hudba</p> <p>EV – historické památky</p> <p>MKV – prolínání kult. vlivů</p> <p>VDO – tolerance</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vztah pojmů křesťanství, katolická a pravoslavná církev, rozliší vztahy mezi světskou mocí a papežem v katolické církvi a světskou mocí a patriarchou v pravoslavné církvi - formuluje a zhodnotí příčiny a motivy vojenských výprav, porovná je s hlásanou křesť. morálkou; - zhodnotí jejich přínos pro Evropu - učí se chápat historický rozměr pojmů tolerance a intolerance; zná příčiny a vývoj husitského hnutí; ocení Husovu názorovou pevnost; shromáždí poznatky o válkách s křižáky, o husitském vojenství; zhodnotí důsledky husit. hnutí; uvede význam osobnosti P.Chelčického a zákl. myšlenky pro vznik Jednoty bratrské - zhodnotí osobnost „krále dvojího lidu“ a úmysl vytvořit mírový svazek evropských panovníků - vysvětlí pojem stavovská monarchie, popíše vnitřní spory mezi šlechtou a městy, uvede oba jagellonské panovníky - uvede znaky a příklad pozdní (vladislavské) gotiky, porovná materiální a duchovní kulturu románského a gotického období - uvědomí si okolnosti vzniku středoevrop. soustátí - pochopí spojení hist. vývoje čes. zemí s dalšími středoevrop. státy - pochopí příčiny soupeření Anglie s Francií a Stoleté války; objasní vliv tureckého nebezpečí především na středoevrop. dění; rozumí pojmu „reconquista“ - osvojí si periodizaci novověku, pracuje s časovou osou 	<p>Rozdělení církve</p> <p>Křížové výpravy</p> <p>Kritika poměrů v církvi husitství v Čechách</p> <p>Český stát za Jiřího z Poděbrad a Jagellovců</p> <p>Evropa v pozdním středověku</p>	<p>Pozdní středověk</p> <p><u>NOVOVĚK I</u></p> <p>Raný novověk</p>	<p>MKV – předsudky, stereotypy</p> <p>Ze – orientace na mapě</p> <p>EGS – křížové výpravy</p> <p>VDO – náb. nesnášenlivost</p> <p>MKV – prolínání kultur</p> <p>Čj – Hus, rozvoj češtiny, rozvoj vzdělání</p> <p>Ov – náš region; společ. vztahy</p> <p>MKV – husitství</p> <p>EGS – reformační vlivy</p> <p>VDO – spol. vztahy, tolerance</p> <p>Vv – pozdní gotika (arch.,soch.,mal.)</p> <p>Ze – orientace na hist. mapě</p> <p>Ov společenské vztahy</p> <p>EGS – mírové poselství</p> <p>MKV – prolínání vlivů</p> <p>VDO – tolerance</p> <p>EV – hist. památky</p> <p>Ze – orientace na hist. mapě</p> <p>Ov – společenské vztahy</p> <p>MKV – prolínání kult. vlivů</p> <p>Vv,Hv – renesance (arch., soch.,mal.,hudba)</p> <p>Čj – literatura</p> <p>Ze – orientace na hist.. mapě</p> <p>Ov – lidská práva, ekonom</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s pojmy, objasní souvislost s antikou, uvádí projevy v kultuře, myšlení a životě lidí, zná osobnosti - poznává důvody a význam obj. plaveb a důsledky pronikání evrop. civilizací do nově objevených zemí; vysvětlí, jak obchod s Amerikou změnil svět.obchod. centrum v Evropě - popíše poměry ve Španělsku, rozpory Španělska a Nizozemí; doloží mocnou pozici Habsburků v Evropě (rak. a španěl. větev); seznámí se s pojmem reformace, jejími příčinami a cíli; - chápe podstatu pojmů absolutní moc, absolutismus - učí se chápat postavení českých zemí v habsburské monarchii i v podmínkách Evropy – rozdělení na katolický a reformační blok - vysvětlí příčiny sporu Habsburků s českými stavy a zhodnotí výsledek stoletého sporu - chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti - vysvětlí příčiny mocenského sporu, vyjmenuje válčící země a jejich motivaci, zhodnotí výsledek války především ve vztahu k českým zemím a střední Evropě - učí se rozpoznávat projevy barokní kultury a porovná ji s předchozími styly; vypráví o životě a díle J.A.Komenského - seznámí se se situací v českých zemích a vybraných zemích Evropy 	<p>Humanismus a renesance</p> <p>Objevné plavby a jejich společenské důsledky</p> <p>Svět v 16. století</p> <p>Habsburkové na českém trůnu, vznik hab.monarchie</p> <p>Třicetiletá válka</p> <p>Baroko a životní styl</p> <p>Upevňování moci Habsburků po třicetileté válce</p>		<p>vztahy</p> <p>MKV – poznávání jiných kultur</p> <p>EGS – význam objevení Ameriky</p> <p>Ov – typy států, složky státní moci</p> <p>Ze – orientace na hist. mapě</p> <p>EGS – reformace</p> <p>MKV – prolínání vlivů</p> <p>Ze – orientace na hist. mapě</p> <p>Ov – složky státní moci, lidská práva</p> <p>VDO – tolerance</p> <p>EGS – integrační vlivy</p> <p>EV – vliv na přírod. prostředí</p> <p>Ze – orientace na hist. mapě</p> <p>Čj – lidová slovesnost</p> <p>Ov – řešení sporů, odpovědnost</p> <p>Hv, Vv- baroko (arch., soch., mal., hudba)</p> <p>Čj – literatura, lid. slovesnost</p> <p>MKV- prolínání kult. vlivů</p> <p>VDO – náboj. nesnášenlivost, tolerance, rekatolizace</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>Průběžně:</p> <ul style="list-style-type: none">- pracuje s časovou osou, hist. mapou a hist. dokumenty i literaturou- vyhledává a třídí informace, připravuje si aktuality a referáty- učí se diskutovat o problematice a vhodně argumentovat			<p>Průběžně:</p> <p>OSV- řešení problémů, kreativita, účast v soutěžích, denní režim, cíle, práce ve skupinách; historická podmíněnost přístupu k člověku, boj za lidská práva; kladný i záporný vliv komunikačních prostředků; poznávání hodnot, zaujímání osobních postojů</p>	

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**
 Vyučovací předmět: **Dějepis**
 Ročník: **8.**
 Časová dotace: **2 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe podstatu a význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, který ovlivnil politický vývoj u nás v Evropě i na americkém kontinentě - formuluje přínos osvícenství pro vědomí důstojnosti a svobody člověka, pro rozvoj přírodních věd a formování průmyslové společnosti - ujasní si pojem osvícenský absolutismus - vysvětlí problém nástupu M.T. na trůn, uvede příčiny reformy a hodnotí jejich přínos; - uvede a vysvětlí dvě základní reformy Josefa II. - uvědomí si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie - chápe pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu a nezávislost 	<p>Rozvoj vzdělanosti v době osvícenství</p> <p>České země za vlády Marie Terezie</p> <p>Situace ve Francii, Rusku a Prusku, vzestup Velké Británie Boj amerických osad za nezávislost</p>	<p><u>NOVOVĚK II</u></p> <p>Od 2.pol.17.stol. do konce 18.stol</p>	<p>Vv, Hv, Čj – doznívání baroka, rokoko, klasicismus F,Ch,Bi – rozvoj přír. věd Ov – svoboda, státní moc, lidská a občanská práva VDO – tolerance</p> <p>Ze – orientace na hist. mapě VDO – lidská práva EV – válka a příroda</p> <p>Ze - orientace na mapě, krajina VDO – Prohlášení nezávislosti, ústava</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - popíše franc. společnost před revolucí, uvede příčiny nespokojenosti – revoluce; sestaví osnovu průběhu revolučních událostí a podle ní vypráví; - zhodnotí myšlenky Deklarace lidských a občanských práv vzhledem k době vzniku; - zhodnotí výsledek revoluce, mezinárodní ohlas - vypráví o Napoleonovi a jeho taženích - objasní souvislost mezi událostmi franc. revoluce, napoleon. válkami a rozbitím dosavadních společenských struktur - uvědomí si důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur - uvědomí si prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad a katalyzátor společenských změn, dopad na životní prostředí - na příkladech zhodnotí klady i zápory těchto změn - vysvětlí pojem kapitalismus volné soutěže, liberalismus, podá důkazy negativních stránek společnosti této doby a v této souvislosti vyvodí obecný termín socialismus, rozliší jeho základní směry: utopický, parlamentní, revoluční marxismus - uvědomí si emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve vývoji společnosti - uvede stručný přehled úspěchů národně osvobozenického hnutí; na příkladu vybraných států popíše příčiny a výsledky revoluce 1848 	<p>Velká francouzská revoluce a význam pro Francii a evrop. dějiny</p> <p>Napoleonské války a jejich důsledky</p> <p>Průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury</p> <p>Národní a osvobozenické hnutí v Evropě, pojem vlastenectví a požadavek národa na svobodný rozvoj</p>	<p><u>NOVOVĚK III</u></p> <p>Od konce 18.stol. do r. 1914</p>	<p>Vv,Hv – klasicismus, romantismus (arch., soch., mal., hudba) VDO – Deklarace lidských a občanských práv EGS – šíření idejí revoluce</p> <p>Ze - orientace na mapě VDO – občanská společnost EV – válka a život. prostředí, hist. památky EGS – prolínání kult. vlivů a polit. idejí</p> <p>F,Ch,Bi – pokrok v přírod. vědách a technice EV – prům. revoluce – dopad na životní prostředí a přírodní zdroje, tech. vynálezy</p> <p>Ze – orientace na mapě Ov – občanská práva, vlastenectví VDO – občanská společnost EGS – prolínání vlivů</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - chápe NO jako jev celoevropský, jehož výsledkem je utvoření novodobých národů; seznámí se s příčinami a průběhem českého NO; uvědomí si význam obrozeneckých snah jednotlivých osobností - porovná příčiny a výsledky revoluce 1848, vypráví o průběhu revolučních událostí (hlavně v Praze) - uvede hlavní znaky bachovského absolutismu a příčinu jeho pádu; vysvětlí, co se změnilo vznikem Rakousko – Uherska, porovná výsledek s příčinami revoluce 1848 – co vyřešeno, který problém zůstává (národnostní otázka) - popíše neúspěšný průběh snah o česko-německé vyrovnání - podá důkazy o vyspělosti české společnosti v oblasti kulturní, technicko-průmyslové i politické (diferenciace polit. života = politické strany); srovná s neúspěšností v oblasti státoprávních požadavků - chápe emancipační hnutí čes. národa jako výrazný projev dané doby (snaha ohrožující existenci mnohonárodnostní monarchie) - seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků - chápe historický rozměr pojmu rasismus - popíše pokrok, který přinesla technickovědecká revoluce, uvede konkrétní příklady vynálezů z oblasti nových energetických zdrojů elektřiny a spalovacího 	<p>Utváření novodobého českého národa – národní obrození</p> <p>Rok 1848 v Evropě a českých zemích Postavení českých zemí v habsb. monarchii Naše politika – snaha o česko-německé vyrovnání</p> <p>Procesy sjednocování v Německu a Itálii Občanská válka v USA</p> <p>Svět na přelomu 19.a 20. stol – kolonialismus a imperialismus</p>		<p>Čj lit. – NO, romantismus Vv,Hv – odraz v umění MDV – obroda čes.jaz., knihy, noviny</p> <p>Ov – občanská práva, pluralita Ze - orientace VDO – občanská společnost EGS – buržoazní a buržoazně demokratické revoluce</p> <p>Ze – orientace MKV – střetávání civilizací VDO – rasismus, otrokářství, dělení světa EGS – prolínání vlivů EV – dopad průmysl. revoluce na přírodu</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>motoru, zná jména významných vynálezců</p> <ul style="list-style-type: none">- chápe proměnu životních podmínek obyvatelstva a její odraz v oblasti literatury, výt. Umění, hudby a architektury- objasní pojem monopolní kapitalismus- podá základní charakteristiku nejvýznamnějších států, mocenských bloků a oblasti Balkánu <p>Průběžně:</p> <ul style="list-style-type: none">- pracuje s časovou osou, hist. mapou, hist. dokumenty a literaturou- vyhledává a třídí informace, připravuje si aktuality a eferáty- učí se diskutovat o problematice a vhodně argumentovat- spolupracuje s ostatními při řešení problémů			<p>Průběžně:</p> <p>OSV- řešení problémů, kreativita, účast v soutěžích, denní režim, cíle, práce ve skupinách; historická podmíněnost přístupu k člověku, boj za lidská práva; kladný i záporný vliv komunikačních prostředků; poznávání hodnot, zaujímání osobních postojů</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - objasní charakter versailleského systému a problémy jeho fungování - vyvodí odlišnost demokracie a totality, uvede shody a rozdíly dvou podob totality- komunismu (na příkladu Ruska-SSSR) a fašismu (na příkladu Itálie) - vyjmenuje a popíše symboly nového státu, na příkladu politického systému první republiky dokáže popsat a vysvětlit fungování pluralitní demokracie - vysvětlí, které problémy musel řešit nový stát: vytváření hranic, řešení národnostní otázky, hospodářství - popíše podmínky vysoké úrovně rozvoje vzdělanosti a umění v 1.republice, zná osobnosti a umělec. směry - uvede příčiny a důsledky hospodář. krize; uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby - chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese - popíše politiku usmiřování, uvede konkrétní příklady a zhodnotí výsledek appeasementu - z popisu 30.let vyvodí závěry... <ol style="list-style-type: none"> 1) krize a vývoj v Německu vedou k nárůstu extrémních sil 2) demokracie a samostatnost se hroutí, až když se ČSR stává předmětem mezinárodních zájmů - Mnichov 1938 	<p>Svět po první světové válce</p> <p>ČSR – nový stát v Evropě</p> <p>Světová hospodářská krize</p> <p>ČSR – boj o záchranu demokracie a samostatnosti státu</p> <p>Ztráta samostatnosti</p>		<p>Ze – orientace na mapě VDO – demokracie, totalita MKV – respektování druhých</p> <p>Ze – orientace na mapě Ov – státní symboly, pluralitní parlamentní demokracie Čj – lit. 1.pol.20.stol. Vv,Hv – umění 1.pol.19.stol. VDO – zákony-ústava, demokracie, voleb. systémy MKV – tolerance, postavení menšin; kulturní vlivy EGS – osobní vzory EGS – propojení lokální a globální problematiky VDO – lidská práva a svobody, rasismus, antisemitismus MDV - propaganda</p> <p>Ze - orientace na mapě EGS – kontinuita evrop. vývoje VDO –odpovědnost za rozhodnutí a důsledky, kritické myšlení MKV – intolerance</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - vymezí období 2.republiky a uvede změny jejího politického systému , vysvětlí pojem Protektorát Čechy a Morava a vztah Čechů k němu - přehledně popíše vývoj válečných operací, uvede základní časové mezníky a místa nejvýznamnějších válečných operací - vyjmenuje představitele tzv. silné trojky, vysvětlí pojem protihitlerovská koalice, její hlavní zásady a cíle - uvede hlavní body diplomatických jednání na hlavních konferencích – Teherán, Jalta, Postupim - vysvětlí, proč dochází po r. 1945 k rozporu mezi bývalými spojenci - učí se chápat poválečný vývoj ČSR, který vyústil v únorové události 1948 - chápe možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretací - charakterizuje rozvoj vědy a kultury v poválečných letech - učí se chápat vznik a problémy existence bipolárního světa - shromáždí znaky charakterizující pojem studená válka, rozumí pojmům „ochlazování a oteplování“ a demonstuje prezentací shromážděných informací - uvědomí si nutnost respektovat identitu druhých 	<p style="text-align: center;">Druhá světová válka</p> <p style="text-align: center;">Rozpory mezi velmocemi (1945 – 1948)</p> <p style="text-align: center;">Poválečné Československo v letech 1945-1948</p> <p style="text-align: center;">Studená válka</p>	<p style="text-align: center;">Dějiny od poloviny 20.století do současnosti</p>	<p>Ze – orientace na mapě EGS – 2.svět. válka jako mezník vývoje VDO – svoboda, lidská práva, odpovědnost EV – dopad na přírodu, kult. památky, vál. technika MDV – propaganda EGS - OSN</p> <p>VDO – demokratické x totalitní systémy MDV – propaganda,kritické myšlení Čj,Hv,Vv- literatura, hudba, malířství, sochařství, vzdělanost po válce</p> <p>Ze – orientace na mapě Ov – mezinárodní organizace a vztahy EGS – kontinuita evrop. vývoje, Východ – Západ, Nato, Varšavská smlouva VDO – respektování lids. práv, odpovědnost MKV - etnika, menšiny,</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže zhodnotit vliv médií na každodenní život a politické dění - rozumí pojmu terorismus, snaží se pochopit jeho příčiny - prezentuje svůj vlastní názor na problémy současného světa <p>Průběžně:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracuje s časovou osou, hist. mapou, hist. dokumenty a literaturou - dokáže si samostatně připravit poznámky z textu nebo z ústního projevu a využije jich pro souvislý výklad - vyhledává a třídí informace, připravuje si aktuality a referáty - učí se diskutovat o problematice a vhodně argumentovat - spolupracuje s ostatními při řešení problémů - prokazuje orientaci v základních událostech národních dějin - rozpozná architektonické styly a významné stavby 			<p>Život a dílo významných Evropanů – osobní vzory MDV – svobodné vyjádření, předsudky a zjednodušující soudy, mediální obsahy... EV – důsledky lids. činností, kult. dědictví</p> <p>Průběžně: OSV- řešení problémů, kreativita, účast v soutěžích, denní režim, cíle, práce ve skupinách; historická podmíněnost přístupu k člověku, boj za lidská práva; kladný i záporný vliv komunikačních prostředků; poznávání hodnot, zaujímání osobních postojů</p>	

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**
 Vyučovací předmět: **Společenskovední seminář (volitelný předmět)**
 Ročník: **6. - 9. ročník (jen v jednom z ročníků 2. stupně)**
 Časová dotace: **1 hod. týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe pohled zpět jako prostředek pro pochopení současnosti - rozlišuje čas přírodní a historický - vysvětlí vztah mezi minulostí, současností a budoucností - chápe pojem dějiny a dokáže ho vysvětlit - uvede významné osobnosti čes. dějin a zhodnotí jejich přínos - chápe pojem revoluce; vyjmenuje tři základní revoluční zvraty v dějinách, časově je zařadí a vysvětlí jejich podstatu - objasní pojem politika, uvede její cíle a prostředky dosažení - vyjmenuje hlavní politické problémy současnosti: extremismus, komunismus, neonacismus, terorismus, organizovaný zločin, porušování lidských práv a jejich důsledky - vyjmenuje aktivity směřující k dodržování lidských práv - vysloví vlastní názor na vývoj současného světa a jeho budoucnost v 21.století - zamyslí se nad kritérii vymežujícími region a uplatní je - vytvoří si mapku kraje, zakreslí nejvýznamnější přírodní lokality a chráněná místa - zjistí vzácné živočichy, chráněné rostliny a lokality 	<p>Člověk, čas a dějiny</p> <p>Významné dějinné mezníky</p> <p>Současné politické problémy</p> <p>Vymezení regionu (kraje)</p> <p>Příroda Hlučínska</p>	<p>Člověk na cestě od minulosti do budoucnosti</p> <p>Poznáváme svůj kraj</p>	<p>Dě – úvod do dějepisu Př – podnebí Fy – astronomie M – grafické vyjádření hodnot</p> <p>Dě – revoluce v dějinách</p> <p>Dě – totalitní hnutí Ov – Listina zákl. lidských práv a svobod VDO – lidská práva a svoboda, odpovědnost za rozhodnutí a důsledky</p> <p>Ze – práce s mapou, místopis Př – chráněné krajinné oblasti Dě – hmotné památky</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>výskytu</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklad souladu lid. činnosti s přírodou a pokusí se zjistit, kde byl cit pro krajinotvorbu výrazně porušen, hledá možnosti nápravy - do mapky zanesne nejvýznamnější historické památky území - z dostupných materiálů vypracuje chronologický přehled důležitých dějinných událostí - sestaví chronologický žebříček osobností kraje, přiblíží zvolenou osobnost - pátrá po místních pověstech - chápe postavení kraje v dějinách celé země - sleduje expozice Muzea Hlučínska a upozorňuje na příležitostné akce 	Dějiny Hlučína		<p>EV – ochrana kulturních a přírodních památek, vliv lidských aktivit na krajinu</p> <p>Dě – práce s písemnými prameny, chronologie M – číselná osa Čj – místní pověsti VDO – propojení lokální a národní problematiky EV – vztah k památkám</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - chápe význam slova kultura, člení ji na hmotnou a duchovní a uvádí příklady - uvádí faktory ovlivňující kulturní varianty - rozlišuje kulturní epochy a uvádí jejich znaky - srovná kulturu Západu a Východu - zamyslí se nad důsledky a významem stýkání kultur - na základě vlastních zkušeností charakterizuje kulturní rozdíly mezi Čechy a zvoleným národem - rozlišuje pojem kultura a civilizace, definuje termín masová kultura - hodnotí dopad na společnost a hledá prostředky obrany - objasní vlivy působící na hlavní etapy vývoje české kultury - vybere významné české osobnosti a zhodnotí jejich přínos pro evrop. a svět. kulturu 	Různé významy slova kultura	Kultura v minulosti a současnosti	<p>Ze – místopis Př – přírodní podmínky Vv, Hv, Li – umění MKV – porozumění odlišným kulturám, jejich tradicím a hodnotám, uvědomění si vlastní kulturní identity</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - svými slovy vysvětlí pojem věda 	Vývoj české kultury		<p>Dě, Hv, Vv, Ov – sepětí evropského vývoje EGS – přínos Evropě</p>	
	Věda, její obory a metody,		Společenskovední	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - uvede kritéria rozlišení vědních oborů - vyjmenuje co nejvíce přírodních a společenských věd - vybere některý známý objev a formuluje otázky, které se jeho prostřednictvím otevíraly - vyjádří svou představu o dalším směřování vědy - pokusí se najít příklady protikladného využití vědy - uvede rysy soudobé techniky, nastíní její další vývoj - zamyslí se nad rolí techniky ve vlastním životě 	technika		a přírodovědné předměty – vybrané objevy a jevy EV – uvědomění si podmínek života a možností jeho ohrožení	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí podstatu umění jako součásti duchovní kultury - vyvodí původ a funkce umění (estetická, náboženská, společenská, komunikativní, poznávací, výchovná) - z vlastních zkušeností vyvodí druhy umění - podle základních znaků rozliší jednotlivé umělecké slohy - zamyslí se nad pojmy umělecký cit a vkus, kým 	Umění		Dě – vývoj umění Vv, Hv, Jč – literární ukázky MKV – vlastní kulturní identita EGS – propojení kult. vývoje	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí původ nábož. představ, rozlišuje nábož. monoteistická a polyteistická, chápe podstatu ateismu - charakterizuje největší světová náboženství, zamýšlí se nad problematikou sekt 	Podstata náboženství, světová náboženství, sekty, nábož. pojmy	Náboženství v životě člověka	Dě, Ov – původ a druhy náboženství Jč – Bible, Korán EGS – objevujeme svět, kořeny evropské civilizace MKV – multikulturalita současného světa VDO – pochopení a respektování odlišností (kulturních, etnických a jiných)	
<ul style="list-style-type: none"> - vyvodí definici morálky, zamyslí se nad otázkou svobody, osvojí si zlaté pravidlo mravnosti - pokusí se vyvodit vztah mezi požadavky morálky 	Morálka	Etické problémy současnosti	Ov – Listina základních lidských práv a svobod, hierarchie hodnot, mravnost	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>a právními zákony v lidském chování</p> <ul style="list-style-type: none">- na základě vlastních poznatků se pokusí vyjádřit svou definici života, čím je formována lidská osobnost, ovlivňována kvalita lidského života- z vlastní zkušenosti uvádí příklady vlivu sociálního prostředí na vývoj osobnosti- zamyslí se nad životem handicapovaných lidí, vztahy „těch druhých“ k nim- uvádí vlastní zkušenosti, hledá možnosti zlepšení kvality jejich života- zkusí si roli postiženého <p>- vyjádří a obhájí vlastní názor v otázce trestu smrti, sebevraždy, eutanazie</p> <p>- zamyslí se nad různými významy slova rozumět a vyjádří předpoklady porozumění mezi lidmi, pochopí ho jako předpoklad porozumění mezi národy, rasami a kulturami, uvědomí si globální propojenost dnešního světa</p> <p>- uvede povahové rysy, vlastnosti, názory, které by měli mít manželé, partneři v práci, kamarádi shodné a naopak rozdílné</p> <p>- zamyslí se nad otázkou předsudků (rasové, národnostní, kulturní) a uvede, s kterými se setkal ve svém okolí a které se objevují ve světě, navrhne, jak je odstranit</p> <p>Průběžně:</p> <ul style="list-style-type: none">- zajímavosti, výročí, aktuální závažné problémy současného světa	<p>Život a jeho hodnota</p> <p>Žijeme spolu</p> <p>Některé etické otázky konce lidského života</p> <p>Dokážeme si porozumět?</p>		<p>Dě – člověk v dějinách</p> <p>Ov – vzájemné vztahy Dě – příklady významných historických osobností s handicapem Dě – smrt v dějinách</p> <p>Ov – lidské vlastnosti a povahy, názory, tolerance Př - genetická podmíněnost</p> <p>Ze, Dě – civilizační okruhy VDO – hodnoty, postoje, praktická etika EGS – překonávání stereotypů a předsudků</p> <p>Průběžně: OSV – porozumění sobě samému a světu kolem sebe, řešení problémů,</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Pozn.
			plánování, sebekontrola, tvořivost, rozhodování, prosociální chování MDV – média jako zdroj informací, komunikační schopnosti, argumentace, diskuse, týmová práce, citlivost vůči zjednodušujícím soudům o společnosti a předsudkům, možnost svobodného vyjádření vlastních postojů	

6.2.7. Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět **Občanská výchova** se vyučuje jako samostatný předmět:

v 6.,7., a 9. postupném ročníku 2 hodiny týdně

v 8. postupném ročníku 1 hodina týdně

Součástí vyučovacího předmětu je i Výchova ke zdraví

Vzdělávání je zaměřeno na:

- výchovu k občanství
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama
- komunikaci v různých situacích
- využívání různých zdrojů informací
- rozvíjení kultivovaného projevu
- porozumění souvislostí mezi občanem a státem
- získávání znalostí právního minima
- výchovu ke zdraví, vnímání zdraví jako základu pro život člověka
- znalosti a dovednosti při první pomoci
- osobní bezpečí

Vyučovací předmět **Občanská výchova** je úzce spjat s dějepisem, zeměpisem, přírodopisem, pracovním vyučováním, informačními a komunikačními technologiemi.

Průřezová témata:

OSV

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností a poznávání (6.–9. ročník) – je integrovanou součástí vyučovacího procesu

Sebezpoznaní a sebepojetí (6.–9. ročník) – žáci si uvědomí základní pojmy a učí se aktivně používat a aplikovat tyto pojmy při seberealizaci, volbě povolání

Psychohygienu (6.–9. ročník) – je součástí výchovy ke zdraví, učí se střídání různých forem práce, relaxaci

Kreativita – schopnost řešit různé situace

Sociální rozvoj

Poznávání lidí (6.–9. ročník)

Mezilidské vztahy (6.–9. ročník) – vzájemná pomoc

Komunikace (6.–9. ročník) – slovní a neverbální komunikace, schopnost diskuse, vyjádření vlastního názoru

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (6.–9. ročník) – složitost řešení problémů a rozhodování

Hodnoty a postoje (6.–9. ročník) – snažit se posoudit klady a zápory

VDO

Občanská výchova přispívá k uvědomělému dodržování pravidel, k ocenění života v demokratické společnosti

Občan, občanská společnost a stát (6.–9. ročník) – seznamuje se s demokratickými zásadami

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (6.–9. ročník) – pochopit způsob organizace obce, státu, pochopit a uplatnit jednotu práv a povinností

EGS

Evropa a svět nás zajímá (6.–9. ročník) – používá se v učivu o státu, výživě, návykových látkách, právní výchově

Objevujeme Evropu (6.–9. ročník) – vyskytuje se v učivu o EU, správné výživě

Jsmo Evropané (6.–9. ročník) – zařazuje se do EU, znalosti o souvislostech ČR a EU

EV

Lidské aktivity a problémy ŽP (6.–9. ročník) – získávání znalostí o stavu ŽP, řešení globálních problémů

Vztah člověka k prostředí (8.–9. ročník) – postoje žáků k ochraně ŽP, péče o vlastní okolí

MDV

Produktivní činnosti (6.–9. ročník) – žáci prezentují svá zjištění a práci v příspěvku do vysílání školního rozhlasu, na webových stránkách školy

Práce v realizačním týmu (6.–9. ročník) – některé úkoly plní ve skupinové práci

Fungování a vliv médií ve společnosti (6.–9. ročník) – média v každodenním životě ovlivňují kladně i záporně – ovlivňují názory lidí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k užívání správné terminologie
- vede žáky k výchově ke zdraví a k osobnímu bezpečí

Žák

- rozumí různým pojmům
- formuluje své myšlenky a názory
- využívá komunikačních a technických prostředků
- uvědomuje si svůj vlastní podíl na tvorbě vlastní osobnosti
- osvojuje si nutnost péče o zdraví
- naslouchá druhým a komunikuje s nimi
- ovládá základy první pomoci teoreticky i prakticky

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k plánování postupu
- předkládá žákům otázky a úkoly vybízející k samostatnému uvažování a řešení v souvislosti mezi způsobem života a zdravím

Žák

- vyhledává informace k řešení problémů
- využívá získaných vědomostí a dovedností k různým variantám řešení situací
- uvážlivě rozhoduje
- uvědomuje si nutnost prevence pro zdravý život
- samostatně řeší problémy

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly pro spolupráci žáků
- vede žáky k ohleduplnému chování k druhým
- vede žáky k výstižné argumentaci
- organizuje besedy s odborníky zaměřené na bezpečnost, právní výchovu a programy podporující zdraví

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se ve svém projevu kultivovaně
- naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje
- využívá komunikačních a informačních prostředků
- využívá dovednosti k vytváření vztahů potřebných k soužití a spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Učitel

- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k dodržování pravidel
- podporuje příznivé sociální klima ve třídě
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování ve třídě

Žák

- spolupracuje účinně ve skupině
- podílí se na utváření vhodné atmosféry
- dodržuje stanovená pravidla
- učí se toleranci, respektu vůči vrstevníkům s handicapem, vůči zahraničním spolužákům

Kompetence občanské

Učitel

- zdůrazňuje rovnost lidí a potřebu jejich spolupráce, ohleduplnost k handicapovaným, starším a nemocným lidem
- zdůvodňuje význam ochrany organismu před negativními vlivy, nutnost péče a odpovědnosti za zdraví
- vede žáky k odpovědnému rozhodování a pohotovému jednání v situacích úrazů, náhlého ohrožení zdraví
- prakticky demonstruje a procvičuje poskytování první pomoci
- motivuje žáky k zájmu o znalosti o své obci, státu, EU, o kulturním a přírodním bohatství

Žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- uvědomuje si specifika prostředí ČR a jiných evropských kultur
- orientuje se v náboženstvích, různých světových názorech
- chápe základní ekologické souvislosti, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhoduje zodpovědně podle dané situace, poskytne první pomoc podle svých možností, zodpovědně se chová v krizových situacích a situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k využívání znalostí v praxi
- vede žáky k přesvědčení, že zdraví je důležitým faktorem při výběru povolání

Žák

- dodržuje hygienu práce
- dodržuje bezpečnostní pravidla
- využívá svých znalostí v praxi
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikání

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**
 vyučovací předmět: **Občanská výchova**
 Ročník: **6.**
 Časová dotace: **2 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - se seznámí se svými spolužáky a vyučujícím OV - porozumí pojmům občan, občanský <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje čas v praktickém životě člověka - dokáže měřit a sledovat čas <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v kalendáři - zná letopočty <ul style="list-style-type: none"> - zná postavení rodiny ve společnosti - popíše pojem rolí jednotlivých členů rodiny - pochopí sílu rodinných vazeb - vysvětlí pojem domova z hlediska své příslušnosti k rodině - zná podmínky pro uzavření manželství - uvědomuje si vliv rodiny na výchovu dítěte - pozná možnosti náhradní výchovy dětí <ul style="list-style-type: none"> - předchází úrazům - rozpozná situace ohrožující bezpečnost - poskytne dle svých možností radu a účinnou pomoc v situacích ohrožujících zdraví 	<p>Seznámení s novým předmětem</p> <p>Čas nezastavíš</p> <p>Cyklus přírody</p> <p>Rodina, rodinné a příbuzenské vztahy Manželství, děti Rodina- místo návratů, ostrov bezpečí, vzor Domov</p> <p>Poskytování první pomoci za mimořádných událostí</p>	<p>Úvod</p> <p>Člověk v rytmu času</p> <p>Rodinný život</p> <p>Ochrana zdraví</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání a komunikace</p> <p>Z – planeta Země Fy - čas D –časová posloupnost OSV – utváření dovedností</p> <p>OSV – sociální rozvoj MKV- lidské vztahy</p> <p>OSV- rozvoj schopností poznávání, hledání pomoci při potížích EV- vnímání života jako nejvyšší hodnoty MV- role médií v programech podpory zdraví</p>	<p>Projekt: Rodokmen</p>

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si, že vzdělávání je celoživotní proces - zná pravidla školního života a vnitřního řádu školy - osvojuje si metody učení - uvědomuje si, že nadání je jen zlomek úspěchu - zdůvodní nutnost organizace při přípravě do školy a význam odpočinku - vysvětlí pojem domova z hlediska náležitosti k rodině, obci - rozlišuje podíl občana na životě obce - zajímá se o dění ve své obci - uvědomuje si význam životního prostředí pro člověka - rozpozná odlišnost života v regionech - rozlišuje český jazyk a cizí jazyky, spisovnou a nespisovnou češtinu - dokáže vysvětlit používání státních symbolů - rozlišuje typy státní moci - zná posloupnost vývoje od pravěku až k prvním Přemyslovcům - zná posloupnost od Lucemburků po 20. století 	<p>Škola- základ života Pravidla ve škole</p> <p>Umění učit se</p> <p>Místo kde žijeme Obec Obecní zřízení</p> <p>Životní prostředí</p> <p>Život v regionech</p> <p>Kolik řečí znáš</p> <p>Státní symboly</p> <p>ČR-demokratický právní stát</p> <p>V hlubinách dávných časů</p> <p>O zlatý dukát</p>	<p>Život ve škole</p> <p>Domov</p> <p>Má vlast</p> <p>Historie</p>	<p>OSV- sebepoznávání, rozvoj schopností MKV- lidské vztahy VDO- občanská společnost a škola OSV- utváření praktických dovedností, rozvoj schopností pro řešení problémů, dobrá organizace času</p> <p>D- historické hledisko</p> <p>OSV- utváření praktických životních dovedností EV- vztah člověka k prostředí MV- média jako zdroj informací</p> <p>VDO- občan, občanská společnost a stát, pincipy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MKV- lidské vztahy</p> <p>D- pravěk a starověk</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje významné umělce, vynálezce a sportovce - zná jméno a příjmení našeho prezidenta - zná naše hlavní město 	Významné osobnosti Naši prezidenti Stověžatá Praha		MV- role médií v životě D,Vv,Hv- osobnosti	
<ul style="list-style-type: none"> - zná svá práva a povinnosti - rozliší vhodné a nevhodné řešení konfliktu 	První krok k lidským právům Moje práva- tvoje práva	Lidská práva	OSV – sebepoznávání, péče o dobré vztahy VDO- úcta k zákonu	
<ul style="list-style-type: none"> - rozeznává role, funkci rodiny, rozlišuje pojmy kamarádství, přátelství, láska - uvědomuje si nutnost kompromisu při řešení situací 	Rodina – postavení a role ženy a muže, vliv rodiny na rozvoj osobnosti dítěte, komunikace, kamarádství, přátelství, láska	Rodina a širší sociální prostředí	OSV – rozvoj schopností - komunikace	
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si význam zdraví a zdravého životního stylu - zná pojmy prevence, konflikt, nedorozumění, problém 	Duševní a tělesné zdraví Vyrovnávání se s problémem	Rozvoj osobnosti	OSV – rozvoj schopností poznávání - řešení problémových úloh - komunikace v různých situacích MKV – tolerantní vztahy a spolupráce s jinými lidmi	
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomí si význam pojmu šikana – pasivní a agresivní formy, agresor a oběť - zná čísla Linky důvěry, Centra protidrogové prevence a terapie - vysvětlí pojmy tragédie, pohroma, katastrofa, havárie 	Způsoby chování v krizových situacích, při pobytu v různých prostředích, dětská krizová centra a linky důvěry	Osobní bezpečí	OSV – hledání pomoci při potížích - chování podporující dobré mezilidské vztahy MV – vliv médií na postoje a chování	
<ul style="list-style-type: none"> - popíše svůj denní režim - učí se využít efektivně svůj volný čas 	Osobní hygiena Odívání	Péče o zdraví	OSV – rozvoj dovedností pro učení a studium	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>- uplatňuje pravidla osobní hygieny</p> <p>- vyjmenje základní vitamíny, živiny - sestaví jídelníček podle zásad zdravé výživy - zná nutnost dodržování pitného režimu - připraví jednoduché pohoštění - zná prevenci před kardiovaskulárním onemocněním</p> <p>- rozlišuje pojmy pohlaví, puberta, hormony, sexualita, primární a sekundární znaky dospívání a umí je stručně popsat - nepoužívá vulgární slova související se sexualitou</p> <p>- zná škodlivý vliv návykových látek na zdraví a život - rozpozná pojmy abstinent, konzument a alkoholik</p>	<p>Režim dne Volný čas</p> <p>Vliv výživy na zdravotní stav lidí Výživová hodnota potravy, energetická potřeba organismu Sestavování jídelníčku Příprava jednoduchého pohoštění</p> <p>Proměny v období dospívání Vztahy mezi chlapci a děvčaty Sexuální zneužívání- pedofilie</p> <p>Pozitivní životní cíle a hodnoty</p>	<p>Zdravá výživa</p> <p>Sexuální výchova</p> <p>Prevence zneužívání návykových látek</p>	<p>- dobrá organizace času - psychohygiena EV – ochrana přírody při sportovních akcích MV – volný čas a jeho naplnění - role médií v každodenním životě</p> <p>Pč- příprava pokrmů MV – kritický přístup k reklamě na potravinářské výrobky - role médií při výběru a nákupu potravin a nápojů EV – zemědělství a životní prostředí Z- zemědělství</p> <p>Př- jedovaté rostliny OSV – sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje vztahy k druhým lidem a dospívání - hledání pomoci při potížích</p> <p>OSV – odmítání, vysvětlování, přesvědčování</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
-vysvětlí pojem hodnota, hodnotový systém	Alkoholismus a kouření Centra odborné pomoci		VDO – výchova k úctě k zákonům MV – vyhodnocování	

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**
 Vyučovací předmět: **Občanská výchova**
 Ročník: **7.**
 Časová dotace: **2 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si začlenění do společnosti - projevuje úctu k rodinným tradicím - komunikuje slovně i mimoslovně - projevuje bezpečné způsoby chování v kontaktu s vrstevníky - projevuje ochotu respektovat svobodu druhého dítěte - učí se vyhodnocovat mediální sdělení 	<p>Patříme k lidem Vliv rodiny Ve škole Mezi vrstevníky Komunikace Média</p>	Život mezi lidmi	<p>OSV- vztahy k druhým lidem - komunikace v různých situacích - chování podporující dobré mezilidské vztahy MKV- vliv médií na postoje a chování Z- EU</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy kultura, umění, kýč, krása, móda 	<p>Kultura Umění Krása kolem nás Víra a náboženství Nejstarší formy náboženství</p>	Člověk a kultura	<p>Vv- výtvarné umění Hv- poslech skladeb Z- zvyky a tradice různých kultur D- historie náboženství MKV- vnímání odlišností, respekt k odlišným kulturním skupinám MV- využití médií při výběru kulturních programů</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - zná základní poznatky o náboženstvích- judaismus, křesťanství, islám, hinduismus, buddhismus - dodržuje pravidla slušného chování - orientuje se v kulturním vyžití ve svém okolí 	<p>Slušnost pro každý den Kam za kulturou</p>			
<ul style="list-style-type: none"> - zná příklady kulturních a přírodních památek v okolí - podílí se na udržování pořádku ve svém okolí - projevuje se aktivně na akcích ke Dni Země 	<p>Krásy naší země Ochrana přírodního a kulturního bohatství Zachraňme Zemi</p>	Přírodní a kulturní bohatství	<p>EV- vnímavý a citlivý přístup k přírodě, odpovědnost za život v budoucnosti MV- použití při orientaci v problémech život.prostředí Př, SPř- ekologie, ŽP Z- průmysl, zemědělství</p>	Den Země

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje potřeby a jejich druhy - uvědomuje si funkci peněz - uvědomuje si možnosti životní úrovně v různých společnostech - dovede popsat druhy majetku - ví, jak funguje konzumní společnost 	<p>Naše potřeby</p> <p>Majetek a vlastnictví</p> <p>Mít nebo být ?</p>	Majetek v našem životě	<p>OSV- utváření praktických životních dovedností</p> <p>MV- role médií jako zdroje informací</p> <p>MKV- respekt k odlišným sociálním skupinám</p> <p>- vnímání odlišností jako příležitosti k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - zná pojmy stát, znaky státu, demokracie - uvede význam voleb a zná volební práva občanů - objasní možnosti zapojení občana do veřejného života - orientuje se v pojmech státní správa a samospráva 	<p>Stát</p> <p>Cesta k demokracii, volby</p> <p>Začlenění do veřejného života</p>	Řízení společnosti	<p>D- Starověký Řím- vznik demokracie</p> <p>MV- vliv médií na postoje občanů</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje některé státy Evropské unie - ví, že ČR patří mezi členy EU - seznámí se s významem a úkoly EU, OSN a NATO - poskytne dle svých možností radu a účinnou pomoc v situacích ohrožujících zdraví -uvede, jak je třeba se zachovat při ohrožení mimořádnou událostí - vysvětlí postup při evakuaci - zná jednotky integrovaného záchranného systému - ovládá základní postupy první pomoci 	<p>Spolupráce mezi zeměmi Evropy, tolerance k národnostním menšinám</p> <p>Ochrana obyvatel za mimořádných událostí</p>	Svět kolem nás	<p>EGS- zvyky, tradice a životní styl národů Evropy</p> <p>MKV- různé kultury</p> <p>OSV- pomáhající a prosociální chování</p> <p>- hledání pomoci při potížích</p> <p>Z- světové organizace</p> <p>Př- první pomoc</p> <p>D- dějiny států Evropy</p> <p>MV – média jako zdroj informací</p>	
<ul style="list-style-type: none"> -seznámí se s Listinou základních práv a svobod, Všeobecnou deklarací lidských práv - rozlišuje pojmy diskriminace, rasismus, xenofobie - vysvětlí pojmy svoboda, morálka, svědomí, autorita <p>- chová se přiměřeně k členům rodiny</p>	<p>Lidská práva v dokumentech</p> <p>Rovnost, nerovnost, svoboda</p> <p>Morálka a mravnost</p> <p>Všeobecná deklarace lidských práv</p>	Lidská práva	<p>OSV – mezilidské vztahy</p> <p>MV – hodnoty, postoje, etika</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - posoudí na konkrétních příkladech zastoupení jednotlivých potravin a nápojů ve stravovacím režimu člověka z hlediska zdravé výživy - vysvětlí přímé souvislosti mezi složením stravy, způsobem stravování a rozvojem civilizačních chorob - zná složky potravy a stavební látky lidského těla - vysvětlí rizika spojená s poruchami příjmu potravy - uvede, kde vyhledat odbornou pomoc - posoudí přednosti a nedostatky některých alternativních výživových směrů - porovná specifické potřeby výživy v jednotlivých etapách lidského života - diskutuje o reklamě na potraviny - vysvětlí rozdíly mezi zdravou a nezdravou výživou - navrhne změny výživy odpovídající požadavkům podpory zdraví - uvede rizika častého využívání rychlého občerstvení - dává do souvislosti rizika zneužívání návykových látek s ohrožením zdraví člověka - zná druhy drog - popíše rizika poškození zdraví člověka v důsledku zneužívání návykových látek - uvede důvody, proč je výhodné nekouřit a nepít alkohol - uvědomuje si škodlivost a vedlejší účinky dopingových látek na lidský organismus - objasní, že volnočasové aktivity jsou prevencí před 	<p>Látky tvořící naše tělo</p> <p>Alternativní výživa a poruchy výživy</p> <p>Abeceda zdravé výživy</p> <p>Drogy- zrádný přítel</p> <p>Nejčastěji užívané drogy</p> <p>Drogy a jejich účinky</p> <p>Doping</p> <p>Vznik závislosti</p>	<p>Zneužívání návykových látek</p>	<p>samému</p> <p>EGS- zvyky a tradice národů Evropy, životní styl</p> <p>Z- rozdíly ve stravování různých světadílů</p> <p>EV- zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství</p> <p>Z- zemědělství</p> <p>MV- role médií v propagaci zdravého způsobu života</p> <p>Pč- příprava pokrmů</p> <p>Z- USA, rychlé občerstvení</p> <p>OSV – komunikace v různých situacích (odmítání, vysvětlování, přesvědčování)</p> <p>VDO – výchova k úctě k zákonům</p> <p>- spolupráce školy s institucemi zdravotně sociální pomoci</p> <p>MV – kritické vnímání mediálních sdělení</p> <p>- manipulace reklamou</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>vznikem závislosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - je seznámen s legislativou v oblasti drog - vyjmenuje některé adrenalinové sporty - dodržuje pravidla v silničním provozu - rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost - uplatňuje účelné modely chování v případě šikanování, týrání a zneužívání dítěte - rozpozná fyzickou a psychickou šikanu, ví, s kým daný problém řešit - znají pojmy agresor a oběť <ul style="list-style-type: none"> - zná příčiny a formy sexuálního zneužívání - zná telefonní čísla na různé typy linek bezpečí <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje vybavení domácí lékárničky - dokáže prakticky ošetřit drobná poranění <ul style="list-style-type: none"> - uvede pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - popíše jednotlivé části pohlavních orgánů - vysvětlí změny v dospívání - uvede argumenty pro odložení pohlavního života do doby zralosti - vyjmenuje pohlavní choroby a objasní, jak dochází k jejich přenosu - orientuje se v léčbě infekce HIV - nepoužívá vulgární slova související se sexualitou - vysvětlí, proč není vhodné veřejně mluvit o svých intimních záležitostech - je seznámen s možností rozdílů v sexuální orientaci - zná základní principy odpovědného sexuálního chování 	<p>Drogy a legislativa Nebezpečné situace</p> <p>Šikana</p> <p>Sexuální násilí</p> <p>První pomoc</p> <p>Odlišnosti mají svůj význam Pohlavní orgány muže a ženy Stáváme se mužem a ženou</p> <p>Rozmnožování</p>	<p>Osobní bezpečí</p> <p>Sexuální výchova</p>	<p>Př- zdraví</p> <p>VDO – výchova k úctě k zákonům</p> <p>OSV – komunikace v různých situacích - moje vztahy k druhým lidem MV – mediální sdělení a realita, vliv na dospívající</p> <p>OSV – hledání pomoci při potížích Př- první pomoc</p> <p>OSV -sebepoznávání MKV – naslouchání druhým - vstřícný postoj k odlišnostem MV -skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající a vliv médií na chování jedince</p> <p>Př- způsoby rozmnožování</p>	<p>Beseda s Městskou policií</p>

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**
 vyučovací předmět: **Občanská výchova**
 Ročník: **8.**
 časová dotace: **1 hodina týdně**

359

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> - si uvědomuje rozdíly mezi lidmi - vnímá biologické, psychické a sociální změny - vysvětlí obsah pojmu osobnost - vyjmenuje vývojová období člověka - zařadí svůj věk do vývojového období - vyjadřuje představy o své budoucnosti - pochopí pojmy sebepojetí, sebepoznání, sebehodnocení, sebevědomí - uvědomuje si rozdílnost mezi zdravým a přehnaným sebevědomím - porozumí pojům temperament a charakter - jednoduše charakterizuje, jednotlivě temperamentové typy - počítá s rozdílným jednáním lidí - seznámí se s pojmy motiv, zájmy - uvědomuje si, co ho motivuje - rozlišuje vyšší a nižší potřeby - využívá získaných poznatků z dosažení svých cílů - uvědomuje si, že vlohy je třeba rozvíjet vlastní činností - porozumí pojům vloha, schopnost, inteligence, naděnění, talent, genialita 	<p>Co už je za mnou</p> <p>Kde právě jsem a kam jdu</p> <p>Jak se znám</p> <p>Co jsem</p> <p>Co chci, co mohu</p>	<p>Osobnost</p>	<p>OSV-sociální rozvoj -poznávání sebe sama Čj- popis, lit. postavy</p> <p>OSV-morální rozvoj, hodnoty, postoje</p> <p>OSV - sebepoznávání - komunikace</p> <p>OSV - sociální rozvoj -morální rozvoj: rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s pojmy vjem, smyslové vnímání, sociální vnímání - uvědomuje si součinnost smyslových orgánů při získávání informací 	Jak poznávám a vnímám	Psychické procesy a stavy	PŘ-smyslové orgány	
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s pojmy myšlení, myšlenková operace - vyzkouší si a procvičuje si svou schopnost myšlení 	Jak myslím a tvořím nové			
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s pojmy paměť, zapomínání, pozornost - otestuje si svou pozornost a svůj typ paměti(zrakový, sluchový, pohybový) 	Jak si pamatuji a soustředím se		OSV-poznávání lidí Př- nervová soustava	
<ul style="list-style-type: none"> - porozumí pojům hra, učení, práce - rozlišuje jednotlivé druhy činnosti - vytváří si prostor pro hru 	Jak se učím		OSV-řešení problémů	
<ul style="list-style-type: none"> - porozumí pojům city, afekt, vášně, nálada - seznámí se s druhy citů 	Jak prožívám své city	Člověk v sociálních vztazích	OSV-sociální rozvoj, komunikace	
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s pojmy asertivní, pasivní a agresivní jednání - dovedl vyjádřit svůj vlastní názor a postoje 	Umím se přiměřeně prosazovat?			
<ul style="list-style-type: none"> - porozumí pojům stres, konflikt, kompromis - učí se zvládat stresové situace 	Zvládnou i náročné životní situace?		OSV -morální rozvoj, rozhodovací dovednosti, postoje, hodnoty	
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si, že zdraví je jednotou tělesné i duševní pohody - upevňuje si pravidla zdravého života 	Umím žít zdravě?			

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - zná pojmy dělba práce, výroba, služby, specializace - popíše základní funkce a principy dělby práce v rodině a společnosti - seznámení se s pojmy odvětví, výrobní faktory - porozumí pojmům trh, nabídka, poptávka - připomeneme si úlohu peněz a způsoby jejich získávání - upevní si znalost pojmů právo a morálka - spolupracuje se spolužáky při procvičování schopností - seznámení se systémem práce - porozumí pojmům právní vztah, právní řád, právní odvětví - seznámení se s ústavou ČR - upevňuje si znalosti o zákonodárné, výkonné a soudní složce státní moci - seznámí se s pojmy poměrný a většinový systém, mandát, poslanecká imunita - chápe význam a úkoly vlády a prezidenta ČR - seznámí se soustavou soudu v ČR - seznámí se s listinou práv a svobod - učí se prosazovat svá práva a respektovat práva druhých - seznámí se s politickým spektrem v ČR. 	<p>Ten umí to a ten zas tohle...</p> <p>Přejete si prosím?</p> <p>Nakupujeme</p> <p>Právo je minimum morálky, je systém</p> <p>Ústava</p> <p>Moc zákonodárná, výkonná, soudní</p> <p>Základní práva a svobody</p> <p>Politika</p>	<p>Hospodaření</p> <p>Právní minimum</p>	<p>MKV-lidské vztahy</p> <p>Z- průmysl</p> <p>OSV-sociální rozvoj, mezilidské vztahy, komunikace</p> <p>MDV-fungování a vliv medií ve společnosti</p> <p>VDO-občanská společnost a stát</p> <p>OSV-řešení problémů, hodnoty, postoje, etika</p> <p>D- ústava</p> <p>OSV-sociální rozvoj</p> <p>VDO-principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování.</p> <p>MDV-tvorba mediálního sdělení.</p> <p>MKV-lidské vztahy. -úcta zákonu</p> <p>VDO-formy participace občanů v politickém životě, volby</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s orgány EU a jejich funkcemi - posoudí faktory vedoucí ke stabilitě rodiny - připravuje se na výběr partnera - pochopí cyklický vývoj rodiny - učí se správné způsoby komunikace s rodiči a sourozenci - definuje a objasní pojem zdraví, nemoc, léčebný režim, dieta, rekonvalescence, expirační doba léku, obezita, cukrovka, nádorová onemocnění, alternativní medicína, - zná metodika prevence ve škole - rozlišuje různé podoby lásky - rozlišuje pojem sex a sexualita 	<p>Právo v Evropě</p> <p>Stabilita rodiny</p> <p>Člověk ve zdraví a nemoci</p> <p>Lidská sexualita a láska</p>	<p>Rodina</p> <p>Člověk a zdraví</p> <p>Lidská sexualita</p>	<p>EGS-Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané</p> <p>Z- Evropa</p> <p>OSV – komunikace</p> <p>Př – 1. pomoc, výživa, nemoci, návykové látky, civilizační nemoci, léčivé rostliny</p> <p>Ch – léky a léčiva, zdravá výživa, návykové látky</p> <p>Př – pohlavní nemoci, rozmnožovací soustava</p> <p>MDV- fungování a vliv médií ve společnosti</p>	

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**
 Vyučovací předmět: **Občanská výchova**
 Ročník: **9.**
 Časová dotace: **2 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy samospráva obce, obecní zastupitelstvo, statutární obec - seznámí se s právy a povinnostmi občana - zná jméno svého starosty - zjistí, kde je sídlo obecního úřadu v jeho obci a jaké má úřední hodiny - seznámí se s prací na úřadě, informuje se o tom, jaké formuláře a náležitosti potřebuje k vyřízení občanského průkazu - vysvětlí pojem občanství - zjistí, která práva má občan státu - zná význam a potřebu občanského průkazu - zná pojmy etnikum, národ, národnostní menšina - vyjmenuje členy EU - seznámí se s právy a povinnostmi občana v EU - učí se cizí jazyk - seznámí se s pojmy právní stát, zákonnost, právní jistota obyvatel, právní vědomí, právní 	<p>Občan své obce</p> <p>Občan a stát</p> <p>Občan a EU</p> <p>Odvětví práva v ČR</p>	<p>Občan</p> <p>Občan a právo</p>	<p>VDO-občan a občanská společnost</p> <p>VDO - formy a participace občana v praktickém životě</p> <p>EGS - Evropa a svět nás zajímá - jsme Evropané - objevujeme Evropu</p> <p>Z - Evropa Cizí jazyk - význam jejich znalostí k dorozumění</p> <p>VDO - občan, občanská společnost a stát</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> řád a popíše je vlastními slovy - zná svá lidská práva i odpovědnost vycházející z ústavy ČR a Listiny základních práv a svobod - vysvětlí pojmy občanský zákoník, majetek, druhy majetku - orientuje se v pojmech vlastnictví, závěť, vydědění - chápe nutnost ochrany majetku - zná se některými druhy smluv a podmínek pro jejich uzavření - učí se orientovat v zákonech, které vyměřují odpovědnost občanů za škody, které způsobili - seznamuje se s právním řádem ČR, se svými právy a povinnostmi v určitých situacích - ví, co se považuje za přestupek a jakým způsobem se řeší - zná pojmy svědek, trestní právo, správní řízení - vysvětlí pojmy advokát, notář, svědek, žalobce, žalovaný, obhájce, státní zástupce - zná pojem trestný čin - rozlišuje úmyslné jednání a nedbalosní trestní čin - uvědomuje si vlastní odpovědnost za své činy - rozlišuje pojmy nezletilý a mladistvý - zná výchovného poradce ve škole - zajímá se o možnosti volby svého budoucího povolání 	<ul style="list-style-type: none"> Občanskoprávní vztahy Vlastnictví a majetek Smlouvy Odpovědnost za škodu Orgány právní ochrany, sankce Soudy a trestní právo Děti a paragrafy Volba povolání 	<ul style="list-style-type: none"> Právní ochrana Pracovní poměr 	<ul style="list-style-type: none"> - úcta k zákonům D- vývoj vlastnictví D- vývoj práv v ČR MDV - fungování a vliv médií ve společnosti - práce v realizačním týmu If- použití internetu 	<ul style="list-style-type: none"> Beseda s Policií ČR

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - informuje se o zvoleném povolání a o pracovních příležitostech v regionu - sestaví svůj životopis - seznámí se se vzorem a podmínkami pracovní smlouvy - zná význam právních norem v rodině, zákon o rodině, podmínky pro uzavření sňatku a registrovaného partnerství - zná význam pojmů autokratická, liberální a demokratická výchova - rozlišuje pěstounství, osvojení, poručenství, adopci - seznámí se s podmínkami rozvodového řízení - vysvětlí pojem hospodářská politika státu - zjistí, co znamená pojem marketing - objasní, co je to rozpočet - vysvětlí, co jsou potřeby - orientuje se v žebříčku hodnot - zjišťuje, ve kterých situacích potřebují občané pomoc státu - zná pojmy pojištění, duhy pojištění - ví, jestli je pojištěný - vysvětlí význam příspěvků v rámci sociální podpory- přídavky na děti, porodné, příspěvky na bydlení, podpora v nezaměstnanosti - vysvětlí, co jsou peníze a k čemu slouží - umí popsat funkci a význam peněžních ústavů, bank - seznámí se s významem pojmů burza, cenné 	<p>Rodina, rodiče, děti</p> <p>Stát, národní hospodářství, státní rozpočet</p> <p>Záchytná sociální síť</p> <p>Stabilita rodiny</p> <p>Peněžní ústavy</p>	<p>Rodina a zákon</p> <p>Hospodaření</p>	<p>ČJ - sloh - životopis</p> <p>M- statistika</p> <p>VDO - občanská společnost</p> <p>MDV - vnímání mediálních sdělení - fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>OSV - sociální rozvoj - morální rozvoj</p> <p>MDV - fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>OSV - sociální rozvoj</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - papíry, úrok, úvěr, hypotéka, bankomat - zjistí, které banky působí v okolí - orientuje se v cenách za základní věci a potraviny - popíše svými slovy, co si představuje pod pojmem podnikání - seznámí se s pojmy živnostník, daňové přiznání, podnikatel - vysvětlí pojem globální - zná celosvětové problémy - ovládá pojmy rasismus, xenofobie - ví, čím se zabývá ekologie - zná příčiny, důsledky a možnosti řešení globálního oteplování, znečišťování a nedostatku energetických zdrojů - zná příčiny bojů a válek - seznámí se s organizacemi OSN, NATO, UNICEF, UNESCO, WHO - uvede příklady pomoci postiženým zemím - vysvětlí pojem seberealizace - uvědomuje si význam vzdělávání pro svou budoucnost - vysvětlí, čím se zabývá archeologie - uvědomuje si, že rodina prošla vývojem, 	<p>Právní subjekty podnikání</p> <p>Problémy současného světa</p> <p>Ohrožené životní prostředí</p> <p>Mnoho lidí-mnoho problémů</p> <p>Životní plány a cíle</p> <p>Historie rodiny</p>	<p>Globální svět</p> <p>Životní perspektivy</p> <p>Rodina</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poznávání lidí, mezilidské vztahy - morální rozvoj- řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty Z - využití znalostí z jednotlivých světadílů a států Z - průmysl, zemědělství MDV-fungování a vliv médií EGS - Evropa a svět nás zajímá EV - vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy ŽP Př - ekologie Z, Př - rasy, populace MKV - respektování zvláštností druhých lidí-etnik D - archeologie, vývoj rodiny 	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>složitými dějinami a modely</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná krizové situace v rodině ze svého pohledu - zná problémy současné rodiny - zjistí nejnovější údaje o životní úrovni obyvatel <p>Rodiče</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si, že rodiče potřebují dostatečné předpoklady pro výchovu dítěte - učí se posoudit kvality rodiče podle daných kritérií - seznámí se se zákonem o rodině - zná možné příčiny rozpadu manželství <p>Péče o duševní zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si, že přílišná zátěž negativně ovlivňuje i duševní zdraví - vysvětlí význam odpočinku, spánku a pravidelného režimu pro zdraví - používá způsoby kompenzace jednostranného pracovního zatížení (sezení u počítače) - využívá relaxační techniky k překonávání únavy - objasní význam biorytmů v životě člověka - prezentuje dílčí informace o možnostech podpory zdraví ve škole - prezentuje, jak sám pečuje o své zdraví - diskutuje o problémech podpory zdraví - vysvětlí pojmy meditace, jóga - zná význam hry pro péči o zdraví - vyjmenuje civilizační choroby, zná příčiny jejich vzniku, projevy a prevenci - ví, u které zdravotní pojišťovny je pojištěn - vysvětlí pojmy prevence, diagnóza 	<p>Krize v rodině</p> <p>Rodiče</p> <p>Péče o duševní zdraví</p>	<p>Péče o duševní zdraví</p>	<p>v jednotlivých historických obdobích</p> <p>M - rozpočet</p> <p>OSV- poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace v různých situacích</p> <p>Čj- literární postavy</p> <p>OSV - stanovování osobních cílů</p> <p>- zvládání stresových situací</p> <p>MDV - role médií v programech podpory zdraví</p> <p>OSV - kreativita, nápady relaxace</p> <p>MDV - média jako zdroj informací</p> <p>OSV - psychohygienu, dobrá organizace času</p> <p>- hledání pomoci při potížích</p> <p>Z- srovnání zdravotní péče v ČR a v jiných zemích</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy osvěta, dehydratace - orientuje se v plnění principů výživy sportujícího dítěte - zná nejčastější poruchy příjmu potravy - uvědomuje si, že příjem energie závisí na růstu dítěte, množství a intenzitě zátěže - zná rozložení potravy v průběhu dne a pitný režim - vysvětlí pojmy dieta, dietní strava - seznámí se se zásadami stravování nemocných - je informován o možnosti cizorodých látek v potravinách - seznamuje se s recepty a zvyklostmi ve stravování v jiných státech - posoudí a srovnává životní styl v různých státech - rozlišuje formy reklamy - informuje se o klamavé reklamě a ochraně spotřebitelů - uvede zdravotní rizika spojené se zneužíváním návykových látek - zná důvody, které mohou vést k závislostem - používá způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích - rozlišuje primární, sekundární a terciární prevenci - je si vědom, že je zakázáno prodávat dětem 	<p>Význam zdravé výživy pro aktivní život</p> <p>Výživa v nemoci</p> <p>Zajímavosti z cizích kuchyní</p> <p>Reklama ve výživě</p> <p>Návykové látky</p>	<p>Zdravá výživa</p> <p>Prevence zneužívání návykových látek</p>	<p>MDV - kritické vnímání mediálních sdělení, reklama na potravinářské výrobky, vliv médií na každodenní život, role médií v programech podpory zdraví</p> <p>EV - problémy životního prostředí</p> <p>Aj - tradiční pokrmy PČ - výživa, příprava pokrmů EGS - zvyky a tradice různých národů a jejich životní styl</p> <p>MDV- role médií v propagaci zdravého způsobu života</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> cigarety a alkohol - používá způsoby odmítání návykových látek ve stylu s vrstevníky - uvede důsledky porušování trestního zákona v souvislosti s výrobou, distribucí a držetím návykových látek - vyhledá služby specializované pomoci sobě nebo druhým - je informován o protidrogových institucích-krizová centra atd. - je seznámen s druhy dopingu a jejich škodlivostí - zná metodika prevence na škole - je informován, jak jednat s lidmi, kteří jsou pod vlivem návykových látek - dokáže poskytnout první pomoc při otravě návykovými látkami - seznámení se s možností léčby závislostí a s nimi souvisejícími infekčními nemocemi (žloutenka, AIDS) - uvědomuje si, že je nebezpečí vzniku závislosti na počítačích a internetu 	<p>Doping</p> <p>Pomoc při ohrožení návykových látek</p> <p>Patologické hráčství</p>		<p>VDO - výchova k úctě k zákonům</p> <p>OSV - analýza vlastních i cizích postojů a hodnot</p> <p>MDV - kritické vnímání mediálních sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhodnocování mediálních sdělení, manipulace reklamou 	<p>Přednáška a beseda o trestní odpovědnosti mladistvých</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje formy násilí - uvědomuje si, že násilí může vést k trvalému traumatu a někdy i k invaliditě - vysvětlí pojem týrání - uvědomuje si nebezpečí sexuálního zneužívání 	<p>Lidská společnost a násilí</p>	<p>Osobní bezpečí</p>	<p>OSV - komunikace v různých situacích</p> <p>VDO - výchova k úctě k zákonům</p> <ul style="list-style-type: none"> - spolupráce školy 	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s Listinou lidských práv a svobod a Úmluvou a právech dítěte - zná pravidla BESIP a dodržuje je - dbá na svou bezpečnost - dokáže poskytnout první pomoc za různých situací - zná telefonní čísla pro zajištění pomoci - používá kulturní slovník v souvislosti se sexualitou - orientuje se v rozdílech sexuálního chování jednotlivců (homosexuál, bisexuál) - uvede zdravotní rizika nechráněného pohlavního styku - rozhoduje se odpovědně ve vztahu k opačnému pohlaví - vysvětlí rizika střídání partnerů - vysvětlí, proč dívčí organismus není biologicky zralý pro těhotenství a porod - zdůvodní preventivní opatření boje proti šíření HIV - orientuje se v právní problematice sexuálního zneužívání dítěte - použije v případě problému kontakty na odbornou pomoc - uvědomuje si škodlivost prostituce a pornografie - pochopí, že těhotenství má být radostnou událostí 	<p>Bezpečnost v silničním provozu</p> <p>Poskytnutí 1. pomoci</p> <p>Partnerské vztahy</p> <p>Těhotenství, porod, péče o dítě</p>	<p>Sexuální výchova</p>	<p>s příslušnými institucemi</p> <p>MDV - média jako zdroj informací</p> <p>OSV - sebepoznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - hledání pomoci při potížích <p>MDV - vliv médií na chování jedince</p> <ul style="list-style-type: none"> - výběr a skladba sdělení v časopisech pro dospívání <p>OSV - komunikace</p>	<p>Přednáška, beseda</p>

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">- seznámí se s druhy porodu a porodními dobami- zopakuje si pojmy oplodnění a vývoj plodu			<ul style="list-style-type: none">- sociální dovednosti pro předcházení konfliktům v mezilidských vztazích	

6.2.8. Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Časové a organizační vymezení:

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6. ročníku jednu hodinu týdně a v 7., 8. a 9. ročníku dvě hodiny týdně. V 8. ročníku pro třídy s RVM je jedna vyučovací hodina týdně vyčleněna pro laboratorní práce.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- podporu hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vytváření a ověřování hypotéz
- učení žáků zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporu vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět **Fyzika** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**:

- chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Průřezová témata:

- rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat (VDO)
- rozvíjení dovedností a schopností (OSV)
- posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky (EV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
- evropská a globální dimenze v efektivním využívání zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku, udržitelný rozvoj (EGS)
- vzájemné respektování (MKV)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřuje ústně i písemně
- zapojuje se do diskuse a vhodně obhajuje své názory
- využívá informačních a komunikačních prostředků
- uvědomuje si souvislosti se širšími vzdělávacími oblastmi
- rozvíjí dovednosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel

– zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy
- zdokonaluje se ve schopnosti rozumět čtenému textu a ústnímu sdělení
- učí se kooperovat v činnostech, obhájí svá stanoviska a učí se toleranci k jinému názoru

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- k práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřuje ústně i písemně
- účinně se zapojuje do diskuse a vhodně obhájí své názory
- rozumí různým typům textu a záznamů
- využívá různých informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel

- využívá skupinové a inkluzivní vyučování, vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti, k ochotě pomoci

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- věcně argumentuje, dodržuje stanovená pravidla
- zdokonaluje se v hodnocení vlastní práce
- učí se toleranci vůči názoru druhých, respektu vůči vrstevníkům se specifickými poruchami učení

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

Žák

- respektuje názor druhých

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Žák

- dodržuje hygienu práce
- dodržuje bezpečnostní pravidla pro práci s pomůckami a výpočetní technikou
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Metody, formy, nástroje, pomůcky:

Jednotlivé fyzikální veličiny jsou po zavedení procvičeny formou skupinové práce (členové skupiny provedou jednotlivá měření, skupina jako tým zpracuje výsledky a stanoví závěr – např. aritmetický průměr naměřených hodnot).

Pomůcky pro 6. ročník: papírový model atomu, délková měřidla, posuvné měřítko, sklonné váhy, rovnoramenné váhy, pružiny, sada závaží, kádinka, odměrné válce, teploměr, digitální teploměr, bimetalový teploměr, papírové hodiny, stopky, siloměry, sada folií pro zpětný projektor.

Pomůcky pro 7. ročník: sklonné váhy, rovnoramenné váhy, délková měřidla, pružiny, sada závaží; kádinka, odměrné válce; teploměr, digitální teploměr, bimetalový teploměr; sada hustoměrů, souprava pro mechaniku (podložky z různých materiálů – tření, hranol s otvory pro pokusné určení těžiště, kladka, páka, magnety, piliny různých kovů, magnetka, buzola, kompas, akvárium, tělesa o různých hustotách, barograf, vývěva, sada folií pro zpětný projektor.

Pomůcky pro 8. ročník: sada folií pro zpětný projektor, sada pro hydromechaniku, kádinky, odměrné válce, hustilka, aneroid, spojitě nádoby, siloměr, deformační manometr, kalorimetr, teploměr, digitální teploměr, kahan, glóbus.

Pomůcky pro 9. ročník: sada folií pro zpětný projektor, budík, ladička, model lidského ucha, souprava pro optiku, zdroje světla, clony, jednotlivé druhy zrcadel, optické hranoly, spojky, rozptylky, dalekohled, triedr, mikroskop, lupa, fotoaparát, model atomu, ampérmetry, voltmetry, reostaty, multifunkční digitální měřidlo, souprava pro elektroniku, souprava pro elektrotechniku, cívky, model stejnosměrného elektromotoru, dynamo, transformátor.

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
 Vyučovací předmět: **Fyzika**
 Ročník: **6.**
 Časová dotace: **1 hodina týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles – správně používá pojem atom, molekula, iont – má představu o tom, z čeho se skládá atom – popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší 	<p>Látka a těleso</p> <p>Částicové složení látek, složení atomu (jádro, obal, proton, neutron a elektron) Rozdělení látek na pevné, kapalně a plynné</p>	<p>Stavba látek</p>	<p>EV- změny skupenství- počasí-srážky, atd. viz zeměpis EGS – možnost vzniku eroze</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – ovládá značky a jednotky základních veličin – vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku 	<p>Fyzikální veličiny</p>	<p>Měření fyzikálních veličin</p>	<p>M – slovní úlohy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – změří délku tělesa, výsledek zapsat a vyjádřit v různých jednotkách 	<p>Délka</p>	<p>Měření délky</p>	<p>M-převody jednotek, převodní vztahy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – změří hmotnost pevných a kapalných těles na sklonných a rovníramenných vahách a výsledek zapíše ve vhodné jednotce 	<p>Hmotnost</p>	<p>Měření hmotnosti</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání, kooperace</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a zapsat výsledek 	<p>Objem</p>	<p>Měření objemu</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání, kooperace</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – změří teplotu pomocí teploměrů, určí rozdíl teplot z naměřených hodnot 	<p>Teplota</p>	<p>Měření teploty</p>	<p>MDV – sleduje předpovědi změn teplot (tisk, TV,</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší – změří časový úsek pomocí stopek a orientuje se na ciferníku hodin – rozeznává jednotlivé druhy sil (magnetická, elektrická, gravitační) – zjistí zda na těleso působí magnetická síla – dokáže popsat využití magnetické síly v praktických situacích – ověří existenci magnetického pole – u konkrétního magnetu dokáže pokusně určit druh pólu a graficky znázornit indukční čáry – rozpozná, zda na dané těleso působí síla a pomocí prodloužení pružiny porovná podle velikosti dvě působící síly 	<p>Teplotní roztažnost těles</p> <p>Čas</p> <p>Magnetické vlastnosti látek Magnetické pole</p> <p>Síla působící na těleso</p>	<p>Měření času</p> <p>Magnetické vlastnosti látek</p> <p>Síla</p>	<p>rozhlas)</p> <p>M – orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času , čte a sestavuje jednoduché tabulky, měří a odhaduje délky úseček ČSV – porovnává látky a měří veličiny VEG – zavedení a užívání metrické soustavy (nutnost kooperace v EU) ENV – globální oteplování Země a jeho důsledky Z 6.r. – postavení Země ve vesmíru</p> <p>OSV - práce s buzolou, orientace na mapě</p> <p>Z 6.roč.- sluneční soustava, vliv Měsíce, slapové jevy</p> <p>M - jednoduché výpočty</p> <p>OSV – učí se spolupracovat při experimentech, organizovat práci, vyslovit a obhájit svůj názor, a porozumět názoru druhých</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">– změří sílu siloměrem– užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa $F = m \cdot g$ při řešení jednoduchých úloh– zná účinky síly na těleso (změna pohybového stavu, deformace)– určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů, případně sil různoběžných	<p>Gravitační síla, gravitační pole</p> <p>Skládání sil Výslednice sil</p>	<p>Gravitační síla</p> <p>Skládání sil</p>	<p>s porozuměním vyslechnout názor spolužáka M – grafické sčítání a odčítání úseček</p>	

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
 Vyučovací předmět: **Fyzika**
 Ročník: **7.**
 Časová dotace: **2 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – z hmotnosti a objemu vypočítá hustotu, s porozuměním používá vztah $\rho = m/V$, měří hustoměrem, pracuje s tabulkami – změří třecí sílu – užívá s porozuměním poznatek, že třecí síla závisí na druhu materiálu a drsnosti třecích ploch, ale nikoli na jejich obsahu – navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly – rozhodne, zda v dané situaci je tření užitečné, či škodlivé, a navrhne vhodný způsob jeho zvětšení nebo zmenšení – určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese – využívá Newtonovy zákony k vysvětlení nebo předvídání změn pohybu tělesa při působení sil – využívá poznatky o podmínkách rovnovážné polohy na páce a pevné kladce pro vysvětlení praktických situací 	<p>Hustota</p> <p>Třecí síla</p> <p>Těžiště tělesa</p> <p>Newtonovy pohybové zákony (první, druhý a třetí)</p> <p>Otáčivé účinky síly Páka Pevná kladka</p>	<p>Hustota</p> <p>Tření</p> <p>Těžiště</p> <p>Pohybové zákony</p> <p>Otáčivé účinky síly</p>	<p>Tv – možnosti a význam zvětšování nebo zmenšování odporových sil ve sportu (lyžování, horolezectví a cyklistika) Př – vliv tvaru těla živočichů na zmenšování odporové síly</p> <p>ENV – snižování ztrát energie zmenšováním odporových sil při pohybu vozidel</p> <p>OSV – bezpečnost silničního provozu</p> <p>EV- silniční doprava – rozložení nákladu – škody na komunikacích OSV – bezpečnost silničního provozu – setrvačnost – bezpečnostní pásy</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – rozhodne, zda je dané těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu – změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas – určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas – používá s porozuměním vztah $v = s/t$ pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa při řešení úloh – znázorní grafem závislost dráhy rovnoměrného pohybu na čase a určí z něj k danému času dráhu a naopak – v jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly – užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, takovou silou a obsahem plochy na níž síla působí – užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení – vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah $p = h \cdot \rho \cdot g$ k řešení problémů a úloh – objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci – porovnáním vztlakové a gravitační síly dokáže předpovědět, zda se těleso potopí v kapalině, zda se v ní bude vznášet nebo zda bude plovat na hladině – vysvětlí vznik atmosférického tlaku, změří ho a určí tlak plynu v uzavřené nádobě 	<p>Pohyb a klid tělesa, jejich relativnost Dráha a čas</p> <p>Okamžitá a průměrná rychlost rovnoměrného pohybu</p> <p>Tlaková síla</p> <p>Tlak</p> <p>Pascalův zákon</p> <p>Hydrostatický tlak, tlaková síla</p> <p>Vztlaková síla působící na tělesa v kapalině</p> <p>Plování, vznášení se a potápění těles v kapalině</p> <p>Atmosférický tlak Tlak plynu v uzavřené nádobě</p>	<p>Pohyb tělesa</p> <p>Deformační účinky síly</p> <p>Mechanické vlastnosti kapalin</p> <p>Mechanické vlastnosti plynů</p>	<p>M 7.r.- přímá a nepřímá úměrnost</p> <p>EV – železniční – silniční doprava, přetěžování kamiónů – škody na komunikacích</p> <p>Tv – tlak a tlaková síla při pohybu na lyžích</p> <p>OSV – záchrana tonoucího</p> <p>Z – atmosféra Země EV- předpověď počasí EV- znečištění ovzduší, exhalace</p>	

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
 Vyučovací předmět: **Fyzika**
 Ročník: **8.**
 Časová dotace: **2 hodiny týdně (V), 1 hodina týdně (RVM)**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla – rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží – využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu – zatmění Slunce a Měsíce – vyhledá hodnotu rychlosti světla v tabulkách pro vakuum a pro další optická prostředí – využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadle – pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich využití v praxi – najde pokusně ohnisko dutého zrcadla – rozhodne na základě znalostí o rychlostech světla ve dvou prostředích, zda se světlo při přechodu z jednoho prostředí do druhého bude lámat ke kolmici nebo od kolmice – rozliší pokusně spojku a rozptylku, najde pokusně ohnisko tenké spojky a určí její ohniskovou vzdálenost 	<p>Světlo, zdroj světla</p> <p>Přímočaré šíření světla</p> <p>Rychlost světla</p> <p>Odraz světelného paprsku Zrcadla</p> <p>Lom světla na optickém rozhraní</p> <p>Optické čočky</p>	<p>Světelné jevy</p>	<p>D – náboženská interpretace zatmění v historii</p> <p>ČSP – výroba periskopu a jeho použití, výroba kaleidoskopu ČZV – bezpečné osvětlení účastníků silničního provozu, nebezpečí poškození zraku odrazem světla laserového ukazovátka</p> <p>Př - barevné vidění a prostorové vidění lidským okem, vidění u hmyzu a zvířat</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – dokáže popsat, z čeho jsou složeny jednoduché optické přístroje a jak se využívají v běžném životě – porozumí pojmům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad brýlemi – pokusně objasní rozklad bílého světla optickým hranolem, vysvětlí vznik duhy v přírodě 	Rozklad světla optickým hranolem			
<ul style="list-style-type: none"> – rozumí pojmu mechanická práce a výkon, – dokáže určit, kdy těleso ve fyzice práci koná, – s porozuměním používá vztah $W = F \cdot s$ a $P = W/t$ při řešení problémů a úloh 	Mechanická práce Výkon	Práce. Výkon.	ČSV – využití kladky a kladkostroje Tv – příklady konání práce v různých sportech (vzpírání, skok do výšky)	
<ul style="list-style-type: none"> – z vykonané práce určí v jednoduchých případech změnu polohové a pohybové – energie, je schopen porovnat pohybové energie těles na základě jejich rychlostí a hmotností 	Polohová a pohybová energie	Polohová a pohybová energie	ČSV – formy a druhy energie a jejich využití, šetření energií z hlediska ochrany životního prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty – rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením) 	Vnitřní energie tělesa Tepelná výměna	Vnitřní energie. Teplo.	ČSV – sleduje a zapisuje změny teploty Př – význam ptačího peří nebo srsti zvířat pro termoregulaci jejich těl	
<ul style="list-style-type: none"> – dokáže určit množství tepla přijatého a odevzdaného tělesem, zná-li hmotnost, měrnou tepelnou kapacitu a změnu teploty tělesa (bez změny skupenství) 	Teplo přijaté a odevzdané tělesem		ČSV – skupenství vody pevné, kapalné, plynné, oběh vody v přírodě	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a bude schopen uvést praktický příklad (tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace, sublimace a desublimace) – určí skupenské teplo tání u některých látek – zjistí, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu, dokáže vysvětlit základní meteorologické děje – objasní jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě – vysvětlí, jak se štěpí atomové jádro, pojem řetězová reakce a popíše, na jakém principu funguje jaderný reaktor – porozumí jak je zajištěn bezpečný provoz v jaderné elektrárně – dokáže popsat nepříznivý vliv radioaktivního a ultrafialového záření na lidský organismus 	<p>Změny skupenství</p> <p>Štěpení atomového jádra Řetězová reakce Jaderný reaktor</p>	<p>Změny skupenství látek</p> <p>Jaderná energie</p>	<p>Ch – částicové složení látek, molekuly a atomy, prvky a jejich názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků</p> <p>Z – na mapě ČR a Evropy najde místa, kde jsou jaderné elektrárny</p> <p>EGS – šetření el. energií (žárovka – zářivka)</p> <p>EGS – alternativní zdroje energie,</p> <p>Elektrická energie, výroba el.energie a její vliv na životní prostředí</p> <p>EGS – jaderná energie (výhody a nevýhody, vliv na životní prostředí)</p> <p>EGS – freony, ozónová díra (škodlivý vliv UV záření)</p>	

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
 Vyučovací předmět: **Fyzika**
 Ročník: **8. RVM**
 Časová dotace: **1 hodina týdně – laboratorní práce**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží – využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, najde pokusně ohnisko dutého zrcadla – využívá poznatku o odrazu světla – rozhodne na základě znalostí o rychlostech světla ve dvou prostředích, zda se světlo při přechodu z jednoho prostředí do druhého bude lámat ke kolmici nebo od kolmic – porozumí pojmům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad brýlemi – pokusně objasní rozklad bílého světla optickým hranolem, vysvětlí vznik duhy v přírodě – rozumí pojmu mechanická práce a výkon, 	<p>Jednoduchý fotoaparát</p> <p>Měření ohniskové vzdálenosti</p> <p>Periskop, kaleidoskop Lom světla – spojky, rozptylky</p> <p>Blízký a daleký bod lidského oka</p> <p>Rozklad světla opt. hranolem</p> <p>Příklady z fyzikální olympiády Práce na jednoduchých strojích</p> <p>Měrné skupenské teplo tání ledu</p> <p>Výukový program na PC: Edison</p>	<p>Světelné jevy</p>	<p>ČSP – výroba periskopu a jeho použití, výroba kaleidoskopu ČZV – bezpečné osvětlení účastníků silničního provozu, nebezpečí poškození zraku odrazem světla laserového ukazovátka</p> <p>Př - barevné vidění a prostorové vidění lidským okem</p> <p>ČSV – využití kladky a kladkostroje</p>	

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
 Vyučovací předmět: **Fyzika**
 Ročník: **9.**
 Časová dotace: **2 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – porozumí základním pojmům (atom a jeho složení, molekula, iont) – na základě znalosti druhu náboje rozhodne, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat – podle počtu protonů a elektronů v částici pozná, zda jde o kladný či záporný iont – ověří, jestli na těleso působí elektrická síla a zda v jeho okolí existuje elektrické pole – pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud – objasní účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové) – změří elektrický proud ampérmetrem a elektrické napětí voltmetrem – dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními, objasní nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem – používá s porozuměním Ohmův zákon pro kovy v úlohách – pochopí, že odpor vodiče se zvětšuje s rostoucí délkou a zmenšuje s rostoucí plochou průřezu 	<p>Atom a jeho složení Proton, neutron, elektron Elektrický náboj Iont</p> <p>Elektrická síla, elektrické pole</p> <p>Elektrický proud</p> <p>Elektrické napětí</p> <p>Pravidla bezpečné práce Zkrat Pojistka</p> <p>Ohmův zákon</p> <p>Odpor vodiče</p>	<p>Stavba atomu</p> <p>Elektrické vlastnosti látek</p> <p>Elektrický proud</p>	<p>MDV – informace v médiích o mikrosvětě CH 8. r.- atom, molekula, ionty F- 6.r.-atom, molekula</p> <p>ČSP – jednoduché elektrické obvody, schematické značky, schéma obvodu</p> <p>ČSP – zapojení spotřebičů v domácnosti volba vhodných zdrojů a vodičů k danému spotřebiči</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>délkou a teplotou vodiče, zmenšuje se zvětšujícím se obsahem jeho průřezu a souvisí s materiálem, ze kterého je vodič vyroben</p> <ul style="list-style-type: none"> – správně sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu – volí k jednotlivým spotřebičům vhodný zdroj napětí – odliší zapojení spotřebičů v obvodu za sebou a vedle sebe a určí výsledné elektrické napětí, výsledný elektrický proud a výsledný odpor spotřebičů <ul style="list-style-type: none"> – rozliší pokusně vodič od izolantu – uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech z běžného života a z přírody – rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu – ověří pokusem, na čem závisí velikost indukovaného proudu v cívce a objasní vznik střídavého proudu – popíše funkci transformátoru a jeho využití při přenosu elektrické energie – dokáže popsat způsob výroby a přenosu elektrické energie – popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie v elektrárnách na životní prostředí 	<p>Jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod</p> <p>Vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech</p> <p>Střídavý proud</p> <p>Elektromagnetická indukce</p> <p>Transformátor</p> <p>Výroba a přenos elektrické energie</p>	<p>Jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod</p>	<p>ČZV – dodržuje pravidla bezpečného zacházení s elektrickými zařízeními při pokusech i v denním životě</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku – pozná, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí – chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny – využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří – zjistí, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet – rozumí pojmu hlasitost zvuku a má představu, jak hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí – určí možnosti, jak omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka 	<p>Akustika Zvuk, zdroj zvuku Šíření zvuku Odraz zvuku</p> <p>Tón, výška tónu Kmitočet tónu Hlasitost zvuku</p>	<p>Zvukové jevy</p>	<p>ENV – nadměrná hladina zvuku, způsoby ochrany před hlukovým znečištěním prostředí (protihlukové stěny u dálnic)</p> <p>OSV – respektování práv druhých lidí, neobtěžovat je nadměrným hlukem (sekačka trávy, hlasitá reprodukce hudebních nástrojů, televizních a rozhlasových přijímačů atd.)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – popíše Sluneční soustavu a má představu o pohybu vesmírných těles (na základě poznatků o gravitačních silách) – odliší planetu a hvězdu – popíše hlavní součásti Sluneční soustavy (planety, měsíce, planety, komety) – má představu, jaké děje se odehrávají na Slunci – objasní střídání dne a noci, ročních období a jednotlivých měsíčních fází 	<p>Vesmír Sluneční soustava</p>	<p>Země a vesmír</p>	<p>Z 6. r. postavení Země ve vesmíru</p> <p>EGS – planeta Země jako součást vesmíru</p> <p>ITK – vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích</p> <p>- ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací</p>	

6.2.9. Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Časové a organizační vymezení:

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

Učební předmět chemie má poskytnout žákům co nejvíce příležitostí k tomu, aby pochopili, že bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakcích se člověk v životě neobejde. Žáci si uvědomí významné uplatnění chemie v budoucnosti a poznávají nezbytnost ochrany životního prostředí a vlastního zdraví.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- směřování k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vedení k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí
- učení řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učení poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učení získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky
- vedení k seznamování s využitím chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti
- uvědomění uplatnění chemie v praxi
- poznávání nezbytnosti ochrany životního prostředí a vlastního zdraví

Metody a formy práce:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy

Mezipředmětové vazby:

Předmět **chemie** je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** a z části s **matematikou** (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

Průřezová témata:

Předmětem prolínají **průřezová témata**, v nichž je kladen důraz na zodpovědnost každého jedince za své zdraví (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana), na zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí (Enviromentální výchova, Myšlení v evropských a globálních souvislostech).

OSV

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání – chemický pokus a pozorování je základní metodou k získávání dovedností a základních poznatků na principu aplikace a tvořivého myšlení

Seberegulace a sebeorganizace – využití nabízených možností v systému hodnocení, dodržování zásad bezpečnosti a hygieny

Sociální rozvoj

Komunikace – chemické zápisy (vzorce, značky, rovnice) chápat jako prostředek k vysvětlení chemických jevů

Kooperace a kompetice – práce dvojic a skupin při laboratorní práci je modelem týmové práce ve vědeckém výzkumu

Mezilidské vztahy – na určitém projektu se může podílet několik žáků

Kreativita – v laboratorních pracích žáci rozvíjejí svou tvořivost, nápady a myšlení

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – při chemických pokusech ověřovat vytvořené hypotézy, zdůvodňovat vyvozené závěry a uvádět je do širších souvislostí s praktickým využitím

Hodnoty, postoje, praktická etika – šetrné využívání energie, vody, chemických látek, pomůcek a zařízení

EGS

Evropa a svět nás zajímá – chemickou výrobu je třeba chápat v širších souvislostech evropských i celosvětových (těžba surovin, dovoz, vývoz, přeprava, obecně platné principy, vynálezy)

8. ročník – výroba kyselin (sírová, dusičná, chlorovodíková), amoniaku, páleného vápna, skla)

9. ročník – výroba železa, oceli, stavebních poжив, keramiky, porcelánu, chloru, vodíku, hydroxidu sodného, acetylenu, lihu, octa, cukru, plastů

Zpracování ropy, uhlí, zemního plynu, jaderného paliva

Jsme Evropané – sjednocené normy v rámci Evropy a světa umožňují spolupráci ve výrobě a výzkumu

V dějinách Evropy zaujímají významné místo čeští vědci – chemici Brauner, Heyrovský, Wichterle

Objevujeme Evropu a svět – tradiční české výrobky, kterým se dostalo evropského a světového uznání, jsou určitou formou reprezentace státu

8. ročník – výroba skla

9. ročník – výroba porcelánu, piva

EV

Ekosystémy – chemický výzkum, těžbu surovin a chemickou výrobu je třeba chápat jako součást složitého systému, jehož funkčnost může být narušena neodborným a nezodpovědným přístupem

Předmět chemie poskytuje žákům co nejvíce příležitostí k pochopení toho, že bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakcích se člověk neobejde v žádné oblasti své činnosti vzhledem k nezbytnosti ochrany životního prostředí a vlastního zdraví

8. ročník – podmínky rozvoje chemického průmyslu
– střediska chemického průmyslu

9. ročník – paliva – ekologická těžba, přeprava a spalování
– jaderná energie – bezpečnost provozu jaderných elektráren, ukládání radioaktivního odpadu
– člověk proti sobě – drogy, doping, kouření
– chemie pro člověka – nebezpečí neuváženého užívání léčiv, používání pesticidů a hnojiv
– výživou ke zdraví – složení potravy, ekologické potraviny
– otravné látky – zneužití chemických poznatků k válečným účelům
– detergenty – rozdíl mezi mýdlem a saponáty

Základní podmínky života – základními podmínkami života jsou čisté ovzduší a voda, nezníčená příroda

8. ročník – voda – zdroje pitné vody, úprava odpadních vod
– vzduch – zdroje nečistot

9. ročník – sluneční záření jako základ života na Zemi – fotosyntéza
– základní složky potravy – sacharidy, tuky, bílkoviny, vitamíny

Lidská aktivita a problémy životního prostředí – chemické poznatky musí sloužit člověku a jejich využívání musí respektovat zásady ochrany životního prostředí

8. ročník – oxidy – kyselá deště, skleníkový efekt, jedovaté zplodiny automobilových motorů (katalyzátory)
– voda – čistírna odpadních vod
– vzduch – odsiřovací zařízení

9. ročník – ropa – havárie spojené s těžbou a přepravou
– halogenderiváty uhlovodíků – freony (ztenčování ozónové vrstvy)
– plasty – problémy spojené s likvidací, nutnost recyklace, třídění odpadů
– chemické látky používané v běžném životě – saponáty, čisticí prostředky, rozpouštědla, barvy, laky, desinfekční prostředky – je třeba se řídit symboly a doporučeními výrobce

Vztah člověka a prostředí – odpad vzniklý při výrobní činnosti je nutné likvidovat ekologicky, případně použít jako meziprodukt při jiné výrobě

8. ročník – čistírna odpadních vod – biologické kaly, bioplyn
– odsiřovací zařízení

9. ročník – zkujňování železa – železný šrot, pece, konvertory (hnojivo)
– výroba cukru, lihu

MV

Tematické okruhy receptivních činností:

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – vzdělání (i v oboru chemie) je prostředkem k objektivnímu zhodnocení mediálních informací

Fungování a vliv médií ve společnosti – vyhlášení poplachu, evakuace při haváriích, vojenském napadení (únik jedovatých látek,)

9. ročník – vyhlášení chemického poplachu (v rozhlase slovy „Pozor, chemický poplach“)

Tematické okruhy produktivních činností:

Tvorba mediálního sdělení – vytvoření textu (např. referát) na určité téma s využitím internetu, novin, časopisů, odborné literatury

Práce v realizačním týmu – na určitém projektu se může podílet několik žáků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

– vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení

– vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek

– dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Žáci

– osvojování základních chemických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů

– využívání prostředků výpočetní techniky

– propojování získaných poznatků do širších celků

Kompetence k řešení problémů

Učitel

– předkládá problémové situace související s učivem chemie

– dává žákům možnost volit různé způsoby řešení

– dává možnost obhajovat svá rozhodnutí

– vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení

– vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty

– klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

Žáci

– učí se zvolit správný postup při laboratorní práci a reálných problémech

– vyvozují patřičné závěry, formulují své myšlenky

Kompetence komunikativní

Učitel

– vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek

– podněcuje žáky k argumentaci

– zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

Žáci

– zdůvodňují chemické postupy

– komunikují na odpovídající úrovni

– vytváří si vlastní názor, formuluje vlastní rozhodnutí

– vyjadřuje se souvisle a kultivovaně v ústním i písemném projevu

– učí se naslouchat druhým, vhodně reaguje na názory svých spolužáků

Kompetence sociální a personální

Učitel

– zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

– podněcuje žáky ke smysluplné diskusi

– vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Žáci

– se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu

- učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly
- spolupracuje ve skupině, vytváří si pozitivní vztah k práci, k odpovědnému přístupu k práci své i druhých
- přijímá a usměrňuje názory druhých
- učí se naslouchat druhým
- pomáhá a je schopen si o pomoc říci
- navozuje sebekritiku
- vchápe potřebu efektivní spolupráce

Kompetence občanské

Učitel

- společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- chápe význam přírodních a společenských hodnot

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel / povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Žáci

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- uplatňují své vědomosti a dovednosti v osobním životě

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
 Vyučovací předmět: **Chemie**
 Ročník: **8.**
 Časová dotace: **2 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí význam chemie pro člověka - dokáže vysvětlit, co chemie zkoumá a jaké metody používá - posoudí vztah mezi chemickým výzkumem a výrobou - pojmenuje nejčastěji používané sklo a pomůcky, pracuje bezpečně a vybranými látkami - uvede příklady nebezpečných běžně dostupných látek, seznámí se ze způsobem označení těchto látek - rozlišuje vlastnosti látek pozorováním (barva, lesk, zápach, skupenství) a pokusem - teplota tání, varu, hustota, rozpustnost, hořlavost, el.a tepelná vodivost - rozpozná chemické a fyzikální přeměny látek při pokusech i u běžně známých dějů 	<p>Chemie jako přírodní věda Chemický výzkum, výroba Chemická laboratoř, pomůcky, sklo Zásady bezpečné práce Nebezpečné látky a přípravky Vlastnosti látek Přeměny látek</p>	Chemie a člověk	<p>OSV – zodpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem Člověk a svět práce - práce s technickými materiály (chemikálie, laboratorní pomůcky) VDO - povinnosti občana při práci s chemickými látkami, povinnosti občana při haváriích, úniku chemických látek, při požáru</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje směsi a chemické látky - rozliší typy různorodých směsí - správně používá pojmy nasycený a nenasycený roztok - vypočítá složení roztoků - vysvětlí vliv teploty, míchání a plošného obsahu 	<p>Směsi stejnorodé (roztoky) a různorodé Roztoky Rozpustnost, rychlost rozpouštění Hmotnostní zlomek</p>	Směsi	EV – likvidace úniku ropných a jiných škodlivých látek	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
na rychlost rozpouštění pevné látky - vysvětlí pojem rozpustnost s použitím tabulek - vysvětlí princip usazování, filtrace, destilace, krystalizace -	a koncentrace složky roztoku Oddělování složek ze směsí stejnorodých a různorodých			
- rozliší různé druhy vod podle obsahu minerálních látek a uvede příklady výskytu a využití - uvede způsoby získávání pitné vody - uvede a zhodnotí příklady znečišťování vody, objasní princip čištění vody v čistírně odpadních vod - uvede složení vzduchu, zdroje nečistot - uvede způsob získávání složek ze vzduchu destilací	Voda Způsoby získávání a výroby pitné vody, Voda užitková, odpadní ČOV Vzduch	Voda a vzduch	EV – význam vody a vzduchu jako základní podmínky života MDV – kritický přístup k inf. z médií k probl. čistoty vody a vzduchu OSV – osobní zodpovědnost za stav čistoty vody a vzduchu	
- vysvětlí pojmy atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal, elektrony - vysvětlí pojem protonové číslo a užívá jej k označení složení a struktury atomu - používá pojmy atom, molekula, prvek, sloučenina - používá vybrané názvy a značky chemických prvků - rozlišuje vztah mezi molekulou a sloučeninou	Atom Chemické prvky Molekula Chemická sloučenina	Částicové složení látek, chemická vazba		
- objasní pojmy anion, kation, iontová sloučenina, (např. NaCl) - zapíše schéma vzniku iontů - zapíše jednoduché schéma vzniku chemické vazby, vyhledá hodnoty elektronegativity v tabulkách a určí typ vazby v jednoduchých sloučeninách - vysvětlí pojem chemické reakce, chem.rovnice, reaktanty, produkty, chemický rozklad,	Ionty, iontové sloučeniny Chemická vazba Typy chemické vazby Periodická soustava prvků Chemické reakce, rovnice Vodík nejjednodušší prvek Kyslík Kovy, slitiny	Chemické prvky	OSV – zodpovědnost jednotlivce za práci s prvky a sloučeninami ohrožujícími zdraví a živ. prostředí EV – nebezpečí poškození živ. prostředí někt. Prvky a jejich slouč. (těžké kovy, baterie z mobilních tel.součástky PC v odpadu	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>slučování</p> <ul style="list-style-type: none"> - upraví zápis chemického děje na chemickou rovnici - rozliší chemický rozklad a slučování, - uvede způsob přípravy, výroby, vlastnosti a použití vodíku - vysvětlí význam kyslíku pro člověka - popíše vlastnosti kyslíku, uvede způsob přípravy kyslíku v laboratoři - orientuje se v periodické soustavě, vysvětlí umístění prvků v periodické soustavě, objasní periodický zákon, rozliší kovy, polokovy, nekovy - uvede vlastnosti a použití vybraných kovů, uvede využití významných slitin v praxi - uvede vlastnosti a použití významných nekovů 	Nekovy, polokovy		apod.	
<ul style="list-style-type: none"> - vypočítá molární hmotnost sloučeniny z molárních hmotností chemických prvků - při výpočtech používá chemické tabulky - řeší jednoduché výpočtové úlohy z chemických rovnic, uvede faktory ovlivňující průběh chemické reakce (druh látky, koncentrace, teplota, velikost povrchu pevných reaktantů, katalyzátory) - aplikuje zákon zachování hmotnosti 	<p>Látkové množství, molární hmotnost</p> <p>Výpočty hmotnosti látek z rovnic</p> <p>Zákon zachování hmotnosti</p> <p>Vlivy na rychlost chemických reakcí</p>	Chemická reakce		
<ul style="list-style-type: none"> - používá oxidační čísla k psaní a čtení vzorců dvouprvkových sloučenin - popíše vznik, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných dvouprvkových sloučenin - vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí 	<p>Oxidy</p> <p>Sulfidy</p> <p>Halogenidy</p>	Dvouprvkové sloučeniny	<p>OSV – osobní zodpovědnost jedince za své zdraví</p> <p>EV – solení silnic</p> <p>OSV – zodpovědnost jedince za své zdraví</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže vysvětlit způsob ředění kyselin - vyjmenuje zásady první pomoci při zasažení pokožky roztokem silné kyseliny nebo hydroxidu - zapíše vzorce, popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů a kyselin - vysvětlí pojem vodíkový kation a hydroxidový anion - dokáže rozlišit kyselinotvorné a zásadotvorné oxidy Vysvětlí pojem indikátor a uvede příklady (fenolftalein, lakmus) - změří pH roztoků používaných v běžném životě pomocí univerzálního indikátorového papírku, 	<p>Názvosloví kyslíkatých a bezkyslíkatých kyselin Kyselina chlorovodíková Kyselina sírová Kyseliny dusičná Názvosloví hydroxidů Hydroxid sodný, draselný Hydroxid vápenatý Hydroxid amonný, amoniak Kyselost a zásaditost vodných roztoků, indikátory</p>	<p>Kyseliny a hydroxidy</p>	<p>EV – vliv pH na životní prostředí OSV – osobní zodpovědnost při práci se žíravými kyselinami a hydroxidy,</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - sleduje průběh neutralizace vybraných hydroxidů a kyselin a zapíše chemickou rovnicí, objasní obecný princip neutralizace - zapíše vzorce, popíše vlastnosti a použití vybraných solí , uvede příklady využití neutralizace v běžném životě - zapíše chemickými rovnicemi příklady vzniku solí neutralizací, reakcí kovů s kyselinou, kovu s nekovem, kyselinotvorného oxidu s hydroxidem, zásadotvorného oxidu s kyselinou, reakcí oxidu kovu s kyselinou, srážením 	<p>Neutralizace, vznik solí</p>	<p>Neutralizace solí</p>	<p>OSV – osobní zodpovědnost při užívání chem. látek EV – vliv solí na živ. prostředí</p>	

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
 Vyučovací předmět: **Chemie**
 Ročník: **9.**
 Časová dotace: **2 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozezná redoxní reakce mezi ostatními a určí v zápisu jednoduchých chemických rovnic oxidaci a redukci pomocí oxidačních čísel - používá zkrácenou řadu reaktivity kovů k zápisu jednoduchých chemických reakcí rovnicemi - popíše výrobu železa ve vysoké peci a výrobu oceli v peci a konvertoru, zapíše jednoduché rovnice reakcí - zapíše chemicky děje probíhající na elektrodách při elektrolýze roztoku (CuCl_2, ZnBr_2) a taveniny (NaCl, KCl) - uvede způsoby využití v průmyslu, vysvětlí princip galvanického pokovování, elektrolýzy - porovná princip galvanického článku a elektrolýzy - uvede faktory ovlivňující korozi kovů a způsoby ochrany 	<p>Oxidace, redukce Redoxní vlastnosti kovů Získávání kovů z rud Výroba železa, oceli Elektrolýza Chemické reakce jako zdroj elektriny Koroze</p>	<p><u>Redoxní reakce</u></p>	<p>EV – význam sběru starého železa a ost. kovů jako prům. suroviny, hosp. ztráty způsobené korozi Fe</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy exotermická a endotermická reakce, uvede příklady z běžného života a průmyslu - vyjmenuje příklady fosilních a vyráběných paliv, porovná jejich výhřevnost s použitím grafu - vysvětlí využití uhlí jako paliva a suroviny, 	<p>Teplo a chemické reakce Paliva Uhlí Ropa, zemní plyn Vyčerpateľné a nevyčerpateľné zdroje</p>	<p><u>Zdroje energie</u></p>	<p>EV - nebezpečí spalování paliv pro životní prostředí OSV – vlastní zodpovědnost za bezp. práci s topnými plyny a palivy</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>uvede využití produktů v běžném životě a průmyslu</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede základní frakce destilace ropy a jejich využití - zhodnotí spalování přírodních a vyráběných paliv z hlediska péče o životní prostředí - uvede zdroje energie tepelné, elektrické, k pohonu motorových vozidel (vyčerpátné, nevyčerpátné) - posoudí možnosti využití bionafty, bioplynu, ethanolu, geotermální energie, jádra atomu jako zdrojů energie 	<p>energie</p> <p>Netradiční zdroje energie</p>			
<ul style="list-style-type: none"> - objasní vlastnosti uhlíku v organických sloučeninách - čtyřvaznost, typy řetězců, typy vazeb, typy vzorců - vysvětlí princip názvosloví uhlovodíků - charakterizuje alkany, zapsat vzorce, u vybraných sloučenin uvede výskyt a použití - charakterizuje alkeny, zapíše jednoduché vzorce různými typy, u vybraných sloučenin uvede výskyt a použití - charakterizuje alkiny, zapíše vzorce a u vybraných sloučenin uvede výskyt a použití - charakterizuje areny, vysvětlí pojem benzenové jádro, uvede význam a vlastnosti benzenu a naftalenu - vysvětlí podstatu krakování uhlovodíků - zamyslí se nad vlivem automobilizmu na životní prostředí (testování výfukových plynů) - chemickou rovnicí zapíše přeměnu CO a NO ve výfukových plynech automobilů pomocí katalyzátoru 	<p>Charakteristika organických sloučenin</p> <p>Alkany</p> <p>Akeny</p> <p>Alkiny</p> <p>Areny</p>	<p><u>Organické sloučeniny, uhlovodíky</u></p>	<p>EV – nebezpečí havárie při přepravě a zpracování ropy vliv automobilizmu na životní prostředí</p> <p>MDV – inf. o haváriích tankerů</p> <p>OSV – osobní zodpovědnost při práci s uhlovodíky (zemní plyn, acetylen, benzen..)</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže aplikovat obecný princip názvosloví halogenderivátů při psaní a čtení vzorců Aplikuje uhlovodíkový zbytek - uvede význam uvedených halogenderivátů - vysvětlí pojem freony vzhledem k životnímu prostředí - charakterizuje alkoholy, zapíše vzorce a u vybraných sloučenin uvede výskyt a použití - chápe nebezpečí požívání alkoholických nápojů - uvede vzorec a význam formaldehydu, acetaldehydu a acetonu - charakterizuje karboxylové kyseliny, zapíše vzorce a u vybraných sloučenin uvede výskyt a použití - pojmenuje soli uvedených karboxylových kyselin - zapíše esterifikaci kyseliny octové a mravenčí s ethanolem (methanolem) - uvede kyseliny vázané v tucích a z aminokyselin vázaných v bílkovinách zapíše vzorec kyseliny aminooctové - chemickými rovnicemi zapíše vznik některých plastů - dokáže vysvětlit pojem polymerace, makromolekula, zkratky PE, PVC, PS - uvede vlastnosti a význam plastů a syntetických vláken (i vzhledem k životnímu prostředí) 	<p style="text-align: center;">Halogenderiváty Alkoholy Karbonylové sloučeniny Esterifikace Plasty Syntetická vlákna</p>	<p style="text-align: center;">Deriváty uhlovodíků</p>	<p>OSV – osobní zodpovědnost při práci s deriváty uhlovodíků (rozpouštědla, ředidla, barvy), – poškození zdraví užíváním alkohol. nápojů, nebezpečí vzniku závislosti na alkoholu, osobní zodpovědnost při práci s acetonem (karcin. látka), osobní zodpovědnost při nakládání s použitými plasty</p> <p>EV – zneč. živ. prostředí poškození ozónové vrstvy, význam recyklace</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - zapíše vznik glukosy při fotosyntéze chemickou rovnicí - uvede zdroje, význam a vlastnosti glukosy, sacharosy, škrobu, glykogeny, celulosy 	<p style="text-align: center;">Sacharidy Tuky Mýdlo Bílkoviny</p>	<p style="text-align: center;">Významné látky v organismech</p>	<p>OSV – osobní zodpovědnost za svoji výživu, nadměrný příjem cukru, nadměrný příjem tuků, cholesterol, za</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - uvede zdroje, vlastnosti tuků, slovně a rovnicí vyjádří jejich vznik - vyjmenuje příklady zdrojů bílkovin, objasní obecné zásady při správné skladbě potravy, uvede princip metabolismu jednotlivých složek - slovně a rovnicí popíše výrobu a složení sodného mýdla a uvede výhody a nevýhody používání mýdel a saponátů - uvede význam biokatalyzátorů pro rostlinný a živočišný organismus a pro průmyslovou výrobu 	<p>Biokatalyzátory Vitamíny, hormony, metabolismus</p>		<p>svoji výživu, EV – stav tropických deštných pralesů, znečištění odpadní vody saponáty</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže využít poznatky o chemii a výrobcích s ohledem na své zdraví a ochranu životního prostředí - aplikuje školní poznatky v praktickém životě - hodnotí složení potravy z hlediska uznávaných zásad zdravé výživy - uvede nebezpečí spojené s konzumací drog a jiných návykových látek 	<p>Léčiva Pesticidy Detergenty Drogy, doping, tabák, kofein, otravné bojové látky Výživa, složky potravy Životní prostředí a chemie, recyklace</p>	<p>Chemie slouží a ohrožuje</p>	<p>OSV – osobní zodpovědnost při práci s chemickými látkami v domácnosti, zaměstnání</p>	

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
 Vyučovací předmět: **Chemická praktika – volitelný předmět**
 Ročník: **8. (RVM)**
 Časová dotace: **1 hodina týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
Žák: - prakticky je schopen napsat protokol z laboratorních prací, tvarovat sklo a sestavovat různé chemické aparatury	Chemická laboratoř, pomůcky, sklo Zásady bezpečné práce	Pozorování, pokus, bezpečnost	OSV – zodpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem Člověk a svět práce - integrace práce s technickými materiály (chemikálie, laboratorní pomůcky , sklo)	
- prakticky provede filtraci a destilaci a uvede příklady využití v praxi	Oddělování složek ze směsí stejnorodých a různorodých	Směsi	OSV –poškození zdraví užíváním alkohol. nápojů, nebezpečí vzniku závislosti na alkoholu	
- prakticky připraví a dokáže kyslík	Kyslík	Voda a vzduch	EV – význam vody a vzduchu jako základní podmínky života	
- prakticky připraví a dokáže vodík - prakticky dokáže obsah uhlíku v organických sloučeninách - prakticky a teoreticky se seznámí s redukčními vlastnostmi prvků a ověří platnost Beketovovy řady kovů	Vodík nejjednodušší prvek Rozdělení prvků, obecné vlastnosti Kovy, slitiny Nekovy, polokovy Periodická soustava prvků	Chemické prvky	EV – nebezpečí poškození živ. prostředí někt. prvky a jejich slouč. (těžké kovy, baterie z mobilních tel., součástky PC v odpadu apod.	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
- prakticky i teoreticky používá zákon zachování hmotnosti pPrakticky ověří ovlivnění průběhu a rychlost chemické reakce	Výpočty hmotnosti látek z rovnic Zákon zachování hmotnosti Vlivy na rychlost chemických reakcí	Průběh chemických reakcí		
- prakticky připraví a dokáže oxid uhličitý	Oxidy	Dvouprvkové sloučeniny	EV – nebezpečí poškození živ. prostředí oxidem uhličitým	
- prakticky a teoreticky připraví roztoky o různých koncentracích - prakticky se seznámí s různými typy indikátorů, změří pH roztoků používaných v běžném životě pomocí univerzálního indikátorového papírku - prakticky dokáže rozlišit vybrané kyselinotvorné a zásadotvorné oxidy a zapíše jejich reakci s vodou	Kyseliny a hydroxidy Kyselost a zásaditost vodných roztoků, indikátory	Kyseliny a hydroxidy	EV – vliv pH na život ve vodě, reakce kyselinotvorných oxidů v atmosféře, působení kyselých dešťů, vznik smogu a jeho vliv na zdraví, OSV – osobní zodpovědnost při práci se žíravými kyselinami a hydroxidy, poskytnutí první pomoci při poleptání, zabezpečení lékařské pomoci zraněnému	
- prakticky sleduje průběh neutralizace vybraných hydroxidů a kyselin a zapíše chemickou rovnici, objasní obecný princip neutralizace - prakticky je schopen připravit mýdlo (organické soli) - prakticky provede esterifikaci (organická neutralizace)	Neutralizace, vznik solí	Neutralizace solí		

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
- seznámí se s vybranými ročníky chemické olympiády	Závěrečné opakování	Závěrečné opakování		

6.2.10. Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Časové a organizační vymezení:

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. V 6., 7., 8. ročníku dvě hodiny týdně, v 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Jeden z ročníků 2. stupně (6.– 9. ročník) je doplněn volitelným **Seminářem z přírodopisu**, který se vyučuje jednu hodinu týdně, z praktických důvodů je možné jej vyučovat 2 hodiny jednou za dva týdny.

Je zaměřen na komplexní rozšiřování a prohlubování vzdělávacího oboru Člověk a příroda, klade důraz na prožitkové poznávání přírody (přírodovědné vycházky, práce s přírodninami, vlastní badatelská práce). Je zaměřen na budování a rozvíjení pozitivního vztahu k přírodě a vytváření postojů, které jsou v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje. Obsah je realizován formou skupinové práce, badatelské činnosti, přírodovědné vycházky, prací na krátkodobých projektech, pomocí prožitkových her.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- směřování k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytnutí prostředků a metod žákům pro hlubší porozumění přírodním faktům
- poznání přírody jako systému, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporu vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učení aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznámení žáka se stavbou živých organismů

Formy a metody práce:

Užívají se podle charakteru učiva a cílů vzdělávání.

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty

Řád učebny přírodopisu je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Vyučovací předmět **Přírodopis** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- Chemie (Ch): ochrana životního prostředí, chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy, atd.
- Fyzika (F): fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- Zeměpis (Z): rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, národní parky a s předmětem Výchova ke zdraví (VZ) jehož obsah je integrován do Občanské výchovy v tématech: člověk ve zdraví a nemoci, zdravá výživa, návykové látky, lidská sexualita.

Průřezová témata:

VDO – Aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí.

OSV – Evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, seberegulující jednání.

EV – Porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy.

MDV – Komunikace a kooperace, kritické čtení.

EGS – Evropská a globální dimenze v základech ekologie.

MKV – Vzájemné respektování.

Volitelný předmět **Seminářem z přírodopisu** úzce souvisí se všemi předměty vzdělávacího oboru **Člověk a příroda** a zejména s průřezovým tématem **Environmentální výchova (EV)**.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- vede žáky ke správnému používání odborné terminologie
- vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- vede žáky k nalézání souvislostí

Žák

- seznamuje se s obecně používanými znaky a symboly
- učí se poznávat, odhalovat, chápat souvislosti mezi věcmi a skutečnostmi z dané oblasti
- učí se poznávat, odhalovat, určovat, hledat souvislosti s dalšími, ostatními přírodními, kulturními, či společenskými jevy
- učí se vyhledávat a hodnotit informace z hlediska jejich použitelnosti v dané situaci, v určité oblasti, tématu
- učí se využívat naučené poznatky v praxi

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Žák

- učí se vnímat problémové situace ve škole i mimo ni, pokouší se odhalovat problém, snaží se přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách, pokouší se hledat možná řešení problému za pomoci učitele, spolužáků, literatury,...
- snaží se vyhledat informace vhodné k řešení problému, učí se překonávat překážky při nezdaru
- učí se kriticky myslet, tj. posuzovat informace z hlediska využívání k řešení a učí se je obhajovat, je veden k uvědomování si zodpovědnosti za rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel

- používá práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, diskusi
- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- umožňuje prezentaci práce žáků, kdy žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Žák

- učí se naslouchat učiteli, spolužákům i jiným osobám, pokouší se porozumět jejich promluvě a učí se na ni reagovat
- učí se klást otázky v souvislosti s probíraným tématem
- učí se vyjádřit, zformulovat svůj názor, sdělit druhým své myšlenky a pokouší se je obhájit
- učí se pracovat s různými písemnými i obrazovými materiály a využívat je
- pro získávání informací se učí používat různé informační technologie
- učí se používat čtení jako cestu k novým poznatkům, učí se vybírat podstatné a důležité informace
- dokáže vlastními slovy vysvětlit jednoduché pojmy, situace, problémy, učí se srozumitelně vyjadřovat
- rozvíjí si slovní zásobu

Kompetence sociální a personální

Učitel

- využívá skupinového vyučování, vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Žák

- učí se spolupracovat ve skupině
- pokouší se vytvářet jednoduchá pravidla pro spolupráci v týmu
- snaží se pozitivně ovlivňovat kvalitu společné práce a přispět k vytváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se zapojovat do diskuse ve skupině i ve třídě, je schopen si uvědomit potřebu a výhody spolupráce s druhými při řešení úkolu

- učí se poslouchat, vnímat a oceňovat zkušenosti druhých, snaží se poučit od druhých lidí
- je schopen poskytnout pomoc v rámci svých možností a schopností
- je schopen požádat o pomoc spolužáka, učitele, jinou dospělou osobu
- poznává sám sebe jako součást rodiny, kolektivu, učí se vytvářet si představu o sobě samém a pokouší se chovat tak, aby byl spokojený

Kompetence občanské

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Žák

- na konkrétních příkladech se seznamuje s nutností existence zákonů a společenských norem
- seznamuje se se svými právy a povinnostmi
- seznamuje se s nejčastějšími krizovými situacemi ohrožující život člověka a učí se, jak poskytnout účinnou pomoc v rámci možností
- poznává naše tradice, seznamuje se s kulturním a historickým dědictvím a zjišťuje jeho význam a místo v životě člověka a společnosti
- učí se vnímat základní ekologické souvislosti a celosvětové problémy na konkrétních příkladech blízkých jeho věku a možnostem
- učí se vnímat význam podpory a ochrany zdraví a souvislost života člověka a kvality životního prostředí
- uvědomuje si existenci druhých lidí a učí se respektovat právo každého člověka na plnohodnotný a smysluplný život
- učí se odmítat násilí a nespravedlnost u sebe i u druhých lidí

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci v biologické učebně a laboratoři a při práci s přírodninami

- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Žák

- seznamuje se s různými materiály, nástroji, ... a profesemi, v nichž se používají
- seznamuje se s jednotlivými oblastmi lidské činnosti, jejich významem pro společnost, učí se poznávat jednotlivé profese, jejich význam a předpoklady, jež musí uchazeč o ně splňovat

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
 Vyučovací předmět: **Přírodopis**
 Ročník: **6.**
 Časová dotace: **2 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
Žák : <ul style="list-style-type: none"> – zhodnotí vliv jednotlivých sfér Země na vznik a vývoj života – rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů 	Země a život Vznik atmosféry, vznik hydrosféry Základní projevy života Látky anorganické a organické Názory na vznik Země a živé hmoty, organismů	Neživá příroda, obecná biologie, biologie nebuněčných a jednobuněčných organismů	Z, Fy, Ch- planeta Země, atmosféra, hydrosféra EV- rozmanitost přírody	
<ul style="list-style-type: none"> – osvojí si základy mikroskopování – porovná buňku rostlin, živočichů, bakterií – vysvětlí funkci základních organel – rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů – vysvětlí význam a zásady třídění organismů, seznámí se s jednotlivými taxonomickými jednotkami – posoudí význam virů, bakterií a sinic v přírodě a pro člověka – poznává a zařazuje běžné druhy jednobuněčných řas, kvasinek a prvoků 	Mikroskop Buňka Pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy Třídění organismů Víry Bakterie Sinice Jednobuněčné rostliny Jednobuněčné houby Jednobuněční živočichové		EGS- pandemie, očkování, problémy 3.světa EV- zachování rovnováhy	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – poznává a zařazuje běžné druhy mnohobuněčných řas – porovná různé způsoby výživy hub, jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích – rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby – vysvětlí první pomoc při otravě houbami – objasní funkci a význam soužití dvou organismů ve stélce lišejníků 	<p>Řasy mnohobuněčné Houby vřeckovýtrusné Houby stopkovýtrusné Zásady správného houbaření Lišejníky</p>	<p>Biologie mnohobuněčných řas, hub, lišejníků</p>	<p>EGS- antibiotika, problém rezistence bakterií vůči ATB EV- potravní řetězec, symbioza, lišejník jako indikátor čistoty ovzduší</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná, porovná a objasní funkce základních orgánů, orgánových soustav těchto živočichů – rozlišuje a porovná skupiny živočichů, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin – odvodí na základě pozorování základní projevy chování těchto živočichů v přírodě a objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí – zhodnotí význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka – rozpozná přenašeče nakažlivých chorob <p>Průběžně:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dodržuje základní pravidla bezpečné práce a chování při poznávání živé přírody – aplikuje praktické metody poznávání přírody osvojené v přírodopisu (mikroskopování, práce s lupou, určovací klíče, atlasy, práce na počítači a internetu) 	<p>Živočichové mnohobuněční Žahavci Ploštěnci Hlísti Měkkýši Kroužkovci Členovci Korýši Pavoukovci Hmyz s proměnou nedokonalou Hmyz s proměnou dokonalou Ostnokožci</p>	<p>Biologie živočichů</p>	<p>Př- 8.r. roztoči a onemocnění nervové soustavy Ch - insekticidy OSV- základní hygienické návyky EV- narušení přírodní rovnováhy, přemnožené druhy hmyzu</p>	

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
 Vyučovací předmět: **Přírodopis**
 Ročník: **7.**
 Časová dotace: **2 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje a porovnává vnější a vnitřní stavbu, vysvětlí funkci jednotlivých orgánů – rozlišuje a porovnává skupiny živočichů, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin – odvodí na základě pozorování základní projevy chování těchto živočichů v přírodě a objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí – zhodnotí význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka – uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy – seznámí se s ohroženými a chráněnými druhy obojživelníků, plazů a ryb Hlučínska 	<p>Vyšší živočichové</p> <p>Strunatci Pláštěnci Bezlebeční Obratlovci</p> <p>Kruhoústí Paryby Ryby Obojživelníci Plazi</p> <p>Ohrožení a chránění obojživelníci, plazi a ryby Hlučínska</p>	Biologie živočichů	<p>Z - rozšíření organismů, migrace Př - 8.roč. biologie obratlovců SPř- ohrožené druhy D- rybníkářství v ČR EV- zamořené vodní plochy, ekologické havárie, ohrožení a chránění obojživelníci, plazi a ryby Hlučínska EGS- mezinárodní smlouvy o rybolovu</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – určuje vybrané skupiny ptáků – zařazuje do ekosystémů – rozlišuje hospodářsky a epidemiologicky významné druhy – seznámí se s ohroženými a chráněnými druhy ptáků Hlučínska 	<p>Ptáci</p> <p>Vybraní ptáci ekosystémů</p> <p>Ohrožení a chránění ptáci Hlučínska</p>		<p>Z- cesty ptáků SPř- ohrožené druhy EV, OSV- ptačí krmítka, chov domácího a exotického ptactva, ohrožení a chránění ptáci Hlučínska</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – určuje vybrané skupiny savců – zařazuje do ekosystémů – rozlišuje hospodářsky a epidemiologicky významné druhy – seznámí se s ohroženými a chráněnými druhy savců Hlučínska 	<p>Savci</p> <p>Ohrožení a chránění savci Hlučínska</p>		<p>SPř- ohrožené druhy EV, OSV- chov domácích savců, bio zemědělství, ohrožení a chránění savci Hlučínska</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – porovnává vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla – odvodí na základě pozorování jeho uspořádání od buňky přes pletiva k orgánům – poznává a zařazuje běžné druhy mechorostů a kaprad'orostů 	<p>Vyšší rostliny Mechorosty Kaprad'orosty Soustavy pletiv rostlinných těl</p>	Biologie rostlin	EV- rostliny, producenti v potravních řetězcích	
<ul style="list-style-type: none"> – poznává a zařazuje naše jehličnany – dodržuje zásady chování v lesním ekosystému 	<p>Nahosemenné rostliny Jehličnany, jinany Les a jeho význam</p>		SPř- ekosystém les EV- význam lesa a jeho ochrana	
<ul style="list-style-type: none"> – uvede praktické příklady funkcí jednotlivých orgánů rostlinných těl a jejich vztahu v rostlině jako celku – vysvětlí fyziologické procesy rostlin (fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování) – určuje a rozlišuje základní skupiny rostlin pomocí atlasů a klíčů – odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí <p>Průběžně:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dodržuje základní pravidla bezpečné práce a chování při poznávání živé přírody – aplikuje praktické metody poznávání přírody osvojené v přírodopisu (mikroskopování, práce s lupou, určovací klíče, atlasy, práce na počítači a internetu) 	<p>Stavba rostlinného těla Fyziologie rostlin Krytosemenné rostliny Třídění krytosemenných rostlin: dvouděložné jednoděložné</p>		SPř- ekosystém les Ch- fotosyntéza, dýchání EGS- hospodářsky významné rostliny, potravinové zdroje EV- léčivé rostliny, biozemědělství	

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
 Vyučovací předmět: **Přírodopis**
 Ročník: **8.**
 Časová dotace: **2 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
Žák: – rozlišuje a porovnává vnější a vnitřní stavbu těla obratlovců – objasní na základě pozorování projevy obratlovců v přírodě – uvede příklady chovu domestikovaných obratlovců – uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Soustava tělního pokryvu Soustava opěrná a pohybová Soustava trávicí Soustava dýchací Soustava oběhová Soustava vylučovací Soustava nervová Soustava smyslová Rozmnožování obratlovců a péče o potomstvo Chování a ochrana obratlovců	Biologie obratlovců	Př- 7.vyšší živočichové EV, OSV- etologie, chov domácích zvířat, ochrana zvířat a ŽP	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší biologické znaky člověka – rozpozná lidské rasy dle biologických znaků – určí polohu a objasní stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla – vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy – objasní vznik a vývin jedince od početí až do stáří – posoudí význam péče o jednotlivé orgánové soustavy – rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby – aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla <p>Průběžně:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dodržuje základní pravidla bezpečné práce a chování při poznávání živé přírody – aplikuje praktické metody poznávání přírody osvojené v přírodopisu (mikroskopování, práce s lupou, určovací klíče, atlasy, práce na počítači a internetu) 	<p>Člověk a ostatní živočichové</p> <p>Soustava kožní</p> <p>Soustava opěrná a pohybová</p> <p>Soustava trávicí</p> <p>Soustava dýchací</p> <p>Soustava oběhová</p> <p>Soustava vylučovací</p> <p>Hormony</p> <p>Soustava nervová</p> <p>Soustava smyslová</p> <p>Vyšší nervová činnost</p> <p>Rozmnožování člověka</p> <p>Vývin jedince, dědičnost</p> <p>Průběh lidského života, lidská populace</p> <p>Člověk a jeho životní prostředí</p> <p>Zdraví a nemoc, základy první pomoci</p>	<p>Biologie člověka</p>	<p>Ch- cukry tuky, bílkoviny, oxidace, oxidy , spalování</p> <p>D- vývoj člověka</p> <p>F- zachování energie</p> <p>VZ- člověk ve zdraví a nemoci, zdravá výživa, návykové látky, lidská sexualita</p> <p>MKV- rasy, národnostní menšiny</p> <p>VDO- tolerance k odlišnostem</p> <p>EGS- hladomor, přístup k pitné vodě, pandemie AIDS a další problémy zemí 3.světa</p> <p>EV- znečištění ovzduší, vodních zdrojů</p> <p>MDV- využití médií, stav ovzduší, pylové zpravodajství</p>	

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
 Vyučovací předmět: **Přírodopis**
 Ročník: **9.**
 Časová dotace: **1 hodina týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí stavbu Země – rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny – využívá základní principy krystalografie – zhodnotí praktický význam nerostů a hornin – rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody – vysvětlí děj vrásnění, zemětřesení, sopečná činnost – posoudí nebezpečí těchto dějů pro člověka – porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy – rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší krajině – posoudí význam půd pro výživu rostlin a pro člověka – shromáždí příklady devastace půd a možnosti rekultivace 	<p>Stavba Země Zemská kůra Minerály a tvary nerostů Vlastnosti nerostů Vnitřní geologické děje, vznik hornin Vnější geologické děje Přeměny hornin, horninový cyklus Vznik a vývoj litosféry Pedosféra Horniny Hlučínska</p>	Neživá příroda	<p>Z- planeta Země, vznik pohoří v ČR a ve světě F, Ch – vlastnosti nerostů a hornin SPř- krajina přírodní a kulturní EV- ochrana půdy MDV- přírodní katastrofy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků – vyjmenuje ve správném pořadí vývojové stupně člověka – uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi 	<p>Vývoj Země, života, člověka Prvohory Druhohory Třetihory Čtvrtohory Vývojové stupně člověka Vývojová teorie</p>		<p>D- vývoj člověka Ch- organické sloučeniny(uhlí, ropa, zemní plyn) EV- ochrana ŽP</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – objasní základní princip existence každého ekosystému – uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi – rozlišuje a uvede příklady systémů organismů, populace, společenstva, ekosystémy a objasní na příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému – vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců z různých ekosystémů a zhodnotí jejich význam – zhodnotí kladný i záporný vliv člověka na životní prostředí – uvede příklady narušení rovnováhy v ekosystémech ve svém okolí i ve světě – vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti – uvede příklady dědičnosti v praktickém životě – uvede příklady vlivu prostředí na utváření organismů <p>Průběžně:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dodržuje základní pravidla bezpečné práce a chování při poznávání živé přírody – aplikuje praktické metody poznávání přírody osvojené v přírodopisu (mikroskopování, práce s lupou, určovací klíče, atlasy, práce na počítači a internetu) 	<p>Současná biosféra Rozmanitost organismů Organismy a prostředí Systémy organismů Ekosystémy Základ a trvání života Dědičnost, buněčný základ života Naše příroda a její ochrana</p>	<p>Základy ekologie a dědičnosti</p>	<p>Ch- nukleové kyseliny Z- imise, emise SPř- základní ekologické pojmy, systém ochrany přírodního bohatství EV- aktivní přístup k ochraně ŽP, principy udržitelného rozvoje, geneticky upravené potraviny, léčba vrozených vad, úpravy genomu EGS- spolupráce zemí v otázkách ŽP</p>	

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
 Vyučovací předmět: **Seminář z přírodopisu (volitelný)**
 Ročník: **6.- 9. (jen v jednom z ročníků 2.stupně)**
 Časová dotace: **1 hodina týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – se orientuje v základních ekologických pojmech (populace, diverzita, biom, ekosystém) – porovnává různé typy přizpůsobení různým životním podmínkám – rozlišuje přírodní a umělé ekosystémy 	Základní ekologické pojmy, biotické a abiotické podmínky		Př- 9.roč. základy ekologie EV- ekologie	
<ul style="list-style-type: none"> – na příkladu lesa pochopí potravní řetězec – porovnává druhové bohatství jednotlivých pater – vysvětlí, proč listy opadávají a proč se zbarvují 	Ekosystém les		Př- 7.roč. les a jeho význam, fotosyntéza Ch- barviva F- vlnová délka světla, foton	
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojem kultivace – uvádí příklady zásahů člověka do krajiny (kladné i záporné) – analyzuje tyto zásahy, hodnotí jejich význam a důsledky – vysvětlí pojem půdní reakce, dává do souvislostí pH a rostlinné druhy 	Krajina přírodní a kulturní		Z- průmyslové oblasti, urbanizace Př- 9.roč. pedosféra Ch- pH, změna půdní reakce EGS- světové ekologické problémy EV- problém změny pH v důsledku zpevnování cest nevhodným materiálem	
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje jednotlivé typy biomů a uvede příklad typických organismů – na konkrétním příkladě ekosystému vysvětlí základní vztahy a zhodnotí důsledky narušení ekosystému 	Biomy – život v jednotlivých klimatických pásmech, typy ekosystémů		Z- klimatické pásy EV- deštné pralesy a důsledky jejich ubývání EGS- problémy třetího světa, boj o vodu	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">– uvede příklad ohrožených druhů a posoudí důvod ohrožení, navrhne řešení– seznámí se s NP a CHKO ČR a je schopen pohovořit o jejich zajímavostech a významu <p>Průběžně:</p> <ul style="list-style-type: none">– dodržuje základní pravidla bezpečné práce a chování při poznávání živé přírody– aplikuje praktické metody poznávání přírody osvojené v přírodopisu (mikroskopování, práce s lupou, určovací klíče, atlasy, práce na počítači a internetu)	<p>Ohrožené druhy rostlin a živočichů</p> <p>Systém ochrany přírodního bohatství</p> <p>Národní parky, CHKO ČR</p> <p>Význam organizace UNESCO</p> <p>Zoologické zahrady – ano či ne</p>		<p>Př- 9.roč. naše příroda a její ochrana</p> <p>- 7.roč. ohrožení a chránění živočišné Hlučínska</p> <p>Z- národní parky a chráněná území ČR</p> <p>EGS- světová organizace UNESCO</p>	

6.2.11. Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Časové a organizační vymezení:

Zeměpis je vyučován jako samostatný předmět (všeobecné třídy – V)

Časová dotace	6. ročník	2 hodiny týdně
	7. ročník	2 hodiny týdně
	8. ročník	2 hodiny týdně
	9. ročník	1 hodina týdně

Třídy s rozšířenou výukou matematiky (RVM)

Časová dotace	6. ročník	2 hodiny týdně
	7. ročník	2 hodiny týdně
	8. ročník	1 hodina týdně
	9. ročník	1 hodina týdně

Zeměpis je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**, úzce souvisí s ostatními vyučovacími předměty této oblasti:

- přírodopis: rozšíření rostlinstva a živočišstva na Zemi, základy ekologie, ochrana přírody a životního prostředí, neživá příroda, stavba Země
- fyzika: vesmír, pohyby těles, síla, energie
- chemie: směsi, vzduch, chemické prvky, chemický průmysl, voda

Mezipředmětové vztahy:

Úzce se realizuje v řadě témat i s dalšími vyučovacími předměty:

- dějepis: nejstarší civilizace, objevné cesty, rozšíření průmyslové výroby, počátky nové doby, modernizace společnosti, Evropský integrační proces
- matematika: měřítko mapy, úhel v rovině a prostoru, práce s grafy a tabulkami
- občanská výchova: globalizace, respektování kulturních a etnických odlišností, životní styl člověk ve společnosti, mezinárodní vztahy, stát a právo
- ICT: vyhledávání a zpracování informací
- cizí jazyky: řečové dovednosti
- ČSP: pěstitelské práce, chovatelství
- Vv: náčrtky, projektové práce

Výuka probíhá v kmenových třídách, učebnách informatiky, učebně s interaktivní tabulí.

Zeměpisná cvičení probíhají v bezprostředním okolí školy, geografické exkurze ve vzdálenějších lokalitách.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- charakteristiku různých území
- rozmístění lidí, jevů a událostí v daném prostředí
- studium vztahů mezi člověkem a prostředím
- seznámení se životem lidí v jednotlivých světadílech
- uvádění žáků do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek
- seznámení se životem lidí na území ČR a v místním regionu
- orientaci žáků v současném světě a v problémech lidstva
- orientaci v mapě a v terénu
- ekologickou, kulturní a globální výchovu žáků
- vnímání a osvojování klíčových kompetencí a orientaci v nich

Průřezová témata:

OSV – rozvoj schopností sebepoznání, kreativita, komunikace, kooperace, spoluvytváří a rozvíjí základní dovednosti pro týmovou spolupráci

VDO – odpovědnost k ochraně prostředí, respektování kulturních, etnických a jiných odlišností, občanská společnost a stát, principy demokracie

EGS – objevování Evropy, světa, orientace na politické mapě světa, vliv lidských činností, jsme Evropané, napomáhá vytvářet představy o mezinárodní rozvojové spolupráci

MKV – kulturní rozdíly, tradice, zvyky, náboženství, různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa, lidské vztahy, principy solidarity, ukazuje cestu ke komunikaci a soužití ve skupině

EV – ochrana přírody a přírodního prostředí, základní podmínky života, ekosystémy lidské aktivity, změny v krajině, udržitelný rozvoj společnosti, vliv průmyslu a zemědělství, dopravy na prostředí, přístupy k přírodnímu a kulturnímu dědictví, vede k uvědomování podmínek života a možnosti jeho ohrožení

MDV – fungování a vliv médií ve společnosti, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, rozvíjí a podporuje komunikační, formulační schopnosti a dovednosti rozvíjí dovednosti při práci s internetem.

V poznatkové oblasti si žáci osvojují základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese, o znázornění povrchu Země. Získávají základní vědomosti o přírodních, společenských, hospodářských, politických a kulturních poměrech své vlasti a obce. Získávají důležité poznatky o světadílech, oceánech, státech světa a současných globálních problémech lidstva.

V činnostní oblasti žáci získávají dovednosti potřebné pro práci s mapami, statistickými daty, s informačními materiály. Učí se samostatně vyhledávat a třídit informace. Naučí se spolupracovat se spolužáky při řešení úkolů a vytvářet si vlastní postoj k ostatním lidem.

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinové práce s využitím map, internetu, odborné literatury
- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem, výukovými programy
- rozhovor, vyprávění, diskuse
- samostatná cvičení, řešení úloh, sběr a přiměřená analýza informací
- besedy
- zeměpisné vycházky s pozorováním, exkurze
- projekty,

Pomůcky: školní atlasy, pracovní sešity, globusy, buzoly, nástěnné mapy, obrazy, fólie na meotar, videosnímky, odborná literatura, encyklopedie, jízdní řády, zeměpisné grafy a tabulky, statistická data, výukové programy, katalogy cestovních kanceláří ...

Žáci jsou vedeni k jasnému a srozumitelnému vyjadřování svých vědomostí, názorů a postojů. Jsou vedeni k utváření pozitivního vztahu ke společenskému a pracovnímu prostředí, k vlastnímu zdraví a ke zdravému životnímu stylu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k srovnávání, třídění a hodnocení informací
- vede žáky k manipulaci s topografickými pomůckami (buzola, teploměr,...), s globusem, mapami, atlasy, jízdními řády, statistickými údaji
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a jejich využitím v praxi
- vede žáky k aplikaci zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Žák

- vybírá a využívá vhodné metody a způsoby pro efektivní učení, nalézá souvislosti
- propojuje získané poznatky do širších celků
- srovnává, třídí a hodnotí informace
- získané poznatky kriticky posuzuje, formuluje patřičné závěry
- poznává smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k argumentaci, k obhajování svých výroků
- vede žáky k diskusi o regionálních problémech přírodní a společenské sféry

- vede žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých zdrojů
- vede žáky k práci s chybou

Žák

- ověřuje si praktickou činností problémové úlohy
- vyvozuje patřičné závěry, formuluje své myšlenky
- učí se kriticky myslet
- hledá vhodné způsoby řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky ke komunikaci mezi sebou a učitelem
- vede žáky k respektování názoru druhých
- vede žáky k prezentaci textů a obrazových materiálů, grafů, tabulek
- vede žáky k naslouchání
- vede žáky k vyjádření vlastních myšlenek

Žák

- vytváří si vlastní názor, formuluje vlastní rozhodnutí
- uplatňuje v jednání své názory
- vyjadřuje se souvisle a kultivovaně v ústním i písemném projevu
- učí se naslouchat druhým, vhodně reaguje na názory svých spolužáků

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k utváření pocitu zodpovědnosti za své jednání
- vede žáky k ochotě pomoci
- vede žáky k spoluúčasti na hodnocení
- vede žáky k dodržování postupů a dohodnutým kritériím

Žák

- spolupracuje ve skupině, vytváří si pozitivní vztah k práci, k odpovědnému přístupu k práci své i druhých
- přijímá a usměrňuje názory druhých
- učí se naslouchat druhým
- pomáhá a je schopen si o pomoc říci
- navozuje sebekritiku
- chápe potřebu efektivní spolupráce

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k zájmu o životní prostředí v němž žijí
- vede žáky k ocenění krásy historických a kulturních objektů
- vede žáky k utváření postojů a hodnot, které respektují rovnoprávnost všech lidí
- vede žáky k ohleduplnosti
- vede žáky k bezpečné orientaci a pohybu v přírodním terénu a urbanizované krajině

Žák

- poznává tradice, zvyky a kulturu v jednotlivých oblastech světa
- chápe význam přírodních a společenských hodnot
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- respektuje názory druhých

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k bezpečné manipulaci s pomůckami
- vede žáky k dodržování stanovených pravidel pracovních činností v terénu
- vede žáky k pohybu a pobytu v terénu

- vede žáky k cestování
- vede žáky k systematické práci

Žák

- uplatňuje své vědomosti a dovednosti v osobním životě
- seznamuje se s pravidly bezpečného chování v terénu
- seznamuje se s nejnovějšími výrobními technologiemi

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Vyučovací předmět: **Zeměpis**

Ročník: **6.**

Časová dotace: **2 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
Žák - vnímá glóbus jako zmenšený model planety Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a určování základních tvarů zemského povrchu	Glóbus	Znázorňování Země	MDV – snímky z kosmu MAA – jednotky vzdáleností, práce s daty, měřítko map a plánů, geometrie v rovině, úhel F – Sluneční soustava, čas, pohyby těles, Vesmír Př – život ve Vesmíru VO – smluvní (letní) čas	
- rozlišuje mezi plánem a mapou - používá různé druhy plánů a map - prokáže aktivní znalost smluvených značek, vrstevnic, výškových kót, nadmožské výšky - seznámí se znázorněním výškopisu a polohopisu na mapách - vyhledává potřebné informace v mapových atlasech a rejstřících - rozlišuje druhy map podle jejich měřítka (turistická mapa, plán města, obecně zeměpisná mapa) používá měřítko mapy při výpočtu skutečných vzdáleností	Plán, mapa Měřítko mapy			
- vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, pochopí úlohu 180 poledníku - dokáže stanovit místní čas	Určování časových pásem			

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - objasní postavení Slunce ve vesmíru, popíše planetární systém těles Sluneční soustavy - vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi - rozumí pojmům planeta, hvězda, komety, meteorická tělesa, měsíce, Galaxie - popíše polohu, povrch a pohyby Měsíce - orientuje se na hvězdné obloze 	Země ve vesmíru	Naše planeta ve vesmíru	D – stáří kosmu, existence lidstva, středověké představy o Sluneční soustavě M – porovnání rozměrů planet PŘ – roční období OV – kalendář F – gravitační síla, energie	
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí pojmům zemská osa, severní pól, jižní pól, vysvětlí příčiny střídání dne a noci na Zemi kolem Slunce - vysvětlí délku trvání dne a noci na Zemi a pravidelné střídání ročních období - rozezná rozdíly mezi jarní a podzimní rovnodenností a letním a zimním slunovratem - vysvětlí podstatu polárního dne a polární noci 	Pohyby Země			
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem krajinná sféra - orientuje se v jevech, v objektech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry 	Stavba Země	Co vytvořila příroda	F – látky a tělesa, energie, mechanické vlastnosti tekutin, teplota, tlak, hustota Ch – chemické prvky, směsi – voda, vzduch M – nadmořská výška D – nejstarší civilizace, zámožské plavby a objevy, vliv lidských činností na krajinu a životní prostředí v dějinách	
<ul style="list-style-type: none"> - objasní s porozuměním stavbu zemského tělesa - vyjádří základní představu o působení vnitřních přírodních sil v zemském tělese o vzniku vrásových a kerných pohoří, sopečné činnosti 	Pevný obal Země - Litosféra			
<ul style="list-style-type: none"> - objasní s porozuměním pojmy počasí, podnebí - pojmenuje činitele utvářející počasí 	Neviditelná ochrana Země - Atmosféra			

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - popíše základní rysy celkového oběhu vzduchu v atmosféře - vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy a dokáže je porovnat 				
<ul style="list-style-type: none"> - popíše rozložení zásob vody na Zemi - pojmenuje a vyhledá na glóbu a mapách oceány - vyhledá v mapách příklady prvků horizontální členitosti na oceánském (mořském) pobřeží - rozliší a pojmenuje pohyby mořské vody - vyhledá v mapách světová úmoří, povodí, rozvodí - vysvětlí rozdíl mezi mořem a jezerem - vysvětlí rozdíl mezi jezerem a umělými vodními nádržemi - vyhledá v mapách pevninské a horské ledovce a oblasti stálého zalednění 	Voda na Zemi - Hydrosféra	Co vytvořila příroda	<p>D – nejstarší civilizace, zámořské plavby a objevy, vliv lidských činností na krajinu</p> <p>a životní prostředí v dějinách</p> <p>Př – podnebí a počasí ve vztahu k životu, vznik a stavba Země, nerosty a horniny, vnitřní a vnější geologické procesy</p> <p>půdy, vývoj organismů na Zemi, snižování biodiverzity, dopad na lidskou společnost, praktické poznávání přírody</p> <p>EV – klimatické změny, kvalita ovzduší, podmínky pro život, přeměna stepních krajin na obilnice, lidské aktivity</p> <p>a problémy životního prostředí, šíření pouští</p> <p>VO – globalizace, příčiny a důsledky</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - popíše vznik a složení půdy - vysvětlí význam, využití a ochranu půdy 	Půdní obal Země – Pedosféra			
<ul style="list-style-type: none"> - popíše a porovná jednotlivé typy přírodních krajin podle podnebí, podle druhu rostlinstva a živočišstva a podle nadmořské výšky - vyhledá v mapách rozmístění tropických deštných lesů, savan, pouští, subtropických krajin, stepí, lesů mírného pásu, jehličnatých lesů, tunder a polárních krajin 	Život na Zemi – Biosféra			

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže na mapě a glóbu vyhledat oceány , kontinenty - porovná rozlohu jednotlivých oceánů a světadílů, charakterizuje význam a hospodářské využití oceánů - seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů - určí geografickou polohu a vyhledá na mapách polární oblasti - seznámí se s globálními problémy, které těmto oblastem hrozí 	Světadíly a oceány Polární oblasti	Zeměpis světadílů Krajiny chladu a horka	<p>EV – vztah člověka k prostředí, ochrana přírody</p> <p>D – objevné plavby</p> <p>Ch – led a voda</p> <p>EGS – Antarktida v globálních souvislostech</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá na glóbu a v mapách světa Afriku a určí její geografickou polohu - pojmenuje a vyhledá v mapách Afriky horizontální a vertikální členitosti - určí jednotlivá podnebná pásma - pojmenuje a vyhledá v mapách africká šířková pásma: tropické deštné lesy, savany, pouště, polopouště, subtropické lesy a křoviny, pracuje s tématickými mapami, vyhledá příklady afrického rostlinstva a živočišstva - vyhledá v mapách jezera, hlavní toky afrických řek a určí bezodtokové oblasti 	Afrika – fyzickogeografická sféra (poloha, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo)	Zeměpis světadílů Afrika	<p>D – nejstarší osídlené oblasti, kolonizace, otroctví, vývoj obchodu</p> <p>OV – lidská práva, vzdělání</p> <p>RV – životní styl</p> <p>Př – základy ekologie, porovnání pěstování zemědělských plodin</p> <p>MDV – aktuality</p> <p>MKV – kulturní rozdíly, zvyky, náboženství, tolerance, rasismus, xenofobie, diskriminace</p> <p>OSV – řešení konfliktů a problémů, mezilidské vztahy, poznávání lidí</p> <p>VDO – respektování kulturních, etnických a jiných odlišností</p> <p>EGS – humanitární pomoc a mezinárodní spolupráce</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - určí a vyhledá v mapách hustě a řídkě osídlené oblasti - vymezí pomocí mapy jednotlivé regiony, vytyčí jejich společné a odlišné znaky 	Afrika – socioekonomická sféra, regionalizace			
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí 	Oblasti Afriky			

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá na glóbu a v mapách světa Austrálii a určí její geografickou polohu - pojmenuje a vyhledá v mapách Austrálie horizontální a vertikální členitosti - určí jednotlivá podnebná pásma - pojmenuje a vyhledá v mapách šířková pásma Austrálie: tropické deštné lesy, savany, pouště, polopouště, subtropické lesy a křoviny, pracuje s tématickými mapami, vyhledá příklady australského rostlinstva a živočišstva - vyhledá v mapách jezera, hlavní toky australských řek a určí bezodtokové oblasti 	<p style="text-align: center;">Austrálie – fyzickogeografická sféra (poloha, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo)</p>	<p>Zeměpis světadílů Austrálie a Oceánie</p>	<p>D – nejstarší osídlené oblasti, kolonizace, počátky nové doby, otroctví, vývoj obchodu OV – lidská práva, vzdělání RV – životní styl Př – základy ekologie, porovnání pěstování zemědělských plodin MDV – aktuality MKV – kulturní rozdíly, zvyky, náboženství, tolerance, OSV – mezilidské vztahy, poznávání lidí VDO – respektování kulturních, etnických a jiných odlišností, mezinárodní spolupráce</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - určí a vyhledá v mapách hustě a řídko osídlené oblasti - vymezení pomocí mapy jednotlivé regiony, popíše zdroje nerostných surovin a průmyslové hospodářství 	<p style="text-align: center;">Austrálie – socioekonomická sféra, regionalizace</p>			
<ul style="list-style-type: none"> - popíše zaměření zemědělské produkce, zhodnotí ekonomiku Austrálie - vyhledá v mapách státy Oceánie a podle atlasu vymezení jednotlivé regiony 	<p style="text-align: center;">Oblasti Austrálie a Oceánie</p>			

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Vyučovací předmět: **Zeměpis**

Ročník: **7.**

Časová dotace: **2 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">- vyhledá na glóbu a v mapách světa Ameriku a určí její geografickou polohu- pojmenuje a vyhledá v mapách Ameriky horizontální a vertikální členitosti- určí jednotlivá podnebná pásma- pojmenuje a vyhledá v mapách americká šířková pásma: tropické deštné lesy, savany, pouště, subtropické lesy a křoviny, stepi, listnaté a smíšené lesy, tajgu, tundru, polární zaledněná území, pracuje s tematickými mapami, vyhledá příklady amerického rostlinstva a živočišstva- vyhledá v mapách jezera, hlavní toky amerických řek	<p>Amerika – fyzickogeografická sféra (poloha, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo)</p>	<p>Zeměpis světadílů Na severní a jižní polokouli</p>	<p>D- Objevy a dobývání, počátky nové doby, nejstarší civilizace, vývoj urbanizace, světová revoluce, obchod s cizími zeměmi, rozvoj služeb, rozdělený a integrující se, Evropský integrační proces</p> <p>Př – Organismy a prostředí, přeměna přírodních krajin, ochrana přírody a životního prostředí, základy ekologie</p> <p>Ov- globální svět, kulturní oblasti a životní styl, význam vzdělání pro obyvatelstvo</p> <p>M- rozbor grafů, tabulek, diagramů, kartogramů</p> <p>Ch – využití nerostných surovin, petrochemie</p> <p>EV- ochrana přírody a životního prostředí, přístup ke kulturnímu a přírodnímu dědictví</p> <p>MKV – kulturní rozdíly, tradice, zvyky, náboženství</p>	
<ul style="list-style-type: none">- popíše základní události v historii osídlování Ameriky- lokalizuje podle mapy rozmístění původních amerických kultur- srovná obyvatelstvo Ameriky podle jazyka- určí a vyhledá v mapách hustě a řídky osídlené oblasti- vymezení pomocí mapy jednotlivé regiony, vytyčí jejich společné a odlišné znaky	<p>Amerika – socioekonomická sféra, regionalizace</p>			
<ul style="list-style-type: none">- vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí	<p>Amerika – charakteristika regionů a států</p>			

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá na glóbu a v mapách světa Asii a určí její geografickou polohu - pojmenuje a vyhledá v mapách Asie horizontální a vertikální členitosti - určí jednotlivá podnebná pásma - pojmenuje a vyhledá v mapách Asie šířková pásma: tropické deštné, lesy, savany, pouště, subtropické lesy a křoviny, stepi, listnaté a smíšené lesy, tajgu, tundru, polární zaledněná území, pracuje tématickými mapami, vyhledá příklady asijského rostlinstva a živočišstva - vyhledá v mapách jezera, hlavní toky asijských řek a bezodtokové oblasti 	Asie – fyzickogeografická sféra (poloha, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo)	Zeměpis světadílů Obr mezi světadíly	VDO – formy vlády, respektování kulturních a etnických odlišností	
<ul style="list-style-type: none"> - určí a vyhledá v mapách hustě a řídkce osídlené oblasti - určí dva státy s největším počtem obyvatel - pojmenuje podle mapy hlavní náboženství zastoupená v Asii - vymezí pomocí mapy jednotlivé regiony, vytyčí jejich společné a odlišné znaky 	Asie – socioekonomická sféra, regionalizace		EGS – Objevujeme Evropu, jsme Evropané, evropské kulturní a jazykové odlišnosti, spolupráce, postavení ČR, cestování, orientace na politické mapě světa MDV – aktuality, čtení a vnímání mediálních sdělení	
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí 	Asie – charakteristika regionů a států			OSV – rozvoj schopností, diskuse nad problémy IKT – zpracování informací, demografická data
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá na glóbu a v mapách světa Evropu a určí její geografickou polohu - pojmenuje a vyhledá v mapách Evropy horizontální a vertikální členitosti - určí jednotlivá podnebná pásma - pojmenuje a vyhledá v mapách Evropy šířková pásma: polopouště, subtropické lesy a křoviny, stepi, listnaté a smíšené lesy, tajgu, tundru, polární zaledněná území, pracuje s tématickými mapami, vyhledá příklady evropského rostlinstva a živočišstva 	Evropa – fyzickogeografická sféra (poloha, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo)	Zeměpis světadílů Žijeme v Evropě		

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
- vyhledá v mapách jezera, hlavní toky evropských řek a bezodtokové oblasti				
- srovná obyvatelstvo Evropy podle rozmístění jednotlivých národů a jejich jazykových skupin - určí a vyhledá v mapách hustě a řídko osídlené oblasti - vymezí pomocí mapy jednotlivé regiony, vytyčí jejich společné a odlišné znaky	Evropa– socioekonomická sféra, regionalizace			
- vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí	Evropa– charakteristika regionů a států			

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Vyučovací předmět: **Zeměpis**

Ročník: **8.**

Časová dotace: **2 hodiny týdně (V), 1 hodina týdně (RVM)**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">- určí geografickou polohu ČR a porovná se sousedními státy- charakterizuje geologický vývoj a jeho vliv na reliéf,- klimatické poměry- určí a vyhledá horopisné celky- charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo živočišstvo- zhodnotí stav životního prostředí- rozliší CHKO a NP, pochopí jejich význam	Přírodní podmínky	Přírodní podmínky ČR	<p>Př – geologický vývoj a stavba území ČR, organismy a prostředí, základy ekologie, chráněná území přírody</p> <p>F – atmosférické prvky</p> <p>D – historie rybníkářství a vodních děl</p> <p>VO – naše vlast, pojem vlasti a vlastenectví, státní symboly</p> <p>EGS – poloha státu na mapě světa, naši sousedé v Evropě</p>	
<ul style="list-style-type: none">- srovná podle tabulek a map zalidnění a hustotu obyvatel s evropskými státy- vyhledá největší a nejmenší soustředění obyvatel- vysvětlí podle map národnostní skladbu, urbanizaci- zhodnotí souvislosti rozmístění s nadmořskou výškou, s přítomností přírodních zdrojů a s dalšími faktory- vyhledá aktuální demografické údaje ke své obci a posoudí je	Obyvatelstvo a sídla	Obyvatelstvo a sídla ČR	<p>OSV – sociální rozvoj, národnostní menšiny, rasismus, xenofobie</p> <p>EGS – objevujeme Evropu a svět, vzájemné vztahy mezi národy, cestování</p> <p>MDV – zdroj informací, obrazových materiálů, aktuality</p> <p>MKV – kultura a tradice, etnický původ</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p> <p>ČJ – nářečí</p> <p>M – hustota obyvatel</p> <p>Př – vliv osídlení na krajinu</p> <p>D – vznik prvních měst</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - hospodářství ČR charakterizuje po jednotlivých částech - vymezí a lokalizuje v mapách oblasti těžby nerostných surovin - rozliší odvětví průmyslu - podle mapy charakterizuje hlavní zemědělské oblasti - umí podle tabulek, grafů, map zhodnotit železniční, silniční, leteckou, říční, potrubní, dopravu - vymezí hlavní oblasti cestovního ruchu - posoudí typy služeb - zhodnotí postavení své obce v rámci hospodářství ČR 	<p style="text-align: center;">Průmysl Zemědělství Doprava a spoje Služby, cestovní ruch Zahraniční obchod</p>	<p style="text-align: center;">Hospodářství</p>	<p>VO – výroba, obchod, služby, principy tržního hospodářství, člověk ve společnosti EV – vztah člověka k prostředí, vliv průmyslu a zemědělství na životní prostředí EGS – jsme Evropané, postavení hospodářství v rámci EU D – historie průmyslu, modernizace F – energie, typy elektráren Př – základy ekologie, obživa obyvatelstva, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl Ch – bezpečnost práce, havárie, využití nerostných surovin ČSP – pěstitelské práce, chovatelství</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje - charakterizuje přírodní podmínky, obyvatelstvo, hospodářství, kulturní a historické zajímavosti jednotlivých krajů - zhodnotí jejich hospodářskou funkci 	<p style="text-align: center;">Kraje České republiky</p>	<p style="text-align: center;">Regiony ČR</p>	<p>EGS – Euroregiony – spolupráce v rámci EU ENV – stav životního prostředí MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení o regionech ČR, hodnocení hospodářských údajů D – historie regionů ČJ – významné osobnosti M – práce s daty</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - zjistí historii, statistické údaje vztahující se k obci, městu - popíše regionální zvláštnosti - zhodnotí přírodní podmínky, sídla, ekonomiku, cestovní ruch, životní prostředí 	<p style="text-align: center;">Moravskoslezský kraj Hlučínsko</p>	<p style="text-align: center;">Místní region</p>	<p>Ch – průmysl regionů Př – krajina, stav přírody Exkurze Projekt: ČR slovem a obrazem ENV – stav životního prostředí EGS – postavení oblasti v rámci regionů, evropská spolupráce VO – státní správa a samospráva OSV – řešení problémů místní oblasti MDV – sběr, třídění, hodnocení hospodářských údajů D – historie regionů ČJ – významné osobnosti M – práce s daty Ch – průmysl regionů Př – krajina, stav přírody</p>	

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
 Vyučovací předmět: **Zeměpis**
 Ročník: **9.**
 Časová dotace: **1 hodina týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracuje aktivně s tématickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu - orientuje se v počtu a rozmístění lidí na zemi - popíše rozmístění lidských ras, národů, náboženství - rozlišuje pojmy národ a národnost - rozlišuje typy migrací - rozlišuje sídla podle velikosti a uvádí konkrétní příklady 	<p>Rozmístění obyvatel a sídel na zemi Územní pohyb obyvatelstva Národnostní a náboženská problematika</p>	<p>Lidé na živé planetě</p>	<p>D – počátky lidské společnosti urbanizace, demografická revoluce PŘ – lidské rasy, lidská populace VO – člověk ve společnosti, lidská práva, význam vzdělání pro člověka M – určování hustoty zalidnění, grafy EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, lidské sídlo-město- vesnice</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se na politické mapě světa - rozlišuje a porovnává státy světa podle zeměpisné polohy, rozlohy, počtu obyvatel, podle státního zřízení, formy vlády, správního členění - uvede příklady nejvýznamnějších politických, hospodářských a vojenských uskupení - vymezí globální problémy lidstva - rozlišuje státy podle kritérií na vysoce rozvinuté, rozvinuté, rozvojové 	<p>Státy na zemi, jejich poloha, rozloha, lidnatost Státní zřízení, správní členění Mezinárodní spolupráce Globální problémy lidstva Stupeň rozvoje států světa</p>	<p>Politické uspořádání světa</p>	<p>MKV – etnický původ, historie, tradice, princip solidarity VDO – principy demokracie jako formy vlády, občanská společnost EGS – objevujeme Evropu a svět, mezinárodní spolupráce, nebezpečí terorismu MDV – zdroje informací ICT – zdroje informací</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - posoudí význam zemědělství pro výživu lidstva, úlohu přírodních a sociálních vlivů - pomocí map objasní význam pěstování plodin a chovu zvířat v různých částech světa - lokalizuje v mapách hlavní rybolovné oblasti světa - lokalizuje podle map hlavní oblasti zalesnění Země - vysvětlí klasifikaci surovinových zdrojů, určí jakou mají roli při rozvoji průmyslu a jaký má vliv jejich těžba na životní prostředí - charakterizuje průmysl a jeho rozdělení, lokalizuje na mapách hlavní průmyslové oblasti, uvádí typy výrobků - rozlišuje dopravu podle typu a funkce zhodnotí rozdíly minulosti a dnes, - popíše vývojové tendence - vymezí sektor služeb, porovná podle vyspělosti států - lokalizuje na mapách hlavní oblasti cestovního ruchu - určí v mapách světa oblasti s převládajícím dovozem nebo vývozem - hodnotí postavení ČR v mezinárodním obchodě 	<p>Světové zemědělství Pěstování zemědělských plodin Chov hospodářských zvířat Rybolov a lesní hospodářství Světová průmyslová výroba Těžba nerostů Výroba a rozvod elektřiny Zpracovatelský průmysl Úloha dopravy v hospodářství a její typy Vliv zemědělství, průmyslu a dopravy na životní prostředí Služby obyvatelstvu Cestovní ruch a rekreace Mezinárodní obchod</p>	<p>Hospodářská činnost lidí</p>	<p>D – průmyslová revoluce, technické objevy industrializace, vývoj dopravy, význam zemědělství, vývoj dopravy, obchod s cizími zeměmi, rozvoj služeb Př – vliv člověka na prostředí, ekologické katastrofy, vyčerpitelné nerostné suroviny, kácení tropických lesů F –typy elektráren CH – skleníkový efekt, znečištění vod, oteplování, chemie a společnost VDO – principy tržního hospodářství, výroba, obchod, stát a právo, mezinárodní vztahy EV - udržitelný život společnosti, lidské aktivity a problémy životního prostředí, hospodaření s odpady, doprava a životní prostředí EGS – mezníky průmyslového rozvoje, globalizace, ovlivnění hospodářského vývoje rozvojem dopravy, informačních a komunikačních technologií, rozvoj služeb a životní úroveň lidstva</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje jednotlivé složky krajiny- posoudí vliv lidí na rozšíření rostlinstva a živočišstva na Zemi- rozpozná typy krajín- pojmenuje přírodní a společenské složky v okolí školy- vyhodnotí společné a rozdílné aspekty v životním venkova a měst- zhodnotí dodržování zásady ochrany životního prostředí na místní a globální úrovni- porozumí pojmu ekologie	Krajina-krajinná a přírodní sféra Typy krajín Životní prostředí	Člověk v krajině	OSV – sociální rozvoj, komunikace Př – základy ekologie, praktické poznávání přírody EV – ochrana přírody, vztah člověka k prostředí, udržitelný rozvoj společnosti EGS – globální úroveň životního prostředí MDV – kritické vnímání mediálních sdělení	

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
 Vyučovací předmět: **Zeměpis**

Zeměpisná cvičení 6. – 9. ročník

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - určuje světové strany na mapě a v terénu - odhaduje vzdálenosti v terénu na základ určitých postupů - orientuje v terénu mapy, čte s porozuměním turistické značky a vysvětlivky v mapě - určuje podle mapy v terénu svoje stanoviště - pracuje aktivně s turistickými mapami, provádí měření vzdáleností na mapách - pracuje aktivně s pochodovým úhlem, azimutem - používá prakticky zeměpisnou síť, zeměpisnou šířku a délku - pořizuje jednoduché náčrtky krajiny - pořizuje náčrty pochodové osy - pracuje s porozuměním s jízdními řády v tištěné i elektronické podobě 	<p>Orientace v krajině</p> <p>Praxe s mapami a atlasy</p> <p>Azimut</p> <p>Situační náčrtky a plánky v krajině</p> <p>Pozorování krajiny</p> <p>Praxe s jízdními řády</p>	<p>Praktická topografie při pohybu v terénu</p>	<p>Př – praktické poznání přírody</p> <p>Tv – činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností, bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>MA – geometrie v rovině a prostoru</p> <p>VZ – ochrana člověka, prevence</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznávání, komunikace, kreativita</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p> <p>VDO – občan a společnost, odpovědnost za stát, za rozvoj a ochranu životního prostředí</p> <p>MDV – porovnání vztahu mediálních sdělení se skutečností</p>	

6.2.12. Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Časové a organizační vymezení:

6.–9. ročník – 1 hodina týdně

Vzdělávání je zaměřeno na:

- vnímání hudby jako nedílné součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových a jiných aktivit
- chápání hudebního jazyka pro specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti i minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoj celkové žákovy hudebnosti

Mezipředmětové vztahy:

- Čj – lidová slovesnost, písňové texty, hudba a poezie, divadelní hry
- D – historie od nejstarších dob do současnosti, umělecké slohy
- Vv – ilustrace lidových písní, vývoj umění, umělecké slohy,
- Tv – hudebně pohybové činnosti

Průřezová témata:

EV – vztah člověka k přírodě

EGS – Evropa a svět nás zajímá

OVS – poznávání lidí, kreativita, sebepoznání, komunikace, hodnoty, postoje, rozvoj schopností poznávání, řešení problémů, rozhodovací dovednosti, kooperace

MDV – schopnost zpracovat, vyhodnotit a využívat podněty z médií

VDO – slušnost, tolerance, aktivita, samostatnost

MKV – poznávání kulturních tradic jiných národů a národností

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Žáci

- podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- používají obecně užívané hudební termíny
- získané znalosti zařazují do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k správným řešením problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Žáci

- na základě individuální vyspělosti postihují z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnávají je, slovně charakterizují, hledají spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávanou hudebním dílem
- samostatně a kriticky přemýšlejí
- při zadání úkolů rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- zajímá se o názory žáků

Žáci

- při práci ve skupině dokáží vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Žáci

- efektivně spolupracují, respektují názory jiných
- učí se objektivně hodnotit svou práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků
- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Kompetence občanské

Učitel

- vytváří prostor pro žáky k reflexi na společenské dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Žáci

- respektují názor druhých
- chrání a oceňují naše kulturní tradice
- aktivně se zapojují do kulturního dění

Kompetence pracovní

Učitel

- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Žáci

- při samostatné práci jsou vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržování vymezených pravidel
- vytvářejí si pozitivní vztah k hudebním činnostem

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby	Pozn.
<ul style="list-style-type: none">- rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orffovy nástroje- vytváří vlastní rytmické motivy- podle individuálních schopností vytleskává jednodušší rytmus- taktuje 2/4, 3/4 a 4/4 takt- pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus- dokáže pohybem vyjádřit obsah písně	<p><u>Instrumentální a pohybové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none">- tvoření jednoduchých partitur pro Orffovy nástroje- rytmické hádanky, rytmické ozvěny, hra na tělo- taktování, hra na dirigenta- analytická práce s písní- taneční krok – polka, valčík- pochodový krok- vánoční koledy s instrumentálním doprovodem	<p>Tv – hudebně pohybové činnosti : krok pochodový, valčíkový, polkový OSV – rozvoj smyslového vnímání, kreativita</p>	

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby	Pozn.
<ul style="list-style-type: none">- rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orffovy nástroje- vytváří vlastní rytmické motivy, přede hry, dohry- podle individuálních schopností vytleskává rytmus- dokáže pohybem vyjádřit obsah písně- pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků	<p><u>Instrumentální a pohybové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none">- tvoření jednoduchých partitur pro Orffovy nástroje- rytmická cvičení, rytmická ozvěna- taktování, hra na dirigenta- analytická práce s písní - taneční krok – polka, valčík- pochodový krok- vánoční koledy s instrumentálním doprovodem	<p>OSV – rozvoj smyslového vnímání, obecná kreativita</p> <p>Tv – hudebně pohybové činnosti</p>	

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby	Pozn.
<ul style="list-style-type: none">- využívá k doprovodu písní jednoduché nástroje - podle individuálních dispozic vytleskává obtížnější rytmus - pohybem vyjadřuje pochodový rytmus, různé taneční rytmy	<p><u>Instrumentální a pohybové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none">- tvoření jednoduchých doprovodů s využitím Orffových nástrojů - rytmická cvičení, rytmické ozvěny - instrumentální doprovod k vánočním koledám - krok pochodový- moderní tance - vlastní pohybové ztvárnění	<p>OSV - rozvoj smyslového vnímání</p> <p>OSV - umění jako prostředek komunikace, kooperace</p> <p>Tv - krok pochodový</p> <p>MKV - původ různých stylů</p>	

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**
 Vyučovací předmět: **Hudební výchova**
 Ročník: **9.**
 Časová dotace: **1 hodina týdně**

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby	Pozn.
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - podle individuálních schopností zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně - orientuje se v notovém zápisu - využívá vědomosti a dovednosti získané z předchozích ročníků - při poslechu využívá získané znalosti a zkušenosti - pokouší se zařadit hudební ukázky do příslušných období - vyhledává, shromažďuje a třídí informace o hudebních skladatelích - slovně charakterizuje vybrané hudební ukázky - vyjadřuje své názory, pocity, toleruje názory jiných 	<p><u>Vokální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - hlasová a rytmická cvičení - zpěv lidových a umělých písní s důrazem na dynamiku, melodii, rytmus - opakování učiva z předchozích ročníků : kánon, dvojhlas - výběr písní různých období <p><u>Poslechové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - hudba období pravěku - Egypt, Řecko, Řím - hudba období středověku : duchovní a světská hudba, gregoriánský chorál - renesance - vokální polyfonie - baroko - polyfonie instrumentální formy : opera, oratorium, fuga, suite, concerto grosso (Monteverdi, Vivaldi, Händel, Bach) - klasicismus - hudba symfonická, komorní, vokální formy : symfonie, sonáta, rondo, variace (Haydn, Mozart, Beethoven) - romantismus - hudba programní – symfonická báseň (Schubert, Chopin, Wagner, Verdi, Smetana, Dvořák, Čajkovskij, Brahms) - hudba 20.století (Debussy, Stravinskij, Janáček, Martinů) 	<p>EV - citový vztah k přírodě, vnímání krásy Čj – hudba a poezie</p> <p>MKV – tradice A rozmanitost D, Vv – historie a umění od nejstarších dob do současnosti</p> <p>EGS - vnímání evropské hudební kultury</p>	

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby	Pozn.
<ul style="list-style-type: none">- využívá získané zkušenosti z předchozích ročníků- tvoří jednoduché instrumentální doprovody k písním- podle individuálních schopností vytleskává rytmus- pohybem vyjadřuje různé rytmy- reaguje na změny tempové, dynamické	<p><u>Instrumentální a pohybové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none">- tvoření jednoduchých doprovodů k písním- instrumentální doprovod k vánočním koledám - vlastní pohybové ztvárnění - pantomima, improvizace	<p>OSV - rozvoj smyslového vnímání, kreativita</p> <p>Tv – hudebně pohybové činnosti</p>	

6.2.13. Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Časové a organizační vymezení:

Časová dotace pro 6. ročník: 2 hodiny týdně

Časová dotace pro 7.–9. ročník: 1 hodina týdně

Organizačně probíhá výuka ve specializované učebně nebo ve třídách

Vyučovací předmět vychází ze vzdělávacích oblastí Umění a kultura, z oboru výtvarná výchova. Ve výuce jsou obsaženy jak základní výtvarné techniky – malba, kresba, grafika, prostorová tvorba, modelování, tak i netradiční výtvarné techniky. Součástí výuky jsou rovněž exkurze, výstavy, účast na různých soutěžích, a to jak v místním regionu, tak i v celostátním měřítku. V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, představivost, fantazii, intuici a invenci. Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického cítění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu
- spoluvytváření vsřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě
- tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky

Mezipředmětové vztahy:

Dějepis – historie (Pravěk, Mazopotámie, Egypt, Řecko, Řím,...)

Zeměpis – mapy, globus, světadíly, státy

Přírodopis – rostlinstvo a živočichové

Český jazyk – báje, pověsti, pohádky, příběh, vyprávění

Hudební výchova – čeští i zahraniční skladatelé, vážná i moderní hudba

Matematika – geometrické tvary, osová symetrie, osová souměrnost

Fyzika – vesmír

Průřezová témata:

OSV – poznávání lidí, kreativita, sebepoznání a sebepojetí, komunikace, hodnoty, postoje, praktická etika, rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, kooperace a kompetice, návštěvy uměleckých besed a výstav, rozhovory, slovní vyjádření, hodnocení své práce, diskuse nad uměleckým dílem, vytváření společenské práce, výzdoba třídy, školy pracemi žáků

MDV – práce v realizačním týmu, fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení

MKV – poznávání naší kultury a tradic, kultura a umění v našem regionu (umělci, stálé kulturní akce, významné stavby, kulturní a výstavní prostory apod.) poznávání respektování odlišnosti kultur

VDO – nezesměšňovat a neničit práce ostatních žáků, ale snažit se je pochopit a správně vnímat, ochota pomáhat, být ohleduplný, respektovat názory druhých, respektovat kulturní odlišnosti, výtvarně vyjádřit mezilidské vztahy

EGS – orientace ve vývoji umění, hledat podobnosti a odlišnosti, porozumět rozdílnosti kultur, seznámení s folklórem, lidovými zvyky, tradicemi, regionální umění, zážitky ze světa, významné stavby světa, symboly
EV – estetické kvality prostředí, vandalismus, významné dny Země, prostředí v našem městě

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- zadává jednotlivé úkoly tak, aby každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost
- vedení žáků k učení prostřednictvím vlastní tvorby
- rozvíjí tvořivost žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik
- vede žáky praktickou činností k práci s jednoduchými nástroji a přístroji
- zohledňuje rozdíly výtvarného nadání a pracovního tempa jednotlivých žáků
- zprostředkování pohledu na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa
- sleduje pokrok všech žáků

Žák

- poznává vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáže zpětně uvědomit problémy související s realizací
- využívá poznatky v dalších výtvarných činnostech
- zaujímá a vyjadřuje svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- vede žáky k tomu, aby vyhledávali vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat, které jsou jimi zpracována
- otvírá před žáky možnosti volby vhodných výtvarných vyjadřovacích prostředků
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- předkládá dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- vede žáky ke kritickému myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorbě

Žák

- samostatně kombinuje vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření
- přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj
- využívají získaná poznání při vlastní tvorbě
- při zadání úkolu rozpozná výtvarný problém a hledá nejvhodnější způsob řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- otvírá před žáky možnosti přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání
- vede dialog nebo diskusi o dojmu z uměleckého díla
- otvírá před žáky možnosti přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání
- klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky,...)
- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů,...)
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Žák

- zapojuje se do diskuse
- respektuje názory jiných
- pojmenovává vizuálně obrazné elementy, porovnávají je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření
- dokáže vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých

Kompetence sociální a personální

Učitel

- předkládá dostatečné množství příkladů pro vytvoření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí
- poskytuje prostor pro osobité výtvarné projevy
- dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků
- vede žáky ke kolegiální pomoci

Žák

- tvořivě pracuje ve skupině
- respektuje různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu
- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Kompetence občanské

Učitel

- seznamuje žáky s významnými výtvarnými díly a jejich autory
- vytváření potřeby návštěv výstav výtvarných prací
- podchycuje individuální zájem žáků o kulturním dění a jeho podpora
- vede žáky formou přednášek, exkurzí k chápání důležitosti ochrany kulturních a přírodních památek
- podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů
- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví
- pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům

Žák

- při propagaci školních akcí vytváří plakáty, upoutávky, kterými prezentuje školu
- respektuje názor druhých
- prezentuje výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží
- zajímá se o tradice, kulturní i historické dědictví
- má pozitivní postoj k uměleckým postojům

Kompetence pracovní

Učitel

- praktickou činností vede k osvojování výtvarných technik a rozvoji své zručnosti a trpělivosti
- vede žáky k získávání návyků systematické a pečlivé práce, k hodnocení jejich výsledků
- vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- podporuje dodržování dohodnuté kvality a postupů

Žák

- snaží se o koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- vytváří si pozitivní vztah k manuálním činnostem
- dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla při práci s výtvarným materiálem
- užívá samostatně vizuálně obrazné techniky

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**
 Vyučovací předmět: **Výtvarná výchova**
 Ročník: **6.**
 Časová dotace: **2 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - samostatně kreslí a maluje podle námětu - využívá vizuálně obrazných elementů - tvoří podle vlastního vnímání a představ - na základě vnímání a poznávání skutečnosti (zrakem, hmatem) nakreslí tvary a barevně znázorní pozorované přírodní objekty a všímá si projevů odlišnosti ročního období 	Kresba, malba, kombinované techniky pravěkých rostlin, zvířat, zkamenělin Kresba, malba podzimních motivů	Pravěk Podzim	D – Pravěk Př – nižší rostliny a živočichové	
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá kompozici - seznamuje s proporcemi lidského těla 	Tvarová stylizace – lidská figura Tvarová a barevná kompozice (např. Babylónská věž) Malba, kresba	Starověk : Mezopotámie Egypt Řecko Řím	D – Mezopotámie Egypt Řecko Řím	
<ul style="list-style-type: none"> - užívá techniku k vyjádření prostorově reliéfního tvaru - pozoruje projevy zimního období a výtvarně je zachytí pomocí specifických detailů 	Kašírování – prostorová skupinová práce, malba, kresba Příprava prací k zimní výzdobě školy	Globus Mapa Zima	Z – globus, mapa EGS – Evropa a svět nás zajímá	
<ul style="list-style-type: none"> - učí se pracovat s různými materiály (např.: vlnitý papír, tvrdnoucí hmota, keramická hlína, sádra, slané těsto 	Výroba novoročenek Seznámení s méně tradičními materiály a technikami	Nový rok	OSV – kreativita, rozvoj schopností poznávání	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
- rozvíjí estetické cítění, zobrazuje vlastní fantazijní představy	Dripping – vlastní prožívání, interakce s realitou Práce na výtvarných soutěžích (dle aktuální nabídky)	Barevné snění	OSV – kreativita - sebepoznání - sebepojetí	
- výtvarné vyjádření literárního prožitku	Kresba, malba, grafika, koláž	Pohádka	Čj – Ilustrace pohádky nebo básně	
- osobitě stylizuje vizuální skutečnost - využívá znalostí a základních, druhotných a doplňkových barvách	Přírodní motivy Zvětšování (makrokosmos) Zmenšování (mikrokosmos) – detail, polodetail, celek	Hmyz : brouci motýli vážky... Jarní květy	Př – hmyz nižší živočichové a rostliny	
- vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání z představ a poznání - uplatňuje osobitý přístup k realitě	Příprava výtvarných prací ke Dni Země	Den Země	OSV - kreativita	
- seznamuje se s různými druhy písma a jejich využití v praxi	Písmo a užitá grafika – plakát, reklama, obal na CD, obal na knihu, časopis	Písmo	OSV - kreativita - představivost MDV - stavba mediálních sdělení	
- učí se komunikovat a koordinovat práci ve skupině - vytváří společné kompozice - své představy dokáže převést do objemových rozměrů	Kresba, malba, plastická a prostorová tvorba, společná práce na jednom objektu	Austrálie Oceánie	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV - komunikace	
- zvládá zachycení vizuální skutečnosti	Kresba tužkou, uhlem, rudkou v přírodě Práce v plenéru	Příroda Objekty	Př - stromy EV – vztah člověka k přírodě a okolnímu prostředí	

Poznámka: Žáci se účastní různých výtvarných soutěží v průběhu celého školního roku a aktivně se podílí na výzdobě školy

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**
 Vyučovací předmět: **Výtvarná výchova**
 Ročník: **7.**
 Časová dotace: **2 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá znalosti o zvířatech, jejich proporčních a barevných odlišnostech, rozmanitosti fauny 	<p>Kresba, malba – symbolika barev, mísení barev, působení barev Koláž, frotáž Plastická tvorba</p>	<p>Zvířata ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci</p>	<p>Př - zvířata EV – vztah k přírodě a živým tvorům</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s netradičními technikami, rozvíjí představivost a fantazii - zvládá využití této techniky k výrobě dekorativních či užitekových předmětů 	<p>Batikování papíru, látek Práce s batikovaným papírem a látkou – koláž atd.</p>	<p>Batika</p>	<p>MDV – práce v realizačním týmu OSV – kreativita, komunikace</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie 	<p>Malba – tempera, anilinové barvy (obrázky na motivy J.Lady)</p>	<p>Ladovy obrázky</p>	<p>Čj OSV – kreativita</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění digitálních médiích – fotografie, počítačová grafika, video... - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu 	<p>Kresba – tužkou, rudkou, uhlem Malba – tempera (architektura – kostely, kláštery, hrady, zámky; renesanční a barokní stavby a sochy; oděvy – návrhy renesanční a barokní módy)</p>	<p>Renesance Barokní kultura</p>	<p>D – Renesance, baroko Čj – literatura Hv – renesance, baroko</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - vytváří společné kompozice v prostoru - své představy dokáže převést do objemových rozměrů 	Plastická a prostorová tvorba z novin, časopisů. Společná práce na objektu – koordinace, komunikace	Architektura	D – světové historické stavby MKV – multikulturalita	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá dekorativních postupů, rozvíjí estetické cítění, zobrazuje vlastní fantazijní představy - vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu viz. obrazných elementů z vlastního vnímání z představ a poznání 	Opt art – kresba tuší (symetrické a asymetrické tvary, křivky) Prvky vizuálně obrazného vyjádření – objem, tvar, linie, šrafování Zmenšování, zvětšování, zmnožování Práce na výtvarných soutěžích (dle aktuální nabídky)	Dekorační látky, tapety atd.	M – osová symetrie, osová souměrnost	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá různorodých přírodních materiálů a jejich kombinací k zaznamenání podnětů z představ a fantazie 	Mozaika, koláž z kamínků, kůry stromů, mušlí, sušených plodů a koření atd.	Prostor a přírodnina	OSV – kreativita Př – přírodniny	
<ul style="list-style-type: none"> - užívá techniku k vyjádření podnětů z představ a fantazie - rozvíjí se v estetickém cítění 	Monotyp – užitá grafika	Ilustrace poezie	OSV – rozvoj schopností poznávání	
<ul style="list-style-type: none"> - vnímá a analyzuje základní znaky oblých a hranatých předmětů - vnímá kontrast přírodních a umělých objektů - dokáže světelně a proporčně zobrazit popředí a pozadí objektu 	Kresba tužkou, rudkou, uhlem, pastely	Kresba zátiší	OSV – rozvoj schopností , poznávání	

Poznámka: Žáci se účastní různých výtvarných soutěží v průběhu celého školního roku a aktivně se podílí na výzdobě školy

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**
 Vyučovací předmět: **Výtvarná výchova**
 Ročník: **8.**
 Časová dotace: **1 hodina týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - maluje na různé skleněné předměty, či části skla, zrcadla, zdobí je malbou, drátováním, perličkami apod. - přeměňuje vzhled velmi jednoduchých a prostých předmětů na dekorace, zkrášluje a dotváří své oblečení 	<p>Malba na sklo, drátování Malba na látku Kresba na látku (trička...)</p>	<p>Dekoratивní předměty Malba, kresba na tričko, šátek, prostírání</p>	<p>Rv- bytové doplňky Pč- práce s rozmanitými materiály OSV – kreativita, estetické cítění, smysl pro krásu</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje, porovnává, kreslí, maluje tvář svého spolužáka, významné osobnosti nebo modelu, a to jak z obrazové či živé předlohy - pokouší se o výraz a mimiku při vytváření pohádkové bytosti 	<p>Proporciálně zvládat části lidské tváře a jejich správné umístění</p>	<p>Člověk Lidská hlava Tvář</p>	<p>Př- lidské tělo</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - hledá lidský rozměr v málo známém, nesnadno pochopitelném světě hvězd, (vesmíru) - pokouší se spojit přímou skutečnost s novými poznatky - seznámí se s podobami Země - naučí se číst v mapě a objektivně znázorňuje nejbližší okolí - charakterizuje krajinné typy 	<p>Kolorovaná kresba dřívkem, špejlí, inkoustem a tuží do suchých i mokřých podkladů Kresba křídou, pastely nebo bělobou na tmavém podkladu Reliéf z mačkaného papíru a škrobu, či tapetového lepidla</p>	<p>Vesmír Vesmírné objekty na Měsíci Planety naší sluneční soustavy Slunce Země</p>	<p>Př, Z, Fy – Vesmír, Sluneční soustava, Slunce, naše planeta Země EV – vztah člověka k prostředí</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">- rozvíjí estetické cítění výběrem, kontrastem a vztahem tvarů, ploch a barev v symetrické a asymetrické kompozici- experimentování ověřuje a poznává výrazové možnosti- spojováním různých prvků a materiálů vytváří reliéfní, případně prostorové útvary	Vystřihování, posunování, překlápění, barevný papír Sestavování, tvarování (dřevo, papír, textil, hlína, prvky z různých materiálů, tapetové lepidlo, ěkrob)	Dekoratívni plochy a tvary z barevných papírů Asambláž, reliéf	OSV – rozvíjení estetického cítění a vkusu	
<ul style="list-style-type: none">- využívá nadsázku, všímá si výrazných rysů a nápadných znaků člověka, zvířat apod.	Animace, karikatura Reklama Propagační prostředky (plakáty, propagační materiály)	Animace, pohádky, příběhy Tvorba reklamního plakátu	MDV – práce v realizačním týmu	

Poznámka: Žáci se účastní různých výtvarných soutěží v průběhu celého školního roku a aktivně se podílí na výzdobě školy

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**
 Vyučovací předmět: **Výtvarná výchova**
 Ročník: **9.**
 Časová dotace: **1 hodina týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí zobrazování lidské figury - uvědomuje si proporcionální rozdíly - vyjadřuje pohyb s využitím názorů a pozorováním modelů sjednocuje svou představu se skutečností 	Na základě fotografie nebo modelu nakreslí či vymodeluje: stojící postavu, postavu v pohybu Body-art Prostorová práce s figurativním námětem, části lidského těla (ruka, oko, nos, ucho, ústa, vlasy)	Člověk – lidské tělo v pohybu	Př – lidské tělo	
<ul style="list-style-type: none"> - poznává a využívá výtvarných principů dekorativní plochy a reliéfu při výtvarném zpracování z plastických a jiných materiálů 	Grafika – tisk z výšky, z hloubky Linoryt - reliéf	Rozmanitost květin a jiných přírodních motivů	EV – vztah člověka k přírodě	
<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje zajímavou přírodní skutečnost s důrazem na rozmanitost struktury 	Neživá příroda (správné vnímání světla a stínu)	Nerosty, drahé kameny, krystaly Návrhy šperků Zkameněliny	Př - mineralogie	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">- seznámí se základními principy a znaky výtvarných směrů a proudů 18., 19. a 20. století- na ukázkách z děl domácích a světových představitelů těchto směrů žák vyvozuje základní znaky a rozdílnosti výtvarných postupů v malířství- návštěvy galerie a výstav výtvarného umění využije k poznávání tvorby zástupců těchto výtvarných směrů a pochopení smyslů děl	Kubismus Abstraktní (nefigurální) umění Opt-art Kinetické umění Tvorba repliky známých malířů Práce s uměleckým dílem Romantismus Realismus Impresionismus	Výtvarné umění 20. stol. České a světové výtvarné umění 18. a 19. stol.	D – dějiny 20. stol EGS – Evropa a svět nás zajímá	
<ul style="list-style-type: none">- vytváří prostorové útvary ověřením a respektováním technických a výrazových možností materiálů	Plastická a prostorová tvorba (plastové láhve, tapetové lepidlo, alobal, drát, dřevěné hobliny, korek, kůra stromů, špejle, víčka od láhví, přeppravky na vejce, polystyren a jiné netradiční materiály)	Plastiky – prostorové a skupinové práce	MDV – práce v realizačním týmu OSV – kreativita, komunikace, řešení problému a rozhodovací dovedností, kooperace a kompetice Pě – práce s různorodým materiálem	

Poznámka: Žáci se účastní různých výtvarných soutěží v průběhu celého školního roku a aktivně se podílí na výzdobě školy

6.2.14. Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Tělesná výchova je realizován v 6.–9. ročníku 2 hodinami týdně.

Organizační vymezení: Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu cvičení.

Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění – relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s žáky používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Obsahové vymezení: vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

1. Činnost ovlivňující zdraví

- význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu
- příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení
- zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití
- rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu
- hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity
- bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičních náčiní při cvičení; pohybová tvořivost
- základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotností věku žáků
- rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance
- průpravná úpolová cvičení – přetahy a přetlaky
- základy lehké atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, štafetový běh, skok do dálky a výšky, hod míčkem, vrh koulí
- základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů
- turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody
- plavání (základní plavecká výuka v 2.–4. ročníku) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika)
- sjezdové lyžování a běžecký výcvik, snowboarding – hry na sněhu, základní techniky pohybu na lyžích další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

3. Činnosti podporující pohybové činnosti

- komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály
- organizace při TV – základní organizace prostoru a činnosti ve známém (běžném) prostředí
- zásady jednání a chování – fair-play, olympijské ideály a symboly
- pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží
- měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy
- zdroje informací o pohybových činnostech využitím sportovních časopisů a tělovýchovné literatury

Vzdělávání je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitějších životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Mezipředmětové vztahy:

Matematika – převody jednotek, odhad vzdáleností

Fyzika – využívání fyzikálních zákonitostí ve sportovních činnostech

Dějepis – historie olympijského hnutí, Olympijské hry

Rodinná výchova – sport v rodině, kolektivu vrstevníků; trávení volného času, zdravá životospráva

Přírodopis – první pomoc

Průřezová témata:

MKV – schopnost zapojovat se do diskuse, lidské vztahy, tolerance vůči národnostním menšinám

EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí

VDO – angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování

OSV – obecné modely řešení problémů, zvládnutí rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích

MDV – výchova interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

EGS – sport v Evropě, ve světě, oblíbené sporty, sportovci-přirozené vzory, významné sportovní události (ME, MS, OH atd.)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Výuka Tv společně s ostatními vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví** přispívá k utváření klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Žák

- poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj
- osvojení si základního tělocvičného názvosloví
- učení se cvičit podle popisu cvičení či jednoduchého nákresu
- systematické sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti
- orientace v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích
- zpracovávání informací o pohybových aktivitách ve škole
- prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou

Učitel

- umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žák

- přemýšlí o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledá tréninkové cesty k jeho odstranění
- hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech
- uvědomování si zodpovědnosti svých rozhodnutí a zhodnocení výsledků svých činů

Učitel

- dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence komunikativní

Žák

- je veden ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích

- učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají
- účinně se zapojují do diskuse

Učitel

- komunikace, nutná ke splnění pohybových úkolů žáka nebo skupiny, vede k výběru použitelných slovních i mimoslovních signálů a sdělení
- vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální

Žák

- je veden k jednání v duchu fair-play
- dodržuje pravidla bezpečnosti a chování v hodinách Tv i pravidla sportovních činností
- respektuje opačné pohlaví
- zvládá pohybové činnosti ve skupině
- spolupracuje ve skupině

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

Žák

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu
- projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení své zdatnosti
- spojuje svou pohybovou činnost se zdravím a zdravým životním stylem
- zařazuje si do vlastního pohybového režimu korektivní – nápravná cvičení
- je veden ke kritickému myšlení
- hodnotí cvičení
- učí se být ohleduplní a taktní

Učitel

- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- vede žáky ke schopnosti domluvy s respektováním individuálních odlišností při hledání toho, co lze na sobě i na druhých pozitivně hodnotit. Pocit a smysl týmového ducha i vlastní sebeúcty je přenosný ze sportu do společenské a pracovní sféry.

Kompetence pracovní

Žák

- je veden k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě
- učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní

Učitel

- pomáhá žákům k překonávání přiměřené míry psychického a fyzického diskomfortu s ohledem na individuální parametry. Rychlost, síla, odolnost a vytrvalost jsou schopnosti nutné jak pro sportovní, tak pro pracovní výkon a při psychické zátěži je jejich rozvoj důležitým kompenzačním prvkem
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Volitelný předmět Pohybové hry

Vedle hodin povinné tělesné výchovy je do některého ročníku 6.–9. zařazován volitelný předmět **Pohybové hry (PH)**, a to v rozsahu 1 hodiny týdně pro daný ročník. Obsahem tohoto předmětu jsou relaxační cvičení a především různé míčové hry: fotbal, volejbal, basketbal, házená, vybíjená, florbal, pálkovací hry atd.

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**
 Vyučovací předmět: **Tělesná výchova**
 Ročník: **6. – 9.**
 Časová dotace: **2 hodiny týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje při cvičení - se umí cíleně připravit na pohybovou činnost a její ukončení - využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy - zvládá přemet stranou, cvičební prvky na hrazdě a švédské bedně - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí - chápe význam přípravy organismu před cvičením - připravuje a uklízí nářadí a náčiní - ve spolupráci s učitelem zvládá záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích - předvede kotoul vřed a vzad, předvede roznožku přes kozu našší - užívá odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti 	<p>kotoul vpřed, vzad kotoul vzad do zášvihu stoj na rukou se záchranou stoj na rukou s výdrží přemet stranou (vlevo, vpravo) přemet vpřed salto vpřed skoky s odrazem z můstku nebo trampolínky (prosté, s pohyby nohou, s obraty) roznožka přes kozu, bednu našší i nadél i s oddáleným odrazem skrčka přes kozu (bednu) našší i s oddáleným odrazem náskok do vzporu - zákmihem seskok výmyk odrazem jednož, sounož přešvih únožmo ve vzporu toč vzad sešin nebo podmet</p>	<p>Gymnastika Akrobacie</p> <p>Přeskoky</p> <p>Hrazda po čelo</p>	<p>OSV - rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace, - řešení problému, rozhodovací dovednosti MDV - sledování informací</p> <p>Fy - využití fyzikálních zákonitostí</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
	<p>různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží a obraty rovnovážné polohy klus, poskoky</p> <p>komíhání ve svisu svís vznesmo, střemhlav houpání s obraty u předhupu a záhupu u záhupu seskok</p> <p>šplh na tyči přírazem načas šplh na laně smyčkou šplh na dvou tyčích roznožmo (střídnoruč a střídnonož nebo souruč a sounož)</p> <p>různé druhy pohybu s hudebním doprovodem technika tanců(kroky, držení, pohyby) technika pohybu s náčiním (švihadlem, stuhou) vlastní pohybová improvizace na hudební a rytmický doprovod , výběr z lidových, společenských, diskotékových, country a jiných tanců</p>	<p>Kladina(D)</p> <p>Kruhy</p> <p>Šplh</p> <p>Rytmická a kondiční gymnastika</p>	<p>OSV – sebezpoznání sebepojetí Fy – rovnovážná poloha, těžiště tělesa</p> <p>OSV – seberegulace, sebeorganizace</p> <p>Fy – pohybová energie</p> <p>OSV – seberegulace, sebeorganizace</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - - předvede jednoduché cviky zpevňování a uvolňování těla a jeho částí - zvládá základní úchopy, postoje, odpory, pády - při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - chápe zásady zatěžování organismu - využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy - dovede změřit úroveň své tělesné zdatnosti 	<p>kalanetika šplh na tyči a laně(s přírazem a bez přírazu) cvičení s krátkými i dlouhými švihadly kruhový trénink komunikace v Tv vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech pravidla a osvojovaných p.č.</p> <p>přetahy a přetlaky úpolové odpory pády vzad skulením do kolébky kotoul přes rameno stranou navazování pádů střehové postoje(sedy, kleky, lehy) – odpory v nich způsoby držení soupeře na zemi boj o únik z držení</p> <p>atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, cval stranou) nízký a vysoký start běh 60m</p>	<p>Úpoly</p> <p>Atletika</p>	<p>OSV – psychhygiena, sebepoznání a sebepojetí Fy - výslednice sil</p> <p>OSV – seberegulace a sebeorganizace - řešení problému a rozhodovací dovednosti - psychohygiena</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>jednoduchými zadanými testy</p> <ul style="list-style-type: none"> - usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví - zvládá techniku nové atletické disciplíny a další náročnější techniky - získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy - upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start - používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách - připraví start běhu a vydá povely pro start - používá aktivně základní osvojované pojmy - uběhne 60m, 800m, 1000m - předvede základní techniku hodů míčkem, nízkého a vysokého startu, běhu a štafetového běhu, převezme a předá kolík při běhu - - - při volejbalu zvládá základní herní činnosti jednotlivce (odbití obouruč vrchem, spodem, jednoruč v pádu), přihrávku, podání spodem, vrchem, smeč) - při hře ringo zvládá základní herní činnosti jednotlivce (podání, smečování, různé druhy úchopů, taktiku hry, vysvětlí základní pravidla ringa) - při vybíjené zná základní pravidla, uplatňuje taktiku ve hře 	<p>vytrvalý běh do 2000m(D) a do 3000m (CH) běh v terénu do 20 minut hod míčkem skok do dálky z optimálního rozběhu skok do výšky (flop) vrh koulí 7. – 9. ročník koulařská gymnastika, vrh z místa, sun, spojení sunu a vrhu (D) 3 kg, (CH) 4 kg štafetový běh běh v terénu skok do výšky (valivý styl)</p> <p>volejbal ringo vybíjená – různé formy basketbal florbal fotbal házená</p>	<p>Sportovní hry</p>	<p>M - úhly, měření času, délek</p> <p>OSV – osobnostní a sociální výchova – kooperace, kompetice - řešení problému a rozhodovací dovednosti - poznávání lidí ve skupině (třídě)</p> <p>MDV – sledování informací</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - žák dokáže vysvětlit účinky nejčastěji používaných cvičení - rozpozná své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele je ovlivňuje - dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu - dovede se samostatně připravit pro různou pohybovou činnost - využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy <ul style="list-style-type: none"> - žák chápe spojení kondičně a dovednostně náročné činnosti na lyžích s účinky zdravotními, rekreačními, poznávacími - zná nejdůležitější pravidla v zimní krajině a chování na společných zařízeních – vleky, sjezdovky, běžecké tratě a řídí se jimi - ví, jak se připravit na horskou túru, koho a jak informovat o zamyšlené cestě - zvládá mazání lyží - umí ošetřit běžné úrazy v improvizovaných podmínkách - zná signál přivolání první pomoci - zvládá dovednosti na běžeckých a sjezdových lyžích, které mu umožní bezpečný pohyb ve středně náročném terénu 	<p>vytrvalostní cvičení cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti cvičení dechová cvičení kompenzační cvičení pro správné držení těla cvičení vyrovnávací cvičení motivační, tvořivá, napodobivá psychomotorická cvičení</p> <p>běžecký výcvik (bruslení do mírného protisvahu, skluzy na jedné lyži, zastavování smykem, běh soupažný jednodobý a dvoudobý, běh ve stopě(D do 3 CH do 5 km) jízda ve středně náročném terénu sjezdový výcvik (přejíždění terénních nerovností, brždění smykem, základní snožný oblouk – otevřený, zavřený, jízda na sjezdovce, v brankách) popř. snowboardový výcvik</p>	<p>Průpravná, koordinační, kompenzační, kondiční a tvořivá cvičení:</p> <p>Pobyt zimní přírodě - LVK</p>	<p>OSV- rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí – seberegulace</p> <p>OSV – osobnostní rozvoj – psychohygienu - morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Př – první pomoc Fy – tření, tlak</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - chápe význam a způsoby ochrany krajiny při zimních sportech a respektuje je - dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá pomoc sobě nebo druhým - dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, - uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá pomoc sobě nebo druhým - zná základní zásady poskytování první pomoci a zvládá odsun raněného - uplatňuje bezpečné chování v přírodě a silničním provozu 	<p>Zdravověda – první pomoc Drogy a jiné škodliviny Olympijské hnutí, OH - historie,současnost</p>	<p>Teorie</p>	<p>Př, Rv - první pomoc Z - národy a etnické skupiny VDO - Vztah k domovu, k vlasti MKV - OH (národy) EGS - Evropa a svět EV - vliv prostředí na zdraví - vliv sportovních činností na životní prostředí - organizace masových sportovních akcí</p>	

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**
 Vyučovací předmět: **Pohybové hry – volitelný předmět**
 Ročník: **6. – 9. (v jednom z ročníků 2. stupně)**
 Časová dotace: **1 hodina týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - při volejbalu zvládá základní herní činnosti jednotlivce (odbití obouruč vrchem, spodem, jednoruč v pádu), přihrávku, podání spodem, vrchem, smeč) - při hře ringo zvládá základní herní činnosti jednotlivce (podání, smečování, různé druhy úchopů, taktiku hry, vysvětlí základní pravidla ringa) - při vybíjené zná základní pravidla, uplatňuje taktiku ve hře - při basketbalu zvládá základní herní činnosti jednotlivce (přihrávka jednoruč a obouruč, střelba, rožsok, krytí útočníka s míčem i bez míče, používá při hře osobní ochranu) - při florbalu zvládá základní herní činnosti jednotlivce (přihrávka, střelba) - zvládá utkání 4 + 0, 4 + 1 - při fotbalu (H) zvládá základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, vhazování míče, střelba z místa, střelba pro vedení míče, obcházení hráče, zpracování míče, přihrávka, odebírání míče), - při házené zvládá základní herní činnosti jednotlivce (přihrávka vrchní jednoruč – z místa, z pohybu, ve výskoku, po uvolnění) 	<p>volejbal ringo vybíjená – různé formy basketbal florbal fotbal házená</p>	<p>Sportovní hry</p>	<p>OSV – osobnostní a sociální výchova – kooperace, kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problému a rozhodovací dovednosti - poznávání lidí ve skupině (třídě) <p>MDV – sledování informací</p> <p>Fy – účinek síly na těleso (rotace, translace, deformace)</p>	

6.2.15. Pracovní činnosti – chlapci

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět **Pracovní činnosti** se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9.roč.

Časová dotace v učebním plánu je 1 vyuč.hodina týdně.

Tématické okruhy pro chlapce jsou vybírány vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy.

Vzdělávání v pracovní výchově chlapců je zaměřeno na:

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména při ručním opracování materiálu
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci, osvojení si práce s dostupnou mechanizací a technikou, včetně techniky výpočetní, a to v základní uživatelské úrovni
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce,
- osvojení základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získávání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci
- seznámení s historií významných a zajímavých vynálezů technického pokroku pro poznání a pochopení kontinuity vývoje technické vyspělosti a ekonomických podmínek života společnosti

Řád učebny dílen je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět **Pracovní činnosti** úzce souvisí s předměty vzdělávacích oblastí **Člověk a příroda, Člověk a společnost:**

- občanská výchova: hygiena, bezpečnost práce, školská soustava, osobnostní vlastnosti
- přírodopis: životní prostředí, ekologie, rostlinstvo, druhy půd, zelenina
- fyzika: jednoduché stroje, teplo, tep. izolace, elektrický proud a el. napětí, jednoduché a rozvětvené el. obvody
- matematika: geometrie
- zeměpis: vodstvo, těžba žel. rudy a bar. kovů, druhy půd

Průřezová témata:

Výchova demokratického občana – Zásady slušnosti, tolerance a odpovědného jednání, řešení problémů samostatně a odpovědně, společně komunikovat, podporovat aktivitu a kooperovat.

Osobnostní a sociální výchova – orientovat se v sobě samém, rozvíjet dovednosti a schopnosti, dobré vztahy k sobě samému, k dalším lidem a k dalším složkám životního prostředí

Enviromentální výchova – pozorovat a popisovat okolní prostředí, získávat informace o ekologické problematice, získané poznatky kriticky zvažovat a domýšlet možné důsledky, provádět konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí, péče o zeleň, třídění odpadů, zlepšování okolního prostředí

Mediální výchova – schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií, tisk, rozhlas, televize, internet

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – zavést evropskou dimenzi, evropský rozměr do vzdělávání jako prostředek mezinárodní a multikulturní orientace, rozvíjet vědomí evropské identity při respektování identity národní

Interkulturní výchova – zlepšovat klima třídy a školy, harmonizovat mezilidské vztahy
Zlepšovat vztahy žák-žák, žák-učitel, učitel-rodíč.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

- zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů
- vede žáky aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou
- pozoruje pokrok u všech žáků v hodině

Žák

- poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- umí posoudit vlastní pokrok
- kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- se zajímá o náměty
- klade otevřené otázky

Žák

- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- při řešení se učí chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- poznatky aplikuje v praxi

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vede žáky, aby na sebe brali ohledy

Žák

- se učí správnému technologickému postupu při práci
- při komunikaci používá správné technické názvosloví
- využívá informační zdroje k získání nových poznatků

Kompetence sociální a personální

Učitel

- podle potřeby pomáhá žákům
- každému žákovi umožňuje zažít úspěch
- dodává žákům sebedůvěru

Žák

- pracuje ve skupinách
- spolupracuje při řešení problémů
- přispívá k diskusi a respektuje názory jiných
- učí se věcně argumentovat

Kompetence občanské

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru a přesvědčení o vlastní užitečnosti

Žák

- respektuje pravidla bezpečnosti při práci
- vdokáže přivolat pomoc při zranění
- chápe základní ekologické souvislosti, chrání a oceňuje naše kulturní tradice a historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů
- pozoruje pokrok při práci v hodině
- jasnými pokyny směřuje činnost ke stanovenému cíli
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Žák

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály
- dodržuje technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbá na ochranu životního prostředí
- své znalosti využívá v běžné praxi

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**
 Vyučovací předmět: **Pracovní činnosti – chlapci**
 Ročník: **6.**
 Časová dotace: **1 hodina týdně**

470

Výstup	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p><i>Práce s technickými materiály</i> Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - je seznámen s řádem učebny, s bezpečností a hygienou práce - zná zásady poskytnutí první pomoci při úrazu - je schopen načrtnout jednoduchý náčrtek výrobku <ul style="list-style-type: none"> - rozeznává základní dělení dřeva dle zeleně, tvrdosti, je seznámen se základními druhy zpracování dřeva (řezivo, dýhy, překližky, laťovky), objasní principy výroby deskových dřevařských výrobků <ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní postupy při opracování dřeva, měří, dovede orýsovat materiál, řeže pilou, piluje pilníkem, rašpluje rašplí, spojuje materiál hřebíky a dovede dát výrobku jednoduchou povrchovou úpravu. (výrobek - šachová figurka (dřevo), bota (sololit), brousítko na tužky (překližka)) <ul style="list-style-type: none"> - na výrobku aplikuje spojování dřeva plátováním, orýsuje materiál, řeže dřevo, dlabe, piluje, provádí povrchovou úpravu, zvolí a umí použít vhodné 	<p>Organizace a bezpečnost práce</p> <p>Technické náčrty a výkresy</p> <p>Vlastnosti materiálu, užití v praxi – dřevo, plast, kov Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí</p> <p>Práce se dřevem aglomerované výrobky (dřevotříska, sololit, hobra, heraklit) Druhy pil, hoblíků, rašplí, zásady zatloukání hřebíků Pracovní postupy Zhotovení výrobků ze dřeva</p> <p>Jednoduché pracovní postupy a operace</p>	<p>Bezpečnost práce</p> <p>Dřevo</p> <p>Nástroje na opracování dřeva</p>	<p>Ov – hygiena, bezpečnost, činnost lidí, povolání P – péče o životní prostředí, ekologické problémy F – technika, stroje a nástroje M – geometrie P – dřeviny, význam lesa Exkurze do dřevozpracujícího podniku</p> <p>OSV- stanovení osobních cílů, spolupráce a komunikace v týmu VDO – osobní zodpovědnost, respektování a dodržování předpisů a norem</p>	

Výstup	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>pracovní nástroje a nářadí (výrobek - plátovaná podložka)</p> <p><i>Pěstitelské práce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vznik a význam půdy, popíše složení - porovná způsob zpracování na velké ploše, zahradách, školním pozemku - dokáže zpracovat půdu na podzim a na jaře před setím a výsadbou - zhodnotí význam přírodních a průmyslových hnojiv pro výživu rostlin - založí kompost, odebere půdní vzorek k rozboru - určí orientačně půdní druh hmatem - jednoduchým pokusem stanoví obsah humusu v půdě, vysvětlí princip ochrany půdního fondu - dokáže určit druhy zeleniny - provádí výsev a ošetření zeleniny 	<p>Pracovní pomůcky nářadí a nástroje pro ruční opracování Druhy dlát a jejich popis</p> <p>Půda</p> <p>Zelenina</p>	<p>Půda</p> <p>Zelenina</p>	<p>Z – druhy půd EV – hnojiva a jejich negativní vliv na životní prostředí</p> <p>Př – význam zeleniny</p>	

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**
 Vyučovací předmět: **Pracovní činnosti - chlapci**
 Ročník: **7.**
 Časová dotace: **1 hodina týdně**

472

Výstup	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p><i>Práce s technickými materiály</i> Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - je schopen sestrojít jednoduchý technický výkres a orientovat se v něm - má představu o způsobu výroby železa, oceli a některých barevných kovů, polotovarů hutní druhovýroby - rozpozná základní druhy kovů, uvede příklad jejich vlastností. - měří, dovede orýsovat materiál, stříhá plech, probíjí plech, odděluje drát řezem, stříhem, piluje, ohýbá drát a tenký plech. (výrobek – pl. krabíčka nebo jiný vhodný námět jako např. figurka pejska (plech), háček na tabuli (kulatina Ø 6 mm)) - měří posuvným měřítkem, orýsuje kovový materiál, řeže, piluje, brousí (výrobek - kovový úhelník nebo jiný vhodný námět) - zvládá základní postupy při opracování železa - rozdělí ocel na základní skupiny - pozná základní druhy ocelových profilů 	<p>Jednoduché pracovní operace a postupy Technické kreslení - rovnoběžné pravouhlé promítání</p> <p>Výroba železa, výroba oceli, těžba a zpracování barevných kovů</p> <p>Pracovní postupy - zhotovení výrobků ze železa</p> <p>Práce s kovem (měření, orýsování, ohýbání, stříhání, sekání, řezání, pilování)</p> <p>Posuvná měřidla a práce s nimi</p> <p>Opracování kovů</p>	<p>Technické výkresy</p> <p>Výroba železa</p> <p>Kovy</p> <p>Práce s kovy</p>	<p>M - geometrie</p> <p>Z – těžba žel.rudy a barevných kovů</p> <p>EV - energetická náročnost výroby železa a její vliv na životní prostředí, separace odpadu VDO – osobní zodpovědnost, respektování a dodržování předpisů a norem, poskytne nebo přivolá l.pomoc EV – konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí</p>	

Výstup	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">- zvládne ohýbání, sekání, stříhání a řezání kovů- rozpozná hlavní druhy kovoobráběcích strojů (informativně) (výrobek dle výběru - kovový úhelník, hlavolamy z drátu, šroub s maticí, vložka do čelistí svěráku)- na výrobku prokáže dovednost řezání pilkou na kov, pilování na požadovaný rozměr, vrtání, ohýbání drátu, plechu <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none">- jednoduchým postupem určí půdní reakci vzorku zeminy- provede pohnojení růží, okrasných keřů, ovocných rostlin kompostem a průmyslovými hnojivy- průběžně pečuje o pokojové rostliny, upravuje okrasné plochy, vysazuje okrasné keře, růže, trvalky- aranžuje ikebany	<p>Druhy půd Druhy hnojiv</p> <p>Druhy keřů a rostlin a péče o ně</p> <p>Vybrané druhy pokojových rostlin a péče o ně</p>	<p>Půda</p> <p>Okrasné rostliny</p>	<p>Z – druhy půd</p> <p>Př - rostlinstvo</p>	

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**
 Vyučovací předmět: **Pracovní činnosti - chlapci**
 Ročník: **8.**
 Časová dotace: **1 hodina týdně**

474

Výstup	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p><i>Práce s technickými materiály:</i> Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí montáž a demontáž jednoduchého zařízení - provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu <ul style="list-style-type: none"> - zná princip výroby a zpracování plastických hmot včetně jejich vlastností - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, zná zásady poskytnutí první pomoci (plastová lžice na boty, plastový věšák) <ul style="list-style-type: none"> - rozděluje vodu podle zdrojů z hlediska užití - vybranými metodami určí kvalitu vody - zná typy vodovodů a způsoby rozvodu teplé vody a odpadní vody (kanalizace) - porovná typy topných systémů, jejich výhody a nevýhody (úspora energie) 	<p>Montáž a demontáž jízdního kola přední a zadní kolo, plášť a duše, seřízení brzd, řídítek, nastavení sedla, převodníku Údržba pedálů, nábojů kol montáž</p> <p>Umělé hmoty - výroba a vlastnosti pracovní postupy – tvarování plastů další užití plastů a jejich recyklace Péče o čistotu a pořádek v okolí školy, trávníky, atrium a školní hřiště</p> <p>Voda, dělení vod podle zdrojů, kvalita vody, vodovod, rozvod teplé vody Vodní filtry, kanalizace Teplo, druhy paliva, topné systémy</p>	<p>Jízdní kolo</p> <p>Plasty</p> <p>Voda</p> <p>Vytápění</p>	<p>M - geometrie PŘ – prevence úrazů a zásady 1. pomoci CH – kovy, druhy plechů VDO – dodržování předpisů a norem, poskytnutí nebo přivolání 1.pomoci VDO – osobní zodpovědnost, respektování a dodržování předpisů a norem, poskytnutí nebo přivolání 1.pomoci EV – konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí Exkurze do podniku na výrobu zpracování plastů</p> <p>Z - vodstvo EV – znečištění vod F – teplo, tepelné izolace</p>	

Výstup	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p><i>Svět práce :</i></p> <ul style="list-style-type: none">- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	<p>Trh práce – povolání, druhy pracovišť prac.prostředků, charakter a druhy prac. činností, požadavky kvalifikační, zdravotní, osobní volba profesní orientace – osobní zájmy, tělesný a duševní stav, sebehodnocení, využívání poradenských služeb</p>	<p>Druhy profesí</p>	<p>Ov – osobnostní vlastnosti a zájmy, sebehodnocení</p> <p>VDO – osobní zodpovědnost, právní řád, práva a povinnosti občanů</p>	

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**
 Vyučovací předmět: **Pracovní činnosti - chlapci**
 Ročník: **9.**
 Časová dotace: **1 hodina týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p><i>Design a konstruování</i></p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – popíše šroub a matici (názvosloví), vyjmenuje základní druhy závitů a jejich užití. – změří některé parametry šroubů pomocí posuvného měřítka. – vypracuje jednoduchý výkres šroubu, v rámci práce na výrobku řeže ocel, piluje, vrtá, ohýbá a řeže vnitřní a vnější závit <p>(výrobek - šroub s maticí nebo svěrka, vložka do čelistí svěraku (kov), identifikační známka z kovu, svícen (kombinovaná práce))</p>	<p>Šrouby a matice – popis druhy šroubů (do kovu, do dřeva)</p> <p>Druhy šroubů dle tvaru hlavy (šetihránná, válcová...)</p> <p>Závity – metrický, trubkový, Whitworthův...</p>	<p>Šrouby</p>	<p>VDO – osobní zodpovědnost, respektování a dodržování předpisů a norem, poskytnutí nebo přivolání první pomoci</p> <p>OSV – pečlivost</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – ovládá zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s elektrickým proudem – ovládá základy poskytování první pomoci při úrazech elektrickým proudem – objasní princip rozvodu elektrické energie – rozpozná používané prvky elektrotechnických zařízení 	<p>Bezpečnost a poskytování první pomoci při úrazu el. proudem</p>	<p>Elektřina v domácnosti</p>	<p>F – elektrický proud a elektrické napětí</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – dovede číst základní schémata elektrotechnických zapojení – při práci se stavebnicí provede montáž následujících zapojení (jednopolový vypínač, sériový, křížový, střídavý, zvonkový ...) 	<p>Rozvod elektrické energie</p> <p>Přístroje na rozvodové desce</p> <p>Elektrotechnická schémata</p> <p>Elektrické spotřebiče v domácnosti</p>		<p>F – jednoduché a rozvětvené el. obvody, elektrický odpor</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>sériový, křížový, střídavý, zvonkový ...)</p> <ul style="list-style-type: none">– vyjmenuje a popíše elektrické spotřebiče v domácnosti. <p><i>Svět práce</i></p> <ul style="list-style-type: none">– orientuje se v pracovních činnostech vybraných oblastí– posoudí své možnosti v oblasti profesní orientace– využije profesní informace pro výběr vhodného vzdělávání– zná důležitá práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů– prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při vstupu na trh práce– využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání– orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí– posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	<p>Možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, informace a poradenské služby Zaměstnání a způsoby hledání, informační základna pro volbu povolání</p> <p>Problémy nezaměstnanosti, úřady práce, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele</p> <p>Trh práce – povolání, druhy pracovišť, prac.prostředků, charakter a druhy prac. činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobní Volba profesní orientace – osobní zájmy, tělesný a duševní stav, sebehodnocení, využívání poradenských služeb</p>	Svět práce	<p>OSV – stanovení osobních cílů a naplánování cesty k jejich dosažení, sebezpoznání a sebehodnocení</p> <p>Ov – školská soustava</p> <p>Čj – životopis</p> <p>Ov – osobní vlastnosti a zájmy, sebehodnocení</p> <p>VDO – osobní zodpovědnost, právní řád, práva a povinnosti občanů</p>	<p>Burza škol.</p> <p>Úřad práce-informační a poradenské středisko.</p> <p>Dny otevřených dveří.</p> <p>Úřad práce – informační a poradenské středisko</p>

6.2.15. Pracovní činnosti – dívky

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět **Pracovní činnosti** se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8 a 9.roč.

Časová dotace v učebním plánu je 1 vyučovací hodina týdně. Vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy jsou vybrány tématické okruhy pro skupinu chlapců a skupinu dívek, které jsou vyučovány odděleně. V 9.ročníku je navíc zařazena pro dívky též oblast Péče o dítě.

Vzdělávání v pracovních činnostech dívek je zaměřeno:

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména činnostech v domácnosti, vedení domácnosti apod.
- poznání vybraných technologických výrobních postupů, materiálů a jejich užitných vlastností, surovin a plodin a osvojení si jednoduchých pracovních postupů pro běžný život
- osvojení si a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojování potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Řád cvičné učebny je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každou žákyni a každého žáka závazné.

Předmět **Pracovní činnosti** úzce souvisí s předměty vzdělávacích oblastí **Člověk a příroda, Člověk a společnost**:

- český jazyk a literatura: správné vyjadřování, dodržování pravopisu českého jazyka, práce s kuchařskými knihami, odbornou literaturou k pěstování, výsadbě rostlin a k chovu hospodářských a domácích zvířat
- občanská výchova: hygiena, bezpečnost práce, školská soustava, osobnostní vlastnosti
- přírodopis: životní prostředí, ekologie, rostlinstvo, druhy půd, zelenina, ovoce, polní plodiny, plevely, léčivé rostliny koření, živočichové
- fyzika: elektrické spotřebiče. Teplo, tepelné izolace, elektrický proud a elektrické napětí, práce s vahou, vážení
- matematika: aritmetika, geometrie
- zeměpis: vodstvo, kvalita pitné vody pro domácnost, druhy půd, dovozové ovoce a zelenina
- chemie: chemické látky používané v domácnostech, zahradách a na polích, léčiva, jedy, nátěrové látky, chemické prostředky proti chorobám a škůdcům, plasty, drogy, přírodní látky
- cizí jazyky: překlady návodů k použití, orientace v novinkách dovezených z ciziny
- informatika: využití internetu ke vzdělávání, vyhledávání informací
- dějepis: sledovat vývoj novinek, porovnávat, jak se s čím pracovalo dříve a nyní
- hudební výchova: radost z práce doplněná zpěvem písní
- výtvarná výchova: estetika upravovaného a servírovaného jídla, estetika stolování
- tělesná výchova: správné držení těla při práci

Průřezová témata:

OSV

Rozvoj schopností poznávání – je integrovanou součástí vyučovacího procesu. Dovednosti a návyky jsou získávány praktickou činností za použití vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek. Jednoduché pracovní postupy lze využít v běžném životě.

Systém hodnocení pracovních činnostech zohledňuje dovednosti tvořivost a aplikaci do praxe

Sebezpoznaní a sebepojetí – žáci si uvědomí úspěšnost v praktických činnostech (ve vaření, ručních prací, pěstitelských prací, aranžérských prací, seznámení s odbornou literaturou, časopisy,...). Práce ve dvojicích, skupinách, odpovědný a tvořivý postoj k vlastní činnosti a její kvalitě.

Objevujeme Evropu a svět – (využití k internetu, literatury, výstavy, cestování po Evropě i mimo ní,...) zemědělská výroba produkuje potraviny, které by měly obstát v evropské i světové konkurenci. Úspěšnost

být odborníkem ve svém oboru, tedy znamená získat potřebné znalosti a dovednosti.

Jsme Evropané – významné osobnosti nepůsobili jen doma, ale odcházeli i do jiných zemí (kuchaři, švadleny, módní návrháři, zahradní architekti,...). Sjedené normy v rámci Evropy umožňují spolupráci v oblasti zemědělství, služeb, zásobování trhu potravinami, platebního styku.

Osobnostní a sociální výchova – orientovat se v sobě samém, rozvíjet dovednosti a schopnosti, dobré vztahy k sobě samému, k dalším lidem a k dalším složkám životního prostředí.

Poznávání lidí – napodobování profesionálů, práce ve dvojicích a skupinkách. Získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, rozlišení formy fyzické a duševní práce.

Mezilidské vztahy – vzájemná pomoc mezi spolužáky. Dovednost vcítit se do role lidí různých profesí.

Komunikace – schopnost vyjádřit vlastní názor. Schopnost diskuse při snaze porozumět případným nejasnostem v učivu. Opravovat a přesvědčovat spolužáky o vlastní pravdě, neverbální komunikace.

MKV

Prostřednictvím literatury, internetu, výstav se žáci seznámí i s kulturou jiných národností, s jiným životním stylem, s jinými uznávanými hodnotami. Výsledkem by pak mělo být přijetí názoru o rovnocennosti všech těchto odlišností.

Tato tematika je využita v pracovních činnostech v přípravě různých pokrmů, stylu oblékání, životního stylu, výživy, pěstování plodin, rozšíření dovozu cizokrajného zboží, modernizace elektrickými přístroji, elektrickými spotřebiči... – zlepšovat klima třídy a školy, harmonizovat mezilidské vztahy,

Zlepšovat vztahy žák-žák, žák-učitel, učitel-rodíč.

Kulturní diference – na pozadí rozmanitosti různých kultur české osobnosti přispívají do světové kultury (např. Komenský).

Lidské vztahy – příklady osudů, děl různých významných lidí ukazují, k jakým konfliktům docházelo z důvodů náboženských, kulturních, sociálních i jiných odlišností.

Multikulturalita – žáci jsou seznamováni s tradicemi a rozmanitostmi různých kultur. Dnešní multikulturalita je výsledkem dlouholetého historického vývoje.

Princip sociálního smíru a solidarity – správnost a potřebnost tohoto principu by měla být přirozeným vyústěním předchozích tematických okruhů.

MDV

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – hodnotit kriticky mediální sdělení je velmi obtížné. Umožňuje však objektivnější nazírání na skutečnost kolem sebe.

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – vhodný výběr literatury, využití textu z denního tisku, např. inzeráty, encyklopedie, odborné časopisy a reklamy. Vlastní úsudek je cenný.

Stavba mediálních sdělení – u každého sdělení se snažíme vytušit ještě další motiv, proč bylo sepsáno nebo natočeno.

Vnímání autora mediálních sdělení – kvalita sdělení je závislá na subjektivním faktoru autora. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení je snaží hodnotit a posuzovat, pokud máme potřebné znalosti a dovednosti z různých oborů i z praktického zaměření. Prezenci určitých pracovních postupů a výrobků je třeba vnímat nezkráceně na základě vlastních zkušeností získaných studiem nebo praktickou činností.

Fungování a vliv médií ve společnosti – média v každodenním životě mají kladný i záporný vliv. Ovlivňují názory lidí. Práce s denním tiskem, odbornou literaturou.

Tvorba mediálního sdělení – žáci vytvoří zprávu, oznámení, inzerát,... Práce v realizačním týmu. Schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií, tisk, rozhlas, televize, internet.

Seberegulace a sebeorganizace – žák dokáže využít nabízených možností. Dobrovolná účast v soutěžích, dobrovolné domácí úkoly, účast žáků na SCIOI testech a na testech Cermatu. Rozvržení úkolů při 45 minutových písemných pracích. Skupinová práce s přírodními materiály a s vhodnými literárními texty (klíč k určování rostlin a živočichů, atlasy přírodnin). Dodržování řádu školního pozemku, učebny a cvičné kuchyně, zásad hygieny a bezpečnosti práce. Uvědomění si vlastních možností při vykonávání praktických činností.

Psychohygienu – střídání různých forem práce. Fyzickou činnost je třeba chápat jako určitou formu duševní hygieny.

Kreativita – schopnost zvolit vhodný postup práce. V případě vlastní chyby zvolit adekvátní opravný prostředek a nastalou situaci vyřešit. Z nabízených možností realizace je možné zvolit vhodný postup, v případě chyb umět vyřešit vzniklou situaci odpovědným, tvořivým způsobem.

VDO

Respektování a dodržování pravidel a legislativy – práva a povinnosti občanů.

Občanská společnost a škola – vnitřní řád školy a základní principy fungování školy.

Principy demokracie, jako formy vlády a způsobů rozhodování – pochopit způsob organizačního uspořádání třídy a funkce učitele. Snažit se pochopit a upravit jednotu práv a povinností. Uplatnit zásady slušnosti, tolerance a odpovědného jednání. Samostatně řešit problémy samostatně a odpovědně, společně komunikovat a podporovat aktivitu.

EGS

Žáci se seznámí s pojmy můj domov, naše škola, naše město, náš kraj, česká země.

Evropa a svět nás zajímá – cizokrajné rostliny a živočichové, zahraniční módní trendy a způsoby odívání. Zařízení moderních domácností. Využití různých cizokrajných koření, ovoce, nápojů, potravin v české kuchyni. Využití internetu zavést evropskou dimenzi, evropský rozměr do vzdělávání jako prostředek mezinárodní a multikulturní orientace, rozvíjet vědomí evropské identity při respektování národní identity. Organizace a plánování práce musí respektovat normy platné v Evropě i ve světě.

EV

Tato tematika se prolíná ve všech oblastech pracovních činností.

Ekosystémy – sledování ekosystému, jako je les, pole, zahrady ale třeba i akvárium se žáci učí vztahu k přírodě a taky k její ochraně. Naučit se vidět svět kolem sebe komplexně jako systém. Zemědělskou výrobu i činnost člověka v domácnosti je třeba chápat komplexně, jako článek systému, který je třeba chránit. Praktickou činností vytvářet vztah k ochraně životního prostředí a pozitivní postoj k řešení ekologických problémů.

Základní podmínky života – život rostlin a živočichů v určitých životních podmínkách. Závislost na podnebních pásech. Globální oteplování, ztenčení ozónové vrstvy – vysvětlení pojmů. Podmínky života, jejich nároky na prostředí, problémy.

Vztah člověka k prostředí – problémy životního prostředí, znečišťování prostředí, ubývání rostlinných a živočišných druhů v přírodě.

Pozorovat a popisovat okolní prostředí, získávat informace o ekologické problematice, získané poznatky kriticky zvažovat a domýšlet možné důsledky, provádět konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí, péče o zeleň, třídění odpadů, odpad vzniklý při zemědělské výrobě a v domácnosti je nutné třídit (recyklace) nebo využít jako krmivo, tím vším přispívat ke zlepšování okolního prostředí lidské aktivity a problémy životního prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

- zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů
- vede žáky aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou
- pozoruje pokrok u všech žáků v hodině

Žák

- poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- umí posoudit vlastní pokrok
- kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- se zajímá o náměty
- klade otevřené otázky

Žák

- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- při řešení se učí chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- poznatky aplikuje v praxi

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly při kterých žáci spolupracují
- vede žáky, aby na sebe brali ohled

Žák

- se učí správnému technologickému postupu při práci
- při komunikaci používá správné technické názvosloví
- využívá informační zdroje k získání nových poznatků

Kompetence sociální a personální

Učitel

- podle potřeby pomáhá žákům
- každému žákovi umožňuje zažít úspěch
- dodává žákům sebedůvěru

Žák

- pracuje ve skupinách
- spolupracuje při řešení problémů
- přispívá k diskusi a respektují názory jiných
- učí se věcně argumentovat

Kompetence občanské

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru

Žák

- respektuje pravidla při práci
- dokáže přivolat pomoc při zranění
- chápe základní ekologické souvislosti, chrání a oceňují naše kulturní tradice a historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů
- pozoruje pokrok při práci v hodině
- jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Žák

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály dodržuje technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbá na ochranu životního prostředí
- své znalosti využívá v běžné praxi

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**
 vyučovací předmět: **Pracovní činnosti - dívky**
 Ročník: **6.**
 časová dotace: **1 hodina týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žákyně</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci, technologicko kázeň a hygienu. Zachází správně s používáním nářadím, provádí jeho údržbu. poskytne první pomoc při úrazu. - konkretizuje význam pěstování rostlin pro člověka. Dokáže vysvětlit ekologické požadavky na výživu a ochranu rostlin. - vysvětlí vznik a význam půdy, popíše složení. Porovná způsob zpracování na velké ploše, zahradách, školním pozemku. Dokáže zpracovat půdu na podzim a na jaře před setím a výsadbou. Zhodnotí význam přírodních a průmyslových hnojiv pro výživu rostlin. Založí kompost, odebere půdní vzorek k rozboru. Určí orientačně půdní druh hmatem. Jednoduchým pokusem stanoví obsah humusu v půdě. Vysvětlí princip ochrany půdního fondu. - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci ve cvičné kuchyni. <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché činnosti při přípravě pokrmů. <p>Dodržuje hygienická pravidla a předpisy</p>	<p>Bezpečnost a hygiena práce</p> <p>Pěstitelství ve vztahu k životnímu prostředí</p> <p>Seznámení s půdou</p> <p>Bezpečnost a hygiena práce. Jednoduché recepty. Kultura stolování Úprava stolu, prostírání Recepty a návody, kuchařské knihy</p>	<p>Bezpečnost práce</p> <p>Půda</p> <p>Vybavení kuchyně</p> <p>Stolování</p>	<p>OSV - rozvoj schopností poznání, zodpovědnost za své zdraví PŘ – první pomoc, rostlinstvo VDO – vztah člověka a společnosti k přírodě</p> <p>EV - podmínky života rostlin, vztah k životnímu prostředí PŘ - půdoznalství</p> <p>EGS - jsme Evropané. Odlišnost stravovací kultury EV - vztah člověka k prostředí MDV - práce v týmu</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>- zná základní dovednosti a návyky. Používá vhodné pomůcky a náčiní. - udržuje pořádek a čistotu při práci v učebně. Dbá na bezpečnost. - zvládá základní znalosti o domácnosti.Ovládá základní principy stolování. - orientuje se v základním vybavení - má představu o zdravé výživě člověka - získává poznatky o úpravě pokrmů.</p> <p>- zná běžné druhy koření a zjišťuje cizokrajné koření a jejich uplatnění při přípravě pokrmů.</p> <p>-zná základní složky výživy a dokáže je kombinovat tak, aby byly dodrženy zásady správné výživy</p> <p>Zelenina - rozpozná osivo, sadbu a výpěstky běžných druhů zeleniny. Vysvětlí význam pěstování zeleniny pro člověka. Zařazuje vybrané druhy zeleniny do příslušných skupin. Podmínky a zásady pěstování zeleniny-harmonogram výsevu a výsadby, agrotechnické lhůty, hloubka výsevu, spon.</p>	<p>Seznámení a elektrickými spotřebiči.</p> <p>Způsoby používání koření Druhy koření, skladování potravin.</p> <p>Bílkoviny, tuky, cukry, Vitaminy.</p> <p>Úprava pokrmů.</p> <p>Zástupce jednotlivých skupin zeleniny. Rozliší způsoby pěstování zeleniny ze sadby a z přímého výsevu.</p>	<p>Elektrické spotřebiče</p> <p>Koření</p> <p>Zdravá výživa člověka</p> <p>Zelenina</p>	<p>MDV - práce v realizačním týmu.</p> <p>EGS - jsme Evropané, dovoz a vývoz potravin Z – krajové odlišnosti Ch – skladování koření, uchování nutriční hodnoty F - vážení OSV - rozvoj schopností poznání., zodpovědnost za své zdraví Př - vitamíny</p> <p>VDO – vztah člověka a společnosti k přírodě EV - vztah člověka k prostředí Z – dovozová zelenina</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - jednoduchým pokusem posoudí klíčivost osiva některých druhů zeleniny - dokáže rychlit zeleninu a pěstovat sadbu pikýrováním - zvládá jednoduché postupy při pěstování vybraných druhů zeleniny na školním pozemku - příprava záhonů, výsev, výsadba, ošetřování během vegetace. 	Rychlení zeleniny		EV- podmínky života rostlin, vztah k životnímu prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> - zná základní polní plodiny - zhodnotí význam - určí osivo obilnin a dalších vybraných druhů polních plodin. - 	Skupiny a zástupce polních plodin	Polní plodiny	<p>EV- podmínky života rostlin, vztah k životnímu prostředí</p> <p>EGS - jsme Evropané, dovoz a vývoz potravin</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - zná základní druhy plevelů, jejich likvidaci mechanickým i chemickým způsobem 	Rozliší známé druhy plevelů	Plevel	<p>OSV - rozvoj schopností poznání, zodpovědnost za své zdraví</p> <p>Ch – chemické prostředky k ochraně rostlin a ničení chorob a škůdců</p> <p>Př – rostlinstvo, znalost rostlin</p> <p>Z – dovozové ovoce</p>	
<p>Ovocné rostliny</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší plody. Pěstuje vybraný druh na školním pozemku. 	Zástupce jednotlivých skupin ovocných rostlin	Ovocné rostliny	<p>VDO –vztah člověka a společnosti k přírodě</p> <p>EV - vztah člověka k prostředí</p> <p>MDV - práce v realizačním týmu</p> <p>Inf – zjišťování informací</p> <p>Cj – překlad informací</p>	

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**
 Vyučovací předmět: **Pracovní činnosti - dívky**
 Ročník: **7.**
 Časová dotace: **1 hodina týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žákyně</p> <p>- vysvětlí význam pěstování polních plodin. Uvede zástupce obilnin, olejnin, okopanin, luskovin, pradánych rostlin a pícein.</p> <p>Okrasné rostliny.</p> <p>- dokáže aplikovat zásady ošetřování pokojových rostlin. Průběžně pečuje o okrasné plochy v okolí školy.</p> <p>- používá vybavení kuchyně a obsluhuje bezpečně základní spotřebiče. Připraví jednoduché pokrmy tepelnou úpravou a za studena v souladu se zásadami správné výživy.</p>	<p>Polní plodiny.</p> <p>Zvládne práce při pěstování vybraných druhů polních plodin na školním pozemku</p> <p>Okrasné rostliny</p> <p>Zhodnotí význam, uvede skupiny a zástupce. Dokáže pěstovat a množit pokojové rostliny. Pečuje o zeleň v okolí školy. Provádí údržbu trávníků a okrasných ploch</p> <p>Příprava pokrmů</p> <p>Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a zásady hygieny a bezpečnosti při práci. Dokáže poskytovat první pomoc při úrazech v kuchyni</p>	<p>Polní plodiny</p> <p>Okrasné rostliny</p> <p>Příprava pokrmů</p>	<p>OSV - rozvoj schopností poznání.</p> <p>VDO – vztah člověka a společnosti k přírodě</p> <p>Př – rostlinstvo, polní plodiny</p> <p>Ch – chem. Prostředky užívané v zahradách, hnojiva</p> <p>EV- podmínky života rostlin, vztah k životnímu prostředí</p> <p>OSV – psychohygienu</p> <p>EGS - jsme Evropané</p> <p>Vv – estetika pokrmů</p> <p>Př – první pomoc</p> <p>Ch – uchování vitamínů a minerálních látek</p> <p>M – ekonomika domácnosti</p> <p>F – spotřebiče, vážení</p> <p>EV- vztah člověka k prostředí</p> <p>MDV- práce v realizačním týmu</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>- rozliší zahradu okrasnou a užitkovou. Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin.</p> <p>- pěstuje a využívá květiny pro výzdobu.</p> <p>- prokáže znalost chovů drobných zvířat a zásady bezpečného kontaktu se zvířaty.</p>	<p>Architektura zahrad</p> <p>Květiny v bytě, ve škole Jedovaté rostliny Alergeny Vodní plochy zahrad</p> <p>Chováme psa, kočku Akvaristika</p>	<p>Architektura zahrad</p> <p>Květiny, keře, stromy</p> <p>Chovatelství</p>	<p>EV- vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>MDV- práce v realizačním týmu Ch – jedy, léčiva, drogy M – výpočet směsí Př – rostlinstvo VV – architektura zahrad Inf – získávání informací</p> <p>MKV- lidské vztahy (formy terapie se zvířaty) OSV – psychohygiena EGS – chov zvířat v Evropě a ve světě, nová plemena zvířat Př – zoologie Ov – zodpovědnost</p>	

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**
 vyučovací předmět: **Pracovní činnosti - dívky**
 Ročník: **8.**
 Časová dotace: **1 hodina týdně**

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žákyně</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní význam okrasných rostlin. Uvede zástupce jednotlivých skupin <ul style="list-style-type: none"> - dřeviny, listnaté, jehličnaté, letničky, dvouletky, trvalky, růže, pokojové rostliny. Dokáže vysvětlit princip hydroponického pěstování pokojových rostlin a pěstování bonsajů. Uvede příklady pokojových rostlin způsobujících otravy a alergie. Používá pěstované rostliny k výzdobě exteriéru a interiéru. <p>-využije případnou možnost zúčastnit se exkurze do zahradnictví. Návštěva výstav.</p>	<p>Okrasné rostliny. Rozpozná vybrané druhy pěstované na školním pozemku. Pěstuje a množí zástupce dřevin a květin</p> <p>Aplikuje zásady aranžování a vazby živých a suchých květin.</p> <p>Vypěstuje sadbu vybraných druhů letniček na školním pozemku. Dokáže přesadit pokojové rostliny. Rozmnoží pokojové rostliny řízkováním. Pečuje o zeleň v okolí školy</p>	<p>Okrasné rostliny</p>	<p>EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k práci OSV - rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodování, uplatnění dovedností, kreativita Př – rostlinstvo Ch – hnojiva, prostředky k hubení škůdců a plevelů Vv – aranžování vazby MDV - práce v realizačním týmu</p> <p>MKV - lidské vztahy</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>- používá základní kuchyňský inventář, bezpečně obsluhuje základní kuchyňské spotřebiče. Sestaví jídelníček, nakoupí potraviny, dokáže je správně uskladnit.</p> <p>- organizuje a plánuje pracovní činnost. Dodržuje zásady zdravého a příjemného prostředí v bytě.</p> <p>- nákup, skladování potravin, získává informace o ekonomice v domácnosti.</p> <p>Svět práce :</p> <p>- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání</p> <p>- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí</p> <p>- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy</p>	<p>Příprava pokrmů</p> <p>Úprava stolu, podávání základních druhů pokrmů a nápojů.</p> <p>Polévky, omáčky ,saláty, pečivo, úpravy masa, ryb, drůbeže a příloh</p> <p>Ekonomika domácnosti</p> <p>Trh práce – povolání, druhy pracovišť prac.prostředků, charakter a druhy prac. činností, požadavky kvalifikační, zdravotní, osobní volba profesní orientace – osobní zájmy, tělesný a duševní stav, sebehodnocení, využívání poradenských služeb</p>	<p>Příprava pokrmů</p> <p>Druhy profesí</p>	<p>EGS - jsme Evropané, rozmanitosti stravování, složky potravy Z – krajové odlišnosti Vv – estetika stolování F – elektr. spotřebiče, vážení D – historický vývoj M – finance, ekonomika Inf – získávání informací EV - vztah člověka k práci MDV- fungování a vliv médií ve společnosti. Rozhlasové a televizní pořady, využití internetu. Kuchařské knihy MKV – lidské vztahy</p> <p>OSV-rozvoj poznávání a schopností</p> <p>VDO – osobní zodpovědnost, právní řád, práva a povinnosti občanů OSV - osobní vlastnosti a zájmy, sebehodnocení,. Ov –morálně volní vlastnosti, hierarchie hodnot, zájmy</p>	

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**
 Vyučovací předmět: **Pracovní činnosti - dívky**
 Ročník: **9.**
 Časová dotace: **1 hodina týdně**

489

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Žákyně</p> <ul style="list-style-type: none"> - průběžně pečuje o pokojové rostliny, provádí chemické pokusy s půdou. Přírodní a chemická. hnojiva. Zhodnotí význam léčivých rostlin. Vysvětlí zásady sběru, sušení, uchovávání. Může pěstovat vybraný druh léčivé rostliny, založit herbář, připravit referát. Dokáže se orientovat v odborné literatuře. - dokáže přišít knoflíky, zašít vypáranou část oděvu. Zvládne základní vyšívací stehy, základy háčkování a pletení. - provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví, jednoduchou údržbu, zařízení bytu, oděvů, textilií - drobné opravy. Při ošetřování oděvů se řídí vyznačenými symboly, dokáže používat prací a čisticí prostředky, dodržuje zásady bezpečné práce, respektuje symboly na přípravcích. Poskytne první pomoc při úrazu, včetně el.proudu. Orientuje se v návodech k obsluze běžných spotřebičů v domácnosti, používá vhodné ochranné pomůcky. 	<p>Půda, hnojiva půdní reakce Okrasné rostliny Léčivé rostliny, koření Ochrana rostlin, likvidace plevelů</p> <p>Základy ručních prací</p> <p>Provoz domácnosti</p> <p>První pomoc při úrazech v domácnosti</p>	<p>Okrasné rostliny</p> <p>Základy ručních prací</p> <p>Provoz domácnosti</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznání. Psychohygiena, kreativita. Řešení problémů a rozhodování, využití dovedností Př - rostlinstvo MDV - práce v realizačním týmu. Fungování a vliv médií ve společnosti. M – měřítko, aritmetika, geometrie Ch – čisticí prostředky F elektr. Spotřebiče Jč – odborná literatura MKV-lidské vztahy</p> <p>EV-vztah člověka k práci, ekonomika domácnosti, lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Péče o dítě - orientuje se v dospívání, získává poznatky o antikoncepci. Ovládá své city, umí vyjádřit své pocity. Vytváří si vztah ke své budoucí rodičovské roli, vytváří si správný životní styl pro ovlivnění zdraví svého dítěte.</p> <p>- získává odpovědnost za zrod nového života, pečuje o dítě v prvních dnech, týdnech, měsících života. Má představu o výživě novorozence, batolete a dítěte předškolního věku. Má představu o správné výchově a vývoji dítěte školního věku.</p>	<p>Základní lidská práva Puberta, dospívání, antikoncepce. Početí, těhotenství. Vztahy mezi partnery, příprava na rodičovství. Vývoj jedince, správné prostředí.</p> <p>Novorozenec, kojeneček, batole</p> <p>Výživa a hygiena kojence Růst a vývoj v prvním roce života Batole - psychický a fyzický vývoj dítěte Výchovná péče a předškolní věk Výchova hrou, odměny, tresty, potřeby a výživa dítěte. Bezpečnost a nástrahy dítěte školního věku Péče o nemocné dítě</p>	<p>Péče o dítě</p>	<p>MKV - lidské vztahy OSV - psychohygiena</p> <p>MDV - fungování a vliv médií ve společnosti OSV - osobní zodpovědnost za jednání a vývoj svého potomka VDO - respektování a dodržování pravidel legislativy Jč – studium odborné literatury Př – anatomie člověka OSV – rozvoj schopností poznání</p> <p>EV- zlepšení okol. prostředí, zodpovědnost za stav prostředí. MDV- využití internetu, tisku, rozhlasu, televize MKV- rozmanitost kultur, vliv prostředí na život MDV - literatura, média. EGS - trendy výchovy, zvyklosti v Evropě, ve světě</p>	

Školní výstupy	Učivo	Téma	Přesahy a vazby	Poznámky
<p>Svět práce: orientuje se v pracovních činnostech vybraných oblastí. Posoudí své možnosti v oblasti profesní orientace. Využije profesní orientace pro výběr vhodného vzdělávání.</p> <p>- zná důležitá práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů.</p> <p>- psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele.</p>	<p>Možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, informace a poradenské služby.</p> <p>Zaměstnání a způsoby hledání, informační základna pro volbu povolání.</p> <p>Problémy nezaměstnanosti, úřady práce.</p>	Svět práce	<p>OSV - rozvoj schopnosti poznávání, kreativita, psychohygienu, mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodování, využití dovedností.</p> <p>Ov – školská soustava</p> <p>MDV- práce v realizačním týmu, fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>EV-vztah člověka k práci</p> <p>Jč – životopis, žádost o práci, pohovor se zaměstnavatelem</p> <p>Burza škol</p> <p>Úřad práce-informační a poradenské středisko</p> <p>Dny otevřených dveří</p>	

7. Projekty

Návrh struktury projektu

Název projektu:	Evropský den mobility
Ročník:	1.–5. postupný ročník
Zaměření projektu:	na dopravní výchovu (která je nedílnou součástí prvouky v 1.–3. ročníku, ve 4. – 5. ročníku je součástí přírodovědy)
Forma realizace:	měsíční projekt – školní s některými prvky domácími
Časové vymezení:	září

Mezipředmětové vztahy:

Český jazyk	– popis dopravních značek, vyprávění podle obrázků, popis jízdního kola, vyprávění: Nehoda není náhoda (sloh), neverbální komunikace
Anglický jazyk	– doprava a transport, projekt o cestování (pouze pro 5. ročník)
Prvouka	– rozdělení dopravních značek podle tvaru, význam značek a jejich umístění, druhy dopravy, cestování lidí kdysi a dnes
Matematika	– slovní úlohy o pohybu
Přírodověda	– vybavení lékárničky, zdravotní brašny, první pomoc při poranění, zlomenině
Vlastivěda	– cestování a pravidla cestování v jiných zemích
Výtvarná výchova	– malování a kreslení dopravních značek, výtvarná soutěž k dopravní výchově
Hudební výchova	– písně s dopravní tematikou

Výstupy:

- poznává smysl a cíl svého učení, posoudí vlastní pokrok
- hodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- vnímá nejrůznější problémové situace, rozpozná a pochopí problém
- promýšlí a plánuje způsob řešení problémů
- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problémů logické postupy
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě jich využívá ke svému rozvoji
- využívá informační a komunikační prostředky pro účinnou komunikaci s okolím
- spolupracuje ve skupině, týmu, dokáže rozdělit úkoly
- podílí se na příjemné atmosféře týmu, přispívá k upevnění dobrých vztahů, v případě potřeby dokáže pomoci nebo o ni požádat
- respektuje názor druhých, volí vhodnou formu ke změně neinformovaného názoru
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, dokáže poskytnout dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- používá bezpečné materiály a vybavení, dodržuje vymezená pravidla
- plní povinnosti a závazky
- přistupuje k výsledkům v dopravě nejen z hlediska kvality, funkčnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví, zdraví druhých a ochrany životního prostředí

Realizace průřezových témat:

- OSV**
- rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, řešení problémů)
 - psychohygienu (dovednosti pro pozitivní naladění mysli, hledání pomoci při potížích)
 - poznávání lidí

- komunikace v různých situacích
- VDO**
- EGS**
 - občan, občanská společnost a stát, práva a povinnosti občana
 - objevujeme Evropu a svět (život Evropanů a styl života v evropských rodinách, životní styl mladých Evropanů, mobilita a flexibilita budoucích evropských občanů v pracovní sféře i osobním životě)
- MKV**
 - kulturní diference (základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě)
 - lidské vztahy (principy slušného chování, solidarita)
- EV**
 - základní podmínky života (čistota vody, ovzduší, půdy), energie (využití, možnosti a způsoby šetření), přírodní zdroje surovin a energie, hospodaření s nimi
 - lidské aktivity a problémy životního prostředí (doprava a životní prostředí, význam a vývoj dopravy, energetické zdroje dopravy a její vliv na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace)
 - vztah člověka k prostředí (způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, zajišťování ochrany životního prostředí, aktuální nebo lokální ekologický problém, prostředí a zdraví)
- MDV**
 - stavba mediálních sdělení (pravidelnost v uspořádání mediovaných sdělení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu)
 - tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení)

Návrh struktury projektu

Název projektu:	Zdravé zuby
Ročník:	1.–5.ročník
Zaměření projektu:	péče o chrup
Forma realizace:	dlouhodobý projekt – domácí (získávání nových informací a realizace dosažených poznatků)
Časové vymezení:	prosinec–duben

Mezipředmětové vztahy:

Český jazyk	– rozvoj slovní zásoby a vyjadřovacích schopností, správná komunikace na téma lidský chrup, popis chrupu a části zubu, dodržování pravopisu, četba textu s porozuměním
Prvouka	– člověk – kostra a hygienické návyky, obec – zdravotnická zařízení
Přírodověda	– člověk a zdravá výživa – jídelníček, trávicí ústrojí – dutina ústní – chrup
Anglický jazyk	– anglický slovníček
Matematika	– přirozená čísla, jednotky času – časové vymezení
Výtvarná výchova	– kresba, vykreslování, vystřihování a nalepování na téma: člověk – zdravotní zařízení – hygienické prostředky
Hudební výchova	– písně se zdravotní tematikou a jídelníčkem
Pracovní činnosti	– stolování – zdravá výživa – jídelníček
Tělesná výchova	– správné držení těla, pohyby rukou

Výstupy:	Žák	– Seznamuje se s chrupem – stavba zubu – Vyhledává a třídí informace – Odpovídá na dotazy – Kriticky hodnotí – Dokresluje obrázky – Luští tajenky – Spolupracuje v týmu – Dokáže rozdělit práci, zadat úkoly – Řídí se získanými informacemi – Učí se správným hygienickým návykům
-----------------	------------	---

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení – žáci se učí samostatně vyhledávat, třídit a zpracovávat informace o chrupu a jeho ošetřování. Organizují a řídí si vlastní učení. Přípravují si materiály o zjištěných skutečnostech, konzultují své poznatky a postupy s ostatními žáky a učiteli.

Kompetence k řešení problémů – žáci rozvíjejí logické myšlení, samostatně řeší problémy. Kriticky myslí a jsou schopni obhájit svá rozhodnutí. Ověřují si správnost řešení problémů. Sledují vlastní pokrok při zdolávání problémů.

Kompetence komunikativní – formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu. Vyjadřují se výstižně a kultivovaně v písemném i ústním projevu. Využívají informační a komunikační prostředky. Rozumějí různým typům textů, záznamů, obrazových materiálů a běžně užívaných formulací.

Kompetence sociální a personální – chápou potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu a podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu. Přijímají a oceňují zkušenosti dospělých.

Kompetence občanské – rozhodují se zodpovědně podle dané situace a respektují přesvědčení druhých lidí. Chápou základní ekologické souvislosti a rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví.

Kompetence pracovní – žáci se podílejí na vypracování testů o ochraně chrupu, účinně používají výtvarné a pracovní materiály a využívají při tom znalosti a zkušenosti vlastní i dospělých osob.

Realizace průřezových témat:

OSV	– cvičení a rozvoj smyslového vnímání, pozornosti, soustředění a zapamatování – poznávání sebe samého, svou psychiku, své vztahy k druhým – využívání možností k poznávání a později hodnocení svého jednání
------------	--

- podporování a učení se pravidelnému režimu
- cvičení rozvoje pružnosti nápadů a originality
- vzájemná pomoc mezi spolužáky
- upevňovat schopnost vyjádřit své vlastní názory a diskutovat o nich
- VDO** – upevňování vědomí vlastní zodpovědnosti za učiněná rozhodnutí
- vedení k uvažování o problémech v širších souvislostech
- EGS** – podporování myšlení v globálních souvislostech
- vychovávání budoucích evropských občanů
- orientování žáků v globálních problémech o zdraví
- MKV** – lidské a mezilidské vztahy
- bourání předsudků a vžitých stereotypů
- základní morální normy
- EV** – základní podmínky života
- vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- utváření zdravého životního stylu
- význam přírodnin pro zdravý organismus
- MDV** – využívání médií jako zdroje informací
- rozvíjení vlastních komunikačních schopností při kontaktu se spolužáky, s učitelem, zubním lékařem, ...

Návrh struktury projektu

Název projektu:	Hrajeme si na školu – škola hrou
Ročník:	předškolní věk
Zaměření projektu:	adaptace na školní prostředí, rozvoj rozumných, pohybových, intelektových schopností
Forma realizace:	dlouhodobý projekt – školní (úspěšný vstup do 1. třídy)
Časové vymezení:	únor–květen

Charakteristika projektu

Cílem projektových dnů „Hrajeme si na školu – škola hrou“ je v harmonicky klidném pracovním prostředí, pomocí různých metod a forem práce (hravou formou) seznámit předškoláky se školou, školním prostředím.

Dítě vstupující do prvního ročníku základní školy by mělo být pro školu zralé a připravené. Posouzení školní zralosti je obtížné, někdy je nutno ponechat rozhodnutí pedagogicko-psychologické poradně. Posouzení připravenosti je záležitostí hlavně zápisu do první třídy. Její zjišťování je důležité ze dvou důvodů – dá se usoudit na úroveň školní zralosti a také na úroveň péče rodičů o dítě.

Optimální připravenost žáka:

- vyjadřování ve větách a jednoduchých souvětích, schopnost konverzace s dospělými, schopnost spontánního popisu dějů, poznatků, úvah. Klade mnoho otázek. Umí vyprávět o rodičích, sourozencích.
- orientace v okolí – zná svoji adresu, jména a povolání rodičů, svoje národnosti
- má rozvinuty základy logické paměti, umí počítat s pochopením – zná číselné řady, chápe vztah větší-menší, více-méně
- vyspělost v grafických projevech – umí napodobit jednoduché psací písmo zná několik tiskacích písmen. Umí popsat, co nakreslilo.
- je schopno soustředit se na práci, odolává rušivým podnětům, dokáže překonat únavu
- dovede navázat kontakt s cizí osobou
- umí ovládnout své emocionální projevy
- umí pracovat ve skupině pod dálkovým vedením
- schopnost zapojit se do kolektivních her, chápe pravidla, umí ustoupit jinému dítěti
- samostatnost – samo se umí obléknout, najít, udržovat pořádek, správně plní pokyny, chce být užitečné, má zájem o úkoly, hraje si na školu, na práci. Započaté práce se snaží dokončit.
- Podřizuje se pokynům dospělých, i když jsou pro nemilé, chápe jejich nutnost.

Mezipředmětové vztahy:

Český jazyk a literatura	– správné vyjadřování, rozvoj slovní zásoby a vyjadřování schopností užití mateřského jazyka v mluvené i psané podobě, rozvoj citového vnímání, sebedůvěry, postojů a názorů
Matematika	– rozvoj paměti prostřednictvím numerických výpočtů, logického myšlení, používání přirozeného čísla k modelování reálných situací, počítání předmětů v daném souboru, seznámení se základními matematickými pojmy (více, méně, první, poslední ..., nahore, dole, vlevo, vpravo,...)
Prvouka	– seznámení se s nejbližším okolím školy, třídou, spolužáky, příbuzenskými vztahy v rodině, pozorování proměn v přírodě – roční období, dodržování základních hygienických návyků
Pracovní činnosti	– dodržování základních pracovních dovedností a návyků, pozitivní postoj k práci, odpovědnosti, vytrvalosti a soustavnosti, seznámení se se základními nástroji, pomůckami a přírodními materiály
Výtvarná výchova	– využití osobitosti vnímání jedince, vyjádření pocitů a prožitků, rozvoj prostorového uspořádání linie, tvaru, objemu, barvy, objektu a jejich kombinace
Hudební výchova	– vedení dítěte k vokálním, instrumentálním, hudebně-pohybovým a poslechovým činnostem, seznámení s hudebními nástroji
Tělesná výchova	– zvládnutí individuálních předpokladů pohybových činností jedince, uplatnění hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech (zásady správného držení těla)

- Výstupy:**
- vyhledává, třídí a systematizuje informace o školním prostředí
 - seznamuje se s učitelem, spolužáky
 - prezentuje získané informace verbálně i na názorném materiálu
 - odpovídá na dotazy učitele
 - spolupracuje v kolektivu třídy i s učitelem
 - snaží se rozdělit úkoly a zodpovědně je řešit
 - učí se naslouchat druhým a komunikuje s nimi

Rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence sociální a personální – žáci se učí spolupracovat ve skupině, přijímat odpovědnost za svoji část úkolu a za výsledky společně odvedené práce, učí se svoji práci prezentovat na veřejnosti.

Kompetence občanská – žáci se učí stanovovat si krátkodobé i dlouhodobé cíle s ohledem na realizaci projektu, který trvá několik týdnů.

Kompetence komunikativní – žáci se učí využívat různé prostředky sdělování informací, prezentují zjištěné údaje a vlastní názor před svými spolužáky.

Kompetence k učení – žáci se učí samostatně vyhledávat, třídít a zpracovávat informace o škole u nás i v jiných zemích, případně u obyvatel jiné národnosti, či vyznání žijících v ČR. Připravují si materiály o zjištěných skutečnostech, aby s nimi seznámili své spolužáky, konzultují svoji postupy a výrobky s ostatními žáky i učiteli.

Kompetence pracovní – žáci používají bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržují vymezená pravidla, plní povinnosti a adaptují se na nové pracovní podmínky.

Kompetence k řešení problému – žáci vnímají problémové situace ve škole, rozvíjejí logické myšlení, poznávají nové situace a využívají k tomu vlastní úsudek.

Realizace průřezových témat:

OSV

- rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornost a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů;
- sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací mně; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí
- seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vůle;
- psychohygiena – dobrý vztah k sobě samému; dobrá organizace času; dovednosti zvládnání stresových situací; hledání pomoci při potížích
- kreativita – pružnost nápadů, originalita

- poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě
- mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc
- komunikace – otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
- morální rozvoj – učí se odhalovat problémy a hledat její řešení

VDO

- podporuje se aktivní spolupráce školy a rodiny; vede k uvědomění nutnosti stanovení pravidel, která budou platit v průběhu projektu, stejně jako chápání nutnosti jejich akceptování a dodržování ze strany žáků

EGS

- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v prostřední, seberealizaci a řešení reálných situací
- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky

MKV

- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
- poskytuje žáků základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách
- rozvíjí dovednost orientovat

- učí žáky komunikovat a žít ve skupině
- učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání

EV

- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání žáka vůči prostředí

- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí

MDV

- vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu
- přispívá k využívání vlastních schopností ve skupinové práci
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

Návrh struktury projektu

Název projektu:	Olympijské hry
Ročník:	1.–5. ročník
Zaměření projektu:	sport, hry
Forma realizace:	sblížení ras, národů a národností – rovnocennost všech lidí
Časové vymezení:	dlouhodobý projekt – projektový den
	1. červen – MDD

Mezipředmětové vztahy:

Český jazyk	– rozvoj slovní zásoby a vyjadřovacích schopností – správné vyjadřování a komunikace – dodržování pravopisu – četba textu s danou tematikou
Matematika	– zaznamenávání a měření výkonů, porovnávání výsledků (jednotky délky a času, přirozená čísla – sčítání, odčítání, porovnávání)
Anglický jazyk	– anglický slovníček, mezinárodně používané pojmy
Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda	– seznámení se s cizími zeměmi a národy (jejich poloha, zvyky a tradice, ...) – porozumění olympijským symbolům – chování lidí a jejich vzájemná rovnost – životní prostředí a ekologie
Výtvarná výchova	– kresba – olympijské symboly – sportovní zápolení – tvorba plakátů, koláže – jednotlivé světadíly (charakteristické znaky a symboly)
Hudební výchova	– písně jednotlivých světadílu a zemí
Tělesná výchova	– sportovní hry a soutěže jednotlivců i kolektivů po celý den v areálu školní zahrady
Pracovní činnosti	– příprava disciplín a výroba olympijské symboliky

Výstupy – žák:	– Seznamuje se s olympijskou symbolikou – Vyhledává informace o tradicích olympijských her – Poznává světadíly a jejich zvláštnosti – Vyhledává a třídí informace o zemích a světadílech – Seznamuje se s odlišnostmi ras a národů – Vyrábí koláže jednotlivých světadílu – Kreslí a píše plakáty – Vyrábí si poznávací symbol pro svůj kolektiv (třídu) – Vyhledává písně různých zemí nebo o zemích – Závodí a soutěží, podává sportovní výkony za účelem získání co největšího počtu bodů – fair play – Řídí se pokyny organizátorů a rozhodčích – Spolupracuje v týmu
-----------------------	--

Rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení – žák se učí samostatně vyhledávat, třídít a zpracovávat informace o olympijských hrách, jejich tradicích a symbolice. Připravuje si materiály k efektivnímu využívání a tvůrčích činnostech. Věci dává do souvislosti a propojuje je do širších celků. Kriticky hodnotí svou práci a výsledky.

Kompetence k řešení problémů – rozpoznává problémy, přemýšlí o nesrovnalostech a uvažuje o řešení problémů. Je schopen logicky obhájit svá tvrzení a uvědomuje si zodpovědnost svého rozhodnutí.

Kompetence komunikativní – využívá informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich a využívá je ke svému dalšímu rozvoji. Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu.

Kompetence sociální a personální – účinně spolupracuje ve skupině a podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu.

Kompetence občanské – chápe a respektuje základní principy, na nichž spočívají olympijské hry. Respektuje, chrání a oceňuje tradice a historické dědictví tohoto aktu. Rozhoduje se zodpovědně a respektuje přesvědčení druhých.

Kompetence pracovní – používá účinně výtvarné a pracovní materiály, nástroje a vybavení ke splnění daných úkolů – výroba olympijské symboliky, plakátu, koláže, symbolu týmu, ...

Realizace průřezových témat:

OSV

– cvičení a rozvoj smyslového vnímání, soustředění a zapamatování. Žák poznává sebe, svou psychiku, své vztahy k druhým spolužákům a učitelům. Využívá možnosti hodnocení svých výsledků, svého jednání a chování. Organizuje si činnost během olympijských her. Cvičí pružnost nápadů a originality.

VDO

– projekt umožňuje a podporuje demokratické vztahy a demokratickou atmosféru (spravedlnost, řád, norma, ...), umožňuje vnímat názory všech a diskutovat o nich.

EGS

– Olympijské hry vedou k bližšímu a hlubšímu poznání světa a Evropy. Žák se setkává se stylem života, zvyky a tradicemi. Projekt podporuje utváření pozitivních postojů k odlišnosti a kulturní rozmanitosti i k tradičním evropským hodnotám.

MKV

– projekt zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Zprostředkovává smysl pro spravedlnost, toleranci a solidaritu. Vede k chápání jiných národnostních, etnických, náboženských a sociálních skupin. Bourá předsudky a vžité stereotypy. Tento projekt se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole. Vede k odstranění diskriminace a vyzvedává vzájemnou rovnost.

EV

– tento projekt se dotýká problematiky vlivů prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí. V souvislosti s problémy současného světa vede k uvědomování si důležitosti péče a ochrany o přírodu při organizování masových sportovních akcí.

MDV

– v průběhu realizování projektu žáci využívají média jako zdroj informací. Analyzují nabízená sdělení, diskutují o nich a vyhodnocují. Rozvíjení vlastní komunikační schopnosti při kontaktu se spolužáky, učitelem a rozhodčím.

Návrh struktury projektu

Návrh projektu:	Kosočtverec
Ročník:	4.–5. ročník
Zaměření projektu:	Rozvoj matematických schopností, dovedností a znalostí pomocí zábavných úloh
Forma realizace:	dlouhodobý projekt – korespondenční soutěž
Časové vymezení:	říjen–březen

Mezipředmětové vztahy:

Český jazyk a literatura	– rozvoj slovní zásoby a vyjadřovacích schopností, správné vyjadřování
Fyzika	– jednotky – hmotnosti, objemu, času, délky,
Matematika	– matematické operace, řešení konkrétních matematických úkolů a úloh
Informatika	– využití internetu k získávání informací o pořadí, řešení úloh a zadávání nových
Výtvarná výchova	– výtvarná stránka úloh

Výstupy:	– vyhledává, třídí a systematizuje informace týkající soutěže
	– kriticky hodnotí úroveň své práce
	– prezentuje výsledky své práce na veřejnosti
	– dokáže rozdělit a přijmout úkoly, které pak zodpovědně plní

Realizace průřezových témat:

<u>OSV</u>	– rozvoj schopností poznávání – cvičení a rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů
	– sebepoznání a sebepojetí – seznamuje se s kontrolou výsledků své práce
	– seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání vzhledem k zadání úloh
	– psychohygienu – pozitivní naladění mysli v souvislosti se zadanými úlohami. Dokázat rozumově zvládat stresové situace.
	– kreativita – projekt Kosočtverec směřuje k rozvoji kreativity; úspěšné zvládnutí tohoto projektu předpokládá využívání schopnosti pružnosti nápadů, originality, schopnosti uvádět nápady do reality
	– poznávání lidí a mezilidské vztahy – ve finále tohoto projektu se žáci poznávají i jinak než při výuce ve třídě, poznávají spolužáky, jiné soutěžící a organizátory soutěže při netradičních úkolech.
	– komunikace, kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci, rozvoj schopností pro zvládnutí situace konkurence
	– řešení problémů a rozhodovací dovednosti – rozvoj schopností řešit co nejlépe problémy, jež v průběhu projektu nastanou
<u>VDO</u>	– podporuje se aktivní spolupráce školy a rodiny. Vede k uvědomění nutnosti stanovení pravidel, která budou platit v průběhu projektu, stejně jako chápání nutnosti jejich akceptování a dodržování ze strany žáků.
<u>EGS</u>	– podílí se na vychovávání budoucích evropských občanů
<u>MKV</u>	– rozvíjí se lidské a mezilidské vztahy
<u>EV</u>	– vnímání života jako nejvyšší hodnoty
<u>MDV</u>	– analýza mediálních prostředků jako zdrojů dat a informací, vede ke kritickému přebírání všech získávaných informací.

Charakteristika:

Formou korespondenční soutěže probíhá samostatná domácí práce žáků 4. a 5. tříd okrsku Hlučín. Soutěž je čtyřkolová.

Na závěr se zúčastnění žáci setkají v posledním měření sil během zábavného matematického odpoledne v ZŠ Hornická.

Návrh struktury projektu

Název projektu:	Burza povolání
Ročník:	9. postupný ročník
Zaměření projektu:	volba povolání
Forma realizace:	dlouhodobý projekt (domácí příprava – získávání, třídění a hodnocení poznatků, informací a materiálů, školní část – prezentace zvolených oborů spolužákům z 8. a 9. tříd)
Časové vymezení:	září–prosinec

Mezipředmětové vztahy:

Český jazyk – slovní zásoba, komunikace
Téma projektu zasahuje do všech vyučovacích předmětů

Výstupy – žáci:

- vytvoří pracovní týmy a spolupracují v nich
- promyslí si jednotlivé kroky a vytvoří harmonogram činností
- seznamují se s jednotlivými profesními oblastmi
- vyhledávají informace k jednotlivým povoláním (předpoklady zdravotní, prospěchové, uplatnění, situace na trhu práce, možnosti studia v našem regionu)
- navštěvují vhodné instituce
- shromážděné informace a materiály kriticky hodnotí a třídí
- připraví prezentaci utříděných materiálů a podají ucelenou informaci o zvoleném povolání
- dodržují zásady kultivovaného projevu
- diskutují, argumentují
- kriticky zhodnotí vlastní práci a její přínos pro ně samé i ostatní spolužáky 8. a 9. ročníků

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení – žáci samostatně volí efektivní způsoby a strategie, plánují a organizují činnosti, kriticky posuzují a hodnotí výsledky své práce, diskutují o nich

Kompetence k řešení problémů – pochopí zadaný úkol, jeho význam a způsoby řešení, využívají vlastní úsudky a zkušenosti, nabízejí varianty řešení, uvědomují si svou odpovědnost, svou činnost zhodnotí

Kompetence komunikativní – vyjadřují se výstižně, souvisle a kultivovaně, naslouchají druhým a vhodně reagují a argumentují, rozumějí různým typům textů a záznamů, využívají informační a komunikační prostředky a technologie

Kompetence sociální a personální – účinně spolupracují ve skupině, přijímají své role v pracovní skupině, poskytují pomoc nebo o ni požádají, přijímají zkušenosti druhých a respektují různá hlediska

Kompetence občanské – rozhodují se zodpovědně podle dané situace a poskytují účinnou pomoc

Kompetence pracovní – plní povinnosti a závazky, využívají znalosti a zkušenosti pro svůj vlastní rozvoj a přípravu na budoucí povolání, odpovědně se rozhodují o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Realizace průřezových témat:

OSV – řešení problémů, organizace vlastního času, plánování, stanovování cílů a kroků k jejich dosažení, vztahy ve skupině, dovednosti pro sdělování, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci, odpovědnost, spolehlivost

VDO – komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti, vlastní zodpovědnost za přijatá rozhodnutí

EGS – vlastní životní perspektiva v evropském prostoru

MKV – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání, tolerantní vztahy a spolupráce s jinými lidmi bez ohledu na kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost

EV – vliv lidských činností na životní prostředí

MV – vytvoření týmu pro tvorbu mediálního sdělení – informace o Burze povolání na ZŠ, samotná tvorba věcně a komunikačně vhodného sdělení

Návrh struktury projektu

Název projektu:	Hospodářství a doprava
Ročník:	zeměpis – 9. ročník
Zaměření projektu:	týmová spolupráce
Forma realizace:	dlouhodobý projekt – školní
Časové vymezení:	školní rok – průběžně

Mezipředmětové vztahy:

Dějepis	– průmyslová revoluce, industrializace, technické objevy, vývoj dopravy a obchodu, urbanizace,
Přírodopis	– vliv člověka na prostředí
Chemie	– skleníkový efekt, znečišťování vod, globální oteplování, chemie a společnost
Fyzika	– typy elektráren
Matematika	– zaldnění, grafy

Výstupy:	– vyhledává a třídí informace – spolupracuje v týmu, dokáže rozdělit úkoly, komunikuje se spolužáky – zodpovědně plní úkoly – respektuje názor spolužáků – vhodně prezentuje výsledky práce – informuje ostatní spolužáky a odpovídá na dotazy – kriticky hodnotí práci týmu – využívá získané informace
-----------------	---

Realizace průřezových témat:

<u>VDO</u>	– občanská společnost, odpovědnost za stát, za rozvoj
<u>MDV</u>	– porovnání vztahu mediálních sdělení se skutečností, vytvoření vlastního názoru kritické vnímání mediálních sdělení
<u>EGS</u>	– objevujeme Evropu a svět, mezinárodní spolupráce, globalizace, ovlivnění vývoje rozvojem informačních a komunikačních technologií, rozvoj služeb, mezníky průmyslového rozvoje
<u>EV</u>	– lidské aktivity, hospodaření s odpady, vliv na životní prostředí
<u>OSV</u>	– sociální rozvoj, komunikace
<u>MKV</u>	– tradice, princip solidarity

Návrh struktury projektu

Návrh projektu:	Vánoční trhy
Ročník:	1.–9. ročník
Zaměření projektu:	udržování vánočních tradic (vánoční výzdoba, perníky, cukroví, vánočky)
Forma realizace:	dlouhodobý projekt – domácí (příprava na advent a vánoční trhy ve spolupráci s rodinou) – školní (příprava na advent a vánoční trhy v třídním kolektivu)
Časové vymezení:	listopad–prosinec

Mezipředmětové vztahy:

Český jazyk a literatura	– rozvoj slovní zásoby a vyjadřovacích schopností, správné vyjadřování, komunikace na téma Vánoce, dodržování českého pravopisu (vánoční přání), literatura jako zdroj nápadů a práce s nimi (kuchařské knihy, časopisy, literatura
--------------------------	---

- k aranžování a stolování), četba textů s vánoční tematikou, popis jednotlivých výrobků, tradic, pocitů, či postojů a názorů
- Občanská výchova** – význam tradic pro jedince a společnost, rozvoj vlastenectví a sounáležitosti, charitativní činnost; realističtější poznávání vlastního potenciálu žáka, vztah k druhým lidem
- Prvouka** – posilování rodinných vztahů a vazeb, soužití lidí – vzájemná pomoc potřebným, pozitivní a negativní chování mezi lidmi, vnímání tradic v průběhu času, přírodní a umělé materiály
- Přírodopis a přírodověda** – životní prostředí, materiály přírodní a umělé, ekologie; rostliny, zelenina a ovoce cizokrajné i místní, koření – využití pro zpříjemnění vánoční atmosféry, případně pro další zpracování. Každoroční problémy s vánočními stromky, možnosti řešení a ochrany životního prostředí.
- Fyzika** – elektrické spotřebiče, teplo, tepelné izolace, elektrický proud a elektrické napětí, práce s měřidly a jednotkami – hmotnosti, objemu, času, teploty, délky, práce s varnou konvicí, párkovačem, vaflovačem – zásady bezpečného zacházení s elektrickými přístroji
- Matematika** – matematické operace při určování fyzikálních veličin (hmotnost, délka, ...), řešení konkrétních matematických úkolů při výrobě a prodeji výrobků
- Zeměpis a vlastivěda** – vánoční tradice u nás a ve světě, upevňování vztahu k rodině, k domovu, městu, zemi, státu, ... Regionální zvláštnosti a odlišnosti naplňování tradic; původ ovoce a zeleniny z vánoční výzdoby
- Chemie** – chemické látky používané v domácnostech v souvislosti s vánoční přípravou, předvánoční úklid, čisticí prostředky, plasty, obaly – jejich používání a likvidace; přírodní látky – vánoční vůně, purpura, koření,...
- Cizí jazyky** – překlady návodů k použití, orientace v novinkách dovezených z ciziny, vánoční tradice v zemích hovořících příslušným jazykem
- Informatika** – využití internetu k získávání informací o Vánocích, adventu a zajímavých akcích v tomto období, vyhledávání námětů pro vytváření nových výrobků, seznamování s novými netradičními materiály a postupy
- Dějepis** – stará řemesla a výrobky, které z nich vycházejí (ruční výroba svíček, baněk, vazeb,...), udržování adventních a vánočních zvyků v běhu času, seznámení s křesťanským původem Vánoc a jejich dnešním vnímáním
- Hudební výchova** – koledy jako součást adventu a Vánoc zpěv i poslech při práci; seznámení a poslech české klasické vánoční hudby
- Výtvarná výchova** – výtvarná stránka výrobků – estetika úpravy a servírování jídla, estetika stolování, zdobení vánočního cukroví, perníků, perníkových chaloupek, úprava a výzdoba prodejního prostoru
- Tělesná výchova** – správné držení těla při práci – vyrovnávací, protahovací a kompenzační cviky při práci (tělovýchovné chvílky), příprava prodejního prostoru
- Pracovní činnosti** – výchova k práci, poznávání její hodnoty, výchova k nutnosti pečlivosti a dotažení práce do detailů; ekonomický efekt práce – praktická výroba adventních věnců, vazeb z přírodních materiálů. Práce s různými materiály, podle různých pokynů (ústních, písemných, náčrtů,...), různými postupy.
- Výstupy:**
- vyhledává, třídí a systematizuje informace týkající se období Vánoc a adventu
 - seznamuje se s významem udržování tradic pro jejich pozitivní vliv na atmosféru a vztahy v rodině i společnosti, vnímá změny v dodržování tradic v průběhu historie naší země,
 - seznamuje se s náboženským původem Vánoc i s jejich dnešním pojetím lidí bez vyznání
 - snaží se vnímat negativní vliv konzumu a reklamy na samotnou podstatu Vánoc, učí se tyto vlivy hodnotit a bránit se jim
 - kriticky hodnotí úroveň výrobků vlastních i cizích
 - prezentuje výsledky své práce na veřejnosti
 - spolupracuje v týmu, dokáže rozdělit a přijmout úkoly, které pak zodpovědně plní
 - uvědomuje si nutnost a potřebu pomáhat v rámci svých možností tam, kde je jeho pomoc potřeba – učí se poznávat význam charitativní pomoci
 - vnímá rozdílnost i společné rysy vánočních tradic v zemích, s nimiž se v rámci výuky,

či v životě setkává – učí se tyto rozdílnosti respektovat
– seznamuje se s odlišností chápání Vánoc a adventu u jiných národů, či náboženství lidí žijících v naší zemi – učí se tolerovat jejich odlišné vnímání a „oslavu“ tohoto období

Rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence sociální a personální – žáci se učí spolupracovat ve skupině, přijímat odpovědnost za svoji část úkolu a za výsledky společně odvedené práce, učí se svoji práci prezentovat na veřejnosti.

Kompetence občanská – žáci se učí stanovovat si krátkodobé i dlouhodobé cíle s ohledem na realizaci projektu, který trvá několik týdnů.

Kompetence komunikativní – žáci se učí využívat různé prostředky sdělování informací, prezentují zjištěné údaje a vlastní názor před svými spolužáky, na vánočních trzích komunikují s dospělými osobami známými i neznámými.

Kompetence k učení – žáci se učí samostatně vyhledávat, třídít a zpracovávat informace o Vánocích a adventu u nás i v jiných zemích, případně u obyvatel jiné národnosti, či vyznání žijících v ČR. Připravují si materiály o zjištěných skutečnostech, aby s nimi seznámili své spolužáky, konzultují svoje postupy a výrobky s ostatními žáky a učiteli.

Kompetence pracovní – žáci se podílejí vlastní pracovní aktivitou na výrobě adventních, či vánočních ozdob, učí se pracovat s předlohou, námětem, sami vyhledávají zajímavé a netradiční výrobky, jež jsou schopni v našich podmínkách realizovat. Při samotném prodeji musejí kriticky hodnotit a porovnávat svoje výrobky s jinými při stanovování „ceny“, projekt vede k uvědomění si nutnosti kvality a estetiky výrobku určeného k prodeji. Finanční zhodnocení akce Vánoční trhy vede žáky k poznání ekonomického efektu práce.

Kompetence k řešení problémů – žáci rozvíjejí logické myšlení, poznávají nové situace i úkoly, přičemž jsou nuceni hledat jejich řešení ve spolupráci se spolužáky, rodiči i učiteli.

Realizace průřezových témat:

OSV

– Rozvoj schopností poznávání – cvičení a rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů.

– Sebepoznání a sebepojetí – já a moje rodina – místo, kam patřím, kde mám svoje nejbližší, já a moje vztahy k ostatním, ostatní a jejich vztahy ke mně.

– Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání vzhledem k situaci, k přáním a cílům celého kolektivu, podřízení se přáním ostatních, stanovování postupných kroků ke splnění cíle.

– Psychohygienu – pozitivní naladění mysli v souvislosti s adventem a Vánocemi, pozitivní vliv vánočního období na vztahy mezi lidmi, obrana proti stresu při předvánočním shonu, uvědomování si nutnosti bránit se vlivu reklam a tlaku konzumní společnosti. Dokázat rozumově zvládat stresové situace.

– Kreativita – projekt vánoční trhy směřuje k rozvoji kreativity; úspěšné zvládnutí tohoto projektu předpokládá využívání schopnosti pružnosti nápadů, originality, schopnosti uvádět nápady do reality

– Poznávání lidí a mezilidské vztahy – v průběhu tohoto projektu se žáci poznávají i jinak než při výuce ve třídě, poznávají spolužáky při netradičních úkolech, spolupráci na různých činnostech a při rozdělování i plnění povinností spojených s trhy. Advent jako období, kdy se snažíme poznávat a chápat druhé, rozvíjí se snaha o empatii, vzájemnou pomoc a podporu, posilují se pozitivní vztahy ve třídě.

– Komunikace, kooperace a kompetice – komunikace na téma advent a Vánoce a jejich místo v našem životě, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci, rozvoj schopností pro zvládnutí situace konkurence

– Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – rozvoj schopností řešit co nejlépe problémy, jež v průběhu projektu nastanou

– Hodnoty, postoje, praktická etika – získávání představy o postojích a hodnotách jiných lidí v období adventu, rozvoj pomáhajícího a prosociálního chování,

VDO

– Projekt podporuje atmosféru otevřeného partnerství a demokratického společenství, kde jsou vnímány a diskutovány názory všech jeho členů. Podporuje se aktivní spolupráce školy a rodiny. Vede k uvědomění nutnosti stanovení pravidel, která budou platit v průběhu projektu, stejně jako

chápaní nutnosti jejich akceptování a dodržování ze strany žáků.

EGS

– Projekt vede k hlubšímu pochopení významu rodiny a sounáležitosti lidí; na základě vnímání odlišností oslavy adventu a Vánoc pomáhá překonávat stereotypy a předsudky. Na jedné straně podporuje utváření pozitivních postojů a pochopení k odlišnosti a kulturní rozmanitosti, na druhé straně podporuje postoje k tradičním evropským hodnotám. Prostřednictvím známých, citově podbarvených a dětem blízkých prvků poznávají Evropu a širší svět.

MKV

– Projekt umožňuje seznámení s různými etnickými a kulturními skupinami žijících v ČR a to z hlediska různých způsobů jejich oslavy adventu a Vánoc. Rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských a sociálních skupin; napomáhá prevenci xenofobie. Poznávání odlišností umožňuje žákům uvědomovat si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí. Stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnosti jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu.

EV

– V souvislosti s výzdobou a výrobou z přírodních materiálů jsou žáci vedeni k uvědomování si nutnosti získávat tyto materiály šetrně a ohleduplně vůči přírodě. Projekt vede žáky k uvědomování si vlastní zodpovědnosti ve vztahu k prostředí. Ukazuje konkrétní příklady jednání, které jsou z hlediska životního prostředí žádoucí a naopak nežádoucí.

– V průběhu projektu směřují žáci k vnímání života jako nejvyšší hodnoty, k utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí. Projekt stimuluje u žáků vnímavý a citlivý přístup k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

MDV

– V průběhu projektu se žáci učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času. Učí se hodnotit pozitivní vliv médií (adventní koncerty, charitativní akce, naučné pořady,...) proti vlivu negativnímu (reklama, „bulvární“ prvky v zábavě,...). Žáci si rozvíjejí vlastní komunikační schopnosti při kontaktu s veřejností na Vánočních trzích, prezentují a propagují je v médiích (Hlučínské noviny, internet, plakáty pro veřejnost,...)

Budoucí perspektiva příkladů dobré praxe

Lidské, finanční i materiální zdroje byly využity efektivně. S relativně malými vstupními náklady je možno dosáhnout výrazných pozitivních výsledků. Projekt velikonoční trhy je finančně nenáročný, protože vstupní náklady nejsou vysoké a prodejem výrobků téměř vždy dojde k zisku, jak pro třídu, tak i pro charitativní účely, pro pomoc potřebným. Projekt využívá především iniciativy pedagogů a školní i mimoškolní aktivity žáků. V každém roce lze model poněkud modifikovat, aby se posílila.

Návrh struktury projektu

Název projektu:	Den Země
Ročník:	4.–9. p. r.
Zaměření projektu:	Ochrana životního prostředí (výchova k ochraně ŽP)
Forma realizace:	a) projektový den b) dlouhodobý projekt – domácí – školní
Časové vymezení:	a) duben b) září–červen

Mezipředmětové vztahy: přírodopis, seminář z Př, přírodověda, občanská výchova, pracovní činnosti, výtvarná výchova, chemie, fyzika, zeměpis

Výstupy:	<ul style="list-style-type: none">– plní zodpovědně úkoly– vyhledává, třídí a zpracovává informace– kriticky hodnotí– spolupracuje se spolužáky– hodnotí a prezentuje výsledky své práce– aktivně se zapojuje do práce pro školu– informuje a odpovídá na dotazy– uvědomuje si globální problémy lidstva– přebírá odpovědnost za společnou činnost a práci ve skupině
-----------------	---

Realizace průřezových témat:

EV	– ekosystémy, vztah člověka k životnímu prostředí
EGS	– EU, mezinárodní spolupráce – významné globální problémy
OSV	– řešení problémů, adaptace na životní změny, změna sebe sama, seberozvoj-motivace – používání myšlení
VDO	– důležité instituce, ochrana přírodních památek
MDV	– prezentace práce a jejich výsledků
MKV	– spolupráce organizací

Forma realizace:

- a) *projektový den – 22. dubna (den v dubnu)*
 - ukázky přírodnin na hlavní chodbě – PŘ
 - výstavka prací žáků ke Dni Země – Vv
 - exkurze do čističky odp. vod v Hlučíně – Ch
 - exkurze do sběrného dvora v Hlučíně – vybraní žáci
- b) *dlouhodobý projekt – domácí*
 - žáci zjistí, jak je v jejich obci zajištěn sběr a třídění odpadu – OV
 - jak doma třídí (netřídí) odpad a proč
 - pozorování vybraného stromu v různých ročních obdobích – PŘ, SPŘ, PČV
 - sběr papírů TŽS
 - sběr kaštanů a žaludů TŽS
 - TEREZA – ENERGIE

dlouhodobý projekt – školní

- příroda Hlučínska (chráněné a památné stromy Hlučínska, ohrožení a chránění živočichové Hlučínska) – Spř, Př
- seznámení s dřevinami v areálu školy – Př, Přv
- biol. olympiády – Př
- příprava a účast na soutěže ZOO – PŘ, SPŘ
- úklid v areálu školy (využití kontejnerů) – PČ, OV

- plakáty na sběr, ke Dni Země – VV
- globální problémy lidstva, ekologie – Z, PŘ
- využití nabídek (MěÚ, VITA, EKOCOM, atd.) přednášek a besed
- práce s pracovními listy EKOCOM (odpady, třídění odpadů, zpracování, recyklace)
- publikování aktivit na dni otevřených dveří, v tisku, na internetových stránkách školy
- možnost využití spolupráce výukových programů VITA OSTRAVA – mat. soustředění, škola v přírodě
- vyhodnocení a odměna nejlepších a aktivních žáků (exkurze do ZOO Ostrava, Flora Olomouc)

Návrh struktury projektu

Návrh projektu:	Velikonoční trhy
Ročník:	1.–9. ročník
Zaměření projektu:	udržování velikonočních tradic (velikonoční výzdoba, perníky, cukroví, kraslice, pomlázky, pečení beránků, jidášů, mazanců,...)
Forma realizace:	dlouhodobý projekt – domácí (příprava na postní dobu a velikonoční trhy spolupráce s rodinou) – školní (příprava na postní dobu a velikonoční trhy v třídním kolektivu)
Časové vymezení:	březen–duben

Mezipředmětové vztahy:

Český jazyk a literatura	– rozvoj slovní zásoby a vyjadřovacích schopností, správné vyjadřování, komunikace na téma velikonoce, dodržování českého pravopisu (velikonočních přání), literatura jako zdroj nápadů a práce s nimi (kuchařské knihy, časopisy, literatura k aranžování a stolování), četba textů s velikonoční tematikou, popis jednotlivých výrobků, tradic, pocitů, či postojů a názorů
Občanská výchova	– význam tradic pro jedince a společnost, rozvoj vlastenectví a sounáležitosti, charitativní činnost; realističtější poznávání vlastního potenciálu žáka, vztah k druhým lidem
Prvouka	– posilování rodinných vztahů a vazeb, soužití lidí – vzájemná pomoc potřebným, pozitivní a negativní chování mezi lidmi, vnímání tradic v průběhu času, přírodní a umělé materiály
Přírodopis a přírodověda	– životní prostředí, materiály přírodní a umělé, ekologie; rostliny, zelenina a ovoce cizokrajné i místní, koření – využití pro zpříjemnění vánoční atmosféry, případně pro další zpracování. Každoroční problémy s velikonočními pomlázkami, trhání kočiček, možnosti řešení a ochrany životního prostředí.
Fyzika	– elektrické spotřebiče, teplo, tepelné izolace, elektrický proud a elektrické napětí, práce s měřidly a jednotka – hmotnosti, objemu, času, teploty, délky, práce s varnou konvicí, párkovačem, vaflovačem – zásady bezpečného zacházení s elektrickými přístroji
Matematika	– matematické operace při určování fyzikálních veličin (hmotnost, délka, ...), řešení konkrétních matematických úkolů při výrobě a prodeji výrobků
Zeměpis a vlastivěda	– vánoční tradice u nás a ve světě, upevňování vztahu k rodině, k domovu, městu, zemi, státu, ... Regionální zvláštnosti a odlišnosti naplňování tradic; původ ovoce a zeleniny z velikonoční výzdoby
Chemie	– chemické látky používané v domácnostech v souvislosti s velikonoční přípravou, předvelikonoční úklid, čisticí prostředky, plasty, obaly – jejich používání a likvidace; přírodní látky – velikonoční barvy na vajíčka, koření,...
Cizí jazyky	– překlady návodů k použití, orientace v novinkách dovezených z ciziny, velikonoční tradice v zemích hovořících příslušným jazykem
Informatika	– využití internetu k získávání informací o Velikonocích, pústu a zajímavých akcích v tomto období, vyhledávání námětů pro vytváření nových výrobků, seznamování s novými netradičními materiály a postupy
Dějepis	– stará řemesla a výrobky, které z nich vycházejí (ruční výroba pomlázek, kraslic, vazeb,...), udržování postních a velikonočních v běhu času, seznámení s křesťanským původem Velikonoc a jejich dnešním vnímáním
Hudební výchova	– zpěv i poslech při práci; seznámení a poslech české klasické postní hudby
Výtvarná výchova	– výtvarná stránka výrobků – estetika úpravy a servírování jídla, estetika stolování, zdobení velikonočních kraslic, cukroví, perníků, perníkových kraslic, úprava a výzdoba prodejního prostoru
Tělesná výchova	– správné držení těla při práci – vyrovnávací, protahovací a kompenzační cviky při práci (tělovýchovné chvílky), příprava prodejního prostoru
Pracovní činnosti	– výchova k práci, poznávání její hodnoty, výchova k nutnosti pečlivosti a dotažení práce do detailů; ekonomický efekt práce – praktická výroba pletení pomlázek, vazeb

z přírodních materiálů. Práce s různými materiály, podle různých pokynů (ústních, písemných, náčrtů, ...), různými postupy.

Výstupy:

- vyhledává, třídí a systematizuje informace týkající se období postní doby a Velikonoc
- seznamuje se s významem udržování tradic pro jejich pozitivní vliv na atmosféru a vztahy v rodině i společnosti, vnímá změny v dodržování tradic v průběhu historie naší země,
- seznamuje se s náboženským původem Velikonoc i s jejich dnešním pojetím lidí bez vyznání
- snaží se vnímat negativní vliv konzumu a reklamy na samotnou podstatu Velikonoc, učí se tyto vlivy hodnotit a bránit se jim
- kriticky hodnotí úroveň výrobků vlastních i cizích
- prezentuje výsledky své práce na veřejnosti
- spolupracuje v týmu, dokáže rozdělit a přijmout úkoly, které pak zodpovědně plní
- uvědomuje se nutnost a potřebu pomáhat v rámci svých možností tam, kde je jeho pomoc potřeba – učí se poznávat význam charitativní pomoci
- vnímá rozdílnost i společné rysy velikonočních tradic v zemích, s nimiž se v rámci výuky, či v životě setkává – učí se tyto rozdílnosti respektovat
- seznamuje se s odlišností chápání postní doby a Velikonoc u jiných národů, či náboženství lidí žijících v naší zemi – učí se tolerovat jejich odlišné vnímání a „oslavu“ tohoto období

Realizace průřezových témat:

OSV

- Rozvoj schopností poznávání – cvičení a rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů
- Sebepoznání a sebepojetí – já a moje rodina – místo, kam patřím, kde mám svoje nejbližší, já a moje vztahy k ostatním, ostatní a jejich vztahy ke mně
- Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání vzhledem k situaci, k přáním a cílům celého kolektivu, podřízení se přáním ostatních, stanovování postupných kroků ke splnění cíle
- Psychohygienu – pozitivní naladění mysli v souvislosti s postní dobou a Velikonocemi, pozitivní vliv velikonočního období na vztahy mezi lidmi, obrana proti stresu při předvelikonočním shonu, uvědomování si nutnosti bránit se vlivu reklam a tlaku konzumní společnosti. Dokázat rozumově zvládat stresové situace.
- Kreativita – projekt velikonoční trhy směřuje k rozvoji kreativity; úspěšné zvládnutí tohoto projektu předpokládá využívání schopnosti pružnosti nápadů, originality, schopnosti uvádět nápady do reality
- Poznávání lidí a mezilidské vztahy – v průběhu tohoto projektu se žáci poznávají i jinak než při výuce ve třídě, poznávají spolužáky při netradičních úkolech, spolupráci na různých činnostech a při rozdělování i plnění povinností spojených s trhy. Půst jako období, kdy se snažíme poznávat a chápat druhé, rozvíjí se snaha o empatii, vzájemnou pomoc a podporu, posilují se pozitivní vztahy ve třídě.
- Komunikace, kooperace a kompetice – komunikace na téma půst a Velikonoc a jejich místo v našem životě, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci, rozvoj schopností pro zvládnutí situace konkurence
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – rozvoj schopností řešit co nejlépe problémy, jež v průběhu projektu nastanou
- Hodnoty, postoje, praktická etika – získávání představy o postojích a hodnotách jiných lidí v období půstu a době velikonoční, rozvoj pomáhajícího a prosociálního chování,

VDO

- Projekt podporuje atmosféru otevřeného partnerství a demokratického společenství, kde jsou vnímány a diskutovány názory všech jeho členů. Podporuje se aktivní spolupráce školy a rodiny. Vede k uvědomění nutnosti stanovení pravidel, která budou platit v průběhu projektu, stejně jako chápání nutnosti jejich akceptování a dodržování ze strany žáků.

EGS

- Projekt vede k hlubšímu pochopení významu rodiny a sounáležitosti lidí; na základě vnímání odlišností oslavy Velikonoc pomáhá překonávat stereotypy a předsudky. Na jedné straně podporuje utváření pozitivních postojů a pochopení k odlišnosti a kulturní rozmanitosti, na druhé straně podporuje postoje k tradičním evropským hodnotám. Prostřednictvím známých, citově

podbarvených a dětem blízkých prvků poznávají Evropu a širší svět.

MKV

– Projekt umožňuje seznámení s různými etnickými a kulturními skupinami žijících v ČR a to z hlediska různých způsobů jejich oslavy Velikonoc. Rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských a sociálních skupin; napomáhá prevenci xenofobie. Poznávání odlišností umožňuje žákům uvědomovat si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí. Stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnosti jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu.

EV

– V souvislosti s výzdobou a výrobou z přírodních materiálů jsou žáci vedeni k uvědomování si nutnosti získávat tyto materiály šetrně a ohleduplně vůči přírodě. Projekt vede žáky k uvědomování si vlastní zodpovědnosti ve vztahu k prostředí. Ukazuje konkrétní příklady jednání, které jsou z hlediska životního prostředí žádoucí a naopak nežádoucí.

V průběhu projektu směřují žáci k vnímání života jako nejvyšší hodnoty, k utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí. Projekt stimuluje u žáků vnímavý a citlivý přístup k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

MDV

– V průběhu projektu se žáci učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času. Učí se hodnotit pozitivní vliv médií (adventní koncerty, charitativní akce, naučné pořady,...) proti vlivu negativnímu (reklama, "bulvární" prvky v zábavě,...). Žáci si rozvíjejí vlastní komunikační schopnosti při kontaktu s veřejností na Velikonočních trzích, prezentují a propagují je v médiích (Hlučínské noviny, internet, plakáty pro veřejnost,...)

Budoucí perspektiva příkladů dobré praxe

Lidské, finanční i materiální zdroje byly využity efektivně. S relativně malými vstupními náklady je možno dosáhnout výrazných pozitivních výsledků. Projekt velikonoční trhy je finančně nenáročný, protože vstupní náklady nejsou vysoké a prodejem výrobků téměř vždy dojde k zisku, jak pro třídu, tak i pro charitativní účely, pro pomoc potřebným. Projekt využívá především iniciativy pedagogů a školní i mimoškolní aktivity žáků. V každém roce lze model poněkud modifikovat, aby se posílila.

Návrh struktury projektu

Návrh projektu:	Matematické soustředění
Ročník:	6. – 9. ročník (RVM)
Zaměření projektu:	Rozvoj a zdokonalení matematických schopností, dovedností a znalostí pomocí vybraných matematických úloh
Forma realizace:	dlouhodobý projekt
Časové vymezení:	květen–červen

Mezipředmětové vztahy:

Český jazyk a literatura	– rozvoj slovní zásoby a vyjadřovacích schopností, správné vyjadřování, četba textů, popis situací ve slovních úlohách
Fyzika	– převody jednotek, rovnice
Zeměpis	– měřítko, výpočty, jednotky
Chemie	– řešení rovnic, převody jednotek
Přírodopis	– osová souměrnost
Dějepis	– číselná osa, římské číslice, historické osobnosti a objevy
Výtvarná výchova	– tělesa, osová souměrnost, odhady, poměr
Tělesná výchova	– délkové a časové jednotky
Pracovní činnosti	– tělesa, plány
Informatika	– tabulky, grafy
Hudební výchova	– zlomky
Občanská výchova	– procenta, slovní úlohy

Výstupy:	– vyhledává, třídí a systematizuje informace týkající se zadaných úloh – kriticky hodnotí úroveň své práce – prezentuje výsledky své práce na veřejnosti – dokáže rozdělit a přijmout úkoly, které pak zodpovědně plní – spolupracuje v týmu – uvědomuje se nutnost a potřebu pomáhat v rámci svých možností tam, kde je jeho pomoc potřeba
-----------------	--

Realizace průřezových témat:

OSV	– důraz je kladen na formování volných a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost, rozvíjí základní dovednosti pro týmovou spolupráci
VDO	– vede k ohleduplnosti a ochotě pomáhat slabším, podporuje aktivity vedoucí k respektování zásad slušnosti, tolerance, odpovědnosti (práce s mapou, slevy, využití poměru,...)
EV	– stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek, ochrana životního prostředí,...
EGS	– napomáhá vytvářet představy o mezinárodní rozvojové spolupráci (srovnání států, HDP, grafy,...)
MKV	– srovnání států, grafy, tabulky, ukazuje cestu ke komunikaci a soužití ve skupině, podporuje utváření pozitivních mezilidských vztahů...
MDV	– analýza mediálních prostředků jako zdrojů dat a informací, vede ke kritickému přebírání všech získávaných informací

Návrh struktury projektu

Návrh projektu:	Ochrana obyvatelstva za mimořádných situací
Ročník:	1. – 9. ročník
Zaměření projektu:	chemická ochrana obyvatelstva za mimořádných situací
Forma realizace:	dlouhodobý projekt – projektový den
Časové vymezení:	červen

Mezipředmětové vztahy:

Český jazyk a literatura	– rozvoj slovní zásoby a vyjadřovacích schopností, správné vyjadřování, četba textů, popis situací
Zeměpis	– práce s mapou, počasí
Přírodopis	– zásady první pomoci
Fyzika	– počasí, jednotky
Dějepis	– historické osobnosti, objevy a události spjaté s použitím chemických látek
Informatika	– tabulky, grafy
Občanská výchova	–

Výstupy:	– vyhledává, třídí a systematizuje informace týkající se mimořádných situací – kriticky hodnotí úroveň své práce – prezentuje výsledky své práce – dokáže rozdělit a přijmout úkoly, které pak zodpovědně plní – spolupracuje v týmu – uvědomuje se nutnost a potřebu pomáhat v rámci svých možností tam, kde je jeho pomoc potřeba
-----------------	--

Realizace průřezových témat:

OSV	– zodpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem
VDO	– povinnosti občana při práci s chemickými látkami, povinnosti občana při haváriích, úniku chemických látek, při požáru
EV	– likvidace úniku ropných a jiných škodlivých látek – ochrana životního prostředí
MDV	– kritický přístup k informacím z médií k problému ochrany obyvatelstva za mimořádných situací – použití chemických látek

Návrh struktury projektu

Název projektu:	Ochrana obyvatelstva za mimořádných situací
Ročník:	1.–9. ročník
Zaměření projektu:	Evakuace obyvatelstva za mimořádných situací
Forma realizace:	dlouhodobý projekt – projektový den
Časové vymezení:	červen

Mezipředmětové vztahy:

Občanská výchova	– pravidla chování a komunikace v mimořádných situacích, pomoc nemocným a starým lidem
Chemie	– únik nebezpečných látek, havárie chemických provozů
Přírodopis	– ochrana zdraví za mimořádných okolností, trvanlivé potraviny
Informatika	– vyhledávání informací o ochraně obyvatelstva, Integrovaném záchranném systému
Český jazyk	– četba s porozuměním, reprodukce obsahu, výběr důležitých informací

- Výstupy:**
- chová se zodpovědně v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných okolnostech
 - spolupracuje v týmu
 - uvědomuje si nutnost pomoci lidem v nouzi
 - objasní nejefektivnější jednání v modelových situacích
 - vyhledává informace týkající se mimořádných situací
 - prezentuje výsledky své práce

Realizace průřezových témat:

- OSV** – vztahy mezi lidmi, empatie, zásady lidského soužití, komunikace, spolupráce a rozhodování ve vypjatých situacích, zodpovědnost
- VDO** – význam řádu a pravidel pro fungování společnosti, disciplinovanost, ohleduplnost, ochota pomáhat zejména slabším
- MDV** – vyhledávání informací k problematice ochrany obyvatelstva za mimořádných okolností a jejich zpracování

Návrh struktury projektu

Návrh projektu:	Ochrana obyvatelstva za mimořádných situací
Ročník:	1.–9. ročník
Zaměření projektu:	Zdravotní ochrana obyvatelstva za mimořádných situací
Forma realizace:	dlouhodobý projekt – projektový den
Časové vymezení:	červen

Mezipředmětové vztahy:

Český jazyk a literatura	– rozvoj slovní zásoby a vyjadřovacích schopností, správné vyjadřování a komunikace, dodržování pravopisu, četba textu s danou tematikou, popis situací
Cizí jazyky	– komunikace s lidmi
Občanská výchova	– pravidla chování a komunikace v mimořádných situacích, pomoc nemocným a starým lidem
Matematika	– matematické operace při určování fyzikálních veličin, přirozená čísla
Informatika	– tabulky, grafy, vyhledávání informací o ochraně obyvatelstva
Fyzika	– počasí, jednotky
Prvouka a zeměpis	– práce s mapou, počasí
Prvouka a přírodověda	– ochrana zdraví za mimořádných okolností, zásady první pomoci
Chemie	– únik nebezpečných látek, havárie chemických provozů
Dějepis	– historické osobnosti, objevy a události spjaté se zdravotnictvím
Výtvarná výchova	– obrázky první pomoci, integrovaný záchranný systém
Hudební výchova	– zvukové signály oznamující nebezpečí
Tělesná výchova	– fyzická a kondiční zdatnost jedince

Výstupy – žák:

- Vyhledává a třídí informace
- Řídí se získanými informacemi
- Dokáže rozdělit úkoly, které pak zodpovědně plní
- Spolupracuje v týmu
- Uvědomuje si nutnost a potřebu pomáhat v rámci svých možností lidem v nouzi
- Chová se zodpovědně v situacích ohrožení zdraví, osobního nebezpečí, při mimořádných okolnostech
- Objasní nejefektivnější jednání v modelových situacích
- Kriticky hodnotí úroveň své práce
- Prezentuje výsledky své práce

Realizace průřezových témat:

OSV	– vztahy mezi lidmi, empatie, komunikace, spolupráce a rozhodování v mimořádných situacích, zodpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem
VDO	– povinnost a ochota občana a pomáhat za mimořádných událostí (živelní pohroma, havárie s únikem nebezpečných látek, požáry atd.)
EV	– ochrana životního prostředí, základní podmínky života, vnímání života jako nejvyšší hodnoty, význam přírodnin na zdravý organismus
MDV	– využívání médií jako zdroje informací, kritický přístup k informacím týkající se ochrany obyvatelstva za mimořádných situací

8. Použité zkratky

ICT	– Informační a komunikační technologie
RVP	– Rámcový vzdělávací program
ŠVP	– Školní vzdělávací program
CNS	– centrální nervová soustava
PPP	– Pedagogicko-psychologická poradna
SPC	– Speciální pedagogické centrum
KD	– kulturní dům
PC	– osobní počítač
OSV	– Osobnostní a sociální výchova
VDO	– Výchova demokratického občana
EGS	– Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
EV	– Environmentální výchova
MV	– Mediální výchova
EU	– Evropská unie
IVP	– Individuální vzdělávací plán
Čj	– Český jazyk
Aj	– Anglický jazyk
Nj	– Německý jazyk
M	– Matematika
Pp	– Práce na počítači
If	– Informatika
Prv	– Prvouka
Přv	– Přírodověda
VI	– Vlastivěda
D	– Dějepis
Ov	– Občanská výchova
F	– Fyzika
Ch	– Chemie
Př	– Přírodopis
Z	– Zeměpis
Hv	– Hudební výchova
Vv	– Výtvarná výchova
Tv	– Tělesná výchova
Pč	– Pracovní činnosti
SM	– Seminář z matematiky
SJč	– Seminář z českého jazyka
Ph	– Pohybové hry
SPř	– Seminář z přírodopisu
Ssvp	– Seminář ze společenských věd
Tk	– Technické kreslení
Chp	– Chemická praktika
RVM	– třídy s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů
V	– všeobecné třídy
PT	– průřezová témata
DVPP	– další vzdělávání pedagogických pracovníků
BOZP	– bezpečnost a ochrana zdraví pracujících
ČŠI	– Česká školní inspekce
ŠŽS	– Školní žákovská samospráva

9. Závěr

Svět, ve kterém žijeme a do kterého dospějí naši dnešní žáci, se velmi rychle mění. Přibývá neobvyklých situací, které se musí řešit. Vznikají a vzniknou další nové obory a zařízení, které zatím ještě nejsou známy. Mladí lidé se budou stále častěji stýkat s lidmi a prostředími, na které nejsme zvyklí.

Pro tento nový globalizující se svět musí vyrůst také „noví“ lidé – dobře vybavení především dovednostmi směřujícími k tomu, aby byli schopni množství stále se měnících poznatků rozpoznat a získané schopnosti a dovednosti uplatnit v praktickém životě.

S tímto cílem jsme přistupovali k tvorbě našeho školního vzdělávacího programu. Přáním nás všech je, aby se naši žáci stali v průběhu vzdělávání otevřenými osobnostmi s vlastním úsudkem opřeným o odpovídající vědomosti, schopnými srovnávat a vyjádřit svůj názor, s přesvědčením o vlastních hodnotách a potřebou učit se tak, aby mohli konkurovat svým vrstevníkům v evropském prostoru.

Naší snahou také je vytvořit přátelské prostředí založené na spolupráci a vzájemné úctě dětí, rodičů a učitelů. Věříme, že se nám to společně podaří.

Všichni jste u nás vítáni.

Těšíme se na nové žáky, kterým můžeme předat všechno, co jiní předali nám.